C A R O L al II-lea
INTRE
DATORIE ŞI
PASIUNE
ÎNSEMNĂRI ZILNICE
vol. III
(1941-1942)
Ediţie de:
MARCEL-DUMITRU CIUCĂ
NARCIS DORIN ION
Editura SATYA SĂ-I
Bucureşti, 1996
Editura SATY
ISBN 973 – 970C

ASAL
! 7 – 3; – X
Cuvânt introductiv

Volumul al treilea al lucrării între datorie şi pasiune conţine însemnările zilnice ale lui Carol al **III-**lea dintre 1 ianuarie 1941 şi 31 decembrie 1942.

Aflat cu „domiciliul forţat" la Sevilla. unde ajunsese la 12 octombrie 1940, Carol a făcut intervenţii după intervenţii pentru obţinerea aprobării de a părăsi Spania şi de a trece în Portugalia.

Nereuşind să-i convingă pe guvernanţii spanioli şi pe acei care doreau să-l ţină acolo că nu intenţionează să întreprindă nimic împotriva
României şi a regelui ei. Mihai I, **s-**a hotărât să fugă din Spania. Luni.
3 martie 1941, luând cu ei numai lucrurile de valoare – bijuterii şi bănişi ascunşi – culcaţi pe jos – în fundul unei maşini conduse de un contrabandist, Carol şi Elena Lupescu au trecut clandestin frontiera **hispano-**portugheză, pe la Badajoz, şi **s-**au îndreptat spre Lisabona.

Ajunşi aici, au cerut aprobare pentru a merge în Canada. La răspunsul englezilor că prezenţa lor nu este dorită pe teritoriul Angliei şi în urma unui răspuns similar primit de la americani, ei au solicitat vize pentru

Cuba, Chile. Argentina şi Mexic, optând, în final, pentru Cuba.

Sâmbătă, 3 mai, s-au urcat la bordul vasului care trebuia să-i ducă – via Insulele Bermude – până la St, Thomas, din Insulele Virgine.

unde urmau să schimbe vaporul. Şi aici era teritoriu al SUA. dar li s-a permis debarcarea tocmai pentru a face transbordarea pe o altă navă. În drumul lor de la Lisabona spre St. Thomas, au făcut scurte popasuri în insulele Antigua, Santa Lucia, Trinidad. După ce au pornit din St.

Thomas, au fost „depuşi" la Havana, din ordinul personal al preşedintelui american Roosevelt, *„bineînţeles că să nu spurcăm imaculatul pământ al pelerinilor puritani cu prezenţa noastră"*, după cum comentează cu amărăciune Carol.

Între 3 iunie şi 26 iulie au fost oaspeţi ai Havanei şi apoi de aici au pornit spre portul Vera-Cruz din Mexic, având ca ţintă a călătoriei capitala ţării, México. Sfârşitul anului 1942 îi va găsi aşezaţi aproape de México, la Coyoacan, prima capitală a „Noii Spanii" din vremea conchistadorului Cortez. Din Coyoacan, Carol a făcut numeroase demersuri pentru a i se aproba intrarea în SUA, dar a fost

VI Carol al II-lea. Însemnări zilnice refuzat.

Atent la tot ceea ce se petrecea pe glob. şi-a notat în caiete impresiile provocate de evenimentele militare ce se desfăşurau în

Europa şi în U.R.S.S… în primul rând. dar şi în Africa de Nord şi în

Orientul îndepărtat.

O atenţie deosebită a acordat ştirilor primite din România şi a făcut comentarii interesante despre Ion Antonescu, Iuliu Maniu şi despre alţi oameni politici români Când s-a zvonit că Mareşalul ar fi pe moarte. Carol a notat: *„O dispariţie a lui Antonescu este dispariţia unei legende, numai să nu aducă prea multă apă la moara lui*

Maniu".

Carol a încercat să se pună în fruntea unei mişcări a românilor din străinătate, pentru a colabora cu Aliaţii. Atât americanii, cât şi englezii nu şi-au dat acordul la aceasta, ei susţinând cele două organizaţii numite Comitet Naţional Român şi înfiinţate, una la

Cleveland şi cea de a doua la Londra. Mai mult chiar, americanii au arestat pe doi din colaboratorii săi. ceea ce i-a provocat o profundă indignare: *„Sunt şi rămân indignat de această procedură atât de stupidă şi lipsită de eleganţă…"*; *„… atacul mă vizează pe mine şi eforturile mele*

de a-mi salva Patria".

În restul timpului, Carol face călătorii, participă la recepţii, se ocupă de grădină, joacă gin-rummy. merge la concerte, unde îi audiază pe Yehudi Menuhin, pe Kleiber şi pe alţii, acasă ascultă muzică românească la gramofon şi mai trage şi câte *„o bună duşcă de plâns, datorită nostalgiei provocate de cele două rapsodii ale lui Enescu"*.

Dar să-l însoţim pe Carol în voiajul său forţat şi să-i urmărim sentimentele, impresiile, gândurile şi dorinţele. Încredinţate hârtiei şi ajunse până la noi

NOTA ASUPRA EDIŢIEI

Textul cuprins în acest volum a fost fcopiat după microfilmul aflat la Arhivele Naţionale din Bucureşti, care reproduce însemnările originale ale lui Carol al II-lea. aflate la Academia Portugheză de Istorie.

Rola 23 de microfilm, din colecţia de microfilme Portugalia, cuprinde caietele 11 B. pag. 148 – 398; 11 C. pag. 1 – 398; 11 D. pag. 1 – 379.

În redarea textului, am folosit metoda de lucru întrebuinţată şi la cele două volume anterioare. Precizăm acum că cuvântul „şic" scris între paranteze, (sic), cules cu caractere drepte îi aparţine lui Carol şi exprimă ironia sau uimirea lui faţă de unele situaţii întâlnite, iar *„şic"*.

cules cu caractere italice şi între paranteze aparţine îngrijitorilor acestei ediţii şi el înseamnă „aşa", dorind să atragem atenţia cititorului că formularea sau expresia. adesea greşite sau în forme arhaice, aflate înainte de el. sunt redate ca în textul original şi nu aparţin editorilor.

Pentru şi mai mare claritate, pe (sic) aparţinând textului, deci autorului, l-am însoţit şi de precizarea „aşa în text", făcută în note infrapaginale.

Şi caietele din care am extras textul pentru volumul de faţă **s**-au bucurat de „atenţia grijulie" a cuiva – a fost poate Carol însuşi, poate

Duduia – care a smuls unele file. a decupat din altele anumite părţi, sau a şters unele rânduri sau nume. Cu oarecare efort, am reuşit ca în unele ştersături să vedem ceea ce **s**-a dorit să se ascundă; contribuţia noastră am trec**ut-**o între paranteze ascuţite e şi pentru ca cititorul să fie complet avertizat. În note am explicat despre ce anume este vorba.

Şi la acest volum, pentru explicaţiile date în note, am folosit o

serie de lucrări. Pe acelea întrebuinţate şi la volumele anterioare le-am citat prescurtat şi nu le-am mai menţionat în bibliografia acestui volum;

nu am citat enciclopediile şi dicţionarele, pe care, ca şi la celelalte două volume, le menţionăm doar în bibliografia de mai jos; lucrările speciale citate numai o singură dată nu le-am mai cuprins în lista bibliografică de mai jos.

VIII

Care] al II-lea, însemnări zilnice

Bibliografie

Enciclopedii şi dicţionare

1 fcitin, Jack, *Calendarul muzicii universale*, 1 kicureşti, 1 id, Muzicală, 1966.

Brownslone, David, Frank, Irene*, îi mai nes of Ilar*. *A Chronology of Warfare from 100.000 li C io the l resent*. I.itlle Brown and Company.

Boston, New York. Toronto. London, <1994>.

Cosiin, Maxiniilian. *Vioara*. *Maeştrii şi arta ei*, Hd. Muzicală.

<Bucureşti>. 1964.

Mourre, Michel. *Dictionnaire encyclopédique d'Histoire*, vol. I-X.

Nouvelle édition, Bordas. <1993>.

The. \ *larshall Cavendish Illustrated Encyclopedia of* I) *orid îi ar fi*.

based on the original text by lieutenant-Colonel Hddy Bauer, vol. 4.5, 7, New

York, 1972.

Webster's Encyclopedic Vnabridged Dictionary of the English

Language, Gramercy Books, New York, Avenel, <1994>.

Lucrări speciale

Buşc, Constantin, Dascălii, Nicolae, *Diplomaţie în vreme de război*.

De la Carta Atlanticului la Carta O.N.U., Bucureşti, Hd. Universităţii, 1995.

Dobrinescu, V. FI, *Emigraţia român*:) *din lumea anglo-saxonă*.

1939 – 1945, Iaşi, Institutul European, 1993.

Duţu. Alexandru, Dobre, FI.; *Eroi români pe frontul de Răsărit*

(*1941-1944*), vol. 1. Bucureşti, Hd. Hminescu, 1995.

Duţu, Alexandru, Retegan, Mihai, *România în război*. *1421 zile de încleştare*. *Eliberarea Basarabiei şi a Bucovinei de Nord* (*22 iunie – 26 iulie*

1941), Hd. Globus, <Bucureşti, 1993>.
I.aunav: Jacques de *Mari decizii ale celui de-al doilea război mondial*, vol. 1 – 11, Bucureşti, Hd. Ştiinţifică şi Hneiclopedică, 1988.
1. oghin, Leonida, *Mari conferinţe internaţionale* (*1939 – 1945*).
Bucureşti, Hd, Politică, 1989.
l'andea. Adrian, Ardeleanu, Hftimie, *Românii în Crimeea. 194!*
1944, Bucureşti, Hd. Militară, 1995.
Simion, Aurică, *Preliminarii politico-diplomatice ale insurecţiei române din August 1944*, Cluj Napoca, Fid. Dacia, 1979:
Vasiliu, Florin, *De la Pearl Harbor la Hiroshima*, Cluj Napoca, Hd.
Dacia, 1986.

ÎNSEMNĂRI ZILNICE

1941

ce.77, p. 148> Miercuri, 1 ianuarie

Vremea s-a încălzit, dar plouă şi bate un vânt tare. la noi s-ar zice că înseamnă belşug, aşa să dec Domnul! Anul Nou. cu toate mizeri<i>le, roata lumii nu se opreşte: ce va da acest an care începe.

Pentru mine, cu totul (sic) că trebuie să rămân cât mai liniştit, trebuie să înceapă lupta cea mare pentru Copilul meu şi pentru Ţara mea. Nori groşi se adună la zare. Ungaria a mobilizat – va trebui să ne apărăm, cum o vom putea (ace cu Ţara aşa de dezorganizată. Ochii tuturor a să se îndrepte către USA. de acolo pot veni toate nădejdile, cu toată vorbăria stearpă asupra democraţiei. Sunt convins că şi Franţa, răspunzând apelului eroic al lui de Gaulle va fi alături de noi toţi când va suna trâmbiţa victoriei. În acel moment trebuie să fiu şi cu prezent şi activ. Tronul Ţării să rămâie lui Mihăiţă, dar sunt încă destul de tânăr să pot lua parte activă la opera de răzbunare împotriva acelora cari au voit moartea lumci. Aşa să dec Dumnezeu!

Ştiri pentru mine n-au putut veni, tot trebuie să ce.77, p. 1 49>

mai aştept fiind sărbătoare, aud <pe> acei din Lisboa foarte optimişti, în tot cazul, sub oareşicare aparenţe de calm, starea mea nervoasă este întinsă la extrem. Am primit o felicitare de la Hulusit Foal Tugay.

ministrul Turciei şi de la un român din Portugalia – mi-au făcut plăcere.

Probabil că au mai fost altele, dar s-au oprit.

Joi, 2 ianuarie

Zi, ca toate cele din aceste aproape 4 luni, enervantă de

aşteptare. Şi mai enervantă, poate, căci n-am putut avea vreo legătură cu Lisabona. Au fost aşa furtuni, încât firele dimprejurul Madridului au fost rupte şi, cum legătura se face pe acolo, orice putinţă de comunicare a fost tăiată. Şi mai mult ca oricând voiam azi să păstrăm legătura, căci sunt ştiri pe care le aşteptăm, este răspunsul lui Weddell, care-i atât de

Carol al 1I-lea. Însemnări zilnice importam faţă" de atitudinea atât de urâtă a lui Serrano Suner. Totuşi în noi este un sentiment de obţimism (sic), nu se poate ca în curând

ce.78, p.150> să nu se re/. olve cu bine

Vremea aci. ca în toată Spania, a fost oribilă în aceste zile de schimbare de an Aci. În Sevilla. termometrul a scăzut până la minus 2°.

ceea ce nu s-a întâmplat de 46 de ani. De altfel „în toată Europa a fost o vreme îndrăcită, zăpadă mare şi îngheţuri extreme.

Bombardamentele reciproce continuă cu violenţă. RAI s-a deşteptat şi el şi a presărat cu (sic) Bremen. provocând mari stricăciuni, chiar şi nemţii o recunosc. Lucru care m-a amuzal. Radio francez, anunţă că mă \oi duce la Lisabona şi că sunt ocupat cu scrierea memori<i>lor mele. am cerut însă editorului meu să aibă oareşicare răbdare, căci

„Souvent să plume hesite" – a fost spus pe un ton simpatic. Adevărul este că de când eram la Sitges am primit oferte din partea unor editori din USA care doreau să-mi cumpere memori<i>le lucru la care nu mă gândisem deloc. Azi ştirea dată de fără fir mi-a actualizat ideea.

Gândindu-mă. cred că mi-ar veni foarte greu să public memorii, cât timp autorul este în ce.78, p.151> viaţă şi persoanele despre care vorbeşte trăiesc. Însă nu m-aş i da în lături de a seri, dacă pot. O scrie de amintiri şi impresii asupra lucrurilor trăite şi văzute. Dacă aceşti americani n-ar cerc lucruri prea afară de senzaţionale şi indiscrete aşti putea face ceva destul de interesam.

Vineri, 3 ianuarie

Abia după-amiaza am putut avea legătura cu Lisabona, nu prin calea obişnuită. ci prin A\ amonte. Ştiri n-au putut să ne deic. căci nici ci n-au putut avea legătura cu Madridul. Spre scară, ne-au dat <ştiri> şi nu par a fi prea bune. Americanul (Weddell) şira dat răspunsul, anume că nu se pot angaja de a mă opri de a veni în USA. căci acest lucru este supus legii emigrării. De fapt. este răspunsul care trebuie dat. dar în

acest caz particular nu-mi poate fi de niciun ajutor, ci dimpotrivă, aşa

Iniţial scrisese: *pentru*. tăiat

Adesea pana sa ezită.

1941

cum a pornit-o Sufler nu poate decât să-mi facă rău. Este. de altfel, complet ridicolă această procedare. <c. 79, p. 152> Garanţia aceasta

<pe> care o cere de la toţi, ca eu să nu părăsesc Portugalia, este faţă de mine o obrăznicie, căci am declarat că n-am intenţia de a o face şi că m-am angajat faţă de Guvernul portughez de a nu avea vreo activitate politică. i

Noaptea a fost teribilă, căci biata Duduia a avut o oribilă criză de inimă cu sufocaţii. Toate aceste chinuri la care suntem supuşi, aşevâ**ndu-**se peste o sănătate şubrezită de atâţia ani grei pentru că sunt peste măsura umană de îndurare. Mi-o. Într-adevăr, teamă ca continuând această stare de lucruri, sănătatea ei nu se va putea restabili.

Sâmbătă, 4 ianuarie

Astăzi, în toate chinurile noastre, am avut şi bucurii. De dimineaţă mi-a venit o telegramă pentru Anul Nou de la Paul. iar pe la amiază de la Mihăiţă şi Sitta. Cea de la Băiat, foarte caldă, deci un semn vădit că gândurile lui ce.79, p. 153> sunt adesea lângă noi. Se înţelege că şi ale noastre se îndreaptă cu atâta drag către el.

Cel puţin, pentru aceste zile este la Sinaia, ceea ce ştiu că-i place. Spre seară primim din nou ştiri de la Lisboa şi că se fac presiuni asupra lui Weddell ca să-şi rectifice declaraţia spre a-mi veni **într-**ajutor.

După cum crezusem, această notă a USA a încurcai din nou iţele. Sufler profitând de orice ca să tergiverseze şi să nu dec răspunsul atât de aşteptat.

Am trimis, astă-seară, o lungă telegramă Tartorului.<Suner >.

În care afirm din nou că n-am nicio intenţie de a părăsi Portugalia şi protestez energic împotriva faptului că el crede mai degrabă toate inepţiile mincinoase răspândite de interesaţi, decât declaraţi<i>le melc.

Am avut azi vizita colonelului Santa Maria, care întorcându-se de la San Lucar, unde a petrecut Crăciunul, a venit cu nevastă-sa să mă vază. Se înţelege că am vorbit de situaţia mea. sunt indignaţi de toate ce mi se face. Văd că sunt foarte nemulţumiţi de starea de lucruri de

aci.
cum zicea ea, trăieşti <c. 80, p. 154> într-o lume de nebuni, încât este mai bine să trăieşti fără a te mai gândi la nimica, l-am poftit pentru mâne la prânz.
4 Care] al ll-leu; Însemnări zilnice
Duminică, 5 ianuarie
Dimineaţa începe printr-un gest al lui Suiâer: mi-a trimis. În copie, nota, tradusă bineînţeles în spaniolă, care după ce încurajează şi sfătuieşte să mă lase să plec din ea, căci am fost un prieten a<l>
Spaniei, termină prin cunoscuta declaraţie. Ce o fi zicând această comunicare, aşa fără comentarii, mie nu-mi miroase a bine, cei de la
Lisabona suni însă de o altă părere.
Sania Maria la prânz, am vorbit despre toate şi mai ales Duduia i-a pus la punct asupra situaţiei, au promis să lucreze cât pot în cercul lor de acţiune, mai ales pe lângă Maialdi. Altfel, tristeţe. şi a început să mă cucerească indignarea.
Bardia a căzut, după-inasă1. eveniment foarte important.
ce.80, p.155> Luni, 6 ianuarie
Bobotează.
Dimineaţa, de când m-am sculat, m-a apucat o criză de indignare. Cu toate că încerc să mă gândesc cu calm la situaţia noastră, nu reuşesc. Este nemaipomenită încăpăţânarea lui Suiâer de a nu-mi da drumul. Este ridicol, este un caz unic în istoria modernă, o purtare de acest soiu: să fie cineva reţinut. Iară nicio umbră de drept. Într-o ţară cu care n-are nicio legătură şi punându-l într-o situaţiune atât de umilitoare ca <pe> mine. Ultima idee. de a cere altor ţări de a garanta neplecarea mea din Portugalia, este în cadrul acestor vexaţiuni fără rost şi cari demonstrează totala dependenţă în care a căzut Spania, cum este <ea.
complet la cheremul Axei. Şi din partea Axei este un semn de slăbiciune, sunt bătuţi în Albania. Bardia este cucerită în condiţiuni ruşinoase pentru Italia şi că se leagă de mine. ca şi cum aş fi cu acela care ar putea provoca, prin prezenţa mea într-o ţară liberă, soarta războiului. Pe de altă ce.81, p; 156> parte Suner mă jigneşte (sic), căci nu ţine niciun cont de declaraţi<i>le melc şi continuă să puie toată greutatea pe zvonurile atât de răutăcioase cari se răspândesc asupra inlenţi<i>lor melc viitoare, ca şi cum, în izolarea în care mă găsesc, poate cineva să ştie ce gândesc şi ce aş voi să întreprind; cu atât mai

puţin pot şti, cu cât nici **eu n-**am niciun proiect decât de a scăpa de aci.

Spre a reintra în vâltoarea luptei politice n**-**am niciun gust, dar dacă

1941

Într-o acţiune a mea ar fi scăparea Ţării şi a Băiatului meu. voi fi silit.

Împotriva sentimentelor mele. **s-**o fac.

Azi-seară am scris o Toarte lungă scrisoare Nunţiului din

Madrid. În care. expunând silujiţia. proteste/, cu energie împotriva stării ce mi se impune.

Azi-scară. la Radio **s-**a anunţat oficial că Bardia a fost cucerită de trupele australiene, astăzi şfirca **s-**a completat cu detalii dezastruoase pentru italieni. **S-**au lacul peste 30.000 de prizonieri2, dintre care 4 generali şi **s-**a luat o mare cantitate de material de război.

Pierderile ce.81, p.157> atacatorului au fost de 500 <de> morţi şi răniţi.

Este una din capitulările cele mai ruşinoase ale istorici militare, numărul atacatorului a fost inferior apărătorului. Sunt zvonuri că 1 ofiţer şi 7

oameni, ci singuri, au făcut 1.500 de prizonieri. De fapt, italienii **s-**au predat după câteva zile de luptă. După sfânta bătaie ce au primit**-**o de la greci în Albania, vine aceasta, care înseamnă o groaznică palmă trufiei Axei şi o întărire a moralului Aliaţilor, un strălucit răspuns la bombardarea barbară a Londrei3. Toate speranţele renasc şi**-**mi vine a crede că credinţa mea din toamna 1939 a fost cea adevărată, că Anglia nu poate să fie învinsă. Pentru situaţia mea, această victorie atât de importantă pentru poziţia britanică în Mediterană este foarte bună şi dă mai multă pondere cuvântului lui Sir Samuci Hoare. După ştirile ce ni **s-**au telefonat din Lisboa, englezii **s-**au pus pe lucru atât la Madrid cât şi la Washington spre a rezolvi chestiunea. Este un semn foarte bun.

Rooscvcit a vorbit, azi, în faţa Congresului. ce.82, p.158>

Întărind mult cele spuse zilele trecute. De fapt, ceea ce a spus a fost o declaraţie de războiu' Germanici şi Italiei, căci a zis că va susţine Anglia şi <pe> acei ce se luptă împotriva agresorilor până la capăt, trimiţându-le pe credit arme. muniţii, avioane, tunuri şi vase4.

Scara, aşa cum cer bunele obiceiuri strămoşeşti, am reaprins pomuleţul de Crăciun şi gândurile noastre au zburat către Ţară. către

acei cari ne sunt dragi, către acel biet Copil ce trebuie să sufere cumplit neînconjurat decât de duşmani.

Cu temperatură, păstrând toate proporţii<i>le, o adevărată zi de Bobotează, frig... (sic)

6

Carol al II-lea, însemnări zilnice

Marţi, 7 ianuarie

Din nou o zi de aşteptare, fără ceva pozitiv, a fost mai cald, dar către scară şi toată noaptea a plouat tare de tot. Când am sosit aci, pomii erau înfoiţi, acuma frunzele au căzut şi vremea e tristă, cum suntem şi noi. Un lucru ce.82, p.159> totuşi e splendid aci. În Sevilla: apusul soarelui, aşa un colorit variat n-am văzut nicăieri, nici la noi, amestec nemaipomenit de cenuşiu, roz, roş, galben, portocaliu şi albastru, da efectele cele mai fantastice.

Peircccrc<a> (sic) zilnică este în toi, pasienţele le facem până ce ni se tocesc degetele. Nici mâncare n-a prea fost astăzi, căci mi se pare că am reintrat **într-**o perioadă de lipsuri nemaipomenite.

Telefonul de la Lisabona a fost optimist. Anglia a luat chestiunea serios în braţe, lucrează, atât la Madrid cât şi la Washington, ca să îndrepteze starea de lucruri. Probabil mâne ori poimâine, ambasadorul Weddell va vorbi din nou cu Suner şi va pune chestiunea răspunsului american la punct, aşa încât să înlăture ultimele obstacole.

Ei speră deci. că acţiunea va putea porni, în tot cazul, aşa cum **s-**a plănuit, **s-**a lacul maximul, se vor găsi pe urmă alte mijloace, pe care, atât cei de la Lisabona, cât şi noi. le căutăm.

La Radio, ştiri despre mari nelinişti în Ţară ce.83, p, 160>

tulburări şi sabotaje provocate de ramura comunistă a legionarilor. Ce este, mai ales, interesant de reţinut din această ştire este că ar exista o ramură comunistă la aceşti nebuni, restul probabil că este mult exagerat, cum sunt adesea ştirile, de presă americane. Altă ştire, foarte curioasă.

ce> că **s-**ar fi ajuns la o înţelegere între Hitler şi Stalin, prin care, în schimbul trecerci trupelor germane prin România spre Sud, URSS ar putea ocupa şi anexa Moldova Ştirea este dată cu un punct de întrebare în presa portugheză. În cazul în care această ştire ar fi adevărată, Ernest a propus, şi eu am admis, să se trimeaţă vorbă lui Mihăiţă să părăsească

Ţara protestând şi să se retragă în Turcia.

Lumea este dominată de cele două evenimente, cucerirea

Bardiei şi discursul lui Rooscvcit. Ambele au adus multă apă la moara în text: *va*.

1941

7

Aliaţilor, iar la Axă este o supărare <pe> care încearcă **s**-o ascun/ă sub o vorbărie nemaipomenită. Seara a venit ştirea că trupele engleze ar fi cucerit aeroportul Tobrukului la 18 klm de acest oraş. ce.83, p.161> Iar în Albania, grecii au succese locale, făcând prizonieri, şi Valona şi

Elbassan au fost bombardate de RAF.

În toate mizeri<i>le care mă copleşesc, cea mai grea este starea sănătăţii Dudui<e>i. Toate mizeri<i>le ce le-a îndurat o copleşesc, abia se mai ţine. se topeşte Văzând cu ochii. Şi nici eu nu mă simt în apele mele. starea mea nervoasă devine îngrijorătoare, nu mai sunt om. da<r>

biata Duduie este **într**-o stare de jale nemaipomenită: stă întinsă toată ziua şi plânge necontenit, nu mai mănâncă mai nimica, nici nu prea poate, arc o lipsă de apetit totală şi aceasta, adăugată la anemia ci extremă, demonstrează în ce stare se găseşte.

Miercuri, 8 ianuarie

Nici ziua de azi n-a adus nimica nou. ace<e>aşi stare de enervare şi de aşteptare. La noi nimica, dincolo la Lisabona ştiri vagi că

Weddell **s**-ar fi pus în mişcare, dar rezultatele nu prea de ce.84, p.162>

văd – şi zilele trec – tot prizonieri ar acestor nemaipomeniţi spanioli suntem. Ştirile despre nelinişte<a> în Ţară persist<a>: se pare că din ce în ce poftele URSS **s**-au deşteptat şi că în faţa Sulinci **s**-ar găsi un cuirasat sovietic gala să puie mâna pe această gură a Dunării, dacă nemţii înaintează în Dobrogea. Parc destul de sigur, deşi lipsesc ştiri per>ecise, că înaintarea germanilor prin Ţara noastră se precizează, cu toate că atitudinea URSS este ostilă şi ace<e>a a bulgarilor>. de expectativă. Precis însă este că la noi nu e linişte şi că Antonescu împreună cu gardişti au, literalmente, vândut Ţara germanilor, atât politiceşte cât şi economiceşte. Ştiri din lume sunt tot excitarea asupra declaraţi<i>lor lui Roosevelt, care şi mai energic declară că va susţine până la capăt Anglia, ca şi toate ţările care au suferit agresiuni. A

declarat nevoia absolută a luptei împotriva nazismului şi

fascismului.

Pot deduce deci că dacă România ar reintra în luptă împotriva agresorului, ar putea profita de sprijinul USA. ce.84, p.163> Ceea ce

În text: *al*.

8 Carol al II-lea, însemnări zilnice este tot mai îngrijorător este starea Duduieci>. care e proastă, anemia ei este extremă.

Din Ţară mai sunt ştiri că **s**-au lacul descinderi în cercurile evreieşti şi masonice şi că **s**-ar fi făcut arestări în cercurile politice.

Joi, 9 ianuarie

De dimineaţă, ziua se arată proastă în ceea ce priveşte starea

Duduieei>, e atât de slăbită, încât orice mişcare îi produce ameţeli şi aproape leşinuri. Această stare este îngrijorătoare, atât fizic, cât şi moral, mai ales aceasta de a doua scade pe zi ce trece. l-a intrat în cap că e bolnavă de moarte şi zice că singur<a> voinţa de a nu muri aci. În

Spania, o ţine. Iată unde he-a adus încăpăţânarea lui Suiier.

Ştiri mondiale povestesc că britanicii au început a ataca

Tobrukul şi că forţele lor sunt la Apus de acest oraş, deci în drum spre

Benghazi. Din Ţară se confirmă că crucişătorul sovietic se găseşte în faţa Sulinei. Ştiri din Londra ce.85, p.164> declară că în România e anarhie şi scriitorul Hall dă un apercu* destul de bun asupra situaţiei. De la Lisabona, Lazăr” telefonează că a cerut englezilor ca să condiţioneze aprovizionarea Spaniei de eliberarea mea; propunerea a fost bine primită, altfel nicio ştire de la Madrid, decât o vorbărie sterilă!

Vineri, 10 ianuarie

Situaţia noastră nu **s**-a schimbat efectiv cu nimica, nicio ştire că s-au> îmbunătăţit lucrurile. Totuşi, de la Lisabona, Lazăr telefonează că a fost autorizat de ministrul de Interne portughez, Pacs de Souza, să informeze că este foarte optimist, deoarece Anglia a luat hotărât lucrurile în mână ca să le ducă la bun sfârşit. Nenorocirea însă vrea ca atât Surier cât şi Weddell să lipsească din Madrid, aşa încât acţiunea este întârziată.

Din Ţară sunt ştiri grave, ar fi un întreg exod înspre Ungaria, aşa încât aceştia au fost siliţi să ice măsuri la ce.85, r.165> graniţă, iar, pe de altă parte, corespondenţii străini au fost preveniţi că dacă dau ştiri rezumat

Pseudonimul lui Urdăreanu.

1941 9

asupra mişcărilor trupelor vor fi daţi în judecata Curţii Marţiale.

Iată cum trec zilele şi tot mai greu devine chinul de îndurat, cu atât mai mul<o, cu cât Dudui<e>i, îi este din ce în ce mai rău. Am petrecut din „această cauză o noapte groaznică, căci ea a avut o sfâşietoare durere de cap, care putea să facă să se crează că are o meningită. Singurele noastre distracţii adevărate sunt căţeii, îndeosebi dragostea noastră cea mare Pussy, ei ne mai aduc o rază de lumină.

Azi. desigur, fiind impresionat de informaţia de la Radio francez, am început să scriu câte ceva, care poate se va putea publica, memorii propriu-zise nu vreau să scriu, dar aşa câteva impresii şi persoane le pot înfăţişa pe hârtie.

Sâmbătă, 11 ianuarie

Până scara n-a fost nicio ştire care să ne scoată <c. 86, p. 166>

din toropeala zilnică, mărită încă prin starea sănătăţii Duduieci>. După criza de azi-noapte. bineînţeles, n-a putut să se scoale din pat, şi bine a făcut, căci dormind ceva în decursul după-amiezii, spre seară i-a fost ceva mai bine şi **s**-a înviorat ceva.

Pe la orele cinci, telefonul de la Lisabona, în care se anunţă lucruri cari ar trebui să fie îmbucurătoare:

1) Paes de Souza, pe lângă ştirea de azi-seară, pe care o confirmă, dă şi ace<e>ci că Suner **s**-a săturat, până în gât, de chestia mea, în care **s**-a vârât atât de prosteşte şi din care acuma încearcă a ieşi.

Răspunsul lui Weddell l-a plictisit cel puţin atât ca şi pe noi.

2) Voronoff5 a telefonat de la Washington lui Ernest că l-a şi văzut pe Rooscvelt, căruia i-a expus din nou situaţia şi a promis că va lua lucrurile în mână, va chema pe ambasadorul Spaniei, căruia* îi va spune punctul lui de vedere.

3) Din Ţară, tot Ernest a fost informat că domneşte completa anarhie şi că credinţa generală este că în curând lucrurile vor trebui să se schimbe.

Pe de altă parte, la Radio englez ce.86, p.167> am auzit că în text: *căreia*.

10 Carul al II-lea. Înseninări zilnice

Guvernul român a trebuit să iee măsuri împotriva ofiţerilor şi soldaţilor cari au avut o atitudine şi au întreprins acţiune antigermană.

În tot cazul, acţiunea germanilor la noi este detestată şi tacit se simte o puternică reacţiune. Se înţelege că aceste ştiri din Ţară, oricât ar fi ele de triste pentru momentul de faţă. sunt totuşi speranţa luminării /orilor pentru mâne. Dumnezeu ştie că aşa ceva n-am dorit eu, dar, aşa fiind situaţia, am datoria să reacţionez de acum înainte. Discursul lui Rooscvcit, făgăduind ajutorul USA oricui va lupta împotriva agresorului, dă putinţa de a se organiza şi de a începe lupta Pentru aceasta trebuie să-l scap pe Mihăiţă din ghearele criminalilor de la noi.

Duminică, 12 ianuarie începutul zilei, proaste (sic) de tot: Duduia n-a dormit toată noaptea, şi dimineaţa, fără să vreau, ce.87, p.168> am deşteptat-o cu scârţâilul imposibil al uşilor acestui hotel, cari sau nu se închid, sau fac un zgomot îngrozitor.

Se împlinesc*, astăzi. 4 luni de când am fost supuşi acestui surghiun nejustificat. Efectele sunt deplorabile asupra stării noastre psihice şi fizice, mai ales la Duduia. Mi se frânge inima să văd halul în care se găseşte. Până acum<a> nădăjduiam că cu un timp de linişte şi îngrijiri serioase **s**-ar putea întrema şi redeveni om. tocmai aceste 4 luni ar fi fost cele mai prielnice pentru asta, şi aceste 4 luni **ne**-au fost furate de urgia celor de la noi şi a „germanilor. O altă problemă care devine acută e ace<e>a a hranei, nu mai vorbesc de marca mulţime a populaţiei care, literalmente, moare de foame, dar şi de noi. căci cele comestibile devin din ce în ce mai rare şi mai puţin variate. Azi, piaţa a fost un dezastru, din fericire se mai găsesc cartofi.

După-masă. la Radio italian, una bună, se<e>akerul român a terminat comunicarea prin salutarea „sănătate”. Îţi eu şi Duduia, când am ce.87, p.169> auzit aceasta, am rămas paf. 0<r> fi. se vede, bunurile obiceiuri de altă dată, care au rămas bine întipărite în sufletul

În test: *împlineşte*.

În text: *să ai*.

1941 11

vorbitorului – în tot cazul este o bună prevestire. Pe urmă. **s**-a anunţat, tot la Radio, că preşedintele organizaţiei Naţional Ţărăneşti, trebuie să fie Maniu, a trimis lui Antonescu o scrisoare de protestare6, prin care îi spune că, cu regimul actual şi cu dominaţia aceasta germană, duce

Ţara la revoluţie şi îi aminteşte că mai bine de 5 milioane de români se găsesc sub dominaţia străină. De la Lisabona, optimism, nicio ştire precisă, de-o>ar confirmarea că britanicii au instrucţiuni

precise să fie energici.

În afară de asta, o zi grea, de aşteptare, chinurile aceste<a>

veşnice, boala Duduieci> şi toate micile plictiseli zilnice <se adaugă la starea de enervare care azi pentru mine a fost groaznică.

Luni, 13 ianuarie

Ca şi sufletele noastre, vremea e oribilă, plouă în conţinu<u>.

Rămânem în ace<e>aşi stare exasperantă <c. 88, p. 170> de aşteptare.

Suner se plimbă şi tot fără răspuns rămân. Noaptea a fost grea, fără somn pentru Duduia, chiar şi eu cu greu ajung să adorm. Ce să mai repet zilnic acelaşe în lucru, tot ace<e>aşi stare atât de dureroasă şi de sfâşietoare pentru nervi.

Ştiri din lume sunt: lot bombardamentele brutale ade> Londrei, ripostele mai slabe ale englejilor asupra Germaniei, Franţei ocupate şi

Italiei, pregătirea atacului final la Tobruk şi înaintarea grecilor spre

Berat; în general, o nuanţă de avantaj pentru Aliaţiţi. Italienii, enervaţi, au schimbat pe comandantul din Albania, trimiţând acolo chiar <pe>

şeful Mearelui> Steat Meajor> să ice comanda7. Noaptea, telefonează

Lazăr de la Lisabona că Americanul de la Madrid a primit instrucţiuni şi că se poate conta pe ei. O altă informaţie din Ţară arată că Tătărescu se găseşte tot acolo, păstrat în aşa-zisă siguranţă la Ministerul de

Interne.

ce.88, p.171> Marţi, 14 ianuarie

Starea Duduieei>, din ce în ce mai proastă, durerea sfâşietoare de cap nu numai că persistă, dar se şi întăreşte, aşa încât, şi după insistenţele Lisabonei, **s**-a hotărât să cheme un doctor. La 4, a apărut un om tânăr, de maximum 40 de ani, fost primar al oraşului, elev al lui

Carol al II-lea, însemnări zilnice

Vásquez. deci specialist cardiolog. A examinal-o şi n-a fost mulţumit, a rămas ca mâne să se facă analiza sângelui; conclu/ia lui este că suferă de o anemie acută. Doctorul DucIos. acesta este numele lui. face parte din speţia oamenilor simpatici şi este printre spaniolii cari vorbesc limbi străine. Am putut deci avea o conversase plăcută, căci este cult şi are multe interese, e vânător, are un frate filalclist şi

este însărcinat cu organizarea tineretului. Duduia a şi început să-l puie la punct cu situaţia pe care face impresia că o pri<e>epe foarte bine. deşi este nouă pentru el.

Altfel situaţia noastră nu s-a modificat decât în speranţa că anglo-saxonii ar, îl hotărâţi să ice lucrurile în mână. Adu. prin Radio, că

<în România, <zona> Mării Negre a fost declarată zonă primejdioasă.

ce.89, p.172> deci, probabil, a fost minaetă>, iar pe de altă parte că producţia noastră de păcură a scăzut cu 1/5. Britanicii au bombardat, între alte puncte ale Germaniei, şi Ralesbona, unde sunt depozitele de petrol de la noi.

Miercuri, 15 ianuarie

Dimineaţa, au venit doctorii să ice Duduie în probele de sânge pentru analiza care ni s-a şi adus seara. După <cum> crezuse dr. DucIos, este vorba de o anemie, numărul globulelor roşii este de 3.000.000. iar hemoglobina este scăzută la jumătate. Ca îngrijire. În primul rând trebuie un aer mai sănătos decât aci, o hrană mai substanţială şi mişcare, adică tocmai trei lucruri cari nu se pot avea în condiţiunile locale.

Conversaţia cu Doctorul a fost din nou dusă pe terenul atât de important pentru noi şi, fiind deştept, a priceput despre ce este vorba, promiţând tot ajutorul: va vorbi cu Guvernatorul şi-i va da. din punctul de vedere profesional, toate lămuririle cari tind la plecarea noastră ce.89, p.173>

de aci.

De la Lisabona ni se telefonează că Weddell şi Sir Samy Hoare s-au pus de acord asupra acţiunci de dus şi asupra unei note de protest, la care speră să poată solidariza <p2> Nunţiul şi <pe> alţii. Pe urmă.

sunt câteva ştiri mai precise din Ţară avute prin dr. Bogomoletz, prietenul lui Bianu. Comuniştii lucrează din răsputeri la noi şi profită de neplăcerea trupelor de ocupaţie. Corni<n>ternul are astfel un terent

1941 13

foarte prielnic de lucru. Fostele partide politice sunt adânc nemulţumite şi complet opuse Gărzii de Fier, spunând că răul dinainte era mai bun decât acela de acum. Studenţimea este profund naţionalistă şi s-a întors împotriva legionarilor din cauza

boşofilismului lor.

Antonescu este complet prizonier al legionarilor, nu ezită să spuic că îi detestă, lăudându-se în mod prea vădit faţă de diplomaţii străini cu care are contact că are armata cu ei. Legaţia sovietică ne ignorează, lucrând numai cu Berlinul, la ordinele căruia* ne consideră, ceea ce este din nenorocire adevărul. Trupele de ocupaţie, cu o brutalitate specifică, procedează la rechiziţii. cari nemulţumesc ce.90, p.

174> adânc; şi. În localurile publice şi pe stradă, publicul tratează pe ofiţerii germani cu cel mai mare dispreţ. În toate acestea, ceea ce e rău.

şi pentru mine adânc îngrijorător, este rec<r>udescenţa comunistă, care pentru viitor prezintă cea mai mare primejdie.

Din lume, este agitaţie mare din cauza proiectului de lege al lui

Roosevcit pentru ajutorarea Angliei şi o ridicolă polemică italo-britanică asupra rezultatului luptei acro-navalc din Strâmtoarea Sicilici8.

Joi, 16 – sâmbătă, 18 ianuarie

Trei zile foarte grele, pricinuite în cea mai mare parte de starea sănătăţii Duduieci>. În fiecare zi merge mai rău, sfâşietoarea durere de cap continuă şi starea nervoasă a ajuns la paroxism. Nici ştirile şi informaţi<i>le ce le-am primit n-au îmbunătăţit cu nimica starea noastră. Gândurile cele mai iugre ne trec prin minte, mai ales la ea, căreia i-a intrat în cap că se prăpădeşte, iar pe ce.90, p.175> de altă parte este mânată de ideea sinucideref \ ca să scape de chinuri. Pe toate fronturile este o tăcere completă, pare-se că şi Nunţiul de la Madrid începe să se eschiveze. Turcul* * * nu vrea să se compromită în mod prea deschis, cu tot ajutorul promis de USA şi Anglia, nu se vede încă nicio acţiune pozitivă, promisiuni şi bune intenţii, iată tot. E lesne de înţeles

În text. *căreia*.

În text: *siniciderei*.

liste ambasadorul Turciei la Madrid: Hulusit Fost Tugay.

14

Carol al 1I-lea. Însemnări zilnice că în atare condiţiuni. tensiunea nervoasă la noi amândoi a devenit extremă şi orişice curaj începe a ne părăsi. Totuşi lupta nu trebuie abandonată, dar în situaţia noastră este aşa de greu de luptat.

Spaniolii par a se înţeige cu englejii pe chestiunea aprovizionării şi asta este un atu care-mi scapă din mâna.

Din Ţară, nemulţumirile cresc, se vorbeşte deschis de lupta între Antonescu şi legionariţi. Văd însă că Horia Sima şi 12

comandanţi merg la Berlin pentru o vizită de partid*, aceasta îi va întări.

Pe de altă parte, atitudinea paşnică a Bulgariei devine mai puţin sigură şi aceasta promite tulburări şi participarea Turciei la luptă. Situaţia

ce.91, p.176> Angliei, cu lot moralul ci nemaipomenit, toi grea rămâne şi ajutorul Americci nu poate fi prea efectiv înainte de oareşicare vreme, în general, pentru noi, o situaţiune neagră.

Vineri a venit, din nou, Dr. DucIos să-şi vază pacienta, a stat mai mult de vorbă şi recomandă continuarea tratamentului. El a vorbit cu Guvernatorul, care, bolnav fiind, pleacă în concediu şi a promis să treacă prin Madrid; va vorbi cu Suner ca să-l puie la punct. Bietul om pune mult suflet în toată această chestiune.

Duminică, 19 ianuarie

De dimineaţă o rază de lumină. Weddell a primit un răspuns că poate să acţioneze conform cu dorinţele noastre. Rămâne ca până marţi, împreună cu Sir Samy Hoare. să facă toate demersurile pentru noi, o aşteptare a clarificării situaţiei. Ce o dil nu ştiu, nu mai îndrăznesc să sper nimica, dar subconştientul ce.91, p. 1 77> zice că va fi bine. Văd şi pe Duduia mai liniştită. Până scara n-au venit ştiri noi. Cele de dimineaţă **ne-**au înviorat mult, mă simt alt om şi dragei melc i-a făcut mult bine.

Luni, 20 ianuarie

Am fost ocupaţi multă vreme astăzi, ascultând la Radio ceremonia inaugurării lui Rooscvelt10, e destul de emoţionantă în simplicitatea ei. Discursul său, aşa cum era de aşteptat, a fost pe tema democraţiei, făcând o antiteză cu dictaturile, de care, de altfel, abia a vorbit. A fost un foarte admirabil imn de slavă adus credinţei sale

1941

democratice, dar. În acelaşi timp. un apel la ordine şi la simţul de responsabilitate mondială al poporului american. A reafirmat că trebuie să ajute pe acei cari se luptă pentru libertate. De altfel, toate discursurile

lui din ultimul timp au provocat polemici violente din partea

Axei. la care a venit să se adauge şi cuvântarea la Radio, destul de confuză de altfel, a lui <Joseph> Kenen>cdyn, fostul ambasador <al> USA la

Londra.

Şi aci. În Spania, am aflat prin ce.92, p.178> atât directorul

Keudel, cât şi prin Dr. DucIos. <că, este multă nelinişte şi se vorbeşte de schimbări de guvern, unii indicând unul militar. Doctorul a văzul-o pe Duduia şi a găsit-o ceva mai bine, este adevărat că mănâncă ceva şi că reuşeşte întrucâtva să doarmă, cu toate că în comparaţie cu ieri a fost o zi mai proastă. Scara, telefonată de La/ar. O ştire foarte bună. al cărei efect sper să-l văd cât mai curând. Rooscvcit l-a însărcinai pe Weddell să se ducă direct la Caudillo <Franco> în chestia mea. Pe urmă, din

Ţară. parcă se organizează Curtea cu ceva mai multă demnitate.

Moc/onyiu a devenit ministrul Palatului, iar <Octav> Ulca. mare maestru de ceremonii (ridicol!) sunt patru adjutanţi: Pastia. Andronescu.

Gauss şi Tomescu. Bulgarii au hotărât că nu vor admite trecerea trupelor germane spre Sud, aci se vede mâna URSS; în tot cazul, turcii şi-au exprimat mulţumirea pentru acest fapt. O ştire mai tristă este că bietului guvernator Elola îi este rău de tot şi nu va mai fi în stare să-şi reice funcţiunile.

Cercul britanic se strânge tot mai mult împrejurul Tobrukului şi că, în ciuda bombardamentelor violente ale Maltei, au obţinut

ce.92, p.179> frumoase succese în Sudan şi Eritreca; după cucerirea cetăţii Kassa113 au pătruns adânc în teritoriul italian, iar în Abisinia mijeşte o revoltă ajutată de ofiţeri şi armament englezesc.

Marţi, 21 ianuarie

De dimineaţă, ştiri interesante aliate la Radio – ieri a avut loc o încercare de lovitură de stat din partea gardiştilor, cari au parcurs străzile Bucureştiului reclamând puterea numai pentru ei. Unul din general i<în germani din ţară, mi se pare că-i zice Dietrich, a fost asasinai chiar în faţa Legaţiei, se zice de un grec14. Aceasta a provocat

16

Carul al Il-le-a, însemnări zilnice dimisia15 ministrului de Interne gardist. Petrovicescu16, şi înlocuirea lui prin generalul Popescu Dimitrie17, mi se pare grănicerul, om energic.

Legionarii reclamă dimisia lui Rioşianu18, subsecretarul de la

Interne, pe care îl fac responsabil de asasinatul neamţului, acu/.îndul că e vândut englezilor 19. De la el orice e posibil, în tot cazul este omul lui

Antonescu. Se menţine ştirea că Horia Sima pleacă la Berlin cu 12 **de-**ai lui. Se ce.93, p.180> vede astfel, cât a ajuns dihonia la noi şi cât de orb şi de trădător a fost Antonescu să nu crează ce i-am spus cu şi

Urdăreanu când l-am prevenit că va avea de furcă cu Horia Sima şi şleahta lui. Toată ziua au urmat ştirile pe acelaşe în ton. Acela care a fost omorât nu era general, ci un maior numit Doring. În urma arestării asasinului, au mai fost arestate 5 persoane din colonia grecească, ca fiind mai mult <sau> mai puţin amestecaţi în această afacere. Dihonia, în loc să se liniştească, pare a creşte, disidenţa lui Codreanu tatăl, căci el conduce pe răzvrătiţi, a pus mâna pe Prefectura Poliţiei, pe Radio şi pe alte clădiri oficiale, a trebuit să se scoată armata, cu carele de asalt.

Seara, Antonescu, vorbind la Radio, a fost întrerupt brusc spre a difuza comunicatul german şi italian. Fără doar şi poate, în toate acestea afacere (sic) *se* vede clar mâna germană.

Duduieei> i-a fost ceva mai bine astăzi, deşi starea nervoasă e destul de precară. Aşteptarea e grozavă, dar avem de fapt sentimentul că chestiunea trebuie să se rezolve favorabil vineri „ziua când ambasadorii vor lua contact cu ce.93, p.181> Suner, care este însă bolnav.

Azi-scară, a<u> sosit, să ne facă o vizită <de> câteva zile, prieteni din Portugalia: dr. Correia Ribeiro, cu nevasta şi băiatul.

Acesta, care zice că m-ar fi cunoscut pe vremuri la Biarriz. a avut totdeauna o dragoste deosebită pentru mine, lucrând mult ca să facă propagandă pentru Ţară şi <pentru> mine în Portugalia. Este un prieten al lui Pangal şi, de când Urdăreanu este acolo, toţi trei au lucrat din răsputeri pentru cauză. Are deosebite legături cu ministrul de Interne.

Paes de Souza, care a luat cu tot sufletul cauza mea în braţe. Este un omuleţ de peste 50 de ani, care numai inimă este, aceasta compleetează unele deficienţe intelectuale, omul nu poate avea de toate. I-am poftit la masă şi ne-a povestit drumul lor, care a fost destul de greu, din cauza

1941 17

furtunii teribile care a suflat cu furie aceste zile. După cină. am

stat până târziu de vorbă despre toate condiţi<i>le din Portugalia, unde, zice el, că suntem aşteptaţi cu nerăbdare şi cu braţele deschise de către toţi.

Târziu noaptea, am prins la Radio american ce.94, p.182>

vestea că trupele australiene au cucerit Tobruk. aceasta după Bardia şi.

<în ultimele zile. Kassal; pe lângă importanţa lor militară strategici}, sunt pentru conducerea generală a politicei războiului, lovituri puternice

<date> prestigiului Axei. Lovitura trebuie să fie cu atât mai mult simţită de italieni, căci abia zilele trecute făceau zgomot asupra aşa-numitelor succese împotriva Hotei britanice şi participarea forţelor aer<i>cnc germane la operaţi<i>le din Mediterana'.

Miercuri, 22 ianuarie

Emoţii şi griji asupra situaţiei din Ţară, care este extrem de tulbure şi, mi se pare, extrem de gravă. Din toate informaţi<i>le culese din diferite părţi, iată ce am putut deduce. De mai multă vreme se zvonea că în rândurile legionarilor erau disidenţe, la aceasta a<u> venit să se adauge şi mulţimea trupelor germane la noi şi greutăţile aprovizionării ce.94, p.183> şi economice tot crescânde. Asasinatul maiorului german a fost scuza pentru disidenţa legionară de sub conducerea lui Codreanu-tatăl de a cere, în rivalitate cu Simă, un guvern pur legionar. Mişcarea a început zilele acestea prin manifestaţiuni de stradă, care zice-se că **s-**au răspândit fără intervenţia Poliţiei. A doua zi au urmat mişcări mai serioase, cu ocuparea Prefecturii Poliţiei, staţiunii de Radio şi alte instituţii de stat de către rebeli, susţinuţi fiind de ministrul de Interne Petrovicescu. Aceasta a dus la ciocniri cu armata.

<care> a trebuit scoasă şi a făcut uz de arme.

I Răzvrătirea **s-**a răspândit şi în provincepe, în Ardeal şi

Bucovina. În acest timp era vorba ca Sima să plece la Berlin, ca să discute chestiunea cu cei de acolo. Unele ştiri zic că germanii au ameninţat că, dacă nu se restabileşte ordinea, ei vor trebui să preieq administrarea Ţării. Am deci şi mai puternic, impresia că ei nu sunt deloc străini de aceste evenimente şi că le-au provocat tocmai pentru a obţine prin această cale, tocmai acest lucru.

Gândurile noastre se îndreaptă către bietul Mihăiţă, ce.95, p.

18 Carol al II-lea, însemnări zilnice

184> care trebuie să îndure şi să trăiască în mijlocul acestui iad, provocat de bestia ace<e>a de Hitler cu ajutorul unui tineret descreierat.

Mai mult ca oricând Copilul acesta trebuie să-şi pregătească posibilitatea de a pleca, căci de a juca la noi rolul regelui Danemarcei nu este posibil. Din cauza lui. Duduia a fost toată ziua **într-**un hal de nervi nejnaipomenit şi a plâns neîncetat. Între victimele acestei revolte de la noi se găseşte şi colonelul Orezcanu20, lombardal* de Antonescu directorul CFR, el a fost împuşcat de legionari.

La Tobruk, ştirea cuceririi este întrucâtva prematură, căci mai este un colţ afectăţii în care apărătorii se luptă, de astă dată pare-se că **s-**au luptat.

După-masă, Dr. Ribciro a venit la noi şi am stat de vorbă. Omul acesta, cu sufletul curat, a fost mişcător: în momentul când i-am dat drept amintire o tabacheră, îi curgeau lacrimile, o mângâia şi, seara, a trebuit să iee un medicament pentru palpitaţiile inimii.

A venit Dr. DucIos, care a fost foarte mulţumit **s-**o găsească pe

Duduia sculată. Scara, la ce.95, p.185> cină, familia Ribeiro. am stat din nou târziu, vorbind despre multe şi povestind nenumărate glume asupra conducătorilor Axei şi asupra lui Salazar. Această vizită a lui

Ribciro ne-a mai schimbat ceva ideile, ne-a mai luat minţile de la mi/. cri<i>le zilei. Mai este şi aşteptarea că vineri abia vom avea ştiri precise şi, cu toate dezamăgirile trecute, tot domină, <în aceste zile, în sufletele noastre sfânta nădejde.

Joi, 23 ianuarie

Moralmente o zi grea. din cauza evenimentelor din Ţară.

Pare-se că e revoluţie în plin – disidenţa legionară se arată foarte activă şi dârză. mişcarea **s-**a întins la toată Ţara. Azi-seară, un lucru mi-a displăcut şi care arată că Antonescu. cu toate lăudăriile lui, nu este stăpân pe situaţie: este anunţarea că **s-**a ajuns la o înţelegere şi nu, după cum era de aşteptat, un act de autoritate. Primăria şi Prefectura Poliţiei tot sunt în mâna răzvrătiţilor, la care, după uncie ştiri, **s-**ar fi alipit şi

Probabil de la: *a lombarda* (= a împrumuta).

1941

191

ţăranii. Nu pot să înţeleg cum acest om. căruia ce.96, p.186> nu i

s-a putut până acuma tăgădui energia, arată aşa o slăbiciune în reprimarea adevăraţilor tulburători ai ordinei Un alt mister esic atitudinea lui Horia

Sima, parc că ţine cu Antonescii. În tot ca/ul ţine cu nemţii şi se pare că tocmai această situaţie faţă de ei ar fi fost scuza mişcării, cu atât mai mult cu cât nemţii încep a răspândi prin propaganda lor că ea este fomentală* de intelebigencc Ser\ ice. În lot ca/ul. este dezastruos pentru Ţară şi pentru germani esic foarte prost. căci totul se dezorganizează şi ei vor avea mari pierderi la aprovizionare, O altă ştire este că Antonescii a desfiinţat ofiţerii à la suite” şi căci a fost decorat cu „Ordinul Carol”. iar Horia Sima cu „Marc ofiţer al Stelei”. Grija noastră predominantă este însă Băiatul: ce poate face nenorocitul în toate aceste învălmăşeli, lupte şi nesfârşite tulburări

Doctorul Duclos a venit, din nou. să ice o probă a sângelui

Duduieei>. După primul aspect, pare a fi un progres. Ca de obicei, conversaţie asupra situaţiei, el pare foarte indignai de atitudinea incalificabilă a Spaniei.

ce.96, p.187> Scara, ca de obicei. Ribciro & Co. acelaşi suflet la acest om rar. Ca probă. Duduia plângându-se că nu se găseşte săpun, azi după-masă s-a dus şi a cercetat toate prăvăliile până a găsit.

Vineri, 24 ianuarie

Mai avem ştiri din Ţară. răscoală şi în provincie, la Arad şi

Timişoara, la care s-ar fi alipii şi generalul Dragalina21. care marşează şi ei cu acel grup de 30.000 de legionari şi ţărani, cari au pornit asupra

Capitalei22. Se anunţă că Antonescii ar l\ stăpân pe situaţie, ceea ce parc a nu fi tocmai adevărul. IU încearcă să formeze un nou partid, având I*

ba/ă Garda de Fier. Sima păstrează legătura cu nemţii.

Ocuparea Tobrukului este într-adevăr un mare succes, dobândit, din nou. cu pierderi minime. Şi în restul Africci situaţia italienilor se înrăutăţeşte. În Albania, grecii continuă de a avea succese pusă la cale în consecinţă

20 Carul al II-lea, însemnări zilnice frumoase.

Până seara n-am putut obţine nicio informaţie ce.97, p.188>

de cele ce s-au întâmplat azi la Madrid. trebuia<u> să se producă inlenenţi<i>le promise şi aşteptam ceva bun. ca în sfârşit, să pot pleca.

Din Ţară. tot ştiri foarte triste, pare-se că Horia Sima, împreună

Peiron iccscii. au fost spiritul conducător al răzvrălirei şi mi se pare că chestiunea cu bătrânul Codreanu este o farsă. În tot cazul, a trebuit să fie ceva extrem de grav. căci armata, cu care de asalt şi tunuri. au

trebuit să intervic. Aeu> fost, ca întotdeauna, excese antisemite şi s-ar fi sacojat” cartierul evreiesc al Văcăreştilor. Bande de legionari dezlănţuiţi au parcurs oraşul făcând tot felul de excese. Conducătorul tineretului. S/. ilaghi, a fost omorât, iată-l pe bietul Sidorovici răzbunat.

Grecii şi englejii continuă să aibă succese în Albania şi

Etiopia.

Dr. DucIos a adus rezultatul analizei sângelui Duduieci>. Este satisfăcător, numărul globulelor a crescut cu un milion, iar hemoglobina cu 10%. Aceasta mă bucură mai mult decât pol spune şi ne ajută mult la ridicarea moralului”, ce.97, p.189> adăugat la nădejdea rezolvirci favorabile a chestiunei noastre; îl face, astăzi, destul de bun.

Sâmbătă, 25 ianuarie

Până scara, într-o stare de aşteptare oareşicum exaltată, căci astăzi trebuie să se producă intervenţia ambasadorilor, îndeosebi a lui

Weddell. La 8V2 ne vine telefonul de la Lisabona, care ne umple sufletul de disperare. Proba evidentă a rede-i credinţe a lui Suner, <este>

vădită.

S-a prezentat Americanul la el şi i-a comunicat ca Statele Unite nu vor face nimica spre a uşura plecarea m[3]ea> în acea ţară. La aceasta a fost întrebat dacă aceasta înseamnă că nu mi se va da viza, a răspuns că da, şi atunci s-a produs drama, din cauza lipsei de spirit a [l]

ambasadorului. Fiind întrebat de canalia de la „Assuntos Exterioares”.

Din tr. *saceager*, a devasta.

Iniţial, urmă: *ceea ce*, tăiat apoi.

1941

21

dacă aceasta este părerea Guvernului său. a răspuns că aşa este interpretarea lui; la aceasta Suiier a spus că Guvernul ce.98, p.190>

spaniol consideră răspunsul ca insuficient.

De când sunt. n-am văzul mai mare probă de rea-credinţă peremptorie şi proba cea mai evidentă că totul nu cra<u> decât

pretexte, ca să câştige vreme. Nu mai e nimica sfânt pe acest pământ, de când spiritul nefast al lui Hitler domină minţile slabe, cum sunt acelea <ale>

lui Suiâcr şi al<e> gardiştilor de la noi: niciun spirit de dreptate, nici cea mai elementară logică de drept internaţional.

Pentru noi şi pentru prietenii noştri) i este o lovitură groaznică, căci aproape sigur credeau că, de astă dată, **s**-a terminat cu chinurile, noastre. Lovitura morală a fost mare, dar decepţia ceva mai mică. căci, de când suntem pe acest pământ al nenorocirilor, **ne**-am obişnuit cu atâtea, încât **ne**-am oţelil.

Bieţii Ribciro sunt şi ei disperaţi şi nu ştiu ce să facă ca să ne menţie moralul. În acord cu cei de la Lisabona, am compus toată noaptea o telegramă imperioasă şi violentă către Caudillo şi Suner, în care protestez împotriva procedurci şi cer rezolvirca chestiunei până în

3 zile după cari ce.98, p.191> declin orice responsabilitate a urmărilor.

Până la 5 /2 dimineaţa, am lucrat şi le-am expediat, căci întâiu le-am dictai la telefon lui Lazăr, ca, o dată cele trei zile expirate, să fie publicate cu comentarii în presă.

Restul nopţii, după cum era de aşteptat, a fost grozavă, căci ştirea de azi este o completă năruire a nădejdilor apropiate. Dictarea la telefon a fost o probă oribilă pentru nervi, căci se auzea prost de tot la postul opus.

În Ţară, pare-se „că Antonescu, cu ajutorul armatei, este stăpân pe poziţie. Sima, după sistemul lui obişnuit, a dispărut, după unele versiuni, ar fi fugit în URSS. Negusul Hailc23 Selassic este în Etiopia şi conduce personal răscoala împotriva italienilor.

Regele Alfonso a renunţat la drepturile asupra Tronului în favoarea fiului său Don Juan24. Aceasta a fost anunţată nobilimii prin**tr**-o scrisoare circulară. Ştirea este sigură, dar **s**-a împiedicat publicarea ei.

22

Carol al II-lea, însemnări zilnice

ce.99, p.192> Duminică, 26 ianuarie

Atâtea oboseală fizică şi morală ne-au provocat ştirile de azi-seară, încât, până la 4 da., am rămas în pat şi n-am mâncat la prânz.

De dimineaţă, ştirea că Horia Sima şi Petrovicescu au fost

arestaţi, e minimul ce li se poate face pentru moment.

Spre scară, familia Ribciro, spre a pune la punct unele chestiuni pentru unele eventuale legături cari vor trebui luate, dacă actualele vor fi tăiate, în urma publicării telegramei. I-am avut, ca de obiectu, la cină, şi aceşti oameni, cu inima de aur, au făcut toate eforturile ca să ne distreze şi să ne ridice moralul. Ei pleacă mâne şi aceasta ne reduce din nou la monotonia vieţii zilnice şi la exasperarea aşteptărilor sfâşietoare de nervi.

Luni, 27 ianuarie

Mult de povestit asupra acestei zile nu este. ce.99, p.193> Este o zi de aşteptare exasperantă ca toate celelalte. Amărăciunea noastră este extremă şi ne-a apucat o urâtă stare de toropeală. Sculat târziu şi dormit greu, în sfârşit o stare care-i departe de a fi bună. Mă simt cât se poate de întristat şi starea mea nervoasă este acută. Culcat devreme, n-am putut dormi, abia pe la 5 dimineaţa am închis ochii.

De la Lisabona se telefonează că totul s-a pus în mişcare în

USA spre a face presiuni asupra lui>* Roosevelt ca să intervie energic. Oameni de ştiinţă, financiari şi îndeosebi „Roosevelt Memorial

Society”, condusă de o bătrână doamnă, care a şi plecat din San

Francisco la Washington, ca să intervie sus de tot, este punerea în mişcare a opiniei publice. Telegrama către Caudillo şi Suner a fost arătată la Ambasada Britanică, care a cerut copie.

Din Ţară: se formează un guvern militar, din care nu va face parte niciun gardist. Cam târziu şi-a dat seama Antonescu de adevăr şi de cât de primejdios a fost Horia Sima. De la început, atât eu cât şi

Urdăreanu, îl prevenisem să nu se încreze sau să se rezeme pe gardişti, n-a voit <c! 00, p.194> să asculte şi a ajuns la acest oribil rezultat ai în text: *pe*.

1941

23

unei sângeroase revoluţii.

Din lume. ca evenimente mai importante: este moartea lui

Csâky25, liniştea relativă al războiului aerian în Anglia, de o săptămână Londra a fost lăsată în pace; încercuirea progresivă a Deniei, unde se începe a se da lupte şi o importantă înaintare britanică în

Eritreca26. Italienii par a fi din ce în ce mai slăbiţi moraliceşte.

Se vorbeşte de trupe germane în Italia, iar la Timişoara, cu toate dezminţirile lor, se afirmă că represiunea s-ar fi făcut de către unităţi germane din cun>prejurimi.

Marţi, 28 ianuarie

Şi astăzi iic-am sculat târziu, după o noapte oribilă. De dimineaţă, în ziare văd compunerea noului guvern Antonescu. El păstrează Afacerile Străine; la Apărarea Naţională, Iacobici27 cu trei subsecretari de stat – Pantazi28. ce.100, p.195> Dobre2* şi Jienescu30

Internele tot Dumitra Popescu; Economia Naţională, Potopeanu31;

Finanţele. Stoenescu32; Comunicaţii, Georgescu33; Educaţie Naţională, general Radu Rosciti34; Planificarea Economică, colonelul Dragomir35;

Justiţie, Docan36. consilier de la Casaţie; fără portofoliu a rămas Mişu

Antonescu*; la Propagandă revine Crainic, iar ca subsecretar pentru minorităţi, Zwidencck37 Ce prost a fost Antonescu şi ce lipsit de simţ politic, de la început ar fi putut, să formeze acest guvern cu mine, căci în acele momente aşti fi putut să-l primesc şi eu.

După-amiază, A. de Certima, consulul Portugaliei, ca să-i remit o scrisoare pentru Lazăr. Pe urmă vine, un moment, Ali sub pretextul că are o scrisoare să-mi arate, în care se vorbeşte de Mihăiţă, care la 1

Ianuarie a fost la Predeal, unde a făcut schi, împreună cu Sitta; a mâncat la Antonescu. Vorbim despre situaţia internă de aci, o găseşte dezastruoasă şi este plin de indignare împotriva lui Suner, pe care-l consideră ca complet incapabil şi făcând numai prostii. Confirmă ştirea

<c! 0 l, p.196> că Alfonso a trimis scrisoarea de care aflasem zilele trecute, prin care trecea drepturile sale lui Don Juan. Scrisoarea a fost

Iniţial urmă: *căci*, tăiat apoi.

24 Carol al II-lea, însemnări zilnice trimisă prin marchizul de Los Andes lui Franco, rugând să fie dat<a>

publicităţii, ceea ce nu se va face.

Scara, am primit o veste tristă, prostul acela de Malaxa l-a susţinut, pe Horia Sima Jt), ceea ce a pricinuit arestarea lui şi darea în judecată. Şi pe acesta de câte ori nu-l prevenisem, şi cu şi Duduia, să rămâie liniştit şi să nu-şi vârc nasul unde nu-i fierbe oala, amestecândndu-se în lucruri la care nu pricepea nimica. Ce să-i faci

omului **care-**şi sapă singur groapa.

Miercuri, 29 ianuarie

Sculat foarte târziu, am aflat că au fost daţi în judecată pentru înaltă trădare: Horia Sima, Iaşinschi39, Mironovici, Brăilcanu şi

<Victor> Biriş 40, deci un început de reacţie. Prefect de ce.101, p.197>

Poliţie a fost numit Teddy Radu 4\ care a şi fost înaintat general, iar la

Seerviciul> Sepecial de Informaţii>. acea canalie de Eugen Cristescu42, care fusese la Siguranţă. **S-**a început şi curăţirea corpului aşa-numit diplomatic, începând cu Grecianu de la Berlin, care a şi fost rechemat43.

Starea mea nervoasă a fost astăzi la limită. Porcii de la Madrid nu reacţionează cu nimica, cu toate că cele trei zile au trecut. Pe de altă parte, Duduia nu vrea să se îngrijească în ruptul capului şi aceasta

adaugă una mai mult la starea mea.

Londra, după o odihnă de 9 zile. a fost din nou bombardal<a>, iar italienii se laudă cu succese cari nu se confirmă, strânsoarea împrejurul Dernei44 se face simţită şi se dau lupte acolo. Trist<a> este moartea neaşteptată a lui Metaxas45. care **s-**a întâmplat azi de dimineaţă în mod subit. Este o scădere a puterii greceşti.

Din Ţară, veştile sunt confuze. Guvernul dă comunicate că este stăpân pe situaţie, dar faptele par a arăta că neliniştea şi primejdia de o nouă mişcare tot există. Se edietează ce.102, p.198> legi peste legi;

Antonescu dă proclamaţii făcând apel la unire, toate acestea mă fac să cred că lucrurile nu merg cum le doresc cei de la putere.

Din lume, ştiri curioase ne vin din Franţa, unde şi acolo sunt agitaţii mari; germanii împing la o colaborare şi dominaţie completă.

Trupele britanice continuă a avea succese împotriva italienilor.

De două zile vremea, **s-**a încălzit şi este un aer de primăvară.

1941

25

dacă numai această primăvară ar fi şi în sufletele noastre.

Joi, 30 ianuarie

Succesele britanice devin din ce în ce mai mari cu tot aportul aviaţiei germane, care luptă alăturea de italieni. Derna a căzut astăzi după o scurtă rezistenţă.

Îytiriele> asupra situaţiei noastre sunt nule. cu toate speranţele

ce ni le-dă Lazăr. care conţinu<îi spune că lucrează din răsputeri.

ce.102, p.199> Nu prea mă simt bine astăzi Dr. DucIos a fost s-o vază pe Duduia, care se menţine în ace e – aşi stare de slăbiciune Vorbim mult cu el. este (barte impresionat de scrisoarea regelui Alfonso – pe>

care o consideră că poate avea o destul de mare influentă asupra situaţiei interne din Spania. Critică amar cum merg lucrurile, şi în special pe

Suner.

Vineri, 31 ianuarie – Duminică, 2 februarie

Joi noaptea m-a apucat o febră intensă. 38", 5; un atac brusc de gripă. Din fericire a fost repede stăpânit şi a doua zi de dimineaţă temperatura a fost normală, dar pentru o cauză binecuvântată, am jucat comedie şi am prelins că starea febrilă se mai menţine şi am stat până duminică în pal. În acest răstimp. Dr. DucIos a venit de 4 ori. atât pentru mine. cât. mai ales. pentru Duduia. Conversaţie i>ie cu ei sunt totdeauna interesante şi nu se jenează să-şi arate indignarea de felul cum Guvernul

<c. 103, p.200> spaniol ne-a tratat şi nu-şi ţine cuvântul. De aci nu mai este decât un pas pentru acuzarea acestui guvern de cea mai crasă incapacitate, declară că această stare nu va putea ţine mult. căci va fi un dezastru pentru ţara lui. Îl îngrijorează viitorul lumci. nu ştie înspre ce epocă de barbarism ne îndreptăm.

Tot joi a vorbit Hitler, cu ocazia aniversări de H ani de la luarea puterii *M*\ Un discurs violent, în care răgea ca o fiară sălbatică, atacând democraţia şi arătând ca Naţional-Socialismul va crea noua ordine economică şi socială în lume. După câte s-a putut distinge din cele zise de el. această nouă ordine este o distrugere a capitalismului şi o egalizare tiranică foarte aseipănăloare cu ace<e>a a comunismului

Din restul lumci, succesele britanice sporesc, mai ales în

Etiopia şi Eritreca. unde italienii sunt în plină retragere şi li s-au tăiat importantele căi de comunicaţii. Pe de altă parte. Înaintarea spre

Benghazi, ce.103, p.201> viitorul obiectiv din Libia a început, terenul e mai greu şi aviaţia germană a început să fie activă asupra Tobrukului.

Londra a fost, din nou, atacată, dar numai o singură dată în aceste zile.

Se vorbeşte intens de posibilitatea, în sfârşit, al atacului german asupra Insulelor Britanice. Cine ştie ce ne poate aduce viitorul, cu un prea cred în succesul unei astfel de operaţii, cu toată puterea aviaţiei germane. Acest lucru îngrijoreşte USA, dâ**ndu-**i un mou imbold şi aducând astfel apa la moara lui Rooscvelt. care a câştigat un nou susţinător în oponentul său de la alegerile preşedinţiale, senatorul

Wendell Wilkic47. care. În momentul de faţă, este în Londra. Problema este una de repeziciune a producţiei, destul de grea în orice caz.

Atacurile gerrhane asupra ravitaliereelor,* [ale] Angliei, este una din problemele dominante, şi se pare că această lună februarie este un moment crucial în această direcţie. Alt focar de nelinişte este Franţa, unde în partea ocupată **s-**a creat un partid din îndemnul nemţilor

ce.104, p.202> şi al lui Laval, care împinge la o foarte strânsă colaborare cu germanii şi face opoziţie lui Pétain. Pare-se că Laval este susţinut de germani şi face opoziţie, deoarece Guvernul de la Vichy nu este pentru o supunere totală Germanici. Aceasta este foarte nervoasă şi ar dori, după unii. să întărească condiţiunile armistiţiului şi să puie mâna pe flota franceză şi pe bazele din Tunisia. Aceasta am impresia că nu este deloc pe placul Şefului Statului Francez, <Pétain>, şi, dacă se adevereşte aşa, vom avea noi complicaţiuni.

În Albania, italienii au încercat să reacţioneze prin contraatacuri cari au fost respinse sângeros şi, la rândul lor. grecii au ocupat unele puncte strategice şi înălţimi foarte importante.

Din Ţară, cu toate aparenţele de linişte, e foarte multă fierbere sub cenuşă. Horia Sima şi laşinschi n-au putut fi capturaţi şi e primejdie să nu Comenteze ceva. Antonescu, cu toate declaraţiunile sale pentru

Axă, simte <c! 04, p.203> că tot în legionari germanii au mai multă

Din fr. *le râvităilleur*, navă care transportă provizii.

I

*

1.941

27

Încredere, este deci silit să colaboreze cu ei. declarând. În acelaşi timp.

prin proclamaţii, că este ultima încercare. Eu văd viitorul foarte în negru, această imixtiune germană în chestiunile interne devine din ce în ce mai tulburătoare şi pune în imposibilitate pe Antonescu de a putea reacţiona cum trebuie. **S-**a angajat prea mult în această direcţieşi se >

preteazǎ astfel la critici infinite şi la posibilitatea unei reacţiuni.

În chestiunea scăpării noastre din acest iad. lucruri vagi. se fac eforturi de a mişca pe anglo-saxoni. dar lucrurile merg foarte încet. În

„V6 lkische<r> Beobachter" **s-**a publicat că deoareşice Anglia şi USA

au refuzat de a lua angajamentele cerute, nu mi se poate da drumul:

aceasta arată clar mentalitatea, reaua credinţă şi subjugarea lui Suiâcr şi mă face să cred că cu mijloace normale, nu prea sunt speranţe, va trebui în mod serios să ne gândim la altele. Suntem foarte abătuţi şi sforţarea de a ne ţine calmi, uzează şi mai mult…

ce.105, p.204> Luni, 3 februarie

Ştiri cari să ne arate îmbunătăţirea situaţiei noastre nu sunt. Din nou bietul Voronoff a intrat în joc şi trebuie să aşteptăm rezultatul.

Duduieci> nu-i <ei bine din nou. La Radio, ştiri despre starea de nelinişte în Ţară şi. fapt simptomatic, că Modreanu a fost numit primar al Bucureştilor4S. **s-**a şi amintit că a fost ultimul prefect de poliţie sub mine. Această numire este bună pentru oraş. căci este un om cât se poate de cinstit.

Altfel, o stare de apatic foarte îndurerată, căci **într-**un viitor aşa de scurt nu văd nicio soluţie care să ne vie **într-**ajutor. Cei de la

Lisabona au avut ştiri că Madridul a fost foarte supărat de telegramele mele. mai ales de tonul lor, căci ci consideră că fac tot ce pot să m-ajute.

Eu sunt complet de altă părere, că reaua lor credinţă este patentă adeverită încă o dată prin publicarea prin Decutsche>

Neachrichten> Beuro>* a ştirci amintite. ce.105, p.205> Lazăr a mai fost informat că toate conversaţi<i>le sunt comunicate, în copie, la

Bucureşti. Aceasta ce> o cârdăşenie Suner – Bucureşti sub egida

Berlinului. Lucrul este bătător la ochi şi proştii de anglo-saxoni nu luptă

Agenţia de Ştiri Germană.

28 c’arol al II-lea. Înseninări zilnice destul de puternic. nici pe acest front politic

Din Vichy se anunţă că amiralul Darlan4 a fost la Paris să stec de vorbă cu – Ollo – Abelz M. ambasadorul Reichului: ce s-a discutat n-a ieşit la iveală, singurul lucru ce se ştie este declaraţia Amiralului că liota franceză este şi \ a rămâne sub autoritatea France/ă., pentru apărarea

Patriei şi al Imperiului împotriva oricărui agresor Pe de altă parte.

Radioul stalului francez şi-a început emisiunea printr-un atac violent împotriva noului partid creat la Paris, pe care-l consideră ca duşman al dezvoltării Franţei noi.

Marţi, 4 februarie

Puţină lumină se arată pe orizontul scăpării noastre de aci:

Voronoff. bătând conţinu<u> în şiruna ce.106, p.206> în şiruna

căsătoriei a cam încurcat lucrurile cu USA. La/ar şi Ionică se zbat.

Această chestiune este una foarte dureroasă pentru suficlul meu. căci deschide o rană adâncă. După 16 ani de traiu nedespărţit ar fi. nu se poate mai logic, să se facă odată acest act pe care-l doresc din tot sunetul şi care ar simplifica atâtea şi n-ar II decât un act de dreptate.

Trebuie însă să mă gândesc la repercusiunile ce le poate avea în Ţară şi sub presiune nu se poate face. Cu toate că a fost o /i frumoasă, s-a răcorit vremea mult.

Din Ţară o singură veste. că ca director la Radio, a fost numit

V. Ionescu. care de multă vreme era acolo şi a ajutat la arestarea asasinilor lui Călinescu; faptul că a fost unul din directori sub regimul meu a fost din nou citat la Radio francez. Înaintare britanică pe ţoală linia în Abisinia. Erilrcca şi Somalia S1. iar în Libia s-a ocupat localitatea Circile. Atacurile RAF asupra porturilor ocupate din Franţa continuă cu energie, ele sunt punctele de plecare ale unei eventuale

ce.106, p.207> încercări de invazie.

Altfel gânduri, gânduri şi amărât sunt la extrem de a nu îi liber să pot să fiu şi cu activ, când aud de atâtea fapte de arme – atavismul generaţiilor de ostaşi

Miercuri, 5 februarie

Din nou o zi foarte grea pentru nervii mei, am fost până scara

într-o stare deplorabilă, m-apasă greu. din ce în ce mai greu. această

1 «>41

29

captivitate, cu atât mai mult cu cât. În stadiul actual, nu prea văz /orile luminându-se. Încăpăţânarea şi reaua credinţă a<le> celor de la Madrid este f. v/daşa de scârboasă. Încât orice răzbunare ar II pe deplin justificată.

A/. i trece prin Lisabona. Wilkic, în drumul său spre casă, Lazăr şi Ionică au cercat să stec de vorbă cu el, dar fiind bolnav, numai Pangal a reuşit să vorbească cu el la telefon şi l-a pus la curent cu situaţia, înaintâ**ndu-**i un memoriu. A declarat că cauza îi e simpatică şi că va face ce poate spre a ajuta. De la Voronoli<e.107, p.208> vin ştiri; cu toate bunele lui intenţii, a lucrat pe dos căci intervenea să putem veni în USA.

tocmai ceea ce nu trebuie în momentul de faţă.

Spre scară un telefon de la Estoril. de la un repre/ental al lui

„Associcted. Press", ecrâ**ndu-**mi memorii pentru revistele „Life" şi

„Timeese". Am telefonat celor din Lisboa să iec contact cu el se va/ă ce vrea şi cât dă.

Joi, 6 februarie

Ştiri la Radio asupra Ţării, arată că lucrurile sunt departe de a fi cu<m> trebuie şi că Guvernul a fost silit să iec măsuri din ce în ce mai drastice. **S-**a decretat pedeapsa de moarte nu numai pentru acei cari fac răzvrătiri, dar şi pentru deţinătorie în neautorizaţi de arme, cât şi 15 ani de muncă silnică pentru acei cari caricaturează Guvernul. Pe de altă parte. Consiliul Naţional Românesc din Londra 52. probabil Tilca & Co…

care, în parantez<a>. şi-a pierdut cetăţenia, a dat o proclamaţie

ce.107, p.209> prin care declară că duce lupta pentru restabilirea Ţării în toate drepturile şi graniţele sale; cât pentru Mihăiţă, ci trebuie restabilit complet în drepturile lui de suveran constituţional, azi atât el cât şi toţi oamenii politici serioşi sunt prizonieri. De azi-scară primisem ştirea că eu prilejul depunerci jurământului noilor miniştri şi a prezentării scrisorilor de acreditare ale lui Killinger. a trebuit să se iec mijloacele cele mai drastice de ordine, desfăşurându-se o considerabilă forţă armată.

Britanicii continuă cu înaintările lor în Africa, mai ales în

Eritreca şi Abisinia, unde italienii par a nu apăra poziţia<i>le puternice pe care natura **le-**a pus la dispoziţie.

Grav<a> pare a fi situaţiunea în Franţa, unde presiunea şi

3.0 Carol ui.1I-lea. Însemnări zilnice pretenţiile germane în legătură cu acţiunea lui Laval devin insuportabile

Cu mare fierbere se aşteaptă hotărârile guvernului de la Vichy şi a<le>

lui Pétain. Această chestiune ar putea lua o întorsătură foarte gravă şi care să schimbe compiccl faţa lucrurilor. Punctul central pare a fi l'Iola şi ba/cic maritime asupra cărora ce, 108, p.210> pare-se că Germania arc pretenţii. O ştire foarte tristă pentru mine este moartea, ieri. al

lordului George Lloyd". Dintre toţi oamenii politici engic/i pe care am avut prilejul să-i cunosc, incontestabil este acela care mi-a lacul cea mai puternică impresie, şi a fost o mirare pentru mine că până în timpurile din urmă n-a fost întrebuinţat mai activ în politica ţării sale. Se datorează <aceasta> poate insuccesului său din Egipt. îl cunoscusem în

1920. pe când era guvernator de Bombay şi pe urmă. acuma un an şi jumătate, ca preşedintele lui „British Council". a venit la Bucureşti.

Minte clară, foarte deştept, era britanic până în măduva oaselor, conservatorul englez în tot ce avea mai bun. 11 consideram ca un prieten şi o persoană în care puteam avea încredere; alături de Lord

Thompson54, a fost unul dintre cei mai simpatici engleji oficiali pe care i-am întâlnit vreodată.

Altă ştire este că în locul răposatului Csâky a fost numit ministru al Afacerilor Streine al maghiarilor Bardossy i 55. care până în urmă

ce.108, p.211> a fost ministru la Bucureşti. Nu m-o prieten, dar îl consider mai deştept decât predecesorul său.

Alâfel. ziua **s-**a petrecut ca toate zilele scârbăde şi iritante.

Apăsător la extrem, stare de nervi oribilă, trebuie să te ţii să nu plângi sau să nu izbucneşti în orice clipă.

De la Lisabona, ca de obiectu speranţe pentru viitor, pentru mâne se aşteaptă ceva mai precis de la Madrid. Ni se afirmă că pot *fi* speranţe, tot răbdări prăjite de cari încep a mă sătura. Lazăr vorbeşte şi de alte mijloace pe care le are în vedere.

Vineri, 7 februarie

Vorbind astăzi cu directorul Keudel. revine sunetul de clopot că portughezii nu ne vor mai vrea. mai ales dacă trecem clandestin.

1941

Dudui ei îi năzăreşte” căci ar lucra de conivenţă cu cei de aci. Mic nu-mi vine a crede, dar totuşi cine ştie. totul e posibil pe această lume de mizerii Am primit. <c! 09, p.212> azi de dimineaţă, de la preotul

Cilichenc Morarii din Detroit o scrisoare Toarte frumoasă, şi care mi-a făcut mare plăcere

Bengha/. i-a că/ut azi de dimineaţă5 „şi pare-se că o mare parte din armata Im Gra/ziani57 este încercuită mai la Sud. Bravo general

W’avelJ58. frumos a lucrat. Înaintarea aceasta vertiginoasă este

„Mlr-adevăr un foarte frumos succes britanic şi o lovitură foarte serioasă dată prestigiului Axei va avea o mare influenţă şi asupra hotărârelor

USA. cu cât înaintează mai repede, va uşura situaţia Franţei şi va permite o mai solidă rezistenţă preicntkinjlor germane Declaraţiile de azi ale lui Weygand5” reflectează acest spirit, el a spus că niciodată

Franţa nu va ceda nemţilor bazele din Mediterana

Din Ţară. am aflat că au fost arestaţi 6 legionari armaţi cu pistoale şi granate” îmbrăcaţi în uniformă nazistă iar. pe de altă paric.

medicii şi farmaciştii evrei au fost reîncadraţi în armată, dâ**ndu-**li-se însă un semn distinctiv. Am mai aflat că toată ce.109, p.213> Ţara este astăzi împotri. ya gardiştilor, dar că eu toate că azi doresc restabilirea ordinei; tui iubesc regimul actual. Este un mare reviriment în ceea ce mă priveşte. Aceste ştiri au fost dale de către Cămărăşescu *M* celor din

Lisabona.

Altfel tot ace<e>aşi stare oribilă, starea Dudtiieci> e tot proastă. Se ţine cât poate, dar nu reuşeşte să mănânce şi aceasta o istoveşte.

În Franţa, situaţia e tot mai tulbure şi nimica din ştiri nu precizează ceva. Asupra situaţiei noastre, tăcere completă de la deal.

Iar de la vale se raportează că se lucrează, până azi nu se vede niciun rezultat practic.

— Sâmbătă, 8 februarie

Din nou stare de enervare, starea Duduieei> tot mai proastă, a

În text: *miznicşie*.

Arhaism pentru grenade.

32 (afol al II-lea. Înseninări zilnice fost Dr. Duclos. care parc pentru prima oară îngrijorat şi a declarat că.

dacă starea actuală mai ţine. va trebui să-şi decline orişice competinţă medicală, căci tot ce ar Face nu poate fi decât palcative. iar adevărata medicamentare <c. M0, p.214> cari poate da o îmbunătăţire, adică ameliorarea stării psychice 1 l-o poate da. Este îngrijorat de continua stare febrilă a Duduieci>. Îi este teamă să n-aibe ceva la plămâni şi deci o roagă să facă co> radiografie şi o electrocardiogramă.

Starea lumci este Lot mai tulbure şi la noi nu pot pricepe ce se întâmplă. **S-**a revocat legea prin care **s-**au luat bunurile evreilor, iar

Antoneseti a fost înaintat general de armată după ce abolise, la început.

aceste grade, fiind superioare lui. harababura!

În aceste zile de restrişte merită o menţiune specială căţei1!

mai ales Puss\. care este de o drăgălăşenie nemaivăzută cu Duduia;

pricepe că nu-i co bine şi face tot **ce-**i stă în putinţă ca **s-**o mângâie. Se gudură lângă ea **într-**un fel deosebit de drăgălaş ca şi cum ar zice

„Mămico nu pricepi că simt că eşti bolnavă şi că cu slabele mele puteri vreau să te ajut şi să-ţi arăt cât de mult de iubesc”. „După cum aşa de bine zice Duduia, nu e câne. e „Omuleţ”. În acest surghiun

ce.110, p.215> cânii noştriţi. prieteni mai buni decât oamenii, au fost marca noastră mângâiere.

Scara, telefonul de la Lisabona anunţă că luni arc <loc> o întrevedere importantă şi ne sfătuieşte foarte mult să icşimţi. căci este necesar, **ne-**a lacul să înţelegem, pentru viitor. Foarte acoperit au vorbit, căci presentimentele ce **le-**a avut Duduia zilele trecute încep pare-se a se învedera.

Duminică, 9 februarie

E o zi îngrozitoare, niciodată n-am văz**ut-**o pe Duduia în aşa un hal, moralul ci a scăzut sub zero. Are impresia netă că se prăpădeşte şi că lucrurile vor merge repede. Până acum se ţinuse cum se ţinuse, dar astăzi a fost un prăpăd, durerile de cap au reînceput, trebuie **s-**o încurajez cu foarte multă energic ca să-şi ice medicamentele; ea tot declară că lotul e în zadar, că nimica nu va putea să o ajute şi că totul **s-**a sfârşit. Chinul meu a fost ceva de ce.111, p.216> neînchipuit, pe lângă toate acelea ale captivităţii ce le am de îndurai, se adaugă şi

privirea acestei stări a Dudiii*”-ci>. stare pentru care nu pot face altceva decât să rămân cu braţelemerucişate şi să-mi pun nădejdea în doctor şi mai ales în Dumne/cu.

Din lume ştiri grave, atât din Ţară cât şi din Franţa. La noi.

englezii au rupt relaţi<i – le diplomatice, rechemând ministrul şi toate reprezentaţiunile consulare, căci. declară ei. România a devenit o ba/ă de operaţii ale armatei germane şi că misiunile germane chemate pentru instrucţia armatei nu sunt decât o camuflare al adevăratului scop german. **S-**a trimis şi un adverlisment Bulgariei să se [ic în afară de condici, şi pe noi **ne-**a ameninţat că ne va bombarda petrolul, dacă armata germană ar păşi mai la Sud. Oricine poate pricepe că numai bucurie nu poate să ne facă aceasta, chiar dacă pentru situaţia noastră personală ar putea ieşi de aci un avantaj sunt astfel din ce în ce mai aruncat în braţele Aliaţilor. Totuşi mă gândesc la acel nenorocit de Băiat care stă <c. 1 1 l, p.217> stă acolo nputincios. să pot numai să-l scap.

căci el. ieşit din iadul acela, ar fi drapelul fâlfâind mult mai mândru şi mai efectiv decât în situaţia lui actuală de prizonier.

În Franţa se petrec lucruri grave, presiunea germană pentru trecerea pulerci lui Laval este din ce în ce mai puternică aşa încât bătrânul Pétain i-a propus să intre în guvern ca ministru fără portofoliu şi să facă parte din**tr-**un directorat de trei. El a refuzat găsind că nu este satisfăcuţ. dorind să fie preşedintele Consiliului, ministru de Interne cu controlul absolut asupra Poliţiei. Presei. Radioedi>fu/iunci şi

Propagandei, având astfel şi controlul asupra Africci de Nord. punctul culminant al dorinţelor germane. Face plăcere rezistenţa Mareşalului care zice că nu poate să se joace cu integritatea şi cinstea Franţei.

Dacă britanicii înaintează până la Tripoli, multe se vor putea schimba.

<c. 112, p. 218> Luni, 10 februarie

După atâtea luni. e prima zi în care am ieşit. Scuza a fost să mergem la doctor să facem radiografia şi electrocardiograma.

Radiologul este fratele Doctorului DucIos. şi el un om simpatic. Am profilat de aceasta ieşire să mai facem o plimbare şi să vedem două din cele mai vestite obiecte sfinte de aci. Prima este Madona de la

Macarena. una din cele mai vestite. Într-adevăr am rămas uimit de ce am văzut şi de cum este prezintătă. Aşezată sus de tot pe un altar din

Carol al 1I-lea. Înseninări zilnice biserica Universităţii, e iluminată toată de sute de lumânări ale credincioşilor, orânduite în etaje – este un spectacol atât de uimitor în splendoarea ei (*şic*). Încât am fost cuprins de o nespusă admiraţie şi evlavie. A doua este Ohnslul del (iranpoder. cea mai splendidă statuie al Mântuitorului ce am văzu**t-**o. hsic perfecţiunea sculpturii în lemn spaniole din veacul al XVI-lea

<c. 1 12, p.219> întors acasă, ştiri: ieri de dimineaţă Genova a fost bombardată de Hota engleză61, iar azi. Ostende. Este o afirmare a puterci navale britanice, căci ambele operaţii au fost duse la bun sfârşit, fără a fi stingherite de duşmani Proba incontestabilă că lăudăriile italo-germane. căci sunt stăpânii mărilor şi mai ales a<în Mediteranei.

nu este adevărată. Ni se telefonează de la Lisabona că Lazăr şi Ionică au fost chemaţi de Ambasada Britanică şi li **s-**a anunţat oficial că legăturile diplomatice cu România **s-**au rupt şi că pe de altă parte, vor să se ocupe mai activ şi mai serios de chestia mea şi **s-**o ducă la bun sfârşit. Se mai anunţă că Serrano-Suiâcr pleacă din nou peste graniţă ca să se întâlnească cu conducătorii Axei.

A fost o zi caldă şi frumoasă, iar noapte-astelele străluceau, am putut cu jind să privim steluţele noastre, cele două. şi să trimitem prin ele acolo, departe, în Ţară. salutul nostru plin de dragoste. De acolo nicio ştire, sunt încă îngrijorat. Antonescu. care ţinea pe vremuri aşa de mult la demnitatea României, astăzi este <c. 113, p. 220> complet prizonier al germanilor; dacă nu vine o serioasă reacţiune. va fi rău de tot pentru biata mea Patrie

Marţi, 11 februarie

Zi urâtă, plouă. De două nopţi. Duduia n-a putut dormi deloc, nici măcar acele 1 – 2 ore din săptămâna trecută. Dr. DucIos a venit cu rezultatele cercetărilor de ieri; din f<e>ricire la plămâni nu este nimica, dar electrocardiograma arată unelesim<p>tome care n-ar trebui să fie.

zice DucIos că ar fi de natură mai mult nervoasă, totuşi ar cere îngrijiri cari nu se pot da în circumstanţele actuale şi locale. Se înţelege, că conversaţia a fost mai ales asupra situaţiei. Ştirea că

Caudillo şi Surâcr au plecat peste graniţă, deşi n-a fost publicată aci, îngrij Oreste foarte mult pe toată lumea, care se aşteaptă la urmările cele mai rele. Spania nu este în stare de a suporta niciun războiu' şi nicio ocupare germană, n-au

1941

15

ce <c. 1 13, p.221> mânca şi. dacă aceste lapte s-ar> întâmpla, ar fi un dezastru sau chiar ar provoca o revoluţie.

La cină l-am poftit pe Ali. care a venit şi a fost foarte bine dispus liste de părere ca doctorul să anunţe în scris pe autorităţi despre starea sănătăţii noastre Telefonul de la Lisabona ne înştiinţează că cei mari de aci au plecat să se întâlnească cu Mussolini. Pe de altă parte, ne recomandă să mai avem puţină răbdare, că totul se aranjează. Pare-se că în Consiliul de Miiiştriji spaniol **s**-ar fi discutat scrisoarea lui

Alfonso XIII. Suiâer a declarat că aceasta nu-l interesează; la aceasta, ministrul de Război, generalul Varela. a răspuns că dimpotrivă, pe el şi pe oştire îi interesează, foarte mult.

Miercuri, 12 februarie

O zi din nou foarte proastă, e a doua noapte când Duduia n-a închis ochii şi este de o nervozitate nemaipomenită.

Ştirile, şi mai ales zvonurile, sunt cât se poate <c. 1 14, p.222>

de alarmante: credinţa publică de aci zice că eu toată împotrivirea lui

Franco, tot va trebui să cedeze presiunci germane şi că, în drumul spre a ataca Gibraltareul>, vor ocupa porturile şi unele baze aer<i>cnc spaniole. Acestea, bineînţeles, pe noi ne îngrijoresc foarte mult şi ne punc **într**-o situaţie din ce în ce mai grea şi mai primejdioasă; nu vreau pentru nimica în lume să rămân aci în aceste condiţiuni; trebuie, cu orice chip, să scăpăm deci din surghiunul spaniol. Îi văd pe spaniolii i din ce în ce mai complici cu javra aia de Hitler (bineînţeles, oficialitatea spaniolă) care împinge din ce în ce mai mult la dominaţia asupra întregii Europe şi de aci nu-i decât un pas pentru… * pofta asupra lumci întregi. Din fericire, anglo-saxonii veghează.

Foarte triste ştiri din Ţară, unde pare-se că se concentrează din ce în ce mai multe <trupe> germane, mai ales în regiunea Calafat, şi că se pregătesc pontoane pe Dunăre. Bulgarii tot pretind că nu sunt trupe străine pe teritoriul lor şi că vor păstra atitudinea lor de neutralitate.

<c. 1 14, p.223> Englezii însă persistă în a spune că trec zilnic în civil.

Cuvânt indescifrabil, scris ulterior deasupra rândului: *aşa*...

36 Carol al 1I-lea. Însemnări zilnice sub masca de turişti, forţe importante cari ar II şi pus mâna pe aeroporturile <bulgăre>, Pe de altă parte Bentish> Beroadcasling>

Ceorporation> „anunţă că britanicii ar fi ameninţai că dacă germanii intră în Bulgaria, vor bombarda imediat petrolul nostru; se vede ce dezastru ar fi. Telefonul de la Lisabona este mult încurajator, a pus să vorbească şi un domn de acolo, care şi el a repetat aceleaşi cuvinte de nădejde. Pare-se că la noi **s**-au luat măsuri pentru evacuarea populaţiei civile din Constanţa şi porturile dunărene. Ştiri de radio zic că trec peste

Ungaria avioane germane transportând trupe.

Joi, 13 februarie lată că a trecut a 5-a lună de surghiun, este destul ca să înen>cbunească pe oricine. Să dec Dumnezeu să nu mai ţină mult, că n-o mai putem îndura. Am fost din nou la Madona Macarena. nefiind slujbă şi lume. am putut **s**-o privim <c. 115, p. 224> şi să ne rugăm cu toată liniştea. Admiraţia care **ne**-a cuprins alaltăieri **s**-a confirmat şi mai puternic astăzi, este o curată minune. Fiind astăzi o zi foarte frumoasă, am profitat ca să facem o plimbare în automobil ceva mai departe decât altă dată; am fost până la Alcalá, un foarte caracteristic orăşel al

Andaluziei, frumos mai ales din cauza luminci caracteristice al acestei ţări, care înfrumuseţează toate.

Ştiri din lume foarte diferite. Comunicatul oficial al întrevederci de ieri Franco-Mussolini, la Bordighera, nu zice decât generalităţi obişnuite. din care nu se poate deduce nimica. Asupra întrevederii

Petain-Franco. comentarii multe, ni se anunţă pentru mâne ceva mai precis. De la Lisabona ni se spune că ar fi o înţelegere de rezistenţă, numai să dec Dumnezeu să fie aşa. Mai am informaţia că în Ţară **s**-ar afla 25 de divizii germane şi că zilnic trec 40 de trenuri cu trupe.

Urmând Londrei, belgienii şi olandezii au retras şi ei Legaţi<i>le lor. Şi noi am rechemat Legaţia <c. 1 15, p.225> noastră din Anglia. Ni se mai spune de către Radio că Paul, Tvcicovic *62* şi Marcoviciw au plecat la

Berlin. Ar însemna că presiunea germană apasă acuma asupra

lor, de

*...

Radiodifuziunea 1 britanică.

1941

altfel era de aşteptat. Contra-pondere la aceasta este ştirea că URSS a concentrat 2.000.000 de oameni la graniţa română şi la cea turcă. Singur

Dumnezeu ştie ce \ a fi mâne. Nu mă culc liniştit. În tot cazul.

Vineri, 14 februarie

S-au împlinit azi 16 ani de când abia am fost despărţiţi. Duduia şi cu mine. câteva zile de-a rândul. Un lung şir de ani în care. cot la col.

cu nesfârşită dragoste, am urmat nedespărţiţi ace<e>aşi calc. Înfruntând împreună multe mizerii şi câteva bucurii. Numai o dragoste ca a noastră şi caracterul îndurător al Duduieci> a<u> putui să facă casifel> ca atâta vreme am putut să îndurăm chinuri şi nedreptăţi. **S**-a văzut lot timpul acuzată de a fi capul răutăţilor, când lucrurile nu erau pe placul lor. În cap cu Maniu. <c. 117*, p. 226> care niciodată n-a voit să recunoască adevărul. Toi timpul a năzuit după linişte şi numai linişte n-a putut dobândi, culminând acuma cu acest chin spaniol, care a dat-o gata şi ca sănătate. Aceşti 16 ani au cimentat atât de puternic dragostea mea.

Încât, cu orice preţ. de îndată ce voi, şti ce pot face. va trebui să-i găsesc o răsplată demnă de ca Mărturisesc că viaţa n-a fost adesea uşoară lângă mine. răsplata cea mai potrivită nu poate fi decât căsătoria. Toată această vorbărie puritană a lui Rooscvcit şi a multor altor puritani mi-a deşteptat serios conştiinţa. Greutatea cea mare sunt cei din Ţară. dar şi acolo erau voci, ca ace<e>a a lui Argetoianu. care erau pentru această soluţiune. Ar trebui să facem împreună ceva hotărâtor pentru România, ca să pot păşi mai uşor la acest gest. Azi văd că **s**-ar putea face ceva.

când voi scăpa de aci. şi se pare că şi germanii o văd şi de aceea continuarea acestui surghiun. Ţara. oficială. **s**-a aruncat, fără posibilitate de revenire. În braţele Axei. România, prin acţiunea ei. a fost împărţită şi umilită cum nu **s**-a <c. 1 17, p.227> mai văzut, în istorie.

Cu toate că Aliaţii au lacul greşeli foarte mari faţă de noi. că au fost de o prgstic şi de un platonism nemaipomenit<e>, cred ferm, cum am crezut de la început. În victoria lor. E trist, dar aşa e, o parte din

România trebuie să fie desidentă. trebuie să joace cartea lor. ca la masa

Cadrul 1 16 recopiază cadrul 115. care conţine paginile 224 – 225.

38 Carul al 1I-lea, însemnări zilnice verde să se poată recupera ceva; acest rol **nu-**l” pot lăsa unor politicieni de mâna a doua. cari să-şi facă astfel afacerile lor: nu pot lăsa nici pe

Maniu să fie conducătorul acestei mişcări, deci trebuie s-o iau eu în mână. organizând o rezistenţă şi o luptă, chiar armată, care să fâlfâie tricolorul nostru alături de învingători. Dacă pierdem, pierdem onorabil, dar aceasta n-o pot crede.

Aniversarea dragostei noastre am II trebuit **s-**o serbăm

oaresicuni. dar n-a fost cu putinţă în circumstanţele actuale, mai ales că.

din cauza vremii. Duduia a avut toată ziua o foarte acută criză de reumatism, care **ne-**a ţinut pironiţi” în casă.

Din lume văd că suc<e>escic britanice în Africa continuă, iar grecii au cucerit noi poziţii, luând <c. 118, p. 228> 7.000 de prizonieri.

Agitaţia din E\lremeul> Orient, care ieri părea că se îndreaptă către un conflict între Japonia – USA şi Australia, parc a se fi calmat. Aviaţia germană a intrat în joc în Libia, ceea ce era de aşteptat. Legaţia noastră din Londra, adică Florescu *M* şi Murgii65. au demisionat, nefiind de acord cu politica pronazistă a Guvernului român.

Ştiri din Lisabona ne indică să ne plimbăm şi că lucrurile merg spre dezlegare, dar să mai avem răbdare, până când însă! Nunţiul din

Madrid **s-**a retras din joc. rămânând numai anglo-saxonii. dar acţiunea lor trebuie să fie energică, ca să fie hotărâtoare.

Sâmbătă, 15 februarie

Biata Duduia, din nou, n-a putut dormi şi toată ziua a avut o criză groaznică de reumatism, cu foarte mari dureri în tot corpul. Nu e de mirare, căci vremea a fost oribilă, ploaie torenţială <c. T 18, p.229> şi un vânt nemaipomenit, un adevărat uragan, a suflat toată ziua. mai ales spre scară şi în decursul nopţii. Ne-a fost deci imposibil de a putea ieşi.

am stat acasă cu nervii supraîncărcaţi, ceva oribil.

Ştiri de la prietenii noştriţi din Portugalia n-am putut avea, căci toate firele au fost întrerupte. Însă la Radio am auzit lucruri

hvlexl: *n-o*.

În text: *pironii*.

1941

senzaţionale. Mai întâi. printr-un decret r fi un stat legionar66, căci aceasta a fost.

Internalională. O primejdie continuă de râz trebuit 5 luni lui Antonescu ca să-şi dec scan.

ciopliţi aceşti indivizi. Sunt toate eforturi ca să puie, să devie stăpân pe situaţie. şi probabil a intervenit şi ariru…

place să fie călcată în picioare, de altfel de multă vreme se vu reacţie în oştire. Pe de altă parte. Consiliul de Miniştrii i va pre –, nouă Constituţie, să vedem ce o fi şi asta. Însă până ce nu se va puiu mâna pe Horia Sima şi pe acoliţii săi şi nu vor fi puşi la Zid, nu va fi linişte, şi. aşa cum se arată lucrurile. <c. U9, p.230> cu importantele forţe germane în Ţară. se zice că ar fi 30 de divizii masate la Dunăre, nu văd posibilitatea de a face acest singur lucru care ar da din nou sprança unei vieţi mai normale.

Lumea este îngrijorată şi azi sunt două focare care ar putea izbucni la orice moment. Extremul Orient, unde neînţelegerea între japonezi şi anglo-americani parc a lua o întorsătură îngrijorătoare, şi

Bulgaria, unde, după unele ştiri, se aşteaptă pentru ziua de 25

pătrunderea trupelor germane, cu toate protestările, cu cred de formă, a<le> bulgarilor. Regele Alfonso XIII este grav bolnav, având o foarte serioasă criză de angină pectorală.

Duminică, 16 februarie

Vremea s-a mai liniştit, aşa încât am putut ieşi azi după-amiază.

Am luat-o pe drumul către Nuciva. Este un alt aspect decât pe celelalte drumuri, mult mai accidentat şi cu unele localităţi foarte pitoreşti. Am fost până la ce.119, p.231> La Palma. Pe drum ani putut constata dezastrul provocat de furtuna de ieri. peste tot pomi dezrădăcinaţi, stâlpi de telegraf şi telefon rupţi, apă pe câmp. În sfârşit o foarte proastă situaţie.

Ştiri de la Lisabona n-am putut avea. fiindcă firele tot nu sunt reparate şi. după câte am putut vedea, nu este o mirare. Din lume, continuarea suc<e>cselor britanice în Somalia, Eritreea şi Abisinia.

Paraşutiştii engleji au fost depuşi în sudul Italiei, unde au provocat distrugeri la căile ferate. Grecii au avut şi ei, din nou, un suc<e>es

40 Carpi al 1I-lea. Însemnări zilnice apreciabil, ocupând poziţii

noi şi apropiindu-se de Tepelena. Luptele de la Keren 67. În Eritreia. continuă cu înfrigurare, pare-se că acolo rezistenţa italiană este destul de serioasă.

Luni, 17 februarie

Din nou zi de furtună. Încât tot în casă am fost siliţi să stăm.

Legătura telefonică cu Lisabona n-a fost încă restabilită, aşa încât de acolo n-am putut avea ştiri. Reumatismul Duduieci> <c. 120, p. 232>

continuă şi m-a apucat şi pe mine. tot spatele mă doare. Încât orice mişcare este penibilă.

Lungă conversaţie, după-anniază, cu Keudel. care vede. din nou.

posibilităţi de a pleca englezeşte, numai el persistă a spune că dificultăţi vqr fi dincolo şi chiar vorbeşte de extrădare către cei de aci. Această conversaţie **ne-**a pus serios pe gânduri, căci aşa nu mai pot” să continuc lucrurile, va trebui să se înjghebe o soluţiune serioasă spre a scăpa.

Primul pas va trebui însă să fie să scăpăm de o parte din bagajele noastre inutile.

Din lume. ştiri senzaţionale: Turcia şi Bulgaria au iscălit un pact de neagresiune” 8. care pretează la foarte multe comentarii, se aşteaptă ştiri ca să vedem ce este şi asta. La Santander a fost un foarte mare foc. care a distrus*” tot centrul oraşului, arzând vreo 200 de casc şi lăsând vreo 30.000 de oameni fără adăpost.

Marţi, 18 februarie

Vin ştiri despre uraganul de sâmbătă şi duminică.

ce.120, p.233> sunt dezastruoase. În Portugalia n-au fost numai distrugeri, dar au fost şi un destul de mare număr de morţi. Aci. În

Spania, după toate nenorocirile şi lipsurile, au venit şi aceste ultimele cataclisme, incendiul din Santander şi inundaţii continue, cari vor provoca nesfârşite daune recoltei.

În text: *l'epeleni*.

În text: *poate*.

În text: *desimi*.

1941

41

Tot fără legătură, deci fără ştiri de la cei din Lisabona, tocmai acum când va trebui ca să mai grăbească lucrurile. Dr. Duclos a venit, şi eu mă plâng de durerile mele care mă ţin.

Chestiunea hranei este din nou acută.

Din lume. Îndeosebi chestiunea turco-bulgară este obiectul tuturor comentări<i>lor. Anglia declară că e liniştită, Axa strigă victorie, iar Radio american comentează în mod defavorabil pentru

Aliaţi acest act, şi îndeosebi pentru Grecia. Nu-mi vine a crede că poate să fie vreo trădare din partea acestor oameni, pe care până acum i-am considerat ca fiind cei mai cinstiţi, politiceşte, din Europa, ci nu pot să fi schimbat de tabăra, după ce abia acuma o săptămână a plecat de la

Ankara misiunea militară britanică.

ce.121, p.234> Miercuri, 19-joi, 20 februarie

Viaţa noastră se petrece fără mari variaţii, ascultăm Radio; cât voi trăi nu-mi vor putea ieşi din ureche acele note aleii Apelului lui

NBC: legătura cu Lisboa n-o avem. aceasta este exasperant. Singur

Radioeul> păstrează legătura cu lumea mai civilizată. Ştirile ce le urmăresc cu cea mai mare atenţie sunt acele în legătură cu evenimentele din Balcani. Propaganda Axei insistă că este un mare succes al ci că

Turcia, prin declaraţia turco-bulgară. a fost scoasă din luptă. Din fericire, au venit cuvinte oficiale din Ankara, cari să puie lucrurile la punct, adică că alianţa cu Anglia rămâne în picioare. Cu toată vorbăria despre menţinerea păcii în Balcani, sunt convins că germanii vor trece în Bulgaria şi că*, urmând exemplul Danemarcei, nu va fi nicio opunere. Unele ştiri persistă a da data de 25 ca cea hotărâtă pentru acest nou act de samavolnicie. La noi s-au concentrat peste 30 de divizii, şi germanii, pe malul Dunării, au şi început a face ce.121, p.235> toate pregătirile pentru aamcarca podurilor. În acest timp. succesele britanice continuă în Africa Orientală, cu toate că Keren se ţine bine. Regelui

Ălfonso XIII îi merge mai bine.

Duduieei> i-a fost. miercuri, rău, dureri mari în inimă şi

Iniţial urmă: *aceştia*, lăiat apoi.

42 Carol al 1I-lea. Însemnări /ilnico conţinu<a> acele acec>csc de aproape leşin. Trebuie să mărturisesc că mănâncă ceva mai bine decât zilele trecute, dar că medicamentele ci nu le ia deloc. Miercuri a venit şi fratele Doctoruleun DucIos. radiologul, să-mi arate o colecţie de mărci poştale aer<i>cnc. Cred că scopul era ca s-o cumpăr.

Colecţiei”, deşi frumoasă. Îi lipseau bucăţile cele mai importante şi. pe de altă parte, nu este momentul de a cumpăra aşa ceva.

Joi. urmând programul nostru, am ieşit din nou cu maşina, de astă dată pe drumul Cădi/… A Venit şi doctorul s-o vază pe Duduia şi i-a dat o altă serie de medicamente, cari, desigur lot nu le va lua. Tot în acelaşi spirit este. şi a înjurat cât se poate Falanga, spunându-ne că singur RKT arc ceva în cap. Starea sănătăţii lui Alfonso XIII preocupă

<c. 122, p. 236> foarte mult spiritele de aci.

O chestie care ne preocupă pe noi este ace<e>a a mâncării, tot lipsuri mari şi felul cum lucrurile sunt gătite nu prea încurajează la mâncat. Din fericire, consulul portughez, De Certima, ne întreţine cu pane, iar bietul Dr. Ribciro ne trimite pachete cu tot felul de bunătăţi, aceştia ne întreţin apetitul. În afară de Duduia, nici eu n-am fost prea bine, timpul acesta oribil şi continua umiditate a Sevilebci a<u>

declanşat la mine o destul de acută criză de reumatism.

Vineri, 21 februarie

Zi cu surprize, de dimineaţă mi se anunţă că cerc să mă vază un domn portughez, care vine din România; foarte mirat de această vizită, îl primesc şi se prezintă ca <fiind> căpitanul Carvalho Nunes, adjutantul Preşedintelui general Carmona69, venind din partea lui Lazăr şi aducând o scrisoare <c. 1 22, p.237> de la el. Este un fel de avangardă a unor zile mai bune. zice că săptămâna viitoare lotul se va aranja printr-o înţelegere între ministrul de Interne portughez Pacs de Souz. a şi unele elemente ale Poliţiei spaniole. Mai multe detalii n-am putut scoate de la el.

Stăm toată ziua de vorbă şi punem la calc plecarea uneia dintre maşini, probabil Rolls-ul, pe care o va duce la Lisabona cu o parte din

În textl; *Colecţia*.

1941 43

bagajele noastre. În acest scop a şi plecat, seara, la Madrid ca să caute un şofer. El este, după câte ştiu. omul de încredere a<l> lui Cramona

(sic). Nu prea îl aprecia/ă în toate pe Sala/ar70. mai ales în ce priveşte atitudinea lui faţă de armată. Este un monarhist convins. În tot cazul, această vizită mi-a făcut un bine moral imens şi putem privi lucrurile mult mai în.ro/.

Scara, conversaţie interesantă, cu directorul Keudel, care şi ei vede că lucrurile nu mai pol merge aşa înainte şi se arată binevoitor

spre a ne ajuta să scăpăm din acest iad. El recomandă ca loc de trecere Rosal de la Frontiera, continuarea drumului de la grotele din Araccna.

ce.123, p.238> pe care şi Dr. Duclos **ne-**a recomandat să le vizităm.

La Radio, scara, o ştire foarte curioasă, însă neconfirmată, că trupe motorizate germane au intrat în Spania spre a da ajutor la

Santander. Fiind vorba de de aceasta, alaltăieri am telegrafiat condolcanţă Caudillo-ului şi am trimis 3.000 pecseta>s drept ajutor.

Altă ştire care ar putea avea urmări este că <Anthony> Eden a sosit în

Cairo şi că poate se va duce la Ankara.

Legăturile telefonice cu Portugalia tot nu **s-**au restabilit.

Sâmbătă, 22 februarie

Vremea **s-**a mai îmbunătăţii, dar aşteptarea şi lipsa aceasta de legături este extrem de enervantă. Duduia, din cauza extremei tensiuni nervoase, a devenit complet amorfă şi greu o pot mişca... Totuşi, azi după-amiază am ieşit cu maşina în direcţia Mérida, spre a face prima recunoaştere a drumului spre Araccna. Este ce.123, p.239> a treia direcţie ce o cercetăm în împrejurimi. Fiecare este complet deosebită, de astă dată au» trecut părţile mai joase ale Sierrei Morena. Scara, la

Radio două satiri. Întâiu că lui Alfonso XIII îi merge mai rău, chiar **s-**a dat „suprema oncţiune" şi că trecerea trupelor germane în Bulgaria nu mai este decât o chestie de zile. Data de 25 se apropie. Această ştire m-a exasperat şi face mai imperioasă decât oricând eliberarea mea de aci, astfel viitorul României este pecetluit că.

În text: *Caudiliului*.

44 c'arol al II-lea. Insenirniri zilnice

În sfârşit, am primit o telegramă de mulţumire pentru

Santander. A fost expediată de la „Assuiitos Exteriores" şi a sosit neiscălită. Aceasta este o procedură! Cum dracul oamenii aceştia şi-au pierdut elementarul simţ al bunei cum<i>nţe!

Seara, după masă. O vi/. ită <pe cât> de plăcută. – pe atât de neaşteptată, adică nu tocmai aşa de neaşteptată căci. prin scrisoarea adusă de Carvalho Nuiics. Urdărcanu anunţă sosirea unui om sigur.

Primesc o carte de vi/ită al unui oareşicare colonel polone/

ce.124, p.240> Jurawski. repre/entant al agenţiei „Pat", care verlind din

Ţară. doreşte să mă vază, îl primesc şi imediat îmi arată

fotografia lui

Ernest cu semnul de recunoaştere „Cu Dumnezeu înainte”, scris pe dos.

Deci iată începutul scăpării. Este un om energic şi care face impresia de a II foarte serios. Cu el a Venit şi o cucoană. D-na <Joly> „măritată cu un belgian portughez. Suntem puşi în curent cu proiectul ce **s-**a pregătit, este vorba de a merge până la un punct cu maşina noastră, pe urmă de a face o schimbare de trăsură; nu mi se pare încă destul de clar. În tot cazul ei şi cu cucoana trebuie să ne treacă unele bagaje importante.

şi hârtii cari nu le putem lăsa aci. Ca să nu pară prea suspect trebuie lucrai cu o extremă prudenţă, trebuie să continuăm fără încetare cu ieşirile noastre de experienţă şi să studiem cum vom putea distanţa” *

poliţia care ne urmăreşte.

Noaptea, bineînţeles, nu prea am putut dormi, căci am şi început pregătirile. Ziua proiectată pentru fugă este joi 27. Facem până dimineaţa ce.124, p.241> pachete, pachete <pe> cari le cântărim, aşa încât se pot lua fără a fi vizibile. D-na <JOIy>* * *” * Va fi utilă pentru trecerea blănurilor.

Se poate înţelege ce a fost în sufletul nostru, după acest chin de

În text: *cu atât de plăcuta*, *cu atât de*.

Numele Oslo şters în text; ve/. i *în*/*ra*, p.45.

Cuvânt şters, pare îi 11: *picturi*.

Cu sensul de a lăsa în urmă (a distanţa) poliţia.

Numele este şters în text.

!041

45

6 luni. iată că în sfârşit, ne răsare în faţa ochilor lumina speranţei, nu ne \ inc a o crede

Duminică, 23 februarie în continuarea\pregătirilor noastre de plecare, am ieşit din nou cu maşina pe drumul de la Xeres şi **ne-**am întors prin Ulrcra.

Surprinderea şi bucuria noastră a fost mare. căci foarte lesne am semănat poliţia, care a fost în imposibilitatea de a ne urmări. Dacă azi ar fi fost vorba să facem fuga. am fi putut reuşi fără nicio greutate.

Sistemul pe care l-am adoptat este de a merge cât mai repede şi pe urmă să ne oprim câtva timp să ne mişcăm ciolanele, atât de

anchilozate de atâta stat în casă.

Întorşi scara, ca şi la prânz, anv mâncat cu ce.125, p.242>

Jurawski şi M-me Joly. Lucrurile încep să se precizeze, propunerea ar *fi* să mergem până la Mcrida, unde să schimbăm maşinile, şi de acolo, prin unele combinaţii, care nu-mi sunt tocmai clare, trecem graniţa, dincolo ne aşteaptă Urdărcanu care ne va duce la Lisabona.

Încep pregătirile mai serioase, o revizuire a bagajelor şi triarca

(sic) lucrurilor noastre în mai multe categorii. Cele ce nu pot fi cu niciun preţ lăsate, lucruri pentru cari ar trebui să se găsească un mijloc de transport deosebit şi lucruri cari se pot lăsa şi cari vor trebui să vie pe urmă. Chestiunea cea mai dureroasă este a bunilor noştriţii tovarăşi de mizerie, a cânilor; cei mari. În niciun caz, nu le (sic) vom putea lua.

pentru cei mici este mai mai uşor. Primul mijloc de a trece unele lucruri este în bagajele polonezului şi a<le> D-nei Joly; de aceea, începând de astă-seară, căci proiectul este să plecăm joi, câteva din blănurile Duduieci> au fost trecute în odaia celor doi în spinarea cucoanelor. A mers foarte bine ce.125, p.243> şi Poliţia a fost destul de discretă. Carvalho Nuiâcs, care trebuia să ne dee ştiri pentru maşini, a plecat la Lisabo<n-a fără a face nimica, este vorba să revie peste vreo două zile să caute una din ele.

Pentru prima dată, de 6 luni, licăreşte zarea unei nădejdi să putem şi noi scăpa din acest iad. O fi Dumnezeu bun cu noi să <ne> mai

<dea> o rază de lumină **într-**o lume mai fericită.

Pentru biata Duduie, mai ales, este o chestiune de viaţă să poată

46 Carol al 1I-lea. Însemnări zilnice trăi în condiţiuni mai civilizate; şi să se poată hrăni **într-**un fel mai omenos. Fără agitaţie, dar foarte conştienţi. În sufletele noastre este o seninătate supremă şi o încredere absolută, <mă> mir <că, în sfârşit.

vom scăpa şi vom fi din nou liberi.

Ştiri din lume bune pentru britanicii, <care> au ocupat

Chismai071 în Somalia şi Insula Casteleborizzo, în Egca.

Luni, 24 februarie

Ziua este ocupată cu pregătiri în casă. Ele <c. 126, p. 244>

trebuie făcute cu o extremă băgare de seamă ca să nu dăm o umbră de suspiciune nimănui, chiar de servitori trebuie să ne păzim, mai ales de

Margareta şi de şofer, pe **care**-l cred strâns legat de poliţie. Chiar în viitoarele drumuri cu automobilul vom trebui să-l lăsăm acasă, iar căţele în să-i luăm cu noi. Mai sunt două zile până la cea decisivă, iar

Jurawski pleacă mâne să facă aranjamentele definitive şi-i dăm anumite hârtii pe care să le ice. Scara, din nou trecerea unor blănuri. Poliţia ceva mai indiscretă, iar D-na Joly este cam nervoasă şi nu vrea să facă **ce**-i spune Jurawski. care începe a fie exasperată de ca Subiectul principal de conversaţie este <Urdăreanu>\ el şi-a cam făcut de cap acolo, a reînceput să bea. iar D-na Joly declară că este un „casligader”.

(un briscuri de concurs) ** şi că ea, dacă a primit această misiune, este numai de dragul lui. E o femeie de vreo 50 de ani, cam exaltată şi fără cap. Avantajul ci este că e spaniolă, dar şi dezavantajul, căci fiul ci studiază la Madrid şi începe **s**-o apuce o teamă că nu va putea

ce.126, p.245> să-l mai revază pentru mult timp, căci desigur, lucrul reuşind, Scrrano-Suner & Co, nu vor fi deloc mulţumiţi. Sunt ştiri proaste despre sănătatea lui Alphonso XIII. mi-o teamă că e definitiv pe ducă.

Marţi, 25 februarie înainte de a părăsi Spania, datoram o vizită lui Aunt Bec şi, pe de altă parte, un drum mai lung era necesar să-l facem pentru a şti exact

*

Numele a fost şters în text, se mai văd însă câteva litere din el.

Un starâmător de inimi (*briser le coeur*, a frânge inima cuiva).

1941 47

cum merge maşina, ce facem cu poliţia, consumaţia şi vile/. a maşinii etc. Ne-am hotărât deci. astăzi. să mergem la Sanlúcar de Brameda.

Splendid a mers maşina pe drumul până la Xeres şi. foarte puţin timp după ieşirea din Sevilla. poliţia a fost semănată. ceea ce a cauzat desperarea şofcurului. De câteva zile au schimbat maşina lor.

aşa-numitul Hispano a intrat în reparaţie, şi a fost înlocuită cu o hodoroagă americană, care fierbe la cel mai mic urcuş. Xeres este un orăşel delicios, seamănă niţel <c! 27, p.246> cu Bergerac din Gascogne.

Din contră, atunci Sanlúcar este mizeria cea mai nemaipomenită. O

murdărie de nedescris. oamenii în stradă având într-adevăr înfăţişarea foametei. Cum văd un străin. ale<a>rg<a – după el cerând de mâncare.

Am luat cu noi <pe> D-na Jolv, ca Duduia să nu rămâie singură pe când fac vizita lui Aunt Bec.

A fost o inspiraţie fericită, căci altfel nu ştiu ce **s**-ar fi întâmplat. Ea a dat banane de mâncare la săraci şi mi-a povestit cum se aruncau ca lupii, chiar asupra coaielor. Copile m şi adulţii, numai schelete acoperite de vermină*, ceva.de neînchipuit.

Pe când Duduia făcea această operă de caritate, **eu m**-am dus să-mi fac vizita. Ca să fac o amabilitate mătuşii şi. pe de altă parte, ca să obişnuim lumea că scoatem pachete, i-am adus o colecţie de alimente, pâne. cafea, făină, macaroane, ciocolate, ţigări etc. cari i-au făcut o enormă plăcere şi mi-a permis să fac un joc de cuvinte foarte potrivit:

„Uzualy onc brings a lady *Jlowjurl* but in thesc days I think that ea>

flower-gixoş morc picasurc” *. Când ani intrat ce.127, p.247> în acest

Palacio. am fost tră/nit de urâţenia lui. Într-adevăr această hărăbaiţă depăşeşte tot. tot ce mi **s**-a povestit. Are un fel de pseudopatio. dar închis ca o curte interioară în care se găseşte aşezată o colecţie de busturi în gah anoplastic şi una de tot felul de obiecte cteroclite, stil expoziţii internaţionale între 1830 – 1880, de gustul cel mai dubios.

Paraziţi, păduchi.

*...

„De obicei, unei doamne i se aduc flori, dar în aceste zile eu cred că taina face mai multă plăcere” \ *flower* este scris greşit, în locul lui *flour*, taină, cele două cuvinte *flower* şi //ow/voronunţâ**âi**ndu-se la fel.

48

Carol al [I-lea. Însenināri zilnice

Odăile de jos. cam tot în acelaşi stil. dar având cel puţin unele tablouri din ace<e>aşi epocă care ar putea fi interesante. Odaia mătuşii mai potabilă (sic). l-a lacul plăcere că am venit şi am vorbit despre Mihăiţă.

mi-a spus că au sosit scrisori de la Paul dar că imbecilul acela de Ducic.

după ce de două ori a promis să vie aci. căci voia cu orice preţ să

evite

Sevilla. lot n-a venit, dar că Ali. care este la Madrid, le va aduce.

Am vorbit şi de politica internă, şi aluneca şi-a dat drumul la gură. criticând, cu ultima violenţă, pe Suiier şi tot organismul politico-administrath. pe care l-a calificat ca fiind de cea mai desăvârşită incapacitate, şi aşa e L-am mai văzut şi pe vărul meu.

Alaulfo. ce.128, p.248> pe care nu-l mai întâlnisem de nu ştiu când.

Întorşi acasă, am găsit dramă în rândurile poliţiei, care este rău speriată deoarece **ne**-a pierdut. Muiio* Filippo a cerul de urgenţă să mă vază şi i-am dat o oră mâne de dimineaţă; şi cei din hotel sunt mai obraznici, mai ales unul care de multă vreme a avut o atitudine cât se poate de dezagreabilă, exprimându-se că suni prea bine Tratal şi că ar trebui să se poarte cu noi ca eu nişte câni. Jurawski **s**-a întors şi.

Împreună cu D-na Joly. au cinat cu noi. Ca să aibă acrul natural căci stau târziu, am jucat bridge şi am chemat chelnerul să ne aducă câte ceva în acest răstim<p>, astfel nimica nu puica părea suspect, lată ce **s**-a stabilit. Plecarea **s**-a amânat pe sâmbătă. Urdărcanu a trimis o notiţă în care spune. În rezumai să nu riscăm nimica cu bagaje sau aşa ceva. căci cel mai important lucru e să reuşească fuga. Vom trebui să plecăm din

Sevilla după-masă. cu maşina, şi luând drumul peste Sicrra Morena să ajungem pe un drum care <c. 1 28, p.249> duce la stânga. Înainte de Los

Santos. aci ne va aştepta D-l <loly> „cu maşina sa. Făcând schimbul de maşini, vom fi duşi până aproape de Badajoz. unde un domn Rente ne va trece graniţa **într**-o maşină, deosebit amenajată în acest scop.

Polonezul nu va aştepta cu Joly ca să recunoaştem uşor maşina.

Problema primordială este de a puica semăna poliţia; după experienţele făcute, nu pare a fi greu. Singura grijă este agitaţia lor de astăzi şi

*

Uneori Carol scrie acest nume aşa cum se pronunţă: *hhmio*.

Numele este şters, dar este încă lizibil.

1941

19

simptomele de supraveghere mai apropiată, cari s-au manifestat noaptea în coridoare.

D-na Joly începe a 11 nervoasă şi (ace oareşican na/un pentru transportul lucrurilor. Aceasta îngreunează problema lucrurilor cari vom trebui să le lăsăm aci.

Miercuri, 26 februarie

Zi de pregătire febrilă, stăm acasă ca să putem lucra fără prea multă grabă. D-na Joly. din ce în ce mai nervoasă. Încât Jurawski este hotărât ce.129, p.250> s-o trimită îndărăt la Lisboa; a venit momentul în care orişice" imprudenţă poate fi fatală L-am primit pe urmă pe

Munio Filippo care era îngrijorat, aşa zice el. de siguranţa mea. din cauza distanţării automobilului poliţiştilor. După obişnuitele înflorituri asupra responsabilităţii ce-i incumbă. îl cred. nu trebuie să-i scăpăm din gheare; a venit cu propunerea ca să ne puie un agent pe maşină. Se înţelege cu ce indignare am respins această propunere, căci maşinile, spun eu n-au diviziune între şofer şi pasageri şi că pe de altă parte, starea sănătăţii şi nervilor Duduieci> nu suportă această persoană în plus.

Pe urmă. a propus să nu depăşim o anumită viteză, lucru care şi el a fost refuzat. Ultima propunere* a fost ca să indicăm agenţilor drumul pe care-l vom lua. Keudel ne cam prevenise de in [nainte că aceasta va fi propunerea finală şi am primit-o. căci arată din partea noastră bunăvoinţă şi cooperare şi? pe de altă parte, cse uşor de ciudat.

Discueţia> ce.129, p.251> principală a fost dusă de Duduia, care a făcut minuni de abilităţi şi a arătat că toate temerile sale, cum sunt. de pildă, acelea ce le are asupra drumului la Xeres, sunt complet nejustificate. cum poate crede ci că avem putinţa de a fugi. şi pe urmă aşteptăm deciziunea de la ceiuru. dar totuşi starea ci de sănătate face plecarea de aci urgentă. Keudel a făcut pe tălmaciu. ceea ce era abia necesar, căci Duduia şi cu Filippo reuşesc să se înţeleagă foarte bine. La rândul nostru, am avut şi noi o plângere împotriva mârlanului de agent

În textl urmau cuvintele: *pe care am ac* e *ep tat-b*; taiale apoi.

50 Carol al II-lea. Însemnări zilnice care şi-a permis atâtea obrăznicii, am avut plăcerea de a auzi că ni se promite a lua măsuri şi că va fi îndepărtat. Rămânând pe urmă numai

Keudel. promite, din nou. să caute mijlocul să fugim de aici. zice că lucrul este absolut de făcut.

Un alt noroc al nostru este că telefoanele continuă a fi întrerupte şi deci conversaţi<i>ie cu Lisabona nu pot avea locul. exilăm astfel orişice indiscreţiune aproape inevitabilă. La cină. din nou oaspeţii şi trucul cu bridg<e>-ul. ce.130, p.252> Punem la punct ultimele detalii şi un cod spre a putea preciza ziua şi ora. căci sunt probabilităţi că vom trebui să mai amânăm. Ceea ce este mai îngrijorător e că până acuma nu **s-**a găsit nicio soluţiune pentru bagajele de valoare, tare mi-e teamă că vom trebui să le lăsăm aci. Totuşi Jurawski, care merge la Madrid, va încerca să găsească o soluţiune. Codul a fost stabilit astfel: ora la care trebuie să ne găsim la punctul de întâlnire va fi indical<a> prin numărul de pacheete> de medicamente ce trebuie trimise Duduieci>. Ziua

<plecării> va fi ziua trimiterii pachetelor. În principiu, am stabilit ora

6 seara, căci e cea mai propice, dând posibilitatea să putem face schimbul de maşini şi să trecem graniţa înainte de închiderea ei.

Trecerea o vom face **într-**o cutie special amenajată pe maşina lui Rente.

El a mai făcut astfel de treceri, şi ieri Jurawski a făcut experienţa, care a reuşit perfect. Am mai stabilit orariul mediu din localitate în localitate, aşa încât să nu întârziem. Acei ce.130, p.253> care ne aşteaptă vor fi la locul de rendez-volis de la *4 Va* înainte. **S-**a mai stabilii ca Jurawski şi

M-me Joly să plece mâne dimineaţă, căci nervozitatea ci devine primejdioasă, iar el să se ducă la Madrid şi să nu se mai întoarcă, spre a nu deştepta suspiciuni, rămânând ca de acolo să ne telefoneze indicaţiunile prin cod. Din cauza temerci cucoanei, n-am putut da multe lucruri cari n-aş fi voit să le las aci. dar se vede că aşa **ne-**a fost scris.

La despărţire, colonelul Jurawski ne cere să avem încredere, lucru pe **care-**l avem. În sufletul nostai nu este numai dorinţa de a scăpa, ci şi o intuiţie că, de astă dată, **s-**a şi făcut. La început, lui Jurawski i-a fost teamă că Duduia să nu fie nervoasă, dar la sfârşit i-a făcut complimentul să-i zică că **s-**a înţeles mai bfne cu ea decât cu un bărbat.

Ştiri din lume. Eden este la Ankara, va putea ci să mişte pe turci? După BBC, este optimist. Tot B.B.C. Înjură pe Antonescu că a

1941

livrat germanilor prizonierii polonezi din Ţară. îl fac<e> responsabil

ce.131, p.254> de acest act de neloialitate internaţională.

Joi, 27 februarie încep din nou zilele de aşteptare febrilă, dar cel puţin de astă dată aşteptarea este pentru ceva pozitiv. Suntem foarte calmi, căci **ne**-am făcut o mentalitate foarte filosofică: dacă scăpăm de aci, este un dar de la Dumnezeu; dacă de astă dată nu reuşim, va trebui continuată lupta şi **ne**-am obişnuil a lupta Grija de căpetenie este însă tot starea sănătăţii Duduieci>. O rămânere mai departe aci îi va fi fatală, chiar după spusele lui Dr. DucIos. Acuma având în faţa ochilor această speranţă şi activitatea utilă a pregătirilor, i se încordează nervii, este un fenomen care totdeauna se produce la ea în momentele grele, că îşi recapătă toată energia şi puterea.

Am ieşit din nou astăzi cu maşina, mergând până dincolo de

Cramona, un vechi ce.13 t, p.255> orăşel pitoresc, aşezat pe un vârf de deal. E adevărat că nu prea ne ardea de pitoresc, dar totuşi, ce e frumos rămâne frumos. De astă dată, am lăsat şoferul acasă, am luat căţele în

cu noi şi pachete cu fructe, <pe> cari le-am mâncat la oprire şi am dat şi poliţiştilor. Hispano-ul lor a revenit şi urmărirea au putut **s**-o facă mai uşor, cu toate eforturile ce le-am făcut, n-am putut să-i semănăm.

Aceasta, fără doar şi poate, ne-a plictisit foarte mult. Subiectul conversaţi<e>i noastre a fost deci semănarea poliţiştilor şi chestiunea atât de dezagreabilă a bagajelor, cari ni-e teamă că vom trebui să le lăsăm aci.

Scara, cu prilejul cinci, a fost scandal. Comandasem o mâncare care ni se făcuse şi zilele trecute şi masa trebuia servită la 9. Se face 9 /2.

10, IOI/2, în sfârşit, exasperaţi, întrebăm ce se întâmplă; răspunsul este că nu este foc la bucătărie şi că a trebuit să se strângă paie, hârtie etc, pentru încălzirea bucatelor. Aceasta depăşeşte într-adevăr orice măsură.

D-l Fernandez, după ce nu ne dă mâncare ce.132, p.256> decât porcării, iată că merge cu neglijenţa aşa de departe, încât nici combustibil n-are, cu toate că zilele trecute a primit un perdaf solid de la directorul general şi că autorităţile, după intervenţia Dr. DucIos, i-au

pus totul la dispoziţie. Lipsa de azi, într-adevăr, depăşeşte orice imaginaţie.

52 Curol al II-lea, însemnări zilnice

Ştiri din limie: parc-sccă taipe germane au debarcat în Libia 72.

În Somalia. Înaintarea britanică urmează cu suc<e>ce. În sfârşit. În

Ţară. pare-se că s-au făcut din nou multe arestări, iar englejii îl înjură copios pe Antonescu.

Vineri, 28 februarie

Zi care a început cu nervi. <Cu> cât se apropie clipa, cu atât încordarea este mai mare. mai ales că suntem fără ştiri şi, cu toate că ne aşteptăm la o amânare, n-avem nicio ştire pozitivă până pe scară când

Jurawski telefonează din Madrid că luni trimite 6 pachete, ceea ce înseamnă ce.132, p.257> că întâlnirea pentru prima schimbare de maşini are loc luni, la 6 după-amiază. Cel puţin din acest punct de vedere suntem liniştiţi, dar pentru trimisul bagajelor tot fără ştiri suntem şi sunt lucruri cari, cu niciun preţ, nu le putem lăsa să cază în mâna unor indiscreţi. Ca să nu exagerăm cu ieşitul, am stat azi în casă.

Am auzit azi la Radio ştirea despre moartea lui Alfonso XIII, care s-a stins astă-noapic. Se vede că bietul om a simţit că i se apropie sfârşitul când a făcut scrisoarea prin care a trecut drepturile Coroanei asupra fiului său.

A venit Ali să mă vază o clipă, şi să-mi aducă scrisoarea de la

Paul, <pe> care boul ăla de Ducic *7 i* iţa remis-o la Madrid. Zice că a lot insistat pentru plecarea noastră şi că răspunsul a fost tot de<a>una acelaşi: răbdare şi se va face. I-am vorbit de sănătatea Duduie m şi de recomandările Dr. Duclos şi aluneca a emis ide<e>ci că cel puţin, ca să plece şi crede că ar fi uşor de obţinut. La Madrid l-a văzut pe Sir Samy

Hoare 74. care-mi trinjete vorbă că continuă să lucreze pentru a

<c! 33, p.258> mă ajuta dar sfătuieşte să nu mai trimit telegrame

„Impertinente” căci nu ajută la nimica. i-a răspuns că pricepe foarte bine că am telegrafiat în acel fel, căci am tot dreptul de a fi exasperat de felul cum sunt tratat. L-a mai văzut pe Doctorul Alexis Carrd. care a venit să studieze aci. În miniatură, efectclc unui războiu’ asupra sănătăţii unei populaţii; aceasta în legătură cu măsurile ce vor

trebui luate după sfârşitul acestei tragedii mondiale. Am vorbit şi de Alfonso, faţă de care el este de o loialitate absolută cu toate că i-a făcut multe mizerii; de aceeaşi loialitate va fi şi faţă de fiul său pe **care-**l şi consideră ca regele

194»

5.3

Juan III. **S-**a bucurat foarte mult că am fost să o văd pe Aunt Bec la San

Lucar.

Pe urmă a fost Dr. DucIos. care şi ei are sentimente monarchice.

este foarte trist de moartea Regelui, l-am povestit mi/cri<i>le poliţiei şi este indignat, va interveni pentru înlăturarea agentului obraznic.

Vorbeşte de absoluta necesitate să ieşim de aci. căci căldurile de vară

— O vor omorî pe Duduia

ce.133, p.259> Scara, la cină. O surpri/ă foarte plăcută;

Fe ruandez. ca să-şi repare gafa de ieri. ne aduce din partea Crucci Roşii

Americane. venită pentru ajutorarea săracilor de aci. O bucată de pâine albă. În mizeria fiziologică în care trăim, este cel mai frumos dar ce ni **s-**a putut da. cu toa >t<ei pânile din Portugalia pe care nr. Icirimete zilnic consulul de Certima la nişte lupi flămânzi, **ne-**am aruncat asupra acestei bucăţi şi am avut. În sfârşit, impresia că am avut cel mai splendid dineu de gală.

Sâmbătă, 1 martie

Ziua mârţişonlor n-am putut **s-**o las să treacă fără să găsesc una

(sic) pentru Duduia. În toată lipsa de aci. am găsit o medalie a Madonei

Macarena şi. Între lucrurile mele. firul tradiţional. şi Duduia, din partea ei. a făbul. rost de unul pentru mine

Enervarea aşteptării este mărită încă prin completa lipsă de ştiri asupra posibilităţilor de a transporta sau <de a> pune în loc sigur măecară ce.134, p.260> unele din săculeţcele> cu aur Am mai lacul o ieşire de probă, de astă dată pe drumul spre Nuciva. semănarea poliţiei a fost destul de uşoară. Am luat cu noi pachete şi cânii ca pregătirea să lic şi mai completă şi ca în ziua cda mare. lucrurile ce le vom lua să n-a ibe aerul suspecte.

Întorşi acasă, am primit pe reprezentantul Crucii Roşii

Americane. Colonelul...”. un bătrân blând şi foarte simpatic. Duduia i-a povestit toată mizeria de la San Lucar şi i-am lacul amândoi în text: *ne-o*.

Loc alb în text.

54 Carol al 1I-lea. Însemnări zilnice recomandaţii că acolo este locul care are cea mai mare nevoie de ajutor;

a promis că se va duce. Pe urmă a vorbit de starea mizerabilă în care se găseşte această ţară şi de completa dezorganizare administrativă, lucru de care îşi dă prea bine seama graţie lucrului său. toate planurile de distribuţie făcute de către administraţie trebuie să le refacă. Mi-a pus întrebarea că de ce anume cred cu că Spania arc mai multă nevoie; fără şovăire, i-am răspuns că de un guvern, impresia lui a fost ace<e>aşi.

Britanicii ce.134, p.261> au trebuit să evacueze Castellori/. zo şi

Bulgaria a intrat în Pactul Tripartit7S. ceea ce vrea să zică, în curând, trecerea trupelor germane deschisă pe teritoriul său şi. poate, antrenarea ci în ră/. boiu. Să vedem însă ce vor face turcii, aci este punctul de întrebare foarte important. Pentru mine este un mare punct de întrebare căci văd din partea ministrului Fost o oareşicare batere în retragere care mi se pare foarte simptomatică.

Duminică, 2 martie

E ultima zi de aşteptare. Deşi presiunea morală este mare.

totuşi, cu toate micile enervări, cum este de pildă chestiunea bagajelor, în sufletul nostru domneşte un (sic) *şi* o seninătate extreme; dacă vom putea scăpa de primejdia urmărirci poliţiei, lovitura a reuşit, aşa suntem convinşi amândoi. În aceste clipe atât de grave şi de ar/ătoare. nu aş fi putut avea un tovarăş mai bun, mai plin de curaj şi de bun

ce.135, p.262> simţ şi un ajutor mai perfect decât Duduia. Ea pare şi mai convinsă decât mine. dacă se poate, asupra reuşitei. împreună, pe hartă, am studiat din nou drumul şi orariul pe care ni l-am întipărit, cât se poate de bine. În minte.

Dimineaţa, am fost să asistăm la slujba din Catedrală şi am avut norocul de a vedea un lucru unic: dansurile sacre în faţa altarului.

Sunt foarte vechi, deşi se execută azi în costume rococo. E un fel de cadril mistic, şi singura biserică în care sunt permise este* Catedrala de aci şi numai în timpul Postului Marc.

Am mai făcut o experienţă cu drumul, poliţia a fost grea (sic)
În text: *sunt*.
1941
55
de semănat astăzi şi nici n-am făcut prea mari eforturi spre a nu fi suspecţi, cu atât mai mul<e că butonistul **s-**a declarat mulţumit de noul sistem.

Ne-a telefonat Jurawski că n-a putut găsi nimica pentru bagaje, aşa încât trebuie să ne gândim la o altă metodă să punem la adăpost ceea ce este absolut necesar şi anume o parte din corespondenţă. Ne-am gândit **s-**o ce.135, p.263> dăm în păstrarea consulului Portugaliei, A. de

Certima. care, în tot acest timp, **s-**a arătat cât se poate de gentil.

aprovi/.ionându-ne zilnic cu pâne albă. Seara am avut o emoţie, căci am auzit că a sosit din Madrid o croitoreasă, şi polonezul **ne-**a vorbit eventual de acest mijloc de a duce anumite lucruri. Toată noaptea am lucrat la transformarea bagajelor. Am pus în sacuri lucrurile cele mai preţioase, ca de pildă o parte din bijuteriile mele.

Întorşi din drumul de după-amiază ne-am dus şi ne-am rugat la

Macarena.

Luni, 3 martie

E ziua cea mare, ziua în care, în sfârşit, am scăpat de acel nemaipomenit surghiun şi mizerie, ziua în care după 6 luni, în sfârşit, am văzut din nou zorile libertăţii. Dar mai bine să iau şirul povestirii cronologic.

Fără a face lucrul ostentativ, ne-am sculat ce.138*, p.264\mai devreme ca să punem ultimele lucruri la punct. Aşa fără niciun rost, tot aveam nădejdea că croitoreasa, care sosise azi scară în hotel, era în legătură cu noi: curând însă, peprimind niciun semn de viaţă, pricepem că nu e nicio speranţă în această direcţie şi că trebuie să procedăm la executarea proiectului imaginat azi-seară. Ceea ce **ne-**a ajutat foarte mult, e că bietul consul al Portugaliei, Antonio de Certima, ne trimite pâne albă şi cărţi **într-**un coşuleţ. Schimbul de coşuleţe se face, în fiecare zi, înainte de prânz. Profităm de acest noroc şi în coşul de azi şi în cel de ieri punem scrisorile ce le avem de depus, cu rugăciunea să le păstreze în cof<f>re-fortul său, până ce Te voi cere. Coşurile au fost

Pe cadrele 136 şi 137 sunt microfilmate greşii paginile 264 – 267.

56 Carol al II-lea, însemnări zilnice trimise prin Ramiro. excelentul valet ce l-a găsit Urdărcanu, de astă-dală însoţit de trimisul consulului; a fost singurul gest care a ieşit din obişnuinţă. şi care. din fericire, a trecut complet neobservat de paznicii noştriţi. Aceluia căruia ce.138, p.265>... /.)...

un gentleman.

Ziua e frumoasă, cu un soare strălucitor, fără a fi prea cald.

Prima problemă, care.se pune, e care direcţie o vom indica poliţiei.

Drumul **ce-**l averii de parcurs până la Los Angcics este de!... klm (sic), deci trebuie dat lui loc destul de departe ca o întoarcere târzie să nu pară suspectă. Pe de altă parte, este primejdios de a da o direcţie falsă, care poate repede să fie descoperită, dar nici locul exact nu se poate da. După o lungă chibzuire, am indicat o localitate din inima Sicrrcr Morena. la dreapta drumului principal, numită Lorena. noi o vom lua ta, stânga.

Corespunde şi indicaţi<i>lor Dr. DucIos de a merge spre înălţimi şi, ca distanţă, corespunde aproximativ cu aceea ce o avem de parcurs, înainte de a întâlni maşina Domnului <Joly>".

Luăm masa în mod normal, comandăm ce.139, p.266>...

Pe urmă, despărţirea grea de la căţei, mai ales de la dragostea cea mare. Pussy. Mult am stat la îndoială dacă trebuie ori nu să-i luăm

sau nu, în tot cazul nu putea fi vorba decât de cele mici. care la nevoie le poţi ascunde în haină. Acest pas **ce-**l facem este aşa de important şi înseamnă aşa de mult pentru viitorul nostru. Încât niciun risc nu ne este permis, oricât de mult ne-ar durea, şi ne doare nesfârşit de mult să lăsăm în urmă aceşti tovarăşi atât de credincioşi a<în iuturor clipcelor.

bune şi rele. Plecarea e hotărâtă la 3/2. ora obişnuită la care ieşim şi ne dă 2 /2 ore ca să parcurgem acele!... klm (sic) ce le avem în faţa noastră. O altă hotărâre fermă, pe care l-am (sic) luat de comun acord, este de a nu risca nimica privitor la poliţie; hotărât deci, dacă nu vom putea să-i semănăm, nu vom risca încercarea; nu trebuie pentru nimica

Trei rânduri sunt decupate din această pagină.

Cuvânt şters în text, dar se poate deduce că este scris: *Joly*.

Trei rânduri sunt decupate din această pagină.

I'MI

57

În lume să dăm de gol pe cei ce ne ajută înainte ce.139, p.267> de a face ultimele pregătiri, atât Duduia cât şi mine. am lacul o fierbinte rugăciune, căci toată nădejdea noastră este în credinţa noastră şi credinţa noastră este în Dumnezeul părinţilor noştri

Ne-am luat catrafusele. Duduia o blană sub care şi-a ascuns cele două pungi, cu trenchcoatul sub care ţineam geanta cu banii: cina comandată ca de obiectu. Întâlnirea dată Dr. DucIos pentru ora S cu

Ramiro urmâ**ndu-**ne. ducând pachetul cu aşa-zise portocale şi banane:

coborâm ca în fiece zi prin hall-ul hotelului

Ne urcăm în automobil ca şi cum ar fi vorba de o plimbare obişnuită. Suntem aşa de încrezători în reuşită încât nu resimţim nicio emoţie în acest moment. Duduia. Înainte de a se urca în maşină, anunţă poliţia că direcţia pentru astăzi este Lorena. Detaliu amuzant. În hall se găsea tocmai poliţistul cel impertinent care avea supravegherea noastră generală şi care. ca adevărat poliţist, a tras cu urechea când Duduia dădea direcţia, chiar a surâs şi dădea din cap ce.140, p.268> în mod foarte mulţumit deimportanţa sa în momentul când scoboram scările de ieşire din hotel şi pe când ne urcam în maşină pentru a nu mai reveni.

Pentru mine. care treceam la volan, urcarea în maşină a fost mai grea din cauza lucrurilor ascunse sub pardesiu şi a fost pentru mine singura clipă de oareşicare emoţie. Cum ieşim din curtea hotelului.

Duduia se întoarce către mine şi-mi spune: „Să ştii. maică, că avem un

Dumnezeu”; maşina poliţiei din fericire nu era **pseudo**Hispanoul ci rabla cea veche americană. Aceasta **ne-**a luat o mare piatră de pe suflet şi mi-a dat şi mai multă încredere în deplina noastră reuşită. Aşa cum n-a putut fi mai bine. chiar de la trecerea podului peste Guadal Quivir n-am mai văzut maşina poliţiei. Dar nu m-am lăsat amăgit de aceasta şi.

abia ieşit din oraş. fiecare **ne-**am luat posturile de comandă în primire şi cele mai bune poziţii pentru schimbul cât mai repede de maşini Eu la volan cu două ce.140, p.269> <pungi>* lângă mine. Duduia la spate cu restul şi ca să poată, prin geamul din spate, supraveghea mai uşor dacă suntem ori nu urmăriţi.

*

Cuvânt şters în text, dar este încă vizibil.
VJ
58 Care?) al 1I-lea. Însemnări zilnice
Bietul Zephir. dar de 8 iunie de la Duduia, a mers, să nu-i fie de deochi, parcă ştia că arc şi el o misiune importantă de îndeplinit în această memorabilă /i. Fără *un* moment de şovăire, prin munţi şi prin să-i pe lini în drepte şi pe la cotituri a tras la ham fără iară cea mai mică slăbire. Singura mea teamă era să n-am o pană de cauciuc, căci atunci ar fi fost o mare întârziere. Eul cu un ochi îi pe indicatorul de vile/a, care urcă vertiginos 80.100.120.140 şi mai mult. mă simt ca niciodată complet stăpân pe volan şi cu încredere absolută în maşină.
Duduia, la spate, supraveghind drumul înapoi şi controlând orariul după fiţuica dată de Jurawski. Rând pe rând. trec localităţile indicate…
suntem perfect în orar. până la 10 minute înainte, ce.14I, p.270> iar la
Fucnte… *”. la tanc. Avem de trecut peste 3 rânduri de înălţimi, pe un drum adesea nemaipomenit de înlortochiat, dar gândul nostru este înainte, tot înainte. Orice nervozitate în ce priveşte viteza a dispărut din sufletul Duduieci> şi ca mea> împingea să merg mai iute. lot mai iute. Tocmai aşa de uşor n-a fost drumul, căci pe o distanţă de vreo 60
de klm iată că drumul nu mai este asfaltat, ci cu pietriş care produce praf şi foarte neplăcute derapaje la cotituri. Pentru supravegherea urmărirei, şoseaua este foarte neprielnică din cauza şerpuirilor. din fericire spre sfârşit au fost câteva linii drepte în care se putea vedea la o destul de mare distanţă şi. spre liniştea noastră, nu era nimic de văzut.
Înainte de a ajunge la Los Angcics. am avut un moment de ezitare şi de emoţie, căci mi se spusese că trebuie să apuc pe un drum la stânga, la vreo 2 klm înainte de localitate, şi că **într-**o cotitură, ne va aştepta maşina, care ne va duce mai departe. Un singur drum a fost şi acela mult mai înainte. la acela am ezitat, dar, împins de
ce, 141, p.271> Duduia, care a avut din nou nou una din clipele ci de intuiţiune. am mers înainte şi. la 2 km. de localitate, pe şoseaua cea mare. pe loc drept, vedem tras<a> la stânga şoselei o maşină mare
maron. şi două persoane care păreau agitate. Nu ştiu ce forţă misterioasă **ne-**a spus că aceasta este maşina lui Jolv, şi aşa a fost,

într-o clipă am

Loc alb în text.

Loc alb în text.

19 – 11

59

oprit Zephirul. **ne-**am dat jos şi. Iară a spune un cuvânt. În 30 de secunde, am fost instalaţi în cealaltă maşină, condusă de un domn cu ochelari şi cu o mutră râzătoare. De îndată urcaţi, a şi demarat vertiginos, iar D-l Jolv. c-ăci el era la volan, a început să râdă în hohote, de un râs nervos. Maşina mea a fost luată de şofcurul lui Jolv. după cum se plănuise, prin Mérida şi dusă la Badajo/... Prima parte al planului reuşise splendid şi de acuma înainte nu trebuiam să fiţim decât pasivi, partea activ a trecuse asupra altora. Totul până aci a mers de minune şi am fost la locul de întâlnire* la 5.20. adică Inn lainic de orar. ceea.ee era admirabil şi ne dădea mai mult spaţiu pentru desfăşurările

ce.142, p.272> ulterioare 2 ore <şi 20 de minute pentru!... klm. este o frumoasă mijlocie de... mai ales pe un drum aşa de cotit ca acela care trece prin această parte a Sicrrci Morenci. Emoţi<i>le noastre abia au început, căci mergând pe drumul direct de 90 de klm spre Badajo/... la 4

klm de oraş trebuia să ne aştepte o a doua maşină. În cutia căreia trebuiam să trecem graniţa.

Ajunşi fără nicio piedică la locul hotărât, loc de unde se vedea<u> vechile ziduri ale cetăţii Badajo/... amintitoare ale primelor lupte ale lui Welebington 7 f cu armatele lui Napoleon 77. D-l Rente nu era acolo cu maşina. **Ce-**o fi însemnând asta? A întârziat ori e lipsă la apel. După o scurtă consfătuire. Duduia trece lângă D-l Jolv. iar eu mă culc în fundul maşinii. acoperit cu un plaid** şi pornim întru căutarea absentului.

Din fericire, nu după mult timp, e găsit şi ne îndreptăm, cu ambele maşini, spre locul hotărât. Maşina lui Rente este o hărdăbanţă v cehe. de fabricaţie americană cu un spider în spate. Scaunele spiderului au ce.142, p.273> fost scoase şi spaţiul liber transformai **într-**un fel de cutie. Trebuie să procedăm fără prea multă întârziere ca să fiţim în orariul hotărât, căci după – ora> şapte se închid barierile şi trecerea este mult mai grea. cu toate că Rente, un contrabandist de meserie şi de forţă, a mai făcut aceste treceri clandestine de mai mulj! ori. intâiu se îmbarcă

Iniţial urmă: *înnairile*, tăiat apoi.

Englezul *plaid*, pled, pătură.

O (:) c'arol; îl ll-leii înseninări zilnice

Duduia şi pe urmă. după câteva minute, eu: ne găsim, astfel, amândoi închişi, culcaţi pe jos. Îţi această cutie şi la cheremul acestui individ.

care. ca toţi banditţii în astfel de ocazii, este de o cinste exemplară Prea comod tiu stăm. dar la nevoie ceriu face omul! Loc ar fi suficient, dacă n-aş fi aşezat tocmai cu picioarele pe eşapamentul care încălzeşte destul de tare. şi teama mea este să nu-mi ard hainele, căci port singurul rând bun. celelalte fund rămase la Sevilla. Pornim peste caldarâmul zgrunţuros al Badajozului. cotitură după cotitură, cari le simţeam în măruntaie; mi se (acea greaţă, la care trebuie să adaug şi emoţia, căci acuma se juca ultimul şi decisivul act al acestei e! 43, p.274> fugi De trei ori ne oprim şi clar se auzeau uruitul străzilor şi conversaţii –le.

— Prima dată. spre a lua pe D-na Rente şi a face… de a veni aci.

a doua dată la vama spaniolă, unde **s**-a urcat vameşul portughez

…s-a dat jos. –".

De trei ori ne-a zvâcnit inima mai tare. neştiind precis ce se întâmpla După a treia oprire, când am simţit că păşim pe drum deschis, am avut corn îngerea că lovitura a reuşit şi am scăpat Toată emoţia ce fusese comprimată de atâtea ceasuri a izbucnit, ne-am îmbrăţişat lung.

am mulţumii lui Dumezcu. căci în el ne-a fost nădejdea şi m-au podidit lacrimile. După câţiva kilometri maşina se opreşte Rente deschide capacul ca să ne dea aer şi *nu* pronunţă decât un singur cuvânt

„Portugala". Acest cuvânt ni s-a părut magic, era cuvântul mântuirci.

deci că totul **s**-a petrecut fără piedici. Ne reînchide. căci tot e încă prea multă circulaţie pe drum. dar după câteva minute. ce.131, p.275> în sfârşit, ne scoate din cutie şi ne aşezăm în locurile din faţă. cam strânşi, căci suntem 4. dar cel puţin la un aer liber Plecăm spre ferma „t-spada".

a salvatorului nostru După ce am trecut localitatea Flvass. ne întâlnim cu Urdăreanu care ne aşteaptă la o încrucişare de drumuri; a fost un moment foarte mişcător această revedere după 4 luni. fără întârziere mergem la ferma lui Rente, unde ne dă ceva de mâncat şi

băut. În aşteptarea lui Joly. carcilbbuie să ne ducă. cu maşina lui, la el acasă în

Lisabona, unde vom sta provizoriu.

Cinci rânduri au fost anulate în text şi din ele am mai pulul cili ceea ce este cuprins între cvoşete.

1941

E greu de exprimat în cuvinte sentimentele ce **ne-**au năpădii, mai ales acela care până acuma nu l-am simţii, căci nu simţisem contrariul, al libertăţii. Cu efuziune mulţumim lui Rente pentru ce a făcut. El **ne-**a explicat ce au fost acele trei opriri şi. deci. tot mecanismul procedeului său De dimineaţă, trecuse graniţa cu nevastă-sa. care **s-**a dus la dentist, şi cu vameşul portughez, un „prieten" al său Prima oprire a fost deci chiar în oraşul Badajoz. ca să-i ice pe amândoi şi să-i ducă acasă. celelal* le ce.144, p.276> două opriri au fost vămile respective.

cea spaniolă şi cea portugheză, unde totul **s-**a petrecut în perfectă ordine, contrabandistul nostru fiind bine cunoscut în curând soseşte şi

Jol>. care ne spune că maşina mea a sosit cu bine la Badajoz unde este depusă la un depozit de benzină. După câtva timp de odihnă, plecăm spre capitală în maşina lui Joly. Abia porniţi. Duduia îşi dă seama că.

În emoţia ei. la ferma „Espada"...<pachete acolo>.*

aşteptăm să ne sosească din urmă a doua maşină. ace<e>a cu care venise Ernest. şi aflăm că **s-**au găsit şi că mâne le vor aduce (s/c) Rente.

În cursul drumului spre Lisabona, am vorbit mult cu Urdărcanu asupra situaţiei. Eram în fundul trăsuici cu el. aşa încât am putut vorbi.

Duduia stând în faţă lângă Joly. Prima decepţie a fost Pangal. care nu i-a fost de niciun ajutor, chiar. În unele cazuri, i-a încurcat lucrurile. De pildă. În chestiunea venirci aci n-a voii să dec niciun sprijin, nici măcar să-i împrumute automobilul, moare de frică şi n-a avut nicio încredere în reuşita fugei noastre. ce.144, p.277>...

În decursul drumului ce-l facem noaptea, am putut constata toată întinderea dezastrului ciclonului, mii de – copaci>". pini şi eucalipţi desrădăcinaţi şi trântiţi la pământ şi cari. cu mare greutate, au putut 11 tăiaţi, spre a elibera şoseaua E o adevărată jale şi ţi se rupe

Este ştearsă o jumătate de rând. din care am mai putut ei ti

ultimele două cuvinte.

Sunt decupate din lâlă 16 rânduri.

Cuvânt anulat în text.

o2

Carul al II-lea. Însemnări zilnice sufletul să vezi atâtea (sic) copaci splenedi/în ce.145, p.278>...”

<gă>sit o cină prezentată şi pregătită ca lumea şi cu lucruri bune; pânca.

mai ales. a fost pentru noi un deliciu.

S-a hotărât ca abia mâne se va (sic) anunţa autorităţile despre sosirea noastră, căci trebuie să vedem cum o să ice această sosire clandestină, cu loatecă am avut prudenţa ce.145, p.279> de a lua vi/cic în regulă de la consulul Certima.

Cu toată atitudinea lui dubioasă, totuşi am hotărât să văd. chiar în astă-seară. pe primul meu şambelan. Pangal. care. foarte franc, a mărturisit că nu credea în posibilitatea sosirii melc aci.

Marţi, 4 – duminică, 9 martie

Am stat aceste zile la Joly în casă. Bineînţeles, domnul a profitat de aceasta şi. pe cheltuiala mea, s-a mobilat aşa-numitul apartament în care stăm. a fost preţul concursului său; ca să scapi de unde am fost. plăteşti orişice. Casa este şi ca caracteristică. Întrucâtva seamănă cu proprietarii. Un mare hali care este formal din acoperişul apartamentului de la parter, mobilat foarte divers, cu uncie lucruri destul de frumoase, ocupă centrul apartamentului; luminai de sus de un luminator opac. este destul de întunecos. Din acest hali se deschid

<c! 46, p.280> odăile, apartamentul stăpânilor, sufrageria, un salon şi unul mai mic. al cucoanei şi, în sfârşit, strâmtul coridor care duce la odăile şi baia noastră. Stăpâna casei parc bună gospodină, căci mâncarea la că este foarte bună. dar. cu toate cele 50 de ani ale ci (sic), n-a renunţat la pretenţii şi este geloasă de (sic) Ernest, pe care nu încetează a-l numi „câştigader”. El. Joly. destul de indiferent de ce face nevasta, esic mai ales interesat de rentabilitatea afacerilor sale. Spre a explica atitudinea D-nei Joly faţă de Ernest, trebuie zis căci s-a încurcat cu o nebună de americancă, May Rose Aymer, care şi ea. la rândul ci, este geloasă şi-l pisează necontenit la telefon, ceea ce face disperarea celeilalte.

A doua zi după sosire, am şi anunţat pe Dr. Corrcia Ribciro şi

Suni decupate din filă 16 rânduri.

autorităţile de sosirea mea. Doctorul, a şi venit imediat să ne vază şi emoţia lui a fost mişcătoare, găsindu-ne. atât de neaşteptat, pe teritoriul patriei sale. El fiind prieten ce.146, p.281> intim al ministrului de

Interne Pacs de Sou/a. este. În acelaşi timp. ecoul lui. Este o oareşicare supărare faţă de Ernest, că n-a înştiinţat pe nimeni de sosirea mea. atât

Ribciro. cât şi ministrul au luat-o ca o lipsă de încredere, pe care o consideră ci neiiistificală. dar cu o găsesc justă, căci cu cât secretul unor astfel de evadări este mai bine ţinut, cu atât reuşita este mai asigurată, în acelaşi timp. din cercurile oficiale se consideră că nu pot rămâne mult timp în casa unui om de calitatea lui Joly şi Pacs de Sou/a se angajează să-mi caute o casă care să fie a unei persoane considerate demne.

Încep şi vi/. itcic oficiale. În primul rând şeful protocolului.

Viana. cerc să mă salute din partea Guvernului şi să-mi ureze bun venit;

pe urmă căpitanul Carvalho Nufics. ce s-a prezintăl în mare ţinută.

Vorbăria că Portugalia nu mă vrea se arată nejustificată, dimpotrivă faţă de noi se arată foarte hospitalieri. Aci există cenzură. deci am scăpat de nevoia de a primi presa, nu ce.147, p.282> l-am văzut decât pe D.

Loren/o. şeful serviciu<i>lor de presă căruia i-am lacul o scurtă declaraţie necompromiţătoare.

După cum era de aşteptat. Antonescu n-a rămas inactiv, şi

Guvernul român a cerut celui portughez să fiu împiedicat de a părăsi

Portugalia. Cum şi în trecut refuzase să ice astfel de angajament faţă de

Spania, a răspuns că sunt liber de (sic) mişcările melc şi că nu este căderea lor de a-mi restrânge libertatea. Răspunsul a fost demn şi corect, toate acestea ne-au fost comunicate de către Cămărăşescu, care deşi a rămas în funcţiune, păstrează legătura cu fostul lui şef, Pangal. şi faţă de mine arc o atitudine extrem de corectă, ca să nu /ic binevoitoare.

Un alt fapt important, este că pe lângă poliţia portugheză

Gestapoul se bucură de oareşicare trecere, chiar şeful ei ar fi subvenţionat cu 1 (). () () () ede> escudos lunar. Situaţia aceasta este curioasă, acest dublu joc straniu, căci. pe de altă parte. Portugalia este strâns legată de Marea Britanie printr-o alianţă de mai ce.147, p.283>

multe sute de ani. Atitudinea de care s-a plâns Urdărcanu a fost tocmai din cauza acestor agenţi germani cari îl urmăreau şi, în tot cazul, nu-i voiau binele. Cu toate aceste<a>, activitatea acestora este serios t.

04 t'arol al II-lea, însemnări zilnice supra\ cghiată şi nu li se permite totuşi o prea mare libertate.

Curioasă este însă atitudinea Ambasadei engleze: când li s-a anunţat că am scăpat, reacţia lor a fost teama de a nu îi făcuţi responsabili de această evaziune, au avut acrul de a nu fi prea încântaţi, chiar neplăcut surprinşi. Pentru viitor nu este un prea bun augur

Trebuie să mărturisesc că primele impresii din Portugalia sunt bune. atât asupra ţării, cât şi asupra persoancleor>. manifestaţi i>le faţă de mine au fost corecte, ca să nu zic chiar amicale Bineînţeles şi aci sunt coterii şi rivalităţi, cari s-au manifestat mai ales asupra stalului nostru în casa lui Joly; a fost un strigăt de oroare prelung şi care a ţinut până ce Pacs de Souza ne-a găsit un nou adăpost în casa unui domn

ce.148, p.284> Thomas Sánchez da Gama. care ne-o pune complet la dispoziţie, cu automobil şi pivniţă cu tot Luni ne mutăm

Luni, 10 – vineri, 14 martie

Luând rămas bun de la Joly, D-na supărată, ieşise în oraş.

ne-am mutat în casa Sánchez da Gama, care cu cea mai mare amabilitate, ne primeşte cu şampanie. Casa. desigur, nu este ideală, fiind de lui gust destul de dubios, dar se poate locui foarte bine şi calul de dar nu se caută după dinţi. Ne instalăm cum putem şi mai ales aducem bagajele noastre, cari, de când plecaseră din Sevilla. fuseseră depozitate sub paza Siguranţei portugheze. Toate nu merg strună de la început, sunt dificultăţi cu servitorii, mai ales că am adus doi cari ne serviseră foarte bine la Joly.

O surpriză, se găseşte aci Mrs Günther. nev asta ministrului

USA la Bucureşti. Am ce.148, p.285> poftit-o la masă şi prin că am putut avea ceva ştiri mai directe de cele ce s-au petrecut în Ţară după plecarea mea. Cu tot contactul ce-l au cu Antonescu nici Mihăiţă.

nici

Sitta nu sunt deloc mulţumiţi de raporturile cu ei. de pildă, le face mizerii când au contact cu ea. Băiatul stă mai mult la Sinaia, face schi mult şi pentru asta a găsit un bun companion în Li. de Jandarmerie

Vergotti. Teroarea Gărzii de Fier a fost ceva nedescriplibil. Ea **s-**a arătat cât se poate de amabilă şi de prietenoasă. f **într-**o altă zi. tot la cină, Pangal şi D-na După îndemnul lui

Urdărcanu. am cerut viza pentru a merge în Canada, până acuma n-a

1941

65

venii niciun răspuns.

Aci. la Legaţia USA se găseşte Hibbard. care a fost la noi în

Ţară; fusese amantul Marcelei Catargi. care fiind gardistă, l-a influenţat foarte mult împotriva mea. deci şi acolo avem o atmosferă grea.

Duduia, deşi mulţumită de a fi scăpai din Spania, e nervoasa şi simte ca şi mine ce.149, p.286> lipsa cânilor, vom trebui în curând să găsim un mijloc de a-i recupera şi. tot aşa. bagajele rămase acolo.

Ca să nu stăm tot timpul în casă. am icşil o scară cu maşina ca să puterii vedea aspectul acestui oraş K curios şi interesant, fiind clădii pe coline, abia este o stradă dreaptă, cele mai multe sunt cu urcări şi coborâşuri foarte rapide.) iar o altă curiozitate sunt casele cari sunt de toate culorile.ro/. vor de albastre, carmin ele. şi cari dau un aspect foarte curios şi. În acelaşi timp. foarte caracteristic oraşului.

Sâmbătă, 15 martie

Greu merge cu aşezarea în noua casă. Pe lângă greutăţile inerente sunt şi cele specifice de aci în multe ţări arii văzut lumea mâncându-se între ei. dar ca aci nicăieri. După scandalul ce ni **s-**a lacul ca să ieşim din casa lui JOK. scandal în capul căreia (sic) era chiar

ce.148, p.287> ministrul de Interne. Pacs de Sou/. a, **care-**l protejează pe

Sánchez da Gama. iată că a început revolta din partea adversă, acuma începe JOK să facă tot felul de porcării împotriva acelora cari **ne-**au pus casa la dispoziţie şi. lucru urât. lucrează prin servitorii cari i-am adus cu noi de acolo. Altă grijă este lipsa căţeilor, care ne apasă foarte greu. au devenit nişte tovarăşi aşa de scumpi în acele zile de mizerie, încât lipsa lor lasă un gol neîmplinit. Aşteptăm cu o nerăbdare

febrilă venirea lor.

mai ales a lui Pussy. care devenise prietena cea mare şi aşa de înţelegătoare, odată cu boala Duduker devenise din ce în ce mai prietenoasă şi calină. Parcă ţol timpul spunea: „Nu te supăra Mămico

— Eu am să le îngrijesc, cu un te voi părăsi în nenorocirea ta”; nu ea **ne-**a părăsit, ci noi pe ea.

Azi. În chestiunea nepiccării meic.de aci **s-**a produs şi o intervenţie spaniolă care la toate celelalte porcării adaugă şi o sfruntată minciună pe» care au şi publicat-o în ziare. <c. 1 50, p.288> că m-aş i

fi angajat pe cuvânt de onoare de a nu părăsi Spania. Proba contrarie

66

Care] al II-lea. Însemnări /. unice sunt scrisorile şi telegramele, aproape hebdomadare, ce le trimiteam.

proteslânede lui Scrrano-Suiâcr. Toate acestea nu-mi dau de fapt prea mare nădejde în chestiunea bagajelor eu toată acţiunea întreprinsă atât de amabil de Sanche/ da Gama. care l-a trimis, pe cheltuiala lui. pe contele de Mafra la Sevilla.

Duminică, 16 martie începem astăzi lichidările Ircccrei graniţei. După ce. la început, era vorba să nu ni se ceară nimica, iată că Jolv comunică că lui Rente ar trebui să i se dec suma de 5 (1.000 de – escudos. ceea ce de fapt. nu este peste măsură de mult pentru un contrabandist de meserie şi mai ales că va trebui să desfalec un procent pentru intermediar, care nu se dă înapoi de la niciun câştig. Spre a împlini această datorie ce.150, p.289>

şi spre a-i aduce o mulţumire mai formală, l-am poftii azi la prin/ şi **s-**a declarat foarte mulţumit.

După prin/. am ieşit cu maşina până la Estoni, pe un foarte frumos drum de cornişă **de-**a lungul laţului, până la micul port de pescari. Cascais Vremea a fost plăcută şi pentru mine. care sunt niţel răcit, această cură de aer curat şi de privelişti minunate mi-a făcut mult bine.

Luni, 17 martie

A venit, pentru câteva zile, aci Sir Samuci Hoare. care mi-a trimis un mesagiu de felicitare pentru scăparea mea din Spania. Am încercat să pun mâna pe el. să pot să-i vorbesc, dând ca spuză că se întoarce chiar astăzi la Madrid. De fapt se derobea/ă. Aceasta aduce o lungă şi

dureroasă discuţie, prin care mi se clarifică punctul de vedere al ce, 151, p.290> Marii Britanii. Nu vor să <mă> „întrebuinţeze în ruptul capului, au o suspiciune faţă de mine. mă acuză chiar că prin plecarea mea din Ţară le-am pricinuit enorme prejudicii în Balcani şi că tot ce se petrece acum acolo este indirect vina mea. Sigur că **s-**a lucrat cu foaric multă grijă împotriva mea şi că acea veche propagandă, care

Şters în text

1941

67

ţine de mai bine de 15 ani. Începută cu atâta bunăvoinţă de Mama. şi-a făcut o brazdă adâncă în mentalitatea unor oameni. În locul lui Samy

Hoare mi se triincte mâne pe Sir Ndel Charles, ministrul consilier al

Ambasadei engleze. Toate acestea mi **Le-**a povestit Urdărcanu. care **le-**a putut culege în decursul lunilor de stal aci. M-au mâhnit şi abătut foarte mult şi de fapt. fac fără rost conversaţia de mâne cu Noel Charles.

Trebuie să mărturisesc, vedeam lucrurile **într-**o altă lumină; astăzi, când cei din Ţară **s-**au aruncat complet în braţele nemţilor, era bine să se găsească ce.151, p.291> cineva de cealaltă parte a baricadei care să fie rezerva Aliaţilor în ziua victoriei lor. De aci nu trebuie tras<a> concluzia că gândul meu ar fi să iau locul lui Mihăiţă. M-am săturat de domnie, dar de a lucra pentru binele Ţării mele. nu.

La prânz, Rente cu nevasta, şi aci **s**-a produs o. lovitură de teatru; ca care părea o femeie liniştită şi o gospodină la locul ei. **s-**a arătat deodată ca o persoană energică şi foarte interesată. Mai întâi. după masă. mi-a prezentat o scrisoare **într-**o franceză imposibilă, prin care cerca pentru fratele bărbatului său un loc de inspector la Societatea petroliferă „Sacor" al cărui acţionar principal pretinde că aş fi cu Din păcate, aceasta nu este adevărat, căci este o afacere foarte rentabilă. Pe urmă, spre scară, a revenit cu un interpret ca să explice lui Urdărcanu că suma nu este suficientă... * cerca procente etc.

Scara la cină, Mrs. Günther, cu peştişorul ci, ce.152, p.292>

Jay Rassooly, şi May Rose Aymer. Am constatat că Rassooly este un băiat foarte deştept şi am primit cu plăcere oferta lui de a face articole pentru presa americană, în care să puie la punct chestiunile politice atât de importante şi care, mai ales" anglo-saxonie în par a nu

voi a le pricepe în adevărata lor lumină, cu toate că ar fi cu totul în avantajul lor de a o face.

Mrs. Günther **ne-**a dat trista veste că G.V. Bibescu est<e> pe moarte, suferind de un cancer la plămâni, iar Marthe arc o atitudine oribilă. Germanofilă până în măduva oaselor, **s-**a dat, ca de obiectu.

Urmează un rând decupat din caiet.

Iniţial urmă: ta, tăiat ulterior.

68

Curul al II-lea. Însemnări zilnice complet de partea puternicilor zilei. Faţă de Georges. îl lralca/. a complet ca – pe un prizonier şi aceasta mai ales de teama ca Lenula

Leonie să nu-i iee prea mulţi bani o altă ştire tristă este că acuma câteva săptămâni a murit şi Ballif7”. ultimul dintre credincioşii slujbaşi

Mafra a ajuns la Sevilla şi a luat contactul cu Ali. telefonez, deci la San l. ucar. unde <c! 52, p.293> n-o găsesc decât pe Aunt Bec. **care-**i încântată că am putut să scap şi bineînţeles ar dori să ştie cum. După spusele ei. toată lumea de acolo arc aceleaşi schtimenic de mulţumire.

Ali lucrează din răsputeri pentru scoaterea bagajelor, sunt unele greutăţi pe care speră să le învingă, dar cel puţin pentru câni crede că va reuşi.

O altă ştire este că Titulescu „” * este pe moarte.

Marţi, 18 martie

Sunt destul de amărât şi foarte surprins de atitudinea Angliei faţă de mine. Am primit azi de dimineaţă pe ministrul consilier ai

Ambasadei britanice. Sir Nocl Charles. El a venit în locul lui Sir Samuci

Hoare. care a crezut că în momentul de faţă ar fi mai bine să nu ia contactul cu mine. căci. zice el. atitudinea politică a Angliei faţă de

România nu este clarificată încă. Nici acel aşa-zis Comitet Naţional al lui Tilea n-a fost recunoscut ce.153, p.294> oficial, deşi el. personal, are un slanding” destul de bun la Londra. Pare-se că baza principală a atitudinci lor este că mi se reproşează că prin plecarea mea am livrai

Balcanii pătrunderci germane şi unii merg aşa de departe a pretinde că m-aş fi înţeles cu Antonescu şi că fac un joc dublu. Am demonstrat interlocutorului meu cum am fost silit, prin presiunea germană şi de codiţa lor. Garda de Fier, să părăsesc Ţara, că eu am fost

şi sunt trup şi suflet de partea Aliaţilor şi că dacă sunt astăzi în această nenorocită

<situaţie>. e tocmai din cauza acestor păreri şi sentimente. Aci m-am oprit, căci rezultatul discuţi<i>lor avulc m-au lacul să renunţ la ideea mea originală, oferta de a mă pune la dispoziţia Marii Britanii. Toate l în rând este decupat din filă.

situaţie

1941 01)

acestea au să mănal. din nou. amărăciune în sufletul meu şi nu m-ajulă a-mi face poziţia morală mai uşoară. La aceasta se adaugă şi sfatul englejilor de a merge în America de Sud. deci cât mai departe; este un sfat destul ce.153, p.295> de caracteristic

După-amiază. am început a-mi desface ceva din bagaje, să văd ce am şi cum trebuie din nou împărţite lucrurile. Primim de la Mafra ştiri că în trei zile va II aci cu bagajele şi cu cânii, aceasta m-a mai în\iorat

Azi de dimineaţă, ziarele anunţă moartea lui Titulescu. S-a dus şi el. s-a stins astfel o lungă şi glorioasă perioadă a politicei noastre internaţionale. Un om incontestabil deştept, un mare talent, dar prea din cale afară de egocentric, actor şi Văzând lucrurile mai mult prin prisma juridică al unui avocat şi câteodată prea puţin realistic.

Scara, ne-am dus să mâncăm la „Palace Hotel” din Esloril. e bine să mai ieşim din bârlogul nostru.

Miercuri, 19 – luni, 24 martie

Reîncepem aci viaţa enervantă de veşnică <c. 154, p. 296>

aşteptare, se înţelege, de astă dată. cu posibilitatea de a mişca fără piedică şi având hrană substanţială, cu toate că problema bucătarului este grea. nu e faimos şi nu prea putem să ne înţelegem cu el din cauza limbii. Aşteptăm rezultatul cercrci de a merge în Canada, aşteptăm bagajele, aşteptăm cânii, aşteptăm o viaţă liniştită, care nu vine. Acest etern provizonat ne apasă îngrozitor; biata Duduie, cu tot sentimentul de mulţumire că am scăpat din ghearele spaniole, este în disperare din cauza cânilor, care ne lipsesc infinit de mult. atât deveniseră aceste animale tov-araşi de orice clipă în durerea noastră din Sevilla.

Vremea e teribil de schimbăcioasă. când soare, când ploaie, după spusele celor de aci este şi neobişnuit de răcoroasă.

Primim răspunsul englez că prezenţa meanti este dorită pe teritoriul britanic, era de altfel de aşteptat după stupida lor atitudine,

iar după câte suriteni informaţi, ce.154, p.297> ace<e>aşi atitudine o va lua şi USA. Sfaturile englejilor continuă a fi să merg în America de Sud şi chiar Charles recomandă Uruguavul. Cu durerea în suflet, spre a avea pregătită orice eventualitate, **ne-**am hotărât să cerem vizele pentru Cuba.

70

Carol al li-loa. Înseninări zilnice

Chile. Argentina şi México. cu intenţiunea de a merge în prima.

Cu Mrs. Güntherşi Râssooly am început să pregătim un istoric al evenimentelor care va trebui sa de publicai în USA de îndată ce am părăsit teritoriul portughez. Scopul este de a curma, pe cât se poate, atmosfera ce mi **s-**a făcut în ţările anglo-sa\one. pentru un viitor mai bun este primul pas care trebuie făcut.

În sfârşit, tot în acest răstim<p>. după trei săptămâni de dureroasă despărţire, am avut bucuria de a ne revedea căţele în „A fost o nebunie şi suntem cât se poate de recunoscători lui Sánchez da Gama.

care **s-**a ocupat de această chestiune, mergând chiar la graniţă să-i caute

Cei mari. mai ales Magali. au manifestat nebunatic bucuria lor; Assu.

şi ca ce.155, p.298> **într-**o conversaţie nesfârşită, a povestit cât era de fericită. Singur<a> biata Pussv era complet buimăcită de drum şi i-a<u> trebuit vreo trei zile că să-şi revic. Contele de Mafra, care el a adus căţele în povesteşte că abia a reuşit să-i scape; cât despre bagaje, ele au fost ridicate de poliţie şi trimise la Madrid în custodia

Ministerului Afacerilor Străine. Ali a dat to<o concursul şi adjutantul său **s-**a dat peste cap să ne ajute; graţie lor. numai cânii au putut fi scăpaţi. Cine însă **s-**a purtat nu se poate mai bine este Keudcl. timp de trei zile a fost sâcâit de poliţie şi chiar ameninţat de a fi arestat. Pare-se că a doua zi după plecarea noastră poliţia a sigilat odăile, a pus sub pază bagajele, a distribuit din propria iniţiativă alimentele ce le mai aveam, a plictisit <pe> toată lumea şi în special pe Ramiro pe care nu-l lasă să părăsească Spania. Cânii i-a dus în pivniţă.

Pe urmă, în prezenţa unui notar, au deschis şi aşa-zis inventariat bagajele, permiţând ce.155, p.299> abia câteva zile pentru împachetarea lucrurilor cari mai erau afară. Cu cânii a fost un noroc că i-a putut scăpa, căci voiau să puie mâna pe ei. iar, lucru ridicol, i-a<u>

fotografiat, trimiţând fotografiile la graniţă şi **s-**a făcut un proces-verbal de predarea lor. Trecerea graniţei **s-**a făcut cu oareşicare greutate şi

Sánchez da Gama spune că şeful poliţiei din Badajoz va avea chiar de suferii consecinţele acestui fapt. În totul, o atitudine ridicolă şi chiar

1941 71

duşmănoasă din partea unora, cum de pildă Munio” Filippo.

Evpniment important pe terenul internaţional e ştirea despre aderarea Iugoslaviei la Pactul Tripartitso. vine după Ungaria. Bulgaria şi noi. ca să întărească şi mai mult influenţa germană în Balcani, care astfel devine o colonie nemţească. Singurul lucru ce l-a putut obţine pentru moment este neircccrca trupelor pe teritoriul iugoslav. Dar toată lumea ştie ce valorează o promisiune a lui Hitler.

ce.156, p.300>Marţi, 25 martie

Au sosit astăzi răspunsurile de la statele americano-latinc privitoare la vize, adică Cuba. Argentina şi Chile. Brazilul (sic) a fost.

după cum **ne-**aşteptam. mai rezervat. Cel puţin. În aceste perigrinaţiuni ale noastre, găsim unde să ne ducem, chiar dacă nu este tocmai unde am dori. Miopia englejilor mă exasperează, nu văd ci că le-aş putea fi util.

Nu pricep că au nevoie în părţile noastre ale lumii de un pion serios, cred ci că cu oameni ca Tilca şi Pangal se poate face vreo treabă serioasă, aceştia nu contează la noi în Ţară. Pricep că aşteaptă întrucâtva desfăşurarea evenimentelor, dar n-ar fi din partea lor mai deştept să-şi deschizi de acum o portiţă. Ei au acest defect de a tot întârzia şi adesea întârzie prea mult şi atunci găseşte (sic) portiţa nepotrivită.

Scara, ne ducem să cinăm la Estoril. Cu mare plăcere întâlnesc pe Beck Friess, ministrul Suediei, şi nevasta, cari au fost mulţi ani pe la noi.

Exasperarea noastră pe chestiunea bagajelor este

ce.156, p.301> mare şi aceasta. împreună cu prostia englejilor. este principalul subiect de conversaţie a<l> zilei”.

Miercuri, 26 martie

Azi. la prânz, Dr. Ribciro. cum îi zicem noi, felcerul. Ne telefonează că în Iugoslavia. În urma iscălirci adeziunci la Pactul Tripartit, **s-**a produs o lovitură de stat al armatei81. Cu toate că Peter

Kins <Petru în text: *Klunoz*

Cai ol al II-lea. Însemnări zilnice al ll-ica karagheorghevici nu e încă major, a preluat puterea, iar Paul a trebuit să fugă

După-amia/ă. primesc pe însărcinatul de afaceri chilian, care a primit instrucţiunile guvernului său să se prezinte personal spre a comunica că ţara lui este fericită de a mă puica primi Vorbim despre ea cu forma ei aşa de curioasă şi mi-o laudă foarte mult.

Seara, se compiccica/ă ştirile din Iugoslavia, pare-se că capul mişcării a fost şeful Marelui Stat Major, generalul Simici. că el cu sprijinul armatei l-a întronat pe Peter Kins şi a demis pe regenţi. A şi format un Guvern de ce.157, p.302> concentrare, iar conducătorii germanofili Tvetcovic şi Markovic au fost arestaţi. Este prima reacluinc mai efectivă a ţărilor pe care germanii vor să le asuprească, este chiar, dacă nu va avea urmări practice, un act de curaj care arată lumci că

Hitler nu se poate aşa juca la nesfârşit cu toţi

M-apucă o jale nespusă gândi**ndu-**mă că această ţară. care este mai înapoiată decât a noastră, a avut mai mult curaj şi a găsit oameni cari să facă o dar/ă reacţiune când va veni şi la noi ceasul, vom găsi oare oameni de curaj şi de virtute cetăţenească, cari să ridice capul cu toată ocupaţia germană?

Dacă numai aş putea să stabilesc unele legături, poate că **s-**ar putea da sfaturi şi imbolduri.

Joi, 27 martie

Ştirile din Iugoslavia se mai preci/ca/ă. Armata, ca să fie gata pentru toate eventualităţi-Ic \ ce.157, p.303> se mobili/.ca/ă. În Guvern intră şi croaţii, ministrul Afacerilor Străine este Nincic. O veche cunoştinţă. Paul silit, a plecat din ţară în Grecia, el nu va regreta să nu participe la un eventual război. este aşa de puţin militar. Dar. m-întreb.

ce figură poate ci face în acea ţară. tocmai în mijlocul acelora de cari voia să se dezlipească. e tragic, că tocmai el. care era engic/ până în măduva oaselor.

La prânz, soţii Beck Friess. foarte plăcuţi şi cu un apetit de

I) e fapt este vorba de generalul Dusan Simovic.

1941

73

apreciat. Constat că simt foarte aliatolâli. ceea ce este o surpriză extrem de plăcută. Declară că Suedia se înarmează pe capete. Este di/. gustal de tratamentul ce mi **s-**a aplicai de către germano-spanioli.

Nuiâcs Carvalho telefonează că luni voi 11 primii de preşedintele

Carmona. Cămărăşescu a primit instrucţiuni să nu mai insiste asupra reţinerci mele aci. căci. spune nota. reţinerea mea în Spania a fost pe baza unei informaţii din Berna. Se vede că porcul acela de Gurănescu a făcut o intrigă şi într-adevăr <c. 1 58, p.304> una gratuită, căci în acele clipe de disperare, nimica nu s-a vorbit despre viilor.

După-amia/ă. Mrs. Güntherşi Jav Rassooli. cu care lucrăm mai departe la punerea la punct a notiţelor cari vor trebui publicate.

Amândoi sunt deştepţi şi pricep foarte bine chestiunile.

Vineri, 28 martie

Azi de dimineaţă a venit răspunsul din USA. după cum ne aşteptam negativ, fără prea multă justificare. Aceasta în sine este puţin amabil, dar unde chestiunea devine o porcărie este că de 8 zile Hibbard îl primise şi l-a păstrat la el fără să-l comunice; cauza acestui gest este inexplicabil<a> afară de cauza că vrea să fie dezagreabil şi continuă cu felul lui de a fi lipsii de amabilitate şi de sabotaj. În tot ce mă priveşte.

Sir Nocl Charles a telefonat că Bertili <George al VI-lea, a primit scrisoarea mea şi că s-a pus chestiunea din nou în studiu.

ce.158, p.305> ceea ce o interpretează în sens favorabil, să dec

Dumnezeu să fie aşa. După-aituază s-au prezentat Arce. ministrul

Cubei, şi acel al Argentinei în urma cererilor de vize. Cubaneez>ul îmi comunică că viza s-a dat cu plăcere şi că speră că se va profita de ea.

Argentincanul. un om subţire, căruia îi place mai mult să locuiască în

Europa decât în ţara lui. totuşi o laudă, şi mai ales posibilitatea de câştig în agricultură.

Scara. Ia masă. Mrs. Aymer.

Sâmbătă, 29 martie

Văzând că Preşedintele Carmona mă primeşte luni. azi l-am poftit la masă pe adjutantul său prefirat, căpitanul Mario Nufics

Carvalho, cu nevasta. Nu prea e mult de capul lui, dar nu uităm că ne-a

74 Carol al N-lea. Însemnări zilnice vizitat în surghiunul din Sevilia. Nevaslă-sa este oribilă, deşi din familie mare. fiind născută

Pombal şi descendentă din fosta familie domnitoare a Angliei. <c! 59, p.306> Lancaster. vestită prin războiul Rozelor

El este un craiu fără pereche şi nu se numără infidelităţile ce le face nevestei, dar cred c-a şi el. la rândul său. poartă nişte coarne apreciabile. El e acela care a aruncat în braţele lui Ernest pacostea aia de nebună. Mar Rose Aymer.

Am ieşit, pe urmă. cu Duduia în automobil; vremea fiind frumoasă, **ne**-am dus spre Vila Franca de Xiria şi mai departe. Peste tot.

pomii în floare şi la o casă cădeau grape întregi de glicini violete.

Duminică, 30 martie

Până scara nimica, când am fost poftiţi la Mrs. Aymer să cinăm la Casa Laura din Cascais. Local infect, părea un mic hotel din Slănicul

Moldovei, serviciu infam, dar mâncare bună.

Aci mai mânca un nepot al Negusului. care a cerut să se prezinte, face impresia de a ce.159, p.307> fi deştept, dar la sfârşit a sfeclit-o. căci era la masă cu o actriţă spaniolă şi a insistat să o prezinte.

Ernest a poftit-o să stec la masa noastră, aceasta pe urmă a dezlănţuit o dramă <din partea>...

Luni, 31 martje

Dimineaţă, nimica deosebit. După-amiază. la 4. fac vizita

Preşedintelui Portugaliei, generalul Carmona. În cetatea Cascais. E un bătrân foarte amabil, 1 ără nici un fel de personalitate şi cu un etern surâs pe buze. Vorbim lucruri absolut indiferente, n-am putut să-l încălzesc decât vorbindu + i de călătoria sa oficială în Africa. Ca lucru mai marcant, mi-a spus că el. toată – A faţa lui, n-a fost decât un ofiţer de trupă care **s**-a găsit dus la cea mai înaltă poziţie a ţării. Consideră că armata, care este paza ce.160,<p.308>contra duşmanilor din afară, are dreptul. În anumite momente, a fi şi păzitorul faţă de duşmanul dinăuntru. Casa unde locuieşte e în mijlocul fortăreţei, ar putea săvfic frumoasă şi plăcută. Nu

*

Suni şterse două rânduri şi jumătate; am putut ei ti cuvintele dintre croşete.

e mare. dar arc unele încăperi foarte frumoase: dacă n-ar II la 10 metri i

de cazarmă şi mobilată ceva mai cu gust. ar putea să fie bine.

Detestabilă impresie fac lacheii, nu numai că n-au nicio livrca.

dar sunt îmbrăcaţi ca vai de ei cu haine soioase, la capătul scărci aştepta un majordom îmbrăcat ca un maimuţoiu. **Într-**un vechi frac diplomatic.

Scara, am poftit la cină pe Sanche/. – îi da Gama la hotelul

„Avi/.”, ca să ic* mulţumim de toate amabilităţile lor. Hotelul este. după câte se poate vedea, foarte frumos şi restaurantul simpatic Intrând în sufragerie, la o masă lângă noi era Hibbard care. foarte politicos, **s-**a sculat în picioare şi m-a salutat, măcar atâta după toate porcăriile ce **le-**a făcut.

ce.160, p.309> Marţi, 1 aprilie

De dimineaţă. Nunes Carvalho telefonează că germanii au atacat Iugoslavia, ştirea însă nu se confirmă, pare a fi fost o farsă de prost gust pentru a păstra tradiţia zilei. Însă ceea ce este totuşi pozitiv, este că trupe germane fac mişcări spre graniţă.

Biata Assu a fost muşcată ieri de Magali, care i-a spart maxilarul. a<re> dureri îngrozitoare biata căţea, dar că este de vină fiind teribil de arţăgoasă. Veterinarul, un negru simpatic, a văz**ut-**o şi i-a făcut o radiografie.

Scara, la masă. Mafra. Este un om deştept, a călătorit mult prin lume şi arc o conversaţie plăcută. Mi-a adus memori<i>le tatălui său.

care a fost la Curtea lui Don** Carlos IS2.

Miercuri, 2 aprilie

Zi mai ocupată azi. telefoane şi vizite. Dimineaţa. Urdărcanu a fost la Sir Nocl Charles, ce.161, p.310> care i-a remis copia telegrafică a răspunsului lui Bertic 8\ amabilă, dar nu schimbă întru nimica situaţia trecerei mele peste Atlantic. A venit şi al doilea răspuns al Guvernului britanic. Cu toate că e mai bun. toluşe în este departe de a *fi* satisfăcător.

În text: săi.

În text: *Dom*.

7 C)

Cărol a II-lea. Înseninări zilnice

S-a admis principiul de a rezida pe un teritoriu britanic şi mi **s-**a recomandat insula Barbados. cea mai mare şi îndepărtată dintre Antile.

Îmi face impresia că este şi aceasta un fel de prizonierat

deghi/at fără niciun rost: mi se propune să mă duc tocmai acolo departe de oricine, toate legăturile cu lumea civilizată îmi sunt tăiate şi orice posibilitate de mişcare şi de acţiune făcută imposibilă. Am hotărât să se răspunzi foarte amabil că nu-mi corn inc această propunere şi că voi urma sfatul ce mi-l dau de a mă duce **într-**o ţară din America Latină. Pare-se. când a auzit de Cuba a fost foarte mirat.

În acelaşi timp Urdăreanu a găsit acolo pe Farquard". fostul secretar de legaţie englez la Bucureşti, el a cerut să mă vază şi-l primesc cu mare ce. 161, p.311> bucurie, la 5. Este trimis ca consul general la

Barcelona, de fapt cu o misiune de supraveghere în legătură cu intelebigencc Service. Vorbeşte de Ţară şi cerc multe informaţii despre cei rămaşi acolo. Avea şi el ştirea despre boala lui Georges V. Bibescu şi. după câte ştie. a şi mur*it* în Despre Marthe cunoştea atitudinea ci de pupătură în bot cu nemţii. Mai povestea că Priscila Bibescu ar fi trăind cu Antonescu. lucru prea posibil din partea Marthei & Co în afară de asta. mai mult a voii să se informeze şi l-am informat pe deplin. Duduia, mai ales. <şipa dat drumul la gură şi a povestit cum sunt victima nemţilor. La plecare mi-a spus că speră să mă revază în circumstanţe mai fericite, la care. am adăugat eu. „Şi mai folositoare pentru toţi":

mi-a răspuns că este şi cea mai aprigă şi intimă dorinţă a lui. Am convingerea că n-a venit să mă va/ă numai din proprie iniţiativă, ci şi din ordin. Şti**indu-**se că este un vechili cunoscut, probabil că cei din

Londra au nădăjduit de a putea astfel să obţic informaţii ce.162, p.312>

mai precise şi de mâna întâia. Ceea ce trebuie să auză şi să repete a auzit. În conversaţie i-am strecurat şi informaţiunea despre atitudinea mai mult decât suspectă a lui Hibbard şi **s-**a prins bine. căci acesta evitase, cu multă băgare de seamă; să-i spuic că Mrs. Guhther e aci.

După aceea a venit Nuiâcs Carvalho să mulţumească din partea

D-nci Carmona pentru florile ce i-am trimis, a stat de vorbă cu Duduia

În text: *l'arquari*

1941

77

şi a fost foarte amabil şi serviabil.

Scara, la cină. nebuna de Aymer.

Joi, 3 aprilie

Trec /ilcic fără prea multe variaţii, Aşteptăm, tot aşteptăm, iată principala ocupaţie şi această aşteptare este de un enervant nemaipomenit. Nici Radio nu prea merge bine. deci distracţia sevilliană ne lipseşte, şi ştirile, puricate de cenzura locală, ne vin cu ţâruita.

Nopţile sunt însă un chin. Duduia continuă cu nedormitul

<c! 62, p.313> la care se adaugă şi pentru mine o foarte mare greutate de a adormi, cu toate că mi-o în conţinu<u somn.

Scara suntem poftiţi la masă la „Avi/” de către Mrs. Günther şi Aymer. Masă foarte vioaie, povestesc celei dintâi unele întâmplări din viaţa privată ea> lui Maniu. care o fac să rază în hohote. Încât toată lumea o priveşte. M-a interesat părerea bărbatului ci asupra acestui individ. îl consideră ca <pe> un foarte bun opozant, dar absolut incapabil de a putea realiza ceva pozitiv.

După cină, în hall-ul hotelului, am făcut cunoştinţă cu D-l Peil.

fostul ministru al USA aci. care a fost cât se poate de favorabil pe timpuri. Mi-a spus că a luat masa cu Mafra, care i-a vorbit foarte frumos de noi.

A urmat, la noi, prelungirea, cu gramofon şi şampanie. Punem radioul, cu toate că nu prea merge, şi culegem ştiri senzaţionale. Contele

Pal Telcki ss. primul ministru al Ungariei, s-a sinucis, lăsând o scrisoare *H6* prin care spune că nu poate suporta ca ţara lui să cază

ce.163, p.314> aşa complet sub influenţă germană. Încât să devie o platformă de atac împotriva Iugoslaviei. Telcki a fost un om serios, mare patriot şi care înghiţea pe nemţi numai de nevoie. Alte ştiri sunt că britanicii au pierdut Benghazi87. care a fost luată de o unitate blindată germană. E un fapt regretabil şi care. oricât s-ar spune, nu poate fi compensat prin cucerirea Asmarci şi tăierea liniei ferate cethiopiene.

Iugoslavia mobilizează cu zor, iar Macck 88 a intrat, în sfârşit, în

Guvern. Şi ei este un fel de Maniu. În toate aceste ţări nu va fi linişte până ce nu vor (sic) fi dispărut această tagmă cari au. aşa-zis, făcut unirea. E trist, dar aşa c.

Prelungirea **s-**a prelungit (sic) până la 5 dimineaţa. Companie plăcută, mai ales Mrs. Güntherşi Rassooly. cari sunt Toarte deştepţi.

Vineri, 4 aprilie

Zi fără istoric, liniştită şi mai mult de ce.163, p.315> odihnă.

Ne-am sculat după tribulaţiunile sociale de azi scară.

Sinuciderea lui Teleki se confirmă, se înţelege că britanicii acu/ă pe Gestapoul de a-l îI asasinat.

Vine fciccail Ribciro să ne comunice, din partea lui Sánchez da

Gama. să ne pă/.nu de Mafra, căci este un beţiv incorigibil, incapabil de a munci. O fi. dar desigur este cel mai plăcut şi deştept portughez pe care l-am întâlnit.

Scara, joc pichet cu Ernest.

Sâmbătă, 5 aprilie

Starea noastră de continuă oboseală continuă şi deci ne sculăm târziu. Nici Duduia, nici cu un prea dormim şi nopţile devin un chin.

De dimineaţă, ştiri puţin plăcute că Hibbard a mai făcut o porcărie. Ministru<I> USA a spus celui mexicani că nu poate viza paşapoartele noastre deoarece sunt false. Mexicanul a protestat energic.

ce.164, p.316> spu**nându-**i că nu se poate, căci chiar el le-a văzut şi că sunt absolut în ordine; toată această chestiune nu poate fi decât continuarea intrigilor acestui sinistru individ, care are aci o atitudine foarte suspectă, nu numai faţă de mine, dar în general favorabilă Axei.

Prima ocupaţie când ne sculăm este de a seri lui Voronoff, ca să fie pus absolut în curent cu situaţia, care în toate detali<i>le ci, îi va fi arătată de către Rassooly. care pleacă astăzi cu cliperul în USA. După prânz, la 3, vine el cu Mrs. Gurither ca **să** ieşi> ice rămas bun. Punem la punct ultimele detalii, cum sunt scrisorile de autentificare a celor scrise şi autorizaţia de a le publica. La 5, mergem la debarcader spre a vedea decolarea clipperului. Prima impresie este că avionul parc mai mic decât în fotografii, face relativ puţin zgomot şi decolează foarte scurt. Ca la orişice rămas bun, simţi sufletul greu. O readucem pe Mrs.

Günther la Estoril. Biata femeie face milă, căci este **într-**o stare de plâns prin plecarea tânărului persan. Parcă avea 40” febră când a luat rămas

1941

ce.164, p.317> bun de la noi. pe treapta hotelului şi acolo a stat pironită privind plecarea automobilului. La întoarcere, marca a fost foarte frumoasă în estuarul Tajului. niţel agitată în reflexul soarelui apunând.

Scara, am luat masa cu Mrs. Aymer, la un mic restaurant.

„Montanha”. local urât. dar mâncare bună. Această chestiune a americancei devine plictisitoare. Ernest nu reuşeşte să scape, şi că se agaţă cu desperare.

Ştirile internaţionale sunt încurcate astăzi. Tare mi-o frică că germanii nu vor lăsa pe iugoslavii i în pace şi că îi vor ataca. Pe de altă parte, vom trebui să ne grăbim de a pleca, că mi se pare că cu USA

lucrurile se încurcă şi nu ştiu dacă cu metodele aceste ale germanilor, cât timp mările vor fi libere. Dacă numai această chestiune a bagajelor **s-**ar termina mai repede, să ne putem urni din loc şi să ne aşezăm ca lumea undeva, unde să fiţim în pace aşteptând zile mai bune.

Noaptea a fost îngrozitoare, imposibil de a dormi, până pe la

5 /2 dimineaţa, şi pentru mine o criză ce.165, p.318> de nervi. Mi-au ajuns la os toate prin care am trecut, e aproape un an de când n-am avut o clipă de linişte, şi ce greu an a fost. Acel surghiun nemilos din Spania m-a doborât, atât moralmente cât şi ca sănătate.

Duminică, 6 aprilie

Sunt deşteptat de Urdăreanu cu ştirea, la care m-aşteptam de altfel, că Germania a atacat Iugoslavia şi Grecia89. Aflu mai târziu, prin

Radio, că aceasta **s-**a făcut prin aşa-zisa surprindere, însoţită de o întreagă scrie de insulte şi de minciuni. Prin aceasta a apărut deci un nou front activ în Europa. Ne putem aştepta la multe surprize, rămâne de văzut ce va face Turcia, nu cred că va putea rămâne multă vreme liniştită. *Şi* biata noastră Ţară, rămasă astfel în centrul oalei care fierbe, supusă cizmei naziste, neputând mişca, şi cu un guvern care n-are nicio voinţă de a reacţiona împotriva cotropitorului, e o ce.165, p.319>

adevărată jale. Tot din afară, cu unele legături cu interiorul, va putea veni salvarea. Tot nu mă părăseşte gândul acesta, cu toate bobârnacele englejilor. Pe frontul african, în Abisinia şi Eritreia succesele britanice continuă, a căzut Adus şi drumul către Massa<o>un a fost curăţit. În

Libia, se organizează rezistenţa faţă de presiunea germană. Mai aud

Să

C. arol al II-lea. Însemnări zilnice ştirea că iugoslavia ar II încheiat un tratat cu URSS. Incontestabil.

Sovietelor nu le poate convine (sic) această înaintare a germanilor în

Balcani. Ei aşteaptă momentul cel mai propiciu (sic) şi tocmai aci este primejdia pentru România şi. poate, pentru restul lumii.

După-amia/ă. am lucrat la punerea la punct al acestor notiţe.

Constat că Axa nu **s-**a lăsat de obiceiul de a ataca **într-**o /i de sărbătoare, azi sun-l Floriile. Spre seară, la Radio am auzit că

Belgradul a fost bombardat de două ori”. cu toate că a fost declarai oraş deschis.

La cină. nebuna de Aymer. care este **într-**un hal nemaipomenit dincau/a lui. L-irnest.

<c. 166, p.320> Toi de – la Radio: pare-se că e foarte mult entuziasm în Grecia. Germanii au, atacat pe Valea Strumicer *. unde întâmpină o dar/ă rezistenţă. Addis Abeba a fost ocupai de trupele britanice *n*. Un post german a difuzat muzică românească, azi-noapte.

se vede că considerând Ţara noastră ca făcând parte din Axă. Ni se dă ştirea că la Madrid a izbucnit pesla.

Luni, 7 aprilie

Ne-am sculat foarte târziu. Prin Radio se dă ştirea, neconfirmată. că Arad. Timişoara şi Orşova au fost bombardate de aviaţia iugoslavă. Această ştire nu mă miră deloc, căci este în ordinea naturală a lucrurilor. România **s-**a pus în poziţia de a deveni teren de luptă. Iară a fi măcar în situaţia de a se apăra şi fără nicio glorie. Tot eu am avut dreptate când am spus. de la început, că vrând nevrând. vom

Îl târâţi în conflict; ce.166, p.321> iată că din păcate se adevereşte părerea mea. Tocmai <ceea, ce – a cei laşi au voit să evite, a devenit fapt îndeplinit, dar nu cu noi. ci în spinarea noastră. Chestiunea cu ciuma la Madrid pare a se confirma

După prânz, a fost chemat Ribciro şi rugat să comunice ministrului de Interne. Pacs de Souza. chestiunea lui Marcelle Calargi şi să încerce **s-**o împiedice de a veni aci. Sunt convins că vine cu scopuri în text: *l’alea Stroiima*. liste vorba de Valea Strumica. În Grecia.

1941

ŞI

definite din partea nemţilor şi a Gil\cinuliii roman şi că va face

spionaj: atât ne mai trebuie, profită de faptul că a fost metresa lui

Hibbard și probabil că va încerca de a fi sub aripa lui proteguitoare

Spre seară a venit Mrs Ciimther să ice rămas bun. deoarece a găsit prilejul de a pleca mâne spre Ţară printr-un mijloc, cât mai sigur, împreună cu ministrul Peil până la Budapesta. Şi aci şi-a vârât – nasul

Hibbard. ca să încerce să o împiedice de a pleca. Ei bine. căci este bine încălzită pe această chestiune şi-i va face ce merită.

Şlin de pe frontul de luptă, afară de Abisinia, sunt mai mult în favoarea Axei, Se dau lupte <c. 167, p. 322> crâncene pe Struniic-a şi în Iugoslavia Belgradul a fost puternic bombardat, dar. la rândul lor.

Iugoslavii au bombardat oraşe din Ungaria, iar la noi se confirmă bombardarea Timişoarei. Aradului. Orşovei şi Oraviţei Vai. ce harababură!

La Madrid nu este ciumă, ci tifos exanlemalic: este mai puţin grav.

Marţi, 8 aprilie

Ca evenimente în viaţa noastră de aci mărunţişuri. Lucru e! cel mai important este că am fost puşi în cunoştiţinţă. printr-un jurnal, care din întâmplare ne-a căzut în mână. că se procedează la noi în Ţară la o preschimbare a bancnotelor de 1.000 şi 500 de Ici. Chesliunea prezintă interes, căci în bagajele noastre de la Madrid avem o cantitate <imensă de banenolo. Facem în scris un prolest la Ambasada Spaniei, dar este imposibil de a puica pune mâna pe cineva. Rămâne ca ce.167, p.323>

mâne Pangal să depuie lui Nicolas Franco scrisoarea, iar dacă nu vrea să dec o adeverinţă, i se va face o somaţiune prin portărei. Unele ştiri de sursă particulare ne vestesc că bagajele noastre ar fi fost depuse la

Legaţia românească – aceasta ar fi o nouă po reănc fără seamăn, dar care ar semăna cu procedeele lui Suner. Alt lucru este o discuţie <pe> care am avut-o cu Pangal despre situaţia generală; el crede că este momentul favorabil de a face un gest. mai ales că englejii au rupt legăturile

Cele două cuvinte suni şterse în text.

82 Carul al II-lea, însemnări zilnice diplomatice cu ungurii. El crede că este oca/ia de a face o declaraţie de revendicări naţionale, prin care s-ar> pune problema ridicării drapelului integrităţii

naţionale. Principia] sunt absolut de acord, rămâne mimai de văzul dacă britanicii ar primi (ară protest o acţiune din partea mea, lucru de care m-îndoiesc, iar. pe de altă. angajamentele ce le-am luat aci m-împiedică de a <mă> manifesta de pe teritoriul portughez.

Din lume. afară de Africa Orientală şi un ce.168, p.324> foarte violent bombardament asupra lui Kicl şi Bremen 9J. mai mult avantagii pentru nemţi. Cu toată rezistenţa dârză a grecilor pe Strumeic>a şi la

Ruppel. inamicul câştigă teren”, cu greu. este adevărat, dar tot câştigă.

Nici iugoslavii, cu toate că s-a dat ştirea că azi au atacat în Albania şi că au ocupat Fiume, nu prea pot rezista decât cu greu violentei presiuni germane. Statele Unite devin din ce în ce mai active.

A fost azi o foarte frumoasă, o adevărată zi de primăvară.

Miercuri, 9 aprilie

Din nou o zi foarte frumoasă şi caldă ca cele mai încântătoare ale primăverii noastre. Florile pomilor roditori încep a se veşteji, deci păşim repede spre vară.

De pe fronturile de luptă din Balcani, situaţia proastă; după metoda lor obişnuilă, printr-un atac fulgerător, germanii au învins

ce.168, p.325> rezistenţa grecilor pe Vardar şi Strumeic>a, cucerind

Salonicul. În Iugoslavia au pătruns adânc. Ştirea cu Fiume nu se confirmă. În Cirenaica. englejii se retrag „strategiceşte” şi au părăsit

Derna. Singura ştire mai îmbucurătoare vine din Africa Orientală

Italiană, care este aproape lichidată prin cucerirea portului Massa<o>un.

Chestiunea cea mai importantă de azi este ace<e>a a bagajelor şi leilor din Spania. Toată ziua. Pangal încearcă să se puie în legătură cu Nicolas Franco, ambasadorul spaniol. Din oră în oră a fost amânat, căci i se spunea că trebuie să sosească din Madrid. Este. pare-se, metoda lui de a pleca pentru aşa-zise 48 de ore şi de a rămânea două săptămâni, fără a lăsa un înlocuitor. Contactul s-a luat cu ministrul consilier, contele de Montefucrte; acesta n-are nicio posibilitate de acţiune şi nici puterea de a primi scrisoarea prin care sunt preveniţi că fac Guvernul spaniol răspunzător de daunele ce le voi avea în urma acestei deţineri

1941 8.1

arbitrare El a dat ce.169, p.326> răspunsul stereotip, pe care

l-am auzit timp de 6 Juni. că Guvernul spaniol arc toată bunăvoinţa şi că face toate crorturile de a elibera bagajele. **Într-**alte cuvinte, este hotărât a le reţine cât mai mult. În disperare de cauză, seara am consultat un avocat. D-l

c'aica Mata, fost ministru al Afacerilor Străine, de mai multe ori delegat la SDN. fost judecător la Tribunalul Internaţional de la Haga şi.

actualmente, viceguvernator al Băncci Portugaliei. Este vorba de a intenta o acţiune juridică, începând prin**tr-**o somaţie în regulă, care.

chiar dacă nu re/olvă chestiunea astăzi, îmi rezervă toate drepturile pentru viilor. E un bătrân simpatic şi care. În această chestiune, este indignat şi mi-a spus că este cel mai flagrant abuz de putere. Ca în toate relele şi aci este mâna acelui om nefast, Hitler.

Altfel, ziua am petrec**ut-**o începând a face ordine în bagaje.

Trebuie să ne gândim la reducerea unor lucruri inutile şi să scăpăm

ce.169, p.327> de lăzile cele mari care sunt mai grele adesea decât conţinutul.

La ceaiu, Mrs. Aymer. care este mai nebună pe zi ce trece cu

Ernest. Duduia se simte rău şi arc din nou crize de…"

Joi, 10 aprilie

O zi proastă pentru mine, starea morală a Duduieei> a fost teribilă. Este extrem de abătută, ca în clipele cele mai grele din Sevileba.

Aceasta îmi frânge inima şi nu pot face nimica ca să reacţioneze.

Urdărcanu a fost. astăzi de dimineaţă, la Fish. ministrul USA, ca să-i vorbească despre vorbăria inconştientă şi răuvoitoare privitoare la paşapoarte. A găsit un imbecil constipat, care negând, a confirmat cele ce se ştiau. A putut însă să-i atragă atenţia asupra atitudinci răuvoitoare ce o are Legaţia faţă de mine, fără a ataca însă. personal, pe nimeni.

<c. 1 70, p.328> A fost, dimineaţa, şi avocatul pentru procură, unul tânăr recomandat de Mata. Face o destul de bună impresie, dar cine mi **s-**a părut mai dezgheţat şi mai deştept era notarul care vorbea perfect

Societatea Naţiunilor.

**

Un cuvânt este şters în textul original.

X4

Cauţi al 1I-lea. Înseninări zilnice franluzeşte. Un lucru care mi-a plăcut şi mi s-a părut foarte bun este că pe lângă iscălitură şi pecctca se pune şi amprenta digitală drept semn de recunoaştere

Ca evenimente importante, astăzi este discursul lui Churchill.

prin care. În faţa Cemerci Comunelor, a expus cu toată sinceritatea. a expus situaţia; a recunoscut că în Cirenaica au fost respinşi şi că se pot aştepta chiar da> o bătălie pentru apărarea Egvptului şi că pierderile marinei comerciale sunt foarte mari şi dureroase, dar. după obiceiul anglo-saxon. a crezut că este mai bine de a nu ascunde adevărul şi de a spune lucrurile pe şleau aşa cum sunt.

Am lucrat la epurarea bagajelor, **s-**au lacul importante reduceri.

ce.170, p.329> Vineri, 11 aprilie

Vinerea mare. O zi mai posomorâtă ca vreme, activitate redusă mai mult la reviziunea bagajelor. Scara la masă. Mrs. Aymer. mai nebună ca oricând, povestind din năzbâli<i>le ei. cari **ne-**au făcut să râdem în hohote.

<De> pe câmpul de luptă \ ine ştirea că trupe britanice au intrat în contact cu cele german<e> pe frontul grecesc şi că se dă o mare bătălie la Florina. Ieri Berlinul şi Polsdam au fost serios bombardate de

R.A.F. pricinuind mari pagube şi vreo 3.000 de morţi. Ungurii, protejaţi de germani, au intrat în părţile, pe vremuri ungare, ale Iugoslaviei.

Lucru bun pentru noi în viitor dacă vom şti să profităm de el

Ziarele sosite din Ţară. cu data de 31 martie, conţin decretul prin care se confiscă averea Dudui ci> motivată pe aceea că a fost cauza principală a tuturor nenorocirilor şi că a adunat-o din banul public. Această fra/ă ce.171, p.330> din raportul lui Mihail Antonescu este ace<e>a care arată cât de falsă şi de insultătoare este întreagă această scârboasă afacere. Din fericire tocmai aceste minciuni, tocmai această porcărie va fi scuza cea mai bună pentru revi/uite

Zilele acestea am avut prilejul de a răsfoi toată colecţia monitoarelor oficiale de la plecarea hiea din Ţară. Se vede astfel harababura care trebuie să domnească la noi. cum un lucru lacul astăzi se desface mâne sau se compicctca/ă. Decrete publicate de vreo trei ori.

Clar se poate vedea epoca cea mai dezastruoasă, acceoa a gardiştilor.

f

I’MI

se

În care măsurile sunt adesea ridicole şi numirile făcute sau dintre oameni de cari niciodată nu s-a auzit vorbind sau dintre bandiţi iânvederaţi.

A doua fază. după sfârşitul regimului legionar. În care se desfac mai toate câte s-au lacul în prima paric. iar mult din personalul vechi este repus în funcţiuni Dar totul dă impresia de ură şi răzbunare, chiar unele măsuri. În sine <c! 71, p.331> destul de bune. suni făcute într-o formă dizguslăloare. Totul este o încercare neizbutită de a demonstra că domnia mea a fost o pacoste pentru Ţară: „Dacă la această lectură adaugi şi pe acec a a ziarelor. vezi că lotul nu este decât o continuă ridicare în sta\ a cerului al canaliei aceea>a de Antonescu.

Sâmbătă, 12 aprilie

Sâmbăta Paştilor când mă gândesc nu mai departe decât la anul trecut, cât de liniştit eram în acel colţ de raiu al Lăpuşnci. mă apucă groaza. Vremea e din nou frumoasă şi caldă. Dimineaţa a venit în vizită Principele> Selasie Helasie. nepotul Negusului (cam lipsă de imaginaţie cu numele). Ceruse, când îl întâlnisem la Casa Laura. să mă vavă şi abia acuma am putut să-l văd. De fapt n-am priceput ce voiţi.

mi-a vorbit de bogăţiile ţării lui şi mi-a lacul impresia că mă crede. un mare capitalist care ar putea să vie să <c! 72, p.332> exploateze uncie lucruri în ţara lui. de pildă tutunul, care este. zice el. un mijloc de venituri extraordinare

Pe urmă oareşicare agitaţie pentru pregătirile de Paşti. Ouă roşi 1. galbene şi albastre, un fel de cozonac, iată tot ce putem înjgheba care să semene cu Paştele nostru. Scara la I *VA* ne vin imitaţii:

Pangalii. familia Correia Ribeiro. Sánchez da Gama cu nevasta şi May

Rose Av mer S-au ciocnii ouă roşii, galbene şi albastre, lucru care a făcut admiraţia celor străini, căci aci nu există aceste obiceiuri. Este una din deosebirile fundamentale între ţările catolice şi cele ortodoxe, această sărbătorire a Paştilor, care la noi este cea mai mare serbare, iar la ei se pune mai mare greutate pe Crăciun. Chiar slujba religioasă principală a catolicilor se face sâmbătă dimineaţa, adică serbează Învierea cu o zi mai devreme; cum rămâne deci că Iisus a înviat a treia zi din morţi. Aci la mijloc sunt speculaţiuni teologice pe care mintea mea nu le poate urmări. „Am stat până ce.172, p.333> la 5,

dimineaţa

86

Carol al II-lea. Însemnări zilnice într-o atmosferă foarte plăcută. Totuşi, nouă celor din Ţară. gândurile noastre au fost departe, departe, acolo unde. orice s-ar întâmpla şi oricâte porcării s-ar săvârşi, este Patria noastră, este căminul nostru.

Urdărcanu l-a văzut a/. i pe <Mihai> Cămărăşescu. care a primit o scrisoare de la soră-sa Nissa cu ştiri extrem de interesante. Toată lumea în Ţară este mulţumită că am scăpat din surghiunul spaniol, actualmente Antonescu este stăpân pe situaţie şi o va fi cât timp îl vor lăsa nemţii; în această direcţie a<u> şi început neînţelegeri între ei şi

Killinger. Armata este încă credincioasă lui. dar nu se ştie cât timp va ţine. Nimeni nu poate părăsi Ţara. iar ţărănimea este de un calm şi de o tăcere impresionante, chiar îngrijorătoare. Revolta împotriva nemţilor n-a început încă. dar scumpetea din cauza prezenţei lor a devenit ceva îngrozitor. Carne şi zahăr nu se mai găseşte (sic), iar ceaiul a ajuns

6.000 lei klgr. În lot cazul o frumoasă stare ce.173, p; 334> de lucruri.

Se vede că este o boală prin care trebuie să treacă Ţara. numai să nu fie prea mari pagubele. Cuminţenia şi viaţa normală trebuie să revie.

Duminică, 13 aprilie

Paşti! Christos a înviat!

Culcat târziu, ne-am sculat tot aşa. Urdărcanu. care are nevoie de mult somn. nu s-a arătat decât la ora cinci. Ca vreme este o adevărată zi de sărbătoare. Ziua s-a petrecut, liniştită în casă. Iară niciun eveniment

Nici ziua aceasta de Paşti n-a fost respectată de nemţi şi luptele crâncene din regiunea Florinei „s urmează fără încetare: pentru moment greco-britanicii par a rezista presiunci germane. Mai grav este ca consecinţe pierderea Cirenaicci şi atacul Axei asupra Egiptului? 6. Aci.

cu orice preţ, trebuie să reziste englejii. căci este în joc Canalul de Suc/...

Simovicţi a declarat ce.173, p.335> că înţelegerea cu URSS 9? are un tâlc mai adânc decât acela ce se vede prin publicarea ci, iar <Yasuke>

Matsuoka 98, **unându-**şi peregrinaţiunile prin Europa, a iscălit la

Moscova un pact „şi a aranjat litigi<i>le teritoriale din Manciuria şi

Manchukiko. Toată lumea arc ochii aţintiţi asupra atitudinci Sovietelor careei nu par a fi deloc mulţumite de pătrunderea germană în Balcani.

Unii optimişti cred chiar că în curând vor mişca, ceea ce mic nu-mi vine

1941

87

a crede. În lot ca/ul se joacă acolo o carte importantă, la care fatalmente va trebui să participe şi Turcia, care se ţine **într-**o rezervă uimitoare cu toate vizitele lui Eden „” şi Sir John Difl”. Este ceva misterios dedesubt, care trebuie să aibă o legătură cu atitudinea URSS.

Luni, 14 aprilie

Aci au şi încetat sărbătorile de Paşii. Lunca nu mai contează»

de altfel am aflat că ieri n-au fost de fapt Pastile noastre, ci abia

ce.174, p.336> duminica viitoare. N-are nicio importantă, căci ceea ce este principal e ca această zi creştinească să fie sărbătorită.

Mai sunt după-masă unele tribulaţiuni asupra preschimbării leilor. A venit, pe urmă, Mrs. Aymer şi am dus-o înapoi la Estoril.

Hotelul unde stă că este frumos, poate cel mai bine situat acolo, am luat ceaiul aşteptând să treacă clipperul. L-am văzut, dar departe, strălucea frumos în razele soarelui apunând. parcă ar fi un peşte zburător, atât de mic părea în zare. Dar tocmai când trecea departe pe mallil celălalt al estuarului, **s-**a produs o dramă cu unul din cânii lui Mrs. Aymer. Trebuie ştiut că are o pasiune cu totul deosebită pentru câni. şi aceştia îi fac tot felul de bucucluri. Ei bine, tocmai când eram în plina contemplaţie al

măreţului avion, iată că căţelul sare prin balustradă pe pervazul terasei şi nu se mai poate reîntoarce. Atât Duduia, cât ţi gazda **s-**au speriat foarte mult şi abia cu ajutorul zahărului şi a<l> prăjiturilor

ce.174, p.337> **s-**a reuşit să-l facă să vie la un loc mai sigur. Toate astea **s-**au petrecut cu o mulţime de detalii de un comic indescriptibil.

În lume. situaţie cam neschimbată cu toată retragerea

greco-englezilor de pe poziţii, unde, pare-se, s-au apărat cu succes şi îndârjire. Resturile armatei iugoslave şi ele produc* greutăţi cotropitoailui. luptând fioros în munţi. Tobruk a fost violent atacat, dar rezistă *m*. Pare-se că bombardamentul Belgradului a fost ceva oribil şi că, după intrarea trupelor germane, s-au produs scene de brutalitate curat teutonică. Alt fapt: că prin intrarea nemţilor în Zagreb s-au grăbit în textul original: *ea produce*.

SS Carul al II-lea. Însemnări zilnice să constituie un stat independent (sic)" croat?? sub conducerea lui Ante

Pavelie *m*. autorul** principal al complotului care a dus la asasinatul lui

Sandro 10S. Acest regim na/ist peste tot îşi găseşte o codiţă, care în general, este un asasin. La noi Codreanu. la croaţi Ante Pavelie şi cu aceştia vor să impuic respect omenirci; ce copilărie, dar o copilărie tragică şi dezgustătoare.

ce.175, p.338> Marţi, 15 aprilie

Pangal a fost astăzi la ambasadorul Spaniei. Nicolas Franco. În chestiunea leilor şi al bagajelor. A fost foarte amabil primit, cu toate că i se comunicase că nu poate primi nicio comunicare, deoarece s-a trecut la măsuri juridice. A spus lotuşi că în chestiunea leilor. Banca

Spaniei va lua toate măsurile în drept şi crede că chestiunea se va rezolvi în curând. Pe urmă povesteşte o întreagă scrie de minciuni cum că Ali ar fi fost la Caudillo şi căci n-au avut altă pretenţie decât ace<e>a să nu trec în Portugalia unde. după spusele Guvernului Român, aş fi voit să formez un guvern; totdeauna ace<e>aşi poveste: Că în

Franţa de unde am venit aşti fi putut să m-întorc. acest lucru nu este adevărat, căci niciodată nu mi s-a pus în vedere.

Pangal. care-mi povesteşte aceste<a\ a reînceput pe urmă să-mi vorbească de chestiunea lui politică, el crede că trebuie făcut ceva

<c! 75, p.339> şi că ar fi bine să pot conferi decoraţii, c'est son dada".

Scara, am fost să cinăm la aşa-numila plajă Ghincio un loc foarte frumos şi cadrul micului restaurant simpatic şi curat. Mâncare bună, pui şi languste. Urdărcanu pe urmă. ca un prost, a fost la Cazino.

Miercuri, 16 aprilie

O zi plăcută, deşi mai puţin caldă ca cele precedente.

După-amiază. am ieşit în oraş făcând câteva cumpărături

gospodăreşti şi vizitând lucruri interesante. Mai întâi San Jeroninio. O biserică foarte

Aşa în text.

Iniţial, urmă: *moral*, tăiat apoi.

asta este icicea lui fixa.

1941

Nl)

frumoasă, clădită pe la 1300 şi ceva. A fost altă dată o mănăstire, astăzi o parte este Panteon naţional. iar alta orfelinat. Catedrala e rece. dar majest* uoasă. cu frumoase, inalte şi subţiri coloane. Aci se găsesc mormintele lui-l. tiis de Camões *utk* şi Vasco da Gaivia impresionante. Splendid este însă duostru!” în acel ce.176, p.340> stil tipic portughez, cred manuelian. Din nenorocire lipseşte soarele şi florile, aşa încât dădea o impresie de sărăcie şi de părăsire Pe urmă.

trecând prin vechiul cartier nobil, unde se mai găsesc câte la palate frumoase din veacul al XVIII-lea. şi prin străzi extrem de strâmte pe care circulă şi tramvaiul, am fost la San Vicente unde se găseşte

Panteonul casei de Bragan//a Biserica e cam lipsită de caracter, iar

Mausoleul regal mi-a lacul cea mai oribilă impresie. Este o sală maro albă. prea bine luminată. În care se găsesc în mijloc cele trei morminte în marmoră galbenă a1> lui Don Carlos I. principele Don” Louis

Philippe „”! şi a<l> lui Manuel II, (W De jur-împrejur în nişte cutii de marmoră albă. pe care stă înscris numele, se găsesc păstrate, parcă în nişte saf c-mri. coşciugurile celorlalţi membriţi ai Dinastici Totul este bine ţinut şi extrem de curat, dar aceste cutii aşezate pe de-a lungul zidului dau întregului mai mult impresie de bancă, decât de criptă regală.

ce.176, p.341> Întorşi acasă, telefon de la Pangal. prin care anunţă că din cau/ă de oportunitate politică. Sala/ar nu mă poate \ edea pentru moment Pe urmă sfaturi din partea tuturor a să plecăm cât mai repede de aci. căci din nou începe să dominc/e teama inci inva/îi nemţeşti în aceste părţi, mai ales că se zice că s-au concentrat trupe în

Pirinei Parcă n-aş fi voi să plec. dar sunt reţinut de această chestiune a bagajelor din Spania care cu toate vorbele dulci ale

ambasadorului

<Nicolas> Franco am impresia că va trena încă mult

Viaţa aceasta de nesiguranţă devine teribil de apăsătoare, trebuie să se găsească o soluţie care să fie stabilire<a> **într-**un loc unde

<să pol să trăiesc <ca> la mine acasă, sau să fac ceva util pentru Ţară.

Ciute interioară a unei biserici, în ambele cazuri, în lexl este: *Dom*.

()

Care] al II-lea. Însemnări zilnice

Am primit şi un telefon de la Voronoff din New York: zice că vizele, nici măcar de tranzit, nu se vor da. din cauza situaţiei cu Duduia.

Văd că suntem împinşi la acea formă de legalizare a situaţiei, lucru care după 16 ani de convieţuire n-ar fi decât < (\177, p.342> logic şi moral, dacă n-ar fi stupizenia celor de la noi şi lipsa de legătură spre a face lucrurile corect. Ar mai avea şi un avangaj politic imediat, acela de a astupa, cel puţin pentru câtă va vreme, gura acelora cari pretind că urmăresc de a detrona pe Mihăiţă. Acest gând este aşa de departe de mine. Aş voi desigur să m-întorc în Ţară, să iau poate parte la viaţa publică, să fiu un sprijin şi un sfătuitor pentru fiul meu. da. dar ambiţii încoronate n-am.

La Radio am mai prins, astăzi-noaptea. ştirea care arată clar lucrurile la noi. Un comunicat oficial zice că au fost arestaţi doi indivizi acuzaţi de complot pentru asasinarea unor Inn alte personaje. Această arestare **s-**a făcut în urma omorârii unui librar evreu. La interogatoriu au mărturisit că acest omor l-au săvârşii ca să-şi formeze mâna în vederea executării complotului. Prin această ştire, pusă în legătură cu una venită, zilele trecute, toi prin Radio, că Horia Sima ar fi scris lui

Antonescu. ecrâ**ndu-**i ca legionarii să participe la ce.177, pl43>

gmem no. se vede clar mâna nemţilor în această afacere şi o confirmare a scrisoarei comunicate de Cămărăşescu.

Joi, 17 aprilie

Iugoslavia a capitulat: unde se găseşte Peter Kins şi guvernul său nu se ştie m, Germania procedează imediat la ciopârţirca ţării.

Croaţia independentă, ungurii iau partea lor. iar pe noi ne îndeamnă a ocupa tot Banalul. Desigur unor clemente aprig naţionaliste le surâde acest lucru, dar politiceşte ar fi o prostie, şi în

plus o porcărie de a se arunca asupra liftii unui aliat şi prieten grav bolnav. În Grecia, prima linie de rezistenţă a fost înfrântă şi Aliaţii **s-**au retras spre Larissa.

Această rezistenţă neaşteptată a armatei elene, care avea reputaţia de a fi una din cele mai proaste din lume. face admiraţia tuturor şi este o strălucită reabilitare al Soldatului grec.

1*>4I

01

După-masă am văzul un american **care-**i în ce.179*, p.344>

treacă t pe aci. Charles Grav; impresia mea este că sau face parte din

Serviciul Secret (FBI) de Informaţie al USA. sau este unul din acei informatori oficioşi de care u/ea/ă în conţinu u> Rooscvcit. În tot cazul, el a lucrai la Crucea Roşie şi acuma vine din Spania unde a găsit lucrurile **într-**o stare deplorabilă. Din punctul de vedere al hrănii este ţara în care situaţia e cea mai proastă. De la începutul războiului, adică de 14 luni. e<l> a cutreierat Europa, a fost în Finlanda. Germania.

Bulgaria. Ungaria. Italia şi prin România. Este bine informai, dar nu este dintre optimiştii fără margini. Recunoaşte prostiile fără seamăn ce le-au lacul americanii şi englezii. Ca întotdeauna îl punem la punct, căci şi el a fost otrăvit de propaganda potrivnică şi în timpurile din urmă la

Cannes cu Città Davila m. Pe lângă toate porcăriile ce acesta i-a povestit, a fost însă o informaţie interesantă – dar care nu cred că este conform<a> cu realitatea aşa cum a fost dală – că între Marele Stat

Major german şi cel român ar fi intervenit o convenţie pentru

ce.179, p.345> un atac asupra URSS Noi am forma flancul drept, iar finlandezii cel stâng al operaţiei. Cred că conversaţii au fost şi că chestiunea a fost discutată, dar nu-mi vine a crede că **s-**a iscălit o con\enţie de această importanţă politică.

Ieri. Eondra a fost bombardată **într-**un mod brutal şi intensif.

timp de 7 ore „\ Este cel mai violent bombardament ce l-a suportai până acuma, stricăciunile sunt enorme şi sunt foarte multe victime.

A sosit aci noul ministru al României, loraşcu.

Vineri, 18 aprilie

ce.180, p.346> muzeul carosclor”. Într-adevăr colecţia cea mai minunată din lume. mai ales acele trei cari fuseseră trimise cu

ambasada

Cadrul 17X reproduce, defectuos, pag. 345. care este reluată pe cadrul

179.

Primele şase rânduri ale lâlei au Ibst decupate.

Din IV. *cdrrosse*, trăsură luxwasă.

>*2* Carul al II-lea. Înseninări /ilniee regelui João C.) către Papa Pe urmă am văzul biserica San Antonio clădil<a> pe locul unde **s**-a născut ST Anton de Padua. care de fapt era din Lisabona. E prima biserică mai caldă ce am văzul-o aci. Am mai vi/. ilat. şi Catedrala care. deşi este cât se poate de frumoasă ca arhitectură, este glacială: nici altarul, aşa cum se obişnuieşte la catolici, nu este

Urdărcanu a mâncat cu Grav; care. pare-se. a fost foarte impresionat, în bine. de întrevederea avută ieri. HI /ice că britanicii îşi vor schimba punctul de vedere şi sfătuieşte să mergem cu vaporul la

Bermuda. unde să aşteptăm evenimentele. E primul american care nu”.

ce.180, p.347> vor II bombardate Englejii vor ataca, la rândul lor.

Roma. luând însă măsuri ca Vaticanul să nu fie atins.

Am lucrat la Duduia la pregătirea bagajelor. Presiunea germană în Grecia este din ce în ce mai puternică şi la ultima oră prindem ştirea că preşedintele Consiliului grec < Alexandros Korid/is „4 a murit subit.

Dimineaţa, l-am văzul din nou pe avocatul Perdigão în chestiunea bagajelor, căci scoaterea lor prin mijlocul preschimbării leilor a ratat Prea multe speranţe. În afară de o minune, nu prea sunt. Porcii tot porci rămân. La aceasta se adaugă şi zvonuri din ce în ce mai persistente că germanii se gândesc la un atac asupra Gibraltarului şi deci la ocuparea Spaniei şi eventual al Portugaliei, deci cât mai rapida nevoie pentru noi de a pleca de aci.

Sâmbătă, 19 aprilie

Ziua ocupată mai ales cu refacerea bagajelor. Biata Duduie a lucrat din răsputeri. Seara mâncăm ce.181, p.348> la Estoni; a fost agreabilă această schimbare de atmosferă în Grecia, situaţia militară grea. Larissa şi Muntele OK m^2 „5

au fost cucerite de germani după lupte foarte grele şi cu mari pierderi pentru ei. Georgic <al II-lea, a preluat personal puterea. Este o soluţie

Aşa în text

Şase rânduri suni decupate din ti 1.

1941

eroică, **care**-l solidarizează şi mai mult cu ţara şi cu evenimentele Nu-l credeam atât de energic.

Duminică, 20 aprilie

O zi frumoasă şi caldă, cu toate acestea idioţii de servitori au încălzit caloriferul de plesneşte.

Am primit confidenţial prin Căniărăşescu o informaţie interesantă. Au fost aci. ieri. trei curieri români, cu paşapoarte diplomatice: ei fuseseră trimişi de Guvernul român să ridice bagajele noastre din Madrid, dar din fericire Cu\cinul spaniol a avut decenţa de a refuza de a le preda. Este un gest corect, dar care mă face

ce.181, p.349> a crede că-l vor întrebuinţa că scuză ca să nu ne mai păstreze catrafusele acolo. Pentru cei trei oaspeţi inutili am rugat, prin

Ribciro. pe Pacs de Souza să ice măsuri de supraveghere şi. pe de altă parte, să încerce a-i expedia peste graniţă cât mai repede posibil.

Am mai făcut cu Duduia, sau. mai bine zis. duduia a făcut, cu un oareşicare ajutor din partea mea. bagajele.

Scara am cinat la Estoni având ca invitaţi pe Charicy

Kellog<g>. directorul agenţiei lui „American Export Line”, cu logodnica, să Kitty Prévost. şi Mrs. Aymer. Începem a face tatonări în vederea plecării, deoarece perspectiva de a avea locuri pe clipper este din ce în ce mai mică.

Ştiri din lume. vagi. presiunea germană continuă şi Aliaţii în

Grecia tot dau înapoi. Aci de teamă, presa (controlată, **nu**-i alta) arc o nuanţă ceva mai înspre Germania. În ceea ce privesc ştirile: au o frică grozavă de ea.

<c! 82, p.350> Luni, 21 aprilie

O zi frumoasă. Ieri Duduia a avut un accident **care**-i cauzează mari dureri. I-a intrat un ac în subţioară şi făcând o mişcare la baie.

care a făc**ut**-o să cază, şi crede că şi-a plesnit o coastă, arc dureri foarte mari. Cu toate acestea, draga de ca a lucrat toată după-amiaza la facerea bagajelor; multe am pus astfel împreună la punct Problema plecării-se pune din ce în ce mai urgentă căci ştirile ce le primim din toate părţile ne indică **s**-o ştergem cât mai repede de aci. Ne-am

hotărât

94

Care] al 1I-lea. Însemnări zilniee că trebuie să plecăm fără a aştepta bietele noastre catrafuse din Spania.

Din nou se pune problema cu clippereul>. ori cu vaporul! După spusele lui Ch. Grav şi după sentimentul meu intim, nu cred să fie vreo primejdie pe apă. cu toate că avionul este mai interesant. Comoditatea este mai mare cu vaporul şi cu ei avem totul sub ochi. bagaje şi câni.

Ştirile cari **ne-**au pus pe gânduri sunt mai întâi o scrisoare a lui

Denilo (?) către Pangal **care-**i spune că ce.182, p.351> atmosfera este foarte proastă în USA şi recomandă plecarea cât mai repede. Pe urmă

„American Export Line" a pâirriif înştiinţarea că trebuie să transporte cât mai repede pe femeile şi copile în americani de aci. Scara Jolv vine să aducă altă ştire senzaţională: că Sala/ar **s-**ar fi întorcându-se spre

Germania şi că va avea loc chiar o întrevedere cu Hitler; cauza ar fi comerţul sardelelor care din cauza na\ icertului britanic care vine adesea se în întârziere, îl pune adesea **într-**o stare foarte precară. Germania <spar fi oferit să cumpere toată recolta şi să o plătească în aur. Aceasta este posibil.

Scara, la masă. Mrs. Aymer.

Marţi, 22 aprilie

Tot chestiunea plecării domină ziua. De dimineaţa. Urdărcanu a fost la Sir Nocl Charles ca să-i vorbească şi să-i puie problema: vapor ori clipper; nici el nici ambasadorul. Sir Walford Sciby, n-au dat un răspuns precis căci. zic ce.183, p.352> ei. nu pot lua această v responsabilitate fără a cere avizul Guvernului lor.

Sunt din nou informaţii că Germania arc inlenţiunea de a face concomitent cu atacul asupra Suezului şi acela asupra Gibraltarului; în general atmosfera aci este pesimistă. Aşa cum am primit această informaţie <aşa> o redau.

De la noi din Ţară ştiri proaste, presiunea germană asupra lui

Antonescu începe a se face tot mai simţită; acţiunea teroristă a

Navicerl, document emis de o autoritate diplomatică a unei ţâri beligerante, aflată **într-**o ţară neutră, prin care se dă dreptul de a călători cu vaporul persoanelor ce aparţin unei ţări beligerante, dar care se află pe teritoriul unei ţâri neutre.

legionarilor contra Conducătorului a devenit activă; s-au săvârşit atentate, sau s-au descoperit comploturi, nu ştiu care din două. dar, în tot cazul, s-au lacul executări. Planul germanilor este de a face din

România un protectorat ca şi Boemia şi pentru aceasta găseşte un admirabil ajutor în clementul de dezordine ce este Garda de Fier. Un gest cuminte l-a lacul Antonescii zilele trecute refuzând Banatul Sârbesc ce-i fusese oferii de germani, răspunzând că revendicările României sunt numai asupra Transilvaniei. Aceasta nu ce.183, p.353>esic pe placul ungurilor şi complică încă situaţia faţă de ocupanţi, dar este singurul gest românesc-ce se poate face.

În Grecia situaţia e grea de tot. Aliaţii au trebuit să se retragă şi apără azi gâtul Acheci. Dacă nici aci nu pot rezista, şi va fi greu. căci

Golful de Corinth este liber, se vor retrage îţi insule, de unde vor continua lupta. Peter Kins a reuşit să scape cu avionul ajungând la

Ierusalim un împreună cu o parte din Guvernul său. În drum a fost atacat şi unul dintre miniştrii săi omorâţi. Scara, la Radio aflăm că zvonurile sunt adevărate şi că Hess a fost la Madrid, dar că Franco a refuzat absolut să permită trecerea trupelor germane prin Spania pe motivul că poporul nu are ce mânca. Rooscvcit a declarat ca ajutorul ce trebuie să-l aducă Angliei nu depinde deloc de rezultatul bătăliei de pe coasta Mediteranei. Presiunea spre Sucz pare a fi pentru moment oprită.

Tobruk rezistă încă.

Am primit astăzi o scrisoare de la Matyla ce.184, p.354>

Ghica 117 din Londra, trimisă deschisă prin curierul englez prin care îmi comunică despre formarea Consiliuleun Naţional Românesc din

Londra. Consider ca un bun semn comunicarea făcută prin această cale.

A fost foarte cald astăzi; după-amiază am fost prin oraş. făcând mai multe cumpărături.

Miercuri, 23 aprilie

Din nou o zi caldă. Diiduieci> i-a fost rău şi a stat toată ziua în pat ca să se odihnească, ceea ce i-a făcut mult bine. Noaptea a fost rea, nici ca nici cu un prea am putut dormi. Am mai găsit chip să pui în

ordine o parte din bagaje, aşa picătură cu picătură se face foarte multă treabă. După-amiază am ieşit cu Ernest în oraş să mai fac uncie

„> o

ţ'arol al II-lea. Însemnări zilnice cumpărături indispensabile în vederea plecării, care incontestabil după sfatul tuturor a se apropie foarte repede.

Am mai (acul undeva în aceste notiţe observaţia <c. 1 84, p.3-S5>

că Portugalia este o ţară sucită; iată ce s-a întâmplat astăzi. Sosise din

Statele Unite un pachet pentru Duduia pe numele lui F.mest; ne-am dus ia vama poştei să-l ridicăm După ce i s-a arătat pachetul şi conţinutul lui. a voit. cum era normal să-l ridice şi să plătească vama; i s-a răspuns că nu este posibil căci legea cere ca peste două zile să i se trimeaţă acasă un bilet de culoare galbenă în care să i se anunţe să vie să ridice pachetul lată o procedură care depăşeşte ca ridicol administrativ lot ce se poate imagina

IX pe front ştiri proaste din Grecia. Înaintarea germană este grea (*sici* de oprit. În Abisinia la Dessia se apără italienii „* sub comanda lui Bubi Aosta”. Aci nervozitatea în cercurile diriguitoare creşte, au o sfântă teroare de nemţi.

ce.185, p.356> Joi, 24 aprilie

Am fost poftiţi de Kellog gei kitly Prévost la prânz pe unul din vasele lui „American Export Line”, *lixcoliber*. Masă excelentă şi vasul destul de simpatic, corespunde foarte bine cu nevoile actuale. O

plictiseală dacă plecăm cu vaporul este că iubiţii noştri căţei nu pot sta cu noi în cabină ci trebuie să meargă la chemi”. Am vizitat vaporul şi.

pe urmă. căpitanul, un vechili marinar care navigă de 32 de ani şi care este la a cincea generaţie de căpitani, ne-a poflit la un whisky în cabina lui.

Aci ani aflai lucruri interesante, anume că probabilităţile intrării

USA în războiţi se apropie şi că după părerea lui acest fapt se va întâmpla într-o lună de zile. El a fost înştiinţat că va mai face o cursă cu vaporul său şi că pe urmă se suspendă călătoriile, ceea ce ne duce la vreo 3 săptămâni. Pe de altă parte Ribciro. scara, a fost la noi şi a povestit că a <c! 85, p.357> avut o lungă conversat ic cu Lorenzo. şeful

Presei, care şi el zicea că în curând situaţia poate să devie

dezagreabilă cuşcă, adăpost pentru câini.

1941

97

pentru mine şi el sfătuieşte plecarea Desigur că n-a spus-o din propria sa iniţiativă ci pus. Toate acestea din ce în ce mai mult ne-au pus pe gânduri şi am hotărât să plecăm de aci **într-**o săptămână, tăcând cruce asupra bagajelor din Spania pe care nu le vom putea aştepta Scump or> să plătească dumnealor această porcărie şi plictiselile nemaipomenite ce ni le-au cau/.at

După cină. Duduia mi-a făcut 4 cuiere.

Vineri, 25 aprilie

Ambasada britanică lot n-a răspuns încă la întrebarea pusă asupra felului de a pleca, cu avionul ori cu vaporul: sunt exasperant de înceţi. Situaţia internaţională parc a se clarifica întrucâtva: USA merge cu paşi repe/i înspre conflict, a hotărât ce.186, p.358> o patrulare a mărilor de către marina ci până la 1.000 de mile de coasta Amencei.

„Pentru păstrarea neutralităţii".

Aceasta este o mare uşurare a Angliei, cari. la rândul lor **(sic).**

au acordat un împrumut Spaniei fără a se putea vedea ce primesc în schimb. Parcă se încred în cuvântul lui Suiâcr. cred că greşesc. Se vede aci marca deosebire între procedarea lor şi aceea a germanilor, cari bat".

monedă din orice şi cer toldeauna garanţii cât mai mari. Dând anumite lucruri Spaniei ar fi putut obţine în schimb uncie avantaje, sunt convins.

Aci în Portugalia, pare-se că teama cea mare al unui conflict sunt insulele Açores şi Madcira cari. după ideea fixă a Axei. sunt primejduite de a 11 ocupate de anglo-saxoni. aceasta este explicaţia trimcicrci continue de noi contingente acolo **într**-un caz, de conflict, fatalmente, britanicii nu pot lăsa aceste importante puncte strategice din

Atlantic să ca/ă în ce.186, p.359> mâna duşmanului şi deci automatic **s-**ar produce ocuparea Portugaliei de către germani. Radio german şi asta este caracteristic şi un semn de îngrijorare, atacă Portugalia şi <pe>

Sala/ar. acu**lzându-**i că fac jocul Angliei: mai adaugă că ar fi intenţia

Statelor Unite de a ocupa ţara. Acelaşi procedeu **s-**a văzut înainte de atacul asupra Norveg<i>ei. Belgiei şi Olandei.

*

Inițial scrisese: *hăfă/îcişi* apoi a lăial ţie: *arid*.

În Grecia, istoria se repetă: se dă. după atâtea veacuri, din nou o mare bătălie la Termopile 12°.

Ca ocupaţie, astăzi ani dat o mână de ajutor Duduieci> pentru bagajele ei; lucrul sporeşte şi trebuie să sporească căci vremea trece Am mai fost în oraş după cumpărături necesare de drum.

Sâmbătă, 26 aprilie

De dimineaţa, plictiseli cu Pangal care se codeşte în ce priveşte plecarea lui cu noi. A avut ce.187, p.360> ieri o discuţie cu Urdărcanu asupra unui oareşicare Ursescu. fost ataşat comercial, un intrigant care critică peste tot atât pe mine cât şi pe Ernest şi cu care Pangal întreţine relaţii continue. I **s**-a cerul să le întrerupă şi pentru aceasta el se consideră jignit (sic). În fond noi credem că el vrea. Dumne/cu ştie unde şi cum, să joace un rol politic pe care în momentul de faţă nu-l vede lângă mine; pe de altă parte şi co<e>ota de nevastă-sa îl sâcâie necontenit.

Dimineaţa. îl primesc pe contele de la Grame, un spaniol, delegat al Crucii Roşii Internaţionale. Om plăcut, binecrescut, cu care am vorbit despre siluaţiunea ca>în Spania. M-am plâns de tratamentul la care am fost supus şi de chestiunea bagajelor El-consideră pe Franco ca un om mare. deşi este foarte monarhic, crezând că singura soluţie durabilă este restauraţia.

După-amia/ă. I-am văzut pe Pangal spre a pune la punct diferendele, toiul a mers bine. **S**-a plâns de felul cum i-a vorbit limest.

<c! 87, p.361> o chestiune de formă, asupra fondului n-a avut nimica de zis Pe urmă i-am spus că din cauza angajamentului **ce**-l luasem aci m-am abţinut de a întreprinde vreo acţiune sau chiar de a vorbi chiar de departe de chestiuni politice. Că el va avea. În dezvoltarea ulterioară, rolul de a face legăturile şi că odată ajuns pe un teren absolut neutru, cum e Cuba. se va putea acţiona altfel. A rugat să fie desânsărcinal de titulatura ce i-am acordat-o. la care am replicat că nici asta nu se poate, deoarece. În faţa celor de afară, ar fi acrul de o spărtură în micul grup ce a rămas împrejurul meu şi că acest lucru nu-l pot admile. I-am dat însă nuanţa precisă că poate însă să fie desânsărcinal de mine. Rezultatul a fost că este complet la dispoziţia

mea şi va face totul ce i se va spune.

1941

99

doreşte însă să nu primească ordine de la Ernest.

Tot au fost încă unele cumpărături de făcut, pentru cari am ieşit în oraş cu Urdăreanu. Ca să revin la Pangal. ci <mă> sfătuieşte

ce.188, p. 362> să plec cu clipperul. considerând vaporul primejdios.

Scara, la cină Mrs. Aymer. pe urmă pichet cu Urdăreanu.

După prânz am mai lucrat cu Duduia la bagaje.

Înaintarea germanilor în Grecia continuă; au reuşit să înfrângă re/. istenta de la Termopile şi înnain, tea/ă spre Atena m. În

Cirenaica lupte fără rezultate la Tobruk şi Solebum.

Duminică, 27 aprilie – Joi, 1 mai

Sunt ultimele zile în Lisabona. În această Portugalia care. mai ales după cele ce ni **s-**au întâmplat în Spania, **ne-**a fost atât de ospitalieră. Voi păstra cea mai bună amintire din această ţară unde oamenii au ştiut să se poarte politicos şi omeneşte. Problema cea mare este a plecării. Mai întâi de toate grija ca lucrurile noastre, de fapt reala noastră avere, să tic transportate ce.188, p.363> până în Cuba; lucrul se aranjează cu o agenţie. Pentru o dală englejii au fost amabili şi foarte repede **ne-**au dat navicertul. Este un lucru destul de nou şi adesea dezagreabil pentru comerţul internaţional, acest control al Angliei asupra ea> tot ce se transportă pe mare. provocat de blocusul bilateral;

poate deveni o teribilă armă de presiune. Noi pentru felul cum vom călători nu suntem încă hotărâţi, fie cu clipperul, fie cu vaporul. Cu avionul una din greutăţile mari este că toate locurile sunt angajate cu luni de <zile> înnamte şi numai cu noroc şi cu multe presiuni se poate obţine unul.

Pangal. care din natură este fricos, insistă asupra acestui mijloc de locomoţie şi duminică dimineaţă telefonează că <cu de scară înainte a mâncat cu prietenul său Wodianer. ministrul Ungariei, care, l-a sfătuit ca în orice caz. ci să evite trecerea Atlanticului cu vaporul.

Este o teamă ca, cu toate că **ne-**am duce cu unul al USA, să nu fie oprit de un submarin german şi să ne facă prizonieri. <c. 189, p. 364>

Această teamă, după mine ridicolă, e o probă mai mult că toată reţinerea noastră în Spania a fost opera presiunii lui Hitler şi a codiţei

lui, Antonescu.

00 Carpi ui II-lea. Însemnări zilnice

Aceste /. de pregătitoare de plecare au fost foarte ocupate şi am

a/ut mai multă lume A venit în vizită ministrul de Interne. Pacs de

Sou/a. un bătrân grasului (*şic*), extrem de amabil care. de fapt. lot acest timp a avut grijă de noi. Din păcate, nu vorbeşte decât portughez/este şi deci conversaţia este destul de dificilă; **s**-a scuzal că n-a venii mai devreme, a făcut o aluzie că ar fi bine pentru mine să ircc Atlanticul şi a comunicat că cumnatul său. Sala/ar. este dispus să aibă o întrevedere cu mine zilele acestea. Deci şi această chestiune este aranjată.

Am fost deci să-l văd pe dictatorul Portugaliei. Este tipul profesorului auster şi gânditor, extrem de deştept şi în conversaţie are un efect liniştitor Am început conversaţia prin a-l (sic) mulţumi călduros pentru ospitalitatea aşa de bună care mi **s**-a dat în

ce.189, p.365> Portugalia; pe urmă i-am spus că în scurtul timp cât am slal aci. am putut admira opera <pe> care a săvârşit-o Deşi foarte modest, ca orice om inteligent, i-a făcut plăcere. Cum este fatal în zilele acestea, conversaţia a alunecat pe terenul internaţional; mi-a vorbit de legăturile Portugaliei cu Marea Britanie, legături atât de strânse prin tratatul iscălit acuma mai bine de o sută de ani; este chiar ba/a politicei ţării şi cea mai mare pavă/ă a siguranţei ei; deşi deosebirea de putere este atât de mare. n-a avut de suferii în urma ei.

Legăturile iberice sunt şi ele mari. interesele lor îl leagă de

Spania, deci cu mare grijă trebuie să urmărească tot ce se petrece acolo.

Nu mi-a ascuns că e foarte îngrijorat de continua presiune a Germaniei, dar speră că Franco nu va ceda şi deci va menţine pacea, cel puţin în această paric a lumii. Pentru el victoria Angliei nu poate fi pusă în dubiu căci ca este stăpâna mărilor. Totuşi, cu toate că este foarte mulţumit de ce.190, p.366> a-mi da ospitalitatea în ţara lui. mă sfătuieşte în chiar interesul meu, de a trece cât mai curând Atlanticul.

Din aceste cuvinte am simţit că ar *fi* de fapt foarte mulţumit dacă aş fi

pleca, a mai adăugat că a şti avea astfel, o mai mare libertate de acţiune.

Această conversaţie a venit să puie ultima picătură la hotărârea

noastră de a pleca.

M-a interesat mult de a cunoaşte pe Sala/ar. căci este unul din puţinii oameni tari în politica lumii de azi, epoca lui va II una din erele politice ale Portugaliei.

1941

k)

Cum locul în care **ne**-am hotărât să ne ducem este Cuba. i-am poftit la prânz pe ministrul de Arce cu nevasta. E un bătrân blajin. şi simpatic, care seamănă mult cu tatăl Duduieci>. Fiul lui. care a fost viceconsulul României la Havana, va avea grijă de noi acolo. **Într**-una din seri am fost cu Errteşt şi May Rose Aymer să cinăm la „Ghineio”.

Este un loc frumos şi liniştitor care place Dudukei> şi ce.190, p.367>

seamănă întrucâtva cu unul din acele mici „auberges” * atât de răspândite în Franţa.

Restul timpului ocupat cu terminarea «preţioaselor bagaje>”.

biata Duduie a muncit ca un câne ca să le puie la punct.

Vineri, 2 mai

Hotărârea e luată, ne ambarcăm mâne ca să părăsim Europa.

Lucrul n-a fost uşor; prima greutate era de a găsi locuri; cu avionul am găsit că nu era posibil, căci cu toată bunăvoinţă a Agenţiei, pentru multă vreme nu sunt locuri; a doua a fost că USA refuză să ne dec vizele măcar pentru tranzit, deci trebuie găsit un mijloc de a ajunge la Cuba prin mai multe etape. Prima va fi Bermuda şi de astă dată engiciii n-au

(acut nicio greutate şi **ne**-au dat vizite (sic) de îndată ce **s**-au cerut. A

fost o întreagă comedie de a ce.191, p.368> putea obţine locuri pe vapor, căci numărul refugiaţilor care pleacă în U.S.A. <este mare**”.

Prin prietenia cu reprezentantul lui „American Export Line”.

Kellog<g>, şi prin presiuni abil întrebuinţate ale lui Kitty Prévost şi

Mrs. Aymer, am putut aranja lucrurile. După-masă, l-am rugat pe

Charicy Kellog<g> să vie şi i-am expus cazul urgent şi dificil căci vasul

„S. S. Excambion” pleacă mâne scară. La început, bineînţeles, a zis că nu este posibil, că toate locurile sunt date de nu ştiu când.

aceasta a fost pe la 5 da. La I 1 scara a venit fqarte mulţumit să ne anunţe că din fericire pentru noi. unul din pasageri nu pleacă şi. făcând unele reaşezări şi comprimări, a putut aranja lucrurile, **ne-**a lacul rost de o cabină hanuri

Cuvinte şterse în text. dar lizibile încă

Omisiune în text.

() 2

cu rol al ll-loa, înseninări zilnice aşa-numilă de lux pentru mine şi Ernest. iar biata Duduie va trebui să suporte ca tovarăşă nepoftită pe nebuna de May Rose Aymer să nădăjduim că vom respira mai liber pe acel vestit Nou Continent al tuturor libertăţilor.

ce.19 l, p.369> Sâmbătă, 3 mai

Părăsim Europa, cu adevărat începe pentru noi pribegia;

experienţe noi. nu numai ţări cari ne sunt necunoscute, dar şi oameni, obiceiuri cari sunt altele decât acelea la care am Ibst obijhuiţi: Oare vom

11 noi mai liniştiţi, mai fericiţi pe acele meleaguri despre care cărţile de poveşti spun atâtea minunăţii? E un pas mare. e un pas hotărâtor care poate avea foarte mari consecinţe în viaţa mea şi a Duduiei – Plecând aşa pe căi depărtate nu înseamnă că gândul şi sullelul meu se îndepărlează de Ţara mea şi de scumpul meu Băiat. Am crescut ca român, am învăţat de mic copil că raţiunea mea de a fi este de a-mi sluji

Patria; până în clipa când voi închide ochii nu voi înceta de a o face prin toate mijloacele ce-mi stau în putere; sunt conştient că adesea va *fi* greu.

că am destui duşmani care îmi vor pune piedici, că suni handicapat de o difăimarc continuă a presei, difăimarecare. mă doare **s-**o spun. a fost încurajată de aceeaşi iubita ce.192, p.370> mea mamă. Cum. ea. care era o femeie inteligentă, **s-**a lăsat influenţată de ura ironică al unui

Barbu >Ştirbeiu. n-opol pricepe; că făcând acest act neloial faţă de fiul ei a lor it nu numai în el dar şi în tot ce reprezintă o Dinastie şi a făcut cel mai mare rău Ţării; e trist. e infinit de trist.

De dimineaţă, de la agenţie, **s-**a venit pentru a ridica bagajele, cari pleacă cu acelaşi vapor ca noi. numai <că, nu rămân la Bermuda.

ci continuă prin Statele Unite la Havana, unde le vom regăsi; cu noi rămân numai acelea de cari au cm nevoie pentru viaţa de toate /.

ilcic; atât

Ernest cât şi eu am supravegheat această ambarcare. Ultimele ore în casă sunt. ca întotdeauna, triste şi plictisitoare.

Pe la trei vine însuşi ministrul de interne, foarte amabilul Pacs de Sou/. a să mă caute şi să mă ducă la pori. Din cauza războiului sunt atâtea formalităţi şi dificultăţi. Încât **s-**a gândit el la acest plăcut sistem de a simplifica lucrurile, Pe vas. Kellog<g> şi căpitanul ce.192, p.371>

Hanke ne primesc şi mă duc la cabina mea aşezată pe un fel de verandă

1941 1.03

Interioară pe care dau şi patru altele <cabine>: e destul de spaţioasă, din fericire nu ni se fac dificultăţi ca cânii să stec cu noi: cele mici.

Pussy mai ales „sunt intrigate de aceste noi împrejurimi. Cabina

Duduieci> însă este o chichineaţă mititică în care trebuie să stea cu nebuna de Aymer şi cei doi câni insuportabili ai ei; este însă singurul aranjament posibil. Toată după-amia/. a au venit să ice rămas, bun prietenii. În cap cu Ribciroşi Sanche/. Îi da Gama. Pangal **s-**a codit până în ultimul moment, găsind ca scuză că trebuie să-şi iriincaţă nevasta în

Elveţia şi că are încă alte lucruri de aranjat; de fapt în raţionamentul lui politic a considerat că devotamentul lui este mai bine să se manifeste din depărtare; tot interesul personal mai presus de orice. Prea puţini români au răbdarea şi sunetul de a rămâne la un loc care ar permite să se scrie pe mormântul lor „a fost credincios <c. 193, p. 372> până la ultima sunare!”

Facem cunoştiţi (nţă cu o familie franceză care călătoreşte cu noi, Leon Gucrdan. tatăl, mama şi o fată; el e scriitor şi un om deştept, cult şi călătorii. Mai sunt şi mulţi alţi refugiaţi, cari pleacă spre ţărmuri

<pe> cari le cred mai primitoare.

Vaporul trebuia să plece pe la 7. dar au intervenit întârzieri pricinuite de o dramă sentimentală. După ce **s-**a ambarcat. Kilty Prévost **s-**a răzgândit şi a voit să rămâie la Lisabona cu logodnicul ci Keliog<g>:

Cum îi acest moment sunt un număr enorm de refugiaţi în Portugalia, regulamentele sunt foarte severe; odată viza de ieşire primită şi persoana ambarcală nu mai are voie a reveni asupra hotărârci luate, nici de a debarca. Au început o scrie întreagă de

pertractări, de planşete, de leşinuri şi de intrigării din partea cumnatei sale. **s-**a lacul totul spre a ajuta. Urdărcanu **s-**a dus chiar să telefoneze lui Pacs de Souza. nimica n-a fost cu ce.192, p.373> putinţă, severitatea regulamentului a fost de neînfrânt. Situaţiuni, unele comice, cum a fost când şi-a aruncai bagajele de pe vabor (sic) pe cheiu. alteele> dureroase au făcut că nu **ne-**am detaşat de la locul de acostare până ce nu **s-**a făcut ziuă.

Cei mai mulţi, mai ales europenii, am stat toată noaptea pe bord, am stat căci suticiclc noastre cereau ca să putem da o ultimă privire acestui continent pe care **ne-**am născut şi în care am crescut. E

greu de descris în cuvinte ce au fost sentimentele noastre pe când vasul

1 (14

Carol al II-lea. Înseninări zilnice plutind în mijlociii Tajului se depărta din ce în ce. ne rupea de tot ce ne e drag şi ne lacca să lăsăm acolo. În urina noastră, atâtea griji, atâta necunoscut Parcă în inima noastră se rupea ceva. cum \om regăsi noi această biată şi splendidă Europă? Pentru cât timp vom pribegi mai departe de pământul nostru?

Dar. aşa cum e viaţa, chiar în aceste momente tragice trebuie să fie şi o parte comică. ce.194, p.374> pricinuită de nebuna de Aymer. Ea.

care-i americancă, era ace<e>a care licca cea mai mare paradă de sentimentalism, stătea acolo privind ţărmul şi sunând din**tr-**un clopoţel.

căci. zicea că este mijlocul de a te face să revii de unde pleci. Nu **s-**a mulţumit numai să sune ca ei trecea clopoţelul şi la alţie în insistând să facă şi ei la fel.

Acei cari aveau cea mai mare şi mai adevărată durere în suflet erau acei care erau mai stoici, mai demni.

Duminică, 4 mai

Zi de adaptare, zi de reculegere după cmoţi<i>le de dimineaţă.

Cu toate încercările, nu prea **s-**a putut dormi şi la ora meselor toată lumea era înapoi Dacă n-ar fi numărul enorm de pasageri, vasul a trebuit să ice aproape duplu. (sic) de ceea ce era prevăzut ca amenajare, ar fi foarte comod. Nu este mare. dar suficient ca să te facă să

<c! 94, p.375> călătoreşti în mod plăcut.

Marca e splendidă, facem cunoştiţinţă şi cu alţi pasageri: Un alt scriitor francez foarte catolic. André David. om cât se poate de bine.

un fost ministru plenipotenţiar francez şi un fost guvernator al

Filipinelor.

Luni, 5 mai

Marca e mai agitată astăzi, ceea ce are un rezultat dezastruos asupra multor pasageri dintre care şi Duduia, care toată ziua stă în pat.

Se vede că oboseala şi grijile au un prost efect asupra ci căci în drumurile ce le făceam cu „Luceafărul” se adaptase foaric bine la mişcările mării şi nu suferea deloc.

Mă scol mai de dimineaţă, aşa că pe la 9 sunt pe <puncta de>

comandă, de unde pot vedea perfect unele insule ale Azorelor pe lângă

1941

105

cari trecem, mai întâii} San Jeorje. iar pe urmă Pico. Frumo<a>scă> ca vedere este mai ales cea de a doua **care-**i mai mare şi dominată de v arful

Pico. un vulcan ce.195, p.376> stins, de 2.600 nu un con care se ridică direct din mare având în vârf altul mai mic. Norocul a vrut ca atmosfera să fie limpede şi deci să se poată avea o vedere cât se poate de bună. Din depărtarea la care am trecut. vreo 5 – 7 mile. **s-**au putut desluşi clar oraşele şi sătucurile, dominate fiecare de o maiestuoasă biserică, şi intensitatea culturilor cari în cea mai mare parte sunt în etaje. Stând de vorbă cu căpitanul Hankeşi cu ofiţerii vasului, aflu că locuitorii acestor insule sunt mult superiori acelora din metropolă, sunt curaţi şi muncitori. A/orcic pre/. iată o importanţă deosebită pentru dominarea

Atlanticului şi de aceea se interpretează că declaraţia făcută ieri de

Rooscvcit. cum că va fi obligai să ocupe unele insule, priveşte” tocmai

<pe> acestea cari suni admirabile ba/e aeriene.

De la A/. ore încolo am intrat, pare-se. În zona de supraveghere a Statelor Unite. Mentalitatea ofiţerilor şi a celor mai mulţi ofiţeri de pe bord este că **într-**o lună de zile vasele vor fi ocupare cu transportul trupelor.

ce.195, p.377> Au fost pare-se scene destul de dureroase între

Mrs. Avmer şi comisarul bordului, privitoare la compicctarea foie în de debarcare. **S-**a încurcat în declaraţii contradictoare (sic) şi

parcă arc o sfântă teamă de a se duce în USA. Unele voci în Lisabona nu spuneau ele că ea este suspectată de spionaj. Contrar tuturor acelora ce ni **le-**a povestit până acuma, pe foaie a declarat că n-are familie şi că e divorţată, **s-**a încurcat şi când a declarat unde va locui. Toate acestea sunt destul de misterioase, sau ascund ceva. său. cum cred cu este o descreierată care nu ştie ce vrea. De nebună, e nebună de legat şi sunt corn ins că Ernest nu va scăpa aşa cu una cu două. va mai avea mult de furcă.

Spre seară am stat de vorbă cu un tânăr american care făcâ**ndu-**şi siludi<i>le în Olanda **s-**a însurat acolo şi a asistat la inva/. ia germană. Zice că a fost ceva îngrozitor şi că atacul cu trupele paraşutate în text: *privesc*

106 Care] al 1I-lea. Însemnări zilnice a fost cât se poate de efectiv, cădeau peste tot în spatele armatei şi ucideau tot ce le ieşea în calc. Rotterdam a fost aproape complet distrus de bombele incendiare. ce, 196, p.378> şi focul n-a putut fi stins şi **s-**a răspândit cu o repcziciune uimitoare, căci conductele de apă fuseseră tăiate de bombardament.

Ceea ce este mai interesant, important şi îmbucurător e că povestea asupra intensităţii sabotajului întreprins de populaţia civilă şi de concursul **ce-**l dă Serviciului de Informaţii englez. De pildă **s-**a început a se clădi submarine în şantiere olandeze; primul, când a ieşit la probă cu personal olandez, **s-**a pomenit direct în Anglia: al doilea, cu personal german, n-a mai ieşit la suprafaţă. În fiecare noapic se comit omoruri şi au găsit un sistem de a pune în diferite locuri ace otrăvite cari omoară instantaneu.

Am stat atât după-amiază cât şi după cină cu Duduia.

Marţi, 6 mai – vineri, 9 mai

Drumul spre Bermuda continuă, bineînţeles. Iară prea mari variaţiuni sau incidente. ce.196, p.379> Noi stăm mai mult singuri, ori cel mult cu familia Leon Gucrdan şi André David; e plăcut să stai de vorbă cu persoane culte.

Scara, câţiva se întamesc în bar unde se joacă obişnuitele jocuri de pe vapoare: „bingo: etc. E o ocazie de a sta în lume şi de a distrage gândurile de la lucruri triste, de la tot ce a rămas în urmă. **Într-**o scară a fost cinematograf, iar în ultima un fel de petrecere cu dans. Lumea nu e voioasă, dar totuşi demnă şi curagioasă – cât au lăsat ci în urma lor, înspre ce soartă se îndreptează ei. totul e suportat cu serenitate. dacă

nu cu surâsul. Dominanta este bineînţeles ura neîmpăcată faţă de agresorul care goneşte atâta lume de la căminurile lor. Toţi francejii sunt foarte montaţi împotriva lui Pétain pe care îl tratează de ramolit şi de slugă servilă a lui Hitler; asupra încrederei ce se dă lui de Gaulle!?? părerile nu sunt clare; admir<a> curajul şi patriotismul lui, dar simt la unii neîncredere, el fiind pentru ce.197, p.380> mai toţi un necunoscut. În această atmosferă, este însă o notă disonantă, acesta este D-I Ruiz

Guinazu. fostul ambasador al Argentinei pe lângă Vatican şi actualmente numit ministru al Afacerilor Străine. Este în drum spre a-şi lua

1941 11) 7

postul în primire şi se va opri pentru a lua anumite contacturi la

Washington; el este de sentimente complet germanofile, pe care cu greu le poate ascunde; ca impresie nu e plăcui şi pare a fi de o inteligenţă normală, rămâne (baric izolat, circulând numai în cercul lui; abia în ultimele zile am lacul cunoştiţinţă şi acest contact a fost lipsii complet de interes.

Un alt pasager care prezintă un oareşicare interes este John

Evans, redactorul politicei externe al Agenţiei „Associated Press”, care se întoarce din Europa la centrala din New York. Bineînţeles a insistat să ice intern icvvuri de la mine şi de la Duduia, a fost prietenos, pricepător şi discrd. **S**-a putut vorbi destul de deschis cu ei şi i-am dat

ce.197, p.381> un concurs care poate servi în viitor. Dar e despre un alt pasager de care vreau să vorbesc mai mult; de „o mică fetiţă englezoaică de vreo 6 ani care **s**-a legat de mine cu o dragoste deosebită.

Nenorocita e trimisă de părinţii ci ca refugiată în Canada, sub paza unei surori mai mare care n-are nicio grijă de ca Pleacă şi ca la o vârstă atât de fragedă, în pribegie, la nişte rude îndepărtate. Totul este aşa de bine orânduit încât a făcut drumul de la Londra la Lisabona cu avionul, de aci şi-a găsit vaporul, iar de la New York lot cele două surori singure vor, găsi toate amenajamenicic ea să le ducă fără oprire la destinaţie. Cum soseşte pe punte, mă caută, i-am cumpărat jucării ca>în prăvălioara ţinută de bărbier şi parc aşa de mulţumită. Cineva a întrebat-o dacă ştie cine sunt şi când i **s**-a spus că este regele Carol. cu

care stă ca de vorbă, a răspuns că nu ştie cine este acesta, dar pentru ea sunt „The king of Inc boat!”. Răspuns ce, 198, p.382> atât de caracteristic a<l> dragostei şi a<l> admiraţiee în exprimate de un copil.

Dar pe lângă aceasta, conţinu<u> avem pe biata May Rose

Aymer. Întâiu. ca tovarăşă de cabină, este de o lipsă de prevenire nemaipomenită faţă de biata Duduie, care ziua. vine să se refugieze la mine. dar noaptea este silită să suporte islericalcic ei. Pe Ernest îl urmăreşte pas cu pas şi gelozia ci a făc**ut-**o să fie obraznică cu biata şi modesta fată a lui Gucrdan; culmea a fost însă vineri scara, când, cu

Regele vaporului!

108

Carol al! I-lea. Însemnări zilnice speranţa că va fi debarcară la Bermuda. dinadins şi-a sclintit piciorul, în tot timpul drumului a fost o pacoste

Căpitanul Hanke şi ofiţerii bordului, cât se poate de amabili, şi-au dat toate silinţele să facă călătoria cât mai agreabilă pentru toţi.

Mâncarea foarte bună. deşi simplă şi am fost favorizaţi de o vreme cât se poate mai bună. Dacă n-am” fi fost în aceste împrejurări vitrege şi dacă n-am fi fost strânşi ca sardelele, călătoria ar fi fost extrem de agreabilă.

ce.197, p.383> Sâmbătă, 10 mai

Mă scol devreme, vreau să văd cât mai de departe aspectul acestui grup de insule ale Bermudei despre care am auzit atâtea minuni.

Trecem, ca să iatrăm în portul Hamillon. pe lângă o mulţime de insuliţe.

Peste tot sclipesc în soare pete albe. din depărtare fac impresia unor pereţi de stânci calcareoase>. sunt acoperişurile caselor. Unul din lipsurile mari ale Bermudei este apa. care trebuie adusă din altă parte cu tancuri la un paliativ, se strânge apa de ploaie, deci toate acoperişurile suni înclinate şi pictate în alb. iar binefăcătoarea apă se strâng<e> în rezervoare, pare-se că astfel se poate aduna o cantitate respectabilă care este de un foarte mare folos. Portul Hamilton este **într-**o baie şi cheiul de acostare este chiar în centrul comercial al oraşului. În partea opusă, sunt vile foarte drăguţe înconjurate de o splendidă vegetaţie.

ce.199, p.384> dintre care se desprind la prima vedere

splendizii palmieri imperiali, cu trunchiul lor alb. parcă ar *i*”. de beton. Primul aspect al oraşului: văzul de pe vapor pare. Într-adevăr, a fi o escală colonială. În lungul unei străzi care urmează malul mării, sunt aşezate comptuoare*” comerciale

Activitatea portului pare a fi mare. e multă mişcare, par a predomina negrii. Acostăm, după toate regulile, se urcă pe bord agenţii oficialităţilor pentru diversele controluri. pe noi nu ne plictisesc, chiar

În text: *n-ar*.

Din francezul *campteur*; în româneşte *cantor* (*ăj*, eu sensul de magazie, depozit.

1941

101)

ne anunţă că în scurt timp va \cili Guvernatorul să mă salute. Soseşte în trăsură, pe această insulă automobilele nu sunt permise, un general tipic englez. Sir Denis Bernard. Însoţit de adjutantul său. este extrem de amabil şi conversaţia este uşoară: pentru timpul cât stau aci îmi pune la dispoziţie un ofiţer. Îi. *E*. A Cameron. din Regimentul scoţian cu acelaşe în nume. din care un batalion este în garnizoană aci.

Face plăcere de a vedea aceşti ofiţeri curaţi. ce.199, p.385> cu fiisluliţele lorcare-ţi dau aspectul unei vechi Civilizaţii; în modul cel mai amabil **s-**au ocupai de toate, ne-au rezervai odăile la hotel, **s-**au ocupat de bagaje ele.

Părăsim vaporul, cu cu It. Cameron în trăsura Guvernatorului, luând cu mine cele două căţele mici. iar Duduia \ inc cu Ernest **într-**o a doua. luând cu ei poodehi. Bineînţeles, pe cheiu fotografi, sunt îndeosebi interesaţi în Duduia şi în câni (*sie*).

Cum părăsim portul, priveliştea se înveseleşte şi încep a pricepe reputaţia de paradis ce i**s-**a lacul acestui loc. Căsuţe englezeşti, cu un oareşicare aspect colonial. Înconjurate de grădini înflorite, lotul dă aspectul de veselie şi de linişte, contrastând atât de mult cu neliniştea şi distrugerea din Europa. După 20 de minute de drum. ajungem la hotelul

„Beimont Manor”, trecând pe lângă proprietăţi mai mari şi prin păduri înflorite. Hotelul este aşezat lângă mare. În mijlocul unui golf. e simplu.

curat şi confortabil. Mâncare bună şi ce.200, p.386> vinuri excelente.

Priveliştea este frumoasă asupra unui grup de insuliţe. De fapt.

Bermuda. sau mai bine zis Bermudele. sunt un archipelag format din mai multe sute de insule şi insuliţe, multe nelocuite. altele legate între dânsele prin poduri şi chiar o cale ferată. Chiar din primele ceasuri ne simţim bine aci. e atâta linişte

Azi la noi e sărbătoare naţională, primul 10 mai fără mine. va avea loc probabil obişnuita paradă, la care Mihăiţă va asista, pentru prima dată. În noua lui demnitate de Mareşal l”. Gândurile mele şi ale

Duduieci> sunt acolo, departe, lângă acel nenorocit Copil, care trebuie să se simtă atât de singur şi la cheremul nescrupulosului acela de trădător, Antonescu.

Faptul că pe Mihăiţă l-a lacul Mareşal este pentru mine extrem de semnificativ. Antonescu şi-a pregătit terenul pentru el însuşi şi

110

c’arol al 1 l-leaj însemnări zilnice înseamnă. Iară doar şi poate, că e hotărât a antrena România în

ce.200, p.387> ră/. boiu. Darea bastonului lui Mihăiţă este ilogică, căci el n-a făcut războiul, dar, pe de altă parte, mă bucură, căci este repararea obrăzniciilor ce i **s**-au făcut la început. Antonescu. neavând decât gradul de general de Divizie. În aroganţa lui paranoică, **s**-a grăbit să desfi<i>nţeze celelalte grade de general şi, prin**tr-**o hotărâre al

Consiliului de Miniştriii, a acordat Băiatului acelaşi grad cu el. ceea ce este împotriva oricărei tradiţii militare ori monarhice.

Duminică, 11 – luni, 19 mai

Prima zi de statul nostru aci. fiind duminică, implică, după regulile englezeşti, linişte absolută; deci şi pentru noi una de odihnă.

Scopul nostru este de a ajunge la Cuba, iar în drum vom trece prin locuri tropicale, prima noastră grijă este deci a ne aproviziona în

ce.201, p.388> consecinţă. Prăvăliile sunt admirabil aprovizionate cu excelente mărfuri englezeşti, atât pentru doamne cât *şi* pentru domni, este o adevărată bucurie de a le cerceta. Deci aproape zilnic mergem de la hotel acele 20 de minute cari ne duc la Hamilton. Chiar şi Duduia, care e încântată de a merge cu trăsura. Facem şi câteva drumuri împrejurul oraşului. Peste tot verdeaţă, păduri splendide. În care, la umbra copacilor, cresc cu miile gladiolc şi cumpănaşi sălbatici. În alte părţi sunt terenuri întinse acoperite de oleandri i, cari, cu mireasma lor.

Îmbălsămează acrul. Însă cel mai splendid produs al vegetaţiei

acesteeia> tropicale este un pom numit flamboyant, într-adevăr este ca o flacără, cu floriţile lui portocalii în mijlocul frunzişului verde deschis.

Peste tot dă o splendidă pată <de> culoare vie, care înveseleşte şi mai mult, dacă se poate, această natură luxuriantă. Nota de seriozitate şi de nobleţă o dau palmierii imperiali, ce.201, p.389> ei denotă fie o alee importantă, fie reşedinţa unui bogătaş. Viaţa este liniştitoare şi lipsa zgomotului automobilelor o face şi mai paşnică, ea se petrece fără graba excesivă a vieţii moderne, mijloacele de locomoţiune sunt trăsura şi bicicleta, mai toţi uzează de ace<a>sta de urmă, chiar Guvernatorul, care, căzând zilede> trecute, întorcându-se cu chef de la un party, şi-a frânt braţul; cu calmul anglo-saxon şi cu felul lor de a lua toate lucrurile natural, nimeni nu **s**-a mirat şi nu **s**-a ofuscat. Un alt lucru caracteristic

1941

111

de aci sunt* raporturile dintre albiţi şi neenţi; nu există niciun amestec, fie el social, fie de sânge, barierele sunt bine trasate, pare-se chiar în ce priveşte raporturile sexuale. Fiecare îşi duce fericit viaţa complet separată, dacă un negru este invitat la palatul Guvernatorului, este bineînţeles că e în calitatea lui oficială, e deputat ori judecător, dar nicidecum ca un privilegiu ori politeţe socială.

ce.202, p.390> Aceasta permite o absolută linişte socială şi absoluta lipsă a unei chestiuni de rasă. Negrii aci nu sunt înapoiaţi ca în altă parte, nu se simte la ei acea rămăşiţă de umilinţă şi de revoltă ale

sclaviei, Fii au o viaţă socială aparte, casele lor, sunt civilizate, curate, mobilate în genul cottagelor engleze, au cluburil<e> lor, dar amestec nu este. **Într**-o /i. Duduia nu mai avea ţigări şi în hotel nu mai erau;

maître d'holcl-ul nostru, un negru, i-a spus să n-aibe grijă, căci scara, când se întoarce să servească. Îi va aduce, de la clubul lui. şi seara pachetile de „Philip Moris" erau prezente. Lipsa de apă este marele defect al locului, dar nu se simte, căci aprovizionarea, atât din afară cât şi prin ploaie, este admirabil organizată, deşi nu există un izvor ori un puţ. Bermuda arc întinse culturi de crini şi de ceapă, cari sunt principalele sale surse de venituri, face un intens export al acestor produse.

ce.202, p.391>Hinest, care trebuie, cu orice preţ. să petreacă

noaptea **într-**un local, a găsit că în hotel este un fcide bar unde lumea vine scara să danseze, **ne-**a antrenat şi pe noi o dată. Aci lumea nu rămâne târziu, dar. până la ora când pleacă, petrece voios şi dansează cu foc. mai ales conga. un joc cuban care este foarte la modă. L-am văzut aci pentru prima oară şi mai ales era o fată care o juca cu atâta plăcere, încât antrena, prin vioiciunea ei. <pe> toată lumea. Autorităţile sunt foarte amabile şi pline de condescendenţă încât Sir Denis Bernard mi-a oferit cun dincu> la „Government House”, la care au participat şi şefii autorităţilor. Unii dintre ei sunt foarte bine, cum, de pildă, Amiralulcomandant al staţiunci Antilelor. Sir Charles Kenen>edy Purvis.

secretarul colonial A.T. Dutton şi comandantul bazei navale USA, în text: *este*.

C. aml al 1 l-leti, însemnări /ilmce

Captam Jules James Am vorbit ceva mai mult cu Dutton. care îndeplineşte aci un ici de rol de prim-ministru, l-am găsit ce.203, p.392>

foarte deştept şi plăcui cu lotul un alt lip este Captam Jules James.

jovial; dar. În acelaşi timp. se simte omul de muncă efectivă, hotărât de a-ş-i duce la îndeplinire misiunea Dineul a fost numai de domni

Reşedinţa Guvernatorului este pe o colină care domină oraşul, un fel de castel în stil caracteristic englez, aşezat în mijlocul unui parc splendid, eu faimoasele peluze vor/i şi cu o mulţime de flori. Am avut oca/ia de a revedea, mai fiind poftit încă o dată la o partidă de tenis. În care a jucat: cu o energie caracteristică K însuşi Sir Denis Bernard

Continuând cu amabilităţile oficialităţilor, şi maiorul CWR Hill.

comandantul batalionului din Quccres Ovvn Cameron Highlanders. În garnizoană aci. m-a poftit să cinez la popotă. Instalată este în vechiul fort de pe o colină care domina toată insula: a fost o plăcută şi camaraderească întrunire. Cadrul e frumos, localul în sine simplu, dar cu un confort plin de gust. simplicitatea> ce.203, p.393> este sporită încă din cauza războiului.

După masă. ofiţerii au dansat vechi şi tradiţionale jocuri din

Scoţia, sunt curioase şi interesante. Vorbind cu ei, simt nemulţumirea de a trebui să trăiască această viaţă de garnizoană, când camarazii lor şi alte batalioane din Regiment sunt în focul luptei.

Acelaşe în spirit şi la Sir şi la Sir) * Denis Bernard. care. fiind ofiţer activ, ar dori să comande măcar o divizie.

Ca peste tot. presa a cerut să fie primită şi trebuie să mărturisesc că a fost decentă, bineînţeles m-am abţinut de la orice declaraţie politică, menţi**nându-**mă la trecut şi la exasperante banalităţi arhicunoscute. Au insistat să fie primiţi şi de către Duduia, rezultatul a fost o serie de fotografii. În care ea a ieşit oribil, dar căţele în bine. mai

ales iubita şi viteaza noastră Pussv

La toate aceste amabilităţi ale oficialităţilor am trebuit să răspund şi cu; în scara de joi. 16 <mai>. am dat la hotel o cină. la care capetele autorităţilor au fost poftite După masă. Guvernatorul Bernard

Aici, iniţial scrisese: *Bernard*.

1941

113

plecând, ne-am întrunii ceilalţi. jos. În bar. unde a venit să steecu noi şi Duduia cu că au fost de o drăgălăşenie deosebită, mai ales Dutton.

Captam James şi maiorul Hill. **s-**a petrecut o seară foarte plăcută.

Ca să vedem şi restul insulei**. Într-**o după-amia/. a am luat trăsura şi **ne-**am dus să vedem celălalt oraş important al coloniei. St

George. De fapt am trecut din insulă în insulă ea să ajungem acolo, foaie sunt frumoase, cu acec-a. şi splendidă vegetaţie, cu aceleaşi căsuţe drăguţe înconjurate de grădiniţe înllonte în drum. **ne-**am oprit să vedem Aquariul. care este instalat pe un vârf de pământ între două întinderi ale mării, dintre care una» formea/a un fel de lac interior. Locul este de toată frumuseţea şi fericitul amestec de apă şi de ce.204, p.395>

coline înverzite îi dau un aspect cât se poate de vesel şi prietenos.

Aquariul este foarte frumos şi conţine speţii splendide ale mărilor tropicale. Tot acolo au un număr de broaşte ţestoase uriaşe de pe insulele Cialapagos. sunt într-adevăr animale cu aspect antediluvian.

Înainte de a ajunge la St. George. vedem enormele lucrări pe care le fac americanii pentru amenajarea bazei aeriene. Fac nemaipomenite deplasări de pământ recuperând asupra mării întinse

suprafeţe pentru un foarte mare teren de aterisaj. St. George este un orăşel simpatic, acuma este complet ocupai de trupe americane.

Duduia a fost obosită de acest drum şi zilele următoare nu **s-**a simţit bine. devenind de o nervozitate extremă. A putut totuşi să primească vizita ce i-a<u> **făcut-**ogentilii americani. Capi şi doamna

Jules James.

Aci, la Bermuda este centrul de cenzură britanică, toată corespondenţa ce vine ce.205, p.396> sau pleacă între Europa şi

America este oprită şi cercetată aci; organizaţie formidabilă, dar perfect alcătuită, arc cunoscători a peste 100 de limbi. Pentru cea românească era o studentă care fusese în decursul unor vacanţe la noi; a cerut să ne vază şi am primit-o. Rămăsese cu foarte bune impresii din România, unde l-a cunoscut şi pe Iorga. vorbea destul de decent româneşte, deşi n-avea practică. Ca un exemplu de cum funcţiona acest serviciu. Duduia

În text: *unul*.

1 14 Cotoi al II-lea. Însemnări zilnice a voit să vorbească cu Gerty <Vor Onoff> la New York. i **s-**a pus înainte o scrie de întrebări anume ce fel de conversaţie şi în ce limbă;

răspunsul a fost că la ora 16 va avea legătura. şi că convorbirea' va fi supravegheată de un cenzor de limba franceză, politicos şi decent şi practic.

Inn ainte de plecare, am mai avut două invitaţii la care. din nenorocire. Duduia n-a putut lua parte. Prima a fost un picnic aranjat de

Captain şi D-na Jules ce.205, p.397> James, pentru a vedea una din micile insule pe care era un cottage". jumătate în ruină. În care doreşte să se instaleze. Locul este într-adevăr încântător şi cât se poate de romantic. O căsulă foarte bine împărţită, aşezată sub o stâncă, deci ferită de vânturi şi cu o splendilă privelişte asupra mână şi un mare număr de insuliţe.

Dacă n-ar fi fost lipsa Duduieei>. care m-aştepta acasă aşti fi petrecut o foarte plăcută după-amiază.

A doua a fost invitaţia la cină făcută de Amiralul Kenen>edy la reşedinţa sa; aci cu adevărat a fost foarte păcat că Duduia n-a putut merge, căci era o casă oficială engleză şi prezenţa ci acolo ar fi fost. din toate punctele de vedere. admirabil<a> pentru prestigiul ei. Am fost primit foarte cald şi prietenos. Astfel se sfârşeşte, din păcate, această

prea plăcută şi frumoasă etapă al pribegiei noastre. Totul este aranjat pentru drumul ce.206, p.398> spre Cuba. Marca greutate este că vaporul nostru nu merge direct, iar USA nu ne dau vizele nici măcar în treacăt. La St. Thomas din Insulele Virgine, vom trebui să schimbăm vaporul; deşi teritoriu al USA, ni se permite debarcarea din forţă majoră.

Abia acuma, la plecare, aflăm că din partea Guvernului englez nu este nicio obiecţie ca să stăm mai mult aci; păcat, căci am i-i profitat cu mare bucurie de această permisiune.

căsuţa de ţara

l

1941

115

Însemnări zilnice

20 mai 1941 – 19 februarie 1942

Carol R

vol. II C.

ce.208, p. l> Marţi, 20 mai – duminică, 25 mai

Reîncepem colindarca noastră înspre un loc unde vom putea, în sfârşit, să ne aşezam cortul. Marţi, în 20, părăsim Hamilton pe un vapor al „Aluminium Line”: „S. S. Arcadia”. Ar fi frumos şi confortabil dacă n-ar transporta câteva sute de americani de cea mai proastă calitate, care se duc, cu familii<i>le lor, că lucrători la ba/a USA din Trinidad. La plecare, Sir Denis Bernard îmi trimite din nou, că la sosire, trăsura lui oficială şi însoţit de la Cameron mă duc să mă ambarchez. La vapor, căpitanul <şi purserul* o primesc pe Duduia cu flori şi ne duc la cabinele respective. Ne-au pus la dispoziţie şi unaica sufragerie, ca să nu fim molestaţi de pasagerii nespălaţi. Aceasta face că nu prea am văzut acest vapor care pare frumos.

La ieşirea de printre numeroaseleei insuliţe, trecem pe lângă cele două mari portavioane USA: „Wap” şi „Hornet”. Par ce.209, p.2>

nişte nemaipomenite amfibii predeluviene”, podurile sunt acoperite de avioane ade> căror tipuri nu se pot desluşi din depărtare. Luăm drumul spre Sud, spre căldura tropicală. Acei pasageri de pe bord sunt într-adevăr o calitate extrem de inferioară de americani şi, pe deasupra, mânaţi de patima autografelor. Cum creşte căldura. Duduia stă mai mult contabil, sau casier pe un vapor

În text: *prideluviane*.

I 16

c'arol al II-lea. Însemnăn /ilnice de/. brăcată pe pat. cu un ventilator bâlându-şi vântul răcoritor asupra ei.

În goana după iscălituri, este un adevărat pelerinaj la fereastră şi. Iară nicio jenă. pun (sic) capul în cabină spre a-şi duce la bun sfârşit patima.

A doua /i de drum e ziua Duduiei >: n-o pot sărbători cum doresc în aceste condiţii de trai restrânse, lotuşi pot să-i dau o mică amintire, un peştişor în Laliqua. găsit în prăvălia lui Giierlain din Hamilton.

Până ce ajungem în dreptul Antilelor. stau în cabină, dar în acea z. i sunt pe punte dis-de-dimineaţă. Prima escală, de abia ce.209, p.3> o oră. O facem în rada St. John din Insula Antiqua Timpul de oprire este prea scurt, deci privesc locul de pe puntea de comandă Pare frumos.

Inn lainica ochilor se întinde un fel de vale largă între coline joase, totul e verde, plin de vegetaţie şi are din depărtare aspectul de a fi mai puţin tropical decât m-aşteptam. Tropical însă este şi aceasta se vede prin fauna măru. Apa este de co> limpezime nemaipomenită, ne poate privi în adâncime mulţi meiriţi. În ea plutesc o mulţime de meduze enorme, mărimi neîntâlnite în mările noastre temperate. Din timp în timp. se văd în adâncimi siluetele unor mari peşti negri, probabil răpitori, dar ce m-a încântat este că am văzul clar cum a trecut pe lângă vas şi pe urmă sub el un enorm peşte ferestrău. indubitabil semnal Tropicelor. Urmăm cu drumul nostru, trecând pe lângă aceste insule, de cari am auzit atât de mult vorbindu-se în lecţii>le de geografie. ce.210, p.4> rând pe rând trecem pe lângă, sâjiu vedem din depărtare Nevis. Montscrat.

Guadeloupe. Dominica. Marliniquc-nume atât de cunoscute în istoric.

Şi Duduia, care nu se simte bine de căldură, se hotărăşte de a veni pe

<pulâăca de> comandă, de unde priveliştea este splendidă. Cele mai multe sunt vârfuri de munte ieşind din adâncurile mării, singur

Martinica parc din depărtare a avea părţi mai drepte, deşi este dominată de falnicul vulcan Peice care se pierde în nori. Vrând, nevrând mă apucă emoţia trecând prin aceste meleaguri. În toată nenorocirea pribegiei noastre avem norocul de a vedea locuri care. mai mult decât probabil, altfel n-am fi avut prilejul să le vedem.

A doua oprire este da> Castries. În St. Lucia. Şi aci vine să mă salute şeful autorităţii. În persoana Administratorului. Acesta ne propune să facem un mic tur pe insulă, ceea ce primim cu plăcere. Trecem întâiu prin oraşul Casines. care e ceva teribil, parcă ce.210, p.5> un

1941

antrepozit oareşicare, cu barăci de scânduri ori tablă ondulată Este destul de cald. urcăm întâi un deal. pe coasta căruia sunt reşedinlele populaţiei albe. ca peste tot unde sunt englejii. căsuţe dragule cu grădinile înflorite. Trecând dealul, intrăm **într-**o vale. mai mult cu aspectul mlăştinos, terenul este foarte cultivat mai ales cu trestie de zahăr, care-i principala producţie a insulei Valea se strâmplează şi urcăm un munte acoperii de copaci frumoşi şi înnalli. Între care ni se arată şi mahonul. Timpul de stat aci este scurt, deci trebuie să ne întoarcem. Administratorul A.A. Wright poftindu-ne să ne odihnim şi să ne răcorim câteva minute la reşedinla lui Casa e ca toate cele de acest gen din coloniile engleze, frumoasă şi confortabilă Wright este un om plăcui şi vorbeşte, cu foarte mult bun şirul. despre administraţii săi.

care. În mare majoritate. 95%, sunt negriţi. El a petrecut mulţi ani în

Fidji şi vorbeşte ce.21 l, p.6> cu o deosebită dragoste despre acele locuri şi des, pre locuitorii lor. Ce l-a încântat mai ales este politeţ-o>a lor: în justiţia indigenă se „condamnă mai repede un individ la moarte pentru lipsă de poliţele decât pentru un omor. Reaua creştere este acolo suprema crimă. Întorşi la vapor, dejunăm cu suita Administratorului.

Spre scară, plecăm, şi până atunci ne distrăm privinede micii negriţi cari plonjează după un bănui de pe puntea vasului; toiul acesta

se petrece în mijlocul strigătelor „sou messic!”. Populaţia neagră a rămas din timpul ocupaţiei franceze cu limba, cei mai mulţi vorbesc creola.

A doua zi intrăm, de dimineaţă, în rada din Port of Spai.11

Trmidad. Este locul de destinaţie al masei pasagerilor, din fericire vom scăpa de ei. Trinidad este un centru foarte important de control. În genul celui din Bernuida. importanţa lui este cu atât mai mare cu cât este un centru petrolifer. Aci se rafinează mare ce.2 l l, p.7> parte din păcura care vine din Venezuela şi se şi exploatează în

mod destul de intens.

Regiunea petroliferă al Venezuclei se întinde sub mare până aci: de altfel distanţa dintre irysulă şi coasta Americci de Sud este minimă, abia în text: *şi*

118

Care] al II-lea, înseninări zilnice câteva mile: din port se văd* munţii de pe continent.

Şi aci. ca în toate lentori<i>le britanice. Guvernatorul. Sir

Hubert Wilhrop Young. vine să-mi facă o vizită pe bord şi-mi pune la dispoziţie un ofiţer şi un automobil pentru aceste două zile cât stăm aci.

Căldura este toridă, se simte clar că suntem în Tropice; pe vapor, mănt<a> de tabla punţilor, este într-adevăr insuportabilă. Totuşi, (ac un drum în oraş. mai sunt unele obiecte de echipament, găsesc pentru

Duduia nişte foarte nostime brăţări de argint lucrate de indigeni. Oraşul este mult mai mare şi mai dezvoltat, sunt parcuri întinse, cu clasicele peluze englezeşti, care par a răzbi cu toată căldura intensă; totul este presării de acele splendide ce.212, p.8> llamboyant. cari dau adevărate pete de foc peisagiului. Duduia suferă mult de căldură, totuşi, scara, mergem la cinema la o plajă din apropiere, unde este un foarte nostim hotel, clădit **într-**un stil **pseudo**spaniol; aci este o briză şi este mult mai răcoare. În drum. trecem prin pădurea tropicală, care este. de o intensitate de vegetaţiune nemaipomenită, fol felul de spetii de plante şi de liane, foarte mulepi pomi de cacao. Duduia, iubitoare de natură, este încântată, pentru că este ceva cu totul nou. eu am mai văzut aceasta în Ceylon şi în Maleay>csia. Fiind vorba de Ceylon, actualul comandant al trupelor de aci. colonelul W.A. Müller. a fost. pe când făceam călătoria împrejurul lumii în 1920. acolo şi a fost ataşat pe lângă mine.

Încântat de această reîntâlnire, a doua zi la prânz **ne-**a poftit la un cocktail. cu mulţi din prot<i>pendada de aci. Lumea foarte amabilă cu

Duduia. ce.212, p.9> Prânzim din nou la...”. iar după-amiaza facem o plimbare prin insulă.

Însoţitorul nostru ne duce la un loc. de vilegiatură, unde se găseşte o mănăsticioară de benedictini afiliată celei din Beuron

Drumurile sunt foarte bune şi colonia pare foarte dezvoltată şi

în stare de frumoasă prosperitate economică. Nu este de mirare, căci produce

tocmai de ceea ce lumea arc atâta nevoie: petrol, zahăr, cacao. Spre a ajunge la mănăstire trebuie să luăm drumuri lăturalnice, aceasta ne

În text: *se vede*.

**

Loc alb în text.

1941 119

faccm să trecem prin adevărate alei de bambuşi. dintre care unii de o grosime cât coapsa şi de o Inn] alţime cari se pierdeei în cer. sunt cei mai mari pe care i-am* văzut vreodată. Scara cinăm din nou la”.

Căldura /. ilei a făcut ca pe ea>locuri. pădurile să se aprinză. focul şi

gomotul incendii<i>lor. cari pare-se se sting destul de repede. dau” * o adevărată impresie de infernul poeţilor, lată încă un ce.213, p.10> loc care se pune în mod agreabil în catalogul cunoşti-inţelor noastre.

Plecând din Port of Spain. călătoria „s-ar fi petrecut liniştit, mai ales că masa lucrătorilor a fost debarcată* * ** acolo, dacă n-ar fi fost unele aventuri ale lui Ernest. Pe bord era o cucoană, nici frumoasă; nici urâtă, foarte prietenă cu căpitanul. Se vede că Ernest i-a făcut cumva curte. **Într-**o scară, purserul bate la uşa lui. pe la 2 noaptea, să-i spună că este invitat de ofiţeri să vie la ei în cabină, să iec un drink, chiar aşa.

În rob e de cliambre, cu<m> este el. Desigur, că **s-**a încins o beţie, care **s-**a terminat prin insistenţa căpitanului ca să căsătorească pe Ernest cu numita cucoană care era prezentă. Este greu şi va fi greu de desluşit ce a fost dedesubtul acestei, mai mult decât stranii, propuneri care **s-**a lacul cu foarte multă presiune, comandantul invocând dreptul lui de a oficia astfel de ceremonii.

ce.213, p. M> Luni, 26 – miercuri, 28 mai

După aceste ultime aventuri, sosim, în după-amiaza zilei de luni. 26. În rada Charlotte – Amalia din St. Thomas. grupul insulelor

Virgine, aparţinând Statelor Unite. Ele au fost cumpărate după războiul trecui, pentru 25.000.000 dolari, de la Danemarca. Astfel, iată că vom debarca pe teritoriu USA. Cu obişnuita ipocrizie puritană al acestei ţări. nu ni **s-**a dat viza legiuită, însă **s-**au dat instrucţiuni autorităţilor să ne lase să debarcăm. Cu ofiţerii de pe bord au fost mari

discuţii asupra

În text: *suni cele mai mari cari le-am*…

Loc alb în text.

În text: *dă*.

* * **! *rit*

În textl: *au joşi debarcaţi*.

12 (1

Carul al 1I-lea. Însemnări zilnice locului unde să stăm şi. după sfatul, lor. am hotărât să poposim la un hotel mai mic. ca să scăpăm astfel de pesta ziariştilor

Odată acostaţi, surpriza a fost mare când ni se anunţa că Guvernatorul Charles Harc\vood a venit să mă salute. E un bătrân simpatic, jovial şi niţel hahaleră; pare încântat că se întâmplă ceva neobijnuil pe insula lui pierdută în mijlocul Caraibelor. cu lotul se pune la dispoziţie pentru orice nevoie şi ce.214, p.12> chiar personal ne duce. pe Duduia şi pe mine. la hotelul unde este de părere că nu vom fi bine. Ne instalăm, de bine. de rău. şi. din fericire. Înaintea odăilor noastre este o mare şi frumoasă terasă de unde este o splendidă vedere asupra radei şi orăşelului.

Deosebindu-se de cele ce le-am văzut zilele trecute. Charlolie

— Amalia arc cu lotul un alt cara<e>ter. cu toate că populaţia este. În mare parte, neagră. Dominaţia daneză de atâţia ani a lăsat aci pecetea ei. sunt câteva clădiri vechi. Vaporul cu care am venit, plecând pe la apusul soarelui, după-amiază a venit căpitanul cu câţiva ofiţeri şi inevitabila doamnă cu pricina să ice rămas bun de la noi. Pe urmă. s-au dus cu Ernest la bar şi s-a încins o beţie destul de respectibilă. Încât mă întreb cum au putut ieşi teferi din radă. A doua zi de dimineaţă vine

Guvernatorul Harwoodşi ne propune să vizităm câte ceva din insulă, ne duce la baza aeriană, „a marines”. faimoasă trupă auxiliară a Marinei, care, ce.214, p.13> în multe locuri ale lumii. s-au acoperit de glorie.

Baza e mică. dar o măresc în eventualitatea unor evenimente ce se aşteaptă. Convingerea tuturor este că în acest conflict între democraţie şi totalitarism, fatalmente şi USA va fi antrenat-a>. Am lacul cunoştiţinţa unui vestit aviator american, colonelul Rogers. care este un fel de sfătuitor militar şi ofiţer de legătură al Guvernatorului, care pune foarte multă inimă să dezvolte starea de apărare al teritoriului de sub jurisdicţiunea lui. Ne-a mai dus la baza de

submarine şi arii pulul, cu acest prilej, să vizitez unul asemănător tuturor celorlalte ce le-am văzut în trecut. Harwood cam face curte. În mod paternei. Duduieci>. Şi văzând că şi noi am constatat că la hotelul nostru nu prea stăm bine.

ne-a convins să venim să locuim până la plecare în reşedinţa lui, casa

1941

Guvernului. Am primit propunerea, căci. după toate stupizeniile* ce ni **s-**au făcut din partea USA. aceasta este o reabilitare oficial<a> foarte bine venită. Mai mult încă, a organizat pentru astăzi. la 5. În onoarea mea o recepţie cu toate autorităţile şi somităţile locale. Bietul om se dă peste cap să ne facă trecerea prin St. Thomas cât se poate de plăcută.

Recepţia a fost bine. mi-a prezentat. rând pe rând, cum treceau, toate persoanele invitate. Pe urmă. a avut <loc> o mică conferinţă cu presa. În care a vorbit mai mult Harwood. lăudâ**ndu-**mi acţiunea de opunere na/.ismului şi adăugând câteva vorbe foarte măgulitoare pentru

Duduia. Mi **s-**a umplut sufletul de bucurie. Toată acesta a fost nu se poate mai bine. venind din partea unei autorităţi aţi USA şi al unui prieten politic al lui Rooscvelt.

Casa aceasta al Guvernatorului este una foarte frumoasă şi ca rămasă din timpurile vechii stăpâniri, cu saloane enorme, în care se pot da serbări fastuoase, sufrageria foarte bine, zidurile acoperite cu boiscrie. Am cinat splendid la el şi, pe urmă, ca ce.215, p.15> să ne distreze, a organizat un bridge, care a fost însă întrerupt de ascultarea la Radio al unui discurs al lui Rooscvelt. Şi mai mult mi se întăreşte părerea pe care o. am de demult că USA va intra în război.

Într-adevăr, bietul Harwood **s-**a dat peste cap ca să ne facă <să ne simţim> confortabil, a mers până acolo <încât> a oferi<o Dudui<e>i să-şi aleagă dintre rochiiele> nevesti-sii, care este aviatoare şi care în momentul de faţă nu este aci.

A doua zi, de dimineaţă, apare cu o mulţime de pălării mari şi pungi **într-**o <cutie de paie fină, producţie locală; insistă să alegem, ori, mai bine. să le luăm toate. Pe urmă. pe Duduia şi pe mine ne-a dus cu automobilul să mai vedem ceva din insulă: **ne-**a urcat pe vârful dealului care domină totul şi de unde este o splendidă vedere asupra archipelagurilor vecine. Vegetaţia, ca în toate aceste părţi ale lumci

este bogată, ca flori predomină cele de pe pomi, restul sunt mai mult importate şi cultivate în ce.216, p.16> grădini. Spre scară, ne duce în şalupa lui oficială să ne amb-arcăm pe splendidul transatlantic „SS

În text: *stupozenile*.

Carp) al II-lea. Însemnări zilnice

America”. a<l> lui „United States Lines”. E. Într-adevăr, cel mai frumos şi mai confortabil vapor ce l-am văzut. Nu atât mărimea lui. arc 25.000

tone. ci confortul şi perfectul gust al apartamentelor, căci nu se poate întrebuinţa în acest ca/ denumirea de cabine. Te găseşti, parcă. **Într-**un foarte confortabil şi luxos hotel. Luxul nu se arată în mod spectaculos, ci prin perfecţiunea calităţii. Ceva mai trişti sunt numai bieţii căţei, cari nu pot sta cu noi. ci trebuie să locuiască **într-**un loc re/ervat lor. unde sunt foarte bine ca/aţi şi îngrijiţi, zilnic au două meniuri. din care pot alege ce le convine de mâncat. Dar ce este mai bine din lot acest vapor este căpitanul Steadman. un adevărat gentleman. De bună familie, arc maniere perfecte şi păstrează o disciplină ideală pe vasul lui. „America”.

a fost construit pentru legătura între USA şi Europa. ce.2! 6, p. 1 7> N-a putut face decât o singură călătorie, căci. venind războiul, a fost retras şi azi este întrebuinţat pentru vilegiaturişti.

Ne despărţim cu multă căldură de Harwood. care, într-adevăr a fost mişcător faţă de noi. La plecare făcea impresia că voia să rămâie pe bord şi să nu se reîntoarcă pe insula lui pierdută.

Un purser ni-o pus la dispoziţie ca să vizităm vaporul. Toate punţile de sus suni ocupate de saloane, baruri, teatrul etc. toate perfecte şi luxoase, fără a fi prea bătătoare la ochi. Punţile pentru pasageri sunt largi, nişte adevărate terase apărate cu un geamlâc, deci ferite de vânt şi de intemperii.

Scara, mâncăm în frumoasa sufragerie, parcă eşti **într-**un mare hotel din orice mare capitală a lumii, mâncare excelentă, vinuri ales<e>

şi. pe deasupra tuturor, un serviciu impecabil.

ce.217, p! 8> Joi, 29 mai – luni, 2 iunie

Zile plăcute şi liniştite petrecute pe acest splendid hotel plutitor.

Fie pe punte, fie în apartament este peste tot egal de confortabil. Din nenororcire. această plăcută croazieră, care trebuia să ţie vreo 8 zile, se găseşte subit scurtată; semnele pregătirilor de războiu’ ale USA

ne ating şi pe noi. „America” a primit ordinul de a se întoarce cât mai repede, cu excepţia unei escale, din ordinul personal al lui Rooscvciţ la Havana*.

*

Carol scrie: *Hahana*.

1941 123

ca să nedepuie pe noi. bineînţeles că să nu spurcăm imaculatul pământ al pelerinilor puritani – cu prezenţa noastră.

Căpitanul Slcadman mă face să vizitez unele lucruri tehnice interesante ale vaporului. Este cel mai modern transatlantic clădit, deci arc ultimele perfecţiuni. Lucrul care m-a interesai cel mai mult este calculul echilibrului care se face cu ajutorul unor cuburi pe un model al vasului. **S-**a constatat că stabilitatea vasului ce.217, p.19> depinde foarte mult de repartizarea încărcării, deci nevoia de a supraveghea în lot timpul mersului acest echilibru: este. pare-se. un mijloc mult mai eficare decât giroscoapele* şi toate celelalte trucuri inventate până acum.

Şi în această privinţă **s-**au gândit la comoditatea pasagerilor.

Seara. În general, lumea se întruneşte în marea sală de petreceri, unde. la sunetele unui excelent jazz – se dansează. Una din seri. În sala de teatru, **s-**a dat o reprezentaţie de cinematograf, iar în alta **s-**a jucat bingo. care pare a fi marca pasiune pe vapoarele americane. Ultima scară. Capt. Steadman **ne-**a poftit da> ci şi am stat. la un pahar de şampanie, de vorbă cu ei. Vasul lui fiind rechiziţionai pentru nevoi militare, va deveni ori un portavion auxiliar sau un vas de transport; el a cerul să fie mobilizat, dacă este vreo acţiune, ca adevărat marinar, ca să rămâie comandantul vasului de care este ce.2! 8, p.20> legat. Fiind cel mai bun căpitan al marinei comerciale, este logic ca cererea sa să fie luată în consideraţie.

Marţi, 3 iunie.

Spre începutul după-amiezii sosim în faţa Havanei. Încă un colţ al lumci unde. probabil, vom poposi mai mult timp. Oraşul se întinde **de-**a lungul mării şi pare frumos din depărtare, e cald. dar ni se zice că bate. mai ales seara, o briză care răcoreşte îndestulător. În partea cealaltă, pe o înălţime domină Castel de<l> Moro, vechi fort spaniol

Iară nicio valoare, dar de un extrem pitoresc. Intrarea în port este foarte strâmtă între Castel del Moro şi un alt fort. chiar la nivelul mării, de ace<e>aşi vechime şi tot atât de neutilizabil ca celălalt; de pe

el par<e>

În text: *guroscoapele*

124

Carul al II-lea, înseninări zilnice a te ameninţa o baterie, dar tunurile, şi ele spaniole, de peste 50 de ani etate, sunt simple sperietori. ce.218, p.21> sunt inutilizabile. Portul este o lungă şi destul de strâmtă lagună, având pe de o parte depozitele de cărbuni etc. iar pe de cealaltă, cheiurile şi docurile destul de moderne.

„America" netrebuind să rămâie decât un scurt timp. ancorează în mijlocul radei, noi vom fi duşi la mal de către o şalupă. Formalităţile pentru a debarca se reduc la zero. dar se fac cu un mare alaiu de persoane, căci este desigur foarte interesant de a vedea. În carne şi oase.

acel animal curios ce se numeşte rege şi prea vestita doamnă cu părul roş despre care **s-**a spus atâta rău.

Suntem întâmpinaţi de căpitanul Francisco de Arce. fiul ministrului din Lisabona, de reprezentantul Guvernului. Pedro

Rodrig<u>cz Capote, introducătorul corpului diplomatic, şi de consulul nostru. Francisco Pérez de la Rivaese. Capote* îmi urează bun venit în numele preşedintelui Fulgencio Batista 12\ acuma colonel, mai ieri sergent secretar. Toate formalităţile, de formă, fiind terminate.

ce.219, p.22> părăsim „America" cu acela. ş<în alaiu ca la venire, însoţit fiind de Capt. Steadman şi trecând prin**tr-**un spalier de stewarzi, o goarnă sunând un fel de onor. Ambarcarea pe şalupă şi debarcarea pe cheiu se face cu oareşicari dificultăţi din cauza căţeilor, cari sperii**ndu-**se se încurcă printre picioare. La cheiu ne aşteaptă automobilele şi, însoţiţi de cei care **ne-**au primit, ne îndreptăm către

„Hotelul Nacionál". Ieşind din port, strada este ticsită de lume care ne face, mai ales Dudui<e>i, o foarte simpatică manifestaţiune. Hotelul este singuail bun din Havana, aranjat după sistemul american, aşezat pe locul unei vechi baterii care a jucat un rol important în 1898; tunurile, azi ruginite, sunt pe jumătate îngropate în pământ. „Hotelul Nacionál"**

a jucat un rol destul de important în decursul ultimei revoluţii a lui

Batista; a fost unul din principalele centre de ce.219, p.23> rezistenţă.

Locuim la etajul al 6**-**lea, de unde este o frumoasă privire peste

bulevardul ce mărgineşte marea, pe Castel del Moro şi asupra infinitului

În text: *Pacote*.

În text: *Naţional*.

1941

125

oceanului.

Plecând „America”. Capt. Steadman **s-**a ţinut de cuvânt şi trecând în faţa hotelului **ne-**a salutat cu sirena.

<Miercuri>, 4 – <sâmbătă>, 7 iunie

Sunt zile ocupate cu anumite îndeletniciri protocolare, întâiu.

ca în toate aceste ţări ale Americii. am trebuit să primesc presa. Foarte amabil Rodriguc/. Capote, aranjează lucrurile ca să fie cât mai bine.

Într-o mare sală al] hotelului i-am primit pe toţi. au fost şi reprezentanţii celor mai mari agenţii din lume. Trebuie să fac sforţări să pun anumite lucruri la punct, fără a atinge prea adânc chestiuni de politică internă. Totul **s-**a petrecut bine, dar am fost adesea exasperat de naivitatea unor ce.220, p.24>întrebări, pe zi ce trece sunt uimit de lipsa de cultură şi de cunoştinţe elementare ale acestor oameni.

<A1 doilea lucru important a fost vizita ce *am* tac**ut-**o

Preşedintelui Batista. Ne aştepta. Însoţit fiind de translator şi de Capote, la Palatul. Preşedinţial. O frumoasă clădire din timpul spaniol, cumpărată de Stat de la mi bogătaş local. Am fost foarte încântat să fac cunoştinţa acestui şef de stat sui-generis, rezultatul unei revoluţii a gradelor inferioare din**tr-**un regiment local. Revoluţia reuşind pe deplin, sergentul-scerctar. azi colonel, a ajuns Preşedintele Cubei. Este un om scund, de rasă foarte amestecată, spaniol, chinez, negru, cu o faţă de indian beat. Conversaţia a decurs prin mijlocul unui interpret, deşi el pricepe destul de bine engleza. Mi-a făcut impresia de a fi un om inteligent în felul său; am vorbit despre starea… ilor din ţara lui, m-a făcut să văz că arc mare bun simţ. Urâ**ndu-**mi bun sosit, mi-a spus că este fericit că am ales Cuba ca reşedinţă… flatat de aceasta. A

urmat, inevitabilul fotograf şi, pe urmă, trecând pe balcon, publicul adunat înaintea palatului, pe esplanada largă ce merge spre mare, ne-a ovaţionat. >*

Acest alineat; cuprins între croşete, reprezintă 25 de rânduri care au fost tăiate în caiet. Am reuşit să „descifrăm” sub mâzgălituri

aproape tot textul, eu excepţia a patru cuvinte aliate în locurile marcate prin puncte de suspensie”.

126 Carul al II-lea. Însemnări zilnice

Restul timpului a acestor 4 zile a fost ocupai de compicclarea echipamentului adequat climei tropicale de aci. Singurul lucru care nu este admis e casca colonială, se consideră ca o insultă. Asupra acestei phesliuni. a unei îmbrăcăininţi care să se adapleeze> cu căldurile de aci.

abia acum au început a ceda. Sergenţielor, de stradă car sunt postaţi în locuri deosebit de calde li **s-**au dat casca tropicală, iar vatmanilor de la tramvaiuri li **s-**au permis, în timpul zilei, să fie îmbrăcaţi **într-**o cămaşă uniformă în loc de tunică. E un mare progres şi aci a Tăcut gaură în cer. Cauza acestei stări de lucruri este că în mentalitatea lor. casca este emblema colonială, ci nu sunt colonie, ci o ţară independentă

Totuşi au mai lacul un pas înainte; pe timpul verci. haina de rigoare.

ce.221, p.26> chiar pentru prezentarea scrisorilor de acreditare a miniştrilor, este vestonul şi pantanolii albi cu cravata şi pantofii negri [îi.

Măsura aceasta este foarte cuminte, căci portul jachetei, ori a<l> unei alte haine negre ar fi un adevărat chin.

Duminică, 8 iunie

Am evitat lot ce a putut în mod deschis să amintească aniversarea de astăzi. Mi-am închis gândurile în mine însumi şi m-a apucat o dorinţă de a scrie o carte de autoapărare, explicând lumci cele întinse şi nepricepătoare ce a fost lupta mea timp de 10 ani ca să ridic biata noastră Ţară la un rang demn de trecutul ci şi de posibilităţile ei. **Într-**o singură noapte, aceasta încordată şi fără odihnă. totul> **s-**a prăbuşit din voinţa diabolică al unui singur om, sau mai bine zis o bestie cu formă de om. Am pricepui dorinţa sa de a ridica patria şi neamul german, dar nu pot pricepe ca această ridicare să însemneze ce.221, p.27>

sugrumarea şi sclavia tuturor celorlalţi. Unde este faimoasa zicăloare a neamului lui: „Leben und Icben lassen”?”

Acuma un an eram la Nadir, azi sunt din nou jos. Din clipa în care am pus piciorul la Bermuda. a început un rev iriment. a început şi acela pentru Duduia, laudele şi bunele sentimente ce se aduc unuia

sunt implicit aduse şi celuilalt. Soarla noastră este de acum atât de strâns

*...

„Trăieşte şi lasă-i şi pe alţii să trăiască”.

mi

127

legală încât nu mai poate fi decât o ridicare împreună, ori o prăbuşire împreună Dacă căsătoria legala nu **s**-a putut face încă. cea spirituală şi morală este desăvârşită. Coi de la noi. cari îi sunt încă duşmănoşi, vor trebui să priceapă acest lucru, opinia mondială o va impune. Simt că sunt din nou pe calea ascendentă, mai toată lumea crede în întoarcerea mea. cum cred şi eu Problema însă se pune în ce calitate Linest şi, în special. Ranga! nu văd decât în cea veche, eu o cred cam grea şi chiar ridicolă. Servicii mai pol aduce României şi suni hotărât să le aduc.

ce.222, p.28> Cu toată tăcerea mea. Duduia n-a uitat ziua, cu toate că nervii ei sunt complet zdruncinaţi

La 16. am vorbit la telefon cu Pangal în Lisboa. El întârzie mult cu venirea şi am impresia că eu orice preţ, vrea să treacă mai întâi prin

New York. unde vrea să ice contact cu cine ştie cine. Face greutăţi şi cu banii avocatului Perdigão. ceea ce a întârzia Hbarte mult scoaterea unei părţi din bagaje şi a automobilelor din Spania. L-am cam scuturai pe aceste chestiuni şi i-am <dat> ordin să v ic direct aci, ceea ce a şi promis că o va face în 10 – 12 /de. Mai interesant însă este că a avut de la Bianu ştiri din Ţară şi anume: 1. Mihăiţă este foarte nemulţumit cu starea de lucruri de acolo. 2. Sitta şi mai nemulţumită, fiind fanatică pentru familia ci 3. Yvonnc Ghica. nevasta fostului ministru al Afacerilor

Străine, a fost numită mare doamnă de onoare, lucru interesant, căci bărbatul ci era un cunoscut germanofob. 4. Opinia publică se întoarce din ce în ce mai mult în favoarea mea. Aceste ştiri sunt bune şi

ce.222, p.29> aducătoare de speranţe. Ceea ce însă trebuie e ca anglo-saxonii să priceapă că tot graţie mic pot face ceva în Ţară şi că cu pol II pionul cel mai folositor al luptei de emancipare a României. Sper că vor începe a înţelege problema, primul semn va fi răspunsul privitor

da> Canada, unde am cerut să mergem; văd însă că cam întârzie.

Începe a fi cald. dar cu tot zăduful din timpul zilei scara temperatura este mai suportabilă şi nu depăşeşte, până acum,<pe> cea

a verilor de la Bucureşti. Scara, ca să mai ieşim din bârlogul nostru, am fost la „Sans Souci"; sunt câteva numere de dans foarte bune. Cerul a fost splendid, peste palmierii grădinii, de un albastru intens, adevărat tropical. Dar nu strălucesc aci stele, aşa cum se povesteşte, mi se par<e>

că toate aceste sunt poveşti mai strălucitoare decât stelele. N-am stat

128

Carol al II-lea. Însemnări zilnice mult. aşa că pe la I *Vi* am fost acasă.

De câteva zile sunt măcinat de un dor nespus după Mihăiţă.

Toate câte le văd şi ce.223, p.30> câte le aud. viaţa, de aci ar fi tocmai pe placul lui. marca, soarele, sporturile, toate ar fi ceva pentru el, iar pentru mine ce uşurare a grijilor, Cest devenii une \ rai obsession.

Luni, 9 iunie

Căldura începe a fi destul de mare. Duduia şi Ernest suferă foarte mult. cu mai puţin.

Am uitat să însemne/ una bună a lui Pangal: a întrebat cum îi merge lui Pussy. căci. zice ci, de când a fost atins de ca la Lisabona trăieşte **într-**o continuă teamă. Este atât <de> ipohondrie. Încât se vede că a împins prudenţa până **într-**atâtca. Încât şi-a făcut injecţii antirabice.

Atât ieri, cât şi astăzi, am fost ocupaţi cu facerea corespondenţei care este foarte voluminoasă, mai ales în ce privesc cererile de autograf. Unele scrisori cu urări de bun venii în această parte a lumci. sunt foarte duioase, toate sunt extrem de binevoitoare şi majoritatea ce.223, p.31> exprimă nădejdea de a ne vedea în Statele

Unite. Am stat toată ziua acasă.

Marţi, 10 iunie

Sunt ştiri importante din lume. Pare-se că englezii au intrat în

Siria şi Liban, unde întâmpină o minimă rezistenţă din partea trupelor vichyjiste *12S*. După ştiri de sursă engleză, jumătate din ele se alipesc la contingentele lui de Gaullc, cari operează acolo alături de britanicii. O

altă ştire care. dacă se adevereşte, este de o importanţă capitală, e că un vapor al USA ar fi fost torpilat în Atlantic de către un submarin german.

Dacă aceasta se confirmă, poate să precipite lucrurile foarte mult şi să pricinuiască participarea şi mai activă a USA la luptă, Fiind vorba de

USA, am scris astăzi lui Rooscvcit ca să-i mulţumesc pentru felul cum am fost primit pe teritoriul USA. la St. Thomas. În acelaşi ce.224, p.32>

A devenit o adevărată obsesie.

1941 129

timp i-am exprimat toată admiraţia mea pentru opera de apărare a libertăţii şi justiţiei ce a întreprins-o în lume.

Ernest a fost. spre scară, la ambasadorul USA. George S.

Messersmith. ca să-i ea>ducă scrisoarea spre expediere. Cu acest prilej a avut. O comersaţie în care i-a vorbit special de atitudinea lui Hibbard de cele întâmplate în Spania.

Scara, am fost la „Sans Souci” ca să scăpăm de restaurantul din hotel. În care. deşi mâncarea nu e rea. nu este deloc atrăgător şi muzicanţii sunt nişte puturoşi. De altfel, n-am decât să mă plâng de întregul hotel, mai ales în ce priveşte serviciul, **care**-i detestabil. La nimeni nu-i cea mai mică bunăvoinţă, toţi fac mutre, sunt murdari, prost crescuţi şi nemaipomenit* de înceţi. Nicăieri n-am văzut un serviciu mai detestabil. O fi obiceiul pe aceste meleaguri, căci reputaţia hanului este extraordinară.

Duduia a primit astăzi o scrisoare de la Gerty, în care, între altele, spune ce.224, p.33> că cei mai mulţi români din străinătate sunt porci, excepţie face Boncescu. Recomandă foarte mult pe Dembo care are un foarte bun standing în lumea financiară. Opinia publică, care a fost foarte mul<o împotriva noastră **s**-a schimbat de îndată ce am părăsit Europa; graţie contactului ce l-am avut cu presa, **s**-a făcut favorabilă.

Miercuri, 11 iunie

Presa e foarte agitată pe chestiunea aşa-zisei torpilări al)

vasului american „Robin-Moore”; am impresia că povestea nu este adevărată şi că totul nu sunt** decât obişnuitele exagerări ale presei. E

O zi foarte caldă, cea mai caldă ce am avut de suportat până aici.

Spre seara, l-am primit în vizită pe ambasadorul Statelor Unite.

George S. Messersmith, un om foarte agreabil şi deştept, a trăit mult

ce.225, p.34> în Europa Centrală, vorbeşte încet şi tacticos. Am avut o conversaţie foarte deschisă în care mi-a povestit multe lucruri destul de in text; *nemaipomenit*.

În text: *este*.

130

Carol al [Mea, însemnări zilnice confidenţiale, ceea ce arată că sentimentele oficialităţii anglo-saxone faţa de mine încep a se schimba Mi-a spus că iţele se încurcă şi că crede că USA merge cu paşi grăbiţi spre război, cu atât mai mult cu cât germanii au început p acţiune, de propagandă în America de Sud.

Ac<c-st lucru îl ştie din interceptările telegramelor diplomatice germane. Dacă Anglia poate rezista până în septembrie, victoria este asigurată, oricare ar fi rezultatul luptei în Orient. Atât el cât şi toţi din

USA cred în reîntoarcerea mea. că atitudinea mea de absolută rezervă a făcut cea mai bună impresie şi a sen it foarte mult cauzei melc. Cum

USA va lua conducerea activă a lucrurilor este sigur că lucrurile se vor restabili în părţile noastre ale lumii. URSS face un joc curios, ajută proforma Germania, dar îi dă foarte puţin, iar pe de altă parte continuă cu armarea Chinei. Acţiunea Germaniei e e.225, p.35> în America de Sud i-a fost anunţată de Göring la Viena. din 1934: acesta i-a spus că la sud de Río Grande USA n-are ce căuta Sfârşind, mi-a spus că este complet la dispoziţia mea şi că este gala a-mi da orice informaţie aşti găsi de interes. Ne-a rugat, pe Duduia şi pe mine. să cinăm odată cu el şi nevastă-sa. Am mai vorbit şi de condiţiunile locale; el. Iară a II investit cu puteri excepţionale, este de fapt un fel de **vice**-rege aci. căci Cuba depinde de USA. mai ales în ce priveşte viaţa economică şi financiară, iar pe de altă parte USA susţin Cuba. căci au nevoie să fie linişte aci.

Vorbind de Batista. Îmi spune că este un absolut primar, dar un om de o deşteptăciune mult peste ordinar. Foarte legat de formele democratice, a ţinut cu orice preţ. prin alegeri cât se poate de cinstite, să fie în capul bucatelor, nevrând să rămâie **pseudo**diclator în spatele scenei. Din cauza lipsei sale de cunoştiţinţe evită de a se înconjura de oameni capabili cari să-i facă umbră şi. ce.226, p.36> în afară de preşedintele

Consiliului, ministrul de stal (Afacerile Străine) şi cel al Apărării

Naţionale, tot restul Guvernului cuban sunt oameni fără nicio

valoare şi foarte puţin cinstiţi

Seara. am ieşit din nou. poftiţi fiind <de – Cap. şi D-na Arce;

ne-am dus la „Sans Souci”. Această pereche poate fi dată ca model, mai ales pentru ţările latino-americane; sunt după 10 ani de căsătorie tot aşa de uniţi şi de îndrăgostiţi ca la începutul căsniciei. Ea mi-a spus că n-a fost o singură umbră în tot acest timp şi că el este un soţ ideal. Am avut

194»

131

plăcerea de a întâlni acolo pe colonelul aviator Rogers. care a yenii în

bor de la St. Thomas. În drum spre Washington pentru chestiuni de seniciu. Ne-a lacul plăcere să-l revedem. Mi-a spus că USA mută vreo

3 cuirasate şi vreo 50 de vase mai mici din Pacific în Atlantic şi că a/iscară erau la bă/a americană din Cuba. Şi ei este unul dintre ace<i-a cari sunt corn inşi de intrarea Statelor Unite în război.

ce.226, p.37> Joi, 12 iunie

Azi-scâră. contrar impresiei mele. **s-**a confirmat oficial că vasul american „Robin-Moorc” a fost torpilat de un submarin german în

Anllanticul de Sud la 21 mai Din toţi cari au fost pe bord, numai IX au fost regăsiţi după IX zile. de către un vapor brazilian. Guvernul USA

face un apel la calmul publicului; fără ca să atragă Statele Unite imediat la război, acest incident aduce multă apă la moară politicei lui

Rooscvcit. Germanii par a fi uitat „Lusitanul” Altă ştire importantă este că englejii şi contingentele lui de Gaullc continuă acţiunea în Siria, unde încep a avea oareşicare rezistenţă din partea trupelor vich> iste.

Am fost în oraş şi am cumpărat un radio RCA. combinai cu gramofon, vom avea deci ceva distracţie în casă. Am ales şi câteva discuri, şi locale şi clasice.

Întors acasă am avut o scenă dezagreabilă cu Urdăreanu. De când este aci a făcut ce.227, p.38> cunoştiţinţa ai mai multor muieri, dintre care o aşa-zisă czehoslovacă, D-na Kroftă. care se pretinde cumnată a fostului ministru al Afacerilor Străine Ce paşte ea aci mi **s-**a părut dubios. Acuma două zile, agentul care ne păzeşte a venit să mă previe că este suspectată de a face spionaj în favoarea Germaniei şi că

este pus<a> sub supraveghere de către FBI şi Siguranţa locală: în consecinţă previne pe Ernest care are continuu contact cu ea. Concluzia acestei informaţii a fost că l-am sfătuit s-o mai rărească cu această persoană. Azi mţi-a anunţat că a făcut cunoştinţă cu ambasadorul

Poloniei, Cehanowski. A vorbit ceva cu el şi mi-a adus informaţia că

Beck locuieşte la Bucureşti în casa Dudui<e>i şi că ieri a fost la Londra o întrunire a tuturor Aliaţilor, în care s-a hotărât du<e>erca războiului până la capăt. L-am întrebat, [că] prin cine a făcut cunoşti11 însă cu el şi când mi-a răspuns că prin D-na Krofta, m-am supărat şi i-am atras

, 132 Cai ol al ll-loti, însemnări zilnice

atenţia că cum poate...”

ce.227, p.43> este pusă într-o situaţiune foarte delicată, căci. dacă germanii ne propun să mergem cu ei pentru recucerirea Basarabiei, nu văd cum vom putea. În poziţia noastră de astăzi, să refuzăm acest lucru.

Viitorul nostru mi se pare din ce în ce mai negru.

Cap. Arce şi D-na ne-au poftit să ieşim la masă cu ei astăzi;

Duduieci> însă nu-i era bine, deci în schimb i-am poftit la noi. Spre scară, după o foarte lungă conversaţie dintre Duduia şi Ernest, acesta s-a mai îmbunat şi a cinat cu noi.

Am mai primit o scrisoare din partea organizaţiei „România

Liberă” din Canada şi USA. care face mai mult sau mai puţin apel la concursul meu; până ce nu voi avea un răspuns de la Legaţia Britanică, voi fi destul de paident, cu toate că cred că o astfel de mişcare va putea fi utilă în viitor ca un punct de sprijin pentru renaşterea României de mâne.

ce.228, p.44> Luni, 16 iunie

Ziua a început caldă, dar, plo<u>ind în decursul după-amiezii şi vântul bătând de la înălţimi, temperatura a scăzut simţitor spre seară.

O ştire foarte importantă mi-a fost dată: azi USA pare-se că a cerut

Geananici să-şi retragă reprezentanţii diplomatici şi consulari. Aceasta echivalează cu ruperea relaţiunilor diplomatice; aştept pentru mâne confirmarea şi detalii să văd ce este această nouă mişcare.

Spre scară. Urdăreanu. care nu s-a lăsat pe chestiunea D-nci

Krofta. a descoperit prin Arce că la mijloc a fost o intrigă a poliţistului, în tot cazul aceasta a restabilit calmul. L-am chemat, pe mâne, pe Arce să văd exact ce a fost această chestiune. Orice ar zice Ernest, punctul meu de vedere a fost cel corect, ci ca şambelanul meu nu poate avea contact conţinu<u> cu o persoană suspectată de spionaj.

ce.228, p.45> Marţi, 17 iunie

Ştirile” asupra măsurilor luate în USA împotriva diplomaţilor germani nu sunt tocmai cum au fost dale. Statele Unite au cerut

Lipsesc paginile 39 – 42

În text: *ştirea*.

1941 133

rechemarea şi au luat măsuri de expulzare a agenţilor consulari a<în

anumitor birouri şi instituţii cari **s-**au dedat la propagandă nazistă. Între acestea sunt* vestitul Căpitan Weidman. prieten personal al lui Hitler.

şi Institutul de literatură şi ştiinţe germane din New York. E ceva mai puţin grav decât se zice. dat totuşi este o măsură serioasă.

După-amiază am fost să-mi aleg discuri şi, în sfârşit, am găsit o prăvălie în care poţi să te înţelegi şi în care cei ce servesc sunt la dispoziţia clientului. Marc mi-a fost mirarea şi bucuria când mi **s-**a înfăţişat un album de melodii româneşti cântate de Grigoraş

Dinicu, 2 f>: am găsit şi *Rapsodia Na I* a lui Enescu *n* – care este foarte gustată aci în America.

Întors acasă, l-am primit pe Cehanowski. ministrul Poloniei aci şi în acelaşe în timp ambasador la Washington. Este un domn foarte

ce.229, p.46> plăcut şi deştept. Am vorbit mult despre ce se va putea întâmpla în Europa după războiţi. Crede că se vor face eforturi de a se reconstitui ţările cum au fost. dar vede mari greutăţi şi că în tot cazul se va împinge înspre un fel de federalizare a statelor. Orice **s-**ar întâmpla.

USA nu se va retrage din joc. Cel puţin Churchill şi Rooscvelt văd clar că fără o bălaie zdravănă dată germanilor nu se va putea sfârşi acest războiu’ cu bine. Din nefericire sunt în Anglia încă unii iluminaţi cari văd altfel. A vorbit cu o admiraţie fără pereche de Preşedintele Statelor

Unite, pe **care-**l consideră ca un om de stat fără seamăn, având o viziune largă şi mondială a lucrurilor. L-am întrebat ce este afacerea

Hess, care zilele trecute a aterizat în mod misterios în Anglia cu avionul său; mi-a spus că oricum s-ar interpreta, actul său este un vădit semn de slăbiciune a Germaniei. Dacă fuga lui a fost făcută cu consimţământul şefului său. Înseamnă că Hitler caută mijlocul, cu toată lăudăria lui. să puie capăt luptei, cât timp este încă învingător, iar

ce.229, p.47> dacă fuga este e o adevărată fugă. atunci este confirmarea evidentă a zvonurilor" despre certurile interne în Partidul

Nazist. Un fapt simptomatic, confidenţial, este şi a «da că prin intermediul Chinei, Germania a încercat a intra în contact cu USA şi în text: *este*.

În text: *zvonurile*.

134 Carol al Il-lei. Înseninări zilnice

Marea Britanie, propunând o încetare a luptei, retragerea Japoniei din atitudinea ei agresivă faţă de Statele Unite şi o luptă comună împotriva

URSS. Pe de altă parte vorbind de Soviete, părerea lui este că toate aceste zvonuri despre un eventual atac din partea Germaniei sunt* un bluff. niciodată înţelegerea Hitler – Stalin n-a fost mai strânsă, Desigur, o situaţie confuză şi plină de contradicţii.

După plecarea ambasadorului şi până la ora plecării la masă.

am avut bucuria de a face ceva muzică bună. Între cari *la Rapsodic* a lui Enescu. foarte bine înregistrată de Orchestra Simfonică din

Mâncapolis. liste recomandată în cataloage între discurile cari plac publicului american Pentru mine. de a puica astfel să stau şi să ascult muzica ce.230, p.48> aceasta care-mi place, este una din cele mai desăvârşite bucurii.

Seara, am mâneai la „Tropicana". Când am ajuns am fost singurii clienţi, pe urmă s-a mai umplut cu turiştii care au sosit cu un vapor astăzi.

Miercuri, 18 iunie

Duduia şi Hinest se plâng teribil de căldură, cu o simt mai puţin Zi fără evenimenic importante… Ştiri continue în presă despre ameninţări germane faţă de URSS.

Pe cât irecvilele, constat că stalul nostru în Cuba nu va putea să dureze. Ţara este departe de a fi aşa de agreabilă cum se zice şi locuitorii suni insuportabili De acuma aştept, într-adevăr, cu nerăbdare să ştiu dacă vom putea. În sfârşit, să mergem în Canada,

deci **într-**un loc unde clima ne va fi mai prielnică.

ce.23 (). p.49> Joi, 19 iunie

Ziua este ceva mai suportabilă După multe zile. azi **ne-**am dus jos la restaurant Ne aşteaptă un fotograf, care de săptămâni ceruse să facă câteva poze mie şi Duduiei i

După masă. iri-am dus să văd. mi se spusese, fabrica de ţigări în! e\ (*eţ/e*.

În textl *poze de mine şi de Duduia*.

1941

135

de foi „Romeo y Julieta”. când colo am fost am fost dus la Mu/. cul trustului „Corona”. Interesant în felul lui. dar n-a fost ce voiam. E a doua oară când mi se face aci lovitura de a mă duce să văd o fabrică care nu Lucrează, foaie acestea au epoca lor când nu lucirea/ă. de pildă, pentru tutun munca începe abia la I iulie, când intră recolta cea nouă şi pe urmă. ca în toate, starea generală economică împiedică o producţie în plin.

Scara, am stat acasă cu Duduia, am lacul niu/. că cântând din frumoasele discuri ce le-am ales. Dominantă a fost sonata lui Lekcu12, hi!

una din cele mai înălţătoare opere ale sfârşitului veacului trecut.

ce.231, p.50> Vineri, 20 iunie

Din nou foarte cald. Dimineaţa am fost deşteptat cu o veste care m-a uimit: Turcia a încheiat un pact de amiciţie, pe zece ani. cu

Germania. Cum este oare posibil aşa ceva? Oricât de anodin ar fi. oricât de searbăd textul şi cu toate declaraţiunile că nu prejudiciază asupra angajamentelor anterioare, adică asupra alianţei cu Anglia, ştiu prea bine din experienţă la ce poate antrena un astfel de compromis; cu văd numai zile negre pentru această ţară dacă îmi se va da cu totul nemţilor.

O fi URSS, care joacă un rol nedesluşit, ori este clema politică, rău sfătuitoare, a fricii.

După-amiază mergând să plătesc discurile cumpărate deunăzi, am mai luat unele noi. A plouat torenţial, transformând străzile în râuri, din fericire destul de târziu ca soarele să nu poată evapora apa şi deci să mărească căldura. Seara am mâncat din nou la „Sans-Souci”.

ce.231, p.51> Sâmbătă, 21 iunie

E cald tare. Roosevcit a răspuns drastic nemţilor prin**tr-**un

mesagiu către Congres în chestiunea „Robin Moore”. În care afirmă din nou că USA va apăra libertatea mărilor. O altă hotărâre care va avea consecinţe este ace<e>a luată în privinţa emigrării; nimeni care are rude în ţările naziste ori ocupate de ei nu vor (sic) mai putea emigra în

USA.

După-amiază am primit pe domnul Samuci Colin, agent de publicitate, român-evreu, care a venit să-mi vorbească de nevoia de a

136

Carol al II-lea. Însemnări zilnice avea un „Public relations adviser”. de fapt un agent de felul lui. Zice că aşa este obiceiul pe aci şi foarte util pentru mine este „in the public care”. A fost îndrumat către mine de Voronoff; i-am răspuns că chestiunea cerc o matură club/uite. Pe urmă. am mai văzut o pereche românească refugiată aci, D-l şi D-na l<s>trate. El e bancher evreu, fost la sucursalele din Paris a<le> băncilor „Blank” şi „de Credit”.

Seara, am mâncat jos, iar după cină am stat ce.232, p.52> cu

Duduia liniştiri ascultând gramofonul, dominanta fiind concerto-ul lui

Ma\ Bruch, 2S, cântai de Ychudi Mcnufifn cu o măiestrie nemaipomenită. Este o bucată care îţi dă frisoane în şira spinării şi este de co> majest UOS –itate sublimă. Un lucru care mă mişcă foarte mult estei de a vedea că Mcnuhin, care este elevul lui Enescu, cântă cu predilecţie toate bucăţile cari au făcut faima maestrului lui; se vede clar că a fost pus în mână de marele nostru muzicant.

Duminică, 22 iunie

Sunt deşteptat dimineaţa, din nou cu o veste care m-a zguduit adânc. Azi de dimineaţă. Germania împreună cu România şi Finlanda, au atacat URSS. Deci toate cele ce se zvoniseră în presă **s-**au adeverii, cu toate că prea puţini credeau în ele. Planul lui Göring **s-**a înfăptuit, să vedem ce o să aducă. Prin aceasta, cu personal, sunt pus **într-**o situaţie

ce.232, p.53> extrem de delicată căci este un atac care se duce de Ţara mea, deşi indirect. împotriva Aliaţilor. Nu pot să iau atitudine împotriva armatei mele şi să nu văd năzuinţa de a recuceri un pământ care ne-a fost atât de mişeleşte răpit. Îmi rămâne numai de a ataca pe dictatorul trădător care a dus Ţara în poziţia de a lupta alături de acei care au fost de fapt încurajatorii răpirii şi e\ecutanţie în altor ciuntiri ale” teritoriului naţional.

Fapta Germaniei este din nou de o mişelic fără pereche, ca de

obiectu procedează la acuzări mincinoase spre a-şi justifica gestul.

Pozează în victimă şi arc neobrăzarea de a declara că a fost subiectul

„Public relaţiom adviser”, consilier pentru relaţiile publice; *„in the public eye”*, „opinia publică”.

În text: *ai*.

1941 137

unei agresiuni. Acu/ă pe URSS că a concentrat la graniţă trupe, când ştiut este că <de> mai bine de un an arc peste 70 de divizii la graniţa sovietică, pe care **le-**au sporit la 170. Pe urmă, culmea ridicolului, acu/ă

Anglia că ar fi plănuit acest atac. şi aşa mai departe, obişnuitele inepţii pe care nimeni nu le crede ce.233, p.54> [nimeni]. Adevărul este că

Germania, spre a continua războiul, arc nevoie de imensele bogăţii ale

Ucrainei şi de păcura din Cauca/... Se vede că, cu tot tratatul de amiciţie şi de comerţ, n-a putut obţine ce a voit şi **s-**a hotărât să le ice. Încă o dată lumea se găseşte în faţa faptului că făgăduieprile lui Hitler nu trebuie crc/, utc. ci luate tocmai opus de cum sunt enunţate. Mişelia lui faţă de mine este văditoare şi, în plus, m-a şi înjurat în proclamaţia sa;

e o probă mai mult că* plecarea mea a fost pregătită de el prin Garda de

Fier. Pentru viitor nu poate decât să-mi fie folositor, dar după cum am spus pentru moment situaţia mea este grea.

La prânz, am fost poftiţi de Căpitanul şi D-na de Arce în afară de oraş, **într-**un loc foarte simpatic. „Rio Cristal”, ceva în genul grădinilor restaurante dimprejurul Parisului. Este ţinut de un oareşicare Berenguer, un original, care astfel, în mod inteligent, îşi câştigă existenţa. Din nenorocire, evenimentele de azi dimineaţă mi-au

ce.233, p.55> tăiat tot cheful şi, în plus, căldura este înăbuşitoare.

Întorşi acasă, continuăm cu culegerea ştirilor prin Radio. Întâiu, de la noi, Antonescu **s-**a făcut din sine putere generalis<sim şi a dat o proclamaţie către Ţară un funcţiunea de Preşedinte al Consiliului a trec**ut-**o asupra omonimului său, imbecilul de Mihail Antonescu. De

Mihăiţă nicio ştire, nu se vorbeşte nimica despre el, se vede că-l

consideră bun pentru acordarea de decoraţii şi că acel ambiţios fără măsură vrea să acumuleze toate meritele. Este nedemn, dar poate că e şi bine. Ostilităţile au şi început, după uncie ştiri trupele noastre au şi ajuns la Cetatea Albă, iar pe de altă parte regiunea petroliferă a fost bombardată de sovieticiţi. Germanie în atacă în Polonia şi au bombardat Kievul, Iaroslav. Sevastopol” U1 şi alte localităţi.

*

Iniţial urmă: *acei cari au provocat*, tăiat ulterior.

Carol scrie; *Sehaslopol*.

138 Care] al II-lea. Însemnări zilnice

Ce va aduce această nouă mişcare a lui Hitler? Iată întrebarea.

El face astăzi tocmai ce a încercat să evite acuma 2 ani prin înţelegerea lui cu Stalin: războiul pe ce.234, p.56> două fronturi. Nu este de înlăturat ide<e>a de a avea succese destul de mari şi uşoare, dar cât timp vor putea dăinui, căci infinit nu va putea să se întin/ă şi să domine lumea întreagă. Napoleon a încercat-o. Moscova i-a fost semnul prăbuşirci, aşa co> să i se întâmple şi acestui nebun criminal. Dar

România, biata mea Ţară. să nu sufere prea mult de toate aceste ambiţii al<e> altora. Antonescu vrea să apară în faţa Ţării ca dezrobitorul

României ciuntite, dar se va prăbuşi şi el odată cu lot sistemul **ce-**l apără. România va trebui să fi<e> reîntregită, desigur, şi va trebui să-şi recapete independenţa: acesta va fi mâne marele meu rol. împreună cu

Fiul meu. Ceea ce germanii ne-au luat cu o mână vor* să **ne-**o dea îndărăt cu alta. dar tot în interesul lor. nu al nostru. Germania ne dă îndărăt Basarabia, nu Antonescu trădătorul, dar uită restul.

Rea<e>ţi-a în lume este cea de aşteptat: atât Marea Britanie cât şi USA au declarat că vor susţine până la capăt URSS. Pentru producţia din Statele Unite va fi un bine, căci ce.234, p.57> [căci comuniştii, de dragul Sovietelor, se vor pune pe muncă şi grevele vor înceta, poate.

Primejdia unei prea mari influenţe şi adunări a comuniştilor creşte însă.

şi aceasta se adaugă la temerile mele pentru viitor. Curioasă este reacţia japoneză. Japonia deşi face parte din Pactul Tripartit, nu pare a fi încântată de cele ce se întâmplă. În tot cazul să ne punem nădejdea în

Dumnezeu şi să fim convinşi că zile mai senine vor veni pentru noi şi pentru Ţară.

Am uitat să însemnez, vineri, că Duduia a primit un teanc de scrisori de acasă; nu aduc, este adevărat, decât ştiri triste, dar cel puţin sunt ştiri. Eu nici atâta n-am şi m-apasă. Acuma, mai mult decât oricând, cu toate aceste evenimente, lipsa de ştiri este chinuitoare.

Pe când eram la masă, scara, jos în restaurant, mă cheamă cineva la telefon din Mexi<e>o-City. Urdărcanu se duce şi află că este contesa Dorothv di Frasso care, trecând înspre Miami. se opreşte mâne

În text: *vreau*.

1941

ns>

aci şi ne pofteşte, pe mine şi pe Duduia, la cină. Trebuie să mărturisesc că am fost foarte mirat, şi în acelaşe în timp. foarte mulţumit

ce.235, p.58> de această veste; căci abia acuma patrii /. de vorbeam de ca eu Duduia şi fiindcă că face parte din grupul de prieteni ai familiei greceşti. Silta etc. Ce o 11 zicând şi aceasta. Încă un pas înainte pentru draga mea Duduie.

Luni, 23 iunie

Ştiri confuze. Germanii par să aibă succese, cum de altfel era de aşteptat la început. Se dă din nou ştirea că trupele româneşti au ajuns pe Nistru, la Cetatea Albă”; pare-se că n-a fost nicio rezistentă sovietică în Basarabia.

Vremea devine din ce în ce mai caldă, ceea ce nu ajută să facă viaţa mai plăcută. Pentru Duduia, mai ales. este o absolută necesitate să scăpăm de această climă. Zilele acestea am făcut proiecte să pornim spre México. unde clima e mai suportabilă. După-amiază a<u> fost o furtună şi o ploaie torenţială. Într-adevăr ceva tropical. Din fericire a fost din nou destul de târziu ca să poată avea un efect asupra temperaturii ce.235, p.59> sfârşitului zilei. La 6 a sosit Dorothy Frasso, adusă de la aeroport de către Urdărcanu. Ca întotdeauna entuziastă şi nebună, a spus că scopul venirci ci aici este de a ne fi **într-**ajutor. Plecată azi de dimineaţă din México cu blană, aci ar trebui să poarte un costum de baie. zice ea.

La 6V2. am primit un grup de studenţi în limba spaniolă, de la

Universitatea din Tampo-Florida, cari, făcând o călătorie în ţările

Americci Latine, **s-**au oprit aci şi au dorit, cu acest prilej, să mă vază.

Gestul lor n-a fost (acut obraznic, ci cât se poate de binevoitor. Pe urmă, la 6V2. am fost poftiţi la o ţuică la consulul nostru, Pérez de la Riveas>.

Nte-a dat ţuică în ţoiu şi chifteluţe, ceva care ne aminteşte de Ţară.

Pe când vedeam pe studenţi. Duduia a rămas cu Dorothy care i-a spus numai lucruri bune: cum a vorbit Mihăiţă de ea şi în faţa tuturor a, la nunta lui Bob Spoleto, a spus cât de drăguţă este cu el şi că în text: *Rivia*.

140

Carol al 1I-lea. Însemnări /unice o iubeşte foarte mult, că Sitta a spus că este o femeie foarte deşteaptă, în tot cazul, din cele ce le-a spus. reiese că în acele cercuri nu este nicio ostilitate, cum prin ce.236, p.60> unele zvonuri se putea crede.

La 9 A am plecat cu toţii din <hotel> şi **ne-**am dus să cinăm la

„Sans Souci”. Era multă lume. vecinii noştriţi cra<u> de la Ambasada

USA, toţi au venit **s-**o poftească pe Duduia la dans. Conversaţia cu

Dorothy **s-**a desfăşurat foarte bine. ajutorul care ar voi să mi-l dea este privitoare (sic) la mersul în USA: zice că ar putea **s-**o facă prin intermediul avocatului său. Sol Rosenblatt. Insistă să mă căsătoresc cu

Duduia, chiar de la început a spus-o lui Urdărcanu. Aceasta. Întâiu de toate, ar simplifica foarte mult lucrurile şi dădea de exemplu pe David

Windsor u\ faţă de care opinia publică **s-**a întors complet şi a reuşit să-şi facă o poziţie foarte bună. La obiecţia <pe> care am făc**ut-**o că în

Ţară n-ar II bine văzută, a răspuns că n-are nicio importanţă, căci multe lucruri se vor schimba. Presa, şi mai ales ace<e>a a lui Hearst. a făcut toate porcăriile şi aşa cum le-a lacul le poate desface. Dacă venim la ea în California, aşa cum ar dori. crede că ar fi bine să-l văd pe de îndată pe Hearst, care este aproape vecinţă cu ea. Recomandă să

ce.236, p.61> declar că m-am logodit, sau cel puţin să las să se ştie că aş fi cerut lui <Mihăiţă bineem înlarca>* pentru căsătorie, dacă

această formă este necesară ca să fiu în regulă pentru viitor. Făceam tocmai observaţia, pe când americanii dansau cu Duduia, cât de ridicolă este situaţia, că, tocmai acei cari fac scandal pe legea „moral turpitude” ** să fie acei cari sunt cei mai drăguţi cu Duduia, cum a fost de pildă

Guvernatorul Harwood.

Marţi, 24 iunie

Plecând astăzi cu avionul mai departe, am luat prânzul în/

apartament cu Dorothy şi pe urmă am dus-o la Aerogară. Căldura csâc azi şi mai mare ca în trecut. Iată ce am stabilit cu Dorothy. Trebuim cu orice preţ să plecăm de aci şi ajunşi la Miami să luăm contact cu Sol

Şters în text, dar încă se mai poate cili.

*

„Decăderii, depravării morale; imoralităţii”.

1941

141

Rosenblatl. care, zice că este un om influent şi se va sili să organizeze venirea noastră acolo, ca dându-ne ce.237, p.62> ospitalitate, fie la ea.

fie la fratele ci care a fost preşedintele Bursei din New York. Din conversaţie reiese că ea face parte din l<a>gma acelora cari nu sunt prieteni ai lui Rooscve<l>t şi că este împotriva intrării USA în ră/. boiu.

Zice că Anglia nu este deloc iubită în USA. că Halifax n-a reuşit şi că va fi înlocuit cu Eden, că poziţia lui David Windsor este excelentă, că.

dacă ar fi rămas Rege. n-ar fi fost războiu’ şi că e multă lume care zice că va reveni pe Tron. Faţă de Duduia e nu se poate mai drăguţă şi continuă a insista pe chestiunea căsătoriei. Duduia i-a răspuns că sunt greutăţi de formă de îndeplinit şi că în niciun caz n-o va face fără a avea binecuvântarea personală a Băiatului. Cât despre el, a repetat că o iubeşte pe Duduia foarte mult. După nişte formalităţi infinite, a plecat cu avionul şi noi **ne-**am întors lq hotel, unde am rămas cu reflecşi<i>le noastre. Să dec Dumnezeu ca ceea ce spune Dorothy să se îndeplinească. Urdăreanu esteei entuziasmat şi se şi vede în USA.

ce.237, p.63> Miercuri, 25 iunie

Zi caldă, după spusele acelora de aci că este excepţională, într-adevăr depăşeşte tot ce a fost până acuma. Viaţa aci nu mai este

suportabilă, este un chin de fiecare clipă, mărită încă prin lipsa de servitori şi încetineala serviciului din hotel. De pildă, dimineaţa, îndată ce mă scol, telefonez să vină chasseurul să scoată cânii; cum nu-i decât unul, nu ia decât 2 câni pe care îi plimbă o jumătate de ceas şi-i readuce plini de căpuşe cari mişună pe peluză. Pe urmă, telefonez la aşa-numitul

„Room Service" pentru petit-dejeuneu<r>-ul; această a doua operaţiune cercei vreo 25 de minute, după altele 5 apare băiatul după câni, iar dacă lucrurile merg repede după un sfert de oră soseşte chelnerul cu zeama de tomate şi ziarul, a [u] trecut deci mai bine de un sfert de ceas. Până ce am răsfoit ziarul şi mi-am pregătit baia, iată chasseur-ul întors cu prima pereche de câni să iee <pe> cealaltă la plimbare; au trecut astfel 35 – 40

de minute. Până ce-mi fac baie, mă rad, mă spăl pe dinţi, iată în text: *şi*.

142

Carol al II-lea. Însemnări zilnice

ce.238, p.64> că se înţ, Qea>re<e> a doua pereche de câni şi cum chausseur-ul n-are passe-partout. cu trebuie să mă duc să-i deschid uşa şi deci să-mi întrerup toalcia. În cazul cel mai bun au trecut Iccas şi un sfert de la sculare până la momentul când pol să m-îmbrac propriu-zis. Dacă din proprie iniţiativă nu se aduce gheata pentru gingerde-ul din odaie şi se poate să ne fie sete dimineaţa, mai trebuie adăugată la cele de sus încă mai bine de o / de ceas, căci mai repede nu te pot servi. Dacă. Între timp am avut inspiraţia să mă pun în baie.

pot să fiu sigur că trebuie să ies ud leoarcă ca să deschid uşa. Pe când m-îmbrac. din nou un telefon la „Room Service" pentru mâncarea cânilor Această operaţie ţine şi ea aproximativ Vii de oră. căci pe cele mici trebuie să le rogii dacă nu să le dai hrana cu mâna. Fiecare poate uşor pricepe că până ce **s**-au terminat toate acestea, nervii sunt ascuţiţi.

Căldura, pe de altă parte, enervează pe Duduia care, cum se scoală, se plânge de ca Pe Urdărcanu. şi el tot în văicăreli ce.238, p.65> o duce de dimineaţa până seara, pe acelaşi subiect, iar la ora mesei începe a doua scrie de văicăreli ale lui din cauza panii. Se vede ce bucurii am în fiece zi, N-ai ce face. Înghiţi şi înghiţi, vorba aceea: răbdare şi tutun, tutun din păcate prea mult. Consolaţia este cartea ce o citesc şi care mă pasionează: *The rains come*, de Louis Broomficid.

După-amiază, telefon de la Dorbtliv Frasso. care ne dă ştiri bune Sol Rosenbebatt a vorbit cu cei mari de la Washington şi s-au dat instrucţiuni Ambasadei de aci să aranjeze lucrurile. Cel mai impacient<at este Urdărcanu care vrea, chiar mâne dimineaţă, să se ducă acolo să vază ce e. Trebuie să-l frânez, căci nu trebuie făcut un gest greşit, trebuie numai cerut viza.

Scara, l-am poftit pe Capote la „Sans Souci”.

Joi, 26 iunie

Dimineaţa începe prost, căci Urdărcanu s-a grăbit şi a telefonat la Ambasada USA, întrebând ce.239, p.66> dacă au vreo instrucţiune privitoare la mine; răspunsul a fost negativ. Chestiunea trebuia pusă altfel şi, după un telefon cu Dorothy Frasso, l-am rugat pe ambasadorul

Messersmith să vie la mine să pun chestiunea la punct.

A venit la *2 l/z* şi i-am pus întrebarea aşa cum mi se indicase la

1941

143

telefon, adică primind o invitaţie din partea avocatului Rosenbebatl.

cer vi/a. căci ar fi mijlocul cel mai bun de a o căpăta. Reacţiiinca a fost cu totul neaşteptată, spune că nu este nicio obiecţiune ca Eu. Duduia şi cu Urdărcanu să mergem în USA. dar. ca unul care vrea să servească, după cum a promis din prima zi, sfătuieşte să nu se puie chestiunea

Rosenbiatt. căci tiu crede că ar fi deloc bine să viu acolo sub auspici<i>le lui. cu toate că este un avocat de renume. A mai fost un caz

analog cu ducele de Windsor. care dorea să vie în condiţiuni similare şi foarte politicos i s-a făcut să înţeleagă că nu este de/irabil. A promis că va lua chestiunea în mână şi că o va aranja cu State Departament. A mai adăugat că Duduia este foarte apreciată în USA. Roata lumci.

ce.239, p.67> Din nou este colosal de cald astăzi; cu toate acestea m-am dus în oraş să iau valize de crocodil pentru pregătirile noastre de viilor şi un disc de gramofon. În oraş e mai cald decât la hotel.

Pe frontul de luptă sunt ştiri că germanii înaintează şi că

Constanţa şi Ploieşti au feişt bombardate U4. Se simte totuşi o rezistenţă destul de puternică sovietică, iar pe de altă parte sunt ştiri cari zic că trupele noastre ar fi ocupat Cetatea Albă şi Chişinău.

Slin am primit. În sfârşit, şi din Ţară de la RasooK, venind de la Mrs. Günther. Şi-a îndeplinit misiunea dând scrisorile şi discurile cari au lacul mare plăcere Atât Mihăiţă cât şi Sitta s-au interesat foarte mult de ceea ce facem, cerând multe detalii. I-a văzut de două ori. O dată la

Floreşti şi altă dată la ea la masă. Mai dă ştiri că nepoata lui Ernest, al cărei tutore era, s-a măritat. Tot din scrisoarea lui, RasooK zice că arc mari greutăţi cu articolul său. care nu este pe placul presei, este prea serios şi că va trebui să-l refacă. În tot cazul, un exemplar l-a dat la

State Departament.

ce.240, p.68> Scara, suntem poftiţi de Arce şi de Pere/, de la

Rivas la frontonul naţional, unde se joacă zilnic partide de pelotă bască;

jocul în sine este foarte frumos, foarte atletic, dar aci nu mi-a plăcut.

Este complet viciat prin profesionalism şi prin pariuri. Echipa care câştigă nu este hotărâtă de valoarea jucătorilor, ci de procentul pa nurilor. E aşa de oaie. Încât cel mai profan poate vedea cum se fac învârtelile. Jocul nu este viu. cum ar trebui să fie. căci se întrerupe

144

Carol al II-lea. Însemnări zilnice conţinu<u> pentru aşa-zisă odihnă, de fapt pentru a da mai mult timp publicului să-şi facă pariurile, ele nu încetează o clipă şi se fac cu nişte

(ipete sălbatice. După fronton. Urdărcanu ne-a poftit la „Sans Souci” să bem în sănătatea Sandei. Noaptea, pe la 2. temperatura se urcă din nou.

fenomen foarte curios.

Vineri, 27 iunie

Zi de nervi, altfel nimica demn de însemnat, afară de o furtună cu excepţional de multe trăsnete. ce.240, p.69> Pentru o dată. această furtună a răcorit într-adevăr atmosfera şi scara s-a putut respira mai uşor.

Am uitat să însemne/, ieri. că am telefonat contesei Frasso răspunsul lui Messersmith. fără a spune, bineînţeles, cele relativ<e> la

Rosenblatt; ea a răspuns că e bun.

Ştiri de pe front neprecise, se zice că ar (1 o ofensivă sovietică spre Sculeni (?) os, cert este că în regiunea Lu<e>k se dă o foarte mare bătălie, poate cea mai mare din istoric, în care sunt angajate peste

4.000

de care de asalt.

Sâmbătă, 28 iunie

Căldura persistă, apăsătoare la moral cât şi la fizic. Încât starea nervilor este destul de întinsă. Chiar am simţit că mă câştigă şi pe mine, lucrurile mici ale** vieţii de toate zilele m-apasă până la exasperare.

Această continuă stare de nesiguranţă a zilei de mâne, lipsa de confort, lipsa de servitori, ce.241, p.70> totul face viaţa grea, foarte greu de suportat şi acest hotel îmi pune colac peste pupăză; serviciul, deşi unii încep a fi amabili, este lacul anapoda, niciodată nu eşti sigur că va fi îndeplinit când şi cum trebuie. Toate acestea ajută la înăsprirea mizeri<i>lor cari sunt şi mai mari din cauza lipsei ştirilor precise din

Ţară.

Comunicatele beligeranţilor se bat cap în cap. Nemţii strigă

Aşa în text.

În textl: *ai*.

1941 145

victorii strălucite. URSS zice că a înfrânt atacul. Dumnezeu să-i plăceapă. Se poate lotuşizicsprinde că armata germană a împins energic lacentruefi liniei şi că a ajuns la Minsk *U.C*. unde sedau lupte furioase.

Pe frontul Baltic nu prea se aude ceva, iar pe cel finlande/ c. pare-se. O inactivitate patentă. Ceea ce mă doare e mai mult Frontul de Sud: deşi comunicatele germane zic că totul merge bine. totuşi reiese din noianul de ştiri că contraatacurile sovietice sunt viguroase şi că se dau lupic pe

Prut. În regiunea Sculenilor, unde se /.ice că ar fi chiar trecut pe teritoriul românesc. În tolca/.ul Ploieşti. Constanţa ce.241, p.71> şi Bucureşti au fost serios bombardate şi nici laşul n-a fost cruţat, fiind în zona luptelor.

Ungurii au început şi că o activitate aercană. Am stat toată ziua în casă.

Duminică, 29 iunie

Din punct de vedere al nervilor situaţia tot grea; biata Duduie, care e doborâtă de căldură, este, se înţelege uşor. atinsă de cel mai mic incident. Azi de dimineaţă a avut o adevărată criză, provocată de negăsirca unei pungi. Se înţelege că o zi începând astfel, lasă o urmă

grea.

Ştirile din lume tot neprecise. reiese totuşi că ofensiva germană este întârziată de re/istenţa sovietică; cu toate ştirile date aseară, Minsk n-a fost încă luat. La noi a apărut primul buletin care vorbeşte de succese în Munţii Bucovinei, de contraatacuri inamice şi zice că au fost bombardate laşi. Buzău, Ploieşti, Bucureşti şi Constanţa u/

ce.242, p.72> fără stricăciuni serioase. Constanţa însă a fost evacuată de populaţia civilă. Mai vorbeşte de o luptă pe mare şi că distrugătorul sovietic „Moskova” a fost scufundat. Alte ştiri vorbesc că azi-scară, la

8, 15, Bucureştiul a fost puternic bombardat, pricinuindu-se stricăciuni şi victime.

Fuseserăm poftiţi de Arce să mergem la alergări; nici vremea, nici dispoziţia noastră morală, a Duduieci> şi a mea, nu ne-au îndemnat la ace<a>sta, încât, cu toate că promisesem, **ne-**am dezis.

Urdăreanu. care nu vrea să scape niciun prilej de distracţie, **s-**a dus şi în text: *deci*.

146

Carol al **II. –** l.ca, însemnări zilnice a murit de căldură, deşi a fost ceva briză. Spune că ca amenajament este perfect. „Jokev Clubul” este chiar pe teren, alergările însă sunt puţin interesante. Scara, ca să mai schimbăm de atmosferă, am fost să mâncăm la „Sans Souci”. A fost agreabil ca temperatură, vremea **s-**a mai răcorit.

Luni, 30 iunie

Am petrecut o noapte oribilă, foarte cu greu am ce.242, p.73>

putut dormi.

Dimineaţa, prind la Radio că Paderewski a murit astă-noapte.

Ştirile de pe front par a fi mai mult favorabile nemţilor, ci au trecut de Minsk şi se găsesc la Smoicnsk 138. Comunicatele dau cifre fantastice ca pierderi pentru nemţi: 4.000 de avioane şi 2000 de care de asalt, iar pentru sovieticiţi 1800 şi 700.

Temperatura e mai plăcută, bate o briză care răcoreşte.

Am primit astăzi un răspuns foarte frumos de la Lord Halifax.

În care se simte hotărât răspunsul datorat unui suveran.

Urdărcanu. luând masa cu Capote de la Protocol, am avut bucuria de a mânca **tele**ătele cu Duduia.

Altfel, nimica de însemnat, afară de noaptea care a fost din nou proastă; jos în restaurant o bandă de americani, îmbătându-se, au făcut

scandal până pe la 2 noaptea.

Marţi, 1 iulie

Dimineaţa am avut bucuria de a avea ştiri de la ce.243, p.74>

Mihăiţă. Prin Ambasada americană, am cerut ştiri de la Günther şi am aflat că e bine sănătos. Undeva lângă Bucureşti şi că nu se mişcă deloc.

Ne imaginăm că probabil este la Scrovişte. Fac însă reficcţiunea asupra celor ce le crezusem zilele trecute şi anume <că, Antonescu s-a mulţumit să-l facă mareşal, probabil cu gândul să devie el acelaşe în

lucru mai târziu şi acuma îl ţine în umbră, nici nu-l lasă să vază trupele, cum era firesc. Scontând probabil <pe> succese uşoare împotriva

URSS, a voit să-şi rezerve toate meritele pentru el. Dacă continuă cu insuccesele ca până acuma, probabil că-l va scoate pe bietul Băiat în vedetă.

MMI 147

De altfel, shrile de pe frontul românesc sunt departe de a fi bune. paraşutişti sovietici, se zice vreo 200. ar II ateri/.at în spatele frontului şi sunt lupte de stradă în laşi u „Totuşi, pentru moment lucrurile au aerul destul de negru pentru sovietici. Germanii inţiiainlează dincolo de Minsk. la nord au ocupat Riga, 4<l. iar Lwov a fost cucerit şi în regiunea I.u e>k s-a dat marca bătălie de tancuri;

nemţii /ic cil ar fi înconjurat o armată de 400.000 oameni.

ce.243, p.75> l<e îi IIRSS a dat o ştire de acelaşi gen care nu pare a se adeveri (cea ce este însă precis. Înaintarea se face cu foarte mari sacrificii şi cu lucrurile nu merg aşa de uşor cum se socotea.

Azi a fost ceva mai mult aer După-amiază. am răspuns scrisorii părintelui (jlicherie Morarii, care s-a pus în capul mişcării

„România Liberă” Am lăudat mişcarea şi i-am scris cuvinte de

„Încurajare şi de luptă. Îi recomand să se alipească politicei anglo-saxone.

Seara, l-am poftit la masă pe Pedro Capote; am cinat la hotel, pe urm; i am fost la „Sans Souci” unde. din păcate, s-au înlocuit unele numere, ca de pildă, admirabilul cuplu de dansatori spanioli printr-unul alat de prost. Încât în/a ridicolul!

Miercuri, 2 iulie!

Azi de dimineaţă, în sfârşit, am reuşit să-mi fac vizita la

Preşedintele Batista M-a primit ce.244, p.76> la Palat, clădirea

care adăposica pe fostul Guvernator spaniol al provinciei Havana. E o clădire care ar putea fi frumoasă dacă ar fi aranjată cu oarecare gust.

După ce am aşteptat vreiii sfert de ceas **într-**un salon Louis XV, în compania volubilului colonel şef al Casei Militare, care nu vorbeşte decât spaniolă, dar vorbeşte fără încetare, am fost introdus **într-**o sală de recepţie, aşa-zis aranjată> în acelaşi – în stil. De aici. după o altă aşteptare, am fost în sfârşit primit de colonelul Batista în biroul său.

Iată acest sergent-sccretar de ieri. care prin**tr-**o revoluţie fericită este astăzi colonel, şef deslaf Mă găsesc în faţa unui om scund, foarte bine legat, cu ochi vii şi inteligenţi. Mă primeşte cu vorbe amabile, prin care îşi exprimă mulţumirea de a mă vedea aci**. Într-**o englezească penibilă. Pe urmă. aşezându-ne în fotolii englezeşti confortabile, conversaţia a continuat în limba spaniolă prin intermediul lui Capote

148

Carol al 1I-lea. Însemnări zilnice care făcea pe interpreteul>. **S-**au vorbit amabilităţi şi lucruri anodine asupra Cubei. Singura frază de însemnat ce.244, p.77> a fost ace<e>a prin care mi-a spus că este corn ins că după toate convulsiunile actuale

oi reveni în Ţară la locul ce l-am avut. După conversaţie, care a ţinut vreo 20 de minute, a venit inevitabila avalanşă de fotografi şi cinematografiaţi. Am ieşit cu Batista o clipă pe balcon şi lumea adunată în faţa

Palatului **ne-**a ovaţionat. La ieşire, **s-**au prăbuşit asupra mea un roiu' de ziarişti, de care am scăpat destul de uşor.

Restul zilei, până ce ne-am culcat, destul de devreme, am stat în casă. După-masă a fost o furtună puternică cu fulgere şi lunete. La

Radio am prins că situaţia în URSS este favorabilă pentru nemţi, cari înainteaz, a pe toi frontul şi pana fi luat vreo 170.000 de prizonieri.

Singur, frontul nostru stă pe loc. iar un nou bombardament asupra

Bucureştiului a făcut să sară în aer. zic ziarele. „Marele Arsenal”, 41.

Cred că nu poate fi vorba decât de Pirotehnic. În consecinţă, până acum din splendida acţiune a lui Antonescu. numai ponoase, niciun avantaj vădit. Biata mea ce.245, p.78> Armată, cum au reuşit aceste canalii, începând cu Maniu. trecând prin Garda de Fiar şi, în

sfârşit, sfârşind cu acest infam general, să mi-o distrugă, să semene în ea neîncrederea şi s-o demoralizeze.

Joi, 3 iulie

Sunt 4 luni de când am scăpat din Spania, parc un an. Lucrurile noastre tot acolo sunt. nimeni nu ajută, nici Pangal. care se gândeşte la dracul, nici avocatul Perdigão. care nu ştie decât să ceară bani şi să predice răbdare. M-am sculat cu o nevralgic peste ochiul drept care mă ţine de vreo două zile şi este extrem de sâcâito<a>r<ei.

La I. l-am primit pe Mic Cătărău, vestit prin atentatul din 1912

din Gherla şi care. de doi ani, s-a pripăşit pe aci. Mi-a spus un lucru interesant, că plecarea mea se datorează unei înţelegeri antimonarhice între Hitler şi Stalin. Era o înţelegere pentru ce.245, p.79> înlăturarea tuturor capetelor încoronate şi a ţinut până la impunerea lui Spoleto pe tronul Croaţiei, îi e teamă că se va încerca şi o lovitură împotriva lui

Mihăiţă: Cu toate acestea, este de tendinţe comuniste. Pare destul de bine informat, am impresia că lucrează pentru Intelebigencc Service şi

1941

149

mi-a spus că Sir Oglivic Forbes a venit de mai multe ori să-l vază la prăvălia lui de antichităţi, care nu-i decât un paravan.

A plouat azi de dimineaţă", ceea ce a ţinut temperatura suportabilă până pe la 5 d.a. Dorothy Frasso a telefonat, din nou. cerând ştiri şi recomandând să se ceară grăbirea rezolvirci chestiunei. Oferă să intervic. din nou. prin mijloacele ei; trebuie s-o frânez, după cele ce mi le-a spus Messersmith despre Rosenblatt. Mâne era proiectat să mă duc la vânătoare, dar după o discuţie cu Duduia am renunţat de a merge şi la cocktailul lui Arce. din cauza evenimentelor şi bombardamentului

Bucureştiului. bombardament ce.246, p.80> ce a fost confirmat din nou în ziarele de azi.

Pin Lisabona. Arce comunică că trimite prin curier o scrisoare venită, prin Legaţia Română, de la Mihăiţă.

Vineri, 4 iulie

Azi e serbarea naţională a USA. azi se face un mare tămbălău, cu, paradă, a tot felul de asociaţii etc.

De dimineaţă, o ştire proastă care mă mâhneşte: pentru a doua

oară mi se refuză mersul în Canada. Această atitudine al Guvernului britanic înu este absolut de neînţeles. La sfârşitul notei mulţumeşte pentru dorinţa mea de a voi să fiu util cauzei lor. Mulţumiri ca mulţumiri, dar cum şi în ce fel cred ci că aşti putea face ceva dacă în mod regulat îmi taie punţile şi tot timpul mă descurajează prin gesturi de acest fel. Cu Canada nu merge, cu Statele Unite. uite. mai bine de o săptămână. ce.246, p.81> că lucrurile trenează şi noi ne prăpădim de căldură în Cuba. Situaţia devine nu numai plictisitoare, dar şi disperată.

La prânz. Arce cu nevastă-sa. După-prânz. discuţii asupra viitorului. 3 posibilităţi ni se înfăţişează: México. Barbadoese ori

Bermuda. Ernest a luat contact cu Sir Oglivic Forbes şi l-a rugat să mi se răspunzi care sunt cauzele acestei atitudini, fie ele personale, politice ori altele, că, în sfârşit, aş 11 dori să ştiu de e neagră, ori albă. De stat în

USA nu-mi convine, dar spre a marca lui punct e bine să pot trece măcar câteva zile pe acolo. Revenim, din nou, la proiectul de a merge în

México. Întâiu. clima e mai bună şi, pe urmă, poate că vom găsi mai multă linişte acolo şi oameni mai simpatici.

15 (1 Carol al ll-le-a, însemnări zilnice

A fost o ploaie torenţială după-amia/ă. Scara am jucat pichet cu Ernest.

Sâmbătă, 5 iulie

Dimineaţa, **s**-a luat din nou contact cu ambasadorul

ce.247, p.82> Messersmith. căci vremea tinde de a se înăl/i tot mai mult, dar fără niciun rezultat, nici măcar pentru deblocarea banilor.

Totuşi, ca o ultimă încercare, telefonez lui Dorothy ecrâ**ndu-**i să vio până aci. pentru a pune lucrurile la punct; şi ea recomandă México.

Promite însă un răspuns pentru mai târziu. După vreo 3 ore. telefonează că după informaţiile ce le arc de la Rosenblatt. nu e nimica de făcut, tot ace<e>aşi Veche obiecţie „moral turpitude" şi deci crede că prezenţa ci aci este inutilă; propune din nou México. unde va fi ca în două săptămâni.

Zarurile sunt aruncate, hotărârea noastră este luată: México.

A fost. din nou. colosal de cald. Scara, jucat din nou pichet cu

Ernest. Duduia suferă de ieri de o teribilă durere de măsea şi nu

pot să o înduplec să meargă la dentist.

De pe frontul de luptă, tot aceleaşi ştiri, rezistenţa dârză din partea sovieticilor, dar. În acelaşi timp, în [nainlarca germanilor cu foarte mari pierderi, mai ales în luptele de pe Berezina *U2* **s-**au lovit de

„Linia Stalin”. În Siria. Palmirc a căzut. RAF continuă cu bombardamentele ce.247, p.83> ci în Germania, care încep a le face şi ziua; finlandejii, de câteva” zile, au intrat efectiv în luptă.

Duminică, 6 iulie

Căldura este caniculară şi durerea de măsea a Duduieci>. tot mai intensă, atât încât **s-**a hotărât să ice pentru mâne rendez-vous cu dentistul; n-a putut dormi toată noaptea.

Au fost discuţii foarte vii asupra mersului în México şi asupra bagajelor noastre, care trebuie, în sfârşit, aranjate.

Altfel, numai ştiri din lume, cari sunt mai mult contradictoare, orice succes anunţat de germani este viu dezminţit de URSS. în tot cazul, pare-se că nemţii tot înaintează. Şi pe frontul nostru, în sfârşit, se mişcă. Cernăuţi a fost ocupat, 43, o recunosc chiar sovieticii, iar se

— 1941 *Ui* încearcă o înaintare în Basarabia. Mişcarea germană se desemnează şi înspre Ucraina. Toată lumea notează rezistenţa sovietică, care trebuie să ce.248, p.84> He. cu toate succesele incontestabile ale nemţilor foarte dârză. Înaintarea nu este de loc aşa de uşoară cum şi-a închipuil-o Hitler la început. **S-**a aflat şi astăzi numele comandantului german. <Johannes> Blaskowitz H4.

Luni, 7 iulie

Căldura e sufocantă, aşa încât nu prea a fost activitate până în momentul când **ne-**am dus la dentist.

Urdărcanu a fost la Ruben Romero, ambasadorul Mexican, ca să puie lucrurile la punct în vederea mersului nostru acolo, insistând mai ales asupra chestiunei liniştii. A fost şi la Messersmith. care n-are niciun răspuns în chestiunea banilor.

Dentistul i-a scos Duduieci> o măsea, care i-a produs o durere teribilă ce a ţinut toată noaptea. N-a putut dormi deloc şi **s-**a plimbat

curlând>* prin odaie. Mie nu mi-a luat decât o radiografie, ca să vază ce este de făcut. El de ce.248, p.85> numeşte Rocaforte şi este fostul socru al contelui Cavadogna, un bătrân frumos şi simpatic.

În lume se petrec din nou evenimente mari, cari apropie şi mai mult intrarea Statelor Unite în conflict. Prin**tr-**o înţelegere cu Marea

Britanic şi cu Guvernul Islandei, USA a ocupat azi insula 14S.

Este prima pășire americană pe teritoriul Europei, este ocuparea unui puternic bastion pentru apărarea comunicați<i>lor maritime. Prin aceasta, USA

Ia în grija sa apărarea lini<i>lor de comunicații din Atlanticul de Nord şi a Mării de Nord, degajează astfel o mare parte din Flota Britanică, dar poate ușor să intre în conflict cu Germania; de altfel aceasta o caută

Rooscvcit cu toate că continuă a afirma contrariul.

Pentru mine a fost o zi foarte grea, pe lângă durerile Duduieei>, care numai plăcere nu-mi pot face, am stat şi m-am gândit. Au fost, trebuie **s**-o mărturisesc, gânduri cam pesimiste. Răspunsul negativ al

Canadei, lipsa de răspuns din partea USA, care echivalează cu acelaşe în

Cuvânt şters în text, dar lizibil încă.

152

Carul al 1I-lea. Însemnări zilnice lucru, greutăți în chestiunea bănească. ce.249, p.86> știrile ce ne vin deespre> propaganda contrarie ce ni se face prin presa lui Hearst. toate

<mă> fac să cred că din nou. se țese o rețea de intrigi şi că se duce o luptă surdă împotriva mea. Nu pot să descopăr deloc care poate fi politica țărilor anglo-saxone față de România de mâne. nu pot pricepe ce considerent politic îi face să ignoreze complet o mână ce li se întinde şi o bunăvoință care li se pune la dispoziție.

Aceşti oameni sunt fantastici, cum nu pun la contribuție orişice ar putea să lovească în duşman. N-am nici impresia că mă păstrează în rezervă, am dureroasa <impresie> că pur şi simplu vor să mă scoată din circulație. Cât despre chestiunea banilor, ca devine îngrijorătoare, căci risc să rămân fără.

Marți, 8 iulie

De dimineața se confirmă ruperea „Liniei Stalin". dar numai după o dârză rezistență sovietică. Sovietele declară că până acuma această ce.249, p.87> campanie ar fi costal germanilor (sic) un milion de oameni morți şi răniți. Nu știu dacă nu este o parte de propagandă în această cifră, dar sigur este că pierderile sunt foarte mari, căci o parte din cele 170 de divizii au trebuit să fie înlocuite cu divizii proaspete aduse din Franța ocupată. O altă știre de sursă sovietică este că o parte din tancurile germane ar fi simulate, îl<i>nd de fapt numai sănii cu mitraliere acoperite cu pânză (??)

După-amiază, fiind cald, am stat acasă. Urdărcanu a fost să vază ce este cu bagajele; din fericire a găsit totul în ordine şi nu este nicio greutate pentru deplasările ulterioare.

Seara, la cină, am poftit pe ambasadorul şi doamna

Messersmith. Seară foarte plăcută, cu conversaţii vioaie. Din cele ce le-a spus el, reiese clar că USA păşesc înspre război, că ocuparea Islandei.

de azi de dimineaţă, este primul pas decisiv care va fi urmat foarte curând de ocuparea Dakarului, ca, astfel, să fie stăpâni pe două baze solide, cari să formeze o bună şi puternică bază de operaţii. El este grăbit, ce.250, p.88> crede că s-a şi întârziat prea mult. Vorbind pe urmă despre Japonia, zice că ea nu vede cu ochi buni penetraţia germană în URSS, căci va aduce o foarte mare rivalitate în Extremeul> Orient.

1941

Nu crede căci îşi vor risca flota într-o kiptă cu USA. căci cea americană este mult mai puternică şi creşte pe zi ce trece. La plecare, i-am vorbit de chestiunea bănească; mi-a promis că va interveni, din nou. şi dacă nu se face. va face el scandal.

Miercuri, 9 iulie

Sovieticii re/istă. de două zile chiar comunicatele germane nu mai anunţă victorii, ci se ţin de polemici asupra felului cum se bate

Armata Roşie. De pe frontul românesc ştirile nu-mi plac. lucrurile par a nu merge bine. geniul militar al lui Antonescu dă complet greş.

Succesele cari să-l ridice în slava cerului nu le văd. nu-i merge în plin şi germanii au acrul de a fi împărţit Armata Română ce.250, p.89> şi a ne da un ajutor foarte mediocru. Merge greu. greu în Ucraina şi la Nord de

Bucovina, unul din Regimentele de Gardă ar fi fost anihilat, iar în

Basarabia, 4 divfzii crunt bătute şi trapele noastre respinse dincolo de

Prut; s-au dat lupte mari la Bălţi *U6*. Antonescu a fost o decepţie pe toată linia, întâiu ca credinţă, pe urmă ca om politic şi acuma ca militar.

E cald, cu toată adierea ce o aduce din timp în timp vântul destul de puternic. După-amiază telefonează Banca că i s-a comunicat de la Centrală că în două zile speră că banii vor fi aci; este în sfârşit o veste

bună.

Pe la 6 /2, am fost la Rocaforte. Duduia nu s-a dus, de teama să nu-i sporească durerile –, căci seara avem lume la cină. Sunt poftiţi ministrul Argentinei şi nevastă-sa. Subiectul principal de conversaţie a fost despre ţara lor. Vorbim şi despre México, pe care o fi/e/descrie în culorile cele mai sumbre. Rezultatul a fost, din nou, o îndoială asupra mersului nostru acolo. Tot Bermuda este mai aproape de inima noastră.

ce.251, p.90> Joi, 10 iulie

Urdărcanu se întoarce din oraş cu ziare cari dau o ştire uimitoare. Antonescu, pentru cauze de sănătate, a fost îndepărtat din funcţia de generalis<sim al Armatei Române. Ştirea e dată de Vichv.

O fi începutul sfârşitului. Dumnezeu e bun şi el începe să mă răzbune pe mine şi biata Ţară. Ce palmă pentru trufia Trădătorului, dar şi o palmă pentru Armată.

154 Carol al II-lea, însemnări zilnice

După-amia/.a. pe când eram în oraş. Dud<u>ia aude la Radio confirmarea vestei, amplificaetă> prin ace<e>ci că se zice că ar fi fost îndepărtat din toate funcţiunile. E: prea bună s-o cred. În tot cazul, pune o scrie întreagă de probleme, care de aci sunt foarte greu de văzul şi de a găsi soluţia. Chinul cel mare rămâne completa lipsă de ştiri. Suni cu desăvârşire orb în ceea ce priveşte cele ce se petrec în Ţară şi nicio bunăvoinţă nu găsesc ca să pot fi informat. Mi se anunţă, pentru 20

a<le> lunci, o scrisoare de la Mihăiţă. dar e plecată de atâta vreme* şi

Dumnezeu ştie ce spune ce.25I, p.91 în ea Ceea ce este teribil în Ţară cea nemţii sunt complet stăpâni şi. pe de altă paric. Mihăiţă n-are niciun om pe care să se r<e>azime şi să se sprijine. Aşa de departe nu văd decât lui singtirom capabil să ice lucrurile în mână. generalul Mihail, 47.

Mai sunt veşti că ar fi mişcări comuniste, cari vin să compiccteze acelea asupra a 3 zile de revoltă sângeroasă la Iaşi. Toate acestea arată că nu e linişte şi că, dacă englezii s-ar mişca niţel, s-ar putea face multe spre a pune piedici germanilor, dar motofozii aceştia nu vor să facă nimica, nu se mişcă decât când este prea târziu şi nu vor să se ajute cu clemente cari ar putea să fie de un real ajutor.

Scara, la masă. I-am poftit pe ambasadorul Mexicului. Ruben

Romero. Din păcate nu vorbeşte decât spaniola, dar aşa de frumos şi de clar încât pricepem aproape tot. Am mai poftit, ca să ne slujească de interpreţi, pe Arce şi nevasta. D-na Ruben Romero arc aspectul unei

<baragladinc> „ţiganec de la noi, ce.252, p.92> el însă este un tip mucalit. la extrem şi cu o conversaţie cu mult haz. **S-**a vorbit, bineînţeles, de México, <pe> care se înţelege, îl laudă foarte mult, făcând să reiasă, cu multă artă. calităţile ţării. Mai are o calitate, pe lângă că e diplomat, e şi scriitor şi aceasta a permis o foarte interesantă conversaţie culturală.

Vineri, 11 iulie

Căldura a continuat la extrem toate aceste zile şi, ca de obicei.

În text… *atâtea devreme*.

Cuvânt şters în text.

1941

155

Duduia suferă la extrem şi Ernest se vaită neîncetat. Ziarele de azi nu mai menţionează nimica asupra îndepărtării lui Antonescu. de altfel asupra României nu prea se vorbeşte. Comunicatele sunt foarte laconice, chiar cele germane, cari nu fac decât literatură şi statistică. Dau. la rândul lor. statistice fantastice asupra pierderilor sovietice, vorbesc de

1.700.000 de oameni. 7.600 de lankuri, 4.100 tunuri şi 6.000 avioane.

În tot ca/.ul, pentru moment Inn] altitarca este oprită, se pare că contraatacul de la Lepel şi-a ce.252, p.93> atins scopul. URSS şi-a reorganizat comandamentul formând 3 grupuri, cel din Nord. care acoperă Leningradul, sub comanda lui Voroşilov 148. cel de Centru, acoperind Moscova, sub Timoşenko 149, iar cel din Sud-Est. sub

Budionnîi 15°. apără Ucraina.

Scara, din nou. la Rocaforte, care mi-a scos măseaua fără prea mare durere. După cină, am jucat pichet şi, pe urmă, cântat din gramofon, încântâ**ndu-**mă în sunetele acelei incomparabile sonate ale lui

Lekcu.

Sâmbătă, 12 iulie

Ştirile din lume sunt vagi, pare a fi hotărât un moment de oprire

în ofensiva germană. Bombardamentele asupra Angliei au reînceput, dar în proporţii mult mai slabe ca în trecut şi RAF, la rândul ei. continuă a bombarda regiunea industrială a Rinului. De la noi sunt veşti că Ploieşti a fost, din nou, bombardat. Ce muncă va fi de <r>eclădit toate aceste ruine; cel puţin pentru Ploieşti va fi ocazia de a face ceva mai

ce.253, p.94> cumsecade. M-apucă groaza când mă gândesc câtă distrugere **s-**a întâmplat în Ţară de aceste 10 luni de când am plecat.

Munca de refacere nu mă sperie, dar ceea ce este oribil sunt sumele astronomice ce vor fi de nevoie spre a reface toate stricăciunile ce acest nebun **de** Hitler a pricinuit.

Deşi temperatura azi n-a fost aşa de mare, lotuşi atmosfera a fost înăbuşitoare. Pe la 6V2, a fost un tunet nemaipomenit, încât, am crezut că a avut loc o teribilă explozie, a fost urmată] de o ploaie atât de deasă încât părea o ceaţă. Aceasta a răcorit mult atmosfera, încât masa ce am av**ut-**o la „Sans Souci", dată de Urdăreanu, la care au mai fost poftiţi o doamnă născută Vanderbilt, cu bărbatul ei, şi o pictoriţă

156 Carul al II-lea. Înseninări zilnice americană. Elcanor Martin, a fost agreabilă. Programul **s-**a mai modificat. A fost o imposibilă cântăreaţă mexicană şi un admirabil acrobat pe frânghie.

Ziua nu **s-**a petrecut însă aşa de liniştită cum se pare, Urdărcanu a continuat a avea isterii. Scrisese o D-nă Fernandez că arc

ce.253, p.95> că are o casă de închiriat. Spre a menţine buna atmosferă aci. că nu plecăm definitiv, **s-**a dus **s-**o vază sub aripa binevoitoare a lui Pérez de la Rivas. De aluneca nu mai poate scăpa de această denumită doamnă, care a mers aşa de departe. Încât a venit astăzi la ei în odaie, a fost obligat să se plângă poliţiei spre a avea linişte.

Duminică, 13 iulie

M-am sculat târziu, căci noaptea nu prea am putut dormi. Azi sunt ştiri. Pare-se că germanii au reluat ofensiva şi au străpuns „Linia

Stalin" în trei locuri; în Basarabia. Armata Română a ajuns pe Nistru, sovieticii ar II fugind151. Pe de altă parte, în Siria lupta **s-**a terminat prin încheierea unui armistiţiu între generalii <Henry Maitland> Wilson 1S2

şi <Georges>Calroux15J. pe de o parte, şi <Heiiri-Ferdinand> Dentz 1S4.

de cealaltă. În Parlamentul USA se petrec lucruri care ni se par

curioase nouă europenilor. Rooseei\ cât. care conţinu<u> împinge ce.254, p.96>

la intrarea USA activ în război. Întâmpină obiecţiuni în Congres şi mai ales în Senat, unde nebunul de senator Whecier face conţinu<u>

scandal. Rooscvcit are dreptate, căci fără participarea activă la luptă nu se poate termina cu dominaţia diabolică a Germaniei. Dar chiar dacă reuşeşte în ce vrea, veşnic rămâne primejdia acestor obsirucţionişti şi a unor iremediabili visători şi utopişti, cari pot strica foarte mult viitorul cu desăvârşita lor lipsă de simţ politic.

La cină am fost poftit de ambasadorul american. Cât se poate de bine primiţi de D-l şi D-na Messersmith; **ne-**au dat o masă perfectă din toate punctele de vedere. Întâiu, ca invitaţi au fost Sir Oglivic

Forbes, D-l şi D-na Maduro, vechi prieteni din Curacao. Încă un domn cuban al cărui nume îmi scapă, secretarul ambasadei O'Donoghue şi alţi membriii ai reprezentanţei diplomatice americane. Masa, după cum am spus, a fost bună, lucru de apreciat aci, foarte bine servită şi **într-**un

1941

157

cadru cât se poate de plăcut. Casa e una veche, caracteristic colonial cubană. În care palio-<u>l e ce.254, p.97> înlocuit cu o verandă care face înconjurul casei, aşa încât la orice oră a /. ilei ai un colţ cu umbră.

e aranjată cu mult gust, se vede că Mrs. Messersmith este gospodină.

Înainte de a ne aşeza la masă am stat pe verandă, cu acest prilej am vorbit cu Sir George Oglivic Forbes> tot pe tema cea veche, atacul

Germanici, prin toate mijloacele, şi critic întârzierea ce se pune de a pricepe anumite lucruri şi de a ataca pe toate Fronturile. Mi-a dat dreptate. După-masă. Duduia şi cu mine am jucat bridge, iar la plecare

Messersmith mi-a remis o scrisoare din partea lui Rooscvcit. răspuns la a mea. amabilă şi anodină. Ernest a stat mai mult de vorbă cu Sir

George şi în decursul conversaţiei i-a vorbit, din nou. de chestiunea mea în legătură cu atitudinea Angliei, pe care o consideră cât se poate de puţin frumoasă şi amicală, mai ales după ce am trebuii să părăsesc Ţara.

tocmai pentru că am crezut în victoria britanică.

<c255, p.98> Luni, 14 iulie

E ziua naţională a Franţei, aci a fost pusă în evidenţă Franţa Liberă, partizanii ci au avut o întrunire aci la hotel, la care au participat foarte multă lume şi diplomaţi, în cap cu Messersmith şi Sir Oglivic Forbes.

Pentru mine a fost o zi proastă, căci am primit ştiri cari m-au supărat. De la Forbes a venit confirmarea că refuzul de a mă primi în Canada este de ordin politic. Pe de o parte, nu mi-a displăcut, căci mă temeam să fie încă pe chestiunea eternă a Duduieei>, însă. dintr-un punct de vedere general, m-a amărât, căci sunt singura bunăvoinţă mai de soiu pe care englejii o au la îndemână şi cu orice preţ vor să mă puie la o parte, e aşa de stupid din partea lor. O alta a fost de la Perdigão, încarc spunec> că din Spania, în sfârşit, s-au] eliberat o parte din bagajele noastre. S-au păstrat aurul, denumit „colecţia de monezi", cari Guvernul român pretinde că-i aparţin<e>, şi scrisorile, denumite „acte oficiale", cari vor fi triate de Legaţia noastră ce.255, p.99> din Madrid.

E continuarea porcăriilor şi mârşăviilor spaniole.

Pe scară, am fost la un cocktail-party dat de căpitanul Arce

Ştirile a/. i trebuie să mărturisesc că nu le-am urmărit.

Marţi, 15 iulie

O zi foarte grea pentru mine. Nervii sunt tociţi de atâtea. În plus sănătatea Dudui<e>i şi starea ci..." înrăutăţită de căldurile continue mă îngrijoresc mai mult decât pot spune şi au produs la mine o depresiune morală care mi-a făcut să mă simt nenorocit şi amărât toată ziua.

Din lume. ştiri că la noi se bombardează în conţinu<u>, pe lângă Ploieşti, iată laşii şi Roman, 5S cari vin la rând. Germanii par a Inn] ainta. după unele ştiri Moghilevul ar fi fost ocupat.

Eozi neagră.

ce.256, p.100> Miercuri, 16 iulie

A fost o căldură nemaipomenită astăzi, de la 5% încolo însă, o ploaie torenţială care răcoreşte.

Sunt ştiri interesante. Guvernul japonez a demisionai156. La noi

au fost bombardate serios Ploieşti şi regiunea petroliferă, se zice că rafinăriile ar fi în flăcări. Pe urmă, urgia a căzut şi asupra Sulinei şi

Tulcei 157. Pe frontul URSS lucrurile nu par a merge tocmai pe placul nemţilor, cari constată pe pielea lor că Armata Roşie nu este scoasă din luptă şi că este capabilă chiar de a lua contraofensiva, respingându-i într-un loc chiar pe o adâncime de 50 de km. Se repetă azi ştirea fantastică că Göring ar fi căzut în dizgraţie, fiind opus atacului asupra

Sovietelor, mi se pare puţin probabil. A avut loc o discuţie între Duduia şi Ernest asupra cauzelor atitudinci Angliei faţă de mine; concluzia lor este că vina o are Tilca, care n-ar voi să aibă <pe> cineva peste capul lui.

Am fost, cu toată căldura, după-amiază, în oraş să fac unele cumpărături. Am descopcerit> că librarul de la Casa Belga este unul dintre conducătorii francezilor liberi; am stabilit astfel un prim contact cu ei, aceasta mă bucură.

Joi, 17 iulie

Căldura continuă a creşte, azi a fost insuportabilă din nou.

Efectul asupra tovarăşilor este dezastruos. Neputând dormi noaptea.

Un cuvânt şters.

1941

159

dorm ziua. viaţa este deci redusă la ultima limită. Trebuie să mărturisesc că nervii mei încep a fi teribil de întinşi. Această viaţă de brută, stupidă, ce o ducem mă apasă îngrozitor; viaţa de hotel. Iară niciun confort, cu sâcâieli mici şi enervante la orice clipă. Ia care vine să se adauge nesiguranţa zilei de mâne începe să-mi ruineze moralul. Niciodată n-am trăit o viaţă mai mizerabilă ca în această insulă afurisită a Cubei, niciodată nu m-am simţit mai desăvârşit de nenorocit, chiar acele zile chinuitoare ale Sevillci parcă ce.257, p.102> erau mai puţin oribile.

După-masă, la Rocaforte, s-a hotărât să încerce totuşi să-mi trateze măseaua în loc s-o scoată. După dentist, ne-am hotărât, după multă vreme, să mâncăm în restaurant. Pe urmă, cu Arce şi doamna, la cinematograf, unde am văzut un foarte amuzant film de propagandă

USA pentru serviciul militar. O fericire, cinematograful este refrigerat.

Seara am terminat-o la aşa-zisul cabaret „Montmartre", infect şi cald.

Vineri, 18 iulie

O parte a banilor a sosit, rămânând ca grosul, $ 20 ().0 () 0, să urmeze; bietul Messersmith îşi dă multă silinţă.

Urdăreanu a mâncat, azi la prânz, cu Sir G. Oglivic Forbes, cu care a reluat conversaţia de duminica trecută. I-a expus, din nou, toată situaţia făcând şi o incursiune în politica trecutului recent al Ţării. A

ce.257, p.103> clarificat şi explicat multe în legătură cu ace<a>sta, care îl fac să priceapă mai bine situaţia. A impresionat foarte mult faptul că în proclamaţia mea n-am întrebuinţat vorba abdicare, ci că am trecut puterea Fiului meu. În general, tot ce a povestit a părut a interesa mult şi a luat multe note, ceea ce ne face a crede că va raporta mai departe. În cursul conversaţiei a făcut, în treacăt, o aluzie la faptul că nu mă căsătoresc cu Duduia, zicând că aceasta ar simplifica multe lucruri.

Ernest a răspuns cu multă..." că e Duduia, care nu vrea ca să-mi creeze dificultăţi.

Pe urmă, de la Messersmith, o invitaţie pentru cină şi din nou în text: *sama*.

Un cuvânt şters.

160 Carol al II-lea, însemnări zilnice prin intermediul lui <Franklin Mott> Günther. ştiri de la Mihăiţă. A fost o singură /. i pe front; atâta i s-a permis, iar Mihail Antonescu a încercat să ţie luciul ascuns, nepermiţând publicarea ştirci decât după insistenţele făcute de Sitla. care. În sfârşit, a avut câştig de cau/ă. Rsic foarte caracteristică această ştire şi arată clar ceea ce văzusem că se face: tot ce este posibil spre a micşora demnitatea regală şi ce.258, p. 1 04> de a-l pune pe Mihăiţă în umbră.

Restul zilei a fost oribil, starea nervoasă a Dudui-ei> oribilă

...". cu cât este calmă în momente mari şi în situaţiuni dificile, cu atât se enervează de lucruri mici şi mai ales căldura o dă gata.

Ştiri din lume. că eu toată rezistenţa sovietică, germanii au cucerit Smolensk. ceea ce înseamnă trecerea Niprului, Se confirmă că

Chişinăul a fost ocupat, iar o altă ştire, de sursă sovietică, spune că un batalion de al nostru s-ar *fi* predat cu arme şi bagaje.

Sâmbătă, 19 iulie

Căldura astăzi a fost ceva de neînchipuit, a depăşii totul; m-am

hotărât totuşi să fac ecv a activ, cu toate protestările lui Urdăreanu, care nu poate dormi noaptea. Am fost. după-masă să cumpăr discuri, căci vreau să fac o colecţie pentru cazul în care ce.258, p.105> ne vom întoarce aci.

Seara, cina dată de Ernest la „Sans Soiici”. la care a poftit pe

O’Donoghuc. Joycc tot de la Ambasada USA. cu nev asta. şi Capote. A

fost foarte plăcut şi s-a vorbit mult, chiar şi politică. Joycc a spus

Duduieci> că s-a primit un raport foarte circumstanţial şi favorabil asupra mea.

Ambasadorul Messersmith a anunţai că miercuri ori joi va cere să mă vază. Ne punem toţi întrebarea ce o fi vrând. Întorşi acasă, am avut. În trei. O lungă discuţie în care în care s-a pus ca temă principală că engiciii nu vor să m-întrebuinţeze, căci n-ar voi să mă ajute să fiu pretendent. Văd că mentalitatea lui Urdăreanu s-a schimbat întrucâtva şi că în mintea lui începe să se întrevază posibilitatea ca eu să nu mă

Aşa în text

1941

161

mai urc pe Tron. El zice că Mihăiţă este un ambiţios şi că n-ar voi mai târziu să cedeze Idcul de bunăvoie. De altfel, cum i-am explicat şi am spus-o şi engiciilor. că eu nu vreau să fac nimica împotriva Băiatului meu sau care să-i facă rău. Personal n-am nicio ambiţie să reviu pe tron.

vreau să-mi slujesc ce.259, p.106> Patria şi atâta tot. Caracteristic mai e observaţia, care a făcut-o în treacăt, că căsătoria ar simplifica multe lucruri.

Duminică, 20 – marţi, 22 iulie

Căldura e tot înăbuşitoare. Hotărârea fiind luată, plecăm, sâmbătă, către México. Biletele le-am obţinut cu ajutorul lui Voronoff.

prin agenţia „Cook” din New York. Pentru mine este uimitor cât de greu merg anumite lucruri pe acest continent, ce lipsă de coordonare între diferitele organizaţiuni şi ce infinită paperascrie.

În sfârşit, am pus mâna pe o pereche de servitori. Nu prea sunt arătoşi, dar. deşi spanioli, el vorbeşte ceva englezeşte şi au referinţe bune.

Miercuri, 23 iulie

Parcă a fost o zi mai caldă ca oricând. Chiar ce.259, p.107>

noaptea, pe terasa casei lui Messersmith, la care am cinat, se simţea acrul înăbuşitor. Între invitaţi era şi un cuplu Gordon, oameni bine şi tu un standing ridicat aci.

După-masă. am jucat bridge.

I

Joi, 24 iulie

Lucrul cel mai important astăzi a fost vizita lui Messersmith cu răspunsul la cererea de a merge în USA. După cum m-aşleptam, a fost negativ, dar acoperit cu toate formele de politeţe posibile. Motivul inv ocal a fost unul politic. State Departament consideră că în momentul de faţă. nu este util<a> nici mic. nici lor venirea mea acolo. Situaţia lui

Rooscvcit. În vederea politicei ce o duce, ar putea fi îngreunată prin

*

Din IV. *papeâmserie*, hârţogărie, scriptologie.

162 Carol al II-lea. Însemnări zilnice venirea mea. care. incontestabil, ar face vâlvă în ziare şi ar da posibilitatea adversarilorsă-l atace din nou.

Asupra politicei generale, el est<e> tot aşa de violent împotriva a tot ce este german şi crede ce.260, p.108> hotărât că USA păşeşte cu paşi repezi către război.

Vineri, 25 iulie

Cu multă sudoare, sunt pe sfârşite pregătirile de plecare. Bagaje şi iarăşi bagaje, cu toate că grosul le lăsăm aci până la noi ordine şi spre a lăsa impresia cubanilor că nu este o plecare definitivă.

Scara, cină la ODonoghuc. În deliciosul său apartament. Lume foarte bine, între care cea mai plăcută reprezentantă a societăţii cubanc.

D-na Regina Irofin de Vásquez. Atmosferă voioasă. Seara **s**-a terminat la „Sans Souci”, unde e tot acelaşe în program.

Sâmbătă, 26 – luni, 28 iulie

Sâmbătă, la 4] *A* după-amiază, plecarea din Havana, pe S.S.

„Monterey”. spre Vera-Cruz. ce.260, p.109> Ne-au petrecut şi au rămas cu noi până la plecare cunoştiţinţele de aci, în cap cu soţii Messersmith.

Pe urmă, Sir Georges O. Forbes, Capote, soţii Arce, De la Rivas cu nevasta, însărcinatul de afaceri al Mexicului şi O’Donoghue. Toţi regretă plecarea, afară de mexican, dar pricep prea bine că căldurile nu

le mai putem suporta. Cu flori, bomboane şi urări de bine ne despărţim, iar vasul, cu obişnuita întârziere, ia largul. Înainte de plecare, apare şi Ilic Cătărâu, care dă tot felul de recomandaţii asupra primejdii<i>lor din México. <Sunt> 48 de ore de navigaţie liniştită pe o mare ca un lac, dar pe o căldură grozavă. Chiar şi pe veranda din faţa cabinei, unde stăm tot timpul, căldura e înăbuşitoare. Ca pe toate vesele acestea, la început au fost greutăţi cu cânii, dar graţie bunei voinţe aţi] purserului, lucrurile **s**-au aranjat şi copile în au putut rămâne cu părinţii lor. Vaporul este mic, cam de mărimea celor ale Seocietăţii, Mearitime: Reomânc>

şi, dacă n-ar fi plin de un oribil public de turişti. americani, ar fi destul de plăcut. Tocmai acest nefericit ce.261, p.110> public ne ţine tot timpul în cabină şi pe terasă, chiar şi pentru mese, pe care le luăm acolo.

Marea este încântătoare şi privim acea încântătoare privelişte a peştilor

1941 163

zburători, cari în adevărate stoluri trec pe deasupra valurilor, sclipind argintii în puternicul soare al Caraibelor. Altă dată. mai aproape de Vera

Cruz, apar delfinii cu sutele şi ne dau o reprezentaţie a elegantelor lor salturi, unii aproape de lot de vapor.

Pe bord se găseşte şi domnul Vasques. ministrul Educaţiei din

México; ultima zi a avut buna creştere să se prezinte şi să-mi<în ureze bun sosit pe pământul ţării lui. unde zice că voi fi primit cu toată căldura şi toată simpatia.

Joi (sic) după-amiază. sosim în rada Vera-Cruz. Adevărată căldură tropicală, egală, dacă nu întrece <pe> cea de la Trinidad şi

Creta. De altfel, acest loc* este cunoscut pentru aceasta în analele marinăreşti. Pe bord vine să ne salute trimesul Protocolului. Dl. Icaza.

din fericire vorbeşte perfect. franţuzeşte şi deci ne putem înţelege.

Guvernul mexican a făcut lucrurile ce.261, p. 1 1> foarte bine, a trimis automobile ca să ne ducă şi, până la sosirea în México, suntem consideraţi ca oaspeţii lui. După oareşiecare> discuţii, stabilim programul: distanţa fiind prea mare spre a merge chiar în astă-seară până în capitală, vom face întâiu o haltă la o plajă cu un hotel destul de

drăguţ, „Mocambo”, la câţiva klm de aci şi, pe urmă, vom merge la

Pucbla, unde vom sta noaptea.

Vera-Cruz. este oribil şi probabil parc şi mai mult aşa din cauza căldurci şi prafului. Adevărat oraş de port, murdar şi fără niciun farmec. Restul drumului nu este aşa, dimpotrivă. Mai întâi, Mocambo, unde plaja nu contează, dar hotelul are un farmec deosebit, clădit cu balcoane în lemn, aparent seamănă pe departe cu vechile noastre hanuri.

Pornim spre deal pe şosele tot aşa de bune ca cele mai perfecte din

Europa, pitorescul ca în filme, palmieri, cactuşi arboriferi, agave, pe ici pe colo câte un peon, cu aer de bandit de operetă, călăreşte pe nişte cai delicioşi **de-**a lungul şoselei. Întâlnim şi câte un cârd de vite; ca toate vitele din lumea întreagă nu vor să se dea în lături, pe când păzitorii privesc indiferenţi, ce.262, p. H_2> căţăraţi în şeile lor frumos împobobite şi în scări monumentale având nişte pinteni, cari fac

Iniţial scrisese: *punct*, tăiai apoi.

164

Care) al II-lea, însemnări zilnice impresia că numai dacă ar atinge calul ar pătrunde până în măruntaie, aşa sunt de lungi, par nişte stele stinse de demult, rupte de pe cer şi puse la călcâiul încăfţămintei.

Pe nesimţite urcăm, peisajul se schimbă cum ne apropiem de

Jalapa. Verdeaţa şi florile, în sfârşit flori, nu ca în Cuba. dispar şi ajungem **într-**o regiune de coline aride. Jalapa este la 600 de metriţi şi parc. după câte am putut vedea, un oraş neînsemnat, deşi capitală de provincie. După asta, din nenorocire se întunecă şi am parcurs drumul noaptea până la Pucbla.

Trecem, din nou, prin schimburi (sic) de decor, pe lângă un lac.

pe urmă urcând prin păduri de cedriţi. trecem prin locuri muntoase.

Innlainic de Pucbla. care este la 1 600 m., pe un platou, de unde se văd.

În depărtare luminiţele oraşului. Hotelul colonial, ce să zic, este submediocru, dar paturile sunt bune şi mâncarea posibilă, nicio uşă şi nicio fereastră nu se închide. Uf! în sfârşit, am scăpat de căldură.

ce.262, p. 1 13> Marţi, 29 **–** joi, 31 iulie

Dimineaţa, la Pucbla, vizităm câte ceva de interes, înainte de a pleca mai departe spre capitală. Pucbla e al doilea sau al treilea oraş al

Mexicului, plinţă de amintiri istorice, aci au fost primele începuturi de cultură a<le> Noie în Spânii: aci **s-**a sfârşit, în mod aşa de puţin glorios, expediţia franceză de sub Napoleon 111158. Îmi amintesc că un român a luat parte la ea şi chiar a descris-o: Georges Bibescu, 59, bătrânul. Oraşulc foarte pitoresc, cu multe clădiri vechi în stil colonial.

Am vizitat Catedrala, care se zice că ar fi cea mai frumoasă din México.

Într-adevăr e demnă de reputaţia ci, de o splendidă şi elegantă architcctură barocă, posedă câteva picturi foarte bune, ale unui artist local. Cabrera. Pe urmă, ni **s-**arată o adevărată bijuterie al stilului baroc colonial, Capela del Rosario. Artiştii din Spania au adus fundamentele stilului, meşterii indigeni, indieni, au prelucrat acest material prin prisma ce.263, p.114>sufictului lor. Toată capela este împobobită de stucaturi dintre cele mai complicate, cari strălucesc ca

În text: *se vede*.

1941

165

mii de sori luminoşi. Este uimitor cum acestui stil atât de elaborat a>

s-a aplicat sunetul acestor lucrători de o rasă străvechic. cum l-au priceput şi cum l-au redat prin oglinda sunetului lor”. Efectul este într-adevăr dintre cele mai izbitoare, bogate şi frumoase” *”. În biserici, foarte multă lume. mai ales credincioşi cvlavioşi. În ciuda politicii antibisericeşti introdusă de revoluţie.

După aceste vi/. ite pornim spre destinaţia noastră. Pucbla este

aşc/.at **într-**un ba/în dominat, pe de o parte, de cei doi vulcani

Popocaete>petl şi Ixtahuall. sau Femeia Adormită, şi de cealaltă. Lot de un vulcan. Orijaba. cel mai înalt munte al ţării. Este un spectacol minunai de a vedea mai lot drumul aceşti falnici munţi cu vârfurile acoperite de zăpadă. Ieşind din oraş, trecem prin Chula. O întreagă regiune în care sunt clădite 365 de biserici, dintre care unele

ce.263, p. 1 15> foarte frumoase. Pentru a atrage pe necredincioşi, multe au fost ridicate pe locurile fostelor altare păgâne, făcând astfel din biserica catolică continuetoa>area naturală a vechilor credinţe indigene.

Caracteristic al acestei procedări sunt catedralele din Puebla şi Mexic şi Palatul Naţional din Capitală. Drumul trece peste un lanţ de munţi, trecătoarea fiind la 3.000*” * metriţi. În multe privinţe îmi

aminteşte ţara noastră, mai ales regiunea Secuimei, brazii fiind însă înlocuiţi cu cedrii şi cucalipţie în printre copaci creşte o iarbă înaltă ca în vârful

Bucegilor şi flori. fiori peste tot. Drumul este foarte frumos. Însă cu foarte multe cotituri. Când ai trecut de înălţimi şi scapi munteleei

Împădurit, se deschide înaintea ochilor o splendidă vedere asupra unui şes înconjurat şi el de munţi în mijlocul căruia esteei aşezat oraşul

México, care se găseşte la 2.600 m. peste nivelul mării. Intrarea în oraş e urâtă şi cu un aspect murdar, aminteşte întrucâtva bariera Griviţei, dar în text: *luminoase*.

În text: *meu*.

În text este: *izbitor*, *bogat şi frumos*.

Cifra este neclară, fiind mâzgălită cu cerneală.

166

Care) al II-lea. Însemnări /Unice ajuns în piaţa cea mare. În care se găsesc* Catedrala şi Palatul Naţional.

ce.264, p. H6> parc civilizat, şi încă mai ce> şi Passco de la Reforma, care duce la hotelul nostru. Ajunşi la destinaţie, găsim o adevărată armată de ziarişti şi de fotografi care ne aşteaptă; **ne-**au făcut să intrăm prin**tr-**o uşă lăturalnică, ca să scăpăm de această molimă, dar. În zădar, cu toate eforturile poliţiei şi al<e> foarte simpaticului şef al ceremonialului. Mariano Armendariz del Castillo. Suntem carliruiţi în apartamentul principal, la etajul al 5-lea. Ca aspect este mai bine decât.

În Havana, deşi cam în stilul Hollywood. De pe balcon, o bună vedere asupra oraşului, care est<e> mult mai mare decât îmi „închipuiam, peste 1.000.000 de locuitori. În fund se ridică vârful înzăpezit al

Popocatepcilului.

Prima zi după această lungă călătorie, cu atâtea schimbări de temperatură, climă şi înălţimi aşti fi voit să m-odihnesc, aşti fi dorit să şi scap de eternii ziarişti, dar a fost imposibil. Sunt de o obrăznicie nemaipomenită şi au început a deveni dezagreabili, fiind foarte miraţi că primul meu gest n-a fost ce.264, p. 1 17> să-i îmbrăţişez, ci consideră că au fost jigniţi în drepturile lor suverane. Am trebuit să m-înclin şi marţi dimineaţa i-am primit. Când vorbeşti cu ei şi le spui câteva idioţii, se î<n>moaic de îndată. Au încercat să mă stoarcă de

declaraţii politice, dar n-au putut obţine mai mult decât că sunt un hotărât partizan al

Aliaţilor şi că doresc, din tot sufletul, victoria lor. Sunt de o naivitate nemaipomenită şi îţi pun întrebări cari te uimesc prin prostia lor. Am fost indignat de atitudinea lor astăzi, căci chiar unul din ziarele cele mai serioase, „E\celsior”. a fost dezagreabil cu biciul Icaza, l-au luat în primire în felul cel mai ordinar, insultând chiar pe tatăl său. făcândul lacheu etc. A mers aşa de departe, încât chiar Relaciónes Exteriores s-au sesizat. Nenorocirea vrea că legislaţia mexicană îi apără în aşa fel, încât un ziar este impersonal şi nu poate fi tras la răspundere.

Graţie acestui nenorocit de Icaza, am putut să văd ceva din oraş. **Ne** a dus pe străzile principaje, Madero şi Cinco de Mayo, Juffrez

În text: *găseşte*.

În text: *tină*.

1941

167

şi. ce.265, p. 1 18> mai ales. foarte frumosul cartier de vile Lomos de

Chapullepcc. Am fost şi la Palatul Chapullepcc. aşc/.at pe o colină care domină oraşul în mijlocul unui splendid parc cu arbori tropicali de toată frumuseţea; găsesc acest parc mai frumos chiar decât Bois de Boulogne din Paris; palatul este construit de către împăratul Maximilian, e destul de bine ca exterior. Însă interiorul este în cel mai dubios stil 1860. A

fost locuit, după împărat, de preşedinţii, Republicii până la Cardenas a>0, care în sentimentele lui ultra demo-socialiste. considera că este mai popular de a locui în casa lui particulară.

Dacă presa ar fi fost convenabilă, primele impresii ale

Mexicului ar fi fost foarte bune. căci trebuie să zic că am fost primiţi de toţi foarte bine. mai ales de oficialităţi.

ce.263, p! 21> Duminică, 3 august

Am fost poftiţi de familia Pani să mergem la Cucrnavaca, loc de vilegiatură, la 70 klm. depărtare şi la vreo 1.000 m. Înălţime, deci mai jos decât México. Aproape până în ultimul moment am crezut că

Duduia nu va putea merge, căci nu se simte bine şi starea ci de nervi e din ce în ce mai îngrijorătoare. La 11, am pornit în două maşini, cu cu

Ica/a, iar Duduia cu D-na Icaza şi Ernest. Ieşirea din oraş este plictisitoare, dar pe urmă şerpuind drumul, urcă până la 3.200 m., treci o trecătoare şi pe urmă tot mai şerpuind cobori repede prin**tr-**o frumoasă pădure, **într-**o câmpie înconjurată de munţi, în care se găseşte vestita localitate. Peisajul la trecerea munţilor este incontestabil frumos, cu cedrii, agave şi obişnuita iarbă a Inn] alţimilor. Acrul, pentru cine poate suporta aceste în [nalţimi este foarte bun şi curat.

În decursul drumului am vorbit foarte mult cu Icaza asupra lucrurilor de aci. Pentru moment ce mi se pare a domina viaţa politică

ce.266, p.122> a acestor oameni, cari abia de 10 [de] ani şi-au deschis ochii la o viaţă mai civilizată, este un socialism de import şi un feroce anticlericalism care adesea cade **într-**o duşmănie împotriva religiei şi mai ales a [I catolicismului. Această toată <politică> este susţinută de

Lipseşte fila conţinând paginile 119 – 120.

16 X Caţol al II-lea. Înseninări /. ilnico o presă foarte proastă în care scrie o scrie de semidocţi şi având în spate o foarte rea influenţă masonică.

Aşezarea c'ucrnavacci este incontestabil frumoasă, dar primul contact cu <ca, nu> este arătos, căci. afară de Catedrală, frumoasă ca toate cele mexicane, mi-a lacul o impresie rebarbativă şi sărăcăcioasă.

Oau/a este că aci a fost centrul celor mai mari excese agrare din timpul revoluţiei; deci. de teamă, proprietarie în păstrează faţada caselor dinspre stradă dărăpănată* şi cu aspect de mi/cric. Când treci poarta, totul se schimbă, este un adevărat raiu. Mergem întâiu la „Golf Club", unde ne aşteaptă ga/. dele şi se fac prezintările. Aci aspectul e cu lotul altul, a fost clădit după revoluţie, ai cu lotul o altă impresie. Priveliştea **s-**a schimbat, vile faimoase. flori. ce.266, p.123> multe, pajişti verzi, totul este râzător, în general o ambianţă de viligialură plăcută. Aci, pe lângă tânărul Rico Pani pe care-l cunoscusem, căci se ocupă de hotel, era tatăl său. de fapt acela care **ne-**a poftit, şi sora sa. D-na Covorubias, o nebună sportivă şi urâtă, care nu mai are un os întreg în tot corpul.

Bătrânul Pani a fost ambasador la Madrid, ministru timp de 9 ani la

Paris, pe urmă secretar de Finanţe şi la Externe. E un om cult şi mult mai de modă veche.

După <vizita> la Club, care avea rostul de a face cunoştinţă, am plecat spre casă. unde am fost primit de bătrâna D-nă Pani. şi ca foarte drăguţă. Ne-au dus prin casă. care este una veche în stil colonial spaniol, cu cerdac în grădina plină de pomi şi de flori. Deosebirea între faţadă şi interior esic izbitoare. Căldura însă a fost foarte mare. Între comeseni era şi D-l Padilla, secretarul Afacerilor Străine, cu care am putut vorbi după-masă. L-am felicitat pentru răspunsul drastic dat notei germane, notă al cărui gen îl cunosc prea bine şi care a fost totdeauna preludiul unei acţiuni de ce.267, p.124> subjugare tot mai intensivă. Din fericire pentru México, că este departe şi nu poate II supus unei acţiuni directe. Pare-se că în trecut şi faţă de USA s-a procedat cu ace<e>aşi energic, dar fără rezultate. Mâncare copioasă şi excelentă, cu mâncări mexicane, care mi-au plăcut foarte mult. Am mai stat, după-masă, de

În text

dărăpănate.

1941 169

vorbă în grădină până ce s-a răcorit. A fost o zi plăcută, mi-a plăcut, mai ales. bătrâna D-nă Pani. care vorbea cu multă admiraţie de Mama, pe care o cunoscuse pe vremuri la Paris. Avuscesc>şi prilejul să-l întâlnească pe Mihăiţă când era copil mic.

Am vizitat, pe urmă, Palatul Guvernamental, care este fostul palat al lui Cortez „il, frumos ca architectură, dar mâzgălit cu oribile picturi ale lui Dicgo Rivera *u 2*. mult admirate de amatorii de pictură ultramodernă. Sunt cu tendinţe politice şi au, unele din cic, prostul gust de a fi jignitoare pentru marele conquistador. Ne-am mai dus să vedem, nu departe, curioasele formaţiuni ale munţilor pricinuite de eroziuni, întoarcerea s-a făcut scara, aşa încât, de pe munţi se vedea México ca un ce.267, p. 1 25> mare pătrat de lumini, y

Luni, 4 august

De dimineaţă, sculat târziu, căci. fără doar şi poate, acrul de aci este obositor, am văzut în ziare ştiri interesante asupra României.

Pare-se că este o foarte mare nemulţumire din cauza războiului împotriva Sovietelor şi că, după recucerirea Basarabiei, ochii se întorc către Ardeal. Aceasta nu este pe placul nemţilor, cari ne ameninţă cu încă o cimitire a Transilvaniei dacă nu vom continua lupta alături de ei.

Încă unul din frumoasele succese ale lui Antonescu, care a intrat în acest ră/. boiu alături de inamicii noştri ţi seculari, ungurii. Se mai

zice că **s-**ar trimcic pe frontul sovietic şi trupe italiene.

Seara, avem de gând să ieşim să mâncăm în oraş, căci prea proastă este hrana în hotel, însă am primit de la D-l Armendariz del

Castillo bilete pentru o reprezentaţie în beneficiul Crucci Roşii. Surpriza a fost cât se poate de agreabilă, ce.268, p.126> căci n-am văzut până acum una de amatori care să fie mai perfectă. A început prin**tr-**un act bazat pe vals. Compunerea valsului de către un autor local, urmat de un tablou al vieţii din anul 1900, cu costume originale, actul se sfârşea prin**tr-**un fel de vals în balet, foarte frumos. Al doilea act, cu muzica

Bolerouhti lui Ravel 163, a fost bazat pe vechea mitologie aztecă şi reprezenta adoraţia soarelui. În sfârşit, al treilea, cu colorit local, a fost alcătuit de jocuri populare, dintre care unele foarte nostime.

După reprezentaţie, D-l Armendariz del Castillo, cu nevastă-sa.

Carol îl II-lea, însemnări zilnice împreună cu tot Protocolul. Ceremonialul, cum i se zice aci. **ne-**au poftit la un local numit „Patio”. unde serbarea se termină prin**tr-**un aşa-numit bal. O lume nebună, o adevărată cutie de sardele în care te miri cum poate cineva mişca şi totuşi găsesc mijlocul de a dansa. La masa noastră, pe lângă D-na Armendariz. O englezoaică cât se poate de simpatică. ÎI<i>ca lor, Petite. ambasadorul ce.268, p.127> Bolivici.

Finot. cu D-na tânărul Pani şi nebuna de D-na Covorubias.

Marţi, 5 – miercuri, 6 august

ce.269, p.128> prin**tr-**o completă înfrângere a sovieticilor. Tot prin

Radio vine ştirea că trupele române sunt la porţile Kiev ului. Aceasta confirmă ştirile anterioare că ar fi mari discuţii asupra întrebuinţării

Armatei Române şi că am fost siliţi să continuăm să luptăm în U.R.S.S.

ce.269, p.129> neînţeles că guvernul Antonescu va. revizui problema

României (!?!). Termină prin a zice că prezenţa lui. a lui Pangal, este încă necesară în Portugalia, spre a stabili legătura. O excelentă scuză pentru a nu veni.

Joi, 7 august

Azi de dimineaţă am făcut vizita preşedintelui Avila-Camacho în care m-a primit în Palatul Naţional, fost al lui Cortez. La

11 fără un sfert, Armendariz del Castillo. împreună cu un adjutant, care vorbeşte perfect englezeşte, au venit să mă caute. Înaltul magistral, din nenorocire, nu vorbeşte nicio limbă străină. Sunt introdus. Iară nicio clipă de întârziere, în biroul Şefului Statului. Este un om de o statură mijlocie şi, deşi n-are decât 43 de ani, parc îngreunat şi îmbătrânit, nu se mai vede călăreţul emerit şi jucătorul de polo ce a fost. După felul cum a decurs conversaţia, prin lâlmaciu. din nenorocire, pare a fi un om deştept şi cu un spirit vioiu. Conversaţia a început, ce.270, p! 30> ca

Din fila conţinând pag. 127 – 128 sunt decupate 17 rânduri.

Din fila care conţine pag. 127 – 12H sunt decupate 17 rânduri.

1941

171

Întotdeauna, prin banalităţi şi amabilităţi în decursul cărora l-am (sic)

mulţumit pentru actele de curtoazie ce mi s-au lacul de când sunt aci; el a spus că ţara lui este încântată de a mă avea şi că nădăjduieşte că mă voi simţi bine aci. recomandă să iau o casă. Îmi pune la dispoziţie care în

lui. căci a auzit că sunt un bun călăreţ; destul de jenat l-am

J.y/e/ mulţuinil. adăugând că am pierdut antrenamentul. Pe urmă. s-a alunecat pe panta politică, i-am spus cât de mult am apreciat răspunsul dat Germanici şi că-l apreciez, cu atât mai mult cu cât ştiu. din proprie experienţă, la ce poate duce un astfel de început de protestări.

Pe urmă. prin întrebarea dacă ştirile despre a anunţata victorie germană se confirmă, am vorbit despre acest războiu' în URSS. el punând întrebări, deoarece, zice el, ţara lui fiind departe, nu prea cunoaşte rosturile de pe acolo, l-am explicat care e marele rost al rezistenţei sovietice, cum durata războiului depinde foarte mult de ce se va întâmpla pe acest front. Dacă împotrivirea va fi suficientă spre a prelungi lupta şi a bara înnainfarca până la începutul iernii

ce.270, p.131>şi dacă distrugerile sunt. Într-adevăr, aşa de importante cât se zic<e>. atunci văd hotărât că a sosit momentul când roata s-a întors în folosul Aliaţilor şi atunci datele pentru sfârşitul acestui cataclism: 1943 pus de Avila-Camacho. ori 1944, pus de mine, sunt probabile. Dacă însă Sovietele nu pot rezista aşa cum trebuie şi

germanii vor pune mâna pe bogăţiile Ukrainei şi acelea ale subsolului, atunci lupta va ţine mult mai mult, dar totuşi rezultatul final este hotărât de partea Aliaţilor, căci ci sunt stăpânii mărilor. Cu această conversaţie şi încă câteva fraze amabile, între care şi aceea că nădăjduieşte că întorcâ**ndu-**mă la mine în Ţară, voi păstra în inimă un locuşor ciad pentru México, întrevederea a luat sfârşit.

Înainte de a pleca din Palatul Naţional, *mi* s-au> mai arătat câteva din saloanele mari, destul de fastuoase, dar cam încărcate, împodobite însă cu unele tablouri bune. Tot ce **s-**a făcut în acest palat, ca şi la Chapullepec, ca aranjament interior, e din timpul „dictatorului”.

Porfirio Díaz 16S, care a stăpânit timp de ce.271, p.132> 30 de ani.

Întorcâ**ndu-**mă la hotel, Armendariz del Castillo mi-a propus să vizitez fabrica de armament şi Şcoala de ofiţeri, lucru <pe> care l-am primit cu plăcere.

172 Carpi al II-lea, însemnări zilnice

Azi după-amiază a sosit contesa Dorothy Frasso. aceasta înseamnă pentru noi începutul unei noi vieţi mai inonde<n>c. căci.

nebună cum e, ne va face să cunoaştem multă lume. Îmi pare nesfârşit de bine că a luat-o pe Duduia în dragoste, căci că face parte din tagma lumii mari de pe vechiul continent şi cunoaşte intim <pe> toţi acei care până acum au fost potrivnici Duduieci> şi deci şi mic. Având locuri pentru operă, cu toate că e frântă de oboseală, am luat-o cu noi. **S-**a dat

„*Walkiria*” lui Wagner. cam pretenţios pentru forţele de aci. Bine a fost însă o soprană mexicană în rolul Siegliendei. vocea se potrivea rolului.

Oricât de slabă a fost reprezentaţia, opera n-a fost masacrată şi muzica rămâne divină. Dorolhy. ca să facă onoare marelui compozitor, a dormit tun.

ce.271, p.133> Vineri, 8 august

De dimineaţă am avut o foarte mare bucurie, la 12 **s-**a prezentat

Carbonell. ambasadorul Cubei, şi mi-a adus mult aşteptata scrisoare de la Mihăiţă. M-a mişcat bătrânul, căci după câteva cuvinte amabile şi-a luat rămas bun zicând că desigur trebuie să fiu nerăbdător de a cunoaşte conţinutul. Această scrisoare, care mi-o anunţată de mai bine de o lună.

m-a făcut să trec prin mai multe stări morale. Când auzisem că e

trime<a>să prin Legaţia noastră din Lisabona, am avut credinţa că nu poate conţine ceva plăcut, mai ales că atitudinea Guvernului român a fost departe de a fi binevoitoare faţă de mine. Duduia a avut însă intuiţiunea că e bună şi aşa a fost. Plicul cu adresa scrisă de Sitta, conţinea, pe lângă scrisoarea de la Băiat, una de la ea şi fotografii, cari mi-au făcut nespusă bucuria Scrisoarea de la Sitta este amabilă şi spune că abia la acea dată, 14 aprilie, a putut găsi prilejul de a seri. că timpurile sunt foarte grele şi că au stat mai tot timpul la Sinaia, unde

Mihăiţă a făcut mult schi, ceea ce ce.272, p.134> i-a luat mintea de la grijile şi durerile timpului. Termină prin a zice că regretă <că, au fost tocmai împrejurări atât de triste care au pricinuit reluarea legăturilor.

Scrisoarea lui Mihăiţă este o revelaţie; pentru prima dată este uman şi printre rânduri se poate citi atât [ea grijă şi durere. Răspunde la multe întrebări ce le pusesem în scrisorile melc. Spune că se gândeşte mult la mine şi că urările melc de Paşti i-au făcut mare plăcere. A fost pentru

1941

173

noi un adevărat balsam sufletesc de a citi aceste slove şi de a putea desluşi astfel sentimenicic sale. Fotografiile îl, arată în diferite fa/. e ale activităţii sale şi văd că devine mai bărbat.

După-masă am fost cu Duduia şi **ne-**am ales un automobil.

Unul mare, aşa cum voia ea, n-am găsit, deci m-am hotărât pentru un

Cadillac, 5 locuri, care-mi face impresia de a fi foarte bun.

Scara, am fost la restaurantul „*V*. 2.3”, atmosferă plăcută şi mâncare bună. Dacă n-ar fi problema altitudine! aci ar fi foarte plăcut.

Ziua e dominată de bucuria scrisorii lui Mihăiţă.

ce.272, p. 1 35> Sâmbătă, 9 august

Ziua a început prost, căci altitudinea n-are un bun efect asupra

Duduieci>. Îi dă palpitaţii şi o face de o <nervozitate>* teribilă.

Ernest a fost chemai de dimineaţă de Padilla, secretarul

Afacerilor Străine, ca să-l puie la curent cu o cerere a Guvernului român venită prin Legaţia din Berlin, să mi se oprească orice activitate politică pe teritoriul mexican. A urmat o discuţie destul de vie, în care se vedea o e/ilare asupra răspunsului de dat. Ernest a fost de neclintit în părerea lui că trebuie refuzat<a> orice cerere de acest fel. Padilla a

răspuns că n-au nicio intenţie de a-mi frâna activitatea, dar nu doresc să dec un răspuns dezagreabil. Cam greu de împăcat. E clar că aci la mijloc este o manevră germană, dar ea nu va reuşi.

După-amiază, pe neaşteptate, ni se propune de către D-l Rico

Pani să vedem la Coyoacan o casă foarte frumoasă care ar fi de închiriat. Într-adevăr casă, Casa Alvorado, de pe timpul lui Cortezl care făcuse din Coyoacan prima capitală ce.273, p.136> a Spaniei Noi, „este cât se poate de frumoasă, cu o grădină dintre cele mai splendide.

Clădit<a> într-adevăratul stil colonial, cu un foarte pitoresc patio la mijloc, ar fi cu totul pe gustul nostru, deşi cam mare. Am fost primiţi de nevasta prop<r>ietarului, D-na Ethel Miller, o femeie foarte drăguţă şi plină de viaţă, pare atât de tânără încât la început credeam că era fata lui. Ne-a arătat casa în toate detali<i>le, Duduia dorind să vază totul.

Cuvânt şters în text, dar este încă lizibil.

174

Carol al 0 o-ea, însemnări zilnice bucătăria, băile, toate detali<i>le numai ca să allăm la urmă că nu este de închiriat; am fost foarte ruşinaţi, dar proprietarii au râs cu poftă, greşeala fiind a lui Pani. Stăpânul, D-l Tom<m-y Miller. a apărut mai

<târziu>, căci abia scăpase din închisoare unde fusese dus. fiind prins că juca zaruri la el în birou, lucru strict oprit în México din timpul lui

Cardenas, care moralizator, era un mare duşman al jocurilor. De aci

Pani ne-a dus să luăm ceaiul la „Chorobusco Country Club”. Frumos aşezat, parc a avea un golf foarte frumos. Din păcate plouă.

Scara, Dorothy şi doi prieteni ai ci, un ce.273, p, 137> englez cu numele Richard Gully, văr al lui Eden, şi un om de afaceri Columbian.

Eduardo Grenias, **ne**-au poftit la masă la „Manolo” şi pe urmă la balul

Crucei Roşii la Palatul „Beilos Arles”. Cu acest prilej am văzut foarte multă lume şi am avut plăcerea de a vedea că Duduia a avut un succes real. Scara am terminat-o la Patio, unde am fost poftiţi de D-l, D-na şi

D-ra Armendariz del Castillo.

Duminică, 10 august

Ne-am sculat foarte târziu. După-amiază, în căutarea unei case,

am fost cu agentul, D-l Amor, la Coyoacan unde am văzul, tocmai în faţa casei Alvorado, una aparţinând unui englez, Cecil Branson. E o casă nouă, clădită în stilul colonial, cu destul de mult confort şi cu o grădină mare. Nu e mare dar arc suficient loc. Ne-am hotărât **s-**o luăm.

uf! în sfârşit, vom fi la noi şi poate că aceasta va pune capăt acestui oribil traiu cu cortul din**tr-**un ce.274, p.138> hotel în altul, **ce-**l ducem de un an de zile. Să dec Dumnezeu să fie **într-**un ceas bun şi ca Duduia sa suporte înălţimea, căci acesta este singurul punct negru de aci. Altfel totul este bine şi lumea cât se poate de gentilă. Duduia arc o poziţie excepţională. Stăpânul ne-a primit şi ne-a arătat totul. D-na Branson, care se zice <că este bolnavă, de fapt vor să divorţeze, n-a fost decât la ceâiu.

Seara am mâncat la „1.2.3."; a avut loc, din păcate, o vie şi inutilă discuţie, între Ernest şi Duduia.

Luni, 11 – joi, 14 august

Cel puţin două chestiuni au fost rezolvate: casa şi automobilul.

1941

175

este o liniştire.

Am avut] Serile acestea a<u> fost ocupate cu cine de politeţe pentru anumite persoane cari au fost drăguţi cu noi: Padilla cu D-na, D-l şi D-na Ruben Romero, soţii Armendariz del Castillo şi ambasadorul

Cubei, Carbonell cu D-na ce.274, p.139> Aceasta în fiecare zi consumă o cantitate apreciabilă de usturoi, crede că**,** i face bine pentru altitudine, pentru vecinii ci este oribil.

Vineri, 15 august

Dimineaţa am fost deşteptat în modul cel mai plăcut <de> o telegramă de la Mihăiţă, un răspuns la ace<e>a ce-i dădusem, vestind sosirea aci. dar un răspuns aşa de drag şi plin de suflet încât mi-a făcut o nespusă bucurie. Duduier această telegramă i-a ridicat moralul în aşa fel încât **s-**a simţit cu mult mai bine, semn că boala ci cronică arc şi un substrat psihologic.

Au fost astăzi ştiri importante: chiar sovieticii admit că bătălia de la Smolensk **s-**a isprăvit şi că nemţii înaintează în Ukraina.

Românii **s-**ar găsi la porţile Odessei". Vrea să zică că probabil Armata

Română a fost împărţită în două, o parte spre Kiev, alta. cum

este logic, spre Odessa. Dar ştirea cea mai de seamă este, fără doar şi poate, că

Rossevcit şi Churchill **s-**au întâlnit ce.275, p.140> undeva pe

Atlantic, 66, discutând chestiuni privitoare la sfârşitul războiului. Au stabilit, ceea ce este foarte important, un punct de vedere comun pentru restabilirea ordinii în lume. Comunicatul publicat este o declaraţie comună, <care> stabileşte 8 puncte, dintre care unele se resimt din vechea mentalitate sentimentalo-democratică de altă dată şi vor fi greu de adus la îndeplinire, iar altele de mare interes şi progres cari, bine şi just aplicate, vor putea da rezultate foarte bune pentru bunul traiu al lumii. Foarte important este că se ating fundamentele economice.

Declaraţia începe, în primul punct, afirmând că nu urmăresc vreo mărire teritorială ori alta.

În text: *Pe Duduia*.

+ *

Carol scrie: *Odesa*.

176

Carpi al 1I-lea, însemnări zilnice

2. Nu doresc nicio schimbare teritorială, decât ace<e>a dorită de popoarele înseşi.

3. Ei respectă dorinţa fiecărui popor de a-şi alege forma de guvernământ <pe> care o doreşte şi au dorinţa de a vedea restabilite drepturile suverane şi guverne de sine stătătoare a<le> tuturor ţărilor cari în mod <forţat> au fost lipsite de ele.

4. (Cel mai important). Se vor sili. În respectul obligaţiunilor existente, să promoveze pentru toate ce.275, p.141> statele, mari sau mici. Învingătoare sau învinse. acec>csul în condiţii de egalitate la comerţ şi la materi<i>le prime cari vor fi necesare prosperităţii lor economice.

5. Ei doresc să promoveze cea mai deplină colaborare economică între naţiuni spre a procura tuturor îmbunătăţite standarde de muncă, propăşire economică şi securitate socială.

6. După dinstrugerea tiranici naziste, ci nădăjduiesc a vedea stabilindu-se o pace care să dec putinţa naţiundor să trăiască în siguranţă în graniţele lor şi să asigure tuturor locuitorilor acestor ţări traiul şi o viaţă fără teamă şi fără nervi.

7. Reafirmă principiul libertăţii mărilor.

8. Este exprimarea dorinţei că, în viitor, forţa nu va mai fi întrebuinţată pentru rezolvirca diferendelor internaţionale, dorinţa unui sistem de colaborare internaţională şi încurajarea dezarmării şi spiritului de pace.

Problemele economice cari au fost enunţate în această declaraţie sunt incontestabil punctul ci de căperenic şi sunt fericit de a vedea că, în sfârşit, li se aduce o aşa de mare importanţă.

ce.276, p.142> Pentru România punctul privitor la graniţe şi la libertatea de a-şi alege forma de guvernământ este capital.

Seara, am fost la Operă, unde **s**-a reprezentat *Mireasa vândută*.

a lui Smetana *167*. E cea mai bună reprezentaţie dintre toate şi mai ales basul Álvarez a fost cu totul la înălţime. După operă, cu invitaţii noştriţi, Gully şi Grenias, am fost la Patio şi pe urmă la cabaretul

„Corinth”, cari a avut unele numere foarte bune. Am vorbit mult cu

Gully care spune că aştrii îmi arată un foarte frumos viitor; el este pasionat după astrologie şi, lucru interesant, că punctele mele

1941

177

culminante sunt în legătură cu Ungaria. Nu crede că mă voi întoarce în

Europa înainte de 1943 şi că voi trece prin**tr**-o epocă primejdioasă. Între toamna ’43 până în iunie 1944. El crede că viitorul este al Americii de

Sud. vorbeşte de federalizări economice şi. ca mine. crede că în zilele ce vor să vie trebuie pus<a> mai multă bază pe economic decât pe politic.

ce.276, p.143> Sâmbătă, 16 – duminică, 17 august

Grenias trebuia să organizeze pentru astăzi o masă Ia

Xochomilco. localitate vestită pentru cultura florilor şi pentru canalele sale printre insule. În loc <de aceasta> **ne**-a poftit la prânz să mâncăm la „1.2.3”. Ernest şi cu Dorothy **s**-au ciupit cu cognac. Ne-am hotărât să petrecem **weekend**-ul la Cucrnav aşa. Ca în toate aceste ocazii, au avut

<loc> discuţii şi mârâicli din partea lui Ernest. care a luat o atitudine ostilă faţă de Grenias, arătându-se nemulţumit de hotelul ales de acesta.

El **ne-**a recomandat Chula-Vista ca fiind mai liniştit. Ernest voia să meargă la cel din centrul oraşului şi care e mai spectaculos afişat D'ici unc liumcur de chien.

Duminica am petrec**ut-**o la D-l & D-na Moots". În spatele unui zid sărăcăcios, o căsuţă amuzantă cu o grădină de toată frumuseţea din

care nu lipsea clasicul swim<m>ing-poof". Am jucat bridge.

ce.277, p.144> Luni, 18 – joi, 21 august

Plecaţi de dimineaţă din Cucrnavaca. luni **ne-**am întors la hotel ca să ne luăm catrafusele şi să ne mutăm, în sfârşit, în casa noastră.

Scăpăm, în sfârşit, de această viaţă de caravansarai şi suntem, în sfârşit, la noi în acasă. Aceste zile au fost ocupate cu instalarea noastră care merge destul de greu. căci constatăm că nu avem destul loc să punem lucrurile, este un defect al acestei părţi am lumci.

Mai toate serile au venit: Dorothy, Gully şi Grenias. **S-**a jucat

De aici o proastă dispoziţie.

Iniţial urmă: *pe care o am cunoscut zilele trecute la o masă dată de*

Dorothy, tăiat apoi.

Bazin de înot, piscină.

178 Carol al II-lea, însemnări zilnice table, uimitor fiind /arul lui Dorothy.

Vineri, 22 august

Dorothy ne-a propus să mergem la Pucbla pentru aniversarea generalului Maximino Avila-Camacho, fratele Preşedintelui. Fiind european, fără invitaţie nu mă pot duce. Tot în aşteptarea acesteia suntem, deci înfierbântate discuţii dacă mergem ori nu. Şpriţul general, chiar la mine, care sunt ce.277, p.145> totde<a>una pentru orice experienţă nouă, este de a nu ne duce. Nenorocirea însă a voit că telegramaprin care sărbătoritul **ne-**a poftit, vine şi confirmă imitaţia orală făcută de Dorothy. După-amiază ne facem bagajele, căci scara ne este luată de o masă ce o dă Dorothy la „Manolo". Lume multă, în afară de fratele ci, Taylor, cu cei doi copii ai lui. avocatul Sol Rosenblatt, un senator de stat, foarte mitocan, Hastings, perechea Moots, Chato

Elizaga cu nevastă-sa. Marie Lou, artistul de cinema Carry Grant, 68.

Chick Roberts, mare om de afaceri, subsecretarul de la Economia

Naţională. Ramón Beteta, principesa Pauiette Ponialowska,

Richard

Gully etc, în totul vreo 35 de persoane.

Voie bună, cu incidente amuzante, cu schimb de bilete între mese. Eram aşezat între D-na Beteta şi cumnata lui Dorothy, D-na

Taylor; conversaţie destul de uşoară şi plăcută. Mitocănia lui Hastings a depăşii orice măsură. Întâiu a crezut de cum<i>nţă să vină într-un smoking alb cu cravata, batista şi floare de cauciuc la butonieră, loale de culoare bordo, este o modă ce.278, p.146> puţin elegantă americană.

Pe urmă s-a îmbătat turtă şi, pare-se că, la un moment dat, adresându-se mie, mi-ar fi zis: „FII just snatch for a day or two your Throne and yo<u>r girl friend”. Din fericire că nu l-am auzit. Denotă ce tip e.

Ne-am întors ceva mai devreme, căci mâne de dimineaţă plecăm spre

Puebla.

Sâmbătă; 23 august întâlnire la 11 în faţa hotelului „Reforma”, unde ne aşteaptă

„Tocmai [i-am suflat, pentru o zi sau două, Tronul şi prietena”.

1941

179

compania Dorothy ca să plecăm în caravană spre Puebla. Drumul a fost splendid, atmoseferă> frumoasă şi limpede, aşa încât s-au văzut perfect cei doi vulcani. E într-adevăr un spectacol splendid de a vedea aceste vârfuri înzăpezite cari domină bazinul Pucbici. Ni se anunţă că la intrare ne vor aştepta motocicliştii Politici, cari să ne ducă la locuinţă, într-adevăr acolo erau şi, cu un zgomot infernal de sirene, ne conduc până la „Hotelul Colonial”, unde mai găzduisem în drumul nostru spre

México.

ce.278, p.147> Aceasta a fost prima surpriză a zilei, căci imitaţia făcută către Dorothy indicase că vom locui la generalul

Maximino Camacho în casă. Nici n-a fost cineva să ne primească, mă aşteptam ca el să fie aci să ne primească, dar ioc. Atât, ni s-au arătat odăile, tot acelea de rândul trecut, pare-se cele mai bune. Nicio ştire despre gazda noastră, abia după câtva timp apare un fel de zăpăcit de doctor, venind din partea generalului, să ne anunţe că la 2 suntem aşteptaţi la banchetul care se dă **într-**un foarte frumos restaurant

lângă reduta unde **s-**a dat lupta cu francezii. Pe urmă, pe un ton foarte detașat, ne anunță că pentru restul zilei suntem liberi, căci prima parte a sărbătoririi a și avut loc azi de dimineață. Întrebând de programul pentru mâne, doctorul, cu un ton foarte sentențios, spune că are loc o luptă de tauri după-masa, iar scara un bal dat de un siriano-libanez, prieten al lui Maximino.

Stând de vorbă cu Dorothy, ne întrebăm ce o fi? Ea e foarte jenată, căci adusese atâta lume din USA tocmai pentru aceste serbări cu un colorit local, pentru aniversarea prietenului ei, generalul Maximino

Avila-Camacho, fratele Președintelui. Făcuse să crează marea cu sarea, că vor fi serbări peste serbări, două baluri, că vom sta la el și așa mai departe, în sfârșit, și să vedem ce **s-**o întâmpla când vom da ochii cu sărbătoritul.

Cu toții, conduși de faimosul doctor, plecăm în cea mai perfectă dezordine; precedați de sirenele poliției la locul unde avea să aibă loc, la ora 2, banchetul. E o căldură destul de mare și suntem introduși **într-**un fel de cârciumă infectă, așa de ticsită de lume, încât ca să înaintezi trebuie să dai din coate. Toată sala avea poate 8 x 12 m, din fericire în fund erau câteva mese și scaune lângă fereastră. În fiecare colț

1 X0; Cardj al 1I-lea, însemnări zilnice al sălii câte o muzică militară care. din timp în timp. intona [u cu toată puterea alămurilor niște melodii vio<a-i<e>. Și aci trebuie să așteptăm, căci D-l general trebuind să se antreneze cu taurii, pentru lupta de mâne.

a întârziat. Deodată se produce o învălmășeală și iată câteva persoane înconjurate de un întreg ce.279, p.149> grup sosesc făcâ**ndu-**și loc cu greutate în mijlocul înghesuiclei. Mai mult prin instinct decât altfel am putut ghici care este marele om. Acuma, când mă gândesc, nu era greu de distins, căci se deosebea de toți după îmbrăcăminte. Purta un swcater închis până la gât de un zip* și peste piept acoperit cu piele maron. dar ceea ce era mai izbitor erau pantalonii roz, de culoarea șerbetului de zmeură. Unele guri rele zic că purta pe <de>desubt o za de oțel. fii**ndu-**i frică de atentate. A fost foarte politicos cu mine, cu Duduia și chiar cu

Dorothy. dar <pe> restul invitaților lui **i-**a cam ignorat.

Ca un luptător de circ. a stat cu pieptul umflat, privind de jur-împrejur, vădit foarte mândru de ovațiunile ce i se făceau și de

zgomotul infernal ale celor două muzici cari sunau din răsputeri.

Această exhibiţie ţine un minut ori două şi pe urmă ne invită să trecem la banchet, Acesta are loc **într-**o mare sală de alături în care erau întinse mese lungi şi înguste pentru vreo 300 **–** 400 de persoane. Ace<e>aşi

gimnastică ca să ce.280, p.150> ajungem la masă, unde afară de locul sărbătoritului nu era niciun loc rezervat. Fiecare cum se apuca se aşeza, aşa încât o parte din persoanele venite special din USA n-au găsit loc. Cel puţin pentru Duduia şi Dorothy **s-**au putut găsi în vecinătatea mea, cari mă găseam la dreapta gazdei.

Şi în sală muzici militare, dintre care una drept în spatele nostru**. Într-**un spaţiu de vreo doi" metri între masă şi perete, pe urmă tarafuri de lăutari, numiţi aci „mariachi", cari, ele cel puţin, erau mai puţin zgomotoase. Această denumire de „mariachi" are o origine amuzantă, e din timpul francezilor, cari chemau aceste tarafuri la nunţi.

„Mariages", de unde cuvântul mexicanizat. *E* un zgomot asurzitor de voci şi de muzici, atmosferă caragialicească de întrunire electorală.

pulover (flanelă de lână, groasă), închis de un fermoar (*zip*, formă prescurtată a lui *zipper*, fermoar).

În text: *două*.

1941

181

Fotografi cu duiumul, cari neîncetat ne orbeau cu luminile lor. trebuie să *se e*\ luat vreo 500 de po/e.

Pe d-îndelete, aşa cum se fac toate aci. **s-**a servit masa. Între timp majoritatea comesenilor ce.280, p.151> se sculau ca să vorbească cu generalul Camacho dâ**ndu-**i clasicul „a brasso", fără a ţine scamă de vecini; am înghiţit brânci şi lovituri în spate câte vrei. Conversară era destul de penibilă, căci traducătorul, care se ţinea în spate, sau nu ştia să traducă sau era brutal împins la o parte de acei cari veneau să îmbrăţişeze pe Maximino. La un moment dat chiar cu spaniola inexistentă am tradus un schimb de politeţi între mitocanul de senator

Haslings şi general.

Deodată, în spatele nostru **s-**a strecurat un taraf de „mariachi".

cu o cântăreaţă, Manuelita Ariolo. care cânta cântece de chef: că s-a apropiat de mine şi trecâ**ndu-**şi mâna prin păr m-a sărutat, pare-se

că aşa este cântecul. A fost un râs în sală şi aplauze nemaipomenite; am avut impresia că popularitatea mea a crescut foarte mult prin aceasta.

Ceva mai târziu a revenit cerând<a-şi> scuze pentru gestul ei. dar zicând că aşa este obiceiul şi că nu numai în cântec, dar şi în realitate era ciupită. Pe urmă a început chinul ce.281, p.152> iscăliturilor, de astă dată pe fotografiile banchetului. În momentul felicitărilor, o muzică militară din spatele nostru a avut nobila inspiraţie să intoneze cu toate alămurile sale o compoziţie ocazională; oricine îşi poate închipui-cc bucurie a fost pentru timpanele noastre.<Ceea, ce pe mine m-a făcut să petrec în ai mult a fost observarea mutrelor, întâiu ade> localnicilor, cari aveau acrul de a găsi da> această sărbătorire superlativul plăcerilor, iar pe urmă ade> americanilor. În special ade> lui Chik

Roberts şi Sol Rosenblatt, cari, pe de o parte erau amuzaţi şi pe de alta indignaţi de acesta destrăbălare, cari totuşi avea ceva pitoresc în ea în fond erau miraţi cum puteam să suport acest lucru. Spre scară, chiar

Mrs. Roberts mi-a spus-o în felul lor. „You are the greatest spir<i>t l've ever secn". După vreo 2 /? ceasuri s-a terminat cu servirea celor 4 feluri şi a cafelei. La despărţire, generalul Camacho ne roagă să vizităm casa

Sunteţi unul din spiritele cele mai remarcabile pe care le-am întâlnit vreodată.

182 Carol al II-lea, însemnări zilnice lui şi pentru mâne ne pofteşte, pe Duduia şi cu mine. la el la prânz.

ce.281, p.153> însoţiţi de imbecilul de doctor, mergem acasă.

În grădină, care este într-adevăr frumoasă, se găsea o parte din familie care nici n-a găsit de cum<i>nţă să se deranjeze, deci am privit numai caii cari sunt splendizi, mai ales acela <pe> cari trebuie să-l călărească mâne Dorothv la coridă. Se făcuse aproape 5 când ne-am întors la hotel.

Când ne-am găsit din nou între noi. ne-am privit unul pe altul şi am pufnit de râs. Asta este oare concepţia mexicană de politeţe şi ospitalitate? Oricât de originală ar fi fost această manifestare de astăzi, şi nu-mi pare rău că am văzut-o. ca nu acoperă mârlănia acestor oameni cari se zic civilizaţi şi. colac peste pupăză, a fost observaţia lui Gully:

„La ducele de Devonshire aşa ceva nu se întâmpla".

Gândindu-mă bine la acest banchet, realizez că de fapt n-a fost decât o manifestaţiune a prietenilor politici şi electorali ai generalului.

Seara, am fost să mâncăm într-un restaurant de o murdărie fantastică. Am putut <.282, p.154> <vedea> cât de drăguţi sunt Taylor şi fiul lui., mai ales acesta din urmă.

A fost o zi de pomină şi derâs; am dormit foarte bine, deşi uşa din camera noastră nu se închidea.

Duminică, 24 august

Dacă n-am fi fost invitaţi la prânz de Maximino Camacho şi teama de a nu ofensa lumea plecând Inn lainica luptei de tauri, ne-am fi luat liniştiţe în catrafusele şi ne-am fi întors acasă. Însă pentru *a* asista la corridă am pus o condiţie, e ca grupul nostru să fie aşezaţi (sic) la un loc. Dorothv, care azi de dimineaţă trebuia să se ducă să-şi încerce calul pentru corridă, a fost înştiinţată să aranjeze lucrurile cu

Maximino Camacho, pseuda noastră gazdă. Din fericire toate lucrurile au fost puse la punct, vina neînţelegerilor căzând pe capul imbecilului de doctor. Ţ, înainte de a merge la masă am fost poftiţi ce.282, p.155> de un bogătaş local, prieten al lui Dorothv. să luăm un apetitiv la o baie de sulf de la porţile oraşului. La banda noastră s-au> mai adăugat şi D-l cu D-na Mcots, care au sosit abia azi-scară spunând că ştiau la ce să se aştepte cu privire la ziua de ieri.

1941

183

Am fost rugaţi de un tâmpit de secretar al lui Maximino să fiţi în foarte punctuali la ora 2 la masă. căci lupta de tauri începe fix la

4 şi că pentru aceasta nu se admite nicio întârziere. Deci. conform cu recomandarea, ne-am silit să fiţim la casa gazdei la ora fixată. După obiceiul local, n-a fost nimeni să ne primească şi am fost introduşi într-un patio plin de colivii cu păsări în care am fost rugaţi să aşteptăm

Câteva minute până la sosirea gazdei. Casa este aşezată pe o faţă de deal. aşa încât este clădit<a> pe diferite planuri. Ieri intrasem la deal.

unde sunt grajdurile şi bazinul de înot. azi am intrat la vale, unde sunt* patio-<u>l şi g<a>rajcic. Patio-ul e frumos, deşi cam modern. Însă plin de viaţă, animat fiind de ciripitul canarilor din colivii.

După o aşteptare ce.283, p.156> de vreun sfert de oră, suntem

poftiţi să mergem la deal şi ne vine întru întâmpinare una din fetele gazdei, o urâtă cu ochelari, dar deşteaptă. Ea ne spune că tatăl ci nu va întârzia. Ne urcăm printr-o grădină cu poteci de cărămidă şi piatră până la pajiştea unde fusesem ieri. Mai jucându-ne cu perechea de ursuleţi mexicani, mai aşezându-ne sub umbrelele din grădină, aşteptăm, tot aşteptăm. Afară de unele băuturi răcoritoare ce ni se servesc, vremea trece şi nimica nu se întâmplă. Cam pe la 3 fără un sfert apare D-na

Camacho, care, ca, se scuză în numele bărbatului său zicând că nu va întârzia. De origine italiană, pare” a fi o femeie deşteaptă. Pe urmă am aflat că aşa e, mai ales prin felul plin de tact cu care ştie să se adapteeze> la toate infidelităţile bărbatului său şi să se poarte cu numeroşii copii ai generalului Maximino, semănaţi prin toate colţurile şi aduşi acasă. Dintre cei 9 – copii ce locuiesc cu ea sub acelaşe în

acoperiş, numai doi sunt ai ei, dar se poartă ca o adevărată mamă pentru toţi. k

ce.283, p.157> Sfârşim prin a <ne> pierde răbdarea şi în faţa gesturilor destul de semnificative ale unora, cei din casă, cu toate că gazda nu venise încă, se hotărăsc să ne poftească la masă. Cu toată aşteptarea, masa a fost destul de bună, dar doctorul cu cunoscuta lui tâmpenie ne tot zorea că la 4 începe lupta de tauri. Mrs. Moots însă nu în text: *este*.

184

Curol al II-lea, înseninări zilnice şi-a putut ţine gura şi i-a trântit în plin că dacă a avut neobrăzarea să ne facă să aşteptăm atâlca ar putea să aibă decenţa să ne lase să mâncăm liniştiţi, ceea ce era adevărat. În sfârşit, pe la 4 fără un sfert apare generalul Maximino **într-**un costum de charo bordo închis, cu palicte portocalii şi încălţat cu cizme de cauciuc roşii. Asamblaj curios şi, într-adevăr, maximinesc. A avut însă bunacuv i<i>nţă să spuic că-i pare rău că n-a putut fi la oră şi că nădăjduieşte că vom reveni altă dată, nu aci unde n-are loc să ne găzduiască, ci la hacienda lui. care e mult mai spaţioasă. Ne crede nebuni <ca> să ne mai prinză în casa lui. Terminând masa. ni **s-**a dat o explicaţie a lucrurilor. El ar fi început prin ace<e>ci că Dorothy di Frasso a fost ce.284, p.158> rugată să nu mai călărească astăzi la coridă şi că nici generalul Maximino nu va mai apărea în arenă ca toreador. Pare-se că luptele politice au devenit aşa de acute, încât el.

cari reprezintă reacţiunea împotriva exceselor seringii, a fost

viu atacat azi de dimineaţă şi chiar ameninţat, aşa încât, ca să se ţie corrida a fost silit să dăruiască frumosul său cal negru adversarului ca să împace lucrurile. O fi asta cauza adevărată ori scuze, căci o altă versiune zice că ar fi petrecut toată noaptea şi dimineaţa, chefuind cu nişte artiste mai mult sau mai puţin frumoase, între care şi Manuelita Ariolo. Cine ştie.

În tot cazul nepoliteţ<e>a de a fi poftit lume la masă, de a-i face să aştepte în soare mai bine de un ceas şi pe urmă să au apari decât o clipă, rămâne în picioare.

Inn] ainte de a pleca la arenă, cucoanele **s**-au retras o clipă şi **s**-au întors cu descripţii fabuloase despre toaletele şi sălile de baie.

Pare-se că ace<e>a ea> gazdei este de faianţă neagră, baia aşezată în mijlocul încăperii şi ca să ajungi la că trebuie să scobori câteva trepte/.

Tot acolo ce.284, p.159> se găseşte o masă cu mai multe şute de sticle cu cele mai alese parfumuri franceze.

În sfârşit, după atâtea incidente, **ne**-am urcat. Dudjjia şi cu mine, cu D-na Camacho în automobilul ei. şi ne îndreptăm spre arena unde trebuie să aibă loc spectacolul cel mai de seamă al acestor sărbătoriri, lupta festivă de tauri în onoarea generalului. Trebuie să mărturisesc că eram interesat de a vedea acest spectacol despre care auzisem atâtea, eh! bine nu numai că a fost o completă deziluzie, dar şi cea mai mare porcărie imaginabilă. Ajunşi acolo. Întâiu abia am putut

1941

1 X5

Intra, aşa de multă lume se înghesuia, dar. În sfârşit, după ce am pătruns în arenă, am fost aşezaţi pe o estradă de scânduri abia bătută în cuie şi pe care. după obiceiul democratic local, **s**-au îngrămădit toţi chemaţii şi mai ales nechemaţii care. cu coatele în spinare, te tot împingeau către cea mai şubredă dintre balustrade. Cum am intrat, am fost primii cu un ropot de aplauze, mai ales Duduia

Serbarea începe prin prezentarea. În automobil (sic)*, a nu ştiu ce „regine” locale: într-adevăr. ce.285, p.160> fetele erau înţolite cu costume destul de frumoase. A urmat corida propriu-zisă în care trebuiau sacrificaţi 6 tauri. Întâiu au intrat generalul Maximino împreună cu nu ştiu ce portughez., acesta călărind faimosul cal negru. Pe urmă. parada, disgustăloare. căci atât picadorii (?) * * cât şi bandarillos erau înveşmântat) cu cămăşi de toate culorile şi

nemaipomenit de soioase. **S**-a dat drumul „taurului”, un biet tăuraş ceva mai mare decât un danez şi care alerga pe pistă ca un şobolan în cuşcă. Cerul se întunecă şi ameninţă a ploaie. În sfârşit apare cel mai vestit toreador al

Mexicului. Armelila. ropote de aplauze. Într-adevăr este foarte elegant în pasaje şi în mişcările lui; când pune bandeticrile. sunt parcă păsuri de balet. Bietul tăuraş este aşa de neprimejdios încât pentru experienţa lui nu trebuia să fie decât un joc. Oroarea **s**-a întâmplat însă când trebuia să ucigă bietul animal, lucru care n-a reuşit să-l facă cu o singură lovitură de spadă, cum trebuia, încât chiar publicul, care nu prea este exigent, **s**-a supărat. Din ce.285, p.161> fericire, mai ales pentru

Duduia, cari nu suportă acest spectacol, cerul a fost îndurător şi a început o ploaie torenţială care ne-a permis să ne retragem cu demnitate.

Acest spectacol este atât de gustat de public încât o plecare timpurie este foarte rău văzută.

Întorşi la hotel, jumătate glumeţi, jumătate indignaţi, **ne**-am adunat la Dorothy în odaie. Ea nu venise la corida, fiind ofensată, cu drept cuvânt, de procedura’ lui Maximino. Ne-am hotărât să ne întoarcem de îndată la México undeei am poftit pe toţi să cinăm la

Aşa în text.

Aşii în textl.

1 X6 Carol al 1I-lea. Însemnări zilnice

„1.2.3”. Masa a fost voioasă. Însă la sfârşit Dudui<e>i i **s**-a făcut rău.

Luni, 25 – marţi, 26 august

Miercuri dăm prima noastră recepţie, deci aceste zile au fost ocupate cu pregătirile. Simt poftite vreo 30 de persoane pe care am avut prilejul de a-i cunoaşte aci. Ce discuţii au fost! Ernest, care crede că suntem încă în Europa, a ţinut ce.286, p.162> ca toată lumea să fie în frac. eu cred că este exagerat pe acest pământ al formelor democratice;

el însă a câştigat partida. Casa e cam mică, bucătăreasa noastră cam necxperimentată pentru aşa ceva. Încât **ne**-am adresat lui „Manolo”.

pentru bufet. Altă ceartă a fost cu biala şi nedibacea secretară… pe care a angajat-o Ernest, privitor la invitaţii; chestiunile de titulatură nu pot intra în capul bielei fele.

Miercuri, 27 august

Astăzi este o mare piatră de încercare socială pentru noi; cu toate chinurile naşterci. a reuşit bine şi am impresia că lumea era mulţumită. Ţineam ca toată lumea să poată <să lic aşezată pentru masă. deci din lipsă de spaţiu, am aranjat mese mici de câtc4 persoane.

Din cauza acestui aranjament, s-a iscat o nemaipomenită ceartă între

Duduia şi Ernest care a riscat să compromită toată serata.

Ca lume mai de soiu a fost Padilla. care este ce.286, p.163>

extrem de amabil; Maximino, deşi poftit, n-a venit. Vremea a fost din fericire frumoasă, aşa încât multă lume s-a putut degaja pe terasă. Mic nu-mi plac aceste adunări monstre şi, pentru mărimea încăperilor noastre, a fost prea multă lume.

Joi, 28 august

Până seara, când a avut loc căsătoria civilă a fetei lui Padilla, nimic de însemnat. Naş este chiar preşedintele Avila-Camacho. Ca asistenţi, toată lumea oficială, dar îmbrăcămintea este smokingul, considerai aci ca maximul de toaletă. Ceremonia, ca la noi. Mireasa insignifiantă, mirele un tip de bărbier.

Două cuvinte sunt şterse în text.

1941

1 X7

Am lacul cu această ocazie cunoştiţinţa unui personaj destul de important în viaţa politică de aci. secretarul de Gubemación. cum s-ar /.ice ministrul de Interne. Mig-uci Alemán. Am mai Cunoscut şi <pe>

ambasadorul Statelor Unite. Joseph Daniels *u*, acesta este un tip cu totul ce.287, p.164> particular. Fost secretarul Marinei sub

Weoodrow> Wilson, 7”. Rooscvelt a fost subsecretarul lui; ca recunoştinţă l-a trimis ambasador aci. El a fost marele protagonist al prohibiţiei şi-a introdus-o în marină. Păstrează şi acum această mentalitate. La dineurile ce le dă. deşi sunt reglementarele pahare de vin aşezate pe masă, ele se umplu pe rând. Însă cu apă; acest lucru l-a făcut de râsul lumci. Ca diplomat, e mare partizan al politicei de „bună vecinătate” pe care o împinge atât de departe încât da totdeauna dreptate mexicanilor împotriva compatrioţilor săi, aşa încât colonia americană de aci este pur şi simplu dezgustată. Duduia a avut mult succes, este foarte cald primită de toţi.

Vineri, 29 august

După două zile de sindrofii, obositoare în acesta altitudine, mai ales pentru ce.287, p.165> Duduia, a trebuit să urmeze, fatalmente, una de odihnă, şi aceea a fost astăzi.

Sâmbătă, 30 august

La prânz, Dorothy, Sol Rosenblat<o şi familia Taylor, cari pleacă mâne.

A avut loc o discuţie foarte vie asupra felului de a vorbi a<l>

lui Dorothy şi asupra primejdiei pentru ea a atitudinii sale antibritaniec.

Focul a fost deschis de Rosenblatt şi întărit de mine şi de fratele ei. Ea a plâns, dar cred că a priceput că e spre binele ei.

Am vorbit pe urmă cu Rosenblatt despre chestiunea venirei noastre în USA. El spune că totul e în legătură cu prostia „moral turpitude” susţinută de bisericile americane. I s-au dat şi alte cauze idioate, ca de pildă deranjamentul ce l-ar cauza o pază prea mare şi că de ce m-aş fi fi purtat aşa de prost cu canalia de Città Davila, care este apreciat de Sumner Welles 171.ce.288, p.166> Acest din urmă punct mă face să cred că acest porc a lucrat mult. L-am rugat pe Rosenblatt să fie

! SS Carpi al 1I-lea. Însemnări zilnfce avocatul meu în chestiunea bagajelor din Spania care s-a complicat din nou. După ce totul avea aerul de a II aranjat, iată că acest Guvern, care a fost atât de vitreg cu noi. declară că nu vrea să restituie lucrurile care sunt proprietatea noastră particulară.

Pe urmă am fost la un cocktail dat de Chik Roberts la

„Reforma”. A fost foarte interesant pentru mine. căci poftise şi <pe>

membrii Comisiunci Apărării Naţionale a Congresului USA. cari sunt în turneu aci. Am putut vorbi mult cu aceştia despre evenimente. Mi-au pus multe întrebări despre situaţiunea în Răsărit şi toţi am fost uimiţi de rezistenţa sovietică; am atras atenţia mai ales asupra extraordinarului efort de a reconstitui o armată şi un întreg armament după dezastruosul rezultat al campaniei cu Finlanda. Pe urmă discuţiunea a urinat asupra efortului făcut de Rooscvcit. insistând pe nevoia de a participa activ la războiu’ şi la reconstrucţia viitoare a lumci, mai ales economic.

ce.288, p.167> Au ascultat cu multă atenţie, iar la plecare preşedintele mi-a mulţumit pentru interesantele deslușiri ce i le-am

dat.

Scara, am fost poftiţi la „Manolo” de către Barbara Hutton şi

Carry Grant.

Duminică, 31 august

La prânz au fost poftiţi D-l şi D-na lează. cari pleacă în post în Guatemala. Conversaţie vioaie asupra ţării unde se duc. pe urmă am alunecat asupra vizitei la Pucbla şi ea> aşa-numiţilor no. ştiţi

amfitrioni: Icaza povesteşte lucruri enorme asupra lui Maximino. Timp de 4 ani a fost guvernatorul Pucblei unde. pare-se. a făcut ordine şi. cu toate că a prolitat cu vârf şi îndesat, a lăsat bani în casa Guberniei. Dar caracteristicile lui cele mai mari sunt altele. Prima, că este un maniac al hainelor în culori stranii, aşa încât pantalonii roz şerbet n-au fost o surpriză pentru nimeni; arc o garderobă de 500 de costume în acelaşi gen. Secundo, este un crai ce.289, p.168> nemaipomenit, are la Puebla cel puţin 25 de femei, dintre care multe cu copii; când găseşte că unul din aceşti copii îi seamănă îl adoptă şi-l aduce acasă, iar biata şi foarte

1941 1X9

deşteaptă lui nevastă îi creşte şi-i consideră ca fiind ai ei”. Fiecare femeie arc casă. automobil şi bijuterii, dar când se satură de...” E un adevărat satrap de altă dată.

Dar n-a fost numai el cu aceste obiceiuri, unul l-a întrecut, faimosul Pancho Villa 172. Acesta avea 50 de femei: sub cuvânt că este cinstit cu ele. silea, ameninţând cu revolverul, preoţii să-l căsătorească

Ce ţipi!

La şase suntem poftiţi la directorul Băncii de México (Banca

Naţională), Eduardo Villa-Scilor. Altă lume decât acea întâlnită până acum. mai mult diplomaţi şi lume oficială. Am avut o foarte interesantă conversaţie cu Lockctt. consilierul comercial al Ambasadei USA şi cu subsecretarul de la Relaciónes. Torres Bodet. Subiectul e acela care începe să mă pasioneze: viitorul lumci. Mi-am dat liber curs ideilor asupra importanţer * * <pe> care o va avea o organizare ce.289, p.169>

temeinică, economică. Economicul va trebui să predomine politicul. Nu se poate vorbi despre o supraproducţie cât timp sunt mase enorme cari n-au ce le trebuie. Villa-Scilor a pus problema Statelor Unite ale

Europei, pe care am combătut-o. fiind susţinut de ceilalţi

ascultători.

Două lucruri spuse de Lockct m-au izbit şi mi-au făcut plăcere:

1. Când mă voi întoarce să nu uit să-l iau. pe el şi pe Bay cu nevastă-sa. În Ţară. (Bay a fost la Legaţia din Bucureşti şi acolo **s-**a şi însurat cu D-na Bay. **care-**i o fanatică apărătoare a României).

2. Când mă voi întoarce în Ţară, voi avea de îngrijit de mai multe teritorii decât înainte. Aceste observaţii sunt interesante, venind din partea unuia care este un factotum la Ambasada USA.

Pe urmă. cină liniştită acasă şi culcaţi devreme.

Luni, 1 septembrie

Şi oboseala, dar şi aerul de aci au făcut că ce.290, p.170>

ne-am sculat târziu, cu toate că pentru mâne. ziua Duduieei>. sunt multe în text: *lui*.

În text suni trei cuvinte şterse.

În text: *importanţa*.

190 Care] al II-lea. Însemnări zilnice de pregătit.

După-masă. de ale gospodăriei şi pe urmă am scris scrisori către George Messersmith şi Lord Halifax. <pe> cari vreau să le remit mâne lui Lockct să le expedieze la Washiilgton. Lui Halifax i-am scris foarte deschis despre lipsa de propagandă utilă a Aliaţilor şi lipsa unei legaţii britanice aci. Sper ca acest strigăt să nu fie unul în pustiu.

La Radio, înainte de masă, vestea uimitoare că sovieticii nu numai <că, rezistă, dar au început o ofensivă pe toi frontul, 73. Chiar şi comunicatul german mărturiseşte că au trebuii să treacă la defensivă.

Aceasta măreşte şi mai mult admiraţia mea pentru efortul nemaipomenit ce l-au lacul* Sovietele penlai reorganizarea şi rearmarea Armatei Roşii.

Pierderile germanilor trebuie să fie enorme şi, desigur, e o foarte mare epuizare a trupelor lor; cifrele de cari se vorbeşte” sunt fantastice: 2.

500.000 morţi şi răniţi. Ce este o crimă în toate acestea este că bieţii noştriţi români suferă cumplit în această disperată şi inutilă luptă pentru noi.

ce.290, p! 71> La cină. Barbara Hutton, Carry Grant, Dorothy şi o pereche, Hunter. Una buna, care mi-a povestit-o Barbara: cel mai puţin snob dintre stării de la Hollywood este tocmai Carrv Grant; totuşi zilele trecute, în decursul unei conversaţii, l-am chemat pe nume; de atuncea nu mai poate de mândrie că chiar un Rege l-a chemat pe nume.

Trebuie să spun că este un om bine şi într-adevăr nu e deloc închipuit şi de Barbara auzisem multe lucruri neplăcute; trebuie să mărturisesc că e cu mult mai simplă şi plăcută decât credeam, totuşi cu o nuanţă de preciositate. După cină am jucat table. Ernest cu mine contra lui Dorothy şi Hunter, care mi se pare că este campionul

Americci. Zarul lui Dorothy este indecent, aşa încât a câştigat foarte mult.

Marţi, 2 septembrie în text: *au făc***ut-***o*.

În text: *vorbesc*.

Trei rânduri suni decupate din lâla ce conţine pag. 171-172.

1941

191

ce.291, p.172> la anul să nu trebuim **s-**o serbăm aci. ci la noi. În bătrâna noastră Europă, chiar aşa în ruine cum o fi.

Veştile din l IRSS. cu o nuanţă de mai puţin optimism, se repetă din nou astăzi; dau de sperat că lucrurile se întorc spre bine. Eu tot sunt silit să rămâi aşa pasiv şi aceasta mă omoară.

Duduieci>. sufletul meu poate să-i spuie mai bine decât vorbele tot **ce-**i doresc, aşa de multe lucruri bune. bucurii şi sănătate. Încât nici nu pot încape pe aceasta lume de mi/crii.

Cu toate că **ne-**am culcat târziu, am fost sculaţi mai devreme şi ţinuţi deştepţi de telefonul care neîncetat suna. Dar pentru Duduia n-am puteut> avea darul meu, căci a rămas să-l căutăm împreună. Au venit flori de la multă lume; de altfel, de când suntem aci că este sărbătorită ca o regină şi de majoritatea 1 unici este considerată ca nevasta mea.

Această situaţie trebuie definitiv lichidată de îndată ce voi putea avea legături cu…

ce.291, p.173> şi D-na Mools. Dorothy, Rico Pani cu nevasta, D-l şi

D-na Oglivic. contele şi contesa Nascili, Lockct cu nevasta şi Richard

Gully. Bufet bun, mâncăm la mese mici. pe urmă am jucat bridge cu, D-l

Moots şi perechea Nascili, am câştigat. La o altă masă, Enest continuă partida de table cu Dorothy şi Oglivic cu un rezultat dezastruos; am intrat şi eu în joc şi mi-a mers din lac în puţ, pierzând… *” K (uzia mai prinde. Ne-am culcat la *5 Vi* dimineaţa, Duduia fiind, cu

drept cuvânt, supărată de pierderea mea şi foarte obosită.

Miercuri, 3 septembrie în sfârşit, o zi liniştită; am putut sta acasă, fără oaspeţi şi fără să fiţim poftiţi undeva. Duduia **s-**a sculat târziu şi Ernest a lipsit atât la prânz cât şi seara, încât a fost linişte. Seara, cina în doi cu Duduia, am ascultat radio şi am jucat pichet. Gândurile ni **s-**au dus către Ţară şi dorul după Mihăiţă ne prăpădeşte. ce.292, p.174> Fiecare melodic frumoasă, şi sunt multe, ne face să dorim se ascultăm cu el. Cum i-ar

Ttrei rânduri sunt decupate din filă.

Patru cuvinte sunt şterse în text.

I) 2 Carol al II-lea. Însemnări zilnice place viaţa aci. pentru ci ar fi un vis.

Joi, 4 septembrie

Până seara, ziua **s-**a petrecut liniştită. Vremea a fost frumoasă.

Dimineaţa, am avut o vizită care m-a mişcat şi mi-a făcut mare plăcere.

De când am sosit în México. am primit de la inamic funcţionar o cerere ca să-i bote/, fetiţa. A scris de vreo două ori şi în sfârşit a venit în persoană zilele trecute ca să se informeze sunt stă cu cererea. În faţa acestor insistenţe continue am primit să (im. împreună cu Duduia, naşii copilei Azi de dimineaţă **s-**a înfăţişat fericitul părinte. D-l Râul

Martine/. împreună cu copila ca **s-**o prezinte. Ar fi dorit ca la bote/ **s-**o îmbrace în costum românesc, o delicată atenţie, dar imposibilă aci.

Sunt ştiri că la atacul asupra Odes<s-a trupele ce.292, p. 1 75>

româneşti au avut pierderi foarte mari.

Pentru cină suntem poftiţi la D-l & D-na Elizaga. mai binecunoscuţi sub numele de Chato şi Maric Lou. Masa bună şi după aceea bridge. Din nenorocire. Duduia **s-**a simţit rău. aceasta a aruncat o umbră peste serată. Ernest ca un disperat, a jucat table cu întreaga bandă, care este ahtiată după bani. picrizând peste 3.000 pesos.

Vineri, 5 septembrie

Linişte dimineaţa, afară de faptul că până la I 1 Urdărcanu nu se întorsese acasă, Aceasta **ne-**a îngrijorat, căci nu se poate şti ce poate păţi un străin singur noaptea pe stradă în smoking. **Azi-**scară. după ce plecasem de la Elizaga, el a rămas mai departe urmând să meargă la

Patio Era *2 Vt* dimineaţa, dar aceşti oameni sunt complet

nesăţioşi.

După sperietura ce am tras<rO>. I-am regăsit la hotel unde dormise

Întors, a explicat că Menind pe la 4. n-a putut deschide poarta şi a fost

ce.293, p. 1 76> deci silit să se întoarcă în oraş. E curios cum acest om nu se simte bine... lor.

După-masă. m-am dus să fac miele probe cu o ben/mă specială a lui Dorolhy – „Barnando"; a plouat însă aşa de tare. Încât ani renunţat

(...) jurnâlate de rând este ştearsă în text.

1941

l) 3

şi **ne**-am întors la hotel, unde am aşteptat-o pe Duduia ca să facem cumpărături în vederea bote/ului.

Cina liniştită acasă.

Ştirile spun că Leningradeul> e din ce în ce mai împresurat174.

Iar că Berlinul a fost din nou serios bombardat

Am descoperit şi care – este povestea lui Gully. căci eram totdeauna mirat ca un om de aşa bună familie să se fi pripăşit aci.

Pare-se că părinţii lui au avut o cunoscută poveste de dragoste şi că el a fost născut abia 3 luni după căsătoria lor. Deşi recunoscut de tatăl său.

fratele său născut cu totul legitim a reuşit să valorifice drepturile de cap al familiei şi titlul de Viscount Sciby. Disgustat de acestea **s**-a expatriat

Trece anul de la drama care a a/dys trădarea lui Antonescu

Scump plăteşte Ţara ce.293, p.177> nebunia acelor descreieraţi cari au crc/ul în Hiller şi în victoria lui. Mi se frânge inima de Ţară şi de atâtea vieţi pierdute pentru o cauză deşartă. A avut loc atacul asupra> unui distrugător <al> USA de către un submarin german 17S.

Sâmbătă, 6 septembrie

Ziarele dau ştirea că distrugătorul USA-atacat zilele acestea raportează că e aproape sigur că a scufundat submarinul german. Este primul act de ostilitate între USA şi Germania. Am fost însă informat că în decursul patrulărilor şi al aşa-zisclor ieşiri de instrucţie **s**-ar mai fi întâmplat incidente de acest fel.

Au fost unele mici supărări ale Duduieei> privitoare la gospodărie. E adevărat că nu toate merg pe roate aci, Lipsa cunoaşterii.

limbii vine să se adauge la greutăţile inerente ale felului de a fi spaniol<o>-mexican. Faimosul mariana este suveran în această ţară. Am avut o zi moralmente proastă, sunt foarte abătut.

ce.294, p.178> Duminică, 7 septembrie

Azi. foarte bună zi. plină de mulţumiri morale. A avut loc la

Pachuca botezul fetiţei a<în cărei naşi suntem. Duduia şi cu mine. Spre

În lexl: *cunoştinţei*.

194

Carp] al II-lea. Înseninări /îl ijice a nu fi lăsal complet <*a*> cheremul acelora cari nu pot vorbi decât spaniola, am rugat să vie cu noi şi D-l şi D-na Armendari/ del Castillo cu Petite. Drumul până acolo este foarte frumos şi bun. deşi nu este acec>idental. se văd tot timpul în /are înălţimi dintre care unele cu formele cele mai stranii de catedrală uriaşii. Treci mai întâi. ieşind din oraş. pe una din aleile acele iruxiei neavând la mijloc, ca despărţire între cele două sensuri ale circulaţiei, o largă fâşie de iarbă verde. Trecem şi pe lângă sanctuarul (lua delupe şi pe urmă peste o colină de unde este o frumoasă vedere asupra Mexicului: drumul pe urmă mărgineşte un lac pe care autorităţile se silesc să-l sece De aci până la destinaţie, şoseaua trece prin întinse câmpii de agave.

La intrarea în Paphuca suntem întâmpinaţi ce.294, p.179>de fericitul părinte. Râul Martine/, care ne întâmpină cu flori şi, cu un larg surâs, ne arată drumul, prin orăşelul puţin interesant, până la locuinţa lui. Aceasta e mică şi simplă, aşti putea chiar zice sărăcăcioasă, dar primirea ce **ne-**o face este atât de caldă şi de entuziastă încât se umple de lumină. Se găsesc adunaţi în prima odaie câţiva prieteni şi rude ale familice întrecem în a doua odaie, care trebuie să fie iatacul, şi suntem întâmpinaţi de fina noastră cu mama ei Fetiţa, drăguţ îmbrăcată în Iulie alb, de îndată îşi întinde braţele şi ne îmbrăţişează pe amândoi. Mama co femeie care a trebuit să fie frumoasă, numai că e cu burta la nas.

Începem a da darurile fetiţei: o cruciuliţă de aur. câteva veşminte şi. ceea ce i-a făcut cea mai mare bucurie, o păpuşă de mărimea ei. Plecăm pe urmă la biserică, am luat cu noi în automobil fetiţa a cărei gură* nu tace o clipă şi îndeosebi arată multă dragoste pentru tatăl ei. În biserică intrăm ţinând, amândoi, fina de mână. Prima rugăciune se (ace la poartă, ce.295, p.180> pe urmă mergem spre altar

precedaţi fiind de preoţi. Fetiţa părea o mireasă în straiele ci albe, păşeşte maicst<u>os, foarte conştientă că este persoana cea mai importantă a zilei; nicio clipă de intimidare, nici înaintea luminilor orbitoare ale fotografilor, ochii ei mari şiknegriţi privind cu curiozitate şi interes la tot ce se petrece împrejurul ei. Biserica era împodobită de

În text: *zuri*.

1941

195

bieţii oameni, cu multă drăgălăşenie, cu ghirlande ce atârnau din cupolă, iar poarta numai flori având în mijloc, tot de flori, un strălucitor drapel românesc. Ceremonia, ca la catolici, foarte simplă, iar la actul botezului, luând copila în braţe, am ţin**ut-**o peste un lighean care ţinea loc de cristelniţă. Pe când preotul îi vărsa apa în cap. că se juca cu panglica rochiţei şi număra picăturile: un, dos… un dos… La ieşire*, noua creştină simţea că a crescut în importanţă.

Reintraţi în maşini, am fost duşi la fotograf ca să se facă. cum zicea tatăl copilei, avocatul Râul Martine/., poza oficială. Acuma

ce.295, p.181> parcă eram la Mizilul lui Caragiale. Fotograful, sau mai bine zis fotografa, un adevărat tip de provincie de altă dată. Atelierul clasic, model 1900, cu pânzele de fond atârnând de peretele din fundul sălii, luminat de sus de un luminator de sticlă mată. cu perdeluţe de pânza soioasă, câteva accesorii indispensabile, un piedestal aurit, scaune de fier şi o masă în falş „Louis al XV-lea”; singura concesiune făcută timpurilor moderne erau câteva lămpi electrice puternice, cari îmbunătăţeau lumina permiţând o expunere mai scurtă. Figura cea mai interesantă însă era caraghioasa persoană a fotografei, o babă înaltă şi uscată, cu părul vopsitţi şi cu dinţi de aur, un fel de mama pădurci surâzătoare, îi lipsca<u> numai mătura pe care să călărească şi pălăria conică. Conform programului, binecunoscut, **s-**au tras două poze: una cu naşii şi piedestalul aurit, pe care era cocoţată, foarte amuzată, fina, şi a doua. un portret de familie în care, pe lângă personagiile din prima, erau şi părinţii, minus piedestalul aurit. Fetiţei aceste ce.296, p.182>

operaţiuni i-au plăcut şi ar fi dorit să se repete de mai multe ori, dar era momentul să ne întoarcem la casă ca să participăm la ceea ce señor

Martínez numise banchetul.

Şi aci bietul om şi-a dat şi-a dat toată silinţa să fie şic, căci

produsese sandvişurrcu icre şi **ne-**a servil un spumos „Lacrima

Christi” 1931, toate acestea eu sincer surâs de mândrie şi de bucurie pe buze, cu dorinţa de a fi cât mai politicos şi agreabil. A şi rostit un mic logos în care a întrebuinţat o figură care mi **s-**a întipărit în minte; spre

Iniţial urmă: *acelaşi lucru*; tăiat apoi.

1%

Carul al II-lea, însemnări zilnice a-şi exprima emoţia a declarat că toate acestea l-au făcut să-şi piarză

„Capul de creştin”. Între alte persoane cari au asistat la această masă foarte frugală a fost şi doctorul familiei, un ovreiu ais. care. În timpul fostului războiu’ fusese cu Batalionul 6 Pioneperi la Bacău. În timpul acesta 1 se făcuse mitilicei foame şi deodată a cerut doctorului voie să mănânce pâne. cu un aer atât de drăgălaş şi de convins. Încât mi **s-**a frânt inima la refuzul acestuia.

1. a cora> 2. **ne-**am despărţit, cu inima mişcată ce.296.).183>

şi plini de emoţie, de casa acestor oameni atât de drăguţi şi atât de silitori de a face lucrurile bine. **S-**au dat peste cap ca toate să fie cât mai corect<e> şi primito<a>r<e>. Fără să vrei, mintea ne duce la zilele de pomină din Pucbla şi. fatal, facem comparaţia între un mârlan de politician bogat şi acest biet avocatei funcţionăraş cu vreo 100 – 200

pesos pe lună. Ce suflet mare la acest om sărac, dar care a ştiut să primească, decât puţina atenţie şi politeţe arătate de îngâmfatul general

Maxiinino. O coincidenţă care **ne-**a umplut sufletul de emoţie este că acuma un an. izgoniţi din Ţară. acei nenorociţi şi de<s>creieraţi copii legionari trăgeau asupra trenului nostru la Timişoara. Regret, scriind aceste rânduri, că n-am pana descriptivă a lui Nicu Condeescu, ca să pot reda cu toată savoarea lor aceste<a>, care mi **s-**au întipărit adânc în minte şi în inimă.

În timpul drumului spre casă **s-**a răcorii şi a început să ploaie

(v/f). Masa de la Pachuca a fost mai mult decât frugală, aşa încât

ce.297, p.184> întorşi la México **ne-**am dus cu toţii să prânzim la

„1.2.3”. După-masă, Armendarizeii> del Castillo **ne-**au poftit să luăm cafeaua şi un păhărel la ei acasă.

Azi. fiind aniversarea Independenţei Braziliei, ambasadorul acelei ţări. De Lima Cavalcanti, ne-a <poftit> la recepţia ce o dă. Casa e frumoasă, poate cea mai bună ce am văz**ut-**o aci. dar a fost o lume

nebună. Ambasadorul şi D-na Cavalcanti au fost nu se poate mai drăguţi, îndeosebi cu Duduia care a reuşit să se facă foarte iubită aci şi ne-au spus că din momentul în care am pus piciorul în casa lor s-o considerăm ca a noastră. A fost ocazia de a face cunoştiţinţă cu mulţi diplomaţi. Am vorbit cu destul de multă lume, îndeosebi cu ambasadorul Uruguayului, cu ministru<l> Chinei. Ching, cu acel al

1941

197

Japoniei şi. mai ales. cu fostul ministru al Franţei. Bodard care fusese în Etiopia tocmai în momentul inva/iunci italiene, unde a jucat un rol foarte frumos, D-na Bodard primind chiar „Legiunea de Onoare" pentru strălucita ce.297, p! 85> ci purtare. A fost o atmosferă foarte plăcută şi foarte V ooo (sic)

Ministrul Germa..."

ce.297, p.187> Azi au început serbările pentru ziua naţională mexicană. Din nenorocire. Dudui<a> de vreo două /. de nu e bine deloc;

altitudinea nu-i prieşte deloc. Cred că anemia a reînceput, este însă foarte curagioasă şi vrea conţinu<u> să gătească, ca toate să fie bine. Nu are însă răbdare ca lucrurile să se facă mai pe d-îndelete: e adevărat că în această ţară. cu oamenii de aci, trebuie să ai una de înger. Prea suntem optimişti, obişnuiţi cum se făceau lucrurile în biata noastră Ţară.

ca să ne putem uşor adapta la viaţa de pe acest contienent>...

ce.297, p.189> Serbarea s-a terminat printr-o demonstraţie de luptă, de fapt un fel de pantomimă spectaculară pentru marele public.

Se reprezintă un atac asupra unei gări. cu focuri de artilerie, tunurile fiind aşezate la câteva sute de inctriţi/ una de alta (sic). Ca să facă demonstraţia şi mai spectaculară, lotul s-a terminat printr-o şarjă a trei regimente de cavalerie cari au dat atacul asupra flancului inamic, dar de fapt în gol. Plecarea de pe câmp a fost ceva ce.298, p.190> îngrozitor, în mod absolut lipsit de orice coordonare şi rânduială din partea autorităţilor. După ce Preşedintele <Camacho> a pornit însoţit de lungul şir de automobile, după el s-au retras şi trupele cari s-au înşirat pe singurul drum de ieşire, iar toată lumea s-a dus de-a valma, cum apuca îşi căuta maşinile.

fila cu pag. 185 – 186 a fost decupată din caiet, din pag. 185 rămânând doar 2 rânduri din partea de sus, iar pag 186 n-a mai fost

microfilmată.

fila conţinând pag. 187 – 188 a fost decupată din caiet, păstrându-se

11 rânduri pe pag. 187, din partea de sus, şi lipsind deci 10 rânduri din partea de jos; dar 2 rânduri din partea de sus au fost acoperite de fragmentul filei anterioare; fragmentul pag. 188 nu s-a mai microfilmat.

198

Carol al II-lea. Însemnări zilnice

Acuma, pe acelaşi* 1 drum de câmp. În praf şi căldură, s-au înghesuit automobilele cu imitaţii; trupele ce se scurgeau şi marca masă al publicului spectator. Mi-a trebuit mai bine de jumătate de ceas până săim găsesc vehiculul.

După-amiaza au venit la ceaiu Barbara, soţii Hunter şi Gully;

Ernest a jucat table, iar eu am avut o conversaţie foarte interesantă cu englezul. Spre a pricepe situaţia e nevoie de o explicaţie preliminară. El s-a amorezat, zice el. de o actriţă de cinema germană. Hilda Krüger. care este suspectata de spionaj, deci servicii! e secrete au ochiul asupra ei.

Zilele trecijte a venit să-l vază un oareşicare Balverde. subdirectorul

Siguranţei de aci care fusese însărcinai cu supravegherea Coloanei a 5-a naziste. I-a spus că este suspectat din cauza femeiân şi că arc convingerea ce.298, p! 91> că ea este un agent foarte important al

Gestapoului. Ca probă e că ia foarte des avionul până aproape de graniţa Guatemalci, unde se găseşte un puternic post de radio german.

Pe de altă parte, ca IVE – qucnlează <pe toţi> acei cari sunt cunoscuţi a îi principalii agenţi nazişti. Între care şi un mare bijutier de pe Madero.

care a fost uitat să lic pus pe lista neagră, Ceea ce este însă mai grav e că această femeie arc o foarte mare influenţă asupra miniştrilor Padilla.

Alemán şi Beteta. cari sunt la picioarele ci şi cari, ca mai toţi latinii, sunt guri sparte. Alemán şi Beteta sunt hotărâţi antibritanici şi antiamericani.

Al doilea fiind la Interne acoperă, conştient ori inconştient, agenţii nazişti şi chiar împiedică să se întocmească dosare sau, când

sunt întocmite. le face să dispară. Situaţia este dificilă căci anglo-saxonii au avut talentul de a se face antipatici aci, lucru destul de grav în momentele actuale şi care frânează foarte mult propaganda aliată. Mai mult încă. cu toată deosebirea de ideologie şi cu toată democraţia oarbă de aci. ci n-au avut să se plângă de nemţi. ce.299, p.192> cari, în toate prilejurile, **s**-au purtat bine cu Mexi-o.

De mult simţisem aceasta şi le: am scris lui Halifax; numai cele spuse de Gully astăzi arată situaţia mai gravă decât credeam.

La plecare, am luat rămas bun de la Barbara & Co, care se întorc, mâne de dimineaţă, cu avionul la Hollywood şi au promis să ne trimeaţă de acolo legume şi carne refrigerată, căci prea sunt lipsite de gust cele de aci.

1941 199

După cină. Oglivic să joace table cu Ernest. Noi **ne-**am culcat devreme, dar jucătorii au rămas până la 5 dimineaţa.

Luni, 15 septembrie

Am profitat că nu era nimica la program să dorm cât mai mult.

De Ernest nu mai vorbesc; el până la 6VI când a fost deşteptat de un telefon al lui Armendari/. del Castillo. nu **s**-a deşteptat. Cel puţin aceste somnuri nesfârşite ale lui îmi dau bucuria, ca altă dată, să pot mânca în **teleă**tete cu Duduia. Ea tot nu se simte bine, totul o ce.299, p.193>

enervează.

După-masă. răspunzând unei invitaţii din trecut, mai întâii) Duduia, pe urmă eu. am fost să jucăm bridge la vecinii noştriţi. Miller.

Acest bridge de luni are o poveste. Este moştenitorul unui club de doamne care există de 30 <de> ani. Cum prin legiuirea lui Cardenas, cluburile au fost închise, fiecare doamnă **s**-a angajat să organizeze lunca bridge – ui la ea acasă, la care pot participa toate membrele. Spre a păstra tradiţia, domnii vin şi ei pe înserate şi arc astfel loc o foarte plăcută sindrofie săptămânală Noile membre sunt căutate de cele vechi şi candidatele invitate la un luni", dacă sunt admise, invitaţia continuă şi devin automatic membre, lată pentru Duduia rostul invitaţiei de azi.

Membrele de\ în astfel prietene pe viaţă, se zic pe nume şi se tutuiesc.

Am putut din nou să admir frumuseţea acestei vestite case Alvorado.

Bridge – ui a fost plăcut, cu toate că ambii am pierdut; cel puţin

la acest joc cu ceva scărpinare de cap poţi să te aperi şi. pe urmă. nu se joacă la sume fabuloase.

ce.300, p.194> După cina luată acasă cu Duduia şi Ernest, am jucat un foarte agreabil pichet Eu m-am culcat devreme, iar ci au rămas să compuic o scrisoare – pe care Duduia s-o trimcâţă lui May Rose

Avmer ca să curme definitiv poftele ci de a veni aci şi de a plictisi conţinu<u> pe Ernest

Marţi, 16 septembrie

E sărbătoarea naţională, adică a 13 l-a aniversare a

Cu sensul: *clubul de luni*

2 () 0

Care) al II-lea. Însemnări zilnice

Independenţei. 131 de ani de lupte continue, de dezvoltări a<le> idee în

democratice de stânga, de democraţie nemestecată şi care a dus la uncie excese pe care actuala guvernare cu greu le poate stăpâni, cum au fost grevele de la telefoane şi cinematografe. Aceasta din urmă. care începe mâne. e cea mai ridicolă din ambele. Filmele se plătesc prin procentele încasărilor zilnice, pentru aceasta casele mari de producţie au controlorii lor; sindicatele au cerut ca aceşti controlori să fie aleşi de ele. ceea ce

pericl it>înd încasările caselor, a fost bineînţeles refuzat: de aci retragerea filmelor ce.300, p.195> americane şi greve Lucru remarcabil că eu toate aceste tendinţe extremiste, acuma câţiva* ani au rupt legăturile cu Sovietele din cauza propagandei comuniste Un alt efect al acestui spirit democratic, prost priceput, este ide<e>ci că reprezentanţii naţiunii nu trebuie să se îmbrace în haine de gală; de pildă, la marca recepţie de azi-scară. pentru „grito”. corpul diplomatic era în frac şi cu decoraţii, iar Preşedintele <Camacho>şi membrii Guvernului. În veston.

Aceasta dă tuturor acestor serbări un aspect de destrăbălare foarte regretabil după punctul meu de vedere.

Ca să revenim la serbarea de azi, ea se manifestă printr-o mare defilare a armatei. Am asistat la ea de la Palatul Naţional: Duduia, nesimţindu-se bine. n-a putut veni şi bine a făcut, căci pentru că ar fi fost obositor. La \01 ă a venit să mă caute Armendariz del Castillo să mă caute şi. prin tot felul de străzi întortocheate, şi la 1 1 fără un sfert eram la palat Aci am aşteptat vreun sfert de ceas până a sosit

preşedintele Avila-Camacho de la o altă ceremonie la Monumentul

Independenţei. La toate ce.301, p.196> aceste serbări. Preşedintele este însoţit de nevaslă-sa. care aci ia rangul de D-na Preşedintă, nu de simplă consoartă. Piaţa din faţa Palatului Naţional e ticsită de lume. iar paza e făcută de organizarea sindicalistă a muncitorilor care. sub o formă oarecare, este quasi-militanz. Ăla. În tot cazul, sunt uniformizaţi.

După sosirea Preşedintelui, a fost un timp destul de lung de aşteptare, căci parada care trebuia să înceapă la 11, abia la 1 1.45 a apă – alt capul coloanei pe piaţă. În cap, generalul Sánchez. comandantul

În text: *câteva* garnizoanei, cu statul lui major şi escadronul divizionar. Au urmat şcolile, toate îmbrăcate în mare ţinută: Şcoala de ofiţeri. <de>

Intendenţă, serviciului militar, de agricultură şi ce se numeşte decatlonul universitar. Lucru interesant în această ţară. unde Preşedintele, care este general, nu îndrăzneşte să se îmbrace în uniformă nici măcar la manifestatului ale armatei, este o tendinţă de militarizare a cât mai multor instituţiuni liste singurul. semn vădit a<l> încercărilor de a inculca acestui popor. Însetat de libertate individuală, un spirit de disciplină. ce.301, p.lc) 7> Urmează şcolile Marinei şi cele trei batalioane de marinari cari alaltăieri au primit drapele. Ţinuta şcolilor.

mai ales a celor de sănătate, agricultură şi marină au fost admirabilă.

Din cauza lipsei de coordonare, **s**-a produs din nou o lungă întrerupere, care a ţinut mai bine de o jumătate de ceas. În care timp soarele a început să bată serios. Pe „Reforma”, publicul, nereţinut cum se cade de organizaţia sindicală, a invadat strada, aşa încât trupele n-au putut trece. Restabilindu-se circulaţia, a<îi> urmat: Poliţia, cu 7

batalioane, trupele de Geniu şi Comunicaţii. 3 regimente de Artilerie (2

hipoşi I auto) a <câte> 4 baterii şi Divizia de Cavalerie a 3 brigăzi de

<câte> 3 regimente.

În general, trebuie să zic că trupa **s**-a prezentat bine. au trecut în formaţie de companie masată şi în afară de uncie mici nepotriviri în ce priveşte salutul, aspectul a fost marţial. Muzicile cântă halandala şi nici nu se gândesc să se oprească. ce.302, p.198> aşa încât ultimele

subunităţi defilau fără a le auzi sunetul lor. Am făcut, pe de altă parte.

două constatări, cari sunt spre. e lauda acestei armate. Prima, că echipamentul este impecabil, mai ales în ce priveşte pielăria, trupa are aspectul de a fi îmbrăcat<a> ca ofiţerii. Al doilea este numărul mare de ofiţeri, câte 5 – 8 de companie sau escadron şi 5 de baterie: acest număr va mai fi sporit la 1 ianuarie, când ies 600 de ofiţeri noi.

Cum au fost aceste pauze mari, am avut prilejul de a vorbi mai mult cu Preşedintele Camacho. El era mai volubil şi eu am rupt. pe ici colo, câte o frază **într-**o spaniolă aproximativă. A vorbit despre noua lege al] serviciului obligatoreiu> pe pe care sunt pe cale **s-**o introducă şi mi **s-**a explicat că se păşeşte foarte încet la aceasta, căci mai întâi se clădesc cazărmi ca taipa să aibă o locuinţă convenabilă şi pe urmă este

202 Carol al II-lea. Însemnări /Unice numărul insuficient de ofiţeri. Un număr destul de mare dintre aceştia au făcut şcoala în străinătate, mai hics în Franţa, chiar comandantul

Diviziei de Intanteric a urmat şcoala de la Saumur…

ce.302, p.201> caint bătut. Această ştire, venită după hotărârea luată de

Rooscvelt zilele trecute, de a apăra di forţa zona de protecţie şi de a convoia toate vasele din ea, da mult de sperat pentru viitor. Această participare mai activă a USA la apărare face parte din politica lui

F.D.Reooscvcit> de a angaja pe nesimţite ţara lui în conflict. Am impresia că Axa nu vrea să împingă lucrurile prea mult. Din ţările ocupate vin din ce în ce mai multe ştiri despre revolte, în Franţa şi în

Iugoslavia sau Iacul numeroase execuţii. Lumea se deşteaptă şi roata se întoarce. [

Joi, 18 septembrie

Dimineaţa, sculându-ne, avem surpriza de a constata că Ernest.

care a ieşit azi-scară curtiaşina. nu **s-**a întors încă. Mai târziu am găsit pe masa secretarei o notiţă în care o roagă să anunţe că probabil nu se întoarce la prânz. Faptul în sine n-are nicio importanţă, căci e treaba lui dacă arc poftă să se plimbe singur ce.303, p.202> sau cu cineva, noaptea ori ziua. Ceea ce este stupid, şi aş i zicelipsit de buna creştere sufletească, e de a nu spune nimica, zicând cu o clipă mai devreme noapte bună, după ce toată scara făcuse un cap disperat şi morocănos.

Azi, ziarele confirmă ştirile de la Radio despre victoria sovietică

şi mai aflu una destul de importantă: că faimosul şahinşah**

Pahlavi 17 f>, care avea atâtea pretenţii de parvenit, cu adresa de pe telegramele de felicitări, ar fi abdicat în favoarea fiului său 177. Nu se confirmă ştirea că englezii ar II pus în locul său pe Aga Khan l.

Ziua a fost caldă şi frumoasă, încât după dejunul excelent pregătit de Duduia şi luat în doi, am stat o bună parte din după-amiază să ne încălzim în soare.

— Paginile 199 şi 200 lipsesc.

În text este: *shah in shah*.

1941

205

Vineri, 19 – luni, 22 septembrie

Zilele trec. când bune, când proaste. Prost de…"

ce.303, p.207> întâiu este chestiunea mergerci noastre în USA, piedică pare a fi eterna chestiune a „moral lumiuide"; se consideră că s-a făcut atâta vâlvă împrejurul nostru, că toată presa s-ar apuca să facă un scandal nemaipomenit, care ar face un rău nespus tuturora. Mersul nu s-ar putea face decât după curmarea „scandalului", ceea ce el interpretca/ă ca o imitaţie la căsătorie. De aci el a trecut asupra unor consideraţiuni politice. I s-ar II dat indicaţii că nu este bine de a se amesteca chestiuni politice cu cele intime, că venirea noastră acolo a amândurora ar avea aerul de aceasta; dacă cu aş i voi să viu singur, (ară

Duduia, aş fi] fi primit cu plăcere şi cu toate onorurile cuvenite (?!?). Pe urmă. mi-a spus că impresiunea lui este că s-ar dori să iau o iniţiativa prin care să mă pun în capul unei mişcări româneşti alăturea de Aliaţi, un fel de „România Liberă". El avea acrul de a fi priceput că ar fi de îndată recunoscută de Guvernul USA. dacă aş fi face declaraţii precise de desolidarizare a tot ce se face în Ţară. Această informaţie m-a pus mult pe gânduri şi, coordonată cu alte îndemnuri mai clare, ori mai tacite, sunt ce.304, p.208> încurajări să-mi urme/ imboldul sufletesc de a face această mişcare a „României Libere". Cere reflexie serioasă, acţiune rapidă, dar nu prea pripită.

În tot acest timp. evenimentele din URSS, cu toată înaintarea continuă, dar înecată, a nemţilor, rezistenţa dârză şi neaşteptată a

Armatei Roşii face admiraţia tuturor. Alt lucru foarte important, Franţa

Liberă a lui de Gaulle a fost recunoscută ca un organism politic

şi chiar a format un guvern. Vasele USA continuă a fi atacate şi chiar scufundate iară. ca aceasta **s**-o hotărască de a rupe relaţiunile cu germanii şi nici de a iuţi votarea legii neutralităţii. Au început în Anglia murmure împotriva reacţiunii şi a nesprijinirea (sic) URSS prin o debarcare în Franţa.

Marţi, 14 octombrie

Astăzi-seara, mare recepţie la noi: peste 50 de persoane, un

Lipsesc paginile 203 – 206.

204 Carol al II-lea. Însemnări zilnice foarte bun amestec politic, diplomatic şi social. Dispoziţie bună ia în

<Joi, 16 octombrie>

ce.304, p.211>...”

Am prânzit liniştiţi. În trei. Cu toate că sunt departe, ani primii câteva urări. Prima telegramă a fost de la credinciosul Ribciro. care nu pierde un prilej să manifeste dragostea lui Au mai venit de la Heifant.

Arthur <Lorent/> şi Rosina. un tânăr din New Jersey. care-mi scrie

Harold Keith Thompson Jr... Pangal. cel din urmă. Gully **s**-a gândit şi el la mine trimiţâ**ndu**-mi a *5-a Sim/bine* a lui <Jean Julius Christian>

Sibelius; flori am primit de la Voronof<f>i şi de la Dorothy, **care**-i în

New York. Duduia, draga de ea, mi-a dăruit o splendidă tabacheră de aur. mult prea frumoasă pentru timpurile de azi.

După-amiază, nevoind să fac din această zi una de petrecere, m-am dus cu Duduia la sanctuarul Guadalupe. Este cel mai vestit din

America Latină. Auzisem multe despre el” * şi Jincam tocmai azi să mă duc să-i” văz. şi nu mi-a părut rău, căci, pe lângă frumuseţea bisericii, am putut vedea splendoarea credinţei locuitorilor cari. cu toată atitudinea oficialităţii şi cu toate ce ar zice unii, şi-au ce.305, p.212>

păstrat adânc în sullet credinţa, poate câteodată **într**-o formă de păgânism. Catedrala era plină, icoana Fecioarei fiind făcătoare de minuni, se vedeau pelerinii lârâ**ndu**-se în genunchi de la poartă până la altar. Din toate aceste locuri sfinte ale creştinătăţii ce le-am văzul până acum. incontestabil acesta m-a impresionai cel mai mult, era aşa o atmosferă de reculegere şi de misticism. Încât izbucnind în plâns am îngenuncheat şi am făcut o fierbinte rugăciune pentru Ţară şi pentru

Mihăiţă. am cerut Celui Atotpulernic să-mi lumineze mintea şi să-mi călăuzească paşii pe drumul cel bun pentru viitor. Am vizitat şi celelalte anexe ale bisericii, capelele alăturate, statuia făcătoare de minuni a

Lipsesc paginile 209 şi 210.

Primul rând al pag. 211 a fost şters.

În text: *ea* şi *să-l*.

1941

205

Fecioarei, dar parcă farmecul trecuse.

Ieşind din catedrală, a reînceput eterna ploaie şi iată a trecut luna de când. după calendarul meteorologic, trebuie să revie vremea faimoasă.

Scara, până la ora cinci, am răspuns la telegrame şi scrisori. La cină. V6 ronof<f>îi iar pe urmă au venit ce.305, p.213> Gully. Alex şi

Nastia Berger. Seara **s-**a petrecut liniştită şi **ne-**am culcat nu prea târziu.

Vineri, 17 octombrie

Am prânzit la Carboncil. ambasadorul Cubei; mai erau poftiţi

Padilla cu D-na, Voronoff şi Gerty. Rareori am avut impresia unei mai mari mizerii ca aci în această ambasadă. Casa este una din casele spaţioase de aci, dar murdară şi prost îngrijită. Gazda, foarte anâabil<a>, dar dejunul a fost infam, singur<a> ţigara de foi şi un licheur din rom au fost bune. Conversaţia a fost animată şi Padilla foarte bine dispus. Fatalmente **s-**a vorbit de URSS. de unde ştirile nu prea sunt bune. Odes<s-a a fost ocupată, după o sângeroasă bătălie de 65 de zile.

de către Armata Română 18 tt. cinste ei. Înnainlarca către Donetz continuă, iar spre Moscova presiunea este din ce în ce mai mare. O altă cauză de nelinişte este schimbarea guvernului în Japonia, cel nou pare a fi de tendinţe naziste şi deci agresivia către URSS şi ce.306, p.214>

şi USA. Aceasta înseamnă, după ştirile de azi dimineaţa şi după spusele lui Padilla, că în câteva zile se va declanşa conflictul între URSS

şi Impreiul Nip [plon. E, poate, ocazia <pe> care o aşteaptă Roosevelt ca să se mişte, din momentul în care nici scufundarea vaselor americane nu pare a da destul îndemn Parlamentului de a trece modificările legii neutralităţii.

Am primit zilele acestea o scrisoare de la părintele Moraru, care, pe lângă că mulţumeşte pentru o sumă trimisă pentru „Free

România”, îmi face un raport asupra mersului mişcării, de care pare mulţumit. Se plânge însă foarte mult de Citţa Davila, care-i pune beţe în roate, mai ales pe linia mea. E un lucru frumos de a vedea acest frumos spirit de luptă.

În conversaţi<i>le ce le-am avut cu Voronoff, el mi-a dat indicaţia că la Washington nu s-ar vedea cu ochi răi dacă aş fi]

206 Care”! al [I-lea, însemnări zilnice întreprinde o acţiune. Scara am avut deci o lungă discuţie despre aceasta cu Duduia şi cu EmesjL ce.306, p.215> De altfel, de oareşicare vreme

Duduia ne acuză de neactivitate. ceea ce este cam adevărat, mai ales pentru Urdărcanu, care neputând dormi noaptea şi fiind cu nervii foarte zdruncinaţi, este incapabil de a scrieei cuiva şi de a păstra un contact.

Aşti face mai mult. dacă aş fi simţi mai multă activitate împrejurul meu. De altfel, discuţia de astăzi este urmarea uncia din zilele trecute.

M-am învăţat de a II destul de prudent şi pentru aceasta par uneori ezitant. Cele spuse de Voronoff. deşi nu sunt decât impresii personale, dar mai ales scrisoarea părintelui Moraru şi una din trecut de la Heifant, care indică necesitatea de a face ceva, căci lumea se miră că nu mişc.

m-au îndemnat să primesc cu oareşicare entuziasm planul <şi ide<e>a de a face ceva. I-am permis lui Urdărcanu să facă un plan.

Sâmbătă, 18 – marţi, 21 octombrie

Au fost zile de mare frământare, m-am hotărât ce.307, p.216>

să mişc. Concluzia discuţi<i>lor a fost să trimit, atât Guvernului britanic, cât şi celeun al USA, o notă prin care anunţ intenţia mea de a crea un Consiliu Naţional a<l> „României Libere”, care să aibă drept scop eliberarea Ţării şi a lui Mihăiţă de sub jugul nazist, reaşezarea lui

Mihăiţă în toate drepturile lui suverane şi pregătirea viitorului României alăturea de Aliaţi. Aceasta, făcută cu o motivare care mic mi se pare foarte bine justificată. Textul a ieşit din discuţii zilnice cari au pricinuit nenumărate schimbări. Era un punct delicat de tratat, acela privitor la

Mihăiţă; pare-se că atât englejii, cât şi americanii sunt foarte sensibili asupra acestui punct şi nu vor ca să apar ca un pretendent în

opoziţie faţă de El. De altfel, de mult am însemnat aci, în aceste însemnări, părerea mea, care este ace<e>aşi. dar. pe de altă parte nu vreau să descurajez şi să slăbesc puterea de muncă a acelora cari pentru viitor pun speranţe în mine. Fără să apăs prea mult, totuşi am spus înainte

ce.307, p.217> că Mihăiţă nu poate 11 făcut responsabil de cele ce se petrec în Ţară, cu neputândndu-mi asuma alt rol decât acela de Regent.

Am apăsat însă foarte tare asupra faptului că adevărata opinie a românilor nu este de acord cu cele ce le face Antonescu & Co şi deci necesitatea să se facă să se auză alăturea de Aliaţi, adevăratul graiu al

1 o4I

207

României. Pe lângă notă am mai scris două scrisori, una către Bertie şi alta către Halifax. În care. mai mult încă decât în notă. arăt mobilurile cari m-împing la această mişcare şi apăsând asupra problemei că trebuie indirect să-l ajut pe Băiat ca să n-aibe de suferit în viitor consecinţe pentru cele ce le face astăzi Antonescu. Ca mijloc de transmisiune, s-a hotărât plecarea ku Urdărcanu la Havana, unde va putea vorbi şi cerc sfatul lui Messersniith şi remite lui Sir G.O. Forbes nota pentru

Guvernul britanic Ernest crede că de la Washington va veni un răspuns politicos şi încurajator, dar deoarece au raporturi diplomatice cu noi. nu vor1 da o aprobare oficială la engleji situaţia e alta ce.308, p.218> dacă vor să fie deştepţi, nimica nu le stă în calc spre a da aprobarea şi tot sprijinul Ei speră ca în decurs de o săptămână cât va sta la Havana să poată avea un răspuns oareşicare; eu sunt mai pesimist, cred că va trena mult în tot cazul, la plecare. i-am urat succes bun şi fiind un credincios, făcând acest pas după rugăciunea de la Guadalupe. voinţa lui Dumnezeu va hotărî. Minuni se mai întâmplă şi în zilele noastre şi poate că se va săvârşi minunea ca minţile atât de întunecate ale anglo-saxonilor să se lumineze spre binele tuturor.

Ne-am gândit cine ar putea face parte din acest Consiliu

Naţional, prea multă lume n-am la îndemână. Ernest s-a gândit că ar trebui întruniţi mai întâi Matyla Ghica. căruia i s-ar putea încredinţa

Afacerile Străine, amiralul Dumitrescu. Afacerile Militare. Dimăncescu.

Propaganda, Boncescu, Finanţele, părintele Morarii. Iară însărcinare. El are multe suspiciuni faţă de Tillea, pe de o parte justificate; nu crede util să-l întrebuinţeze pe ce.308, p.219> Irimescu, iar pe Pangal îl detestă. Eu cred [cred] că, în lot cazul, ar trebui inclus Tillca, care ar rămâne agentul de legătură cu Marea Britanie, şi Pangal, care ar avea acelaşe în rol pe lângă USA. Cred că dacă **s-**ar putea strânge împrejurul nostru şi pe Franasovici. Elena Văcărescu 181. Heifant. Go Backer şi alţii ar fi foarte bine. E aşa de mult de făcut. Îneâl niciun ajutor nu este de dispreţuit. Reticenţele unora şi ambiţi<i>le personale, cum suni acelea <ale> lui Till] ea, ar dispărea ca prin farmec dacă **s-**ar obţine

— A

În text: *liacher*.

208

Cum! al 1I-lea. Înseninări zilnice binecuxântare<a> Cu\cinului britanic. Ernest şi cu Duduia cred că ambiţia lui este aşa de mare. Încât va pune beţe în roată. Eu cred că mult mai primejdios este Cât<n-a Davila. care trage sforile la New York şi Washington, având urechea lui Sumner Wellc's E de mirare cum acest individ, după toate potlogăriile ce le-a făcut. să mai aibe un dram de trecere. ce.309, p.220> Dacă planul reuşeşte, voi II dintre cei fericiţi şi va reîncepe pentru mine o viaţă mai normală, căci această veşnică neactivitate m-apasă foarte greu. Dacă nu. atunci, cel puţin mi-am făcut datoria către Ţară şi voi avea conştiinţa că nu am rămas cu braţele încrucişate.

În afară de aceste ocupaţiuni de ordin politic, aceste /. de s-au>

petrecut în mod normal. Mai tot timpul mesele cu Voronof<f>îi. când noi la ei. când ci la noi. **Într-**o scară am fost cu toţii la „Palio". Duduia, când. când mai bine. când mai rău, Eu, foarte ocupat cu scrisorile ce le-am avut de scris. Fiind vorba de scrisori, am primit, mai bine zis

Duduia a primit, una de la Dr Ribciro. care spune. Între altele, că aşa cum a fost rugat, l-a scuturat pe Pangal că de ce nu scrie. El dă ca scu/ă că nu vrea să scrie decât dacă are ceva pozitiv; că arc ştiri, unele proaste, altele bune. dar că lucrează bine. Va trimite un lung şi detaliat raport lucru pe care l-a şi anunţat în telegrama de ziua mea. În ultima zi înainte de plecarea lui Ernest am primit ştiri şi de la Bogomolciz, care spune că în Ţară este multă nemulţumire, că deci acţiunile melc cresc, că Garda de Fier. cu toată încercarea de a o distruge pe

ce.309, p.221 front, prezintă principala primejdie, că ide<e>a detronări lui Mihăiţă şi înlocuirea lui prin Bubi Aosta persistă (aceasta mi se pare curios căci el este prizonier la englezi). Pe de altă parte, mai zice că

Pangal lucrează mult şi că Tillca a pierdut teren. Aceste ştiri sunt bune şi se coordonează cu acţiunea mea.

În scara de 21 **s-**a serbat la Voronoff ziua lui Gerty. care a doua zi împlineşte 26 de ani. O masă cu oameni plăcuţi, cum e Bodard. şi alţii nesimpatici, cum e Hay. **S-**a jucat bridge.

Miercuri, 22 octombrie

Foarte plăcută serată la colonelul McCoy, ataşatul militar american. Deşi a fost foarte multă lume, am reuşit să vorbesc cu mai

1941; */" 2JM*

multă lume. Între care şi generalul mexican Sanche/ Hemahdez. şeful învăţământului militar. El a făcut. Şcoala de Ră/. boi la Paris în acelaşe în

timp cu cpt. Stănescu care era la Palat. Parc ceva mai răsărit decât alţii.

ce.310, p.222>Pe urmă am pulwt schimba câteva cuvinte şi cu D**-**l Gus

Jones. şeful serviciului FBI de aci. Întâlni**ndu-**mă cu D**-**na Armendari/

del Castillo. **ne-**am felicitat mutual asupra reluării relaţitinilor diplomatice cu Anglia care au fost anunţate azi de dimineaţă. Ne simţim amândoi părtaşi la aceasta, căci ea m**-**a împins să scriu lui Lord Halifax în această direcţie şi am vanitatea de a crede că şi cuvântul meu a avut niţică greutate. Pentru a mânca ceva **ne-**am instalat pe terasă, unde. deşi era răcoare, cel puţin aveam spaţiu. Am format un grup foarte agreabil cu Duduia. Gertv. pna Armendari/. căpitanul Signord cu D**-**na

(reprezentantul lui de Gaulle). ambasadorul Lima Cavalcanti şi D-na

Nu **ne-**am (sic) şi întorcâ**ndu-**ne devreme acasă, la 1.2 /? am fost în pat.

Am vorbit la recepţie şi cu Jef Oglivic. care **s-**a întors de la New

York; spune că acolo spiritul este foarte războinic, dar că intrarea în acţiune al USA ar fi numai un avantaj moral. Marea Britanie n**-**ar avea materialiceşte nimica ce.310, p.223> de câştigat, căci

înarmarea USA

va cere enorm de mult material.

Ernest a plecat, azi de dimineaţă, la 7. După-masă a<u> venit, o clipă. Serge şi Gertv Voronoff. iar la prânz a fost Tanti Jeny. E ziua lui Gerty, încât am putut din nou **s**-o felicit şi să-i dau un mic suvenir.

Joi, 23 octombrie

La prânz am fost poftiţi la Naselli, cari ne-au dat o masă ca să gustăm un bun „mele”: este un pui pregătit cu un sos maron. făcut din tot felul de mirodenii. Între care intră mult ardeiu şi câteodată şi ciocolată, e o mâncare mexicană. Mie îmi place când nu conţine peste măsură chile (ardei). Au fost în afară de noi. Voronof<f>îi. Alex şi

Nastia Berger, Pipo şi Mic Yturbi şi Rafacl Fernandez del Castillo, zis

Bubu. care mi-a adus cărţile provizorii pentru „Chorobusco Ce-o>un try

Club”. După prânz, până după ciiia. am stat la Voronof<f>îi.

ce.311, p.224>Ştirile de astăzi arată că rezistenţa sovietică continuă, nemţii înaintează cu greu spre Moscova. Spre Donetz. din păcate, ceva mai uşor, şi o ştire caic m-a întristat e că acolo sunt şi trupe

210

Carol al II-lea. Însemnări zilnice româneşti, cred. după informaţii anterioare, o brigadă de munte. La

Odessa. după unele date. pierderile noastre **s**-ar fi urcând la vreo

250.000: este posibil.

După cină, am fost foarte voioşi, povestind istorioare.

Vineri, 24 octombrie

Zi relativ liniştită, deşi Duduieci> nu i-a fost bine. La prânz am mâncat în **tete-ă**-lete După-masă. ca odihnindu-se, am pus ordine în aceste notiţe. Scara, la cină, Voronof<f>îi. după care am jucat rummy.

cu Gerty.

Veşti din lume sunt mai ales îngrijorătoare în ce priveşte relaţi<i>le japono-americane. Secretarul Marinei, Knox, 8\ a făcut un discurs foarte belicos, prin care spunea că dacă atitudinea

ce.311, p.225> japoneză continuă de a fi ace<e>aşi, în câteva zile va fi război. Pe de altă parte, britanicii şi francezii liberi au intrat în Somalia franceză. Pe frontul sovietic atacurile spre Moscova au scăzut

din intensitate, dar spre Don presiunea continuă a fi mare. Azi de dimineaţă a venit ştirea că mareşalii sovietici au fost înlocuiţi în comandă, se vorbea mai ales de Timoşenko. Ce **s**-o fi întâmplat, căci toată lumea a admirat, cu drept cuvânt, splendida rezistenţă ce au opus-o presiunii germane. Scara. Radioul ne aduce ştirea că în Camera Comunelor.

Guvernul a fost violent atacat privitor la atitudinea faţă de URSS. Au fost atacaţi îndeosebi Churchill şi Beaverbrook 183. Dacă nu cunoşti lucrurile în adâncul lor, este greu să judeci. Mi se pare totuşi destul de straniu că, pregătind o armată puternică, cum o fac, şi cu superioritatea aeriană ce o au în momentul de faţă. Anglia nu atacă violent undeva.

Este o greşeală tactică** de a aştepta astfel; în acest răstimp fiecare este bătut în parte. Poate abia după sfârşitul războiului se vor* * * putea cunoaşte adevăratele ce.312, p.226> cauze care au împiedicat de a face

Varietate a jocului de cărţi pentru doi, trei sau patru parteneri; se mai numeşte şi: *iviri*.

Iniţial urmă: *şi politică*, tăiat apoi.

În text: *va*.

1941

acuma o debarcare pe continent.

Sâmbătă, 25 octombrie

E ziua lui Mihăiţă. împlineşte 20 de ani. O zi tristă pentru mine de a-l şti aşa de departe şi în aşa o grea poziţie. Mă gândesc şi cu ce trebuie să îndure ci, cât de mult trebuie să sufere de întreaga situaţiune de acolo. Depărtarea aceasta mă apasă mai mult decât pot spune. La această oră. când scriu, trebuie să fie culcat. Dumnezeu ştie dacă doarme. **S**-o fi gândind şi el la zilele bune de altă dată.

Din lume. ştiri mai ales în ce priveşte Franţa. Cei cu răspundere se lupt<a> împotriva omorurilor ofiţerilor germani; Pétain. În special, face eforturi de a scăpa pe ostatici, cei 50 cari au fost executaţi la

Nantes sunt prea mulţi. Bătrânul Mareşal se zice că **s**-ar fi oferit ca ostatic. Chiar de Gaulle face apel către francezi să se calmeze. În URSS, presiunea asupra Moscovei ce.312, p.227> mai slabă, dar în sectorul

Sud se zice că nemţii ar fi ajuns pe Don şi ar fi cucerit Rostov 184.

Altă plictiseală: am aflat, prin Gully, ca Paulette Poniatovyska merge la Havana după Ernest; dacă e din iniţiativa ci, este 6 insolenţă, dacă e din a lui, este o neghiobie fără seamăn, căci numai o femeie de acest soiu nu are nev<o>le să o aibă pe braţe, când arc o misiune atât de importantă, cu atât mai mult, încât am puternice suspiciuni că este foarte axiofilă, dacă nu chiar simpatizantă cu Coloana a 5-a.

Cum m-am sculat azi de dimineaţă, am pus flori la fotografia lui

Mihăiţă. Spre scară am fost la Voronof<f>i. Am vorbit cu el lucruri interesante despre istoria naturală, privitoare la care, ca vânător, am putut să-i dau desluşiri care să-l intereseze. Pe urmă mi-a povestit amintiri despre anii pe care i-a petrecut în Egypt, ca chirurg al lui Abbas

Hilmr, 8S. Cina am luat-o acasă şi după ce am ascultat câtva timp

Radioul, **ne-**am culcat devreme.

ce.313, p.228> Duminică, 26 octombrie

De dimineaţa au venit Elhel şi Tommy Miller, ca să vedem ce se poate face cu grădina. Duduia, fiind ocupată cu coafeurul, i-am primit eu. Întâiu **ne-**am dus prin petecul nostru de grădină, pe urmă m-am dus peste drum la ei şi am putut admira toată frumuseţea şi îndeosebi

212 Care) al 1I-lea. Însemnări zilnice dragostea ce o arată ca pentru (lori şi plante. Uimit am fost. În fiecare zi omul care învaţă* ceva nou. să aflu că delhia este aci o plantă arborescentă. Grădina noastră, din una de zarzavat cu neesteticul câmp de porumb semănat de Branson. vreau **s-**o transform în una de fiori.

După-amiază. liniştiţi acasă, cina la Voronoffi.

ta prânz, a telefonat Ernest de la Havana, spunând că totul merge bine A dat nota lui Messersmith care a şi transmis-o la

Washington: nu. se aşteaptă la un răspuns prea pozitiv din cauza situaţiei actuale de nebeligeranţă a USA. Lui Sir G.O. Forbes o remite mâne Pentru mine a fost o surpriză agreabilă, căci m-aşleptam

<c...313, p.229> să primesc de la ambasador sfaturi de linişte şi de răbdare.

Luni, 27 octombrie

Ştirile din URSS nu sunt prea bune: cu toată rezistenţa îndârjită a Armatei Roşii, nemţii, cari fac eforturi enorme. Înnjaintează, atât asupra Moscovei, cât şi asupra Caucazului. Cel puţin pentru această direcţie m-aştept să văd o reacţiune britanică, căci. dacă înaintarea continuă, petrolul va fi ameninţat. Atacurile asupra lui Churchill nu

încetează a fi violente din partea labouriştilor. lde<e>ci că el ar putea II
răsturnat. Înainte <de> a fi putut da un răspuns. Îmi displace suveran.

Am mai primit, azi de dimineaţă, o scrisoare de la Ribciro care scrie

Duduieti>. În special asupra lui Pangal. că este credincios şi că lucrează la un lung raport, care va fi expediat zilele acestea, şi una de la Perdigão către Ernest care dă ştiri proaste aspra bagajelor din Spania, pe care

Guvernul spaniol în ruptul capului nu vrea să le elibereze, deşi

ce.314, p.230> Guvernul român este de acord.

La prânz, Voronof<f>îi şi Branson, agreabilă conversaţie asupra Mexicului, vânătoarei şi pescuitului Branson ne-a poftit să venim să stăm câteva zile la el la Carmen Cainpeche. După-amiază, ca în mai toate zilele, furtună şi ploaie.

Duduia nu se simte bine. aşa încât că s-a odihnii, iar eu am

*

Iniţial scrisese: *află*.

1941

213

lucrat la ale melc. Spre scară un telefon de la Western Union m-anunţă că a sosit pentru mine o telegramă din Sinaia. E de la Sitta. răspuns la felicitările melc pentru /, lua lui Mihăiţă. Ne-a lacul mare plăcere şi ne-a îmbărbătat. E un senin că eu chiu şi Vai, to<o s-o mai poate comunica şi că mesajile mele au sosit la destinţic; mai arată prin adresă, care n-are altă indicaţie decât México. că telegrama mea către Mihăiţă. dând adresa din Coyoacan. n-a fost înmânată. Porcii lot porci rămân.

Scara. Voronoff dă, la „Patio”. un mare dineu în cinstea mea.

Suni vreo 38 de imitaţi. Afară de Duduia şi mine. iau parte, cu nevestele respective. Padilla. Torres Bodet. Armendari/ del Castillo. Arvenga/.

actualul ministru al Franţei. ce.314, p.231> Bodard, Carboncil; general

Hay. Yturbi. Nascili. Elizaga. iar ca i/. olaţi D-ra Carboncil. colonel Mc

Con şi Clau/el. secretarul Legaţiei france/.c. Atmosferă foarte voioasă;

mâncare bună. program foarte bun. totul, în sfârşit, a concurat spre a face cât mai reuşită această serată. Din program, incontestabil, numărul cel mai bun este un trio de dansatori în cap cu Carmen Molina. cari au numere de jocuri populare pline de ha/ şi graţie, pe urmă tenorul mexican Pedro Vargas, care a cântat, cu vocea lui plăcută, delicioase cânicce mexicane. Din programul trecut continuă să se producă dansatoarea spaniolă Conchita Martine/., care face furii. Am vorbit cu

Padilla. care m-înircabă despre Mihăiţă. deoarece azi în ziare a fost o fotografic a lui de pe front. El credea că totul se face prin voinţa lui şi că este mulţumit de cele ce se petrec în Ţară; i-am spus că greşeşte absolut şi că lucrurile sunt tocmai contrariul. Pe urmă. vorbind de greutatea de a putea comunica, mi-a pus la dispoziţie curierii lui. cel puţin până la Vichy. Galant şi crai cum e, a făcut tot timpul curte

Duduieci> şi lui Gerty, zicând că este ce.315, p.232> fericit de a se găsi între două frumuseţi, una care a scris istoria dragostei şi cealaltă a veşnicei tinereţi. Aceasta îmi aminteşte de o bună păţanie a lui; când vestita stea de cinema Grace Moorc a venit aci, natural, i-a făcut curte, **că i-**a cerut să-i ghicească vârsta, galant, a răspuns că i-o va indica prin numărul florilor ce a> le va trimite a doua /i. A comandat deci 25 de trandafiri; ficuristul, considerând acest număr prea mic pentru importanţa personagiului, a trimis 50, de unde supărarea vedetei.

Păţania a făcut hazul oraşului.

Marţi, 28 octombrie

Prânzul l-am luat la Voronof<f>i, unde am şi rămas niţel după-masă înainte de a lua rămas bun» căci ei pleacă mâne, dis-**de**-dimineaţă. cu automobilul la Vera Cruz.

Urdărcanu a telefonat că este o căldură teribilă la Havana, că toate merg bine, că se aşteaptă răspunsuril<e>. că el pleacă de acolo

ce.315, p.233> sâmbătă, chiar dacă n-au sosit, ceea ce e probabil.

Rooscvcit a pronunţat, din nou. un discurs în care a atacat şi mai violent pe Hitler; zice că a pus mâna pe un document secret prin care se arată planurile lui de viitor. E vorba de împărţirea Americci de

Sud şi Centrale în 5, stăpânirea asupra canalului de Panamá şi, ceea ce a impresionat mai mult pe toţi americanii, desfiinţarea religi<i>lor şi înlocuirea lor prin credinţa nazistă. Concluzia este un apel la luptă pentru a face să înceteze această nebunie.

De pe frontul sovietic ace<e>aşi situaţie, rezistenţă în faţa

Moscovei, ajutată de vremea rea, iar în bazinul Donului, nemţii, cu trupe italiene, ungare şi române. Înnainlează. Duduia a rămas să cineze cu

Gerty.

Miercuri, 29 octombrie

O zi proastă pentru sănătatea Duduieci>, reîncep simptomele

ce.316, p.234> de la Sevilla. Nu ştiu unde am putea să ne ducem, în

USA sau Canada; pentru moment parc greu, singura ţară mai convenabilă este Chile, dar e la dracul în praznic. Trebuie, în tot cazul, aşteptat<a> reîntoarcerea lui Urdărcanu, spre a putea măcar înjgheba începutul unui plan…

De-dimineaţă totuşi un lucru fericit, a venit şi răspunsul de la

Mihăiţă care se termină cu fraza „Je pense a toi”*, semn de dragoste care la el vrea să zică mult.

Ştiri de pe front interesante: la Moscova **s**-a pus serios pe nins şi viscoleşte, sovieticii rezistă, chiar anunţă că ar fi respins pe nemţi; la

Sud nemţii au fost siliţi să retragă de pe front trupele române din cauza marilor nemulţumiri provocate de enormele pierderi care se cifrează între 151-300.000. În tot cazul, făcând o margine (sic) pentru

Mă gândesc la tine.

1941

215

exagerarea ştirilor, nemulţumirile la noi sunt extreme, iar ca trupe, multe, dacă nu toate, au fost retrase.

Scara, masă dată de Dbrothy la „Manolo”; singurul lucru interesant de la că este ştirea că Ciano 18<i a dat la Roma o recepţie la care n-a venit nimeni.

ce.316 jp.235> Joi, 30 octombrie

Una din puţinele zile în care n-a plouat. Am stat după-masă pe terasă şi am lucrat.

Ştiri din lume tot acele>aşi. sovieticii rezistă în faţa Moscovei cu succes, iar în unele sectoare au silit pe nemţi să treacă la defensivă şi

chiar i-au respins pe alocuri.

În sectorul Sud situaţia e mai critică, germanii se laudă că ar fi pătams în Crime<e>a187. În USA continuă discuţi<i>le asupra legii de neutralitate, vorbărie multă, fiecare crede că trebuie să-şi spuic cuvântul, dar legea tot va trece.

Scara, cina la Mrs. Moots. **S**-a jucat un bridge foarte nostim, un robber, l-am câştigat cu 6.000 de puncte, ceea ce este un record, iar pentru ultimul m-am bătut 2 ore ca să-l câştig.

Vineri, 31 octombrie

Ne-am sculat târziu, deşi pe la S /i a venit din Havana un telefon de la Urdărcanu, spunând că soseşte luni noaptea.

ce.317, p.236> Am primit de la părintele Moraru o scrisoare prin care mă pune în curent cu marile greutăţi ce le întâmpină din cauza acţiunci lui Città Davila. Acesta cre<e>ază şi el un Comitet Românesc pentru democraţie m şi face toate greutăţile posibile „României Libere”.

Părintele îl acuză deschis de a fi un agent al lui Antonescu şi de a nu avea alt scop decât – de a pune mâna pe fondurile româneşti blocate în

USA. Acestea, cu tonul destul de rezervat al lui Ernest, m-au cam pus pe griji şi m-au enervat. Trebuie în această acţiune, ca în toate, răbdare, răbdare multă, dar e trist să simţi că dacă vrei să faci ceva pentru viitorul Ţării tale şi al Băiatului tău să ţi se puie aşa beţele în roţi de către acei cari nu vor să priceapă şi de către escroci de genul Città

Davila, Edgard Auschnitt, ziarul „America” etc.

216 Carol al II-lea. Înseninări zilnice

A fost o zi foarte frumoasă, n-a plouat. Scara, cină la Oglivic;

lume agreabilă şi bridge destul de interesant, deşi am pierdut.

ce.318, p.237> Sâmbătă, 1 noiembrie

A mai trecut o lună de pribegie. Zi frumoasă, După-masă, am fost la Miller să încerc să joc fronton tennis. Deşi m-am trântit zdravăn:

jocul mi-a plăcut foarte mult şi am impresia că-l voi putea juca binişor.

Dudukci> nu i-a fost deloc bine. aşa încât a rămas mai toată ziua culcată, au reînceput acele fenomene îngrijorătoare din Sevilla.

Îndeosebi neîncetatele dureri de cap. După fronton, bridge şi cină. A

venit şi Duduia, dar mai târziu. Joc frumos. În sfârşit am câştigat, oameni drăguţi şi plăcuţi, gazdele sunt aşa de bine. Încât nici nu s-ar zice că sunt americani.

Ampus şi Radio: un discurs al lui Hitler. prin care se plânge că este atacat: acuză, ca întotdeauna, că este victima unei agresiuni. De fapt. În mod tacit, este o stare de luptă, dacă nu de război între USA şi

Germania. Dacă. după aceste atacuri şi acele ale lui Goebbels, cetăţenii americani nu se vor deştepta, atunci într-adevăr sunt orbi. Alte ştiri importante zilele acestea sunt: că un distrugător ce.318, p.238>

USA, care convoia. a fost scufundat de către nemţi: credeam că reacţiunea va II mai energică, văd că nici în vederea modificării legii neutralităţii nu se iuţeşte pasul, tot ace<e>aşi vorbărie. Ambasadorul

Daniels, de aci. a demisionat. Pentru mine şi pentru acţiunea mea aceste atitudini nu prea sunt încurajatoare.

Duminică, 2 noiembrie

După o noapte destul de proastă în care nici cu nici Duduia n-am putut să adormim decât spre dimineaţă, am avut scara lume la noi pentru bridge şi alte jocuri. Au fost Dorothy şi o prietenă a ci Mrs.

Cordon. Gullv. Dl D-na şi D-rea> Armendariz. perechile Nascili.

Berger şi Oglivic. Atmosferă voioasă, a fost într-adevăr o sindrofie reuşită.

Luni, 3 noiembrie

Sculat târziu, fiindcă <m-am> şi culcat târziu. ce.318, p.239>

1941

21”.

Azi e o /i în care nu se lucirea/ă aci. căci ieri fiind duminică, lucrătorii n-au putut profita de sărbătoarea ce era. li se acordă deci o /i în plus de nelucru. Aceasta este mentalitatea modernă a sindicatelor, plată multă şi lucru puţin. Păcatul este că munca nu s-a ridicat la un loc de cinste, ci numai la unul de exploatare, aceasta a ajutat la ruina lumii de astă/.i.

Ştiri de pe frontul de luptă proaste: rezistenţa la Moscova, deşi continuă, totuşi parc printre rânduri ca fiind slăbită. Se vorbeşte de o situaţie foarte gravă. Kalinin, 9° a părăsit Moscova. În Sud merge prost, invazii) Orime<e>i continuă. trupele Germanici cu cele româneşti au luat. spun nemţii. Sevastopoleul> Americanii tot nu se mişcă. E

adevărat că au fost două zile de sărbătoare.

Până la 4 /a dimineaţa am jucat pichet cu Duduia, aşteptând pe Ernest. Abia pe la 5 a sosit.

Marţi, 4 noiembrie

Vreme posomorâtă şi mai mult răcoroasă. Ne-am

ce.319, p.240> sculat târziu, abia pe la ora mesei Ernest parc mulţumit de rezultatul misiunii sale. În tot cazul, atât Messersmith, cât şi Sir

Câcorges O. Forbes au primit bine iniţiativa mea. mai ales acesta din urmă. După instrucţiunile primite, a fost întâiu la american, căruia i-a vorbit în principiu; a ascultat cu băgare de seamă şi pe urmă a făcut observaţia că nu poate spune care va fi atitudinea Guvernului său.

deoarece USA nu se găseşte în stare de ră/. boiu cu România, nici cu

Axa. Pe de altă parte, deşi i se pare că ceva răbdare ar fi de dorit, pricepe foarte bine atitudinea mea şi dorinţa de a face ceva. La întrebarea dacă vrea să zică că crede că nu trebuie făcut pasul, a răspuns că aceasta nu este sensul cuvintelor sale. iar când Ernest i-a spus că, în orice caz, comunicarea se va face şi Guvernului britanic, a părut mulţumit şi atunci i-a remis nota pe care o va trimite la Washington. I-a spus pe urmă că situaţia în ţara lui nu este tocmai ace<e>a pe care o crede Ernest Nu atât Rooscvelt, cât Hull”, Sumner Well<e>s, Knox şi <Henry> Ştim [pson *în* împing la ră/. boiu. iar şeful executiv.

<Rooscvcit>. este foarte prudent ce.319, p.241> din cauza opoziţiei

Bisericci Catolice, care fiind majoritar irlandeză, este atât de oarbă, încât este duşmănoasă Angliei şi nu-şi vede adevăratele interese. Toate

218

c’arol al II-lea. Însemnări zilnice acestea, şi faptul că chiar regina Wilheimina a Olandei a fost împiedicată de a desfăşura o activitate politică pe teritoriul USA. îl face să crează că răspunsul va fi evaziv! De altfel, un prim răspuns a şi venit, zicând că nota **s**-a primit, că se studiază şi că răspunsul va mai întârzia

Cu Sir Ci O Rorbos a intrat mai adânc în chestiune. Acesta a pus mai multe întrebări, fund mai ales plăcut impresionat de ide<e>a de a provoca o mişcare în Ţară l’n aii punct asupra căruia a apăsat foarte mult. lucru la care de altfel mă aşteptam, este acela relativ la Mihăiţă.

Ernest n-a voit să se angajeze şi i-a arătat că în nota iscălită de mine acest punct este pus clar. Sir Georgcese a notat totul, ca să-şi facă cât mai lămurit raportul către Guvernul britanic. A mai întrebat de ce a fost ales pentru această transmisiune; i **s**-a răspuns că cu consulul Recs din

México nu este îmi este niciun contact ce.320, p.242> şi că, pe db altă parte, o chestiune de această importanţă nu poate îi tratată decât cu un diplomat. Cu această ocazie am aflat că consulul Recs a primit instrucţiuni de a se prezintă la mine spre a se explica, de fapt a cere scuze pentru atitudinea lui. nu **s**-a executat. Impresia a fost că englezul a primit cu plăcere nota. În tot cazul, răspunsul va întârzia, căci comunicaţi<i>le din Anglia încoace sunt foarte încete. Cele de aci spre

Londra sunt mai rapide din cauza bombardierelor cari trec mereu din

America în Europa şi cari transportă curierul diplomatic. Lucru de observat este atitudinea Marii Britanii, care deşi este foarte politicoasă cu mine. totuşi în chestiunea lui Mihăiţă arc o atitudinea foarte clară, neadmiţând din partea mea o poziţie de pretendent.

Pe lângă acestea. I Indărcânu a avut prilejul de a vedea şi doi români, cari. fiind evrei, au putut scăpa mai i şor din Ţară. Primul este un avocat cu numele Avram, probabil fost ţărănist, care i-a făcut un raport scris despre ce a văzut în Ţară. de unde a plecat în iulie.

ce.320, p.243> Ura cea mare este împotriva nemţilor cari pun. pe zi ce trece, mai mult mâna pe economia Ţării. Antonescu, la început, a fost primit cu multă suspiciune din cauza tovărăşiei cu Garda de Fier; în urma însă ea> represiunci. şi-a atras multe simpatii, mai ales în armată.

Când însă a trecut puterea vărului său şi toţi ai lui au intrat în bucate, acţiunile au început să scază. Actualmente. Bucureştiul este un mare

1941

I)

spital, toate şcolile, restaurantele etc. sunt pline de răniţi. Reacţiunea este lentă, oamenii politici **s**-au dat la fund. unii chiar fiind recunoscători lui Antonescu că **Le**-a scăpat viaţa. Maniu. totdeauna acciaşe în eternul opo/. iţionist şi protestaeta>r care ar dori să conducă din umbră, care este de partea Angliei şi veşnic critică.

Pare-se că urgia 1 impuri lor cât gardiştii au fost stăpâni a fost ceva nemaipomenită. jafuri şi omoruri

Iară seamăn, nu ştiau de frică decât de nemţi. Armata **s-**a purtat în general bine. Cu oca/. ia revoltei. Prefectura Poliţiei a fost p reluată de către germani. Iară vărsare de sânge. Horia Sima. refugiat în Germania, este păstrat ca o sperietoare ce.320, p.244> şi un veşnic şantaj asupra lui Antonescu. care. de fapt. este preferat de Hitler.

Celălalt român este un fost reporter, numit Ziegier. de la

„Adevărul”, care fusese întrebuinţat de Tilcanu oareşicare timp pentru propagandă în străinătate. Rămas în Franţa, **s-**a angajat în Legiunea

Străină, a fost făcut prizonier, dar a scăpat ajutat fiind de ţărăncile la care lucra. A fost la Vichy. unde /.ice că atmosfera este imposibilă, dominaţia efectivă avâ**nd-**o Gestapoul. Din cele ce le povesteşte, ceea ce este de remarcat sunt impresi<i>le lui din Franţa, unde bietul

Mihăiţă este acuzat de a fi prost şi un slab, iar Sitta foarte viu criticată din cauza relaţi<i>lor ci cu nemţii, mai ales că este sora lui Georgic.

Această acuzaţiune mi se pare întrucâtva exagerată, este uşor de criticat când nu cunoşti amănuntele.

Adevărat însă este că Sitta n-are caracterul unei hiplăloale şi probabil crede că-şi apără pielea şi cea a Băiatului. Ştiu însă precis că mulţumită nu e de cele ce se petrece în Ţară.

Am petrecut toată după-amiaza şi scara în discuţii şi schimb de impresii. Acest prim pas ce.321, p.245> nu poate rămâne, oricare ar fi răspunsul. Iară urmare. Trebuie acuma. În eventualitatea unui răspuns favorabil, să încep să-mi strâng oameni. Legătura cea mai importantă ar fi cu cei de la Londra, căci până acum ci au fost cei mai activi, pe urmă trebuie încercat să ralicm pe Franasov ici. Am hotărât deci să expediez o telegramă, chemând aci pe părintele Morarii, care să facă legătura cu anglo-saxonii. iar Urdărcanu alta lui Franasovici. Primul, sunt sigur că va răspunde, iar al doilea nădăjduiesc că deşi prin chemarea laconică nu va II destul în clar, lotuşi se va hotărî să se

220

Carul al 1 l-leti. Însemnări zilnice înhame la această treabă.

În tot că/ul. cu Dumnc/cu înainte şi cu nădejdea în suflet.

Miercuri, 5 noiembrie

Zi liniştită. Duduieci> nu-i bine. În sfârşit s-a hotărât a-şi lua medicamentul cu fier. Multe discuţii asupra acţiunci viitoare, Punctul delicat, după părerea tovarăşilor „este aceeba al lui Mihăiţă.

ce.322, p.246> aceasta va provoca o oareşicare frână libertăţii mele de acţiune. Englezii sunt foarte hotărâţi în punctul lor de vedere că nu trebuie să fiu pretendent, dar. pe de altă parte, mulţi dintre români cari m-împing la acţiune vor să table/e tocmai pe aceasta.

Spre scară, nu m-am simţit bine. sun<o răcit, m-am culcat devreme, luând o aspirină.

În sectorul Moscova, rezistenţa sovietică continuă. Însă în

Crime<e>a nemţii înaintea/ă. Sevastopol n-a căzut, cum se anunţase acum câteva zile.

Joi, 6 noiembrie

Stat în pal toată ziua. nasul curge berechet.

A venit răspunsul de la părintele Moraru. afirmativ, după cum crezusem; soseşte luni. În acelaşe în timp am primit şi o scrisoare de la el prin care propune tocmai să vie în acelaşe în timp îmi trimite copia unei telegrame de protest împotriva acţiunci lui Gitla Davila. În care arată ce.322, p.247> că cetăţenia lui a fost ridicată de un regim democratic şi redat<a> de acel nazist al lui Antonescu.

În ziare văd că la noi se pregăteşte o Constituţie care să dec

Ţării o organizaţie corporativă. De fapt. vor să meargă mai departe pe drumul trasat de mine.

Vineri, 7 noiembrie

M-am simţit mai bine, medicamentele şi statul în pat şi-au făcut efectul salutar. La \2 /z. am primit pe reprezentanţii Partidului

Monarchic Spaniol. După spusele celor doi delegaţi, ci sunt o organizaţie care îşi are îndeosebi activitatea în America, este monarhică şi antifalangistă. Au legături şi cu republicanii, ceea ce ar părea absurd.

1941

dar sunt utiiţi prin ura lor împotriva actualei stări de lucruri din Spania

Ei îl consideră pe Franco mai rău decât Suiier. Sprijinul lor în Spania este Armata. În cap cu ministrul de Război. ce.323, p.248> Varda. şi

Rachete. Monarchisnwl lor este principial şi nu personal. Se pare că ultimul carlist murind, a lăsat prin testament moştenirea

titlului de pretendent lui Xavier de Parma. deşi fusese o înţelegere între el şi

Alfons al XIII-lea. deci această ceartă care ţine. de un veac tot nu s-a stins.

Au fost azi ştiri din cele mai importante:

I Hitler a renunţat pentru iarna aceasta la cucerirea Moscovei.

chiar şirile din Germania o dau. Este primul semn de slăbiciune şi dă un admirabil respiro Aliaţilor să poată lua ci iniţiativa. Rezistenţa atât de dar/ă şi de neaşteptată a Sovietelor şi-a atins pe deplin scopul.

2. Sunt zvonuri din ce în ce mai persistente că Finlanda, atingându-şi scopul de a recuceri lentori<i>le pierdute anul trecut, să se retragă din războiţi. Pare a fi efectul unor destul de energice presiuni americane

3. Senatul USA a votat; azi-scară. cu 50 de voturi, contra 37.

modificarea legii neutralităţii. Astfel. Statele Unite intră şi mai adânc în luptă.

4. Berlinul a fost din nou bombardat de RAF.

ce.323, p.249> 5, Francezii liberi au aruncat paraşutişti în regiunea Bordeau<x>.

6. Litvinov 19J a fost numit ambasador la Washington.

7. Stalin a ţinut un important discurs cu prilejul parăzii pe la

Piaţa Roşie din Moscova (sic)*, prin care cere insistent Angliei să creeze un front activ. Toate aceste ştiri conjugate arată că s-a întors roata şi că lucrurile încep a merge bine pentru Aliaţi Numai răspunsul Anglice în

la planul meu să vie mai repede.

Sâmbătă, 8 noiembrie

Răceala mea tot continuă. După cum m-aşleptam. răspunsul de

*

Aşa ni le\t.

222

Carol al II-lea. Însemnări zilnice la Franasovici n-a venit. Am hotărât să i se mai dec una. luând ca pretext cererea de informaţii asupra ziaristului Zicgier. care zice că-l cunoaşte. El pretinde că a venit aci mânat de dragostea lui pentru mine şi că a fost trimis aci prin mijlocirea Legaţiei mexicane din Vichy. A.

avut greutăţi la graniţă şi. spre a-i face un serviciu. Ernest a intervenit pentru ce.324, p.250> debarcarea lui.

Azi e Sf. Mihail: la noi. probabil. Mihăiţă va fi sărbătorit, l-am dat o telegramă”.

Duminică, 9 noiembrie în aşteptarea sosirii părintelui Morarii, unele pregătiri de făcut, scrisori etc.

După-amiază, bridge şi cina la măsuţe. Au fost: Helen Nascili.

Jef şi Lila Oglivie, Alex Berger. Am făcut o partidă destul de bună, deşi am pierdut. După cină, Ernest şi-a făecut> partida de table cu Oglivie şi Berger.

Luni, 10 noiembrie

La amiază a sosit părintele Moraru. Urdărcanu s-a dus la aeroport să-l primească şi să-l ducă la hotel. A făcut o impresie bună şi parc inteligent, după câte a putut judeca Ernest din prima întrevedere.

Nu ce.324, p.251> este ardelean, după cum crezusem, ci din Sascut.

După-masă, la 4, îl primesc şi stăm mult de vorbă. Pentru această primă întrevedere l-am făcut pe el să vorbească şi să mă puie în curent cu acţiunea „României Libere”, cu gândurile, cererile şi mentalitatea ei.

Şi asupra mea a făcut o foarte bună impresie, e tânăr, 41 de ani, energic şi entuziast. Venit ca preot misionar trimis de mitropolitul

Pimen *l’M* din partea eparhiei Moldovei: a fost ani de zile preot la

Montreal, astăzi are foarte importanta parohie din Detroit. Pentru nevoile cauzei şi spre a avea toată libertatea de acţiune s-a făcut cetăţean canadian.

Mi-a făcut o amplă expunere, prin care am putut vedea că gândul organizaţiei este la mine, ci nu văd restabilirea lucrurilor în Ţară decât prin şi cu mine. Azi lupta o au de dus contra lui Citla Davila pentru a pune mâna pe românii din America, zice că acesta nu reuşeşte

1941

22→

decât cu anumite clemente jidoveşti şi cu ireductibilii comunişti; arc credinţa că în spatele lui. pe lângă ce.325, p.252> binecuvântarea lui

Antonescu. este şi Maniu.

În această parte a lumci nu se poate lucra dacă n-ai şi sprijinul elementelor evreieşti; a reuşit el şi cu părintele Ştefan Opreanu, protopopul din Detroit. să capteze unul. român de origine, de foarte

mare valoare, zice el. Leon Fischer. Acesta a şi scris pentru revista lor mai multe articole în care mă laudă. De fapt ci mă consideră ca şeful lor şi vor de acuma înainte să lucreze după directivele date de mine. Un lucru am prevăzuţi-o bine. este chestiunea mea în legătură cu viitorul;

vor să ştie dacă trebuie să militeze pentru reîntoarcerea mea sau pentru reîntărirea lui Mihăiţă. După părerea lor. eu sunt singura g<a>ranţic a viitorului României. Prin canalul dr. Wisc. marele rabin al New

York-ului, au aflat că în întrevederea Churchill – Rooscvcit s-ar fi discutat şi harta viitoare a Europei; s-ar fi propus refacerea

Austro-ungarici în limitele ei normale, mărirea Iugoslaviei prin teritorii luate Italiei şi Bulgariei, mărirea Greciei, restabilirea Czecosleov>acici şi a Poloniei ce.325, p.253> şi refacerea României sub domnia mea.

Acest din urmă punct mi se pare cam dubios, căci este în contrazicere cu tot ce ştim până acum. Mi-a mai spus că unii preoţi au ridicat chestiunea Dudui<e>i. dar căci şi părintele Opreanu au răspuns că aceasta este o chestiune este pur privată şi că în tot cazul, nu se poate amesteca cu una politică. Că Ştefan cel Mare a avut ibovnice în toate colţurile Moldovei şi că aceasta n-a împiedicat să i se dec denumirea de sfânt, probabil cu timpul acelaşi lucru se va întâmpla şi cu mine.

Seara, am stat de vorbă cu Duduia şi Ernest pregătind răspunsurile de dat. În chestiunea principială am găsit formula: singurul meu gând este Ţara şi sunt gata s-o slujesc aşa cum va fi mai bine.

Dudui<e>şi nu i-a fost deloc bine astăzi, e şi răcită şi a stat toată ziua în pat.

Ştiri din lume, tot acede>aşi lupte sterile şi sângeroase, cu suc<e>cse când într-o parte, când în alta. Flota britanică a avut un suc<e>ce împotriva italienilor în Mediterana, scufundându-le mai multe vase de transport şi două distrugătoare.

— >-l I

Carol al II-lea. Însemnări zilnice

ce.326, p.254> Marţi, 11 noiembrie

E /mia Armistiţiului. În Franţa ocupată, orice manifeslaţiune a fost interzisă Amare reflexului trebuie să-şi facă politicienii asupra felului cum au sfeclit lucrurile atunci, toate făgăduielile că este ultimul

război **s**-a risipit în pulbere.

La I ’4 părintele Morarii a venit pentru spovedanie, căci mâne eu şi cu Duduia ne împărtăşim. Această cerere a mea l-a emoţionat adânc şi cu lacrimi în ochi mi-a spus că va face cea mai bună impresie între români. Pe urmă a sfinţit casa. Foarte caracteristic a fost felul cum a întâmpinat-o pe Duduia, sărulâ**ndu**-i mâna şi i-a spus „Domniţă”, zicând că aşa o consideră şi la pomelnicul sfeştaniei a litulat-o astfel.

Păreintele> Opreanu i-a trimis un mesagiu de admiraţie.

Pe urmă. a luat prânzul cu noi. făcând rugăciunile cuvenite. **S**-a arătat un oaspete foarte voios et unc très bonnc fourchcile”. fiind moldovean, **s**-a înţeles foarte bine cu Duduia. După-masă am vorbit şi am pus la punct ultimele chestiuni. ce.326, p.255> Foarte bine şi deştept a priceput chestiunea nevralgică, pe lângă declaraţia de principiu am mai adăugat că din cauza tratativelor pentru Consiliul Naţional şi ca să nu îngreunez poziţia lui Mihăiţă. trebuie să rămâi în rezervă. Nu-l apreciază pe Tilca. care are faţă de mine o atitudine dubioasă, nici pe

Pangal.

După terminarea discuţi<i>lor. am fost. cu el şi cu Duduia, la

Guadalupe. Norocul a voit ca să vie tocmai astăzi un pelerinaj de la St

Louis de Polosi. O întreagă mulţime care se lâra în genunchi de la poartă la altar. Popa a fost foarte impresionat de devoţiunea masei şi de frumuseţea bisericii. care. văzută a doua oară. parc mai impresionantă.

Seara a mâncat în oraş cu Ernest.

Rooscvcit a ţinut un discurs cu prilejul zilei Armistiţiului, spunând. Între altele, că morţii de atunci n-au fost inutili şi că dacă mai trebuie vieţi pentru dobândirea libertăţii lumci. ele trebuie sacrificate pentru a asigura un viitor mai fericit pentru toată lumea.

Am primit de la Mihăiţă răspuns la telegrama mea”.

„Şi un mare mâncău

1941

225

ce.327, p.256> Miercuri, 12 noiembrie

La I.I. m-am împărtăşit. Părintele Moraru a fost foarte mullumit şi foarte emoţionat. Cu toate că este un preot modern, este foarte credincios şi convins că prin credinţă este mântuirea. A prânzit cu noi

înainte de a pleca la aeroport, l-am dat două scrisori, una pentru Lord Halifax şi alta pentru beţivanul acela de Neison Cromwcil

La plecare, a fost foarte cald. spunând Dudui<e>i că suntem amândoi la un loc în sufletul lui şi că admiră devoţiunea şi sacrificiul ei.

Pe urmă. I-am primit pe un oareşicare Henri Blumenthal. evreu belgian, viceconsulul Hondurasului în Belgia. A fost. câţiva ani. În

România, unde s-a căsătorit, arc o dragoste specială pentru Ţara noastră şi deci a dorit să mă va/ă.

Azi. răceala l-a pocnit şi pe Ernest. şi Duduia, deşi nu s-a simţit bine. l-a îngrijit.

Din lume: luptele continuă, şi sovieticii par a împiedica victorios înaintarea germană. În ce.327, p.257> Mediterana un nou suc<e>ce ai englezilor împotriva vaselor de transport italiene. Între care au fost şi două cu pânze, ceea ce este foarte caracteristic. Churchill a ţinut o cuvântare în care a spus că lot mai persistă primejdia invaziei germane şi a făcut să întrevadă că războiul va mai ţine.

Joi, 13 – joi, 20 noiembrie

A fost o săptămână mai activă, am avut multe invitaţii, cu toate că sănătatea Duduieci> n-a fost deloc bună şi mi-a dat multe griji.

Răceala, altitudinea, anemia etc. Toate contribuie în rău. aşa încât, câteodată, este de o apatic îngrijorătoare, la unele invitaţii nici nu s-a putut duce. Vineri. 14. seara, la Berger. a fost o petrecere nemexicană, fiind poftiţi numai de ai noştriţi şi americani. Eu am jucat bridge, iar alţii au făcut un chef. cei mai mulţi luând un schwips nemaipomenit, mai ales Oglivic şi Miller s-au întrecut Lucru neobişnuit aci. au adus

ce.328, p.258> un scripcar şi un cobzar, cari au încălzit şi mai mult atmosfera.

Duminică, lume la noi pentru table, Dorothy. soţii Berger şi

Oglivic: eu am jucat „rummy orice” cu nevestele. Marţi după-amia/. a, recepţie dată de ministrul Chinei, Ching, pentru dr. Wei, care e numit

226 Cart)] al II-lea. Însemnări zilnice ministru la Vichv. Văd că prea mare cnlii/iasin nu pune ci spre a ajunge la post. Am vorbit mai ales cu D-na Wei. urâtă, dar deşteaptă, şi-a făcut studi<i>le la Paris. Nu prea multă lume. dar interesantă. Am făcut cunoştiţinţă cu dl. Antonie Villa-Lobos. preşedintele partidului guvernamental, mi-a lacul o bună impresie. Aem> mai cunoscut şi o nebună de ziaristă anglo-americană.

Bally Ross, care zice c-o cunoaşte pe Mignon şi arc o adoraţie pentru ca După chinezi, la Millerii. unde am jucat obişnuilul bridge. Duduia, bolnavă, a trebuit să stec acasă.

Miercuri, cina la Oglivic.

Am fost şi la unele manifestaţi uni hipice. Luni. la deschiderea matchurilor de polo între sec>lecţionată localăşi o echipă americană.

ce.328, p.259> Americanii au câştigat, dar şi mexicanii au jucat cât se poate de bine. Am pulul, cu acest prilej, să admir care m şi călăreţii localnici, suni într-adevăr admirabili. Nu ace<e>aşi impresie arh av**ut-**o la Stadionul Naţional cu ocazia concursului hipic din cadrul jocurilor sportive comemorative ale revoluţiei. Întâiu de toate, stadionul, deşi foarte frumos clădit, arc acrul de a fi în absolută paragină. terenul cât se poate de tare şi o desăvârşită lipsă de organizare. Concursul de obstacole trebuia să înceapă la 10. eu am sosit la 11 *Vi*, iar de fapt abia pe la 12% a pornit primul concurent. Au fost 30 de participanţi, pare-se că cei mai buni călăreţi lips<e>au. Abia al 9-lea concurent a reuşit să termine parcursul, iar numai trei l-au făcut fără greşeală. Căldura, ca vara la noi şi în tot acest stadion nu era un pic de umbră. Am impresia că acuma, cu două luni de întârziere, ploile au încetat, ziua arde soarele, dar noaptea e frig.

Cu planurile noastre, toată săptămâna au fost tratative telegrafice cu Irimescu şi Franasovici. Primul a plecat chiar la Geneva ca să ce.329, p.260> poată să comunice; ca un început îl trimele aci pe

Go Backer. iar el zice că va urma, probabil, după ce va fi primit indicaţii de la trimisul lui. Al doilea arc dificultăţi a părăsi Statele Unite. Joi a venit o telegramă de la Richard Franasovici. rugând a nu mai comunica.

se vede că-i e frică de atitudinea prea germanofilă a Vichy-ului.

Din lume ştiri importante: britanicii au început, cu mijloace mari, o ofensivă pe tot frontul cirenaic şi ar fi ajuns cu elementele Inn] aintate la 10 klm de Tobruk. Pe frontul din Crime<e>a lucrurile

1941

227

merg slab. dar la Moscova contra-ofensiva sovietică a fost strălucită, chiar **într-**o zi **s-**a dat ştirea că nemţii fug în panică, totuşi joi scara ştirile arătau că ofensiva germană este puternică spre Tuia. În USA. în sfârşit. a<u> trecui, dar cu greu. modificările legii neutralităţii, dar situaţia devine îngrijorătoare din cauza grevelor. În Franţa. Vichvul

cade din ce în ce mai mult sub papucul nemţilor. Moartea ministrului de

Război. generalul Huntziger 19S, într-un acec>ident de avion, a dat un nou prilej naziştilor de a ridica preienţiuni ce.329, p.261> cari să ducă la retragerea însărcinărilor date lui Weyganede în Africa de Nord.

Această desânsăfcinare. dacă se combină cu ofensiva reuşită din

Cirenaica. poate să schimbe din nou. mult, faţa lucrurilor, Englezii, stăpâni pe coasta de Nord a Africii, domină situaţia franceză.

Vineri, 21* noiembrie

După destulă trăgănare, mai mult formalistică, am ajuns, în sfârşit, să fim membrii la „México Country Club" din Ceh>orobusco".

A/, i. ca introducere, vicepreşedintele, D-l Bemier şi D-na ne-au poftit la dejun împreună cu Mrs, Mr & Miss Conway. Masă plăcută, conversaţie interesantă. George Conway este un mare cunoscător al istorici Mexicului. Am vizitat clubul, care ca clădire este destul de dărăpănat, e în refacere. dar terenul de golf este foarte frumos. Am făcut cunoştinţă şi cu profesionistul*" de golf, foarte cunoscut în USA. Al.

Espino/a, el ce.330, p.262> a făcut parte din echipa internaţională al

USA; se zice că este un foarte bun profesor. Ernest a ieşit, din nou, astă-seară; noi ne-am culcat devreme, dar somnul nu prea a venit.

Ofensiva din Libia continuă; nemţii au început, din nou, atacul asupra Moscovei şi se laudă că au cucerit Rostovul, ceea ce e grav.

Sâmbătă, 22 noiembrie

Am început astă/. i le cţi<i>le de golf. Într-adevăr, am constatat

* în text: *22*.

În text: C *iorobusco*.

În text: *profesionalul*.

22S

Carul al II-lea. Însemnări zilnice că Espinoza este un foarte bun profesor. Cu plăcere am \ a/ut că eu toate că de 7 ani n-am jucat, tot mai ştiu ceva şi am putut da unele lovituri posibile. A venit şi Duduia care. simţindu-se obosită, n-a jucat, dar plimbarea în acest aer curat şi cu splendida vedere asupra munţilor n-a putut decât să-i facă bine.

Scara suntem poftiţi la masă de către Sol Rosenblatt. care a venit aci pentru câteva zile. cu Ceh>ick Roberis şi un alt bătrân american

foarte simpatic Am cinat la „1.2.3”. iar mai pe urmă am fost la Patio. ce.330, p.263> Mai erau: Dorothy. Gully. D-ra Amor. Încă o americancă şi acea insuportabilă de Paulette Poniatowska. Sol. foarte bine dispus, ne-a debitat câteva vorbe româneşti, se înţelege acelea pe care străinii le învaţă la început. le-a cules de la actriţa noastră Lisette

Verca. sosită de curând în New York. Ea a scăpat din Ţară pe la sfârşitul lui iulie, graţie ajutorului da<o de Legaţia USA din Bucureşti, unde s-a adăpostit 3 zile. viaţa ci fiind ameninţată. De acolo a fost trecută în Bulgaria, prin Istanbul, Iran; a sosit la New York. făcând înconjurul Africci.

Pare-se că Sol arc multe lucruri interesante de spus; azi. fiind prea multă lume, a găsit că e mai bine să nu vorbească.

Duminică, 23 noiembrie

Am fost. astăzi, să petrecem după-amiaza la Cucrnavaca.

Vreme splendidă, acrul clar, aşa încât se vede Popo-ul foarte bine. Am făcut o vizită Conwaylor. Au o casă foarte frumoasă şi confortabilă.

ce.331, p.264> sunt într-adevăr oameni foarte bine. George Convyay s-a pasionat. În acei 20 de ani ce i-a petrecut aci, de istoria mexicană, a strâns enorm de mult material şi a făcut câteva publicaţii interesante, între care testamentul lui Corle/ in extenso. Mi-a arătat biblioteca lui de lucru. În care a strâns multe obiecte interesante privitoare la trecutul acestei ţări.

Luni, 24 noiembrie

La prânz. Sol Rosenblat<o. A mâncat cu un apetit splendid, deşi chefuise toată noaptea şi avea lipsă de somn. A adus câteva ştiri din

Ţară. Pare-se că un centru care mi-e favorabil este Automobil Clubul.

1941

22 l)

unde. la o serată. Bujoiu m şi Beian 197 s-ar fi exprimat deschis în favoarea mea. ceea ce le-a procurat dezagremente; un altul care. tot aşa.

Îşi exprimă deschis opini<i>le este Tănase.

Malaxa, la început, s-a dat complet cu regimul şi cu nemţii, dar pe urmă s-a întors cu re/. ullalul că i s-a luat totul şi a fost pus la închisoare. ce.331, p.265> Popularitatea lui Mihăiţă a crescut, deoarece se /. ice că la unele oca/ii în care trebuia să se întâlnească cu nemţii

n-a venit. I se reproşca/ă că merge prea repede cu automobilul şi gura lumci

Ice că este tare amorc/at de o jună din societate. Cine o fi. numai fericit să fie. Pe urmă. Sol /ice că crede că ar fi bine să viu. pentru câteva zile, la Washington ca să stau de vorbă cu Rooscvcit şi Cordell Hull; va încerca să aranjeze lucrurile printr-o invitaţie, fie din partea preşedintelui, fie din partea State Departament sau a Preşedintelui

Comisiunci Afacerilor Străine a Senatului. Mi-a vorbit de mişcarea lui

Davila, pe care o confunda cu „Frec România”, /ice că este întrucâtva susţinută de State Depeantement>. L-am pus la curent cu adevărata

„Românie Liberă” şi a promis tot sprijinul, Din nenorocire, mişcarea şi revista sunt necunoscute.

El crede că UŞA nu va putea scăpa de războiu’ şi că după conflict va fi clementul cel mai important, căci Imperiul Britanic scade.

Ne-a povestit că există. În caz de conflict, o perfectă înţelegere cu

Brazilia şi că se pregătesc acolo acordroamele pentru ce.332, p.266>

acţiunea asupra Africci.

Scara, am lucrat la scrisori, cari vor fi luate la Londra de către

D-l Rosenzweig. noul ministru mexican în Anglia; am scris lui Mignon.

Georgic şi Bertic; am reclamat, din nou. un răspuns la propunerea mea pentru Consiliul Naţional.

Ofensiva asupra Moscovei se desfăşoară, din nou. favorabilă pentru nemţi, cari au ajuns la 31 de klm de oraş; în se Gtorul Leningrad şi Roslov avantajul este de partea Sovietelor. În Libia sunt lupte foarte grele, cari nu prea par a fi în favoarea Axei. Ceea ce este însă mai important e că USA. în înţelegere cu Guvernul olandez, va trimite trupe pentru apărarea Surinamului. Aceasta este o ameninţare directă pentru

Guyana Franceză Pe de altă parte, desânsărcinarea lui Weygand a avut ca efect că USA a încetat a trimite petrol şi alimente în Franţa, Africa

230

Carol al II-lea. Însemnări zilnice de Nord şi Spania, iar Franţei

Libere i-a aplicat avantajele legii „Lend

& Lească”. „Este un semnal de alarmă dat lui Pelain.

La Berlin s-au întrunit şefii politici a 7 state, cari vor trebui să adere la noua înţelegere ce.332, p.267> anticomintern. de fapt un fel de prelungire al) Pactului Tripartit. Între aceste state se numără România.

Danemarca şi alte state fantome sau sub dominaţia Axei. O altă ştire spune că în Ţară ar II fost un plebiscit pentru votarea unei noi

Constituţii „democratice”; rezultatul a fost 4 milioane pentru şi 6.8

contra... Ce fel de democraţie poate fi aceasta sub dominaţia na/istă?

Marţi, 25 noiembrie

După-masă. Sol Rosenblat<o mi-a adus un mare industriaş suedez. D-l Wenergrecn şi nevastă-sa. El, adevăratul tip de suedez, frumos. Înalt. faţă roşcovană, părul complet alb. Ea. urâtă, dar vioaie, un amestec între Marta Bibescu şi Marihe Mitilincu. Extrem de bogaţi, au plecat din Suedia cu vachtul lor „North Star”, unul din cele mai mari: 3.000 tone. şi s-au dus în Bahamas, la Nassau, unde este proprietarul unei insule cumpărate, se zice, cu 25. () () (). () () () dolari. În legătură cu afacerile lui ce.333, p.268> metalurgice şi electrice, se plimbă prin lume. Arc însă interese şi în afară de afaceri, acuma, cu cheltuiala lui. În Perú s-au dezgropat 3 oraşe ale civilizaţiei Incaş datând de acuma vreo 5.000 de ani. Acuma arc interese aci. Am vorbit despre animale, păsări şi viitorul economic al lumii.

Scara, cina la Conway; ca şi la Cucrnavaca. arc o casă foarte frumoasă, agreabilă şi primesc admirabil. Masa. mai mult decât civilizată După-masă. am jucat bridge, iar Duduia poker. ambii cu suce<e>s. Pe urmă. poftiţi de Sol Rosenblate o. am fost la „Patio”;

rostul acestei invitaţii a fost să fac cunoştiţinţa unui mare om de afaceri şi industriaş de origine rusă. cu numele Lubovici. căruia aveam de cerut un serviciu pentru Heifant care ar dori să se stabilească aci în México.

Am găsit un perfect european, fin şi bine crescut. Aci se ocupă de comerţul minereurilor, am vorbit despre anumite chestiuni economice, actuale şi viitoare. El crede că în această parte a lumii ţara care prezintă cel mai mare viitor este Brazilia, căci posedă materi<i>le prime de cari au nevoie permanent USA. Pe urmă, am vorbit <de>

1941
231
problema lumii viitoare. ce.333, p.269> expunând teoria că după războiu' va trebui să se stabilească un echilibru economic între toate ţările, nu este admisibil ea una să câştige totul în detrimentul acelora cari au fost ruinate de război. Ţări cari n-au avut de pătimit vor trebui să-şi dec obolul pentru umanitate. El mai are legături cu Franţa, de unde arc ştiri regulate; pare-se că în ciuda marilor greutăţi de hrană şi încă!/it in care se zbat, singura dorinţă a francezilor este întoarcerea prizonierilor. Pe urmă mi-a dat unele detalii puţin îmbucurătoare asupra armatei americane, disciplina şi instrucţia las<a> foarte mult de dorit.

Din lume. atacul asupra Moscovei progresează lw şi.

Într-adevăr, capitala Sovietelor este primejduită. Suc<e>esele britanice în Libia continuă, dar sunt şi acolo lupte foarte crâncene cu pierderi în material şi oameni. Stadiul disenţiunilor (sic) între USA şi Japonia, fără a se fi îmbunătăţit de fapt, dă* oareşicare licăriri de speranţă; se vorbeşte de posibilitatea, foarte vagă. a 11 unui modus vivendi provizoriu, pentru câteva Juni. Cu toate acestea. USA iau toate măsurile necesare în vederea unui conflict. Cred că partizanii războiului nădăjduiesc

ce.334, p.270> ca lucrurile să nu se aranjeze şi că prin acest canal să poată antrena mai uşor ţara lor în conflictul mondial, războiul cu

Japonia nefiind antipatic poporului american.

Miercuri, 26 noiembrie

Am primit, la $%, Colonia română, prezentată de Carlos

Cescrmann. Au fost invitate vreo 17 persoane şi au venit vreo 30, căci aflaseră, unul de la altul, că va avea loc această recepţie şi au ţinut să v ic, ceea ce este un semn bun. Majoritatea sunt comercianţi, foarte mulţi evrei, mai toţi căsătoriţi, unul dintre ei. Mihalovici, cu o mexicancă foarte drăguţă şi care vorbeşte binişor româneşte. Cel mai deştept mi s-a părut un oareşicare Blum. care are un laborator farmaceutic aci şi o creştere de cai în Guadalajara. Cel mai activ este unul dintre fraţii

Cescrmanen>. Când toţi au fost întruniţi, el a ţinut o mică cuvântare.

Atmosferă românească simpatică. Toţi par mulţumiţi de soarta

lor şi.

după felul cum erau îmbrăcate ce.334, p.271> nevestele lor. par a avea în text este: *dau*.

232 Curul iii [t-ctt, însofnnări zilnice o oareşicare avere. La plecare, cu toţii au intonat „Trăiască Regele”, ceea ce a fost foarte mişcător.

La cină. am fost poftiţi la Allen Ellis. O foarte plăcută scară între americanii de aci. Casa e frumoasă şi se vede că sunt gospodari.

Făceam tocmai observaţia, ce bine sunt aceşti americani de aci. odată când **te-**au adoptai devin prieteni şi iau o atitudine de oareşicare familiaritate respectuoasă.

Joi, 27 noiembrie

Dudui<e>i. din nou nu i-a fost bine şi. pe urmă. a fost a 14-a aniversare a mamei sale. Am fost. după-masă. la „Country Club” să-mi iau a doua lecţie de golf; cu instrumentele de lemn a mers mai greu. dar cu acelea de fler destul de bine. Scara, Berger să joace table cu Ernest.

Iar cu gin-rummv cu nevasta sa.

Ştiri din lume cam tot aceleaşi. Moscova continuă a fi foarte ameninţată de mişcarea învăluitoare ce.335, p.272> a nemţilor. De la

Roslov200. sovieticii continuă a anunţa înaintarea lor de 70 de mile.

În Libia, joncţiunea cu Tobruk **s-**a făcut şi o a doua coloană britanică înaintea/. a către Golful de Sarda. Relaţiunile americano-japone/c.

după un moment de luminare, par a se întuneca din nou şi pregătiri active se fac în Extremul Orient American. Japonezii ar fi debarcat, din nou. 6 divizii în Indochina, La Berlin, cu oca/ia iscălirii noului Pact

Anticomunist. Scrrano Suiier a atacat violent pe Roosevcit şi politica externă a USA. zicând că intrarea trupelor americane în Surinam este o insultă adusă Americii spaniole. În sfârşit, o ştire bună. Messersmith a fost numit ambasador aci. pentru noi este nu se poate mai bine.

Vineri*, 28 noiembrie

Ziarele primesc cu mare plăcere numirea lui Messersmith.

lăudâ**ndu-**l foarte mult. Duduia, din nou. nu **s-**a simţit bine. aceasta este una din grijele mele de fiecare zi şi...”

În text: *Joi*.

Lipsesc paginile 273 şi 274

1941

233

<Sâmbătă, 29 noiembrie>

ce.335, p.275>Am jucat, pe urmă. bridge cu ambasadorul Finot şi D-ncle Carboncil şi Armendariz. Am câştigat toate rob<b>crile.

Duminică, 30 noiembrie

Am fost. dimineaţa, la Biserica ortodoxă siriană. Slujea episcopul sirian din Toledo (Ohio). Samuci David: curios mi s-a părut slujba în limba arabă Biserica este împrumutată şi nici măcar adaptată nevoilor cultului nostru, neavând catepetcasmă. Am fost primit de comitetul parohial şi mi se pregătise un tron lângă altar. La sfârşitul slujbei, episcopul a ţinut o predică. În care m-a ridicat în slava cerului, numi**ndu-**mă „Regele nostru”.

După-amia/ă. am dormit, având lipsă de somn Scara, soţii

Oglivic şi Berger… <Ernest iarăşi a pierdut enorm >”. Eu. rummy onec cu doamnele.

ce.336, p.276> Luni, 1 decembrie

Am fost deşteptat de o ştire care m-a uimit: Pangal telegrafia/ă că Mihăiţă şi Sitta au sosit la Florenţa, unde vor sta mai mult timp. Ce o fi această deplasare aşa de insolită al unui* suveran în timp de războiu’? Am cerut, prin Legaţia mexicană la Roma. confirmarea ştirei şi. dacă se poate, detalii. Conjecturi se pot face la infinit, în tot ca/ul mi se pare ceva necurat de dedesubt. Nu cred să fie numai o plecare de odihnă. Antonescu trebuie să fie amestecat în asta.

Din lume sunt ştiri uimitoare. Luptele de la Rostov se desfăşoară **într-**o adevărată derută a nemţilor, sovieticii ar fi ajuns la

Taganrog, în Libia situaţia este neclară. Axa rezistă şi parc a avea câteva suc<e>cse locale. După câte am putut pricepe, prin ofensiva britanică forţele Axei au fost împărţite în mai multe grupuri, efortul este acuma de a le reuni, pare-se că două au reuşit **s-**o facă: „În tot ca/ul.

luptele sunt cu mult mai grele decât păreau la început F.thiopia a fost şi ca definitiv lichidală zilele acestea prin cucerirea ultimului reduit italian

Şters un randxeea ce este între croşete ani putui citi sub ştersătură

234

Carul al II-lea. Însemnări zilnice la Gondar. ce.336, p.277> Cel puţin aci. armele IVS>ciste nu **s-**au acoperit de ruşine, au avut un şef de valoare Bubi Aosta

Marţi, 2 **–** miercuri, 3 decembrie

Aceste două zile au fost ocupate, mai ales. cu vizita lui Radu

Irimescu 20\ începută prin auspicii puţin încurajatoare, **s**-a terminat bine. Venise cu sentimente mai mult decât ostile faţă de Duduia, pe care o considera ca fiind cauza tuturor nenorocirilor din Ţară. La plecare şi-a schimbat complet punctul lui de vedere şi a declarat: „atunci această femeie e o martiră”, şi de fapt aşa c. Pentru acţiunea ce vreau **s-**o întreprind, el nu poate fi de niciun folos direct, căci tocmai a devenit cetăţean american. Părerea lui este că partida pentru mine personal este pierdută, că nici americanii şi nici englezii nu vor să auză de revenirea mea. Dacă aş fi poza câtuşi de puţin ca pretendent, nu este nimica de sperat de la ei. recomandă chiar să mă căsătoresc cu Duduia, ca să curm astfel orice cale la Tron. Gând i-am citit punctele ce.337, p.278>

programatice ale acţiunci în care se spune precis că Mihăiţă trebuie restaurat în toate drepturile şi demnităţile lui, **s-**a mai liniştit şi chiar a promis să susţie 100% acţiunea, mai ales că are ceva trecere la State

Departament, şi şefu'* lui actual. Odlon. este un prieten personal al lui

Rooscvcit. De victoria Aliaţilor nu se îndoieşte nicio clipă, dar va mai întârzia, căci nu crede că vor avea superioritatea decât în 1943**.** **Într-**alic cm mie. dacă nu se produce fenomenul de destrămarc în Germania. abia aluneca va începe cu adevărat războiul.

Din Ţară arc. din timp în timp, ştiri. Antonescu a făcut unele încercări cari au fost abile. dar. pe urmă, acţiunea lui **le-**au dezminţit.

La o întrebare a USA asupra scopurilor, de război. a răspuns că

Odesesă nu este decât o zonă de protecţie, dar pe urmă a trimis trupe până în Crime<e>a, ceea ce a distrus tot efectul bun ce-l făcuse declaraţia sa. Pe de altă parte, pare-se că ar fi denunţat Arbitrajul de la

Viena, lăsând astfel teoretic deschisă chestiunea Transilvaniei.

Generalul Ioaniţiu *2 m* a fost doborât ce.337, p.279> cu avionul în regiunea Odes<s-ei. Pe de altă parte, peste tot sovieticii au pus în localităţile ce le-au părăsit, bombe cari explodează prin unde scurte,

aşa **s-**a produs la Odes<s-a explozia care a pricinuit moartea lui Dorel

1941 2.15

Davila şi mulţi alţii. Persccuţiunile evreilor sunt teribile, pe lângă pogromurile Gărzie în de Fier. au avut loc deportări în masă peste

Bug. Toate acestea nu sunt în avantajul lui Antonescu şi desigur că vor veni **într-**ajiitorul acţiunci „României Libere”. A cerut multe detalii asupra plecării mele. am constatat că a fost fals informat. Părerea lui este că aş fi trebuit să rezist presiuiici germane, să lupt şi să mă retrag cu demnitate. Aceasta a fost totdeauna şi părerea mea. dar frica sfătuitorilor mei. laşitatea oamenilor politicii, dintre care mulţi, ca

Maniu. voiau să mă piarză. au avut câştig de cau/ă. desigur că astăzi aş fi avut complet o altă situaţie.

S-a mai interesat şi de chestiunea averci melc personale şi a fost foarte interesat să ştie cât de rău se poartă Antonescu & Co faţă de mine. considerând că aceste lucruri ar ce.338, p.280> trebui cunoscute, căci mi-îr face foarte mult bine. Pe Città Davila l-a înjurat cât a putut şi pe Tilca îl consideră complet neserios. Arc consideraţie pentru

Matyla Ghica. Dimăncescu. Pangal. Franasovici şi Boncescu? laudă în special pe fostul secretar al Legaţiei, Teodorescu. pe **care-**l consideră foarte de întrebuinţat chiar şi ca secretat particular. Revenind la chestiunea mea personală, **s-**a arătat complet de acord pu punctele programatice. A atras atenţia că ar fi bine dacă **s-**ar putea scoale unii din

Ţară. cum ar fi generalul Mihail. Paul Theodorescu 203. Tătărescu.

Ghelmegcanu 204. Ralca205 şi chiar Gafencu206. Acest lucru ar trebui făcut prin intelebigencc Service şi se poate, căci **s-**a mai făcut în

Franţa, unde. din 11 încercări. 10 au reuşit.

A fost în fiecare zi la prânz la noi. Duduia i-a dat mâncări româneşti şi a mâncat cu foarte multă poftă. Şi serile le-am petrecut împreună. Marţi, la „Manolo” şi la „Patio”. iar miercuri la „1.2.3”. În decursul acestor ieşiri, **s-**a încălzit, mai ales în ultima, făcând chiar declaraţia ce.338, p.281> că există o justiţie imaiientă şi că victoria

Aliaţilor va pune totul la punct. Au mai fost două observaţii demne de însemnat: prima că credinţa lui şi a altora, cum e, de pildă, Benes207, ce că, în noua Europă de după războiu’ nu va mai fi loc pentru oamenii cari au condus altă dată şi că din toate aceste

frământări vor ieşi la conducere oameni noi. A doua, că germanii vor pierde războiul din cauza lipsei de lubrifiante; petrolurile europene şi chiar cele din Caucaz fiind prea

236

Carol al 1I-lea, însemnări zilnice parafinoase, nu pot fi întrebuinţate pentru motoarele delicate ca acelea ale avioaneelor.

Marţi au venit să mă va/. a colonelul McCov. ataşatul militar al

USA. care pleacă, şi Gus Jones. delegatul al FBI. Am vorbit multe asupra Mexicului şi despre serviciul lor. Ei spun că stăpânesc destul de bine Coloana a 5-a dar că au greutăţi cu Secretariatul de Gubernación

(Internele). Ceva mai mult ajutor îl găsesc la Mearcic> **S** – tat> Meajor>.

Întrebări mi-a pus asupra unei oareşicare Despina Grecianu. care se găseşte actualmente la New York, Este urmărită de ei şi am putut să afirm că este agentă a Gărzii de Fier. deci una na/istă. ajunsă.

ce.339, p.282> prin fraudă în USA. ajutată fiind de Hibbard la

Lisabona. Am profitat de acest prilej să-l aranjez, niţel pe Città Davila

Jones a promis să păstreze contactul cu mine.

Miercuri a venit să iec rămas bun episcopul sirian Samuci

David şi să mă poftească la lârnosirca noie în biserici, care va avea loc în 5 luni. Pe catepeteasmă se va pune o placă comemorativă cu numele meu.

Ca ştiri, cam tot aceleaşi: în sectorul Rostov-Taganrog retragerea nemţilor continuă, iar în faţa Moscovei ci par a înainta foarte puţin şi cu foarte mari pierderi, chiar pe alocurca sunt daţi înapoi.

În Libia, situaţie neclară, se zice că **s**-ar proceda la o regrupare în vederea unei noi bătălii. În apropierea insulelor* Cocos a fost o luptă navală între crucişătoarele „HAMS Sidncy” şi „Steicrmark”. amândouă au fost scufundate. Tot aci a avut loc în războiul trecut lupta între vechiul „HMS Sidncy” şi „SMS Emden”.

Cel mai important lucru însă în acest răstimp este scrisoarea primită „luni dimineaţă, de la Halifax. drept răspuns la a mea din 23

octombrie. ce.339, p.283>Spune că a citit cu mare interes cele ce i-am scris, că le-a raportat la Londra şi că este convins că va fi bine şi simpatic primită de către Guvernul britanic propunerea mea.

Joi, 4 decembrie

Azi, de dimineaţă, o ştire senzaţională: Statele Unite au acordat în text: *murilor*.

1941

237

Turciei avantajele legii „Lend & Lease”. ceea ce înseamnă că după ezitări şi multă aşteptare. Turcia **s-**a dat. În sfârşit, de partea Aliaţilor.

Aceasta va putea schimba multe lucruri, poate că pe aci se va putea deschide un front care să-l iec pe Hitler de flanc. Pe urmă. de la ziaristul

Zicgier vine informaţia că Miliăiţă ar fi fost silit să părăseascăfără .de către Gestapo, fiind compromis **într-**o mişcare împotriva naziştilor, se face şi o legătură cu flirtul lui cu Irina Malaxa. Se înţelege că presa de senzaţie se sileşte să umile această a doua parte a zvonului. Ştirea e dală ca venind din partea cercurilor dimprejurul meu. ceea ce mi se pare foarte suspect. Se înţelege că ziariştii e c340, p.284> au voii să dec buzna asupra mea. am declarat prin Zicgier că este prima dată când am auzit de aşa ceva. Cred că e un balon de încercare a unor cercuri dubioase. Dacă însă **s-**ar verifica., ar fi, de ceirnaj mare interes şi ar schimba mult faţa lucrurilor. Irimescu a părăsit azi México. De două zile e frig bine şi. cum casele suni prost încălzite, se simte şi mai mult.

Scara, cină la Patio dat<a> de Gully. de fapt de Lubovici. Era la masă faimoasa (v/c) star de cinema, Pauleţţe God, 5 d>ard şi sora

Lorcttef Young, Sally. E o mare deosebire între ecran şi realitate, multe iluxii zboară. Pauletic. Qpd<d>card mă<e> antipatică, dar e, departe de a fi frumuseţea din filme. Ieşită din Ghetto, e incultă, dar nu e proastă, îşi adoră meseria în care câştigă foarte frumos şi asta o interesează, mai ales. Cina a fost amuzantă şi unii domni **s-**au încălzit tare de prezenţa starurilor şi de whisky.

ce.340, p.285> Vineri, 5 decembrie

Până scara, nimica interesant. Aeu> apărut în ziarul „Excelsior”.

declaraţi<i>le mele despre chestiunea lui Mihăiţă. Remarc tendinţa de a voi să exploateze chestiunea Irina Malaxa. E cu atât mai ridicolă, cu cât este măritată şi, chiar se zice, însărcinată. Seara, cina la Oglivie, am jucat „<rummy> onec” cu cucoanele şi am câştigat. N-a prea fost chef, căci lui Jef i **s-**a făcut rău, pare-se că în whisky-ul băut azi-seară la

* în textl
lui Loretta.
238 c'arol al II-lea, însemnări zilnice
„Patio” ar fi alcool metilic.
Ştiri, mai mult de pe frontul sovietic, unde avantajele pentru
Armata Roşie continuă. Nemţii sunt din ce în ce mai respinşi pe frontul
Donului. Înaintarea sovietică se apropie de Mariupol”. Uncie ştiri zic că trupele italiene de acolo **s-**ar fi predat. Dar cea mai importantă ştire este că în urma unui ultimatum britanic de a înceta lupta împotriva URSS.

Anglia a declarat război Finlandei. Ungariei şi României. De mai multă vreme se zvonea acest lucru. După cele ce mi **le-**a povestit Irimescu.

USA a fost aceea care a frânat spre a nu da la încheierea păcii prea
ce.341, p.286> prea multă importanţă Sovietelor. USA, văzând avantajul ce-l are în momentul de faţă. luptă pe toate fronturile împotriva naziştilor, totuşi nu vede cu ochi” * buni o prea mare preponderenţă a comunismului asupra Europei.

Sâmbătă, 6 decembrie

Sf. Nicolete, la noi în Ţară e zi de sărbătoare, aci nu se simte nimic, afară că nu se lucrează.

În presă, chestiunea lui Mihăiţă ia proporţii, suspiciunile melc par a se adeveri, căci Città Davila a făcut declaraţii unui ziar din New
York. În care, între altele zice că Mihăiţă nu este democrat şi nici partizan al lui Maniu şi că Ţara **s-**a săturat de aceste idile regale cari sunt primejdioase pentru starea economică a Ţării. Mai spune informaţia că **s-**ar voi să se facă apel către Nicolae. căci el este fa<s>cist. În tot cazul, Città şi-a dat arama pe faţă şi a luat o atitudine clar antidinastică, prin aceasta mă întăreşte…

<Duminică, 7 decembrie>

ce.34I, p.289> complicaţii şi face şi mai urgentă aducerea la îndeplinire
— T
În text: *alcohol metizlic*.
În text: *Mariampol*.
Iniţial urmă: *prea*, tăiat, apoi.

Lipsesc paginile 287 şi 288.

1941

239

al planului meu.

După-amia/ă vine o ştire extrem de importantă: cu toate eforturile (acute de USA de a păstra pacea în Pacific şi cu toată telegrama trimisă ieri de Rooscvcit lui Hiro Hilo M8. ostilităţile au început azi „de dimineaţă. Japonezii au atacat prin surprindere, cu avioanele. Pearl Harbour 109, Honolulu. Omaha şi Manilla. Au pricinuit mari stricăciuni şi pierderi de vieţi umane, ar fi scufundat şi unele vase americane: Aşa cum au procedat, au fost demni emuli ai prietenilor lor nazişti, acelaşi gangsterism în metode. Arc însă un mare avantaj, căci clarifică situaţia şi face ca USA să participe direct la lupte.

Pentru prima dată de la războiul hispano-american. Statele Unite au un război pe contul lor. Marina va fi încântată, căci de mult aştepta să se măsoare cu piticii galbeni şi să arate ce poate. În continuarea ştirilor.

NBC anunţă că Indi<i>le Olandeze şi Costa Rica au declarat războiu'

Japoniei.

Azi **s**-au afişat în oraş. de către aşa-numitul Partid Naţionalist, placarde în care se insultau conducătorii ce.342, p.292> naţiunilor aliate: Rooscvelt, Churchill, Stalin şi subsemnatul. Nu poate decât să-mi facă mult bine fiind pus în ace<e>aşi oală cu ei.

Până la 5 dimineaţa, am stat cu toţii ascultând Radio – St:

Antonio", care din 10 în 10 minute aproximativ, dădea ultimele ştiri.

Lupta care a început e departe de a fi o glumă, japonezii sunt de o agresivitate extraordinară. Pe lângă atacul foarte serios de la Pearl

Harbo [u] r, ei au atacat cu forţele lor aeriene 8 localităţi din Filipine, nu

Manilla, cum se zicea, şi încă Guam, Hong-Kong; au debarcat şi **într**-o mică insulă americană din Pacific pe care au ocupat-o, în Borneo şi în

Malaya la Nord de Singapoor, de unde au şi fost respinşi. Au intrat în

Thailanda, sub pretextul asemănător celui <al>* lui Hitler. de a-i apăra independenţa Unele ştiri afirmă că imediat după

bombardamentul din

Hawaii ar fi avut loc o luptă navală ade> căror urmări nu se cunosc încă.

Londra zice că japonezii ar fi pierdut câteva unităţi. Ca la începutul oricărei acţiuni şi mai ales că este pe o aşa de mare suprafaţă, în text: *celor lui*.

240

Carul al II-lea. Însemnări /îmice

ce.342, p.291>ştirile sunt oareşicum confuzc. neprecise şi adesea contradictorii.

Pe tot acest continent este o agitaţie nemaipomenită, exemplul

Costa Ricăi a fost urmat de îndată de Nicaragua, care a declarat şi ca război. Pentru mâne se aşteaptă, hotărât. Cuba şi Panamá, iar probabil

México, Perú şi alţii. Peni-ul a şi luat măsuri de apărare aeriene, iar aci.

coasta Pacificului a fost pusă în stare de alarmă. Mai dubioasă este însă atitudinea Argentinei, care este săpată de o foarte puternică propagandă na/istă; ca parc că se va declara strict neutră, cu toate că mai târziu se zice că-şi va modifica atitudinea. Târziu de tot vine ştirea că Marca

Britanic. Canada, Australia şi Noua Ze<e>landă au declarat şi ele război nipponilor. Statele Unite au luat. de îndată, toate măsurile de pază; au acrul că se tem* de sabotaje şi de atentate. Se zice că mâne. la convocarea Congresului, după discursul lui Roosevcit, i se vor vota

<de>plinele puteri. Remarcabilă a fost atitudinea opoziţiei, în cap cu senatorul Whecier şi toată ce.343, p.292> presa izolaţionistă. care au declarat, de îndată, că, deoarece ţara lor e în război u. nu poate exista decât o singură unitate naţională, rezervâ**ndu-**şi totuşi dreptul de critică asupra conducerei războiului.

Foarte emoţionant<a> a fost la Radio rugăciunea rostită, urmată de imnul naţional. M-a izbit fraza „Doamne, fă ca să nu ne îndoim de tine!”. Acest fel de a fi al anglo-saxonilor. care în momente grave ştiu să-şi puie la o parte toate urile şi părerile personale, fiind uniţi ca un bloc de granit, este o sigură garanţie de victorie.

Luni, 8 decembrie

Ziua e dominată de evenimente. Agresiunea japoneză a avut un mare efect asupra Americii Latine. Exemplul dat de Costa Rica a fost

urmat astăzi de Guatemala. Nicaragua, Salvador şi Panamá. Cuba se aşteaptă să se declare, dintr-un moment într-altul. nu numae în

Împotriva Japoniei, dar şi ce.343, p.293>a Germaniei şi Italiei. Mexicul a rupt, astăzi, legăturile diplomatice cu noul agresor şi se aşteaptă ca

În text: *are aerul că să teme*.

I041 241

mâne să ice măsuri şi mai definitive. Argentina, acţionând în cadrul

Corn cnlici Panamericane din Havana, a declarat că Statele Unite nu este o ţară beligerantă (?), Grecia a declarat şi ca război Japoniei. Congresul din Washington a aprobat cu unanimitate, minus unul. declaraţia de ră/. boiu şi opo/iţioniştii de până acuma continuă a proclama solidaritatea naţională. După ştirile, chiar cele oficiale, lovitura primită de USA la Pearl Harbour a fost puternică şi pierderile sunt foarte mari.

se vorbeşte* de 1500 de morţi şi cel puţin <tot> atâţia răniţi. Ştiri foarte contrazicătoare vorbesc de pierderi şi în fiolă 21°. aceste pierderi ar fi de ambele părţi în URSS. suceocscic sovietice continuă, ofensiva pentru cucerirea Moscovei parc definitiv oprită, chiar după informaţiile germane. La Sud continuă înaintarea Armatei Roşii şi o telegramă din Londra /ice că comandantul german, von Kleist21 t. ar fi fost omorât, împreună cu 7 ofiţeri de Stat Major. În Libia, operaţiunile au reînceput viguros, pare-se favorabile pentru britanici.

ce.344, p.294> Marţi, 9 decembrie

Starea de enervare generală persistă, se aşteaptă hotărârea ţărilor latino-americane. México s-a mulţumit de a rupe relaţi<i>le diplomatice cu Japonia şi să dec tot sprijinul economic Statelor Unite, aşa a confirmal-o Preşedintele Camacho în radioedi> fuziunea de astă-seară. Au mai declarat războiu' Haiti şi Republica Dominicană.

A plouat toată după-amiaza. Am fost cu Duduia prin prăvălii să strângem câteva lucruri, cari poate vor lipsi şi să ne uităm după lucruri pentru Crăciun. La Sanboins am întâlnit mulţi cunoscuţi.

Icşi<n-a de acolo, în pasajul America a<m> văzut o femeie de o oareşicare vârstă care. oprindu-se, mă privea lung exclamând: „Oh. my

Ring!” Foarte emoţionată s-a apropiat şi strângându-mă de mâna povesteşte că e romăncă plecată de copilă în Canada şi măritată în USA.

Cu toate că a plecat de atâta vreme din România, şi-a păstrat sufletul

În text: *se vorbesc*.

„Oh, Regele meu!”

242 Carol al II-lea, însemnări zilnice românesc şi arc conţinu<u> dor de Ţară. Întorcându-se apoi către

Duduia a zis: „And l'in se happy to mect ce.344, p.295> your gracious

Lady; she is mucii morc beaulifull and gracious than I thought”. E

singura americancă care mi-a vorbit de Tata şi nu de Mama. Tata a ajutal-o pe mamă-sa şi a rămas cu un sentiment de recunoştinţă, toată viaţa. s-a rugat pentru ei.

La 9, a vorbit, la Radio, Rooscvcil. A fost o cuvântare foarte serioasă în care începând prin a arăta ce gest de gangsterism a fost atacul japonez, cum este urmarea metodei întrebuinţate de Hitler şi

Mus<s>olini şi cum aceştia au atacat totdeauna (ară a preveni. Ne găsim deci în faţa unui sistem şi împotriva lui trebuie luptat. Pe urmă, a continuat a spune că americanii nu trebuie să se aştepte la o luptă uşoară. Începutul este prezent ca s-o probeze, s-au primit lovituri dureroase în Hawaii şi Filipine. trebuie aşteptate altele mai dureroase încă. În consecinţă, poporul USA trebuie să priceapă că e o datorie a tuturor să participe la războiu' după putinţele lor, unii luptând, alţii făcând sacrificii şi pricepând că în timp de război nu se poate trăi ca în timpuri normale. Pe urmă a prevenit lumea că va fi infestată de tot felul de ştiri, să nu de ce.345, p.296> crează toate fanteziile ce ne vor povesti.

Se vor da toate ştirile cât mai repede şi cât mai complete, cu rezerva nevoilor operative. A sfârşit prin a spune că lupta USA este o luptă alături de toţi acei cari combat acelaşi duşman. Orice suc<e>ce ai

Sovietelor sau al britanicilor va” ajuta Statele Unite şi orice suc<e>es american va ajuta pe Aliaţi. A mai făcut o aluzie la primejdia înaintării germanilor spre Africa Occidentală Franceză şi a mulţumit ţărilor latino-americane pentru sprijinul lor şi solidaritatea continentală arătată.

Scara, după cină, Jef Oglivic cu nevasta. El a jucat table cu

Ernest. iar cu rummy cu ea. A mai venit şi Dorothy cu Gully, ca să-şi iec rămas bun. plecând mâne la Newâork. Crede că se va întoarce

într-o

„Şi sunt foarte bucuroasa **s**-o cunosc pe graţioasa Dvs. Doamnă; ea este mult mai frumoasă şi mai graţioasă decât credeam”.

În text: *vor*.

194» 243

săptămână. După felul ci de a fi nu prea cred că se va întoarce, căci nu cred că i se va da voie. Mai mult ca oricând şi-a dat drumul la spiritul ci de opoziţie şi declară deschis că cei de la Washington şi-au pierdut capul. Când a aflat că sovieticii au bătut din nou pe nemţi, n-a puetut>

ce.345, p.297> evita de a exclama că-i pare rău. Mi **s**-a părut foarte suspectă, făcând observaţia că dacă Mihăiţă nu se simte în siguranţă la

Florenţa, de ce nu se duce la Sigmaringen.

Miercuri, 10 decembrie

A fost o zi plină de evenimente. De dimineaţă a telefonat

Armendariz del Castillo. că are un mesaj foarte important pentru mine.

Ernest, care mergea pentru alte treburi la „Relaciónes”. mi-a adus-o. Era o telegramă de la Pangal trimisă prin Legaţia Mexicană din Lisboa.

Spune că mersul lui Mihăiţă la Florenţa a fost pricinuit de un grav dezacord între el şi Guvern, că declaraţia de războiu' a Angliei va putea face im imens rău Ţării şi Dinastici; în consecinţă crede că trebui<e> să reacţionez şi să declar că din momentul în care Regele este pus **într**-o situaţie de a nu putea domni. aşti trebui să declar că preiau. Regenţa.

Consideră că este momentul suprem de a lua o hotărâre, căci, cu cât trece vremea, cu atât situaţia Ţării devine mai grea. ce.346, p.298> De aci **s**-a iscat o <în>de lungată discuţie. Ernest propovăduind prudenţa.

Duduia pentru acţiune, iar cu fiind pentru a face ceva, dar cu băgare de seamă.

La prânz. I-am> avut pe D-l Bosch, din Cuba; îl cunoscusem la Messersmith şi O'Donoghue în casă. El este ginerile lui Bacardi şi mare macher în afacerea de rom.

După prânz discuţia a reînceput şi a fost alimentată şi mai viu de o scrisoare venită de la Sol Rosenblatt. Acesta mai da un element, că

mersul lui Mihăiţă în Italia ar fi în legătură cu un proiect de căsătorie a lui cu o principesă germană, proiect susţinut de Sitta. Părerea lui este că aş trebui să mă pui deschis în capul „României Libere”, ceea ce ar materializa şi mai bine mişcarea, ar omorî <pe> ace<e>a a lui Città şi ar fi primul pas înspre constituirea unui guvern în exil. Cred că această soluţiune este una bună şi că este poate primul pas, cea propusă de

Pangal rămânând ca actul al doilea.

244 c’arol al II-lea. Însemnări «ciluice

La 5. am fost la „Universtiv Club”, unde are loc ba/arul englezesc. Lume enorm de multă, atât Duduia cât şi eu am lacul destule cumpărături. Ba/arul a fost deschis de D-na Padilla. care era acolo

ce.346, p.299> înconjurată de alte doamne importante Am auzit că ducerea noastră acolo a făcut o foarte bună impresie Seara am continuat, din nou. cu digpuţi<i>Je.

Ştiri triste astăzi; cuirasatul „Princc of Wales” şi crucişătorul

„Repulse” au fost scufundate de japonezi pe coasta \1 ăla\ei nî Iu

Filipine.pe lângă bombardamentul Mantilei21. mai au avut lot câteva debarcări ale lapone/ilor. cari însă au fost stăpânite: idem şi la *Wowi*

Kong2U. unde şi chinezii acţionează înti – ajutorul britanicilor Mai grea este situaţia la Nord de Singapoor. unde au debarcat nipponu în au reuşit să pună mâna pe aerodromul Köln Barilii: Pierderile lor ar fi mân, li **s**-au scufundat un cuirasat şi două transportoare cu toate aceste lupte din Pacific, clipperul din Guam şi Honolulu a reuşit să se

sosească în San Francisco. A fost o alarmă aeriană la New York;

dovedită a fi una de experienţă. Pentru a doua oară. coasta Pacificului a fost alarmată şi neîncetat se vorbeşte de a\ Ioane neidenţificate care ai

11 zburând asupra San Francisco-ului şi bazei de la San Dicgo în LRSS

lucrurile merg bine pe tot frontul. Germanii ce.347, p.300> pierd terenul şi declară chiar că ar renunţa pentru anul acesta la cucerirea Moscovei, retrăgându-se în cartiere de iarnă Uncie ştiu lasă să se înţeleagă că această retragere ar însemna posibilitatea unei agresiuni în altă parte, sau Turcia, sau Spania, ori chiar Anglia

Atacul asupra Peninsulei Iberice mi se pare cea mai logică. (*sici* acesta fiind pusă în legătură cu măsurile luate de Portugalia de a

întrerupe legăturile cu America. În Libia, britanicii au luat Gambut şi resping forţele Axei din ce în ce mai mult spre Apus Situaţia, cu toate pierderile din Pacific, mi se pare că se întoarce din ce în ce mai mult în folosul Aliaţilor. Punctul negrii rămâne pentru mine acela al Ţării mele:

trebuie. Iară îndoială, să acţionez, ca să scap ce e de scăpat, dar nu ştiu încă cum.

4 c *

În text; *transporturi*

1041

245

Joi, 11 decembrie

Dimineaţa am avut o conversaţie la telefon cu Pangal la

Lisabona, El confirmă toi ce spune şi ce.347, p.301> adaugă că se aude şi zvonul despre proiectul de căsătorie a lui Mihăiţă. Zice că la Londra situaţia **s-**a schimbat complet favorabil şi că formula lui ar fi bine primilă. Insistă asupra nevoie în unei acţiuni prompte. Mai dă ştirea că

Germania şi Italia au declarat ră/. boiu USA. i-am spus că ar face bine de a veni cât mai neîntârziat aci.

Urdărcanu a fost azi la Padilla. ca să-l roage să ajute în anumite transmisiuni, de aci a decurs o conversaţie. Întâiu. În legătură cu telegrama primilă. a spus că având în vedere situaţia care va fi. nu are obiecţiuni ca eu să fac declaraţii pe teritoriul mexican. Pe urmă. a vorbit de situaţiunea în general, părea foarte îngrijorat şi impresionat de situaţie. Teama lui e că Sovietele să nu părăsească lupta.

După prânz, din nou. O violentă discuţie. aşti putea zice tot pe tema prudenţei. Ernest crede că pentru a face ceva e nevoie de sprijinul, cel puţin al Guvernului britanic şi să fie foarte sigur că „Frec România”.

să aibă un număr suficient de aderenţi. Eu cred că în momentul de faţă trebuie mai mult curaj. Aceste discuţii mă frânează mult.

ce.348, p.302> Seara, a fost primul concert al lui Ychudi

Mcnuhin: lucrurile lot **s-**au aranjat, ar fi fost foarte păcat să nu fiu

auzit acest regal muzical. A fost ceva splendid, mai ales felul cum a cântat Concertul no. I de Paganini215 şi bucăţile lui Sarasatc2, o.

E. Într-adevăr, un violonist de foarte mare clasă, nu numai un

tehnician remarcabil, dar arc şi foarte mult sentiment. Recunosc multe din trăsăturile artistice ale lui Enescu, care i-a fost dascăl şi care i-a dat tuşa finală.

Scara, la Radio, ştiri că în Luzon sunt lupte mari. dar americanii suni stăpâni pe situaţie; în Malaya lucrurile se arată mai negru, capul de pod al japonezilor este aşa de solid încât au putut debarca şi care de asalt, cari le sunt de mare folos. În URSS şi în Libia, ştirile sunt bune însă. Germania şi Italia au declarat războiu' Statelor Unite şi reciproc, deci ştirea dată de Pangal era exactă. Aceasta clarifică situaţia şi este o justificare definitivă a politicei lui Roosevcit. México, urmând cu atitudinea ei. a rupt legăturile diplomatice cu restul Axei. aceasta va

246

Carul al II-lea. Însemnări zilnice permite desigur curăţirea ce.348, p.303> columniştilor. Aci sau şi îngheţat fondurile germane şi aceasta va pune capăt spionajului şi propagandei lor.

Întorşi acasă, a venit. În toiul nopţii, biata Blanche…” cu o scrisoare din partea lui Mar\ Franasovici către Duduia şi trimisă pe adresa ei. Richard <Franasovici> aprobă în toate acţiunea care vreau s-o iau şi spune că Go Backer trebuie să sosească şi că el va urma. Este o ştire dintre cele mai importante, căci este prima adeziune serioasă la

„România Liberă” plănuită de mine.

Vineri, 12 decembrie”.

Azi e serbarea Guadalupei, deci orice activitate este oprită.

Sindicatele, cari ele impun aceste zile de nelucru. deşi sunt în principiu anticatolice, profită de aceste serbări religioase spre ea> provoca zile de odihnă.

Cuba şi Panamá au urmat exemplul USA declarând războiu'

Axei. Astă-seară a venit din Kuibîşev* *. reşedinţa provizorie al

Guvernului ce.349, p.304> sovietic, declaraţia Sovietelor că, alăturea de USA şi Marea Britanie, vor continua lupta până la sfârşit pentru doborârea hitlerismului. Aceasta va linişti temerile acelora care credeau că contrariul este posibil. Din Malaya şi Hong Kong ştirile sunt mai puţin bune, dar din URSS sunt admirabile: se zvoneşte că Sovietele ar fi avut o victorie zdrobitoare în faţa Moscovei217.

În tot cazul, comandantul armatelor germane, von Bock 2 8, a fost înlocuit prin mareşalul von List21<J. care a comandat atacul asupra

Balcanilor. Niciodată nu e semn bun când se începe cu

înlocuirea comandanţilor şi mai ales de teapa acelora cum este von Bock. cu o foarte mare reputaţie.

Scara. Berger. ca să joace table cu Ernest; ci încearcă. În zadar.

să-şi re<e>upereze din marile lui pierderi. Eu. ca de obiectu. am jucat

Numele este şters.

În text: *ianuarie*.

În text: *Kubichev*.

I*>-41

247

rum<m>\ cu Nastia Berger şi am fost fericitul câştigător.

ce.349, p.305> Sâmbătă, 13 decembrie

După ce toate aceste zile s-a discutat violent şi foarte contradictoriu situaţia, am luat hotărârea de a mişca şi am convocat o întrunire a celor de la „Frec România”, părinţii Morarii şi Opreanu.

Împreună cu prietenul lor. Leon Fischer. Cu aceştia vreau să fac primul pas. acela de a mă pune în capul mişcării; de aci voi trece la al doilea, adică de a mă declara conducătorul mişcării politice a „României

Libere”, făcând din nou apel guvernelor pentru susţinere şi recunoaştere.

Forma declaraţiei nu ştiu încă cum o voi face pentru punerea în capul mişcării. mi-a<r> place formula lui Pangal, este poate cea mai bună.

Ceea ce face şi mai necesară această hotărâre esteei faptul că deşteptii din capul Guvernului Ţării au crc/ut de cuviinţă să declare războiu’

Statelor Unite, adică să mai tragă un pârţ, care îngreunează şi mai mult atmosfera.

Scara, al doilea concert al lui Menuhin. şi mai splendid decât primul, de toată frumuseţea fiind *Concertul* lui Dvofâk 220 şi *Poema* lui

Chausson 22V Publicul a fost foarte entuziast; mai ce.350, p.306> ales micile bucăţi de Sarasate, la sfârşitul concertului, au plăcut foarte mult.

În bucăţite ce le-a cântat în afară de program a fost şi *Hora Slacatto*” a lui Dinicu, care a avut mult suc<e>es.

Ştirile continuă a fi bune din URSS, unde retragerea germanilor seamănă cu o adevărată derută. Mai grea este situaţia în Malaya şi la

Hong Kong, unde japonezii au iniţiativa şi avantajul.

Duminică, 14 – marţi, 16 decembrie

Din nenorocire, <în aceste zile Dudui<e>şi nu i-a fost deloc bine. chiar aşa de rău. Încât luni şi marţi a stat în pat şi **s-**a hotărât să cheme doctorul. Acesta. Dr. Solinger, un cicveţian serios, a constatat anemia şi influenţa altitudinci, dar pare foarte încrezător că e ceva de

(acut, deşi dezagreabil, zice că nu este primejdios. Fatalmente, această

În text: *Tacatte*.

24X

Carul al II-lea. Însemnări zilnice stare a sănătăţii ci venind colac peste pupă/ă. Ea…<absolut egoism>… <să scapep".

de treabă şi de responsabilitate, m-a pus şi pe mine **într-**o stare de enervare şi de de/amăgirc extremă ce.350, p.307> Biata Dudui<a>, cu puterile ci slăbite, mă susţine.

— Ernest…<petrecc nopţile la „Palio" >…

Din nou încearcă să după politica frieci şi de extremă prudenţă. Pentru un latin mă uimeşte această lipsă totală de elan.

Am primit răspuns de la Fischercă vine; am vo<r bit la telefon şi cu Boiicescu. rugâ**ndu-**l să vie aci. iar marţi am avut o conversaţie cu părinţii Opreanu şi Moram. la Delroil. Din cauza restricţi i>lor actuale din USA, nu pot veni; dar spun să am toată încrederea în Fischer.

Părintele Opreanu spune. În mod insistent, că consideră că este momentul de a mişca. că după părerea lui. aşti trebui să dau o proclamaţie şi să mă pui în capul unui guvern român în exil. Este vorba de a scăpa nu numai România dar şi Dinastia, avea acrul de a zice că

Maniu & Co împinge spre republică. L-am întrebat pe ce sprijin aşti

putea conta, ci /ice că în USA şi Canada, pe Biserica Ortodoxă şi pe

75% din românii de acolo în Ţară. /ice ci că poporul începe să-şi dec seama că politica mea a fost cea bună şi că toată lumea ce.351, p.308>

s-a săturat de minciunile politic<i>cnilor. Pe urmă. au cerul să recomand pe cineva care să fie în capul „României Libere"; am răspuns că aşti

lua cu direcţia mişcării şi. În acest ca/, ar fi bine să-mi facă ci o cerere.

au fost perfect de acord. Sfârşind, au trimis fiecare sărutări de mână

„Domniţei”. Această conversaţie mi-a dat şi mai mult avânt şi mai multă hotărâre pentru o mişcare decisivă.

Ştirile din lume în general bune în URSS. înnainlarca

Armatei Roşii să constată pe lot frontul, se /ice că 100 de divi/. Îi germane ar fi în completă derută. Moscova a fost degajată prin

Un rând şi jumătate sunt şterse în textul original; din ele am mai putut citi ceea ce este cuprins între croşete.

**

Două rânduri sunt şterse în textul originaldin ele am mai pulul citi ceea ce este cuprins între croşete

1941 249

recucerirea localităţilor Klin şi Kalinin *U2*. În Libia, asemenea.

suc<e>eseic britanicilor par decisive. Germanii încep a lipsi acolo de combustibil. Flota nicăiteranca>nă îşi îndeplineşte perfect misiunea împiedicând reaprovi/ionarea A\ci în Africa. În Filipine. forţele USA

sunt stăpâne pe situaţie respingând ori stăvilind debarcarea japoneză. În

Malava <situaţia> este mult mai grea: după cucerirea acordroamelor din

Nordul provinciei şi ocuparea sudului Thailandici 2W. presiunea

ce.351, p.309> asupra Singapex) r-ului devine din ce în ce mai puternică.

Hong Kong. cu toată ocuparea de către inamici aţi porţiunci continentale a coloniei, rezistă cu energic şi vitejie la Victoria; am impresia că şi aci se va înscrii o pagină glorioasă în istoria armatei britanice. Atacurile chinezeşti asupra spaţi<u>lui japonez, din direcţia

Canton, nu par a avea prea mult efect pentru uşurarea situaţiei. Încă o rezistenţă admirabilă este ace<e>a <pe> care o susţin „Marines”.

americani la Wakcşi Midway Islands Acei din prima insulă au răspuns, când li s-au cerut de ce au nevoie. În mod caracteristic anglo-saxon:

„Mai mulţi japonezi, ca să-i facem knock-out”.

Alt eveniment, care denotă puternica presiune hitleristă, este ştirea că şi Bulgaria, care până acuma s-a ţinut în afară de conflict în

mod direct, a crezut de cuviinţă să declare războiu' Angliei şi Statelor Unite.

Luni. la prânz, i-am" avut pe Lubovici şi Gully, iar scara am fost la al treilea concert al lui Mcnuhin. Din păcate. Duduia n-a putut veni. Ca şi. celelalte, acest concert a fost admirabil ce.352, p.310> şi mai ales *Sonata Kreuzer*. a lui Becthoven224. Publicul a devenit din ce în ce mai entuziast după fiecare concert, de astă dată au bisat *Dansul unguresc no. 4*, al lui Brahms225 şi *Lajeune fille aux eheveux de lin*.

a lui Debussy226.

Miercuri, 17 decembrie

Am avut în astă-seară o plăcere de neuitat, una din acele bucurii artistice care. Ţi-o rar dat să le guşti. De dimineaţă, de la Agenţia de

În text: *l-am*.

250

Carul al II-lea. Însemnări zilnice concerte, ni s-a trimis vorbă că Ychudi Mcnuhin ar dori să mă cunoască, deci după concert s-a aranjat întrevederea în casa muzicantului Lehner.

conducătorul cunoscutului quartel; aci trebuie să vie Mcnuhin ca să mai facă muzică. Am fost uimit de a vedea cât de simplu şi neînchipuit este acest tânăr, ajuns prin talentul său. la vârsta de 25 <de> ani. la o aureolă de glorie rareori dată unui muritor. După primele cuvinte, m-a întrebat despre Enescu. pentru care are o reală veneraţie! şi a fost foarte amărât

ce.352, p.311> de a afla că maestrul lui este reţinut cu forţa de porcii de la noi. Mcnuhin n-are nimica din obişnuitul fel de a fi al artiştilor, ajunşi sau neajunşi, este bun camarad, cu, poate, un pic de sentiment al răspunderci care depăşeşte vârsta lui. E un pasionat al artei sale, aşa încât după splendidul şi obositorul concert, în care a cântat 3 maţi concerto-uri, al 2-lea de Max Bruch. cel de Mendels<s>ohn 227 şi vestitul şi neîntrecutul în Re Major al lui Beethoven, a cântat încă toată noaptea, până la 4 dimineaţa. Întâiu, împreună cu quartetul Lehner, două quintete ade> lui Mozart, al 5-lea şi al 4-lea, mai ales primul este frumos. Dar regalul a venit pe urmă, când a cântat *Sonata* lui Lekeu. De

24 de ani n-am mai auzit-o cântată, de la Iaşi, în casa Marucăi

<Cantacuzino>, în iarna lui 1917. Atunci o cânta maestrul, astăzi elevul.

Sentimentul şi teehnica absolută, lipsită de orice paradă, sunt

calităţile cele mai admirabile ale lui. Am fost adânc emoţionat de splendoarea acelei muzici şi de amintirile acelor vremuri.

Ga şi adineaurca, ce.353, p.312> sunt Convins de victoria

Aliaţilor. Va fi un an, va fi mai mult, Dumnezeu ştie, dar victoria va veni şi va trebui să fie într-adevăr zdrobitoare. Primele acec>ente ale ei se aud astăzi în URSS şi în Libia, unde nemţii sunt în derută. Kalinin a fost recucerit şi forţele lui Rommel din Africa au fost risipite.

Faptul de a fi văzut pe doctoru11 parcă a făcut Dudui<e>i mult bine, a putut să asiste la concert şi la acea delicioasă serată de la Lehner, entuziasmul ei mi-a făcut plăcerea mea şi mai mare. Dr. Solinger a venit cu rezultatul analizei; **s-**a arătat mulţumit, anemia este cu mult mai puţin gravă decât o credeam noi, singur<e> hemoglobinele sunt cam scăzute, sunt speranţe să se poată face ceva util; medicul face o foarte bună impresie.

Ca să revin la concert, a fost remarcabil<a> mai ales ultima

1941

251

bucată. *Concertul* lui Becihoven l-a cântat remarcabil. **Realizându-**l pentru nu ştiu a câta oară. mărturisesc că găsesc că este poate cea mai splendidă operă muzicală scrisă vreodată. Sala a fost plină

ce.353, p.313> şi a răspuns admirabil la arcuşul violonistului. Fiecare scară a însemnat un crescendo şi astă-seară într-adevăr publicul a arătat că ştie să aprecieze un foarte mare artist. Rareori am văzul unul care să facă atât de mult corp cu instrumentul său. toată fiinţa sa cântă şi instrumentul pare a fi numai un mediu, nu cântă pe coardele vioarei, ci pe acelea ale sensibilităţii sale. Ferice fiinţă a lui Dumnezeu căruia (sic) *i* **s-**a hărăzit aşa ceva.

Joi, 18 decembrie

Leon Fischer. care trebuia să sosească ieri. din cauza furlunei din Texas, abia ea>zi la prânz a ajuns în Moxico. A venit imediat să mă vază şi a prânzit cu noi. După-masă, am avut o lungă conversaţie informativă cu ei. Se înţelege, legăturile lui sunt îndeosebi cu cercurile evreieşti. Părerea lui este că trebuie stabilit<a> legătura cu ele şi vorbeşte mai ales<e.354, p.314> de rabinul Weisc, care a fost captat de Città. Acesta i-a dat un chestionar, foarte abil făcut, în care se vede clar influenţa lui Maniu, din fericire nu este prea greu de răspuns. După câte am putut vedea, Fischer este 100% pentru mine şi nu vede altă

soluţiune decât reîntoarcerea mea. Este gata. să primească orice însărcinare şi să execute tot ce i se va indica. Fără a cunoaşte multe, are o perfectă intuiţiune a lucrurilor şi multe din actele mele din trecut le-a interpretat mai bine decât aşti] fi făcut eu. În multe privinţi este foarte americanizat şi vede acţiunea însoţită de mult zgomot în presă. Revine mereu asupra nevoie în de a avea legături puternice şi vorbeşte că, în afară de rabin, utili ar fi Morgenthau228 şi MacKenzie King M9. Spune că Tillea este de neîntrebuinţat, iar de Boncescu şi Dimăncescu vorbeşte bine. De fapt, prea multe nu le-am putut afla, rămânând ca mâne să mai adâncim lucrurile.

*

Iniţial scrisese: *cu*, tăiat apoi.

232 Cnrol al [Neg, însemnări zilnice

ce.354, p.315> Vineri, 19 – sâmbătă, 20 decembrie încă două zile au ţinut corn crsaţi<i>ie cu Fischer. Din pârlea mea au fost oareşicuin îngreunate din cauză că el prea pune în primul plan chestiunile evreieşti Departe de mine de a minimaliza această problemă care pe acest continent, şi mai ales în USA, arc o importanţă de netăgăduil. dar în loale problemele de viitor ale României nu este decât una. Va trebui şi ca rezolvată cu echitate, atât pentru români cât şi pentru evrei. La încheierea acestei homerice lupte va fi pentru noi una din problemele cele mai greu de aranjai, va cere multă chibzuială. În ţările anglo-saxone. mai ales. asimilarea **s**-a lacul nu se poate mai bine:

la noi însă. cu spiritul antisemit latent, cu foarte mare greutate şi încetineală se poate face ceva. Raza de lumină însă mi-a dat-o **întrebându-**mă ce atitudine am faţă de Declaraţia Balfour” 0. Fără nicio ezitare am răspuns că-i sunt complet favorabil şi că de altfel, în trecut, i-am declarat-o lui labotinsky *zil*. unul din conducătorii sionismului.

Un alt ce.355, p.316> pune important de elucidat a fost acela al întrebărilor Dr. **E**lui> Weisc, unul dintre marii conducători ai evreilor din New York. Clar se vede că ele au fost ticluite de Città

Davila – Maniu & Co şi trebuie să mărturisesc că au fost abil puse.

răspunsurile însă au fost tot atât de uşor de lacul. Cu toate că acest

Fischer este un om cu o foarte clară intuiţiune. deştept, bun

român, foarte partizan al meu şi vrând în totul să servească cauza, arc această nuanţă de naţionalism evreiesc acul. care face ajungerea la unele concluziuni dificilă. El vrea să m-împingă să fac declaraţii cari să 11 c deosebit de favorabile evreilor, lucru pe care. În parte, sunt dispus să le fac. dar chiar ca o manevră politică nu pot merge prea departe pe acest teren; lupta <pe> care vreau s-o duc este pentru România în

Sud-Estul Europei Concluzi<i>le la care s-a ajuns au fost cele prevăzute, adică în urma preluării mişcării „României Libere", ca prim pas pentru constituirea unui guvern în exil. aş trebui să vin în USA. să iau contact cu mişcare<a>. mai ales la New York. El, ca v iilor, nu vede

În text *pe*.

că problema Tui Mihăiţă poate fi pusă. cu ce.355, p.317> trebuind să iau atitudinea că tot ce este azi în Ţară este rău; nu se poate, după părerea lui. decât o atitudine integrală. Pleacă şi va vorbi în presă spre a face atmosferă, va pune în curent pe părinţii Morarii şi Opreanu cu cele ce vorbeşte, dar simt că în acţiune ci contează mai mult pe evrei decât pe creştini.

Sâmbătă scara am fost cu Duduia la o „Posadă" la Vikl >a

Señor. Posadele, sunt serbările ce se dau aci înnainic de Crăciun, reuniune socială împreunată cu un fel de videim şi o litanie semircligioasă.

Cât de serbede" par toate acestea după colindele şi videimurile folclorului nostru! Acest amestec spaniol de creştinism şi păgânism cu clemente din Evul Mediu şi păstorite (wt) din al IS-lea este de un hibridism revoltător. Nici muzica... care aci în México este atât de frumoasă, nu prezintă niciun. farmec De fapt aceste serbări, după obiceiul american, au devenit prilej de beţie, puţină lume rămăsese trează.

Pentru mine a fost un lucru interesant, printre invitaţi a fost şi un ziarist de la „New York Times", unul din *y*. iar ce*e*> serioase din

USA; apropiindu-se ce.356, p.318> de mine mi-a spus că din partea

Redacţiei, a fost instruit ca să m-întrebe că ce este cu zvonurile venite din Canada, că vreau să constitui un guvern în exil l-am răspuns că am luat hotărârea de a nu face declaraţii politice, dar când momentul va veni. voi vorbi. Pe urmă am pus cu întrebarea cum ar fi primit aşa ceva.

după spusele lui. nu vede de ce nu bine.

Urdărcanu. bolnav, a rămas în pal. se vede că nopţile petrecute la Patio au început să aibă urmări.

Duminică, 21 – marţi, 23 decembrie

Crăciunul bate la uşă şi trebuie făcute pregătirile, aşa încât ocupaţia acestor zile a fost mai ales aceasta. Pe lângă terminarea trimiterci cărţilor de Crăciun, care începuse de mai multe zile. a fost cumpărarea tuturor celor necesare pentru serbare. Din nenorocire, starea în text; *scăiHM*:

r

254 Carul al II-lea, însemnări zilnice sănătăţii Dudui<e>i a frânat mult, totuşi am fost de ce.356, p.319> două ori în oraş cu ea ca să cumpăr cele trebuincioase: n-a fost tocmai uşor.

căci, în afară de argintărie, e greu de găsit ceva frumos, mai ales **într-**un răstimp aşa de scurt. Totuşi s-au> găsit, pentru Duduia un destul de frumos jad, iar pentru Ernest, butoni de manşetă, posibile. Pe urmă. Încă câteva mărunţişuri de argint pentru invitaţi şi daruri pentru servitori.

Am ieşit, <întrpo dimineaţă cu Ernest pentru completarea cumpărăturilor. Am constatat cu acest prilej că lucrurile, mai ales cele importante, **s-**au scumpii. E un efect inerent al situaţiei.

Marţi scara am aranjat pomul, vechi<l> obicei şi aproape o ceremonie rituală.

În genere, în oraş mai multă atmosferă de Crăciun decât mă aşteptam, peste tot vitrinele mai mult ori mai puţin decorate, foarte mulţi brazi peste tot. Prin prăvălii foarte multă lume cunoscută, între alteele>, D-na Camacho.

În lume, evenimente importante dominate de sosirea lui

Churchill la Washington; aceasta m-a făcut să dau o telegramă lui

Halifax. În care-i amintesc de cererea mea. Aştept încă răspunsul.

ce.357, p.520> Luptele pe toate fronturile continuă cu ace<e>aşi înverşunare. În URSS şi în Libia merg bine, în Filipine şi la Hong Kong situaţia e mai grea, iar în Malaya staţionară. O ştire neconfirmată spune că Mihăiţă **s-**ar fi reîntors în Ţară.

Miercuri, 24 decembrie

Dimineaţa, am ieşit să facem ultimele cumpărături. Scara, după datină, strămoşescul pom. Au fost poftiţi Armendarizii, soţii Oglivie şi

Berger. Pe cât **s-**a putut, am încercat să dăm atmosfera familiară. Pomul, deşi bearc şi cu lotul **într-**o parte, era destul de frumos, însă toţi aveam durerile noastre şi Crăciunul parcă le-a făcut şi mai vii. Ca să nu vorbesc decât de ale mele: sunt departe de Ţară, fără nicio ştire de la Băiat, nu ştiu ce e cu El: pe de altă parte, sănătatea Dudui<e>i m-îngrijoreşte fără încetare. Iată atmosfera interioasă, cea exterioară a fost mai bună, chiar vioaie aş putea zice. Darurile ce le-am făcut lui Jef [f şi Berger, câte o brichetă ce.357, p.321> de aur, le-au făcut foarte mare plăcere, acelaşe în lucru arh constatat şi la servitori. Duduia mi-a dat un frumos

1941 255

„Brulc parfum" * chinezesc din familia jadurilor. Şi iată cum a trecut acest al doilea ajun de Crăciun în exil, ca să fiu drept, mai bun decât oribilul de acuma un an în Sevilla.

Din lume. lot acelaşe în gen de ştiri. Wake Island a căzut după o eroică apărare de 14 zile. Germanii au început, zilele trecute, să-şi retragă trupele din Finlanda; se crede că pierderile lor de pe frontul sovietic ar fi aşa de grele, încât trebuie să-şi astupe găurile cu tot ce pot, deşi legiunile franceze şi spaniole au fost retrase şi ele. Foarte caracteristic este protestul Vichy-ului împotriva executărilor făcute de nemţi în Franţa ocupată, este pentru pruna dată când Vichy ridică capul, însă ştirea cea mai senzaţională este că Hitler, înlăturând pe mareşalul

Brauchilsch *zil*, şi-a asumat personal conducerea operaţi<i>lor. Se înţelege că se fac, la nesfârşit, tot felul de comentarii. E greu după zvonuri de presă atât de contradictorie în să ştii adevărul. Eu cred că în urma dezastrelor din URSS şi Libia, Hitler a crezut că trebuie să

ce.358, p.322> dee un nou imbold de luptă naţiunci sale şi, fiind mai infaidi>bil decât Papa şi atotştiutor, urmează pilda suveranilor din trecut. Poate că mai este hotărârea lui de a încerca o nouă lovitură prin

Spania către Gibraltar şi Africa de Nord, sau, cum spun unii, debarcarea în Anglia, lucru la care generalii lui **s-**ar fi opunând. În tot cazul, este un nou semn al **ultra**megalomanici acestui nebun: Situaţia rămâne foarte confuză, cert este că trupe germane au fost retrase de pe frontul sovietic şi că în Libia n-au apărut reîntăriri. O ştire tristă: a murit, la Bucureşti.

Günther.

Joi, 25 decembrie

Crăciun. De dimineaţă, ziarele dau un entrefilet – rezumând cele spuse de Leon Fischer ziariştilor din New York, **că eu n-**am abdicai, ci numai <am> trecut puterea lui Mihăiţă şi că am de gând să viu în USA

spre a prelua conducerea „României Libere”. A vorbit cam devreme

*

caşoletă de arsjnirodeniu Carol scrie: *hrulle parfim*.

**

Lipsesc paginile 323 şi 324.

256

l’aroi al Il-leu. Însemnări zilnice

ce.358, p.325> ce clipii, suni în primul rând starea Duduic>i. Abia o zi din cinci arc energia de a mişca şi de a se îmbrăca. Nu e de mirare că această stare a sănătăţii influenţează – pe cea nervoasă, a devenit în multe lucruri irascibilă. Starea ci mă macină, mă macină oribil. Peste acestea toate se grefează îngrijorările melc de ordin politic. În primul rând. Întârzierea răspunsului de la engle/i şi americani 1.1 nota mea începe să mă tulbure, este o tăcere care mă face să cred că chestiunea nu este privită favorabil. Această pierdere de \reme nu poate II deloc favorabilă pentru România. Înaintarea victorioasă a sovieticilor pe de altă parte, ci devenind salvatorii cauzei. va îngreuna viitorul nostru, cu cât trece vremea, poziţia lor devine mai bună şi a noastră mai proastă”. De la Mihăiţă. mânica. afară de zvonul că **s-**a întors în Ţară.

Iată chinurile, iată cauzele slăru mele de griji, de nervi şi de disperare.

Spre a păstra legăturile, spre a lua altele, am reînceput anul acesta obiceiul de suveran, de a telegrafia de Anul Nou. O droaie de

ce.359, p.326> de depeşe am trimis lui. Bertic. Georgic. Mignon, regele Haa>kon „2 his. regina Wilhelmina. Rooscvelt. de Gaullc.

Sikorski. Beneš ş.a. În d. L; o piatră de încercare, să văd ce răspunsuri vor veni.

Spre a schimba niţel aerul, am plecat, sâmbătă, să petrecem câteva zile la Cuernavaca. Cum am ajuns, am fost poftiţi la o sindrofie dală de La Rnas. era z. itia, nevesli-sii. După cină. am jucat bridge, iar restul lumii rămasă jos în bar au încins o distracţie adevărat americană, adică o beţie monsiră. Este nemaipomenit de dizguslător cum aceşti oameni, bărbaţi, femei, tineri, bătrâni, pot aşa în neştire să

bec fără niciun haz. cu singurul scop de a se îmbăta.

Duminică şi luni am stat liniştiţi la casa <noastră>”. vremea ideală şi caldă

Am uitat să spui că cele spuse de Fischer ziariştilor a<u> făcut vâlvă şi a venit, din nou. un ziarist la mine de la „A-ssociated

Peress>. să-mi ceară declaraţii; i-am spus că este încă prematur pentru în text: *şi al nostru mai prost*

Cuvânt şters în textul original

1941

257

mine a vorbi şi să-şi tragă singur ce.359, p.327> concluzi<i>le; un speakerde la un Radio din USA a /is că se zvoneşte că Gincrnul USA

va aproba să devin generaliseşi>mul al unei forţe de 50.000 <de>

oameni români din Statele Unite şi Canada. Toate acestea sunt semne premergătoare cari arată totuşi că ceva se mişcă. E bun. darn-are nimic oficial.

Churchill a pronunţat în Congresul din Washington un discurs *2 ii*, în care. pe lângă că reafirmă hotărârea de a lupta până la capăt, a zis că trebuie să ne mai aşteptăm la mo, menic grele, că Aliaţii se pregătesc şi că în 1943 va veni momentul când se va da lovitura definitivă. Aceasta dă timp de lucrat.

Serile acestea, la Cucmavaca. am privit, din nou. cu bucurie, steluţele lui Mihăiţă!!

Marţi, 30 decembrie

A fost o /i mai liniştită. Duduia **s-**a simţit cu mult mai bine. Tot acasă am stat, să ne odihnim. Parcă era odihna înainte de marile evenimente, evenimente ce.360, p.328> cari se vor întâmpla. Nu aştept decât cererea din partea celor de la „Frec România” ca să intru hotărât în arena luptei pentru eliberarea Ţării.

La prânz. Eduardo Rendon. Conversaţie interesantă asupra lucruri lor mexicane; face observaţia că din păcate, influenţa străină* n-a fost bizantină aci. căci că este în toate, ca altă şi ca mentalitate, mult mai apropiată de sufletul autohton decât renaşterea spaniolă. Ceea ce a distrus această ţară este spiritul de avocatei incapabil, aceasta **s-**a introdus în politică şi a distrus tot.

După-masă. **ne-**am întors la Convoacan. Aci am găsit corespondenţă multă. Între care şi mult aşteptata scrisoare de la „Frec

România”. Cererea. În englezeşte, este foarte bine redactată pentru această parte a lumci. Astfel zarurile sunt aruncate, am intrat în foc.

Miercuri, 31 decembrie

Ultima zi al anului Cucrnavaca pare a fi lacul ce.360, p.329>

Iniţial urmă: *artistica*.

258 Carol al II-le; i, însemnări zilnice

bine Dudui<e>i. Pentru mine a fost o zi de meditaţie, mai ales că se pregătesc evenimente care pentru mine şi pentru Ţară pot avea consecinţe enorme. Sunt plin de curaj şi de hotărâre, fără însă a avea iluzia că lucrurile vor merge singure, fără a crede, o singură clipă, că nu voi fi atacat. Să facă însă Dumnezeu că atât britanicii cât şi Statele

Unite să fie mai pricepători şi să voiască să cedeze.

Am început a primi răspunsuri la telegramele mele, prima

(sic) *fiind* de la Bertic. este un semn bun.

Scara, spre a sărbători după datină anul ce vine, câţiva invitaţi simpatici: soţii Oglivicşi Ellis. **S**-a petrecut frumos sub bradul luminat.

Masa excelentă, am avut niţel atmosfera de familie. Pentru moment aci este căminul nostru şi trebuie să-l facem cât mai simpatic posibil. Oricât ar fi durerile noastre ale fiecăruia, tot este un progres pe anul trecut în care am petrecut această zi atât de oribil. Progresul de astăzi înseamnă şi progresul de mâne, la anul să fie şi mai bine.

Gândul meu a fost mult la Mihăiţă, ce o fi făcând în astă-seară?

E teribil de a nu putea comunica.

ÎNSEMNĂRI ZILNICE

1942

ce.362, p.332> Joi, 1 ianuarie

La mulţi ani! Şi. după formula zilei: „A victorious New Ycar!” *

De dimineaţă am fost deşteptat de o surpriză nu se poate mai plăcută: am fost chemat la telefon de la Dearbom, de unde părintele

Moraru, după ce mi-a urat un An Noii fericit, a pus corul parohiei să-mi cânte colinde de Anul Nou. Acest gând aşa de duios m-a mişcat până în adâncul Urci. Am ascultat plângând acele cântece ce-mi sunt atât de dragi „*O ce veste minunată*” şi „*Trei culori*”, niciun dar de Anul Nou n-ar fi putut să-mi facă o mai desăvârşită bucurie. **S**-au risipit norii depărtării şi parcă **s**-a apropiat patria de mine. Amintiri peste amintiri plutesc împrejurul meu, toate acele serbări de Anul Nou, cuvântările care în fiecare an aduceau poporului nădejdi de progres şi

dezvoltare paşnică. Ce o fi putând spune bietul meu Mihăiţă în această zi, după ce nebunii şi trădătorii n-au semănat decât jale şi sânge fără perspectivă de viitor. Mi-au trecut înaintea ochilor serbările cu colinde, ce.362, p.333>

ale şcoalci Băiatului, pe urmă şi câmpul de Străjeri, azi, numai prin frumoasa iniţiativă al parohului din Dearborn. singur echoul ajunge până la mine, dar acest cehou este plin de nădejdi, este dătător de energie, este îmbătătorul şi un îndemn pentru muncă.

Ca întotdeauna, o zi fără activitate. Spre seară, a venit părintele

Zacharias de la Biserica Siriană, cu câţiva conducători ai comunităţii, să-mi ureze pentru mine şi Ţară un an mai bun...

Duduia, care în multe mă ajută, doborâtă fiind de sănătatea ei şubredă, nu poate nici ea, sărmana, să facă toate.

Vremea a fost splendidă, aceasta, cel puţin, împreună cu urările

„Un An Nou victorios!”

Cinci rânduri au fost decupate din filă.

260 Carol al II-lea. Însemnări zilnice corului din Dearborn. au fost făgăduieli de un an mai senin.

ce J63, p.334> Vineri, 2 ianuarie

A fost o zi foarte ocupată. Am pregătit răspunsul La cererea

„României Libere”, toată după-masaşi ţoală scara am lucrat ca să-l pun la punct întâiu. scris pe româneşte, pe urmă tradus în englezeşte, a cerut un lucru migălos. În acelaşi timp. am pregătit un program de felul cum trebuie să se desfăşoare lucrurile. Punctul delicat al întregii chestiuni este atitudinea...”, *

desfăşura lucrurile, azi se fabrică răspunsul pe **care**-l voi trimite:

duminică, telegrafic, părintelui Moraru; mâne îl voi vedea pe McGurk.

Însărcinatul de afaceri USA. şi-l voi ruga să comunice lui Rooscvcit că.

În urma cererii organizaţiei, am preluat conducerea (Leadership)

mişcării şi că în acelaşi timp, doresc să mă duc în USA. spre a lua

ce.363, p.335> contact cu organizaţia. Cum am autorizat publicarea cercrci şi al răspunsului, fatalmente ziarele vor cerc declaraţii pe care de astă dată sunt hotărât a le face. Din acelaşi sentiment, de astă dată pentru Mexic, voi vedea pe Torres Bodet. În

lipsa lui Padilla, ca cei de aci să cunoască hotărârea mea de la mine şi nu prin terţe persoane.

Sunt zile hotărâtoare, sunt zile care vor fi de grea cunâpănă. ori reuşesc, ori. cel puţin în faţa viitorului, nu voi putea 11 acuzat că n-am făcut sforţările necesare pentru a-mi scăpa Ţara de ruină. Viitorul

României este legal de victoria Aliaţilor şi dacă nu există un organism politic care să lupte alături de apărătorii civiliazţici, atunci vai de bietul meu popor, ci va plăti pentru rătăcirile unei ho<a>rele de descreieraţi şi ambiţioşi, care l-au dus pe un drum greşit. Victoria Aliaţilor este pentru mine neîndoicinic<a> şi n-am altă ambiţie decât să-mi reaşez Ţara iubită la locul ci de cinste, pe urmă să mă retrag şi să trăiesc liniştit la

Scrovişte sau altundeva, căsătorit cu Duduia.

Aşa să ne ajute Dumnezeu.

ce.364, p.336> Sâmbătă, 3 ianuarie

L-am primit; azi la prânz, pe McGurk, însărcinatul de afaceri

Cinci rânduri au fost decupate din lâlă.

1942

261

al USA. I-am spus că în urma apelului care mi s-a lacul de către organizaţia „România Liberă” din USA şi Canada, de a lua conducerea mişcării, am primit Cum nu doresc ca acest lucru, din condescendenţă faţă de Preşedintele Rooscvcil. să se alte prin terţe persoane, am dorit să-l încunoştilinţez personal de acest fapt prin intermediul reprezentantului său oficial aci. Dându-i o copie după chemarea ce mi s-a făcut. În acelaşi timp am exprimai dorinţa de a merge în USA. spre a lua contact cu organizaţia Citind scrisoarea popilor, mi-a răspuns că o găseşte foarte interesantă şi că desigur, ţara lui nu poate vedea decât cu ochi buni aşa o mişcare. Chiar mâne va expedia telegrama, aşa încât, luni. State Deparlament va fi în cunoştinţă de cauză. Atitudinea lui a fost încurajatoare şi dătătoare de speranţă.

ce.364, p.337> Duminică, 4 ianuarie

Conform cu programul stabilii, azi am expediat telegrama., lungă de 400 de cuvinte, către popi. Alea jacta est!” Să aşteptăm cu curaj şi nădejde dezvoltarea viitoare a evenimentelor.

Susţinut sunt în toată această acţiune de încurajarea ce mi-o dă biata Duduia şi de convingerea că îndeplinesc o sfântă datorie către

Ţară.

Luni, 5 ianuarie în desfăşurarea planului stabilit, l-am primit. azi, pe Torres

Bodet. Padilla a plecat la Conferinţa de la Rio. şi cel primit de mine ca subsecretar îi ţine locul. I-am ţinut cam acelaşi limbaj ca americanului şi i-am arătat cererea. Mai latin decât McGurk. **s-**a arătat mai cald.

zicând că găseşte, primo, cererea foarte bine şi interesant redactată; cât despre fapta în sine. vede în ea primul pas spre ceva mai definitiv, ce.365, p.338> care şi el crede că trebuie să fie. Spune că.

desigur, Preşedintele Camacho. pe **care-**l va încunoştinţa mâine, va fi

Zarurile au fost aruncate!

*

I În rând a fost şters.

262 Carol al II-lea, însemnări zilnice mulţumit de ştirea ce i-o dau.

Scara, am fost la prima reprezentaţie al Baletului Rus. sub conducerea colonelului Basil. Îl văzusem la Londra; a pierdut, din păcate, unele din forţele bune. aşa încât **s-**a arătat mult mai slab decât m-aşteptam.

Marţi, 6 ianuarie

O zi de aşteptare. Trebuie să fi apărut ceva. a/. i, în presă; sunt curios de a vedea reacţiunea. Desigur că unele cercuri, cum vor fi acelea ale lui Citeba Davila. nu vor fi mulţumite.

A venit răspunsul de la Torres Bodet. care. după conversaţia avută cu preşedintele Camacho. Îmi trimite vorbă că comunicarea a fost primită cu simpatie şi mulţumire. Am impresia că **într-**un fel. mexicanii sunt flataţi că aşa ceva se întâmplă şi pe teritoriul lor. le face reclamă.

Am primit memoriul lui Pangal, e lung, bine lacul şi. În unele părţi, interesant şi bine judecat. Justifică propunerea lui ca să mă proclam Regent al Regatului României, el consideră că este singurul mijloc de a scăpa ce mai e de scăpat. În general, vede viitorul României şi a<l> Dinastici foarte precare. oricare ar fi partida învingătoare. Din partea Aliaţilor sunt nenumărate proiecte de federalizare în Europa, fără a ţine cont de interesele naţionale ale diferitelor ţări. Vede că proiectul de a forma un guvern în exil va întâmpina, la început, opo/. iţie în Anglia şi USA. dar contează pe sprijinul celorlalţi aliaţi.

Îndeosebi al polonezilor, care zice ei. sunt foarte favorabili. Vede şi o apropiere de ungurii de sub conducerea lui Tibor Eckhardt şi reluarea v echei idei a uniunci personale. În rezumat, el crede, ca şi mine. În nevoia de a face.

cu sau fără voia anglo-saxonilor, ceva pozitiv spre a fi prezent la momentul de nevoie.

Acest memoriu m-a întării şi mai mult în convingerea că am făcut bine şi că preluarea conducerii „României Libere” nu este decât

ce.366, p.340> primul pas spre o organizare mai oficială care trebuie să fie un Comitet Naţional, pe urmă un guvern al României în exil.

Miercuri, 7 ianuarie

Azi a fost ziua Presei; după cum m-aşteptam, de dimineaţă au zbârnâit telefoanele şi presa americană a cerut să fie primită. Până la ora

1942

263

hotărâtă pentru aceasta, am prelucrat. împreună cu Urdăreanu.

declaraţi<i>le ce le aveam de făcut. Au fost precise şi pentru odată când am deschis gura am fost foarte violent faţă de Antonescu. pe care l-am tratat ca trădător. Am exprimat fericirea mea de a putea, prin cererea făcută de „—România Liberă”, să pol lucra pentru Ţară. Punctul **care**-i interesează foarte mult este acela când mă voi duce în USA. am răspuns că este o dorinţă, dar că n-am hotărât nimic încă. Pe ace<e>aşi chestiune am fost chemat şi din Ontario – Canada.

Scara, a fost a doua reprezentaţie al Baletului Rus.

ce.366, p.341> mai slabă decât prima, pe urmă la Oglivic. Din păcate, după primul efecl bun al stalului la Cucmavoco. Duduia **s**-a simţit, toate aceste zile, rău de toi.

Joi, 8 – marţi, 13 ianuarie

Din nenorocire, această săptămână a fost departe de a fi una uşoară. Pe lângă sănătatea Dudui<e>i. care, fără încetare a lăsat de dorit, am primit lovituri care m-au costat mult şi care. dacă n-ar fi convingerea mea absolută că am păşit pe drumul drept şi că sunt o fire.

mai presus de toate, optimistă, aş fi dat dracului toate.

Prima <lovitură> este răspunsul venit de la Washington, care.

Învăluit în forme amabile, refuză să mă lase să vin în Statele Unite.

Forma în care este pusă începe prin a zice că cele comunicate de

Messersmith, în urma notei trimise şi conversaţiei cu Urdăreanu, a [u]

primit o considerare atentă şi binevoitoare la Departamentul de Stat, dar, după ce arată atitudinea ce.367, p.342> negativă faţă de mişcările libere din USA, spune că consideră venirea mea acolo ca de nesfatuit, spre a nu duce pe teritoriul lor certuri interne politice.

Pe de altă parte, o parte din presă, de sub influenţa lui Città

Davila. a fost francamente dezagreabilă şi se dă la atacuri nu numai de ordin politic, dar şi personal, reeditând, din nou, acele calomnii de necinste al căror campion se făcuse, de ani de zile, Maniu. Pe mine, aceşti orbi conducători ai Statelor Unite nu vor să mă lase să vin acolo, paralizând astfel, în parte, mersul organizării şi, pe de altă parte, las<a>

libertatea de acţiune nemernicului acela de Città Davila, fără a-şi da seama că acestui individ i s-a redat cetăţenia de către trădătorul de

264

Care] al II-lea. Însemnări zilnice

Antonescu şi că i s-a eliberat paşapor<o de către dominaţia na/istă.

După ştirile dale de Pangal. trimiterea lui George Manodi în Anglia arc scopul de a pregăti acolo. împreună cu Boxshall wl un revirement eventual pentru trădător, nu m-ar mira că Davila în USA ar avea aceeaşi misiune, fiind…

ce.367, p.345> răspuns la telegramele mele de Anul Nou. foarte cald a fost îndeosebi acela de la de Gaullc. Churchill a răspuns la întrebarea care am pus-o lui Halifax. zicând că propunerea mea a reţinut atenţia

Guvernului britanic. Dar, din păcate, acestea nu sunt decât răbdări prăjite, aş voi să am ceva mai palpabil. Nădejde şi Doamne ajută!

Miercuri, 14 – vineri, 16 ianuarie

Sunt în continuarea zilelor grele; alacuriele> în presă, provocate de cei de la Londra şi de Città Davila, continuă. Sunt dirijate pe teme politice, dar sunt şi unele de ordin personal, mai ales acea nouă acuzaţie că am furat. Aceasta din urmă miroase a propagandă Maniu.

căci ei. Iară încetare, pe când eram în Ţară. Îmi aducea etern aceste acuzaţii. Dacă într-adevăr aş fi plecat cu atâta aur cum zic aceşti

binevoitori, situaţia ar fi cu totul alta azi şi aş avea mari mijloace de acţiune. Dar aşa. din puţinul **ce-**l am. sunt gata să pun la bătaie I () (). () () ()

$.ce.368, p.346> dar ce poate această picătură în masa fondurilor şi legăturilor ce le au duşmanii. Pe lângă aceasta, şi bararea drumului spre

USA îngreunca/a peste măsură posibilităţile de acţiune. Poţi face multe prin viu graiu şi prezenţa fizică sunt atât de orbi anglo-saxonii, sau este ceva mai adânc sub această nepăsare oficială. Trebuie să mărturisesc că sunt îngrijorat, chiar foarte îngrijorat pentru viitor, toată acţiunea ar trebui să fie organizată şi să înceapă a da roade. Timpul este un factor foarte important, căci toţi ceilalţi o fac. Am aşa de puţin ajutor. Duduia e bolnavă şi Urdărcanu <nu face nimica>", cu toate că, de câteva zile.

În ciuda reticenţelor sale, arată mai multă bunăvoinţă".

De la Pangal, cu toate asigurările lui de bunăvoinţă, nicio ştire.

Lipsesc paginile 343 şi 344.

Cele trei cuvinte au fost şterse, dar încă se mai pot citi.

1942

265

cu toate repetatele telegrame oficiale şi altele. îl aştept cu nerăbdare, căci*, cu toate defectele lui. În această acţiune îmi va fi de un foarte mare ajutor. Nici de la Franasovici şi Go Backer nimica. Acesta din urmă ar fi trebuit să fie plecat demult ce.368, p.347> şi cu toate că a telegrafiat că <mă> va chema la telefon săptămâna trecută, niciun semn de viaţă.

Dar. pe lângă aceste lucruri proaste, sunt şi unele îmbucurătoare. Întâiu. românii de aci. buni. proşti cum or fi ei. au aderat cu toate formele voite la mişcare şi chiar au publicat ştirea în /tare. Au fost unele şovăieli, mai ales de formă. şi. până **s-**a ajuns la formula definitivă, a trecut săptămâna. Am avut şi manifeslaţiunea unor români izolaţi, evrei este adevărat, dar ei sunt în acest ca/ mai patrioţi decât creştinii. Întâi, unul Griinspan. de fel din laşi. a studiat Dreptul internaţional şi având birou de afaceri aci şi în USA are posibilitatea de a circula. **S-**a pus complet la dispoziţie, cum zice el. cu trup şi suflet.

Pentru moment l-am rugat să fie informator şi-l vom putea întrebuinţa ca informator. Un altul, care **s-**a pus la dispoziţie chiar

financiarmente.

Charles Gheller. originar din Focşani, de ani de zile e aci. vrea să ajute şi el. Mai primesc manifestaţiuni individuale din USA, ce.369, p.348>

foarte mişcătoare unele din ele. Afară de unele cercuri cari sunt nepricepătoare ori reticente şi altele cari sunt pornit răuvoitoare, atmosfera nu este nesimpatică.

Zilele acestea am avut. din nou. activitate socială. Miercuri, cină la Mic Ylurbi. foarte bine. lume nouă. mexicani dintre cei mai bine.

Joi. Baletul Rus. cea mai slabă reprezentaţie dintre toate, totuşi

Simfonia Fantastică, fantastică într-adevăr, mi-a plăcut. Vincri. scrată la noi: Tom<m-y şi Eet>hel Miller. cu fratele lui Mic şi Pipo Yturbi.

Heicn şi Nino Naselli. Jef şi Lila Ogliyie, Dorothy. Branson, Gully şi

Rafacl Fernandez del Castillo. Atmosferă plăcută, voie bună, mâncare bună. iar după cină bridge. Miller arată cea mai mare bunăvoinţă şi-mi spune că are un plan pe care vrea să mi-l spuic. E primul american care vede lucrurile, mai mult sau mai puţin, în felul nostru; zice că Pearl

Harbour a fost o binecuvântare pentru americani căci, în sfârşit i-a în text este: *care*.

266

Carol al II-lea, însemnări zilnice făcut sa de> vie minţile în cap şi să se înhame la treburi războinice. Un alt capitol e Gully. care a înnebunit complet, a devenit un amorez de 15

ani, alergând după toate fetele, azi ce.369, p.349> în primul plan sunt cele din balet. Pe lângă asta. a devenit un fel de godoş (/răufăcător, mincinos şi intrigant, insuportabil.

Ştiri din lume. de pe teatrele de operaţii, tot aceleaşi. Sovieticii înaintează, dar încet; afară de Malaya, unde britanicii, rezistând, tot dau înapoi, situaţia e staţionară. Mai important<a> este întrunirea

Panamericană de la Rio de Janciro 2J5, unde. singură Argentina pune piedici la o unitate de acţiune continentală împotriva Axei.

Zilele acestea, noaptea continuă a fi frig. unele informaţii zic că marţi termometrul ar fi scăzut la – 6”.

Sâmbătă, 17 ianuarie

Am primit, în sfârşit, o scrisoare de la părintele Morarii; dă ştiri

interesante şi face, destul de clar, apel pentru fonduri. Mişcarea progresează, cu toate greutăţile şi duşmăniile, de astă dată făţişe, ale lui

Città. Ultima lovitură care a încercat-o a fost de a denunţa mişcarea

ce.370, p.350> ca agenta Coloanei a 5-a; bieţii părinţi au fost chemaţi să se justifice în faţa Comisiunci Speciale şi, fără greutate, au fost lăsaţi în pace.

Acest atac nu mă supără, căci arată că supără opoziţia, numai faptul că ea este vie e arătată prin încercarea nedemnă de a o suprima prin calomnie. Mai aproape de coloana a 5-a e tocmai Davilă, care a venit cu un paşaport eliberat de Antonescu & Co. – Pentru fonduri voi expedia la Dearborn 3.000 $ de îndată ce Urdăreanu se va putea scula, dimineaţa. Această lipsă de somn a lui este un lucru teribil şi frânează la extrem orice posibilitate de lucru.

După-amiază, m-am ocupat de grădină; începe a lua o formă oareşicare, acuma, că majoritatea zarzavatului **s**-a dus, se poate face ceva mai decent. Vremea, deşi noaptea e frig, ziua e frumos de tot şi, în soare, chiar cald.

Urdăreanu a fost la întrunirea Cercului Român, spune că a fost mult entuziasm şi foarte multă pricepere asupra tuturor chestiunilor. La

Radio, seara, vine <ştirea că steaua de cinema Caroll Lombard a pierit

1942 267

azi **într**-un accident de ce.370, p.351> avion. În care şi-au pierdut viaţa şi 18 piloţi ai forţelor aeriene care se duceau la post în California. Eea>

se întorcea de la un turneu de propagandă pentru împrumutul de război. O altă moarte, destul de suspectă, e al Mareşalului von

Rundstedt. care ar fi murit în tren. de apoplexic.

În Bilipine, armatele generalului MacArthur *2 i6* îşi menţin poziţiile. pricinuind mari pierderi japonezilor, în Malava. cu toată aruncarea în foc a australienilor, presiunea asupra Singapoor-ului continuă.

nipponii lăudându-se că mâne scară vor fi în oraş. Activitatea lor este foarte mare în toată această regiune, atacând pe rând insulile Indici

Olandeze. Pentru mine este (sic) o plăcută surpriză calităţile războinice ale ostaşilor Ţărilor de Jos. Pentru un popor. care. de mai bine de 100

de ani. n-au avut războiu' propriu-zis. aceasta este o minune. Japonezii, cu toată bătaia ce o primesc de la chinezi în regiunea Chang-Cha, au posibilitatea de a păstra iniţiativa şi a fi tari peste tot. cu toată enorma răspândire a forţelor lor. Afară de Singapoor. care este un punct vital.

Aliaţii ce.371, p.352> n-au nicăieri forţe însemnate. În URSS, înaintarea continuă, dar încet. Uitându-mă, astăzi, cu Urdărcanu la hartă, constat că, de fapt, această înaintare este foarte mică şi că s-a făcut mai multă vâlvă decât treabă acolo. De fapt, până acuma, după o lună de ofensivă, nu s-a reuşit decât de a descătuşa Moscova şi a paraliza acţiunea germană în Crimeea. Cu toate strigătele de victorie a<le> Presei roşii, Smolensk e departe de a fi cucerit. Realul avantaj al acţiunci sovietice este de a fi ridicat mult moralul Aliaţilor şi prietenilor lor, iar acela al germanilor a fost scăzut, prin faptul că au găsit cine să reziste atotputerniciei lor şi chiar să riposteze cu suc<e>es. La aceasta se adaugă şi foarte marile pierderi în oameni ce le-au suferit în ultimul timp. Situaţia strategică nu este cu mult schimbată şi nu va fi până ce

Armata Roşie nu va fi pe Nipru şi, pe urmă, la graniţa Poloniei, iar britanicii nu vor fi cucerit Tripoli.

Mare dreptate a avut Churchill în toate discursurile lui, de a nu fi prea optimist şi de a arăta că vor trebui încă multe eforturi şi.

În text este: *înceată*.

268 c'arol al ll-leti. Înseninări /ilnice

probabil, surprize ce.371, p.353> dureroase până la ora victoriei, încă un lucru dătător de nădejdi este fantasticul program de armament al lui

Roosevcit. Churchill a sosit aseară în Anglia, unde va avea de înfruntat, pare-se. violente atacuri în Parlament, mai ales asupra chestiunei

Singapoor.

Duminică, 18 ianuarie

La prin/. Dorothv Frasso. E în una din zilele ei proaste, a primit ştiri nefavorabile de la gan<g>slerul ei. deşi şi-a dat drumul la gură şi a înjurai Statele Unite, găsind că totul este prost acolo Făcând partea

focului, este incontestabil că acea **pseudo**democraţie n-a dat în toate re/ullate bune. că este destul de multă necinste şi că un politicianism oribil domină, mai toate.

Ştiri din lume: sovieticii au intrat în Mojaisk 237. aceasta este important. În Malaya. britanicii încă rezistă, iar în Luzon. japonezii au fost respinşi şi unele poziţii pierdute recucerite. A fost ieri un incident care ar putea avea consecinţe: ce.372, p.354> vase de război Aliate au intrat în portul Fernandb-Po şi au luat vase de comerţ ale Axei. Până acuma numai proteste. Fernando-Po este una din etapele clipperului.

Primul ministru al Birmaniei a fost arestat pentru că ar fi complotat cu japonezii. Este un caz unic în coloniile britanice.

Luni, 19 ianuarie

Până scara n-a prea fost activitate, căci aşteptam audienţe, care n-au venit. Am stat acasă şi am pus ordine în aceste notiţe.

Scara. Baletul Rus. de astă dată a fost mult mai bine: *Cotilhm*.

de ChabriezH: *Le Jils prodigue*, de Prokofiev *2 i*”. Şi *Dunărea Albastră*.

Mai curat executate, mai ales le) *u/ risipitor* a provocat aplauze nenumărate. Aeu> venit să pe Vază în lojă Armendarizii del Castillo. El mi-a spus că crede că Conferinţa de la Rio se va termina cu bine, USA

vor şti să silească mâna Argentinei, că va fi silită să cedeze şi să se alinieze cu celelalte puteri ce.372, p.355> Panamericane. Pe urmă. cuint<e>res, m-a întrebat când am intenţia de a pleca în USA; am răspuns că aştept încă să pun la punct unele lucruri înainte de a hotărî definitiv, că ştie, de altfel, prin tele neic ce le-am trimis; că aştept să vie uncie

1942

269

persoane. Pe urmă a mai venit şi colonelul Basil. proprietarului

Baletului. A povestit marile dificultăţi <pe> care le are pentru a-l menţine, eforturile ce le face pentru a păstra un spirit de corp şi piedicile ce i se pun ca să se poată întoarce în Statele Unite.

Ca ştiri: au fost ezitările Argentinei la Rio. Hotărât. Axa lucrează puternic. Aliaţii sunt adesea slabi şi stupizi. Situaţia grea din

Malaya şi Filipinele le îngreunează şi mai mult lucrurile.

Marţi, 20 ianuarie

Dudui<e>i. din nou. nu i-a fost bine astăzi, deci proiectul de a merge în oraş ca să facă ciuiipărături a căzut în apă. Nici Urdărcanu n-a

fost disponibil toată ziua. căci abia la 8 dimineaţa s-a ce.373, p.356>

Întors acasă. M-am ocupat toată ziua de grădină, s-au completat potecile cu dale de piatră. Scara, a venit o telegrajmă de la părintele

Morarii, că soseşte mâne la prânz cu avionul.

Ştiri din lume: Mojaiskul a căzut şi astfel s-a deschis drumul spre Viazma* şi Smolensk. În Malaya. cu toată rezistenţa britanică, japonezii se apropie tot mai mult de Singapoor. Aceasta este punctul cel mai negru al tabloului general. De aci şi atacurile din Parlament împotriva lui Churchill, atacuri pe care le-a primit cu mult curaj şi, până acum. cu succes.

Miercuri, 21 ianuarie

De înainte am avut pentru astăzi angajamente. Prânzul la

Nascili. masă bună şi persoane interesante, între care şi delegatul USA

pentru aranjarea chestiunii pefrolului. Am avut cu ei o lungă conversaţie şi vorbind de sistemul adoptat la noi i-am sfătuit să adopte şi aci modalitatea concesiunilor şi al redevenţei. Are avantajul de a

ce.373, p.357> păstra suzeranitatea statului şi drepturile lui constituţionale. În acelaşi timp dând posibilitatea unei exploatări prin organizaţiuni particulare care au în spate destulă putere financiară şi tehnică. Individul părea impresionat, se zice că este un bun prieten al

În text: *Wvazma*.

270 Carol al II-lea. Însemnări zilnice lui Rooscvcit.

Cum primisem de la părintele Morarii ştirea că Città încercase să facă lovitura urâtă, de a denunţa mişcarea „România Liberă” şi conducătorii ei. la FBI şi „Deis Corn-m – iltce”. eram la curent, când l-am văzut azi după-amia/ă. de această parte a lucrurilor ce mi le-a povestit. A vorbit mai tot timpul, ci povestind toate prin care a trecut, încercarea de distrugere însă n-a reuşit, căci a reuşit să arate adevărul şi a fost. din fericire, susţinui de prieteni. Şi el a venit la concluzia că este actul unui disperat. este nu numai aceasta, dar şi o urâtă faptă antinaţională. Pe urmă a vorbit de marile greutăţi financiare, cari sunt cea mai mare piedică pentru dezvoltarea mişcării. Mi-a mai povestit lupta auită cu preoţii, dintre care sunt ori gardişti, ori manişti.

ce.374, p.358> în general însă mai toţi. şi îndeosebi majoritatea

Consiliului Eparhjal. au luat o hotărâre prin care sprijină, cu toată autoritatea Bisericii, mişcarea. Mai povesteşte şi greutăţile băneşti ale

„Vetrei Româneşti”, care este una din marile lui griji. Concluzia este că toate acestea sunt apeluri indirecte la ajutorul meu. ajutor pe care voios îl voi da. Nimeni nu vrea să ajute serios, deci eu voi trebui să dau. De

I ischer am mai vorbit, căci acesta, cu cele mai bune intenţii din lume, a sărit însă peste gard. a făcut vâlvă unde nu trebuia şi a produs confuzie în capul multora, **care-**l cred pe el în şeful mişcării. Pe urmă, imbecilul acela de Monseignor Zombori a tras fitiluri şi a făcut intrigi pe această chestiune. Încercând să înlăture pe unii care au bani, cum e, de pildă. Mişu Şapira”. În general. Întâmpinăm mari greutăţi şi progresiunea este foarte lentă; avem de luptat cu ura lui Davila. la care **s-**au alipii elemente comuniste, şi cu nepriceperea şi inerţia clementelor de stat ale ţârilor anglo-saxone. O nouă probă am av**ut-**o azi. prin aceea că suma ce o trimisesem ce.374, p.359> pentru mişcare nu poate fi expediată decât după îndeplinirea unor formalităţi infinite. Banii deci.

Ic (*sie*), voi înmâna direct. În Canada arc mai puţine greutăţi, oamenii sunt mai supli.

*

„Cofriiteiul Deis”.

În text. *Se hap im*.

Scara, am fost la Balet, ultima reprezentaţie; poftisem pe

Millerii şi pe popa Morarii, pe care Ernest l-a îmbrăcat în smoking. A

fost încântat părintele. Din nou o reprezentaţie bună.

La Rio de Janciro sunt greutăţi, Argentina face nazuri şi nu vrea să rupă cu Axa.

Joi, 22 ianuarie

Am continuat convorbirile cu părintele Moraru. Între propunerile cu care venise a fost aceea ca, din partea mişcării, să se facă un memoriu către guvernele canadian şi al USA, în care să se arate toate cele privitoare la „România Liberă”. Pe urmă, nevoia de a mă avea pe mine în cap, ca fiind „Românul Liber” no. 1. Memoriul sfârşeşte prin afirmarea nevoie în de a se forma un guvern liber şi <cu> planul de a alcătui ce.375, p.360> un corp dintre românii prizonieri în URSS, care să lupte alăturea de Naţiunile Unite. Am lucrat, după-amiază, la alcătuirea punctelor celor* mai de seamă din memoriu. Seara, Ernest **s-**a dus la o petrecere cu Baletul, se înţelege organizată de Gully, deci

popa

Moraru a rămas la cină** numai cu Duduia şi <cu> mine. După-masă **s-**a vorbit încă mult, el povestind greutăţile lui, noi dâ**ndu-**i curaj şi o serie întreagă de adrese cărora trebuie trimise publicaţi<i>le. Pe lângă revistă, are de gând să scoată şi un jurnal săptămânal pentru cei mici, ca să lămurească scopul mişcării. Atmosfera a fost foarte plăcută şi am avut plăcerea de a vedea atitudinea lui cât se poate de caldă faţă de Duduia pe care n-o scoate din „Domniţă”.

Pe lângă cele 3.000 $ date (sic) pentru mişcare, am mai dăruit

1.000 pentru plata ratelor în restanţa ade> „Vetrei Româneşti”, aceasta ca mulţumire pentru atitudinea Consiliului Eparhial, care susţine, cu toată autoritatea lui, „România Liberă”. Va mai avea darul, nădăjduiesc, de a aduce la matca pe ultimii ce.375, p.361> recalcitranţi, cum este părintele Truţa din Chicago

Vineri, 23 ianuarie

La prânz, din nou părinte de> Moraru la masă. Este ultima zi în text, este: *cele*. Iniţial scrisese: *masă*, tăiat apoi.

272

Carol al 1I-lea. Înseninări zilnice a lui aci şi. după conversaţiei – le din zilele trecute şi. mai ales. după aceea de **azi-**scară. I-am găsit mult îmbărbătat. După dejun am pus la punct ultimele chestiuni şi instrucţiunile pentru bunul mers al mişcării.

Ceea ce încă i-a dat viaţa a fost suma remisă, care chiar mică cum c. va da mai multă libertate de acţiune. Primul lucru ce va trebui lacul este înregistrarea mişcării. Întâiu în Canada şi pe urmă în USA. Aceasta îi vadă fiinţă legală şi va putea împiedica întrucâtva legalizarea – acelei

ea> lui Davila. Pe urmă. un alt lucru care-i va da a\ îi va fi trimiterea unui număr de propagandişti şi crearea unui curs pentru ei. În fiecare săptămână voi trebui să fiu ţinut în curent, prin rapoarte, despre activitatea desfăşurată şi socotelile vor trebui ce.376, p.362> să fie ţinute cu stricteţe. Banii sunt puţini, deci trebuie întrebuinţaţi cu cea mai aprigă socoteală. Astăzi mişcarea iese din faşă şi trebuie să se afirme nu numai prin serbări, ci să se îndrume/e către adevăratul ei scop. care este formarea unei organizaţii româneşti, care la masa verde, să găsească România adevărată alături şi în luptă, mână în mână. cu

Naţiunile Unite.

În această direcţie trebuie îndrumată mentalitatea aderenţilor, pregătind-o pentru acest scop final. Prin crearea acestui spirit se va ajuta la întărirea şi recunoaşterea unui guvern al „României Libere”. Un factor foarte important sunt femeile, cari. prin toate mijloacele, trebuie puse pe muncă; după spusele părintelui, acest lucru nu va II prea greu.

căci mare parte din organizaţi-i>Ic lor sunt alături de noi. Ne-am despărţit cu încredere.

Scara, părintele Moraai a fost la Cercul Român, unde a avut loc o adunare plină de entuziasm, iar Duduia şi cu mine, la Berger. la o serată destul de plictisitoare.

ce.376, p.363> Sâmbătă, 24 ianuarie

Dacă n-ar fi trebuit să plece părintele Moraru, l-aş fi pus astăzi să facă o slujbă, fiind ziua Unirci. Zi de sărbătoare simbolică, care ar fi trebuit noi, românii din străinătate şi din „România Liberă”, s-o sărbătorim ca un imbold de muncă şi un semn de speranţă. Pe aluneca

Iniţial urmă: *cei*, tăiat apoi.

1942 273

cele două mici principate slabe au putut, cu ajutorul unor idealişti şi vajnici luptători, să îndeplinească acea binefacere. De ce azi nu se pot”.

strânge împrejurul unei idei. tot atât de frumoasă, destui oameni cu ceva suprafaţă ca să se poată înjgheba o acţiune serioasă. În lipsa lor. voi trebui să strâng elemente mai puţin cunoscute, dar cu mai multă dragoste de muncă şi de Ţară. Nu oameni cari se gândesc mai mult la interesele şi durerilor lor. decât la acelea <ale> unui neam întreg

Linest *”. zilele acestea, a crezut de cuviinţă să răspunză părintelui

Morarii, care insistă să participe activ la mişcare, cu scuza <pe> care mi-a dal-o mic. că i-o frică pentru ai lui. A făcut o impresie oribilă şi n-am putut să-l apăr

După-masă. am primit, după recomandarca<e.377, p.364>

popii, un român din America. Octav Rambo Originar din Focşani, a venit în USA în 1913. aci a făcut multe meserii, a fost boxcur. a fost pilot de vapoare, dar a făcut şi multe cunoştiţinţe cari astăzi pot *fi* utile, între ele este şi un anumit Liiker. fost agent de presă, prieten cu Dodge şi cu Ford. astăzi retras din afaceri, dar care. pentru anumite avantaje,

vrea să ajute. Discutând, am ajuns la următoarele concluzii. Părintele

Morarii a plecat cu unele declaraţiuni ale melc în buzunar, declaraţiuni pe carile. va răspândi prin mijlocirea acestui domn. Aceasta va fi o piatră de încercare care va arăta cât poate el să acopere; dacă. după câte spune el. prin „Associated Press” şi „North American”, va răspândi destul de larg cele spuse de mine. atunci pentru o lună de zile îi dau exclusivitatea unor articole. Dacă experienţa va fi folositoare, că se va putea prelungi. Ca condiţie în plus. 40% din câştig va trebui vărsată pentru „România Liberă”. Tot acest Rambo ar dori să m-aibe naş pentru nunta lui cu sora unui oareşicare Dinu. unul dintre conducătorii

ce.377, p.365> mişcării lui Citla Davila. Dar şi aci am pus condiţia că pe viitorul său cumnat îl va aduce în partea noastră, mai departe el se va ocupa de atacurile contra lui Città. aşa că acestea să nu vie de la mişcare, ci de la de la o terţă. sursă. „România Liberă” netrebuind să

În text: *poate*.

Numele este şters în textul original.

274

Carol al II-lea, însemnări zilnice se puie în polemică, cel mult să lămurească adevărul asupra unor atacuri. Rambo zice că în 3 săptămâni, cel mult **într-**o lună, va reuşi să demonteze <pe> acest individ. Foarte bine dacă va fi aşa.

Seara, pentru cină şi bridgb, Millerii, Nan şi Burţly Conway.

Dorothy, Ellis, Maudie Flynn şi Berger cu nevasta. Ca întotdeauna, atmosferă bună şi bridge interesant. Mi-e teamă numai că D-na Berger **s-**a plictisit, neluând parte la joc.

Din lume, ştirile cele mai importante sunt: continuarea în [naintării sovietice, care a fost ceva mai mare zilele acestea, rezistenţa în Malaya şi Filipine, iar în Libia, Rommel M0 a luat o contraofensivă 2, care pare a fi avut suc<e>ce. În USA se continuă cu restricţiunile, iar Comisiunea de anchetă asupra atacului de

ce.378, p.366> la Pearl Harbour a găsit pe comandanţii flotei şi a<în

armatei din Hawaii vinovaţi de neglijenţă şi lipsă de coordonare. Pare-se că au fost preveniţi şi că au primit chiar instrucţiuni de a fi pregătiţi pentru un eventual atac, dar în preziua dimineţii fatale au slăbit măsurile de supraveghere şi apărare. Au declarat că n-au crezut

în posibilitatea unui atac aerean. Extraordinar cum, după doi ani de război, unii indivizi tot nu vor să realizeze covârşitoarea preponderenţă al

aviaţiei. Această orbire, cum se vede şi în acest caz, are consecinţe dezastruoase.

Duminică, 25 ianuarie

Cum ne-am culcat târziu, ne am şi sculat târziu. E o zi v splendidă şi florile puse zilele acestea în grădină au şi început să înflorească. Am putut număra peste 40 de cale în floare şi în boboci. La

5 zi am fost la Milleri pentru bridge şi cină. Ca întotdeauna, la ei, companie voioaesă...

ce.378, p.371> au fost respinşi 150 de mile, se găsesc din nou la 50 klm de Benghazi. Se pare că Rommel a primit reîntăriri. Se vede că ştirea de acuma câtăva vreme, că se pregătea un atac asupra Maltei, <era falsă>, nu era decât o concentrare de forţe destinate Libiei. Aci este un punct vital al războiului, cu orice preţ trebuie ajuns la Tripoli.

Lipsesc paginile 367 – 370.

1942 275

— L-i

Miercuri, 28 ianuarie

De dimineaţă. Urdărcanu a primit ştiri de acasă, scrisoare retransmisă din Turcia şi plecată în noiembrie. Ştirile sunt bune. mai ales de punct de vedere financiar. Frate-său, Gică, pare a-şi mai fi mărit fabrica sub regimul actual, iar la moşia sorii-sa. recolta a fost bună şi s-a umplut de bani. După-masă. am lucrat cu el la o instrucţie care trebuia trimisă acelora cari vor să se alipească la mişcarea „României

Libere”. La această treabă. În care numele său nu apare, este din timp în timp gata să ajute. Din cauza corespondenţei ce o primesc, voi trebui să stabilesc aci un post de comandă organizat, dar<e.379, p.372> cu cine.

La 7. vine Berger cu lui articol pe care Ziegler vrea să-l publice în „Ho”; l-am aprobat cu foarte mici modificări. Seara. Berger la masă, jocul obişnuit.

Joi, 29 ianuarie

Ziua a început bine. Duduia se simte ceva mai bine. A avut norocul de a găsi blănuri bune şi la bun preţ, ceea ce-mi dă posibilitatea să-i fac darul cuvenit pentru 14II-a. După-masă, am lucrat cu

Urdărcanu la terminarea instrucţiunilor pentru „România Liberă”, ne-am înţeles şi le-am pus definitiv la punct. A venit, pe urmă, directorul revistei”! – e/, ca să aranjeze detali<i>le unui botez la care am primit să fiu naş. Anul trecut, această revistă, pentru alegerea a ceea ce numea ea „perechea ideală”, ea ales o pereche>; perechea a avut un copil, o fetiţă, şi pe ea e vorba **s**-o botez eu. În decursul conversaţiei, acest domn mi-a spus că la început n-am fost deloc iubit aci, dar că acuma am ce.379, p.373> reuşit să câştig simpatia tuturor, căci nu văd în mine un Rege, ci un Om şi aceasta place.

Mai spre seară, în [n] ainte de culcare, am avut o oribilă criză de nervi. Mă lupt cât pot, dar sunt momente când aşa, pentru nimica, izbucnesc şi atunci e oribil.

Vineri, 30 ianuarie

Spre a schimba aerul, ne-am hotărât să mergem, pentru câteva zile, la Cuernavaca. Am plecat, după-masă, cu Bergeeri>i. Chiar eu.

276

Carpi în II-lea. Însemnări zilnice care nu sufăr de altitudine, tot mă şirul mai degajat acolo. Pe urmă.

cadrul căsuţei noastre de acolo este atât de frumos. Încât şirul la orice clipă, o mulţumire sufletească să fiu **într**-un loc atât de pitoresc.

Astă-seară am rămas acasă, au cinat cu noi cuplul Berger şi. pe urmă.

ca de obicei. Urdăreanu a jucat table şi eu rumim

Ştirile din lume. afară de acelea din URSS. unde Anuala Roşie se apropie de Dniepropetrovsk. nu prea suni bune în Libia. Rommel.

recent ce.380.p.374> făcui mareşal, merge din suc e es în suce>ce.

reocupând Bengha/. i242. Această şlire este cea mai îngrijorătoare, căci suc oescic britanicilor în Africa de Nord nu avoati numai un rezultat militar, dar şi linul politic, mai ales faţă de Franţa. Prin apropierea trupelor Aliate de Tunisia, i se dădea mai niullă posibilitate de a rezista presiunilor crescânde germane. A trebuit, cu toată vigilenţa Flotei din – Mediterana şi cu toate bombardamentele RAF în sudul Italici, ca reîntăriri puternice, atât terestre cât şi aeriene, să fie sosii germanilor.

ca să poată nu numai ataca, dar şi reuşi atacul cu atâta energie şireuşită.

Ca observaţie generală. Naţiunile Unite n-au ajuns încă a avea

suficientă stăpânire a aerului. Germanii, fiind astă/. i stăpâni pe mai t<o>ață Eeu>ropa. sunt în putința de a fabrica încă pe capete.

Programul formidabil anunțai de Roosevcit este deci imperios necesar și când. atât el cât și Churchill. /ic că abia în 1943 vor *i* pregătiți, nu spun decât curatul adevăr Dar până atuncea câte ce.380, p.375>mizerii în această lume. foamete, boli. moarte. Pentru acțiunea mea. această dată înnainlată este avantagioasă. Îmi dă răgaz să organizez.

Sâmbătă, 31 ianuarie

O zi splendidă, un soare strălucitor. După-masă. am lucrat la aceste notițe, iar Urdărcanii a jucat table în grădină cu Berger Duduia face pe chibițul.

Scara, am fost la Bill Finicy. unde era foarte multă lume. Casa este delicioasă și singura al cărui's\vim<m>ing poof arc apă încălzită.

piscină.

1942 277

Ca la toate aceste petreceri ale americanilor, beție multă. Spațiu era mult. dar toată lumea se strângea, ca sardelele. În bar și turnau pe nesimțite pe gât. când whisky, când martini, când alte spirtoase. Lume cam eteroclită. Între care și binecunoscuta spioană și prietenă a lui Gully.

Hilda kriiger. Această prezență mi-a fost destul de dezagreabilă. Din fericire, mi s-a organizat ce.381, p.376> un bridge care mi-a permis să stau la o parte de învălmășeala cea mare. Pentru fanțiți". bețiviți și idioții i s-a organizat un așa-numit bacara", care nu era altceva decât o hoție mai mult sau mai puțin organizată Am găsit totuși o persoană mai interesantă cu care să stau de vorbă: Bruce Cabott. artistul de cinema. Am vorbit de război. de ayiație și. În general, de cât de puțin

USA. atât din punctul de vedere al organizației, cât și al mentalității, erau pregătite pentru război. Îți el este de părere că loviturile ce s-au primit și toate evenimentele actuale vor zgudui toată lumea și vor fi extrem de folositoare din punctul de vedere moral.

Duminică, 1 – luni, 2 februarie

Ace<e>ași vreme splendidă. Am hotărât să mai stăm aci. Dupamescic am sta<o să m-încălzesc la soare, citind. Acest aer splendid și.

priveliștea asupra Popocatepetl-ului te liniștește. După obiceiul

locului, scara, bridge. ce.381, p.377> luni la Finicy. iar marţi la Rivas.

Marţi, 3 februarie

Am fost. astăzi, cu Bergceri>. la Ta\co. Urdărcanu. nedormind toată noaptea şi fiind **într-**o proastă stare de nervi, a stat acasă, cu atât mai bine. Drumul până acolo, vreo 70 <de> klm, este foarte pitoresc, treci întâiu prin**tr-**un fel de câmpie acoperită cu trestie de zahăr.

Vegetaţia e frumoasă, mulţi pomi în floare, cu culori vii strălucind în soare, chiar trestia este înflorită; aceasta dădea peisajului, destul de

*

Cuvânt şters în textul original.

Lectură probabilă, cuvântul este scris neclar.

Din în *baccqra*, joc de cărţi, în oare numirii au valoare, iar decarii, numiţi baecara, sunt egali cu zero.

278 Cai ol al 1I-lea, însemnări zilnice monoton, o înfăţişare plăcută şi voioasă. Pe urmă, treci prin**tr-**o regiune muntoasă, urmând la început valea unui râu. apoi urcând, tot urcând, pe o şosea extrem de întortocheată. până ajungi aproape de vârful lanţului de munţi de care stă agăţată această mică localitate. Asemenea unor oraşele italiene, este incontestabil un loc foarte pitoresc. Casele sunt clădite una deasupra altcia<e.382, p.378> pe faţa muntelui, aşa încât afară de piaţetă, pe care se găseşte catedrala, n-ai un loc drept. Stră/de strâmte şi adesea cu urcuşeuri> destul de serioase, au un pavaj de bolovani de cel puţin acuma 100 de ani; dacă n-ai pantofi cu talpa groasă, rişti la orice clipă să-ţi sclinteşti piciorul.

Am luat dejunul la un mic hotel delicios „Rancho Televa", mâncare în sfârşit bună, privelişte faimoasă asupra oraşului şi, mai presus* de toate, un papagal într-adevăr extraordinar, care a făcut]

bucuria Duduieei>. Nu numai că cântă cu o voce aproape normală, dar şi spune fraze gândite. Rândaşul ce-l îngrijeşte, insistând să cânte cântecul lui de predilecţie, „Rancho Alegre", a răspuns „nu pot cânta, căci mă doare gâtul". Într-adevăr, acest animal este un fenomen.

Aci este unul din centrele de exploatare a (l a<r>gintului, deci obiectele din acest metal sunt o specialitate din Taxco. Am făcut cumpărături, lucruri mici, scumpe, dar frumoase şi de o calitate superioară, de argint 94 (). ce.382, p.379> O altă specialitate, mai puţin frumoasă, a Taxco-ului e că e un vestit centru de pederaşti, se văd plimbându-se pe stradă ţipi extrem de bizari.

Miercuri, 4 februarie

E cald, fqarte cald, înăbuşitor chiar. După-masă, am fost cu

Urdăreanu să văd vestitele grădini Borda. Duduia, care nu suportă această temperatură ridicată, a stat acasă. Acest Borda, un francez venit la începutul veacului trecut, a exploatat minele de argint din Taxco, ca loc de viligiatură (sic) *şi* a clădit o casă aci şi acele grădini, cari într-adevăr au trebuit să fie foarte frumoase. Adesea venea acolo împăratul Maximilian243 să se odihnească şi să schimbe de aer (sic).

Azi, când vezi aceste splendori ale trecutului, te apucă o jale, atât de in text: *preşul*.

1942 279

părăsite sunt. Cu toate revoluţi<i>le privi care a trecut această ţară şi cu necinstea exemplară a oamenilor politici, nu este de mirare

ce.383, p.380> că n-au capul la întreţinerea acestor relicve. Un detaliu foarte caracteristic de felul cum este aplicată democraţia-Maximino

Camacho, când vine aci. din timp în timp, opreşte apa din oraş ca să-şi umple rezervoarele lui. Dacă **într-**o monarhic un suveran şi-ar permite aşa ceva, vai de capul lui ce ar păţi. Dar în aceste ţări, „electoratul” dă toate drepturile dictatoriale.

Scara, un bridge la foarte plăcuta noastră vecină Mrs. Margarct

Jessup.

Joi, 5 februarie

Mare zi de sărbătoare în México*, aniversarea ultimei

Constituţii. Anul acesta i **s-**a dat importanţă prin ea>ducerea rămăşiţelor lui Venustiano Carranza 244, fost preşedinte asasinat, la

Monumentul Revoluţiei. Aşa se petrec lucrurile aci, întâiu te asasinează şi pe urmă te cinsteşte.

Am citit toată ziua; seara, câteva persoane pentru bridge.

Urdărcanu a avut, din nou, una din crizele lui de supărare.

Ştiri proaste din Libia: şi Derna a fost pierdută.

Vineri, 6 februarie

Continuă ace<e>aşi viaţă plăcută şi nepăsătoore. Ştirile din lume totuşi nu prea sunt îmbucurătoare. Această retragere a britanicilor în Libia, ce se apropie de Tobruk, mă îngrijorează. În trei săptămâni

Mareşalul Rommel a reluat aproape tot terenul cucerit cu atâtea eforturi de englezi. În URSS, chiar comunicatele sovietice mărturisesc că rezistenţa germană a sporit. Asediul Singapoor-ului a început

serios24 s.

Ca în fiecare zi, astăzi am jucat bridge.

Sâmbătă, 7 februarie

Cu tot acest aer splendid şi cu toate că aci altitudinea e mai joasă, azi Duduia nu **s-**a simţit bine. ce.384, p.382> De la México.

Iniţial scrisese: *aci*, tăiat apoi.

280

Carol al II-lea, însemnări zilnice secretara a transmis telefonic o telegramă de la Nica Bote/., ex Gatoski.

prin care spune că, scăpând din Ţară. vrea să vie în México ca să se puie la dispoziţie pentru marea operă <pe> care am început-o. Este un semn bun, căci arată că începe să fie cunoscută şi dincolo de Atlantic. Ea ar putea, poate, să fie întrebuinţată, dar el este un escroc.

Ziua a fost deosebită de celelalte, căci am avut o furtună cu grindină mare cât co> alună. Prin aceasta, scara **s-**a răcorit. Înainte fiind înnabuşitoare. Ocupaţia obişnuită, bridge la Bill Finicy. iar scara, la noi.

Duminică, 8 februarie

Azi, din nou cald. dar plăcut. După-amiază, un scurt bridge la

Bill Finicy, iar scara, la noi. A fost o scară plină de haz şi de voie bună.

S-au făcut glume la nesfârşit şi tot timpul **s-**a râs cu multă poftă.

Sol Rosenblatt, venit pentru câteva zile, ce.384, p.383> a telefonat, dorind să mă vază, având lucruri interesante de spus după o conversaţie cu Fischer. Lucru destul de rar pentru mine. am avut noaptea trecută o teribilă insomnie, până pe la 5 4 – 6 dimineaţa n-am putut adormi.

Luni, *9* februarie

S-a terminat cu farmecul din Cuernavaca… **ne-**am întors, azi. la

Coyoacan. După insomnia nopţii, dimineaţa am dormit tun şi am făcut grasse malincc", ori mai bine zis grasec apres-rhidf"…

Aceste zile, petrecute. Iară griji, cât mai departe de ştirile neplăcute ale lumii şi cu o serioasă cură de bridge, mi-au Iacul moralmente mult bine. M-am simţit, într-adevăr, ca în vacanţă.

Marţi, 10 februarie

Vremea e, din nou, frumoasă. Ştirile din lume. proaste, mai ales în text: (*îatoschi*.

dimineaţă prelungită după-amiază prelung

1942

2 X1

În ce priveşte Singapoor. ce.385, p.384> unde japonezii au pătruns în insulă Situaţiunea apărătorilor e nu numai critică, dar pare disperată.

Scara, am fost poftiţi la un oarecare Blumenthal. fost mare şi tare la „Metro Goldvvin”. ca să ne arate vestitul film „Dictatorul” a<!

lui Charley Chaplin 24*. Pe acest individ l-am cunoscut la Cucrnavaca.

În casa lui Bill Finlev Din cauza unor întârzieri a<Ic – persoanelor imitate, operatorul, sindicalizai bineînţeles, nu ne-a aşteptat şi deci n-am putut vedea filmul Ne-am redus deci la cină şi la bridge. În afară de Duduia şi mine. au mai fost: Nan Conway v; i Bergeîi şi

Azi am primit, prin Secretaria de Relaciónes. răspunsul de la

Franasovici. care menţinând dorinţa de a veni. raportează că arc foarte mari dificultăţi de a pleca, deoarece i s-a retras paşaportul: cât despre

Elena Văcărescu. nu i se dă drumul din Franţa.

Miercuri, 11 februarie

Pe Urdărcanu l-a apucat, din nou. O criză de ce.385, p.385>

disperare, a cerut deci permisiunea de a lipsi pentru câteva zile. plecând la Guadalajara” cu soţii lierger

La prânz, pe Sol Rosenblatt. aduce ecouri interesante din

Washington şi New York. A vorbit cu funcţionari importanţi de la State

Departament, cari sunt de părere că nu este nimica de lacul până nu se vor unifica mişcările Astfel s-a procedat şi în trecutul războiu’ cu

Masarvk *U1* şi Beneš Odată aceste mişcări unificate, au fost recunoscute şi imediat s-a procedai la constituirea guvernelor în exil şi la deblocarea fondurilor Fui Rosenblatt i s-a propus să aibă o întrevedere cu Città. până acuma a refuzat. La văzut pe Fischer. care este tot atât de entuziast.

După-masă a plecat Ernest. Scara. Duduia şi cu mine am fost poftiţi la Fllis-ii. căci el este rechemat de aci ca să ice conducerea noilor uzine de montare ale lui General Motors la Carachi. Basora ori

Arhanghelsk îl este interesat de această nouă însărcinare, dar ca

biata femeie, e disperată. Frumoasă atitudine ce.386, p.386> o are băiatul.

În le\l: (*luaclalahara*.

tânărul Allen. de 11 ani, care consideră că în aceste împrejurări este o datorie ca orişicine să-şi slujească patria cum poate. Atmosfera tristă şi oareşicum abătută, cu atât mai mult cu cât a venit vestea că Singapoor este ca şi că/ut. Pentru prima dată americanii simt ce este războiul.

Am jucat bridge, cu rezultate dezastruoase, toată scara n-am avut carte deloc.

Joi, 12 februarie

Din nou am primit o lovitură, de astă dată din partea englezilor.

Ministrul Angliei. Bateman. sosit de curând, a cerut să mă vază ca să-mi aducă o scrisoare din partea lui Bertic. E un om plăcut, fost ofiţer în războiul trecut şi care mare parte din cariera sa a făc**ut-**o în Egypt, mai ales despre această ţară am vorbit. Scrisoarea conţine un răspuns a cererile melc. care zice că nu sunt pentru acţiunea mea, căci consideră că aşa ceva trebuie să înceapă din inteerior>...

<Vineri, 13 februarie>

ce.386, p.391> în mine. au şi ei de luptat din răsputeri şi nu prea au mijloace. Comunicări, ca cea de azi de la Radio, nu sunt făcute ca să dec curaj celor ezitanţi, şi ei sunt cei mulţi. Aşa cum spuneam ieri lui

Rosenblatt, se dă conţinu<u> ajutor duşmanilor mei şi pe mine mă împiedică de a putea reacţiona.

Sunt. În astă-seară, **într-**un hal de deprimare fără seamăn, parcă totul se năruie împrejurul meu. Trebuie reînceput conţinu<u> de la început, trebuie, din nou, luptat pentru a înlătura toate ardurile”.

acumulate împotriva mea de 20 de ani. Biata Duduie încearcă să-mi dec curaj, dar simt cum suferă şi ea.

A fost altfel o zi frumoasă şi am lucrat în grădină.

Din lume sunt ştiri urâte. Singapoor continuă a rezista, cu toate că japonezii au pătruns în oraş; este acolo o completă lipsă de forţe

Lipsesc filele 387 – 390.

**

pasiunile, patimile; din engl.: *ardor*.

aeriene şi duşmanii sunt complet stăpâni pe aer. Un alt fapt grav este că din Brest au scăpat crucişătoarele germane „Gneis<s>cnau”.

„Schaiihorst” şi „Prin/ Eugen”. trecând<e.387, p.392> prin Mânecă sub!

nasul englezilor. Cu acest prilej a avut loc o mare bătălie aeriană, care a fost un dezastru pentru RAF. Acest lucru, atât pentru mine cât şi pentru mulţi, este de neînţeles. Sovieticii declară, iară a da preciziuni.

că unităţi de ai (sic) lor au depăşit vechea frontieră polonc/ă.

Sâmbătă, 14 februarie

Ar fi trebuit să fie o zi de bucurie şi de sărbătoare, iată 17 ani de când Duduia şi cu mine suntem nedespărţiţi. 17 ani de luptă continuă cu răutatea omenească, cu idei preconcepute, cu nepriceperi răuvoitoare, cu clevetiri nesfârşite. Azi am ajuns aci. În fundul lumci. tot împreună şi, ca un adevărat simbol, suntem azi singuri. Urdărcanu fiind la drum.

Pe lângă dragostea neştirbită care ne mână. nu pot pricepe viaţa fără ca, au fost şi aceşti ani de suferinţă care **ne-**au legat şi mai mult. Răsplata va trebui să vie. şi cât mai curând. Văd cu plăcere ce.387, p.393> că şi începe să se realizeze, că soluţiunea finală este tot căsătoria, care, de altfel, nu schimbă nimica; de fapt nu este decât o punere la punct şi pur şi simplu punerea unei pecete juridice peste o situaţie care este quasi legalizată de vreme. Să dec Dumnezeu ca aceasta să vie cât mai curând, să putem avea cel puţin această linişte sufletească.

După cum mă aşteptam, ştirea de azi-scară. la Radio, a fost pubebicată azi în ziare, cu un adaos, o declaraţie a lui Cordell Hull sau

Sumner WeMcs, proferând p nouă neghiobie, că conducerea mea a

„României Libere” nu poate fi de niciun folos cauzei Aliaţilor. Ce să mă mai amărăsc» nu trebuie pierdut curajul, ci trebuie continuat<a>

lupta aşa cum am scriese părintelui Moraru. Am avut o mică bucurie din partea românilor de aci, cari au declarat că sunt de partea mea.

Duminică, 15 februarie

O zi proastă pentru mine. am fost extrem ce.388, p.394> de abătut. Evenimentele din ultimele zile au fost lovituri foarte dure pentru mine. Cu toate acestea, a fost o zi splendidă, ca de vară. caldă de

tot.

Bucuria mea este grădina, de care m-ocup mult. Cu chiu cu vai.

2 S4 c'iirol al II-lea. Înseninări zilnice

grădinarul s-a pus pe treabă. Între florile puse sunt o masă de crăiţe, ele dau frumoase pete de culoare, care înviorează, şi în aceste momente ai nevoie de aşa ceva

Luni, 16 – miercuri, 18* februarie

Zile destul de liniştite N-am reuşit încă să ies sau să-mi reiau gol fu j: cum aşti fi dorit Dudul ci nu i-a fost bine şi este cam nervoasă, iar Urdăreanu. Întors luni de la Guadalajara. şi-a găsit de treabă Vremea a fost excepţional de frumoasă şi de caldă. Încât am putut să m-ocup de grădină, care Tace progrese în general, atmosfera este destul de abătută în această parte a hunei. Încep a simţi şi ei ce vrea să zică războiul Căderea Smgapoorului şi atacul, zilele trecute, al unui ce.388, p.395> submarin german asupra insulei Aruba. Îngrijoreşte pe mulţi şi-i face să simtă că primejdia se apropie.

Am avut ştiri, cari arată că lucrurile. Încet, foarte încet. Încep a se mişca. Go Backer a sosit la Lisabona, poate că-l va hotărî pe

Pangal de a se deplasa şi aşa voi avea ceva ajutor aci.

Pentru mine. atitudinea lui Sumner Welles a fost o lovi tură care m-a dat mult înapoi.

Joi, 19 februarie

În urma telegramei venite de la Backer. din Lisboa. azi de dimineaţă, aranjament să-l chem la telefon. Cum cen/ura din USA nu permite conversaţii în alte limbi decât engle/a. spaniola ori portughez/a.

Ivam putut vorbi cu el, în schimb, prin amabilitatea celor de la telefoane, am putut avea legătura cu Pangal. Acesta ne-a dat următoarele ştiri. Go pleacă săptămâna viitoare; de îndată

e.389, p, 396> ce va avea vi/a mexicană FX Pangal. consideră absolut îneccsar să mai ainâic acolo, căci este chestia legăturci cu Ţara (aceasta ar putea s-o organizeze prin altceva) şi că lucrează pentru cauză cu polonc/îi. iar pe engic/i continuă să-i pistone/c. Mi-a pus întrebarea

În lexl

1942

2 X5

dacă nu cred că e util ca Tillea să fie atras în mişcare, am

răspuns că da. În Ţară. pare-se că acţiunea mea a avut un foarte bun efect şi a produs entu/. iasm. atât în lumea civilă cât şi în cea militară. După cum era de aşteptat, numai Maniu şi Dinu Brătianu au rămas prolix nici. O

altă ştire este privitoare la proiecte-Ic” de căsătorie a lui Mihăiţă cu o principesă de Mccklenburg”. Aceasta este foarte proastă, căci va putea avea repercusiuni dinastice pentru viitor.

Ziua a fost. din nou. splendidă la ceaiu. Mis. Moots A

Încurajat pe Duduia de a urma un curs la Crucea Roşie Americană de aci: cred că este foarte bine şi de altfel. Îi surâde.

Scara, la cină. Ogliv ic şi nevasta; spre a le da o recepţie de plecare, au mai fost şi Armendan/îi del Castillo… Şeful Protocolului

ce.389, p.397> mi-a spus că a vorbit mult cu Messersmith. care a sosit aci. şi că el m-a lăudat mult. a făcut însă reflexia că l-a mirat, căci se aştepta la o altă atitudine în urma felului cum se poartă State

Departament. A mai povestit greutăţile ce **le-**a avut cu plecarea Legaţiei japoneze, cari. pare-se. aveau de gând de arc/ista cu forţa la evacuarea lor. Marchetti. italianul, dimpotrivă, **s-**a purtat cât se poate de bine şi de politicos, cu rezultatul că toată lumea îl regretă. L-am întâlnit şi eu la

Moots. este într-adevăr un om bine şi plăcut.

Din Ţară mai vin ştiri: a avut loc o răzvrătire, care a silit

Jandarmeria să tragă în mulţime, pe tema Transilvaniei: în ce poziţie se pune Antonescu când. pentru o cauză, naţională ca aceasta, uzează de arme, când pentru a-şi apăra Regele. cărui<a> i-a jurat credinţă, n-a crezul de cuviinţă să o facă. Mai este o ştire, care mi se pare dubioasă, că Şeful Marelui Stat Major şi-ar II dat demisia, nevoind să continue

ce.390, p.398> un război împotriva URSS. alăturea de Germania, când atitudinea acesteia este dubioasă în chestiunea Transilvaniei.

În lext: *Kfecklemhurg*.

1942

287

Însemnări zilnice

20 februarie 1942 – 13 ianuarie 1943*

Carol R.

VOU 1 D.

ce.392, p. l> Vineri, 20 februarie

O zi grea, din nou. Am fost trist şi foarte amărât, adevărat că greşeala a fost a mea. Totuşi, seara, am avut o extraordinară bucurie artistică.

Cu chiul cu valul am putut s-o înduplec pe Duduia să meargă la concertul dirijat de Erich Kleiber, cu toate că se dădeau simfonii de ale lui Beethoven, cari îi plac aşa de mult.

Ştiam că Kleiber este unul dintre marii dirijori, dar niciodată n-am crezut că poate ajunge la aşa o perfecţie cum a fost în a 5-a.

Dirijorul acesta este de o energie şi de o sobrietate în mişcări cu totul remarcabile. Dintr-o orchestră de mâna a doua a scos ceva nemaipomenit. Sala plină şi de un entuziasm la care nu credeam că pot ajunge mexicanii pentru aşa ceva.

Sâmbătă, 21 februarie

Zi mai calmă care s-a sfârşit în totul cu bine. A fost cald şi frumos, grădina din ce în ce face ce.393, p.2> progrese.

La prânz. Dorothy. E fericită, căci tipul ei a fost achitat, dar tot acelaşe în spirit de acerbă critică împotriva administraţiei Statelor Unite.

Deşi caietul 11 l) conţine *însemnările zilnice* de până la 13 ianuarie

1943, în acest voi. al III-lea al ediţiei lor ne-am oprit la 30 decembrie

1942.

2 XX Carul al II-lea. Însemnări zilnice

Telegramă pentru viza lui Backer a fost expediată, să nădăjduim că în curând va veni şi aşa se va mai schimba faţa lucrurilor.

Urdărcanu a rămas la cină în oraş şi s-a îmbătat ca un porci

Duminică, 22 februarie

Azi l-am avut la prânz pe Mdssersmith şi D-na A fost o foarte mare plăcer5 de a-i revedea după atâta vreme şi. mai mult ca oricând, am avut corn îngerea că avem în ci prieteni. Acest lucru mi s-a confirmat şi prin cele spuse de Armendariz del Castillo. Amândoi au fost nu se poate mai drăguţi. A început prin a avea o discuţie de ordin general asupra situaţiei; „ci este încrezător în viitor şi susţine cele spuse de

Rooscvcit. adică că abia în l () 43 Aliaţii vor II complet pregătiţi spre a da adevărata lovitură; Pe urmă. ce.393, p.3> i-am arătat cele publicate în presă ca fiind declaraţi<i>le lui Sumner Welles sau Hull.

Mi-a răspuns că ştie precis că Hull nu le-a făcut şi poate afirma că Welles nu este capabil de a fi zis aşa ecv a. căci este un om deştept şi un prea fi<n>

diplomat spre a se risca la astfel de declaraţii prosteşti... Ştie că părerea lui State Departament este să nu mă grăbesc.

I-am arătat că lucrurile nu mai pot trena, că organizaţia

„România Liberă” a făcut apel la mine şi că nu pot refuza de a primi

Mi-a luat articolul şi a promis *că* va interveni şi. la nev<o>ic. va provoca reparaţia acestor prostii în felul lui de a vorbi, fără a spune ceva precis, a fost mai mul<o încurajator.

Pentru moment sta la hotql „Genève”, care este cel puţin curat, aşteptând ca Ambasada să fie pusă la punct. Mi-a mai vorbit de Pearl

Harbour. care. pare-se. a fost un dezastru. Lipsa actuală de avioane se datoreşle. În mare parte, pierderilor de acolo.

Luni, 23 februarie

M-am simţii mult mai învigoral. astăzi, după ce.394, p.4> cele spuse ieri de Messersmith. Sunt semne bune că lucrurile se vor îndrepta şi că nedreptatea ce mi s-a făcut prin cele publicate în ziare şi la Radio, relativ ia aşa-numitcic declaraţii –;» lfe> lui Sumner Welles. se va repara.

Scara, Jef Oglivic ne-ii poftit la o masă de adio dată la

„Manolo”. Pe lângă grupul nostru’erâiu încă Hank Burcii, înlocuitorul

1

1942 289

lui. şi Berge<r>îi. Îmi pare rău de a-l vedea plecând, păstrase bune amintiri din Ţară şi era plin de atenţie, ca de pildă! de a ne da ca număr de telefon 1860. Burcii a fost şi el la Bucureşti, mai vorbeşte româneşte, dar este mai puţin fin.

Marţi, 24 februarie

Nimica prea important astăzi Scara, am fost cu Bergeeri>i la cinematograf. Un film destul de stupid şi o parte dintr-o comedie cu mult ha/. Pe urmă. am cinat la „Manolo”.

ce.394, p.5> Miercuri, 25 februarie înainte de a se face *n*. am fost deşteptat de un geamăt de căţel. Crezând că era una din căţele care se scărpina, am certat-o şi am încercat să readorm; în zadar, zgomotul continua intrigat am aprins lumina şi uitându-mă sub masa de noapte

o văd pe Mea>gali culcată acolo şi Pussy agitându-se împrejurul unui mic drac negru. Explicaţia

„S-a adeverit. Mea>gali începea să nască cu 8 zile înnainic de termen

Toată dimineaţa, până la II. a ţinut Am Ibst siliţi să chemăm veterinarul...” un japonez, foarte bun mamoş. căci. după al patrulea, operaţia a mers foarte greu. trebuind să fie scoşi cu forcepsul în total a făcut 8 pui splendizi Servitorii au arătat, cu acest prilej, dragostea lor pentru câni. Anghel a stat tot timpul, ajutând pe veterinar

Scara, atât mama cât şi copile în erau în perfectă sănătate.

ce.395, p.6> Joi, 26 februarie

Bridge la noi, pentru Mrs. Messersmith şi mama ei. Mrs

Muslard. O bătrână foarte simpatică, de 81 de ani. plină de viaţă şi visând Hu/n-ai să petreacă. Joc foarte animat. După ce majoritatea persoanelor au plecat, am rămas numai cu Millerii şi Bergceri>i şi **s**-a continuat jocul **într**-o atmosferă extrem de plăcută.

În le\l: *Marcolo*.

„*M*.ce alb la numele veterinarului.

5

290

Carol al 1 l-Ica, însemnări zilnice

Naşterea căţeilor – e un eveniment – a produs vâlvă în vecinătăţi. Aceasta şi cu splendoarea măzărichii din grădina noastră par a fi cele mai de seamă evenimente nic primăverii. Cea mai entuziastă decspre venirea noilor vieţuitoare în casă este iubita Pussy. Din primul moment, de când cel dintâi a fost născut sub masa mea de noapte, e<a>

a încercat a face pe îngrijitoarea, singura ci dorinţă este de a fi cu ei.

Vineri, 27 februarie

Din nou, în această scară, una din acele mari bucurii.

ce.395, p.7> un alt concert al lui Kleiber. De astă dală **ne**-a lacul să gustăm a 8-a şi a 7*a. Ace<e>aşi măiestrie. ace<e>aşi interpretare mai presus de orice laudă. Orchestra îl sorbeşte din ochi şi se vede că-şi dă toată silinţa de a-l mulţumi

Am luat cu noi pe Millerii. cari. dintre americanii de aci, sunt cei mai iubitori de muzică Sala şi mai plină, lumea şi mai entuziastă, o

adevărată înalţarc sufletească.

Sâmbătă, 28 februarie

Mâne e ziua Mărţişorului, deci am fost, după-masă, să caut ceva asemănător; din fericire fără prea mare greutate am găsit un medalion cu icoana Fecioarei, care face foarte bine oficiul cerut.

Seara, mare recepţie dată de ambasadorul! ima Cavalcanti lui

Padilla, în urma suc<e>esului ce l-a a\ *u*\ Ia Rio. Invitaţia a fost cu tâlc.

Până acuma câteva zile nu fusese făcută. Duduia, disperată, mai

ce.396, p.8>ales după declaraţi<i>le lui Welles, a pus în mod discret totul în mişcare, mai ales pe Marjot Armendariz. ca să fiţim invitaţi.

Reuşita a fost completă, căci mai toată lumea a uitat de sărbătorit şi **s**-a ocupat de noi. Îndeosebi Messersmith a arătat foarte mare atenţie. **S**-au făcut foarte multe fotografii şi Padilla înadins m-a antrenat să facă o poză cu el şi cu Messersmith. Pentru prima dată amvăzut aci o recepţie dată în stil european, toată lumea în frac şi cu decoraţii Cât despre mulţimea lumii nici nu mai vorbesc, la început o adevărată cutie de sardele, cu toate că casa e destul de mare. Padilla, foarte înconjurat, a fost foarte amabil, dar n-am putut vorbi din cauza lumii. Seara era caldă, aşa încât multă lume a putut sta pe terasă şi în grădină, ceea ce a

1942

291

degajat sălile. În timpul bufetului **s**-a stins electricitatea", se întâmplă des aici. şi tot restul serei **s**-a petrecut la lumina lumânărilor, ceea ce n-a stricat deloc atmosfera. Serata a fost într-adevăr reuşită, mai ales pentru noi. Duduia, cu toată starea sănătăţii, ştie să facă lucrurile.

ce.396, p.9> Duminică, 1 martie

Ziua Mărţişorului, deci, după datina populară, a început de fapt primăvara. Vremea e splendidă şi grădina începe a fi şi ca frumoasă.

florile răsar, mai ales spalierul de „swectpeas" ** este de toată frumuseţea şi începe a 11 vestit.

Spre scară. Berge<r>îi pentru obişnuitul joc. O scenă amuzantă:

Nastia, care n-are alt gând decât să-şi îngrijească frumuseţea, a fost foarte intrigată de rostul firelor de mărţişor. Când am lămurit-o că este pentru păstrarea tenului în decursul anului, n-a încetat de a-şi

pisa soţul să-i dec şi ei un mărţişor. A fost foarte plictisită, aflând că este un lucru pur românesc şi că nu se găseşte în México.

Luni, 2 martie

Am fost poftiţi, seara, la cină şi pe urmă la concertul lui

Hubermann 248, de către Messersmith-ii. Masă bună la „Manolo”.

gazdele foarte gentileei, dar cam obosiţi, mai ales el. ce.397, p.10>

Concertul, incontestabil, bun. E un mare violonist, deşi astăzi bătrân, arc peste 60 de ani. 11 prefer pe Menuhin, ceea ce nu este părerea majorităţii. Programul a fost slab, iar sala goală, ce a influenţat mult asupra jocului artistului. Pentru acest bătrân virtuoz mi-a părut sincer rău, merita mai multă consideraţie din partea publicului.

Marţi, 3 – joi, 5 martie

Parcă altitudinea şi primăvara n-au avut un efect numai asupra

*

Iniţial scrisese: *lumina*, tăiat apoi.

În text: *sweapteas*. liste floarea numită: indrişaim, sângele-voinicului

(„*lathyms odoratus*”).

2.92 Curol al II-lea. Înseninări zilnice

Duduieci >. ci şi asupra mea De câteva zile mă simt de o apatic fără seamăn. aşti dormi toată ziua şi n-am chef de nicio treabă.

Zilele acestea, poftiţi de Miller. am fost la cinema, unde am văzut un film splendid (*lonc wnh inc wincis*. cred că e unul din cele mai bune ce **s**-au făcut în timpul din urmă Distribuţia e excelentă: Vivian

Leigh 24<\ Olivia de Havileband 25”. Leslie Howard151 şi Mcivin

De-o mglas 252.

A fost şi un cocktail la Armendari/-u. unde am jucat bridge cu ambasadorul Finot. Robalino Da\illa. ce.397, p.11> ministrul

Ecuadorului, şi o patentă urâţenie. D-na Loridan. nevasta însărcinatului

de afaceri belgian.

Vremea e splendidă şi grădina sporeşte

Vineri, 6 martie

Din nou. astă-seară. un splendid concert Kleiber. Ne-a dat

Simfonia a 9-a. Admirabil a reuşit, atât cu orchestra cât şi cu

corul, să ne redea această muzică sublimă. Când le gândeşti că aceste sunete divine au fost compuse de un surd. le apucă o uimire fără seamăn. E

prima dată când am auzit la concert această operă magistrală a lui

Becthoven. Am fost izbit nu numai de măreţia ei. dar şi de screnilatca unor părţi, parcă omul ajuns la capătul vieţii **s-**a desprins de toate răutăţile lumeşti şi pluteşte **într-**o atmosferă de absolută seninătalc. Din fericire. Duduia a putut veni şi ca Publicul a fost absolut la înălţime.

sala plină şi entuziastă.

ce.398, p! 2> Sâmbătă, 7 martie *t*

Duduieci> i-a fost rău. dar totuşi a făcut p sforţare de a merge

Ia Cucrnavaca la serala dată de Fred şi Ha/.el Beckman. El este un pasionat bucătar şi a pus mâna la pregătirea cinci, cu un foarte bun rezultat. O revelaţie a fost casa. e una din numeroasele ale lui Ema

Sirkal. clădită pe locul fostei închisori de femei. E spaţioasă şi arc o

Pe aripile vântului.

1942

2) 3

grădină interioară cu inevitabilul swimniing pool". este foarte pitorca>scă. Lume foarte multă, mulţi din tagma filmului. Între care

Bruce Cabott la de obicei. **s-**a jucat bridge

Duminică, 8 martie

Am stat toată ziua la lucraayaca. Prânzul şi cina le-am luat la Dorothv. ea este **într-**o stare de surexcitare. căci săptămâna viitoare aşteaptă sosirea gangsterului ei Nu. să nu-i \ le inspiraţia să voiască să ni-l aducă în casă. căci va izbucni un inevitabil scandal Am jucat gin riimmv" ce.398, p! 3> cu Rich Gully A fost o /i splendidă. Începe a se face cald.

Luni, 9 martie

Ne întoarcem, de dimineaţă, la Coyoacan. părăsind definitiv casa din Cucniavaca. Mic. pe de o parte. Îmi pare rău. căci îmi place acest colţ aistic şi extrem de pitoresc. Recunosc însă că pentru stal mai multă vreme şi. mai ales. În starea sănătăţii Duduieci>. nu e practică, fiind formală din trei corpuri de casă separate: mai ales în curând, când va începe epoca ploilor, este nelocuibilă.

La prânz, suntem poftiţi la Sophy Hogarth. O bătrână englezoaică foarte simpatică. Nera dat o masă excelentă, dar. din nenorocire, i **s-**a lacul rău Duduieci> Această ducere pentru week**-**cnd la Cucniavaca şi. mai ales. această revenire atât de rapidă i-a făcut. ca întotdeauna, foarte mult rău.

ce.399, p.14> Marţi, 10 martie

La ceaiu. familia Mools. mărită cu o fată. Alice Leona. tocmai întoarsă, zilele acestea, din**tr-**o misiune ziaristică la Moscova

Povesteşte lucruri cari se potrivesc de minune cu filmul *Ninoschka*. parc pâscilia. În text este: *smiming pool*

În text este: *am luat***-***o*.

Gin himmy sau numai *gin*; varietate a jocului de cărţi *nimmv*. care se juca între doi parteneri.

294 Corbi al II-lea, însemnări zilnice montată împotriva Sovietelor şi neagă chiar evidenţa sentimentului religios.

A început o ură de nespus între Mrs. Moots şi Dorolhy. A

făcut**-**o azi cu ou şi cu oţel. acuzâ**nd-**o că unele articole dezagreabile, apărute, zilele trecute. În presa din New York, în care Duduia e acu/aţă că a furat tablourile regale şi că e acoperită de bijuterii. Încercând să facă concurenţă D**-**nci Moots. ar fi opera ei. Nişte idioţii fără seamăn.

Dorothy calcă, fără doar şi poate, pe un drum greşit, şi**-**a pierdut capul cu gangsterul ci şi cu afacerile fantomice* ce vrea să le facă. A reuşit, nu se poate mai bine. să**-**şi puie aci pe ţoală lumea în spinare, toate uşile îi sunt închise. Mai e acuzată de a fi o agentă a Coloanei a 5-a atâta critică toate din USA. Iară nicio jenă ori discriminaţie. Dar. pe de

ce.399, p.15> altă parte, nici Mooţina nu e iubită, e o căţea intrigantă, deşi multă lume merge la ea în casă.

Din fericire, amândouă nu pot veni poimânc la serata noastră.

Miercuri, 11 martie

Zi de activitate, deşi Duduieci> nu-i <este> bine. căci mâne avem o mare serată. Foarte multă lume poftită şi ne întrebăm cum se vor putea aranja în casă. Din fericire, sunt vreo 20 care nu vin şi. pe de altă parte. după zilele din urmă. aşa de răcoroase, vremea începe a se încălzi şi aluneca se va putea sta şi pe terasă.

Joi, 12 martie

Foarte reuşită serata noastră dată în cinstea lui Messersmith.

Mai ales multă lume oficială, mai tot corpul diplomatic. A domnit

ce.400, p.16> o deosebită voie bună. Atât ambasadorul, cât şi Padilla au fost foarte bine dispuşi. Bufet excelent şi şampanie, ceea ce se dă rar aci şi deci a fost foarte apreciată de mulţi. Padilla a făcut, pe capete, curte cucoanelor, lotuşi am pulul să-l prind o clipă; mi-a spus că ar dori să aibă cu mine o conversaţie mai lungă de ordin militar. În care să-i arăt care este părerea mea asupra situaţiei. Lui Messersmith am putut să-i

Lectură probabilă, cuvânt neclar scris.

1942

295

fac un serviciu, prevenindu-i de starea de frică asupra situaţiei manifestate de Padilla şi Tor<r>ce Bodet.

Fiind, mai ales. lume simandicoasă, au plecat devreme, aşa încât am rămas un mic grup: Berge<r>îi. Millerii. Flovd Randsom.

Maudic Flynn, Bill Finicy. **S**-a glumit, **s**-a băut şampanie şi **s**-a jucat, cu multe râsete, bridge şi poker. Fără să ne lăudăm, a fost cea mai reuşită serală dată anul acesta în México. Duduia are un talent de a provoca buna atmosferă.

ce.400, p.17> Vineri, 13 martie

Duduia, deşi obosită şi cu toate că nu se simţea bine din cauza reuşitei serate de ieri, în bune dispoziţii sufleteşti, a mers la concertul lui

Kleiber. Splendid a dirijat a 6-a de Becthoven. Cu noi au venit Nan şi

Georgic Conway; după concert **ne**-au poftit să supăm la „Manolo”.

Sâmbătă, 14 martie

Nimic deosebit. Vremea **s**-a încălzit, am început să ies din starea mea de apatie. Căţele în cresc, încep a se face obraznici şi sunt bucuria casei.

Duminică, 15 martie

Duduia continuă a nu se simţi bine, deci până scaraactivitate foarte redusă.

ce.401, p.18> Seara, am fost poftiţi la Bloomenthal, care a dat o serată cât se poate de gentilă. Lume foarte multă, între alţii Fred şi

Haz.cl Beckman, cari au insistat foarte mult să venim, ei pleacă

mâne scară. Multă lume îl critică pe Blumy, căci în USA este sub mandat de arestare pentru fraudă la contribuţii. El **s**-a expatriat până la terminarea prescripţiei.

Între invitaţi a fost cunoscutul pictor Diego Rivera. Lucrările.

lui nu-mi plac, se zice că ar fi unul dintre oamenii cei mai deştepţi de in text: *Lucrurile*.

2% (aml al 1 l-loa, însemnări zilnice aci. I-am găsit foarte plăcut „Ic clou" a fost producţia artiştilor, începând cu compozitorul Augustin Laie. care ne-a prezintă! câteva din cântecele lui cântate de mi se pare. nevast**ă**-sa. O indiancă mică. destul de urâtă, cu o voce slabă, dar foarte expresivă. Pe urmă. cel mai vestit glutarist mexican. Mause. aşa mi se pare că se numeşte. Fost moşier ruinat de exprop i icrea revoluţionară, este un talent cu lotul deosebit şi cântă nişte compoziţii de ale lui cu o voce de o dulceaţă nemaipomenită. Spre sfârşit **s**-a produs Conchila Martine/, pe care o văzusem de mai multe ori la ce.40I, p.19> Patio. A cântat şi dansat lucruri spaniole Aşa văzute într-un cerc mai restrâns, e mai simpatică.

chiar şi Duduia, care n-o apreciază deloc, a admis aceasta

Fiind berechet de băut. I rdăreanu. din nou. **s**-a îmbătat criţă, din fericire a dorit să mai rămâie. Încât a fost linişte când ne-am întors acasă.

Luni, 16 martie

Până scara nimic Duduia, tot în ace e – aşi stare de nesuportarc a altitudinci. cu sufocaţii şi sentiment de leşin.

La 7. seara, recepţie dată de ambasadorul Columbiei.

Zavadowski. pentru remiterea ordinului „Bovoca". preşedintelui

Coniacho o lume nebună şi. la început, teribil de cald. Întreagă această ceremonie m-a făcut să surâd, trebuie să vii într-o republică cu idei **ultra**democratice ca să vezi aşa ceva; Pentru decorarea şefului statului are loc o reuniune ce.402, p.20> la care ia<u> parte, pe lângă corpul diplomatic, şi mai toate notabilităţile Republicci. Preşedintele a intrat în sală în sunetele imnului naţional, a fost dus pe o estradă. Înconjurat de adjutanţi, protocol şi o parte din secretariii. mai toţi cu nevestele.

Aci. ambasadorul, prezentând decoraţia, a citit un discurs în care a proslăvit solidaritatea democraţiei, la care Camacho a răspuns cam în acelaşi stil. Pe urmă au venit a-a-zisele felicitări, fiecare. Între care şi cu.

trece şi strânge mâna noului decorat. A urmat crăpelniţa. La bufet am putut <sta> puţin de vorbă cu Preşedintele, jumătate în spaniolă.

*

„Subiectul centrai”.; „centrul atenţiei”.

1042 21)” 7

jumătate cu ajutorul lui Messersmiân. care era lângă noi.

Ca observaţii generale, subiective (v/c), observ o crescândă amabilitate din partea tuturor faţă de mine. Iară a vorbi de Messersmith.

care arată o prietenie extremă şi foarte marcată. Şi democraţii locali încearcă şi că o apropiere. Nu mai vorbesc de atitudinea tuturor a faţă de

Duduia, care este considerată absolut ca o regină. Pentru ea toate aceste ocazii oficiale sunt o ridicare de prestigiu care-mi ce.402, p.21> fac<e>

O deosebită plăcere şi sunt convins că vor fi de un preţios ajutor pentru viitor. După toate aceste<a>. este imposibil ca ea să fie tratată din nou aşa cum o dorca-iP-Maniu şi toţi acei cari nu voiau să vază adevărata situaţie. Mai sunt* de învins câteva prejudicii ale engiciilor şi atuncea toate căile viitorului vor fi deschise pentru noi. aşa cum o** doresc. La felicitări a fost trecută, de către Armendariz. Între primii, iar

Messersmitli şi Padilla mai toată scara i-au arătat atenţii deosebite. A

fost o zi care poate fi însemnată ca un succes în calendarul nostru particular

Marţi, 17 martie

La prânz ani avut poftiţi un cuplu belgian. D-l & D-na

(iliislam. care zice că ne-ar fi cunoscut la Chitcau d’Ardenen-cs. Sunt şi ei nişte nenorociţi de refugiaţi, pripăşiţi mai adesea, după multe peripeţii, pe acest pământ pYimitor

Seara, recepţie la Mrs Moots. O lume nebună. ce.403, p.22>

ca întotdeauna majoritatea lumii cunoscute. Între cealaltă, unul dintre pictorii cunoscuţi de aci. Montenegro Am vorbit ceva cu el şi. ca toată această generaţie de artişti mexicani are ceva vizionar în el; m-a izbit remarca că acuma. În aceste vremuri tulburate, nu este loc pentru o pictură liniştită, ci pentru una mai simbolică şi mai puternică în legătură cu evenimentele

Am rămas şi după recepţie, jucând bridge Duduia a râs în astă-seară cum n-am mai auzit-o demult, mi-a (acrit mare bucurie în text c.

„* în text: *îl*

298

Carol al II-lea, însemnări zilnice

Ernest pe de altă parte, plictisindu-se. a fost „d'unc huincurde chicn".

Miercuri, 18 martie

Sculat relativ devreme, deoarece azi-noapic nu **ne**-am culcat târziu. Am început prin a primi – pe> un un ziarist american. Parish.

care. e trebuie să mărturisesc că este prinţul care a pus în mod foarte deţitept întrebări la care se poate răspunde. E tot acela care acuma câtăva vremea lacul fotografii cu cânii. ce.403, p.23> Din păcate a fost însoţit

de D-l de Campo. de la Turism, ceea ce m-a împiedicat de a Vorbi ceva mai deschis (poate că cu atât mai bine). Pe urmă. preotul sirian

Za<e>harias mi-a adus o scrisoare de felicitări din partea episcopului său. Samuci Davţă

După-masă. scris la maşină o lungă scrisoare către părintele

Morarii. E o fericire că am ieşit niţel din oribila toropeală ce mă năpădise săptămâna trecută.

Seara, o păţanie destul de nostimă, care arată cât de puţin organizaţi sunt aci. Se anunţase, pe toate programele, pentru astă-seară primul concert al cunoscutului dirijor argentinian José Castro. Chiar de dimineaţă de la agenţie **s**-a atras atenţia asupra datei. Sosim la „Beilos

Artes", însoţiţi de invitaţii noştri. Bergceri>i. când colo. concertul nu are loc, ci un mectig pentru aniversarea legii exprop<r>icrci petrolului.

Foarte deştepţi sunt unii dintre politicienii de aci. sărbătorind astfel cu alaiu un eveniment, care poate că în principiu este justificat, dar care n-a adus niciun folos real Mexicului şi care în aceste momente.

ce.404, p.24> când se încearcă de către USA şi Anglia o apropiere, nu poate decât să fie jignitoare. Dar aşa este lumea aceasta: ceea ce unii încearcă a clădi, ceilalţi fac tot ce pol <pentru> a dărâma. În lot cazul, seara n-a fost pierdută, căci am fost la cinema şi am văzut

un film admirabil *His (ireal, Lady*, cu Barbara Stanwick 2S3. Aşa m-a mişcat acest film, că, ieşind, am fost incapabil pentru câtăva vreme de a scoate un cuvânt. Ziua **s**-a terminat cu masă la „Manolo”.

prost dispus.

1942

299

„Joi, 19 martie

A fost o zi frumoasă şi caldă, din nenorocire Duduia nu **s**-a simţit prea bine.

După-masă. la ceaiu. „Perechea Ideală” a cărei copilă trebuiam **s**-o bote/. El, un băiat de 25 de ani. fiul unui moşier de altă dată, azi aproape complet ruinat de sălbatica exprop<r>icre în decursul comersaţiei **s**-a vorbit îndeosebi de agricultură. Nenorocul pentru acest tânăr e că, neputând nici să-şi urmeze studi<i>le de medicină, a fost silii să intre…

<Vineri, 20 martie>

ce.404, p.27> un nou concert admirabil al lui Kleiber. Ne-a dat să gustăm, de astă dată. mai întâi o bucată mexicană. *Poema Eligiană*, a lui Manuel de Ponce, unul dintre cei mai vechi compozitori de aci.

Fără a fi o operă extraordinară, este destul de bine. Pe urmă a început adevăratul regal cu *Simfonia Neisprăvită* a lui Schubert254. l-a dat o interpretare cu totul personală de o frumuseţe ieşind din ordinar.

Concertul l-a terminat, cântând din nou *Simfonia* a 5-a de

Beethoven. de astă dată **într-**un ritmu mult mai rapid. Sala e archiplină.

a fost <că>l nu se poate mai entuziastă, ropotele de aplauze nu încetau, galeria **s**-a sculat în picioare ca să ovaţioneze. Mai impresionant<a>

Însă a fost manifestaţiunea ce i-a făc**ut**-o orchestra. Pe lângă melodia

Mananiia, care echivalează cu *l. a mulţi ani trăiască* al nostru, au intonat, la un semnal al timpanului, vechea melodie mexicană

(io/onc/hna. ca un omagiu de dragoste şi de admiraţie. Se vedea în ochii muzicanţilor plăcerea de a fi fost dirijaţi de un maestru cu aceste calităţi.

Când auzi aceste minuni, te întrebi cum poate fi în această lume atâta răutate şi egoism.

ce.405, p.28> După concert, l-am poftit pe Kleiber la noi şi încă

<pe> Nan şi Bunty Conway, o prietenă a lor, Angela Drew, şi cuplul

Berger. Aşa. În intimitate, acest mare artist devine un admirabil om de

Lipsesc paginile 25 şi 26.

Ido Carol al II-lea. Însemnări zilnice lume. plin de ha/ şi de conversaţie vioaiat Povesteşte de emoţia lui dirijând *Neisprăvita*, pe care o consideră ca o operă pur viene/ă şi aproape religioasă. Pe când dirija Orchestra Filarmonica din Berlin; o dădea totdeauna în Vinerea Mare alăturea de Kahilveitags/atiber”.

Această muzică, combinată cu o excursie ce a (acul-o la Deserto clei

Leone. În plină pădure, i-au dat o nostalgie de nespus în aceste zile au avut loc evenimente importante, dintre care cel mai de seamă este mutarea generalului MacArfhiţi ca comandant suprem al Pacificului de Sud. cu reşedinţa în Australia. Acest pas este un semn de deşteptâciune din partea conducătorilor Naţiunilor Unite.

căci acest general a arătat cea mai mare capacitate dintre toţi Sovieticii se laudă. din nou. cu suce – cse. cu toate că precizările sunt foarte puţin clare, totuşi se pare că în regiunea Viazma şi Staraia Rossia au reuşit destul de bine de a încercui pe nemţi. Un alt lucru important este ca

Hitler ar fi rechemat <pe> unii dintre generali pe care abia acuma câte\ a luni îi pusese la răcoare Aceasta ar însemna că lotuşi vrea să încerce ceva mai serios la primăvară.

Sâmbătă, 21 martie

Ziua n-a fost interesantă, am lucrat mai mult la ale mele personale.

În timpurile din urmă au fost ştiri diverse” din toate părţile lumci. Fapta politică cea mai de seamă este. incontestabil, ducerea lui

Sir Stafford Cripps 255 în India. Problema indiană, care este în aer de atâta \Teme şi n-a putut încă să fie rezolvilă de niciun guvern britanic, a ajuns la scadenţă în condiţi<i>la cele mai defavorabile pentru marele imperiu. Ea e departe de a fi aşa de simplă cum parc pentru marele public. Denumirea ce o dau francezii acestui ţinut. „Ies îndes” la plural.

— Spectacolul de Vinerea Mare.

În text: *Sirara Ruse*.

* + *

Inițial scrisese: *foarte diferite*, taial apoi

1942

m) 1

ce.406, p.30> este cea corectă", căci nu este o țară. ci un amalgam de stătulețe toate cu caractere diferite Până acuma au putut fi ținute în mână de către stăpânirea britanică prin enormul prestigiu ce-l avea. În noianul de rivalități și de diferențe între hinduși și mahomedani va fi

foarte greu pentru acest delegai, cu tot socialismul său și sentimentele sale „proindiene". să împace această lume. Va trebui totuși **s**-o facă.

pentru siguranța lumci și pentru binele Imperiului.

Un alt eveniment **ce**-l urmăresc cu multă atenție este disputa româno-maghiară, care în mod fatal, a izbucnit. Guvernul, prin glasul lui Mihail Antonescu. **s**-a făcut și el ecoul ei. Este un mare punct de întrebare: cum vor putea nemții să re/olve acest littgiu, cu toate că lor nu le costă (sic) să se dezică de pe o zi pe alta. În lot cazul, sigur este că în Țară nemulțumirea este în creștere. Aceasta mă face nervos. ași

trebui, cu orice preț, să găsesc mijlocul de a avea o legătură cu nemulțumiții. Sunt însă în această privință singur, singurel. Iară nicio

legălură. Iară nici un ajutor. Urdărcanu refuzând să participe la aceasta și cei de dincolo de ocean nesosind.

ce.406, p.31> Duminică, 22 martie

Am fost poftiți la un fel de prânz picnic „barbecue". cum îi zic americanii, la Miller Lume foarte plăcută, gentilă, prietenoasă și fără pretenții, așa cum sunt acești americani de aci. După-masă. **s**-a jucat bridge pe când mulțimea de copii petreceauj în grădină. Spre scară a început o ploaie zdravănă, care a făcut mult bine. arc și darul de a astâmpăra praful care este o pacoste al acestei epoci a anului. În continuare, scara, cină la Amy Schmidt, al cărui bărbat, deși arc vreo 50

de afli. a plecat în USA. ca să-și reîmprospăteze pilotajul și să se angajeze în serviciul aviației. Casa lor este cea mai mare de aci și. dacă ar fi bine aranjată, ar putea fi una din cele mai frumoase, e spațioasă și cu o prea frumoasă ce.407, p.32> grădină. Am petrecut o zi foarte plăcută...

În text: *cel corect*...

Șase rânduri sunt decupate din filă.

<Luni, 23 martie>

Închis de măsurile exagerate ale lui Cardenas. fusese Unul din cele mai elegante. Astăzi, fiecare membră, pe rând. Întruneşte colegele ei. luni.

la ea acasă. Bărbaţii vin după ce şi-au terminat treaba.

Între prezenţi era şi Opal Bay. care a fost crescută la noi în

Ţară. A avut loc o discuţie asupra Budapestei, ea a intervenit, zicând că nici nu se poate compara Ungaria cu România, cu atâta energic încât

Mrs. Messersmith a întrebat-o dacă-i româncă. Aceasta mi-a lacul o nespusă bucurie

Marţi, 24 martie

Căţele în au crescut, mâne vor avea o lună. ce.407, p.33>Pe

<zi> ce trece, devin mai drăguţi şi mai frumoşi şi mai obraznici.

Personalitatea lor se dezvoltă **într**-un mod hotărât. Un fapt nostim:

acuma se dau jos din coş ca să-şi facă nevoile şi aluneca trebuie auzite ţipetele când zadarnic încearcă să se întoarcă. Pussy atunci înnebuneşte de dorinţa de a-i ajuta.

Seara, cu Berger şi cu Blumy, la cinema, un film stupid, cu

Merle Oberon. Pe urmă. cina la „Grillon”. noul local care **s**-a deschis.

Într-adevăr cu totul civilizai. Păcat că nu prea vine. lume.

Miercuri, 25 martie

Buna Vestire, de numai ar putea să ne vestească ceva bun, din nenorocire nimica. Continuă ştirile despre ciorovăiala româno-maghiară privitoare la Transilvania. Maniu, după obiceiul lui, a făcut o scrie de declaraţiuni care îl caracterizează. Cere retragerea noastră din Axă; dacă

Germania nu rezolvă favorabil această chestiune. Pentru „România

ce.408, p.34> Liberă” sunt bune aceste declaraţii, căci arată că marele apărător al democraţiei mai crede în rezolvirca problemelor privitoare la România prin alţii decât Aliaţii. Iată părerile marelui patron al lui

Citla; e un punct de exploatat.

Scara, la „Beilos Artes”, un concert dat în folosul Crucii Roşii

*

Şase rânduri sunt decupate din lâlă.

1942 303

Greceşti de către un tânăr dirijor care încearcă să se lanseze; José Yves

Limantour. Arată desigur talent, dar a făcut greşeala de a debuta cu bucali prea grele pentru el cât şi pentru orchestră. A dat ceea ce Kleiber n-a găsit executabil. *Requiemul* lui Mozart. Din fericire pentru ei.

bucala fusese pregătită de marele maestru aşa încât a ieşit onorabil.

Sala. aproape plină şi cred că **s-**a lacul o bună vânzare de programe, aşa încât fonduri **s-**au putut strânge şi aceasta este lucrul cel mai important.

O veste care m-a bucurai foarte mult: generaleul> MacArihur a primit azi cea mai înaltă decoraţie a Statelor Unite. „Medalia de

Onoare al Congresului”. Este răsplata binemeritată şi o binevenită recunoaştere publică al valoarei acestui ce.408, p.35> mare general.

Am primit azi o scrisoare de la părintele Morarii, care a fost în

Canada. Dă veşti bune de cum se dezvoltă lucrurile acolo. Întâiu. cu înregistrarea mişcării şi pe urmă despre oareşicari posibilităţi de recunoaştere oficială. Pe lângă aceasta, el a mai lucrat pentru venirea mea acolo şi ar fi obţinut concursul unor influenţe importante. Între care şi acceba a<l> Companice în de Căi Ferate „Canadian Pacific”. Dacă toate acestea se realizează, cu atât mai bine, am însă teama să nu se deschiză, din nou. chestiunea Dudui<e>i, sau poate aceasta va rezolvi grăbirea definitivă a căsători<e>i, numai Dumnezeu ştie.

Joi, 26 martie

De câteva zile plouă regulat după-masă, e destul de agreabil, căci curăţă atmosfera de praful teribil al acestei epoci. Duduia e din nou **într-**o proastă epocă de nervozitate E adevărat ce.409, p.36>că chestiunile de gospodărie sunt insuportabile, mai ales bucătăreasa face tot timpul mendre. mergând până acolo de a uita să pregătească masa, sil**ind-**o astfel pe Duduia **s-**o pregătească ea.

Scara, suntem poftiţi la însărcinatul de afaceri al Suediei, care dă, zice el. O recepţie pentru mine. Ca la toate acestea de aci, o lume nebună, într-un spaţiu foarte mic. Mai tot ace<e>aşe în lume, între care

Messersmith-ii. pentru care de fapt a fost dată serata, câţiva diplomaţi şi, mai ales. marca masă de americani pe care îi întâlnim peste tot, la care se mai adaugă câţiva suedezi izolaţi ce se găsesc aci. Serată extrem de plictisitoare, deoarece, din cauza înghesuiclei, nici nu puteai să stai de

304 Carul al II-lea. Înseninări zilnice vorbă cu cineva. Messersmith e foarte plictisii pe personalul lui. care nu se gândeşte decât la petreceri şi nu face nicio treabă, din 200 de funcţionari sunt abia vreo 3 cari muncesc.

Vineri, 27 martie

Zi liniştită. A plouat din nou. Eu m-am ocupat ce.409, p.37> de ale melc. iar Duduia a fost în oraş să facă cumpărături pentru casă.

Scara, ca în mai totdeauna. Urdăreanu a ieşit, am mâneai deci noi doi în **teleă**tele. ceea ce nu mi-a părut rău şi **ne-**am culcai devreme.

Din lume. puţine şliri. afară de cele sovietice. cari continuă să se laude cu moarte de om. dar care. cu ţoale aceste mari pierderi pricinuite duşmanului, nu par a înnamta cu un metru. După părerea mea. adevărul este că rezistenţa germană **s**-a întărit mult în ultima vreme

În Libia au reînceput unele mici operaţii din partea britanicilor, care sunt, pentru moment, de o minimă importanţă.

Sâmbătă, 28 martie

După ieşirile continue din această săptămână, a fost o zi liniştită. Cu toate propunerile ce iii **s**-au făcut, am stat acasă lucrând la ale mele şi punând la punct grădina. La ceaiu a fost poftită D-na Alina

Pec>rez de la Rivas, sora ce.410, p.38> consulului nostru din Havana.

Ne-a adus ştiri de acolo, toţi sunt bine. Plantaţia de cafea ai 11 fratelui ci sporeşte, iar Paco Arce este foarte fericit căci a fost înaintat maior.

Scara, Berge<r>îi la cină. iar pe urină obişnuitul joc. De mult nu **s**-a râs atâtea. Duduia şi cu Urdăreanu au povestit toi felul de anecdote hazlii, dar ceea ce ne-a lacul să râdem şi mai mult era nepriceperea Nastiei şi pe urmă râsul ci reţinut şi stupid Ha n-are decât un singur gând şi scop în viaţă: de a-şi îngriji frumuseţea şi îndeosebi obrazul, deci râsul ei. pe lângă că e lipsii de inteligenţă, arc ceva reţinut.

parcă nu vrea să-şi strice podoaba feţei.

Din lume, şlirca unui raid al „comandourilor" engleze asupra

docurilor de la St. Nazaire. Cu ajutorul unuia din contratorpiloarele cumpărate în USA şi pe care l-au umplut cu dinamită, a reuşit, pare-se, să zboare în aer poarta docului care adăpostea submarinele germane. În

1942

305

Birmania. presiunea japoneză este foarte mare şi sunt temeri să nu pătrun/ă în regiunea petroliferă. Din URSS tot vorbe şi nitmai vorbe fără vreun progres vădit. Sir Slaf<f – ord Crip<p>s. În India, aşteaptă

ce.410.p.3 > Măspunsul naţionaliştilor la propunerile sale. care sunt foarte rezonabile, completul statut de Dominion după terminarea războiului, prin formarea unei Uniuni Indiene, iar pentru părţile mahomedane care n-ar voi să adereze. O uniune aparte. Însă. până la terminarea războiului, apărarea Indirlor rămâne în mâinile britanice.

În Australia. MacArthur continuă a prelua şi reorganiza comandamentul, el pronunţă cuvinte de încredere, dând un frumos imbold ofensiv care pentru moment se manifestă prin atacuri aeriene asupra bazelor de invazie japoneze.

Duminică, 29 martie

Am fost poftiţi la bridge şi la cină de Millerii. cu începere de la

6 zi, Multă lume şi joc animat. Alături se juca ruletă. Am avut o carie fenomenală şi am jucat foarte bine. Au fost şi Messersmith-ii; ei. destul de obosii, pentru prima dată a mâncat cu poftă. Mi-a spus că <în una din zilele acestea va aranja ca să stăm de vorbă. În fundul sufletului mi-o

ce.411, p.40> cam teamă de această conversaţie, căci am impresia că răspunsul aşteptai din Washington nu este tocmai favorabil.

Luni, 30 martie

Sculat devreme, ca să facem pregătirile,<clubul> * întrunindu-se azi la noi. E o afluenţă cum n-a mai fost demult, foarte multă voie bună şi joc interesant. Au fost până la 6 mese. unii au rămas, aşa cum este obiceiul, pentru bufet. Ca nişte Ici s-au repe/it asupra mâncării, ceea ce

ca gazdă, face mare plăcere. După-masă s-a continuat cu şi mai multă animaţie Senzaţie face grădina, pe care o admiră toţi; de pildă, vecina noastră Helen Boynlon a ieşit s-o privească cu admiraţie. Aceasta îmi face o deosebită plăcere, căci am pus mult suflet spre a face ceva frumos şi văd că am reuşit. Mai ales măzărica e splendidă.

Cuvânt şters în textul original.
306
Carol al II-lea. Înseninări zilnice
ce.411, p.41 Marţi, 31 martie

Am intrat în săptămâna Marc, aşa încât am rămas liniştiţi acasă. A fost destul de răcoare şi. deşi suntem în epoca secetei, de aproape o săptămână plouă.

Zi fără poveste, mai mult cu gândurile departe, acolo, la ai noştriţi din Ţară. Ce Paşti triste vor avea ei!

Miercuri, 1 aprilie

Afară de concertul lui J.J. Castro, n-a fost nimica de însemnat.

Concertul a fost destul de bun. deşi cele cântate, afară de *Simfonia* lui

Haydn 256, n-au fost prea extraordinare. Mai ales bucata compusă de dirijor e una din acele moderne, remarcabilă ca gimnastică contrapunctuală. dar care ca element melodic n-are nici cap nici picioare. Probabil, dacă n-ar fi avut proasta inspiraţie de a veni după

Kleiber. ar fi fost cu mult mai apreciat, ce.412, p.42> fiind desigur un dirijor de merit, dar totuşi nu există comparaţie.

Dudui<e>i. din nou. nu i-a fost bine. Încât nu s-a dus la concert;

n-a prea pierdut mult. căci această muzică nu i-ar fi plăcut, orchestra însă a fost mai ia în [nalţime.

Joi, 2 aprilie

Citind azi ziarele, n-am fost deloc mulţumit de cum merg lucrurile. Ştirile de pe frontul sovietic nu mi-au plăcut. Puterea de rezistenţă a nemţilor a crescut în mod simţitor şi din ce în ce se vorbeşte mai mult de activitatea lor probabilă în sectorul Doneţului. Aci continuă a fi primejdia cea mare, care adăugându-se la aceea a* frontului Indian şi la neprimirea propunerilor lui Cripps pot aduce surprize destul de neplăcute. Tot acest măcel zilnic, anunţat de comunicatele sovietice, nu pare a fi înfrânt rezistenţa germană şi ca rezultat strategic nu s-a

ce.412, p.43> putut dobândi decât descătuşarea Moscovei. Sectorul cel mai important, cel de Sud, a rămas tot pe loc.

O zi, astăzi, cu foarte puţină ploaie, caldă şi plăcută. Am lucrat la grădină şi la completarea corespondenţei. Scara. Bergeeri>i la masă.

În text: *acela al*.
1942

Vineri, 3 aprilie

Vinerea Mare. Gândul ni-o mai mult la Ţară, la ai noştri i de acolo. În aceste zile ale săptămânii Mari. Ce tristă şi plină de griji trebuie să fie la noi această săptămână! Am lucrat ziua să-mi pun în ordine corespondenţa.

Aci. această zi pare a fi o sărbătoare mai mare chiar decât

Pastile. Mă izbeşte mult aceasta, căci demonstrează mult sufletul chinuit şi mai mult trist al acestui popor. Sunt zgomotoşi în manifestaţiunile lor de bucurie, dar lipseşte complet acea manifestaţiune naţională de expansivitate a bucuri<e>i care se găseşte la alte popoare.

ce.413, p.44> Am fost la Prohod în Biserica Siriană, singura ortodoxă de aci. Slujba, destul de bună. deşi locaşul de rugăciune e improvizat dintr-o biserică protestantă, lipseşte catepeteasma. Lume destul de multă.

Sâmbătă, 4 aprilie

Am stat ziua liniştiţi, afară de un drum ce l-am făcut în oraş, ca să cumpăr ouă de ciocolată. E un obiect care se găseşte destul de greu aci, nefiind în aceste ţări catolice, lipsite de influenţa europeană, obiceiul ouălor de Paşti. Cele ce se găsesc se datorează mai mult influenţei anglo-saxone. Cu chiul cu valul am găsit unele destul de urâte la o cofetărie ţinută de chinezul Wong. Întors acasă, am aşteptat liniştit ora să mă duc la înviere.

În loc s-o facă cum este tipicul, la ora 12, popa Zacharias, care e foarte puţin popă. a slujit învierea la 1 *VA*. Păcat de slujba aceasta, **care-**i atât de frumoasă, că a dat-o<e.413, p.45> peste cap. Ca obiceiuri deosebite mi-a plăcut sfinţirea ouălor roşii, care se face după acea a darurilor. Nu numai că s-au sfinţit, dar sau şi distribuit împreună cu anafora şi pe urmă s-au ciocnit. La biserică cră. Între alţii, şi consulul general al Greciei, Spiro Macris.

Acasă am petrecut foarte frumos această noapte de Paşti, **într-**o plăcută atmosferă românească Urdărcanu pusese mâna pe două discuri ţdă

Cănii al II-lea. Însemnări zilnice cu cântece de la noi *I*. a *cules de cucuruzi*” şi *Broboada*, cântate de

Marcu. Acestea ne-au dus mai aproape de Ţară. Cine a lost îndeosebit de emoţionat? A fost Berger

Ne gândeam ce Paşte nenorocite trebuie să aibă cei de la noi de acasă. Trebuie să fie o, jale nemaipomenită „acolo, cu toate lipsurile, cu acest războiu' pierdut de înainte şi cu germanii în Ţară.

Cliristos a înviat, iată cuvintele de nădejde creştinească cari dau curai.

ce.414, p.46> Duminică, 5 aprilie

as//. Cliristosa în\ iar. A fost o /i admirabilă, caldă, plăcută, deşi cumva Inn ornată. Ne-am sculat târziii şi mai toată după-amia/. a am slal eu Duduia pe terasă, ascultând cântecul păsărilor E o adevărată minune acest. cântec „privighetori din alte ţări”, cum zice poetul, şi o mulţime de alte păsărele, unele mai drăguţe decât altele, cu culori vii.

roşii, albastre ori galbene, tricolorul nostru în natură

Atmosfera a fost liniştită, „fără ploaie, fără vânt”, parcă natura sărbătorea şi ca împreună cu oamenii, această zi a Reînvicrci şi a nădejdii; De dimineaţă am fost salutat, prin telefon, din Dearborn de corul parohiei, cu „Cliristos a înviat!”

Luni, 6 aprilie în afară de clubul la Milleri şi o vizită ce.414, p.47> ce mi-a făcut-o o delegaţie de „Shriners”. un înalt o/din masonic, nimica de însemnat. Aceştia, veniţi **într**-o excursie de plăcere, au ţinut cu dinadinsul să-mi facă o vizită, vreo 8 cu nevestele lor, am stat câtăva vreme de vorbă. Toţi aceşti americani au un singur gând. care mă măguleşte: să viu în ţară lor Ce deosebire de ton eu acela al oficialităţii

Ştiri din lume nu prea sunt. decât o neclară încercare de raid a 11

engiciilor la Narvik” liste un moment de acalmie care. probabil, pregăteşte ceva serios, cred. pe frontul indian şi cel sovietic în India au în text: *ţiirtitup*.

În text; – *Naivii*.

I042 3 09

Intervenit în discuţie, pe de o parte. Cian-kai-şi 257 şi; pe de alta.

clementul militar, prin generalul Wavell sunt nădejdi să meargă lucrurile ceva mai bine.

Marţi, 7 aprilie

Am petrecut, din nou. O zi liniştită numai ce.415, p.48> Duduia şi cu nune l mest **s**-a întors târziu, sau mai bine zis devreme azi. şi a plecat de\ Rome seara. Încât nu l-am văzut toată ziua.

Dimineaţa, am primit de la părintele Morarii o scrisoare foarte

încurajatoarei. Pare-se că chestiunea canadiană merge bine. e încurajator.

Cum vorbeam cu Duduia, este un Dumnezeu şi avem convingerea că lucrurile se \ or îndrepta. Ne-am culcat devreme şi am dormit tun.

Miercuri, 8 aprilie

Ştiri multe şi felurite. În lilipine. foarte violente atacuri japoneze care au putut II stăpânite. În Birmania. cu toate că duşmanul se apropie din ce în ce de graniţa indiană, rezistenţa se mai întăreşte şi.

prin retragerea aşa-numită strategică, s-a reuşit a se forma un front continuu în India, tergiversări infinite, totuşi astă-seară sunt nădejdi

ce.415, p.49> că se va ajunge la o soluţie favorabilă. Inlai<1 i>bilul conservatoriaburistcomunisant Sir Stafford Cripps a cam dat kiks.

Ştirile din Libia nu-mi plac. Forţele lui Română s-au întărit foarte mult şi. după un \ lolent bombardament al Maltei şi al

Alexandriei, a început o înaintare către frontiera cgypteană. Din cauza retragerei trupelor australâane (sic), forţele britanice au fost mult slăbite. Aci mi-o teamă pentru \ iilor Pe frontul sovietic ceva mai multă activitate Sovieticii dau ştiri mai bune decât numai numărul morţilor

Pare-se că au avut un suc e es la Via/.mă. trecând peste Nipru spre

Smolensk. chiar şi în Sud se vorbeşte de suc<e – cse la Harko\ – Rostov

Ziarele spun că în această regiune s-au trimis, din nou. trupe române şi ilaliene

Ştirea însă cea mai importantă de pe frontul politic este că USA

a hotărât să trimeaţă un consul la Bra/zav iile. pe un teritoriu stăpânii de

Iii le\t *Kurkdv*

310

Care) al II-lea. Înseninări zilnice

Franţa Liberă. ce.416, p.50>Aceasta a provocat proteste din partea

Vichv-ului. De altfel la Vichy se pare că lucrurile merg destul de greu.

presiunea germană, prin intermediul lui Laval. dewine din ce în ce mai puternică, cu toată rezistenţa bătrânului Pelain.

Joi, 9 aprilie

Sculat destul de târziu. După-masă. a venit Sol Rosenblatt.

aduce ştiri. Mai întâi de la Sumn or Welles. care neagă de a fi lacul acele faimoase deciaraţiuni publicate în presă. L-a văzut şi pe

Messersmith. care i-a făcut acele>aşi deciaraţiuni de dragoste şi de prietenie faţă de noi. pe care **le-**a făcut şi altora. Arc speranţa că cu răbdare lucrurile se vor pune la punct. Foarte <nuilt> United States aruncă mult vina prostiilor făcute asupra Marii Britanii. A avut o conversaţie cu Città. pe care îl consideră de neîntrebuinţat. un om nesigur, i-a declarat că este reprezentantul ce.416, p.51> lui Maniu

Când i-a vorbit de unificarea mişcărilor, a răspuns că o crede grea. căci conducerea mea ar fi prejudiciabilă lui Mihăiţă. Când i-a pus întrebarea dacă iar iI prejudiciabilă sub dominaţia nemţească a tăcut din gură şi **s-**a roşit

După câte am putut descoperi, obiecţiunile ce se fac mişcărilor libere, cum sunt acelea ale României, este (sic) că ele nu emană din

Ţară, fiind create peste graniţă, raţionament care are foarte multe defecte. A mai dat ştirea morţii lui Oscar Kaufmann. Cu ei dispare o figură eminentă a trecutelor finanţe româneşti. Deşi am dus multă vreme lupta împotriva tendinţei lui de acaparare, îl găseam un individ foarte simpatic. Dacă nu **s-**ar fi introdus de către liberaliii anumite moravuri politico-financiarc în viaţa noastră publică, el ar fi fost un mare bancher şi un financiar de scamă. Dorinţa de a face afaceri prin proptealã politică, şi deci adesea de drumul drept, a dus Banca de Credit **într-**o poziţie destul de proastă. Azi se stinge la Londra, lăsând, zice-se, abia

20.000, restul averci sale ce.417, p.52> era în Austria şi România. Sol a adus în vizita şi pe fiul său, un băiat foarte frumuşel şi deştept.

Ştiri din lume. interesante şi variate. În primul rând. **s**-a terminat cu rezistenţa în Filipine, Bată<a>n2S8 a căzut în urma violentelor atacuri japoneze. Eroica trupă americană, de 37.000 de oameni, a sucombat

1942 1 311

În faţa forţelor numerice covârşitor* de superioare şi din cauza lipsei forţelor aeriene. În bătălia Birmaniei. inamicul se apropie din ce

în ce de terenurile petrolifere, iar pe mare britanicii au pierdut două crucişătoare de JO.000 tone. „Dorscishirc” şi „Cornwall”. Din India, ştirile sunt. În sfârşit, pozitiv optimiste; graţie presiunci delegaţilor lui Rooscvcit şi ai lui Cian-Kai-şi. **s**-a găsit o formulă de compromis. Sovieticii, pe întregul front, raportează suc<e>csc. mi se par mai mult defensive. În sectorul

Sud. nemţii atacă cu violenţă. 1

Acestea m-au pus pe gânduri. hotărât este că în conducerea războiului este ceva descusut, el este condus mai mult de politicieni.

Innainic de a II prea târziu, va trebui organizateei nu consilii…

<Duminică, 12 aprilie>

ce.417, p.57> unor descreieraţi şi trădători. I-am arătat, lucru pe care l-a aprobat cu totul, nebunia idee în de a dori ca un (sic) astfel de mişcare să pornească întâi din interior.

Dacă mi se dau posibilităţile de a organiza un punct de sprijin exterior, mişcarea internă se poate produce şi, cu ceva ajutor, aş putea aduna împrejurul meu mai multe personalităţi chiar din Ţară. Am adăugat că, în această acţiune, nu este nicio ambiţiune personală, numai dorinţa de a face ceva folositor pentru România. Mi-a spus că, din nenorocire, Città, prin legăturile sale sociale, arc foarte mare trecere, că

USA face prostia de ea> asculta prea mult cele spuse de Anglia, care adesea nu vede just. Este convins că, dacă e ceva de făcut pentru Ţară, sunt singurul român de peste graniţă care poate realiza ceva. Până acuma a obţinut, cu toată scrisoarea ce o are de la Maniu, ca Città să nu fie recunoscut ca conducătorul mişcării „României Libere”, l-am mai arătat faimoasele declaraţii ale lui Maniu faţă de Axă în legătură cu

Ardealul. Pe urmă, că Città, ca român, n-are în spate decât <pe>

comunişliţi, iar ce.418, p.58> eu am Biserica, aceasta a găsit-o foarte

În text: *covârşitoare*.

Lipsesc paginile 53 – 56.

312

Carul al 1I-lea. Însemnări zilnice interesant – a>. Promite că mergând, speră **într**-o lună. la Washington să poată vorbi cu Roosevcit şi să puie multe la punct Trebuie întâiu captal<a bunăvoinţă” a oficialităţii Vorbind de starea de lucruri de aci. mi-a spus că ştie cât de mult am lacul pentru îmbunătăţirea situaţiei şi a relaţiunilor cu USA

Spre seară am fost la Sopliy Hogar.th. pentru bridge şi cină. O scară foarte agreabilă

Luni, 13 aprilie

Sculaţi destul de târziu. La Club. domnii n-au fost chemaţi, aşa încât am făcut întrunirea noastră masculină la Ellis; La început n-am fost decât Miilor. Berger. Schmidt şi cu mine Pe urmă au venit şi cucoanele. Duduia, ceva mai târziu. căci fusese la cinema cu Nastia şi

Urdărcanu. Chiar şi acesta a binevoit a veni Scară agreabilă în această atmosferă prietenoasă şi familiară ce ţi-o dau aceşti americani

O însemnare deosebită o merită astăzi copile în Ellis. fetiţa.

Cincy. fusese bolnavă şi ţinea îndeosebi să mă va/ă pe mine. Aştepta pe terasă. Încât şi-a avut plăcerea. Băiatul. Alenfi. a fost o perfectă gazdă în aşteptarea părinţilor. Este o plăcere de a vedea cum sunt crescuţi aceşti copii. Azi am putut. În sfârşit, să joc golf.

Marţi, 14 aprilie

Duduia, din nou, nu **s**-a simţit bine. am stat deci toată ziua acasă, lucrând la ale melc şi în grădină.

Miercuri, 15 aprilie

O mare surpriză: a telefonat, cerând să mă \ a/a. Mirosław

Arcis/ewski. fostul ministru al Poloniei la Bucureşti şi în urină

Subsecretar ce.419, p.60> de Stal şi director politic în Guvernul de la

Londra. A fost o mare bucurie de a-l vedea şi de a sta de vorbă cu cineva ale cărur mentalităţi se apropie mai mult de ale noastre" *; certându-se

În text: *a cărei*.

În text: *a noastră*.

Io42

cu Guvernul său din cauza înicicgerci laculc cu URSS. a lost numii minisirul Poloniei în Argentina. HI a lost totdeauna un prieten al

României şi nu putea să treacă pe aci fără să vie să mă va/ă. A povestit lucruri care. din punctul de vedere informativ; suni foarte interesante şi mâne vom urma cornersaţia.

Scara, am fost poftiţi de către Milleri la cinema Am văzut o comedie destul de nostimă, cu Garry Cooper2S" şi Barbara Slanwick

The hali of'fur. Pe urmă am supat la „Grillon". masă foarte bună < Din pârlea lui Hinest >..."

din nou o boroboaţă care m-a jenat. El are o durere, chestiunea

\ inului, ori obiceiul american ce” te de a nu bea alcoholul în timpul mesei. Prin aluzii şi observaţii, pe care le găsesc cu toiul deplasalc. a făcut pe Miller să dec viii la masă şi pe urmă şampanie.

ce.419, p.61> în lume este o învălmăşeală din cauza evenimentelor din Franţa. Presiunile au fost atât de puternice asupra lui

Pelain. unii zic că ar fi fost chiar un ultimatum german, încât bătrânul a cedai şi l-a numit din nou pe Laval în capul bucatelor. Aceasta înseamnă o colaborare şi mai intimă cu Hitler. poate chiar o totală subjugare, pierderea flotei etc Toate acestea pot aduce o rupere definitivă cu USA. Chestiunea Dakarului şi al Madagascarului ar fi astfel limpezită. O ştire bună este că o escadrilă americană, pornind din

Australia, **s-**a dus până în Filipine şi a bombardai poziţii japoneze.

Alei ilzând chiar pe una din insule, a scăpat un număr de soldaţi şi de refugiaţi

Joi, 16 aprilie

Ziua e îndeosebi ocupată de Arciszewski. Întâiu. O lungă conversaţie, cu el după-masă. iar scara am cinai cu ei la „Grillon” şi conversaţia ce.420, p.62> a continuat până noaptea târziu Pentru mine a fost foarte instructivă. În rezumat iată ce am putut culege din cele spuse de ei

În România – După plecare mea. timp de două săptămâni a

O jumătate de rând este ştearsă. În ştersătură am reuşit să „desciframˮ.

ceea ce este cuprins între croşete.

314 c’arol al II-lea. Însemnări zilnice fost o bucurie de nedescris. provocată, mai ales. de către gardişti, cari deveniseră de fapt stăpâni ai opiniei publice După acest timp de bucurie, a început însă dezamăgirea, căci a comeidat cu epoca nemaipomenitului dezmăţ şi teroare răspândit<e> de gardişti şi cu începutul veriirci trupelor germane. Epoca dintre mijlocul lui septembrie până în ianuarie, când Antonescu a lichidai pe legionari, este cea mai oribilă din istoria României. Nedisciplina. bunul plac brutal al acestor bande deţineri dezlănţuiţi au> depăşit orice imaginaţie. Viaţa oricui era primejduită Dacă ieşeai seara pe stradă, nu crai sigur să te întorci viu acasă. Se formaseră bande. cari. după bunul lor plac.

perchi/iţionţeau. Iară niciun drept, casele oamenilor, aceste

perchi/iţii erau de fapt jafuri adesea urmate de omoruri. Totul (Scut fără

ce.420, p.63> nicio noimă şi după cum năzuia fiecare” şef de bandă. De pildă. În imaginaţia copilărească al acestor gangsteri, ceea ce trebuia stârpit era jocul, deci a început un ră/. boiu împotriva cărţilor de joc. În casele unde erau găsite <în mergea rău proprietarului. Această ură împotriva acestor cărţi a mers până ce într-o /i li s-a înfundat, căci au nimerit la unul care a avut prezenţa de spirit de a atrage atenţia că pe ele se găseşte ştampila Ministerului de Finanţe şi se pot găsi la orice debit de tutun. N-au voit să crează până ce unul nu s-a dus să verifice informaţia la debilul din faţă. atuncea au fost puşi cu botul pe labe.

Acest incident e numai o pildă a completei naivităţi al acestor şnapani. Se pricepe uşor cum opinia publică s-a întors împotriva lor şi cum. după ce mulţi naivi puseseră în mişcarea legionară nădejdi de îmbunătăţire, au sfârşii prin a-i huli. Pare-se. când cămăşile verzi treceau pe stradă, bătrânele îi ocărau şi-i blestemau. Manifestaţiunea

Găr/îi de Fier din octombrie 1 se pare că a fost cea ce.427, p.64> mai impunătoare ce le-a Văzut la Bucureşti. Toate cele organizate pe vremuri de vechile partide au fost floare la ureche.

Se mai confirmă informaţia ce o aveam că în rândurile gardiştijor se infiltraseră un mare număr de comunişti, căci pe zidurile

Capitalei au apărut inscripţii cari glăsuiau astfel: „Jos Hiller trăiască

În text. *fiecând*.

1 o42

315

Stalin1” Aceste excese au avut loc la Bucureşti, laşi. Craiova şi Ploieşti

În Ardeal nu s-au putut mişca, căci acolo se găseau. În parte, trupele germane şi în regiunile săseşti se formaseră găr/i germane, cari. fiind disciplinate, păstrau ordinea

Un alt lucru care a întors opinia publică împotriva legionarilor au fost manifestaţiunile de bucurie şi de entuziasm ce le-au (acul în faţa legâţiuntior. mai ales a celee în italiene. Printr-o foarte abilă propagandă, nemţii au lacul să ca/ă toată responsabilitatea Dictatului de la Viena asupra italienilor, spunând căci le-au” forţat mâna. Această manifestaţie a fost considerată ca un act nepatriotic:

ce.421, p.<65> Cât despre venirea trupelor germane, că a fost primită ca o uşurare, căci ca dădea publicului îngro/.it o oareşicare garanţie de ordine. La început, mai ales. s-au purtat bine. fac totdeauna aşa. după aceea au început, după ce le-au venit nevestele ele. să cumpere cu nemiluita, aşa încât pentru români nu mai rămânea nimica.

Trebuie, din partea Armatei, să se fic petrecut lucruri dezagreabile, căci se făcuseră reguli pentru circulaţia pe trotuare, care să împiedice un contact prea apropiat între ofiţerii români şi germani. În cârciumi au şi fost incidente, uneori sângeroase. Ce a mai lacul întrucâtva simpatică venirea germanilor a fost continua teamă al unui atac sovietic. Publicul a fost foarte abil pregătit în vederea evenimentelor ulterioare, prin menţinerea în teroare ale unei astfel de eventualităţi.

Câteva lucruri mai personale: de pildă, casa Dudui<e>i a fost atacată de populaţie abia la un ceas după ce camionul cu bagaje<e.422, p.66> a părăsil-o. Desigur că s-au furat multe, dar repede a fost transformată în mu/eu şi se plătea 20 de lei intrare a> în folosul fondului legionar Călăuza care arăta casa vorbea nişte prostii fără sclimăn. de pildă arăta fotografia unui domn în uniformă, explicând că este Talxcovici. care. ca să facă plăcere Duduici. când venea la ea se îmbrăca în straie militare Din întâmplare, la una din aceste vizite a fost de faţă şi Ciuntii, care spre „disperarea călău/ei. l-a corectat, spunând

În text: *ldu*.

În text: *la*.

3 16 Curol: îl ll-k îi. Înseninări zilnice

adevărul că este Friedel I lohenzollern. a fost o stupoare generală.

Vorbitorul meu a asistat la arestarea generalului Argeşeanu.

care. zice el. s-a lacul cil o brutalitate nemaipomenită Tot aşa a fost şi aceea a lui Gavnlă. care a fost ridicai de un grup de gardişti cu „menole”.

la mână şi tratat cu o şi mai mare brutalitate. Gafencu s-a întors din

Moscova complet defetist”, răspândind idee ci că trebuie să ne împăcăm cu ciuntirile de teritoriu ce ni s-au lacul.

Situa fu lui Antonescu >/ *războiul* – În cele ce mi-a povestit sunt unele contraziceri; se vede ce.422, p.67> că din cauza diferitelor iz.

vOare de informaţiimi. Rarc-se că situaţia lui Antonescu esic bună.

dacă nu e iubit, „esic respectat Ce i-a adus favoarea opiniei publice este sugrumarea mişcării legionare, deci restabilirea ordinei cu cât el este respectai, cu atât este urât Mihail Antonescu. În politica – pe care o duce alături de Axă explică că a fost silit s-o facă ca să recupereze terilon<i>le pierdute şi să ducă lupta împotriva comunismului. Războiul a fost la început bine primit, *ca* unul care răspundea unor cerinţe naţionale, mai pe urmă însă. când s-a prelungit, când pierderile au devenit mari şi s-a depăşit Odess-a au început pe>oteslele Maniu şi Dinu Brătianu. singurii oameni politici cari îndrăznesc a ridica capul şi care la început au aprobai acţiunea în

Basarabia, au trimis, prin intermediarul lui Gheorghe Brătianu. un memoriu, prin care cereau încetarea acţiunii şi atrăgeau atenţia asupra

Transilvaniei l. a acest memoriu. Antonescu a răspuns că nu poate, din cauze strategice, să oprească acţiunea Pierderile ce.423, p.68> au fost mari. 200.000 morţi şi răniţi, dintre care 100.000 recuperabili.

Chestiunea demisi<ei lui Iacobici *nu* şi Tătăranu a fost lăculă de acord cu Antonescu. ca presiune asupra germanilor: presiunea a reuşit, deoarece în loc de 20 de div-i/îi. n-a dat germanilor decât 10. Cum era de aşteptat, soldatul român s-a bătut foarte bine şi aceasta a adus englejilor o mare decepţie, căci. În naivitatea lor. credea<u> că se va întâmpla contrariul. Unde însă lucrurile încep a fi neclare este în acţiunea politică externă a Conducătorului. Pe de o parte, el face cu lipsii de încredere. În text *ciefsilj.il*

I «>42

ochiul englejilor. spunând că nu aşteaptă decât oca/ia de a: se – schimba la faţă. aceasta este misiunea lu'în Cădere la Lisabona, iar pe de alta zice că şi-a legai soarta de ace e a a Axei şi că va învinge. ori îşi va Intge tui glonte în cap Reiaţi de lui cu Re\ Boare au fost nu se poate mai proaste, pare-se ca ajunseseră până acolo încât îi dădea afară din cabinetul sau Iloare a declarat, când s-a reîntors în Anglia, că

Antonescu \ a termina prin a-şi trage un glonte în cap. sau i se va

ce.423, p.al» trage Tot ace le aşi relaţuini le are cu von Killinger.

ministrul Germaniei cu totul contrarii au fost relapunile cu Günther.

erau. pare-se. cât se poate de bune şi i s-au lacul aproape funeralii naţionale Aceasta confirmă ce am mai auzit că îţi rapoartele lui. nu prea îl „înjură pe Antonescu

(*kirda de Fier* în afară de cele spuse la început. Arcis/curski a trebuit să aibă unele legâiuri cu legionarii, pentru îndeplinirea misiunei sale. I. Îmi chiar, conduşi de un oareşicare Dumitreseti. care a fost exclus pe urmă. l-au ajutat de a trece pe polonep peste graniţă chiar şi l. ucă

Sturd/a. cal timp a fost ministru al Afacerilor Străine, a inclus ochiul cât timp n-a fost vorba să-l facă să ev ade/e pe Beck în conversaţiile ce

Le-a avut cu el. a constatat că este un fanatic al teoriilor rasiste, un antisemit şi antimason în aceste chestiuni este absolut nebun După el.

de la e\ rei şi de la masoni vine tot răul în lume îşi pe Hona Sima l-a văzut de două on. dar l-a găsit aşa un iluminai care pluteşte în nori.

Încât ce.424.p.70> cu el nu era nimica de lacul Vorbind o dă odată de lelaţiunile viitoare între popoarele noastie. I-a oprit spu**nându-**i că nu vrea să vorbească de aşa ceva. căci acestea – sunt în legătură cu trecutul şi că acuma a venit o lume nouă Inimaginabil?! i? Parcă popoareledtspar la voinţa unui singur om.

În opinia publică, regimul legionar esic complet pierdut

Legionar, sinonim bandit, atât de răi au fost. Nici germaniinu-i înghit;

căci sunt prea practici de a se tă/enia pe elemente de de/ordine. Însă

Hona Sima este în Germania, unde este păstrat ca o sperietoare împotriva lui Antonescu.

Maniu şi Dinu lirătianu sunt singurele puteri politice care mai există. împreună cu trepăduşul de Gheorghe Brătianu Publicul politiceşte împărţit în două, unie în cu Antonescu. alţii cu ei. Ei se detestă, se

MX

Carol al II-lea. Însemnări zilnice pândesc, dar există un fel de armistiţiu tacit între ei. nu se atacă. Cei doi suni campionii de/robirci Ardealului. Spre a arunca praf în ochi. trupele ce se întorc în refacere de pe frontul sovietic sunt trimişi (sic) la graniţa ungurească la orice ţipăt ţărănisto-liberal. Antonescu răspunde cu numărul oamenilor ce

se găsesc pe această graniţă. Pare-se că, pentru moment. Armata ar II în spatele Mareşalului. Nicio altă forţă politică nu există, **s-**au dat toţi la fund şi oameni ca Tălărescu sunt ca şi prizonicri.

Situa (ia lui Mihiuţă este foarte grea Poporul, fiind dinastic, ţine la el. dar. din cauză că nu poate să acţioneze şi nu-şi poate juca rolul de arbitru al situaţiei, o parte din lume începe a fi indiferent<a> faţă de ei şi să se obişnuiască cu lipsa rolului său. Aceasta este o foarte mare primejdie pentru viilor.

Situaţia generală ţi îndeosebi a/l/ Angliei. După câte am putut constata de cele ce mi **le-**a spus. este destul de „fed up" * cu engiciie m şi vede o mare primejdie în preponderenţa lor din momentul de faţă la conducerea războiului. Au o completă lipsă de bun simţ şi.

pentru viitor, în capul lor este un haos. Ei cred căci singuri, împreună cu URSS. vor câştiga războiul şi aluneca vor putea organiza Europa

ce.425, p.72> în sfere de influenţă. Faţă de sovieticiji] sunt **într-**o admiraţie beată şi ar fi gata să cedeze la toate exigenţele lor, numai să nu-i vază dând înapoi. Ei n-au decât un scop în câştigarea războiului, menţinerea Imperiului Britanic, tot restul ţi-o indiferent şi nu le pasă de ceilalţi aliaţi europeni, cari politiceşte mai mult îi încurcă. Churc<h>ill pierduse mult, mai ales după evadarea crucişătoarelor germane din

Brest. Pare-se că au fost preveniţi la timp de desfăşurarea evenimentelor, dar n-au luat în seamă informaţi<i>le în acest fel procedează în toate. Eden speră să devie marele şef şi pentru aceasta se face aproape comunist, căci sperând să aibă voturile comuniste, va putea bate pe laburişti şi deci să domine situaţia cu conservatorii. A apărut însă un rival în persoana lui Sir Strafford Cripps, care e adevăratul socialist-comunist. Şi-a făcut o reputaţie, complet nejustificată, de dezgustat, impacientat, neliniştit

1042

3 T»

mare diplomat, că e cel caic a adus Sovietele de partea Aliaţilor de fapt. Stalin nici n-a voit să stec de vorbă cu el şi. În timpul

I/itei co.425, p.73> lui Beaverbrook la Moscova, îl fost complet pus la o parte; publicul însă. În n-ai\itatea sa. îl crede un geniu. El a câştigat o manşă asupra lui (lui rehill pun eliminarea lordului canadian. În faţa acestui nou şi serios rival. Bden **s-**a apropiat, din nou.

de şeful său şi nereuşita misiunei geniului politic în India a reîntărit poziţia lui

Churchill Asupra desfăşurăm e\enimentelor. Arcis/ewski este destul de pesimist Britanicii n-au forţe suficiente să poată întreprinde ceva serios, abia pot rezista în 1 ibia şi Egypi: nicidecum nu poate fi vorba de o ofensivă pe continent şi de deschiderea unui nou front. după cum o cere Stalin. Aceasta prezintă de/avantagiul de a lăsa toată iniţiativa şi suc<e’eseic Sovietelor, ceea ce prezintă marea şi permanenta primejdie pentru Europa Partea mai gravă a chestiunii este că pentru a menţine bunăvoinţă a URSS. sunt gata a ceda la toate preicntmnile ei. cum sunt.

de pildă, cererile lor minime; o parte din Finlanda. Întinzându-se până la Narvik. Ţările Baltice. Bucovina şi Basarabia, baze navale şi aeriene la Constanţa ce.426, p.74> şi Vama, După spusele lui Arciszewski, numai mulţumită lui Sikorski *u* **s**-a putut împiedica iscălitura unei astfel de convenţii dezastruoase pentru viitorul Europei. De aci şi atitudinea rezervată a Turciei, care cu toate bunele ci legături cu URSS.

pnccp<e> tendinţele ci imperialiste, apropierea de Istanbul şi altele asupra zonelor armeniene. Relaţiunile anglo-france/e ar fi proaste de ambele părţi, se dă destul de puţină considerat iune lui de Gaullc. care n-ar fi reuşit să strângă împrejurul său unanimitatea opiniei franceze libere. Cât despre ceilalţi aliaţi, singuri polonejii contează. Întrucâtva şi olandezii, fiind singurii cari reprezintă o putere efectivă:] căci britanicii nu sunt interesaţi decât de apărarea Imperiului.

Situaţia Poloniei este destul de bună. căci. graţie convenţiei iscălite de Sikorski cu Stalin, au reuşit să scoată până acuma din URSS

100.000 <de> oameni, cu care au reuşit să formeze o armată sub comanda generalului <Władysław> Anders2” 2. Această convenţie, care a adus incontestabile avantaje, a fost ce.426, p.75> cauza supărării lui

Arciszewski şi al şefului său Zaleski cari a şi demisionat din Guvern.

Sunt posibilităţi de a recupera şi alţi, dintre cei 300.000 de prizonieri

(arol al II leu, liisewiiâii zilnice din URSS. (îreutatea CC: a mare a fost ca Suim ar fi dorit ca această armată să se lupte înglobată Unul în

Armata Roşie, lupta s-a dat pe această temă. şi poloiiejii an a\ ut câştig de cauză Reiese clar din cele

Ce mi-a spus că polonezii sunt foarte antisoviclici şi că sunt acei cari \ ad clar. marca primejdie a expansiunei Semeţelor asupra I uiopei Pentru această cauză sunt favorabili României şi timp de două săptămâni au împiedicat Marea Britanie de a-i declara războiţi şi de a ceda astfel prea repede cererilor URSS. Încep a lua legături cu celui, cu care au încheiat chiar un pact. dar se plâng de atitudinea duşmănoasă a lui Beneš. care cochetează cu Stahn Dacă Jan Massaryk 2” * ar II stăpân, lucrurile ar merge cu mult mai bine.

l'RSS domină situaţia până chiar la la americani Anglia., încântată de a găsi pe cineva care să re/iste efectiv nemţilor.

ce.427, p.76> arc tendinţa de a face pe plac lui Stahn. Dacă n-ar fi fost unele rezistenţe, ar fi iscălii lot ce> li se cerca, având o sfântă frică ca

Sov ielele să nu părăsească lupta şi să facă o pace separată, care ar lăsa toată greutatea acţiunci în Europa asupra Angliei. URSS a fost incontestabil o surpriză şi rezistenţa ei a adus foloase reale cauzei

Aliaţilor *Dar*! Există un foarte mare *Dar* URSS a încetat de a II o ţară internaţionalistă. devenind una naţionaliştii şi violent imperialistă. Dacă reuşeşte, cum ar dori. să înfrângă complet şi fără ajutor (Germania.

alunei o primejdie este înlocuită printr-alta cel puţin <lot> atât de mare.

Primii Io* îţi voi îi ţările noastre, vecinii ei. Nădejdea este că în această luptă să poată ptrieimii serioase şi decisive lovituri nemţilor, dar în acelaşi timp sâfic atât de slăbită, încât să nu-şi mai poală ridica capiii pentru a cere lucruri e\horbitante. Un alt lucru interesam este că ceea ce se credea că este un bluff. În acele faimoase planuri de 5 ani.

s-au relevat a II o serioasă măsură de prevedere, adică mulţimea de fabrici fără maşini, care s-au clădit în ce.427, p.77> regiuni strategice apărate Acestea au lacul din evacuările în timpul înaintării germane o realitate. Tendinţele de bolccvizare a lumci n-au încetat şi acestea, unite cu cele de expansiune spre Apus. prezintă cea mai mare primejdie pentru mâne.

Legăturilepolono-române suni în principiu bune. Evacuarea prin România a atâtor soldaţi şi mai ales aviatori va lăsa veşnic un

1942

sentiment de recunoştiţinţă în sufletele poloneze. lin singur punct negru: reţinerea samavolnică al Guvernului l. a aceasta am răspuns că.

cu toate eforturile ce le-am lacul, n-am putut obţine de la nimeni să *nu* se facă această prostie, contra căreia m-am opus cât am putut. Acest incident fiind pus la o parte, relaţiunile viitoare \ or trebui să fie cât mai bune. căci în vremurile ce vor veni ţările noastre voii trebui să joace rolul lor istoric de bastion apărător al ci\ ilizaţiei

„România Liberăi” Acesta a fost capitolul cel mai dureros al conversaţii – lor noastre. Şi el se raliază la punctul de vedere al multora, că mişcarea mea a fost prematură Aceasta mai ce.428, p.78> ales din cauza Angliei, care n-Q vede cu ochi buni încercările unei Românii

Libere” ce **s**-au lacul ia Londra au lăsat o impresie penibilă din cauza dezbinărilor între grupuleţe Tillca. la început bine văzut; a fost săpat de tagma lui Maniu şi azi este complet dat la fund Lngiciii cred că salvatorul României este acel bătrân catâr negativ de Maniu şi în el şi-au pus toată nădejdea în viitor; Chiar ar fi voii să-l scoată din Ţari şi să facă din el şeful efectiv al unei noi Românii, el însă n-a voit. Lngiciii sunt în contra mea, mai ales din cauza repudierci garanţiilor, care i-a supărat foarte mult Pe urmă. când eu am luat conducerea mişcării, ci au luat-o ca o diversiune şi **le**-a displăcut. Când Tillca şi-a făcut

Comitetul, polonejii **s**-au grăbit să-l recunoască şi imediat au primit de la Guvernul Britanic un perdaf. Un alt lucru care este dedesubtul chestiunei este situaţiunea faţă de URSS. pe care engiciii vor să-i menajeze şi să nu-şi încarce braţele cu alte complicaţii. Pare-se că este

„Loreign Office” care-mi este ostil. Chuâchill ce.428, p.79> e mult mai favorabil Crede că astăzi şi Statele Unite, care ascultă mult. pe britanicii, va avea ace* e – aşi atitudine. Se înţelege că aceasta a adus vorba despre Pangal. Nici în această direcţie, ce mi-a spus.nu mi-a (acul plăcere. Am ferma convingere că nu vrea să vie. după ce şi el m-a împins să mişc. văzând greutăţile. Se eschivează sub pretextul că face treabă foarte utilă acolo la Lisboa. Singura treabă ce am putut descoperi că face. este legătura între Cădere 2M şi ambasadorul Angliei, deci indirect serviciul lui Antonescu. Zice Arciszewski că se aştepta să-l găsească pe Go aci şi că el va da toate relaţii>le necesare Cădere este.

pare-se. foarte prudent în tot felul lui de a fi. este extrem de supravegheat

322 Carul al 1I-lea. Însemnări zilnice de Gestapo. Încât nu se poate alia nimica precis asupra sentimentelor sale. Ca concluzie, dacă lucrurile se vor aranja cu bine. pot toanta pe prietenia polonă. Am cerut să păstrăm legătura, şi prin minisirul de aci să mi se comunice informaţiunile ce le au din Ţară. căci sunt ei eej cari au cel mai bun serviciu de informaţiufii actualmente

ce.429, p.80> *Considera (luni asupra viitorului* Iii generali.

este destul de pesimist. Vede totul dominat de de bolşev ici Lumea este împărţită între trei ideologii, cea hillenstă. care are defectul moral de a îi rasistă şi de a nu II aplicabilă decât naţiunilor germane: cea comunistă; şi adevăratul spirit de libertate şi de demnitate umană repre/uitată prin USA şi pentru care. cel puţin teoretic, se luptă

Naţiunile l Jnile Fatal, se ajunge la o ciocnire între aceste trei lumi. Cele două dintâi sunt egal de primejdioase şi una din ele ajută azi la distrugerea celeilalte

La sfârşit, vor rămânea faţă în faţă cea comunistă şi cea democratică. Fericirea lumii este Roosex cât. care. cu Statele Unite, este singurul care face un război ideologic lipsit de interese imperialiste

Marea Britanie, care nu se gândeşte decât la Imperiul său, e gata. ca să-l scape, să împartă puterea viitoare cu Sovietele. Pe de altă parte, sunt unii cari. pentru cauze serioase economice, văd o Germanie puternică.

Pe urmă este ideea federalizărilor curopecnc şi a zonelor

ce.429, p.81> de influenţă. Polonia şi România sunt sortite a cădea în zona germană ori se\ ictică. Singure USA. dacă nu vor fi influenţate de unii profesori idealişti şi nepracticii, ne vor scăpa de această pacoste, e o cauză mai mult ca ţările noastre să rămâie strâns legate. Dacă devine obligatorie federalizarea, atunci, cel puţin. România. Polonia şi

Czecoslovacia să fiţim uniţi de dinnainic.

Vineri, 17 aprilie

Am lucrat toată ziua să-mi fac însemnările asupra foarte interesantelor informaţii date de Arciszewski. Azi-scară. Urdăreanu mai rămăsese la „Grillon”. căci ministrul îi spusese că mai are lucruri

interesante de povestit, <pe> care nu mi le putea spune direct. Am stat până la 5 dimineaţa, dar n-a mai spus nimica nou. Am suspiciunea că

Ernest voia să mai afle unele lucruri şi că iniţiativa a plecat de la ei.

1942

O ştire foarte îmbucurătoare, că în sfârşit. ce.430, p.82>

americanii au atacat teritoriul japonez. Tokio. Yokohama. Kobe şi

Nagasaki265 au fost bombardate de către avioanele USA. Este un fericit începui de acţiune ofensivă. Chiar ziarele încep a vorbi de proiecte de acest fel ce le-ar avea MacArthur. Din nou această manie a democraţiilor de a informa presa de toate şi de a divulga inutil unele informaţiuni, sau poate că este o manevră de intimidare. În acest caz ar putea fi abilă.

Scara, cina la Captain Connover. ataşatul naval USA. Masă perfectă, totul făcut în cel mai perfect stil” european, chiar Urdărcanu s-a declarat mulţumit. Pe urmă. bridge”.

Sâmbătă, 18 aprilie

Suntem poftiţi de George Conway pentru un week-cnd la

Necaxa, unde sunt Uzinele Electrice ale Mexicului. Am pornii, la I I

dimineaţa, cu automobilele pe drumul de la Pachuca. Suntem o întreagă caravană de ce.430, p.83> 4 automobile. Pe lângă noi şi gazdele. Angela

Drew, Bob Grif<f>its, Sophy şi Joc Horgath şi cuplul Villa Scfior.

Până la Pachuca, drumul ne este cunoscut, de acolo începe noutatea. Peisajul se schimbă din oră în oră cât le apropii de munţi.

Trecem kilometriţi de-a rândul, cât vezi cu ochii, printre văi şi dealuri, plantaţii cu agave. Cu cât sunt <de> pitoreşti într-o grădină sau ca bordura unei şosele, cu atât dau o impresie de uscăciune în aceste infinite plantaţiuni. Pe de altă parte, sunt o nenorocire, căci nu slujesc decât la facerea unei băuturi alco<o>licl. foarte populară, numită pulche. Cred că s-ar putea face din ea alcohol industrial, lucru atât de util în aceste zile pentru producţia de război. În care este o aşa de mare cerere al acestui articol. Acest teren atât de arid cred că s-ar putea întrebuinţa mai bine prin sădirea măslinilor care ar da un product mai util şi mai rentabil decât acel mizerabil pulche. Iată un caz în care se văd defectele unei exprop<r>icri făcute teoretic şi bazată pe

propagandă politică. Vechii ce.431, p.84> proprietari aveau, unii dintre ei. livezi de

* – În text. *sif*.

M4

C-iirol ni ll-lei. Însemnări zilnice măsline, dar ele au fost distruse în timpul revoluţiei şi agricultura democratică n-a crezut de cuviinţă să le refacă Păcat, căci azi lipsa untdelemnului se simte îngrozitor în toată lumea. Italia nil mai exportează. iar toată producţia Franţei şi a Spaniei este acaparată de

Axă.

De fapt. aceste dealuri nu sunt. pe alocurca. decât crestele munţilor, căci trecem prin regiuni cari depăşesc 2.600 m. La vreo 60

klm de Pachuca drumul începe a şerpui prin văi aride, mai întâi acoperite de eternele agave. iar mai pe urmă de pini Ne oprim lângă o pădurice ca să luăm dejunul Ziua e caldă, o simţim mai bine după masă.

când pornim din nou la drum Villa Scilor. care se laudă că cunoaşte drumul, a pornit înainte şi noi după el. şi mai bine de 30 de klm. **ne-**a dus pe unul greşit, trecând prin**tr-**o vale aridă, peste vâlcele secate şi **într-**un praf îngrozi tor Ajunşi la o localitate numită Aculpo. ni **s-**a părut ceva ce.431, p.85> suspect şi **ne-**am oprit; din spate **ne-**a ajuns George

Conwav confirmiind eroarea Haideţi deci îndărăt acele 30 klm. prin praf şi căldură, ca să apucăm drumul cel bun. care pe o distanţă de 60 klm este foarte prost.

Cu cât urcăm, cu atât felul culturilor se schimbă. În locul nesfârşitelor agave trecem pe lângă mici culturi de porumb. Cu toată ariditatea pământului Hora este splendidă şi bogată, trandafiri sălbatici, duble în masă şi pe lângă ele tot felul de flori tropicale. Această vegetaţie mixtă şi atât de variată este una din caracteristicile Mexicului.

Valea deodată se sirimtează şi sosim **într-**o pădure de pini plantaţi Aici se găseşte un lac artificial, primul rezervor de apă pentru uzina electrică. Dacă drumul n-ar fi aşa de prost **s-**ar putea face aci o delicioasă staţiune climaterică, locul fiind foarte frumos, acrul, ozonifical de coniferi. foarte sănătos şi curat. Intrăm aci în zona de exploatare a societăţii „Light & Power” şi de la vreo 2.600 <m>

ce.432, p.86> scoboram la I 300 m. unde sunt uzinele.

Aci priveliştea se schimbă, se europenizează, chiar şi flora devine alpină şi. dacă n-ar fi pe ici pe colo câte o plantă tropicală, **te-**ai crede **într-**o regiune a Alpilor sau a Carpaţilor Drumul şerpuieşte acum prin pădure şi pe lângă o vâlcea abruptă având tot timpul luminişuri de unde se întinde o vedere splendidă asupra vârfurilor munţilor l o – 2.

325

Îndepărtau. **S-**a Iacul scara şi lumina a luat acea frumoasă tonalitate albastră a rgiunelor muntoase curopccne. Mai trecem prin**tr-**un orăşel

Oachinango. cu câteva case destul de frumoase: a început să plouă, iar vâlceaua se deschide asupra unui lac cu povârnişuri abrupte, **te-**ai crede în Elveţia: Am ajuns, aci e Necaxa

Pe un promontoriu dominând văi râpoase este aşezământul u/inelor. mai bine /îs colonia unde locuiesc funcţionarii. În dreapta şi în stânga la sute de metriţi în jos. văi înguste în care sunt aşezate

U/inele pe care le vom vedea mâne. Cât vezi ce.432, p.87> cu ochii, acciaşân teren, extrem de frământat, munţi abrupţi acoperiţi cu o vegetaţie foarte bogată, mai ales pini şi arbori tropicali care dau petece încântătoare de culoare pe fondul verde-albasiru al peisagiului.

Înălţimile ce domină lacuri-iesunt acoperite de iarbă, par nişte păşuni pe care nu paşte** nimica. Colonia este un colţ de raiu. căsuţe foarte drăguţe de piatră cenuşie **într-**un parc plin de verdeaţă şi flori. **Într-**una din aceste căsuţe locuim noi. Deşi umed, acrul este foarte plăcut şi le simţi foarte bine. Masa o luăm la cantina funcţionarilor. După cină.

bridge la casa lui Nan şi pe urmă ne culcăm devreme, căci cei mai mulţi sunt obosiţi de praful drumului

Duminică, 19 aprilie

Dimineaţa, la 11. unii dintre noi plecăm să vi/. ităm instalaţi<i>letcchnice Duduia însă. obosită, rămâne acasă cu Nan.

Plecăm călăuziţi ce.433, p.87*” de inginerul şef. un băiat deştept care şi-a făcut studi<i>le la New Oricans şi vorbeşte bine engic/. este şi franţu/este. **Într-**un vagonet cu motor şerpuim pe coasta muntelui prin locuri cu o vegetaţie splendidă Tot acc-r-o>aşi impresie europeană o am şi astăzi. e cald şi totuşi plăcut. Tot drumul este fermecat de acea privelişte cu totul extraordinară a munţilor prăpăstioşi şi a defileurilor strâmte ce şerpuiesc la sute de meiriţi sub

line. Sosind la capătul liniei

În text: *ahrupic acoperi/e*.

** – În text: *pasc*.

În textul original, ni:. 87 este de două ori.

326

l’arol al 1I-lea. Însemnări zilnice ferate, ne transbordăm în liâşte vagonete de funicular cari, pe un povârniş de 62. ne duc la vale la 600 m... unde vedem una din uzine.

Aşezată **într-**o Vale strâmtă care-mi aminteşte întrucâtva de

Pei>ctroşiţa – IVI – orciii. este foarte modern instalată. Forţa motrice e dală de apa care. după ce trece prin munte, cade prin tuburi de la o înălţime de 360 m. Că face parte din**tr-**un sistem de trei u/inc hidraulice cari dau o parte din curentul electric necesar Mexicului. Apa este culeasă prin mijlocul a 5 lacuii artificiale, sau rezervoare, cari toate se adună în ultimul şi cel mai mare. ce.433, p.88> lacul Necaxa. Ce m-a interesat îndeosebi este că tot acest sistem hidraulic este subteran, apa culeasă din râuri şi izvoare este dusă din**tr-**un lac **în**tr-altul prin tuburi trecute chiar prin munţi. Un al treilea lac l-am văzut în drumul lacul azi dimineaţă. La întoarcere **ne-**am oprit **într-**un sătuleţ sărăcăcios. În care am vizitat biserica. Rustică şi pitorească, este clădită în cărămizi arşi

(sic) la soare şi tencuite cu var. podoabele suni reduse la minim.

După-masă. am vizitat a doua uzină, cea principală la **s-**o vizităm pornim de pe platoul unde locuim, tot cu un funicular. care.

acesta, scoboară aproape vertical până la un prag al muntelui, de unde porneşte un al doilea. Pe acest prag se găseşte staţiunea de. distribuire a apei pentru lurbinile uzinei celei mari. Al doilea funicular trece din**tr-**o parte **într-**alta al muntelui, prin**tr-**un tunel cu o pantă destul de mare.

Uzina este aşezată **într-**un adevărat canion de cel mult 100 m. larg şi cu pereţii înconjurători de peste 300. Locu Pão care este aşezată este vechea

ce.434, p.90*>albic a râului care. pe vremuri, cădea în defileu prin**tr-**o cascadă, de unde astăzi abia picură un strop de apă. Uzina e alimentată din fac prin**tr-**un sistem de tuburi care dau o cădere de 400 m. de aci apa trece la a doua uzină văzută azi-dimineaţă. Dacă **s-**ar voi: acest sistem ingenios de uzine în cascadă **s-**ar putea repeta”.

Întorşi acasă am jucat bridge, iar după cină. popice.

Luni, 20 aprilie

S-a terminat cu acest plăcut weekend din Necaxa. Parte din

Pag. *H9* este sărită la numerotări

19 – 42

oaspeţi au şi plecat dimineaţa. Noi pornim, după-masă. Cu toate că de astă dată n-am greşit drumul, e în parte atât de prost. Încât **ne**-a<u>

trebuit 4 ore să ajungem acasă. Găsesc ziarele şi deci ştiri. Laval a devenit stăpân pe Franţa, ceea ce vrea să zică colaborare cât mai apropiată cu naziştii.

Bucuria căţeilor de a ne revedea e nemaipomeni <la>

ce.434, p.91> mai ales iubita noastră Pussy face aproape o criză.

Marţi, 21 aprilie

Nimica deosebit, am stat acasă; scara au venit Alex şi Nastia

Berger

Ca ştiri este mai ales una internă: **s**-a terminat definitiv cu disputa asupra e\propricree în a petrolului între México şi USA.

stabilindu-se o despăgubire forfetară de 30 milioane dolari.

Activitatea aeriană a americanilor asupra zonelor ocupate de japonezi continuă cu suc<e>ce. În URSS. continuă luptele, mai ales în sectorul Briansk şi Smolensk 266. De multă vreme m-aşteptam să văd aceste două nume în comunicat. Luptele par a II serioase şi rezistenţa foarte puternică laânnaintarea germană.

Miercuri, 22 – joi, 23 aprilie

Am avut, zilele acestea, plictiseli cu trimiterea banilor<e.435, p.92> părintelui Morarii. Sol Rosenblatl, căruia i-am.

Încredinţat suma pe luna aceasta, mi-a făcut încurcături, sperând, cred eu, să m-atragă în afaceri cu banca lui. Am scris părintelui să vie aci, după cum propusese în scrisorile lui. împreună cu acei cari lucrează pentru mersul meu în Canada. Toţi fac confuzie asupra rolului lui Sol.

pe **care**-l credeau avocatul meu; am lămurit lucrurile prin scrisoare.

Au fost zile calde, cele mai calde ce le-am avut vara aceasta, căci suntem în plină vară. A şi plouat seara, ceea ce este foarte plăcut.

Berger a mai fost pe la noi şi l-am învăţat să joace pichet, joc care l-a încântat şi la care, în sfârşit, reuşesc să mai câştig ceva. Acest în text: / *le-am*.

32X c’arol ăl ll-leii. Însemnări zilnice ce\ a fi) im la o parte pentru România Liberă”. În sfârşit, zilele acestea ani primii răspuns de la acel român refugiat în Nicaragua, care se pune la dispoziţie să lucreze pentru mişcare, şi de la I lelfant care zice că \ a veni pe aci

Ştiri din lume: o rec r udescenţă violentă a bombardărilor

RAF asupra Germaniei; încep a îi foarte serioase, ca probă furia nemţilor care ce.435, p.93> este de nedescris. A mai fost un raid al aşa-numitelor „Comandos” pe coasta Franţei, de astă dată la Boulognesur-Mcr – condus de tânărul Lord Lo\al. Însă fără un scop precis Aceste raiduri au darul de a enen a fără seamăn pe germani şi de a da oareşicare curaj spiritului de rezistenţă a-l francejilor.

Vineri, 24 aprilie

Bloomy ne-a aranjat să vedem două filme noi. unul

Hemky-Tanky. cu Clark Gable” 267, şi altul, o poveste de gangsteri şi presă, cu Loward RobinsonW, Mi-a plăcut mai ales aldoilca Pe urmă.

am cinai cu toţii la „Grillon”.

Sâmbătă, 25 aprilie

Poftiţi la prânz la Lllis-ii. a binevoit a veni şi Urdărcanu. Zi foarte plăcută, s-a jucat bridge, cu multe glume şi râsete Am stat. după

ce.436, p.14>obiceiul „Grupului Coyoacaif. până după cină. Lucru excepţional, ni s-a senil şampanie în cinstea unui prieten al gazdei, aviator, care astăzi a doborât 5 a\ Ioane japoneze.

Duminică, 26 aprilie

Poftiţi de Berger. am fost de dimineaţă la polo: Azi e prima /i pentru Cupa Preşedintelui Camacho Au jucat mexicanii contra echipei

Statelor Unite, a fost un de/astru pentru cei dintâi, cari. după primele eşecuri, s-au topit literalmente. Din această cauză jocul a < fost> lipsit de interes.

În text: *Koulogne S.M.*

În lexl: (*rahel*.

1942

129

Prânzul l-am luat la Berger. pe urmă s-a jucat pichet şi am câştigat cât am vrut. a urmat bridge, la care am avut nenorocul de a cădea pe un partener caic sau n-avea carte deloc sau o masacra Am cunoscut, cu această ocazie. <pe – părinţii lui Alex. au aerul de a fi oameni foarte cumsecade, mai ales bătrânul Oscar Bergher. şi foarte

puţin marcaţi de tipul semitic.

ce.436.).95> Luni, 27 aprilie

Ca toate aceste zile din urmă şi azi a fost foarte frumos. Nimic deosebit de însemnat. Ca de obiectu. fiind ziua Clubului, azi la Amy

Schmidl. Duduia s-a dus Pe la 7 am mers şi eu cu Tommy Miller.

Ne-am culcat devreme.

Ştiri din lume sunt mai ales bombardamentele, din ce în ce mai violente, ale RAF asupra Germaniei

Marţi. 28 aprilie

Urdărcanu încearcă, în zadar, să ice contactul cu Bateman.

ministrul Angliei, ca să uilenic. din nou. pentru navicerlul lui (io

Backer. Această chestiune devine un adevărat chin chiar Messersmith se plânge de această aproape ridicolă dictatură britanică, şi ei este un corn ins procngicz Din ce în ce. prin acest fel de a li. mi se paralizea/ă orice putinţă de lucru, mi se întârzie la infinit acţiunea şi

ce.437, p. %omi-o milă de acei cari au pornit la drum cu mine şi cred în mine

Seara, suntem poftiţi la Elizabeth Borroughs. care dă o recepţie cu foarte multă lume. Casa e delicioasă, e prima care e aranjată într-adevăr cu gust şi aşa cum suntem obnnuiţi noi. După ce lumea a început să bea. după obiceiul acestora de aci. m-am aşezat la bridge. O

carte infamă.

La Radio a vorbit astă-seară Roosevcit. Din nou a afirmat înlenţiunea de a limita, pe timpul războiului, venitul individual la

25.000 $. Justificarea acestei măsuri este de a împiedica inflaţiunea. de a strânge cât mai mulţi bani pentru Stat şi a da o mai mare disciplină marelui public care în aceste zile grele trebuie să se înveţe să se restrângă. O altă ştire. care. dacă se adevereşte, poate fi de o importanţă

330

Carol al II-lea. Înseninări zilnice capitală, este că în Italia lucrurile par a nu prea merge. În discursul său.

Hitler a spus unele lucruri care au displăcui italienilor. Regele Victor

Errâanuci a chemat de îndată la consultare pe Badoglio *îM*. Cardinalul...

(*sicîşi* Principele ce.4437, p.97> Umberto 27°. Zvonul este că Mussolini ar demisiona, pe urmă ar abdica regele, trecând mâna fiului

său.

Miercuri, 29 aprilie

N-am dormit decât către dimineaţă, aşa încât m-am sculat târziii. După-masă a<m> lucrat niţel la grădină şi am citit.

Pe la 7. lume la noi pentru bridge: Millerii, B<Jrge<r>îl.

Schmidţii. Bloomy. Nan. Dorothy Ellis şi Maudv 27 Flynn. S-a jucat până pe la I 1 l/i, eu am fost destul de enervat. De câteva /de. aşa fără nicio cauză aparentă, moralmente nu-mi sunt boki> acasă. După ce mai toată lumea a plecat, au rămas Berge<r>i<m şi am jucat pichet cu el; având o carte fantastică, am câştigat ce am vrut. cu atât mai bine pentru ambulanta Trec România"!

ce.438, p.98> Joi 30 aprilie

Ziua am lucrat la ale melc, grădina şi punerea la <punct> a acestor însemnări, care-mi cer foarte mult timp. Scara, serată la ajutorul de ataşat naval USA, Potter. Recepţie agreabilă, nu prea multă lume. dar plăcută, între care Mrs. Messersmith. Am stat de vorbă cu al doilea ajutor de ataşat naval, ofiţer de rezervă, fost ziarist; mi-a dat ştirea tristă amorţii unui vechi prieten de la Aessociated> Peress>, Jim Mills. În timpul trecutului război, el fusese în România, unde devenise prieten al Mamei şi a adus foarte însemnate servicii Ţării, apărând tolde<a>una cauza ci, luptând împotriva inexactităţilor ce se răspândeau. L-am cunoscut nu numai în Ţară, dar şi cu prilejul călătoriei melc în USA şi, mai târziu, la Paris. Pentru mine s-a arătat totdeauna un prieten şi în aceste împrejurări este foarte păcat că sănătatea I-a lăsat şi l-a împiedicat de a activa, căci desigur că aşti fi putut apela la el pentru multe. Chiar acuma puţină vreme înainte de moartea sa mi-a trimis

Lipsesc paginile 99 – 100.

1942

33.1

<Vineri, 1 mai>

ce.438, p! 01> Şi aşa Duduia nu se simţea prea bine şi aceasta a venit colac peste pupă/a. Încât nu s-a dus la prânz la Berger şi nici. pe urmă, la polo. În continuarea matchurilor pentru Cupa Preşedintelui, a/i a avut loc întrecerea între USA şi Argentina. Într-adevăr a fost un joc interesant viu şi plin de peripeţii. Cu toate că argentinienii n-aveau decât cai mexicani, mult mai puţin buni decât ai lor. au făcut o performanţa remarcabilă, sunt călăreţi minunaţi, nu numai calitativ,

dar şi ca aspect.

Superioritatea americanilor este preci/iunca şi forţa loviturilor. În ultimele minute ale jocului s-a întâmplat un aceea>ident celui mai bun jucător argentinian, a. căzut cu calul şi. probabil, şi-a spart genunchiul.

Aceasta a fost o grea lovitură pentru echipă, cu toate acestea rezultatul a fost *V* – 8 în favoarea USA.

După joc. care a ţinut până la 6. am venit cu Berge<r>i<în

acasă la noi şi am jucat înfocat pichet.

Ştiri din lume: mari bombardamente ale RAF ce.439, p.102>

asupra uzinelor din Franţa, de astă dată au fost lovite Gnome & Rhône şi Goodrich la Gem illers. A doua ştire interesantă e că generalul francez

Giraud272, unul din bunii comandanţi, a evadat din prizonierat şi se află în Elveţia. Şi în războiul trecut evadase.

Cea mai importantă însă e din Ţară: după câte zic în format i<i>le din Ankara, o organizaţie de cu<e>rilebă. condusă de un oareşicare Minulescu. face multe neplăceri nemţilor. Zilele trecute le-a desaliat un tren. În care au pierit un mare număr. Această acţiune va trebui urmărită şi încercat de a lua legătura <cu ei>.

Sâmbătă, 2 mai

Nimica de însemnat ca activitate. O ştire interesantă, că generalul Giraud a sosit în Franţa şi că Laval. spre a li pe placul nemţilor, e gata să-l livreze. Dacă această ştire s-ar adeveri, ar fi cea mai mare murdărie a timpurilor.

ce.439, p.103> Duminică, 3 mai

Dimineaţa, la polo; azi este matchul între México şi Argentina.

Puţin interesant. Argentinienii făceau impresia de a fi chefuit toată

Care] al II-lea. Înseninau zilnice noaptea şi cu toate acestea au câştigat cu 5 – 4 k

După-amiază. Bergeri i la noi. am început prin a juca pichet

Mai târ/ui au venit alţii; Nan Conuav. Maudie Llynn. Dorolhv Llhs şi

Milleru S-a jucat bridge, câteva mână interesante

Luni. 4 mai

Lthel Millerşi Duduia, nemergând astăzi la Club. Millerii ne-au

poftit să mergem la ei. să jucăm şi pentru cină Până atunci Berger la noi. am jucat pichet: Duduia a avut cărţi foarte bune şi a câştigat la bridge am avut cu cărţi formidabile şi am terminat print**r-**un suce **–** es definitiv Ceilalţi. În cap cu Urdărcanu. au lacul un poker. bietul

Hinest. deşi a jucat până la 4 dimineaţa, ca să se recupereze, a pierdut gros.

ce.441\p.104>Din lume ştiri foarte importante în sfârşit, britanicii au hotărât să se mişte, au debarcat în Madagascar USA a declarat că este cu totul de acord cu această ocupare Impresia generală este foarte favorabilă şi această iniţiatn a este considerată ca o ieşire din apatie Prea mult se vorbise în ultimul timp de intenţiuni japoneze asupra acestei insule. Venirea la putere a lui Lav al şi atitudinea lui faţă de nemţi lăţeau să se crează că nu, era exclus ca să fie pusă la dispoziţia Axei pentru bazele lor. Ştirea că Lav al ar livra pe Giraud nu se confirmă. În prezent se găseşte la Vichv.

Marţi, 5 mai

L mare zi de sărbătoare aci. comemorarea luptei de la Pucbla împotriva francezilor.

Dimineaţa, am fost la polo. unde a avut loc un malch foarte frumos, cu rezultat neaşteptat Mexicanii au reuşit să bată pe americani cu 5 ia 4 după o luptă foarte aprigă. Cu tot jocul ce.441, p. l () 5> foarte aprig al învinşilor, adversarii au reuşit să învingă. Entuziasmul publicului a fost imens Jucătorii au fost purtaţi în triumf de public.

Chestiunea Madagascarului ocupă azi toată opinia publică. Se înţelege că facţiunea Viehy este furioasă şi a dat ordin de rezistenţă

Pe cadrul 440 sunt microfilmate griişii pag, lui l'OS

lo42

Suni unele lupte, darengicin au reuşit să ocupe Dieg Orăuarez. Pe frontul răsăritean, sovieticii anunţă puternice ofensive, cari stau pe loc la Kursk.

Ilarkov şi Taganrog" ...

<Miercuri, 6 mai>

ce.442, p.106> pe lângă noi. Bergeiii. cari au fost şi la cinema. Nan

Conway cu Bunty. Am petrecut foarte bine şi am putut vedea din noii cât de plăcută e acea bătrână doamnă. **S-**a stat târziu şi Linest **s-**a servit copios cu şampanie.

Din lume este. că cu toate ordinele Vichy**-**ului. lupta din

Madagascar pare a fi luat sfârşit, în tot cazul Diego-Suare/ s-a predat

Pe frontul se\ îetic continuă accebeaşi lupte în aceleaşi locuri...

<Joi, 7 mai>

ce.442, p.107> localnice au marcat, cu 7 la o. a doua victorie în acest concurs internaţional.

La *IVI*, a venit părintele Morarii cu D-l Louis Bloomficid.

avocatul pe care l-am rugat să se ocupe de mergerea noastră în Canada.

După câte a spus, arc mari nădejdi de a aranja această chestiune, după câte a putut afla până acuma, din partea autorităţilor canadiene n-a<r>

fi nicio obiecţiune. Felul cum trebuie procedat este cerând azil; tăcând absolut asupra chestiunilor politice. A doua persoană care trebuia să vie.

D-l Hurst. un mare cercalist, a crezut mai bine, din cauza legăturilor ce le-a luat cu Città Davila. să rămâie în umbră, deşi este cu trup şi suflet pentru „România Liberă”. El a avut cu el o întrevdere şi în mod destul de naiv parc că va cădea în cursă, căci a avut ide<e>a de a-l ruga pl

Hurst să se ocupe de organizarea mişcării lui în Canada. Astfel se va putea descoperi ce arc în burtă.

Città reproşează „României Libere” că este condus<a> de preoţi, cari n-ar trebui să se ocupe de politică; este pentru Maniu, fără a mărturisi că are o misiune precisă de acest fel din partea lui.

Jumătate din pagină – 12 rânduri – este decupată.

Jumătate din pagină – 12 rândurieste decupată.

v>4 (iirol al II-lea. Însemnări zilnice.

ce.443, p.108> Hurst nu crede că o împăcare cu ei ar fi posibilă, căci prea s-a ars cu declaraţiunile ce le-a făcut, dar uşor va putea fi demonetizat şi înlăturat şi tot ce este clement util adus de partea noastră.

După părerea avocatului Bloomficid. principalul este să pun piciorul pe pământul canadian şi acolo, fiind un loc central, voi putea lucra mai uşor şi mai efectiv. Mi se pare în toate acestea un singur punct negru. că înainte de a lua o hotărâre, va trebui întrebată Londra.

Vineri*, 8 mai

La prânz, părintele Morarii. A povestit multe din elle s-au

Întâmplat. Denunţat de duşmanii noştriţi. a fost cercetat din nou de

FBI. care i-a cerut nenumărate detalii asupra activităţii sale şi a mea”.

Lucrurile. Încetul cu încetul. Încep a se lămuri. Reiese, pe zi ce trece, mai mult că toată această lume anglo-saxonă a fost fals şi tendenţios informată despre ce.443, p.109> mine şi Ţară. Nu se poate încă scoate din capul multora că sunt germanofil. Pune multe speranţe pe venirea mea în Canada, venire care, după părerea lui. ar modifica radical situaţia. În acelaşe în timp, pentru 4 iulie sunt poftit să vin la marca serbare de la „Valra Românească”, aceasta trebuie aranjată din ambele părţi, şi prin Messersmith şi prin Episcopia din USA. Mi-a mai cerut detalii politice din trecui şi îndeosebi asupra venirci la putere al

guvernului Goga. lucru care. pentru cei mai mulţi, este incomprehensibil Kstede părere că este una (sic) din principilcic capetele de acuzare ce mi se aduce. Pe urmă, am avut o întrevedere cu

Carlos Ocscrmann pentru organizarea prin „Cercul Român” a serbării de 10 Mai

Scara, am luat masa cu oaspeţii noştriţi la „Grillon”. Cu

Bloomficid. În ciuda zgomotului infernal al orchestrei, am pus o grămadă de lucruri la punct A pus lui Urdăreanu o grămadă de întrebări foarte iscusite asupra e\eminentelor politice din ultimele (sic) ani de la noi. O chestiune care ce.444, p. H0> îndeosebi voia sa de lămurită este

În text: *Duminică*.

În text: *ale mele!*

19 – 42 335

chemai ca la putere a lui Cioga I s-a dat. trebuie să zic. O magistrală explicaţie pe o temă strict constituţională. Pe urmă. s-a mai lămurit şi chestiunea aşa numitei mele dictaturi, care de fapt n-a fost decât o fază a luptei împotriva Gărzii de Fier şi al nazismului.

Sâmbătă, 9 mai

Cu hi Morarii şi Kloomficid mai stau câteva zile. i-am lăsat un Ui/i s-a şi vază de treburile lor M-am odihnit ceva mai mult: e o zi

Inimoasă după-masă. ca de obicei, a plouat niţei, l. a cină. Bergeri>i. după aceea pichet.

Ernest a luat masa în oraş. cu Moraru şi Bloomficid. au stat mult de vorbă şi li s-au dat încă multe lămuriri binevenite Pentru mergerea

în Canada şi recunoaşterea unui guvern în exil. **s-**a ridicat un nou punct cât se poate de interesant care va putea cântări mult în balanţă. România a...

<Duminică, 10 mai>

ce.444, p. l! 3> „Cercului Român”. A urmat o înf-l>acărală cuvântare, cu toată bombastica şi exagerările democratice, a profesorului de literatură. În continuare, a vorbit părintele Moraru care. Între altele, a adus salutul Episcopiei Pe măsură ce vorbea, emoţia creştea şi când. ca încheiere, am vorbit eu. toată lumea plângea. De mult n-am mai avut prilejul de a cuvânta şi îmi era teamă să nu fiu la înălţime, din fericire eram destul de emoţionat ca să pot să m-exprim cum trebuia. Am luat ca temă noţiunea de neatârnare, care cuprinde în sine şi <pe> ace<e>a de democraţie, am arătat nevoia ca toţi românii să se lupte pentru cauza sfântă a Naţiundor Unite, fără a uita mulţumirile datorate Mexicului.

Serbarea **s-**a terminat **într-**o atmosferă de bucurie şi **s-**a dansat.

La biserică a luat parte Macris. consulul grecesc, nu însă la masă. D-na Mihalovici. O mexicancă care a învăţat destul de bine româneşte, **ne-**a cântat, cu o voce destul de proastă, un cântec pentru mine şi o romanţă ce.445, p! 14> dedicată Dudui<e>i. Muzica din

Lipsesc paginile 111-112.

ni

Curol al II-lea. Însemnâiii zilnice timpul mesei au fost mai ales arii româneşti care desigur că au ajutat la buna atmosferă.

Ziua **s-**a terminat în linişte

Luni, 11 mai

La prin/. părintele Morarii. Bloomfield şi Rivas. Rămas pe urmă numai românii, **s-**a cu> pus la punct unele chestiuni Urdăreanu a dictat toate punctele de cari erau nevoie spre a răspunde la întrebările puse de (BI Ca şi lui Bloomfield 1 **s-**au’lămurit acele puncte dubioase relativ la guvernul Goga şi modificarea Constituţiei

Spre scară a venit un oareşicare Austeen „brasseur d’affaues”.

care a sosit aci cu unul Luker. un prieten al părintelui Acesta vrea să aranjeze venirea mea în USA Zice că ce **s-**a lacul până acum **s-**a lacul greşit şi că mai ales. Rosenblatt a făcut rău din cauza legăturilor sale cu unii prieteni ai Axei Ide C a ce.445, p. 1 15> lui este că sunt necesare>

acţiunci Naţiunilor Unite, deci trebuie ca State Departament şi

Rooscv cât să mă cheme pentru consultare, căci nimeni mai bine decât mine – *nu*”.

cunoaşte chestiunile pn\ îtoare la partea noastră a lumii Zice că are indicaţium că dacă lucrurile ar fi bine duse. ar avea în lotul asentimentul Departamentului de Stat Când s-a ridicat chestiunea venirci mele în USA. pare-se că Armata a fost favorabilă şi chiar State

Departament ri-a fost opus. dar că Marina a ridicat obiecţiuni.

Obiecţiuniic morale cari s-au făcut din partea Bisericii Catolice, el e catolic, ar fi uşor înlăturate graţie intervenţi<e>i manii asociaţii

„Knightsoflolumbus” pecari i-a câştigat pe tema nevoii strategiei de războiri, cum zice el. Să vedem ce o da şi această încercare

Seara, ştirea cea mai importantă la Radio e că USA a făcut apel amiralului <oborgea> Robert 274 din Martimca pentru neutralizarea coloniilor franceze din Antile. căci sunt mai suspiciuni că submarinele

Axei le întrebuinţează ca baze de revitalizere.

ce.446, p. 1 16> Marţi, 12 mai

La prânz. Bloomfield. care pleacă în astă-seară. Chestiunea afacerist

1 V42

principală a fexst scrisoarea prin care firma lui este însărcinată cu obţinerea mirăm mele în Canada După multe discuţii şi modificări, s-a ajuns la o formula satisfacâloare. În primul lui proiect, prea din cale afară, mă angajam să mă supun, e adevărat în interesul cauzei comune, la orice ar propune de acolo. Cu toate că zice că e sigur de reuşită, totuşi lot aceleaşi puncte negre rămân, adică. În primul rând. neexplicabila

epoziţie à l'orcign Qfifi.cc şi în special al lui Eden E foarte încântat de propunerile ce le-au făcut Austeeri şi l. uker şi e convins că vor fi de un foarte mare folos. Dacă ele reuşesc, misiunea lui va fi mult uşurată în tot cazul este pregătit de a merge chiar la Londra ca să vorbească, la nevoie, chiar cu Churchill. spre a clarifica lucrurile Despre chestiunile propuse pentru Washington, nu crede că e bine să meargă Morarii, căci nu ce.446, p. 1 17> este destul de diplomat Oricare ar fi rezultatul acestor demersuri, un lucru este bun: că acest avocat parc un om deştept şi a priceput, nu se poate mai bine. toate problemele cari rămăseseră obscure în mintea multora Trebuia să facă. împreună cu Urdărcanu. un raport care să arate acţiunea mea din ultimii ani. s-a renunţat însă la el fund. pe de o parte, pe deplin lămurit

şi. pe de alta. că scrisoarea mea este suficientă pentru a înlătura multe din nedreptele suspiciuni. Un lucru interesant e că i **s-**au cerut numai rapoarte asupra mea şi al lui

Urdărcanu. nimica asupra Dudui<e>i. La plecare **ne-**a zis: „În curând, în

Canada”.

La *9* seara, a venit. Berger şi până târziu am jucat pichet… Şi lui i **s-**a întâmplat una care arată morav urile politico-sociale din México. El a clădit o fabrică de sodă caustică, când era aproape gata. cu un an întârziere totuşi, un pe/ev enchiu de inginer care l-a părăsit a instigat pe lucrători să-i ceară 130.000 pesos pentru ore de lucru suplimentare şi duminici lucrate şt. zic ei. neplătite. Au furat acicle<e.447, p.118>

justificative ale salarli dor şi au alcătuit, cu ajutorul unui sindicat ad-hoc. state suplimentare de plată. În care au trecut, de pildă, pentru un singur lucrător. 54 de duminici **într-**un an şi alte exagerări de această teapă ia să meargă la judecată. Înseamnă să nu poată obţine dreptate

Oărol soi ic; icesi nume. *fu'ştiri*.

338

c'arol al II-Iom. Înseninări zilnice ori să treneze lucrurile timp îndelungat, căci tribunalele arbitrare pentru conflictele de muncă sunt totdeauna stăpânite de sindicate De fapt.

Inginerul doreşte să ca/ă Ia o oneroasă tranzacţie, din care să fie marele beneficiar. Cazuri, de acest fel. În urma politicei sociale inaugurate de

Cardenas. fac că progrese reale nu se pot face în acelaşi” iritm.ca în altă parte.

Din lume. astăzi o ştire senzaţională: un submarin german a pătruns în St. Laurent din Canada şi a scufundat un vas aproape de coastă. În URSS. a început o vie activitate a germanilor. Îndeosebi în sectorul Kerchi27S. O fi începuiul mult trâmbiţatei ofensive?

Am stat mult de Vorbă cu Duduia, care ce.447, p. 1 19>azi este extrem de nervoasă. Nu-i place această uşurinţă cum. deodată, merg lucrurile cu Canada, îi e teamă să nu fie vreo cursă la mijloc, ca să mă atragă pe teritoriul britanic şi să mă reţie acolo prizonier, deci <în

Imposibilitatea de a face ceva.

Miercuri, 13 mai

Am avut astăzi, din nou. proba rea-voinţei „Forcign Oflicc-ului

faţă de mine. E tot în chestiunea venirci lui Go Backer. Răspunsurile

Legaţiei Britanice de aci şi a<le> Ambasadei din Lisabona neconcordând. Urdărcanu a luat. din nou. contact cu Bateman. De astă dată cu secretarul, care l-a făcut clar să înţeleagă că ei nu văd niciun interes în venirea lui Go aci şi că nu vor da niciun concurs. Este continuarea aceleiaşi rele voinţe tipice al autorităţilor Afacerilor

Străine britanice, rea-voinţă atât de incomprehensibilă, cât de stupidă, şi din punctul lor de vedere.

În cursul după-amiezii au venit să mă ce.448, p. 120> <vază >.

din nou. Austecn. de astă dată însoţit de Luker. care l-a pus în legătură cu părintele Moraru.

Au reînceput discuţi<i>le său. mai bine zis. explicaţiile a ceea ce vor să facă ca să m-aducă la Washington, să iau legătura cu Cordell

Hull şi cu Preşedintele Rooscvcit. Planul lor este inteligent, voind să puie chestiunea pe ceea ce numeşte Austeen strategia de război.

Nimica altceva> contând în acest moment, decât câştigarea războiului, ei vor să puie problema că sunt o necesitate pentru Naţiunile Unite: ca

1942

cel mai bun cunoscător al politicii Sud-Est Europene şi ca unul care an)

păţit multe de la nazişti pot fi de cel mai mare ajutor în această direcţie

Prin mijloace ce ei le cunosc şi prin legăturile lui Auşteen cu State

Departament, el zice că în foarte scurt timp se face Ibric ca eu să fiu poftit chiar de autorităţile competente. Va lucra, după cum mi-a mai spus. şi prin clementele catolice ale „Knights of Columbus”. cari vor avea îndeosebi rolul de a elimina obiecţiunile coreligionarilor lor. Spune că foarte favorabil pentru venirea m^{3}ea> ar ce.448, p.12 l> < (\şi

Donovan 27<i. acel care este însărcinat de Preşedintele Rooscvcil cu toate tratativele de (sic) sub mână A fost o discuţie numai asupra ideilor lor.

căci ci spun că aşti trebui să scriu, prin ei. lui Cordeil Hull o scrisoare prin care să-mi ofer serviciu<i>le mele. La răspunsul meu. că aceasta cerc o oareşicare reflexie asupra redactării. Austecn a convenit, mai pe urmă.

că, după mai multe refuzuri ce le-am primit, mi-ar fi greu să repet gestul, deci pentru moment şi de această pretenţiune am scăpat uşor.

rămânând că dacă va fi necesar. Îmi va trimite vorbă.

Singurul punct mai de/agreabil este că acel lăudat de Luker. cu aspect de gentleman, arc pretenţiuni să-i dau ceva pentru silinţa depusă:

I-am dat 1.000 $. sperând el să mai tragă ceva mai târziu. Adevărat este că la Detroit a fost de un real ajutor părintelui Morarii şi pentru

„România Liberă”, oprind pe canalia ace<e>a de Vămăşescu de a vorbi la Radio şi deschizând calea microfonului părintelui, lată încă o rază de lumină ce ni se dă.

Pe urmă a mai venit să mă <vază> W. Prescot Allen.

ce.449, p.122> proprietarul ziarului „Lareds Times”. Acesta a fost un violent intervenţionist în timpul când majoritatea opiniei publice americane era izolaţionistă. Cum am venit în México, mi-a telegrafiat, poftindu-mă la o serbare ce voia s-o organizeze la un „ranch lângă

Lareds şi unde aşti <fi avut prilejul să vorbesc despre situaţie şi nevoia ca USA să intre în război. Astăzi e şi el unul dintre acei care ar dori să viu în USA. pentru aceleaşi motive cu ale lui Austecn; crede că sunt util cauzei. A promis că din partea lui să lucreze asupra opiniei publice, crede că este cel mai bun mijloc.

Din lume sunt ştiri proaste de pe frontul Crimeie în: sovieticii, sub presiunea germană, au fost siliţi să se retragă pe noi poziţii277. Cu

MQ

Carol al 1I-lea. Înseninări zilnice durere aflu că în această regiune sunt şi români.

Starea de nervi a Dudui-o>i de ieri a fost pe deplin lustil ic aţă prin ştirea de azi dimineaţă. Costică. fratele ei. a fost dat în judecată, ecrându-i-se 600.000 lei. cari se pretinde că le-ar avea în depo/.it de la ea. Ori. această ce.449, p.123> sumă n-a avtit-o niciodată 1 se încredinţase jumătate pentru a plăti pe arhitectului Zaharia lucrările ce

le-a făcut la vila de la Casa Albă. Toate aceste măsuri şicanatoare nu suni decât să producă o diversiune în anumite cercuri naive, căci nemulţumirea şi nelinişţea cresc pe zi ce trece din cauza

continuării războiului în URSS.

Joi, 14 mai

A fost. din nou. O zi splendidă, aci în Convocan plăcută. În oraş caldă. Suntem în ce<e>a ce se numeşte aci primăvara, de fapt. după concepţia noastră, vara. Grădina e o splendoare, mă/arica continuă să înflorească după 6 luni. azi în plină fluorescentă sunt mai ales gura

Iciului, care au reuşit pe deplin. Dar ceea ce e mai încântător încă este cântecul păsărilor, mai ales scara.

În continuarea acţiunci de a face tot ce pot ca Backer să poată obţine naviccrtul. ca să vină cât mai repede aici. ce.450, p.124> viitorul vapor părăsind Lisboa în ziua de 20. Urdăreanu a fost astăzi la

Messersmith. După cum m-aşteptam. a fost cât se poate de binevoitor şi înţelegător, a promis tot concursul ca să grăbească chestiunea, telegralâind direct ministrului USA din Portugalia. Între altele, l-am trimis pe Ernest ca o verificare, căci după toate cele întâmplate zilele acestea voiam să văd reacţiunea sa şi. implicit, cea a autorităţilor USA.

Seara. Urdăreanu a fost la ceea ce numim noi un „curv i-party”.

dat de Berger Rămânând singur cu Duduia, **ne-**am hotărât să mergem la cinematograf. De mult n-am avut prilejul să putem astfel ieşi singuri şi **ne-**a făcut o deosebită plăcere. Cest şi bon parfois d către ainsi, sculs tous les deux, comme dans les bons temps d’aulrefois”. Am văzut un film destul de nostim *The Sky lock*. cu Claudelte Colbert27S.

liste atât de plăcut uneori să lini singuri, doar noi doi, ca în vremurile bune de altă dată.

I «>42

UI

lin fapt foarte importam pentru ţara aceasta, primul vas mexican a fost scufundat de inamic ieri. lângă Coasta

ce.450, p.125>Flondei Aceasta a făcut, se înţelege. \ălvă mare şi a

Întărit sentimentul de colaborare continentală Germanii n-au putut face ceva mai favorabil caii/ci Naţiunilor Unite decât această torpilare.

Reacţia a fost pl om p **la s-**a trimis, prin mijlocirea Legaţiei din

Stodliolm. un protest şi cererea de despăgubire până în ziua de 2 1 mai

Se poate că de astă dată. opinia publică să ceară măsuri mai

drastice decât simpla rupere a relaţiunilor diplomatice, cum s-a făcut până aci.

Idemente de extremă stângă cer declararea războiului Nu că aceasta ar schimba mult la situaţia de fapt. dar ar avea marele avantaj de a li o şi mai mare solidaritate PanAmericană şi ar aduce un mare sprijin din partea USA

De pe frontul sovietic se anunţă violente atacuri ale Armatei

Roşu. mai ales în sectorul Harkov 27”. unde se anunţă suoe cse. cât şi în regiunea Smolensk şi Leningrad-Nov gorod.

În Birmania. cu ţoală splendida re/istenţă a chinejilor.

lucruri-Ic nu par a merge bine

O chestiune e pe care am uitat s-o însemne/, la ultima masă luată de Urdăreaiui cu Bloomlicid a reieşit că una din ideile Aliaţilor ar fi de a mă trimite pe frontul sovietic ca să provoc de/citări în rândurile trupelor române Imediat a răspu Hs că acest plan nu este posibil, căci nu mi se poate cere să joc rolul emigranţilor din timpul

Revoluţiei France/e. Orişice alt serviciu este posibil, dar niciodată o acţiune alăturea de sovieticii împotriva Armatei româneşti.

Vineri, 15 mai

Lxcitarca privitoare la scufundarea vasului lank mexican.

bineînţeles, continuă. Autorităţile au trebuit să facă apel la calm.

spunând că înainte de 20 mai, când trebuie să răspundă Axa. nu se poate lua nicio hotărâre.

Urdăreanu a prunii ele la Bote/ din Lisabona o scrisoare foarte interesantă şi plină de informaţii. Despre spiritul din Ţară zice că chiar

În text. *unul*

142 c’arol al II-lea. Însemnări zilnice

ce.451, p.127>din vara anului trecut s-a produs o reacţiune în favoarea mea. Maniu însă se agită considerându-se ca „sal, atonii” viitorului

Chiar ardelenii, afară de aceia care sunt prea legaţi de el. suni pentru mine Şi în Armată este foarte multă nemulţumire, căci sunt lipsuri mari.

la asediul Odes<s-a artileria n-ar fi avut muniţii. Lisabona a devenit centrul de spionaj, de la noi a venit foarte multă lume gras plătită, care se agită şi informează. Pangal. în aceleaşi sentimente, dai e foarte bolnav

Ofensiv a sov ictică de la Harkov progresează, iar în celelalte

sectoare, afară de Kerchân. se rezistă admirabil atacurilor germane.

Sâmbătă, 16 mai

Din nou o zi frumoasă. Păsările au cântat o minune, iar fluturii, aşa fluturi n-am mai văzut. cmahază (sic) toată grădina. Unele albe.

altele galbene, multe împestriţate şi. Întotdeauna, de cel puţin de două ori mai mari ca ce.452, p.128> cele (sic) de la noi.

După-masă. a venit Berger şi până spre dimineaţă **s-**a jucat pichet. Draga noastră de Pussv **ne-**a tras o spaimă, a fost bolnavă şi a trebuit să chemăm veterinarul. După cele două pneumonii infecţioase ce

le-a avut în Ţară. a rămas cu inima slăbită şi, din cauza înălţimci de aci. suferă mult. orice emoţii îi dau” o cri/ă

Ofensiva sovietică, după comunicatele lor. continuă cu suc<e>ce. Ceea ce e însă mai greu de localizat e distanţa la care se găsesc de Harkov.

Duminică, 17 mai

Sculaţi târziu. Ziua. tot atât de frumoasă, deşi caldă Spre scară, a fost o furtună cu ploaie, v m şi tunete; disperarea căţeilor.

Tot acelaşe în sunet de pe frontul Harkov uliu. cu această preciziune în plus că artileria grea sov ictică bate în oraş. din care ştire

ce.452, p.129> deduc că ar fi la o distanţă <de> 15 – 20 km de acest punct important. Pe de altă parte, se vorbeşte că în această regiune

Armata Roşie ar fi înfnjaitital cu 60 de klm. Pe frontul apusean.

În text: *îi ci A*

1942

343

rezistenţa aeriană germană este în creştere, rezultat al intenselor bombardamente ale RAF asupra Germaniei, săptămâna trecută. Acesta este un ajutor efectiv **ce-**l dau britanicii Sovietelor, diluând forţele aeriene ale inamicului. La Kerci situaţia e confuză şi comunicatele se contrazic. O altă informaţie, bună pentru acţiunea mea. e că în Ţară şperţul a devenit o instituţie quasi. oficială. Unde este acea faimoasă imoralitate din timpul meu? Acei care se lăudau de puritate sunt de dat ca pildă de jaf Pare-se că Mihăiţă e departe de a fi de acord cu ceea ce se face la noi

Luni, 18 mai

Ziua a fost ocupată, mai ales. cu ultimele pregătiri de plecare,

căci mâne mergem să ne ce.453, p! 30> odihnim, scara, la Necaxa.

Scara, suntem poftiţi la Hank Burcii, care dă un party pentru dl.

Pierson. directorul Băncii Americane de Export. Însărcinată cu cumpărăturile pentru nevoile de războiu' ale USA. mai ales pe acest continent. Este un american bine. cu care se poate vorbi, arc idei largi.

Am discutat despre viitor, de nevoia de a face. după ră/, boiu. O politică de înţelepciune economică aşa încât să nu ne găsim din nou în faţa unui dezastru.

Ni se spusese că va fi lume aleasă. Însă. după cum mă aşteptam.

Padilla n-a venit, iar Messersmith. prea obosit, **s**-a culcat devreme, n-a

fost decât Mrs. Messersmith. Lumea **s**-a purtat prost, mulţi **s**-au îmbătat. În cap cu d-na Burcii. Reflexia generală, că ce pierdere e plecarea lui Oglivic.

Marţi, 19 mai – luni, 1 iunie

Două săptămâni de splendidă odihnă, departe de toate răutăţile lumci. petrecute în acel ce.453, p. 1 21> frumos colţ al Mexicului ce este

Necaxa. Ca să fiţim numai între noi. am plecat cu căţeii Pussy şi Assu şi cu cuplul Berger. Drumul, ca drum. destul de prost, din fericire n-a fost prea cald. Nu **ne**-am grăbit, oprindu-ne în drum pentru prânz şi de mai multe ori pentru a odihni şi mişca cânii, mai ales Pussy, care <în

ultimele zile a fost cam bolnavă. Spre scară am sosit acolo şi ne-am instalat în acb<e>aşi căsuţă ca rândul trecut. Am fost primiţi cu o

U4

c'arol al II-lea. Însemnări zilnice neaşteptată simpatic, nu numai de personalul societăţii, dar şi de

Consiliul Comunal al micului sat de lucrători, care a venit, a doua zi. să mă salute, să-mi ureze bun sosit şi să-şi exprime mulţumirea că am reverii! aci. Au mai exprimat dorinţa să cumpăr un petec de pământ aci şi să clădesc o casă. făcând astfel cunoscut locul lumci.

Ca activitate odihnă. **S**-a jucat, mai toată ziua. pichet şi adesea popice cu rezultate dezastruoase pentru mine Dar acestea sunt secundare, farmecul locului, al acestei naturi splendide, iată bucuria.

Rareori, afară ce.454, p.132> de regiuni muntoase stâncoase. am

văzut un pământ atât de frământai. Dar aci toate povârnişurile abrupte sunt acoperite de vegetaţie, unele cu pini. altele cultivate cu porunv b şi alaiuri copaci tropicali pe care cresc orchidee. iar în grădini ortensii sălbatice. Scara, la lumină, se strânge cea mai nemaipomemlă colecţie de fluturi şi insecte, dintre care cele mai stranii, multe cu forma şi culorile frunzelor uscate Sumbre, colorate, diafane, o colecţie de sute de specii, era marca distracţie de a le cerceta. Vremea e splendidă, ziua cald. noaptea frig de-a binelea. din timp în timp o adevărată ploaie diluviană care curăţă atmosfera

De mult. Duduia a dorit să albe un papagal: de ziua ei. 2 I mai.

Berger. găsind unul. i l-a dăruit, a fost marca bucurie a acestor zile. cu toate că **într-**un moment de supărare a muşcat-o de deget Cea mai mare petrecere a fost când Nastia şi-a cumpărat şi ca ce.454, p! 33> unul. Ca şi stăpânele lor. acel al Duduiei. deştept, deşi câteodată încăpăţânat, acel al Nasliei. tâmpii şi plângând mai lot timpul, De dimineaţă, se chemau de la o casă la alta. dar adevăratul teatru era când coliviile erau alăturate. Atunci să-i auzi. urlete, conversaţii, o adevărată comedie, destul de zgomotoasă, e adevărat, dar plină de haz.

Trebuiam să rămânem numai o săptămână, dar Duduia nesimţindu-se bine. am prelungit şederea cu încă una. e aşa de frumos şi de liniştii aci. Un singur lucru dezagreabil a fost comunicarea de la

Backer. că engicui îl împiedică a veni. Este nu numai un act urât faţă de mine, dar şi o idioţic faţă de interesele Naţiunilor Unite.

Din lume: după multă vâlvă, ofensiva lui Timochenko la

Harkov *2 m* **s-**a oprit: germanii, ajutaţi de români, au ocupat Kerc? st.

Ultimul comunicat sovietic zice că n-aveau intenţia de a lua Harkovul.

1942

345

ci numai de a ataca spre a împiedica o ofensivă na/istă. Păcat de atâta vorbărie. Pierderile în aceste operaţii ce.455, p.134> par a fi enorme, comparate cu importanţa lor. În Libia au reînceput operaţi<i>le prin**tr-**o ofensivă a lui Romând *Wi*. care. din fericire, a fost oprită de britanici.

RAF a reînceput şi el operaţi i>le prin**tr-**o ofensivă de mare stil asupra centrelor germane.

Întorşi acasă, primim ştirea că Voronoff-ii vor să se stabilească

definitiv aci. este o mare bucurie pentru Duduia.

Aşa cum se arată, atitudinea Forcign Officc-ului faţă de mine.

nu prea văd cum. cu toate acele bunevoinţe. vor aranja mergerea mea în

USA şi Canada.

Marţi, 2 iunie

Am fost deşteptat de o ştire care nu m-a mirat prea mult”.

Rooscvcit a cerul Congresului declararea de război Ungariei. Bulgariei şi României. Mi s-a telefonat aceasta din partea reprezentantului lui UP.

care mi-a cerut şi declaraţii pe care. pentru moment, nu vreau să le fac.

ce.455, p.135> Cât timp am lipsit s-a produs un eveniment foarte important: ca urmare la scufundarea vaselor de către submarinele

Axei şi al refuzului de a da satisfacţie cererilor de despăgubire, s-a declarat starea de războiu’ între Mexic şi Germania. Italia şi Japonia.

Acest lucru nu va avea prea mare efect, dar va umfla teribil mândria naţională şi va întări hotărât solidarizarea PanAmericană.

Starea de războiu’ între USA şi România nu schimbă nici ea.

pentru moment, nicio stare de fapt. dar va putea avea consecinţe mari la masa verde. Mai mult ca oricând este nevoie de o organizare oficială a „României Libere”, căci interesele poporului român trebuie şi mai mult apărate.

După-amiază am fost în oraş să fac mai multe cumpărături de cari aveam nevoie.

Miercuri, 3 iunie

O zi liniştită, petrecută acasă, a fost foarte cald. ce.456, p.136>

Urdărcanu. care începe să se retransforme în bine şi ia ceva interes la acţiune, a fost azi să-l vadă pe Messersmith cu următoarele chestiuni:

1. Să ceară permisiunea să mă duc în USA, ca să asist la serbările Episcopi<e>i Române de la „Vatra Românească” ce au loc la

4 iulie.

2. Să-l puie în curent cu atitudinea Forcign Officc-ului pe

chestiunea Backer şi să-i arate scrisoarea stupidă primită de la Legaţia britanică în care i se făceau reproşuri că s-au> comunicai la Lisabona răspunsurile lor. La aceasta, ambasadorul a spus că **s-**au pus **într-**o foarte proastă postură.

Essen a fost <în mod> distrugător bombardat de RAF alaltăieri în continuarea anunţatei ofensive aeriene monstre asupra Germaniei. În

Libia şi în URSS. operaţi<i>le au adormit.

Joi, 4 **–** duminică, 7 iunie

A început să se simtă sezonul ploilor, de câteva zile, în mod regulat, către scară, cerul stropeşte. La noi, viaţa destul de liniştită, am fost cu ce.456, p.137> Bergeeri>i s-a vedem un film splendid de la care am ieşit toţi adânc emoţionaţi: *How green is my valley*, cu Waler

Piasgcon C/); Spencer Tracy şi Gecr Garson**. Într-**o altă zi am fost la ei la masă.

În lume se petrec evenimente importante: la Midvvay Island **s-**a dat o mare bătălie navală 283. care a costat, după informaţii, foarte scump japonezilor la rezultat, scade mult mijloacele lor de acţiune de ravitailier şi de apărare a lini<i>lor de comunicaţii. Pe de altă parte, a avut loc primul atac asupra continentului american. Japonezii au bombardat, fără vreun suc<e>es apreciabil, un port din Alaska. Tot aşa, cu submarinele, au atacat Sidney284, atac care **le-**a costat foarte scump pierzând, cu acest prilej, mai multe submarine. În C/ecoslovacia, represali<i>le germanilor pentru asasinarea lui Heydrich28S iau proporţii foarte mari 285 bi!

Luni, 8 iunie

A doua oară că această aniversare o petrec ce.457, p, 138>

departe de Ţară. Ca manifeslaţiune exterioară, din fericire toată lumea **s-**a abţinut, numai. câţiva şi-au adus aminte de această zi, care, pentru mine, înseamnă începutul unei lupte iară preget pentru poporul meu.

1942

34 – 7

Cea mai mare bucurie o aveam în această zi la serbarea Străjii Ţării. În acest tineret îmi pusesem toate nădejdii >le de viitor. Încă 5 ani îmi mai trebuiau să pot începe, cu clemente noi. adevărata Românie renăscută.

Din cauza unui mănunchiu de descreieraţi, totul **s-**a prăbuşit

într-o clipă.

Dacă însă, cum suni convins, lucrurile vor merge pe drumul cel drept, atunci se pot reîncepe toate şi păşi. din nou, cu sufletele reînen>oite. pe calea victoriei celei mari pentru România.

Din păcate, cum ne-am sculat. Duduia a primit de la Costică o scrisoare, care numai bucurie n-a făcut, văzând toate mizeri<i>le ce le are de îndurat din partea netrebnicilor fără cap şi fără suflete.

După-masă. Berger. pentru un pichet, care a ţinut până după cină. De câteva zile am intrat în sezonul ploilor, azi a plouat cu ropote.

ce.457, p.139> Marţi, 9 iunie

— Foarte prost am dormit azi-noapte şi n-am reuşit toată ziua să m-odihnesc.

Dimineaţa m-am dus să fac o vizită preşedintelui Camacho.

care, de astă dată. nu m-a primit în Palatul Naţional, ci în reşedinţa sa.

Vila dei Pinos. E o casă în prelungirea parcului Chapultepcc, care, de la

Cardenas citire, slujeşte de reşedinţă preşedintelui. Impresia ce o face e cât se poate de sărăcăcioasă, parcă ar fi o administraţie de moşie.

Foarte amabil şi comunicativ, de astă dată, cu tot handicapul că nu pot vorbi limba, cu toate că pricep totul, conversaţia a decurs cât se poate de plăcut.

Am început prin a prezenta condoleanţe pentru moartea mantiarilor de pe vasele scufundate şi felicitările melc pentru atitudinea

Mexicului cu acest prilej, atât de demnă şi patriotică, i-am spus că sunt convins că va avea urmări nu se poate mai fericite pentru ţara lui şi va întări şi mai mult solidaritatea continentală. De aci se înţelege că, conversaţia ce.458, p.140> a decurs mai ales asupra războiului şi m-am arătat de un optimism extrem.

Am mai vorbii, pe urmă. de polo şi de cai, lucru ieri> ce-i plac foarte mult lui Camacho. Luând rămas bun. i-am spus că, dacă pot fi de folos cu ceva, îi stau la dispoziţie; mi-a răspuns că dacă duşmanul ar fi mai aproape, desigur am fi amândoi în luptă.

„UX c’arol al II-lea. Însemnări zilnice

După-masă. mai întâi l-am primit pe D-l Del Campo. care mi-a adus fotografiile în culori pe care le-a făcut zilele trecute, sunt foarte

bine reuşite. Pe urmă. unul Hirseli. arhitect, ajutorul lui Zahana.

care a plecat din Ţară în iunie anul trecut, după intrarea noastră în ră/. boiu. A adus ştiri cari compicctca/ă <pe> cele ce le aveam.

Nu prea mi-au fost boi-iacasă azi. sunt din nou **într-**o stare de tulburare. Cu toată amabilitatea lui Messersmith. nici până astăzi n-a venit răspunsul de la Washington relativ la mergerea mea la „Vatra

Românească". Această continuă sâcâială din partea anglo-saxonilor mă tulbură în adâncul sufletului, mai mult decât pot spune.

ce.458, p.141> Miercuri, 10 iunie

O zi foarte frumoasă, cu soare şi fără ploaie deloc. În timpul zilei, ocupaţii reduse, am lucrat la punerea în ordine al acestor însemnări şi am citit.

Seara, recepţie la ambasada Columbiei, cu prilejul remiterci unordecorat M Peastă-dată sunt decoraţi Padilla. Maximinolamacho.

Torres Bodet şi alţii – Lume multă, mai ales diplomaţi. Atitudinea tuturor, foarte caldă. Am stat niţel de vorbă cu Padilla şi Torres Bodet.

pe care **i-**am găsit cu mult mai siguri de ei şi cu moralul mult ridicat.

prea lung n-am putut vorbi cu ei. căci prea erau înconjuraţi şi. după obiceiul locului, veşnic se vâră cineva între noi.

Am mai schimbat câteva cuvinte cu Messersmith, care, foarte obosit, **s-**a retras devreme. Ne-a poftit, pentru duminică, la Ambasadă, pentru masa de prânz; cu acest prilej mi-a spus că doreşte să aibă o conversaţie mai lungă şi să-mi arate şi informaţiei >le ce acuma le primeşte mai regulat Mi-a mai spus că începe a fi din ce în ce mai optimist şi că e foarte mulţumit cum se dezvoltă lucrurile aci.

ce.459, p.142> Cunoscând spiritul public local, în toi acest timp **s-**a ferit de a interveni sau exprirha vreo părere, ca să lase Mexicului toată libertatea de a lua singur hotărârea ce trebuia. L-am întrebat dacă arc vreun răspuns în ceea ce mă priveşte; zice ca nu şi că chiar mâne va telefona lui Sumner Weli.: e >s spre a-l grăbi.

Revin la conversaţia avută ieri cu Hirsch. După plecarea mea din Ţară. lumea, la început, a avut încredere în Antonescu. mai ales că

1942 349

era considerat aliatofil şi că prima lui mişcare va fi de a repudia

Dicktatul de la Viena. Însă. când. după câteva zile. a făcut apel la

linişte şi pe urmă a trecut făţiş de partea naziştilor, a început dezamăgirea.

Dominaţia Gărzii de Fier. care a urmat, a dizgustat <pe> toată lumea în această privinţă a fost de o slăbiciune extremă şi. la început.

s-a lăsat complet încâlicat de ea. Însă. când a venit represiunea rebeliunci legionare, a recâştigat întrucâtva încrederea publică, dar cu intrarea în războiţi a reînceput decepţia şi extrema nemulţumire. Departe de a face dreptate cum se lăuda, a fost răzbunător. Începând cu punerea în retragere a generalilor, care a făcut o impreesic> ce.459, p.143>

detestabilă în Armată, şi continuând prin a se înconjura cu clica sa de lichele fără nicio valoare. Toate acestea au produs o adâncă decepţie, la care **s**-a adăugat şi completa dezorganizare a administraţiei. Partidele politice **s**-au dat la fund. afară de Maniu şi Brălicnii. nimeni nu se mai manifestă. Maniu este înconjurat de cei doi acoliţi ai săi. de valoare binecunoscută. Leucuţia şi Ilic Lazăr. Antonescu face impresia că susţine, sub mână. pe liberali, căci între altele **le**-a restituit averea ce fusese pusă sub sechestru. Nemţii sunt urâţi de toţi şi nfai ales de ţărani.

Au pus mâna pe toată averea Ţării, toate băncile şi mai toate întreprinderile de o valoare oareşicare au ajuns în mâinile lor. Toate afacerile luate de la evrei au fost trecute germanilor. Societăţile de petrol. În afară de Creditul Minier (liberal), au încăpui în ghearele nemţeşti, personalul român a fost înlăturat şi sunt numai germani care au o vorbă de zis Deci se vede punerea în aplicare al unui plan bine conceput de acaparare a tuturor veniturilor Ţării. Qxecutât sistematic şi eu binecuvântarea. ce.460, p.144> cel puţin tacită. al marelui patriot

Antonescu L-am întrebat ce face Mihăiţă şi mi-a spus că a avut ocazia de a-l vedea de trei ori; părea mar încruntat decât onşicând şi era

— În>deobşte cunoscut că este adânc nemulţumit de tot ce se petrece.

Despre Sit<Oa a aliat că şi ea nu e deloc mulţumită de ce se petrece, **s**-a exprimat faţă de Dr Blatt că dacă ştia că lucrurile sunt aşa, n-ar fi venit, că singur<a> grija de Băiat o reţine. Singurul drept ce i **s**-a lăsat, spune că este de a-şi face meniul.

Frumoasă stare de lucruri!

350 Carol al II-lea, însemnări zilnice

Joi, 11 iunie

Astă-seară o ştire uimitoare, dată de Radio îţi mod secret.

Molotov a fost la Londra şi la Washingto*n* în cu acest prilej a avut conversaţii importante cu Eden şi cu Rooscvcil. Cu englezii a iscălit un pact pe 20 de ani. relativ la colaborarea în timpul războiului şi pe urmă.

Bazat ce.460, p.145> pe Charta Atlantică, se angajează a conlucra pentru menţinerea securităţii în viitor şi pentru prezent la înfrângerea duşmanului comun. Lucru important este neimix<t>iunca în modul cum celelalte ţări doresc a se guverna şi declaraţia că nu urmăresc scopuri teritoriale. Cu USA conversaţi<i>le au decurs mai mult asupra prezentului. Înfrângerea inamicului comun, aprovizionarea şi deschiderea unui nou front chiar în decursul acestui an. La Washington nu **s-**a iscălit nimica de durată sau vreun angajament pentru după război. Aceasta confirmă şi mai mult cele spuse de Arciszewski privitor la atitudinea Statelor Unite faţă de Soviete.

Trebuie să mărturisesc că nu sunt deloc liniştii asupra acestor dezvoltări ade> politicei britanice, am impresia că influenţa Trade

Union-urilor şi cea procomunistă a lui Eden pot aduce mai târziu surprize cari să fie destul de dezagreabile pentru Europa capitalistă şi mai ales pentru ţări cum sunt România şi Polonia. Apetitul ruşilor, fie ci sovietici ori ţarişti. este nesătulă şi scopul lor rămâne de a ajunge la

ce.461, p.146> la Dardanele. Situaţia Turciei este şi ca delicată. Îmi reaminteşte raţionamentul pentru care cu doream să intru în războiu' de la început alăturea de Aliaţi, adică ide<e>a de a păstra, cel puţin, ce este al nostru în noua Europă. E un păcat fără seamăn că n-am fost ascultat, căci, chiar dacă temporar pierdeam din teritoriul nostru, la sfârşit nu se putea să nu fiţim reintegraţi aşa cum se cuvine. Turcia se găseşte astăzi în ace<e>aşi situaţie. Neutrii, afară de Elveţia, care este **într-**o poziţie deosebită, prin chiar faptul neutralităţii lor şi al silinţelor de a o păstra, pot fi consideraţi de Naţiunile Unite ca fiind potrivnici, presiunile germanilor sunt atât de puternice şi de perfide.

A fost o zi frumoasă, am stat acasă şi, pe la 4 *Vi*, l-am primit pe un ziarist american, Pearson, care m-a intervievat, mai ales asupra în text: *este*

1942

351

nevoi – m şi acţiunci „României Libere”. Scara. Berger a venit să jucăm pichet. S-a început foarte bine. dar s-a sfârşit prost din cauza enervărilor lui Urdărcanu. care s-a supărat şi n-a mai voit să joace. Berger făcând o greşeală care l-a lacul ce.461, p! 47> să piarză. Este regretabil acest fel de a li. chiar faţă de cineva bine cunoscut, dar lotuşi oaspete în casă

Tocmai mă bucurasem să petrec o scară agreabilă şi iată că a venit acest neeno>rocit incident care a stricat totul.

Din Libia, din nou ştiri proaste: portul, care atâtea vreme a fost eroic apărat de francezii liberi, a căzut în mâna lui Romând. În URSS.

germanii atacă violent la Harkov şi Sevastopol1H1.

Vineri, 12 iunie

Până scarî Sam stal acasă. O informaţie interesantă, dată ieri de

Pearson. că acele faimoase declaraţii ale lui. Sumner Well<e>s *2HH*. din ianuarie, sunt, autentice, dar el crede că de aluneca s-au schimbat multe, mai ales dacă le iei după atitudinea lui Messersmith. care este mai mult decât prietenoasă.

Seara, am fost numai cu Duduia la noul cinematograf

„Theresa”. Filmele n-au fost cine ştie ce, dar sala este foarte bine. Ca stil, simplu şi foarte ce.462, p.148> practic amenajat<a>, încât din toate locurile se vede perfect. Pentru prima dată am văzut o sală de spectacol cu podeala curbă, aşa încât locurile de la mijloc sunt mai joase decât extremităţile. În această vreme, de extremă surescitare, mi-a făcut mare bine şi o nesfârşită plăcere să fiţim numai doi. ca în vremurile de altă dată. După cinema am fost la „Grillon”, unde ne-am întâlnit, pentru cină. cu Bergceri>i şi Urdărcanu, cari fuseseră la un alt film.

Sâmbătă, 13* iunie

M-am simţii complet bleg astăzi. Durerea de cap care mă sâcâie de câteva zile şi astăzi m-a apucat din nou. Până pe seară a fost vreme frumoasă. Însă pe la 7 a început o furtună cu trăsnete şi ropote de ploaie. Biata Pussy. slăbită cum c. suferă mult de asta.

La Radio am auzit că aviaţia americană a bombardai regiunea în text: *12*.

352

c’arol al II-lea, însemnări zilnice petroliferă româneascăim. ce.462, p.149> îndeosebi rafinenile. Aceasta vrea să /. că regiunea

Câmpina-Ploieşti. Urdărcanu a ieşit, aşa încât am cinat numai cu Duduia şi pe urmă am jucat pichet. M-am culcat devreme.

Duminică, 14 iunie

Prin/ la Ambasada USA. Destulă lume. unii din personal şi mai mulţi din Grupul Coyoacan. După ce au trebuii să facă o reparaţie fundamentală şi mai ales să cureţe localul, căci Daniels a lăsat o murdărie de nedescris. Messersmith-ii au început să se instaleze Casa.

Într-un bun stil neoclasic, este cea mai frumoasă ce am văzul-o în

México.

Ambasadorul **s-**a ţinut de cuvânt şi. după-iTOsă, m-a chemat la el în birou, unde a început prin a-mi arăta câteva telegrame informative, în sine n-aveau vreo importanţă, afară de una care dădea date asupra aviaţiei germane, care pare a fi foarte scăzută. se vorbeşte de vreo 6.000

aparate în linia l-a ce.463, p. 150> dintre care 4.000 pe frontul sovietic

Arătarea acestor informaţii n-a fost decât o intrare în materia pentru o conversaţie mai lungă.

Ca să încep cu chestiunea mai aproape de pielea mea, vi/. a pentru a merge la 4 iulie la „Vatra Românească”. Până acuma n-a primii vreun răspuns la scrisoarile lui, din calc a putut înţelege atmosfera de la

State Departament nu este prea favorabilă cu toată calda, lui pledarc:

aşteaptă mâne. poimânc un răspuns la raportul său. Mi-a explicat cari ar putea fi cau/cic acestei atitudini, nu este întru nimica ceva personal, sau că se urmează linia adoptată de Forcign Office; pentru moment este o atitudine generală adoptată faţă de toate mişcările libere în legătură cu cetăţenii americani de diferite origini etnice. Se doreşte ca tot efortul lor să fie dat în momentul de faţă, [să fie dat fără) patriei lor. fără a fi distrat de altele pentru ţara lor de origine.

Pe urmă. politica Statelor Unite faţă de viitorul statelor satelite ale Axei. este de a nil lua hotărâri anticipate, dacă cutare sau cutare grup să formeze un guvern provizoriu, de aci ideea ce.463, p! 51> de a nu recunoaşte guverne în exil. Din partea lui, a adăugat însă că găseşte această politică faţă de mine şi de „România Liberă”, complet falşă şi

mioapă, că a spus clar părerea lui şi că e prima dată când în cariera lui n-a fost ascultat. Speră să meargă în curând la Washington şi atuncea să poată de (sic) viu grai să facă să vă/ă realitatea. Aceasta mi-a dat prilejul de a putea vorbi mai larg şi mai deschis asupra chestiunei. Am explicat că mai ales acum. când există starea de războiu' legală între

România şi USA. e mai mult decât oricând datoria mea de a apăra interesele poporului şi pământului românesc, că nu pot să suport idec>a ca acei cari sunt responsabili să suporte consecinţele acţiunci unei bande de nebuni şi trădători cari azi guv – ornează Ţara. ştiut fiind căci nu refebectca/ă adevăratele sentimente ale românilor. Nemulţumirea este generală, chiar în Armată, cu toate că aceasta îşi face datoria. Nici chiar când **s**-a pornit războiul pentru recucerirea Basarabiei n-a fost entuziasm, Iată de ce sunt insistent asupra nevoie în de a ce.464, p.152>

acţiona şi de a avea o „Românie Liberă" alăturea de aliaţi, orice clipă de întârziere este vreme preţioasă pierdută. Pe lângă această latură utilitară a chestiunei este şi una morală, nu vreau ca această mişcare să poată fi considerată ca viteazul care se arată după război. ci să să fie declaera>tă alăturea de Naţiunile Unite înnainic <de> zorile victoriei.

Eu niciodată, chiar în ceasurile cele mai negre, nu m-am îndoit de izbândă. La toată această expunere mi-a răspuns că împărtăşeşte complet punctul meu de a vedea şi că am completă dreptate. Mi-a repetat că mă consideră singurul apt de a prelua această operă. Speră că.

mergând în curând la Washington, să poată expune personal chestiunea atât Preşedintelui Rooscvcit. cât şi Secretarului de Stat, Hull. şi astfel

va avea mai mulţi sorţi de a câştiga cauza.

Am vorbit, pe urmă, de viitorul Germaniei; crede, ca şi mine.

că va trebui să fie împărţită şi este de acord că forma republicană nu corespunde cu caracterul tradiţional al poporului german. Nu trebuie repetată greşeala de la Versailles, ce.464, p.153> de a considera

Germania ca <pe> un factor economic neexistând şi. dimpotrivă, acest factor trebuie să continue să existe pentru binele poporului, dar

nu în folosul elementului care reprezintă vechiul spirit războinic şi imperialist.

Ar trebui ca aceste industrii să fie preluate de Naţiunile Unite şi. a adăugat el, să slujească la reclădirea ruinelor cauzate de nazişti. A găsit ide<e>a interesantă şi mi-a spus că o va raporta la Washington ca o propunere făcută de mine... Pe urmă am vorbit de politica USA faţă de

354 Caral al II-lea, însemnări zilnice

Franţa: mi-a explicat că singurul ci scop este de a împiedica pe Laval de a livra (Iota nemţilor, iată cauza flirtului cu Vichy şi a atitudinci oficiale faţă de <de> Gaullc.

Revenind la situaţia „României Libere” şi a mea. i-am arătat că există o analogie cu ace<e>a a celorlalte ţări ocupate de nazişti, căci lucrurile petrecute în România au fost provocate de o revoluţie care a răsturnat starea legală

După această foarte interesantă conversaţie, s-a jucat bridge, s-a cinat şi stat până la miezul nopţii.

ce.465, p.154> Luni, 15 – marţi, 16 iunie

Răspunsul de la Washington n-a venit şi. după părerea mea.

nici nu va veni şi va fi cel mult negativ.

Aceste două zile au fost frumoase. Însă cu furtuni seara. Ani stat acasă şi am jucat pichet cu Berger»

Ştirile de pe fronturile de luptă sunt mai puţin bune. cu toată rezistenţa sovietică la Harkov. În Libia, din nou. zile mai întunecate pentru britanicij i.

Despre Soviete, cele spuse de Arciszewski mi s-au confirmat din nou de Messersmitli în conversaţia de ieri, că USA nu se angajează cu nimica în ce priveşte viitorul, că singurele acte ce le-au iscălit privesc conducerea şi continuarea războiului până la înfrângerea definitivă a nazismului.

Miercuri, 17 – sâmbătă, 20 iunie

După cum m-aşteptam. nici până acum ce.465, p.155> n-a venit vreun răspuns de la Washington. Într-adevăr, aceşti guvernanţi sunt de o stupizenie fără pereche. Lăsând la o parte latura pur politică al acestui refuz conţinu<u> de a primi colaborări noi, este pentru mine un lucru de neînţeles. După cum spunea şi Messer<s>mith. trebuie răbdare, răbdare multă. O nouă probă al felului incomprehensibil de a se purta al State Departament se petrece acuma cu Voronoff. Acesta

vrea să vie şi să se stabilească în México; cu toate că n-au numai viza.

În lexl: *războiului*.

dar şi Guvernul mexican a declarat că-i primeşte ca oaspeţi distinşi, nu li se dă vi/. a de ieşire din USA. Este un lucru nemaivăzut în analele internaţionale, ca unor persoane care nu sunt sub nicio suspiciune să li se împiedice, aşa fără niciun rost, ieşirea din ţară. Unde este vestita libertate cetăţenească a mărci Democraţii?

În afară de joi scară, când am fost la Bergceri>, şi vineri, la

Sophy Hogarth, am stat tot timpul acasă. Sezonul ploilor a început, plouă în fiecare zi la ore regulate, pe la 4 – 5 ce.466, p! 56> scara.

Nopţile sunt răcoroase. Această schimbare de sezon are un destul de prost efect asupra mea. mă simt foarte puţin energic, iar atitudinea aceasta a anglo-saxonilor mă dezamparează* în aşa” fel. Încât nu ştiu pe unde **s**-o apuc şi chiar dacă este util să fac una, nici viaţa <pe> care o duc nu prea mă stimulează. Biata Duduia tot afectată e de altitudine, cu toate că, în general, îi merge mai bine, nu prea are poftă să se mişte, iar

Urdărcanu până la ora ploilor rămâne în pat. Orişice serviciu aşti cerc, se face cu aşa puţină bunăvoinţă. Încât mai bine renunţ, decât de a trage după mine un veşnic martir. Dans ces conditions la vie-n est pas tres drolc”.

Un lucru care mi-a făcut o mare bucurie zilele acestea e că, pentru prima dată, am văzut viu un „Oiscau mouche... La început am crezut că este un bondar enorm, dar pe urmă am putut distinge frumuseţea coloritului, verde, cu grumazii roşii. Ca o albină trecea din floare în floare şi sugea, cu ciocuteţul lui lung şi subţire, mierea.

ce.466, p.157> Lucrul cel mai important de pe eşichierul politic este sosirea lui Ghurchill la Washington. Multe zvonuri se aud, dar cel mai persistent este că ar fi vorba de deschiderea unui nou front, se pare, după repetatele insistenţe ale lui Stalin. Singurul semn pentru aceasta este continua afluire de trupe USA în Anglia. Au trecut chiar parte din ele din Irlanda de Nord în Anglia propriu-zisă. Eu tot rămân destul de sceptic asupra posibilităţii unei astfel de acţiuni în momentul de faţă.

părăseşte, abandonează, în aceste condiţii viaţa nu-i prea veselă.

* + e!

musca țețe

5 o L'iirol al II-lea. Înseninări zilnice

Cum vor să facă așa ceva. când **într-**un punct vital ca Libia, pentru a treia oară armatele mareșalului Romånd au respins pe britanicii până la granița egypicană. *E* adevărat că nici nemții nu sunt **într-**o poziție prea plăcută. Pe frontul sovietic nu înaintează. cu toate că par a fi oprit toate contraofensivele Armatei Roșii. Sevastopol tot mai ține cu toată furia asalturilor, cari costă mult. Pe de altă parte. În țările ocupate au greutăți din ce în ce mai mari și nici la ei în țara lor lucrurile nu par a merge strună. ce.467, p.158> căci au început a lua și acolo măsuri din ce în ce mai drastice. Au fost zile destul de negre pentru Națiunile Unite, peste tot merge prost sau greu. Așa în neștire cum sunt de adevărata situație, e greu de judecat, dar sigur este că la britanicii i ceva nu merge cu<m> trebuie, nici faimoasa flotă cu toate suc<e>eseic ci în

Mediterană n-a putut împiedica ca Corpul African să fie conținu<u>

reaprovizionat și întărit.

Duminică, 21 iunie

Nimic, lot nimic de la Washington. Trebuie să mărturisesc că mă simt extrem de abătut. Vreau să duc și trebuie să duc această luptă pentru Țara mea și pentru Fiul meu. Dacă n-o fac, cine **s-**o facă. toți au amuțit. România devine un dușman al Națiunilor Unite, ca orișicare altul, și aceasta nu trebuie să fie. România se găsește în starea de astăzi din cauza unei revoluții și a unei trădări, aceasta nu trebuie

ce.467, p.159> niciodată uitat.

Știri din ce în ce mai serioase, pe când Churchill și Rooscvcil discută. Romånd merge din suc<e>ce în suc<e>es pe câmpul de bătaie african. Au căzut în mâinile lui Tobruk și Bardia 29°. La Tobruk. 25.000

<deoameni și un enorm material adus cu mari sacrificii au fost capturate de nemți, iar granița cgvpteană, deci drumul spre Suc/., este deschis<a> forțelor naziste. Sunt multe zvonuri din partea englezilor, surprindere, noul tun antitank de 88 mm etc. Faptul rămâne și ei singur contează: britanicii n-au fost în stare să-și păstreze poziția<i>le, sunt stați, nu-și pot concentra forțele necesare, iată o lună de când au fost atacați în Libia. Încă o dată se confirmă cele spuse de Arciszewski. La ce slujește deschiderea unui nou front când teatrul de operații

principal nu poate fi ţinut. Deschiderea unui front în Europa fără stăpânirea

1942 3; 57

Mediteranei va yeni numai în folosul Sovietelor şi atâta tot îţi pe frontul

URSS sunt ştiri puţin îmbucurătoare, naziştii, cu ajutorul românilor, au pătruns linia de ce.468, p.160> apărare a Sevastopolului. Oc aci conchid că trebuim să ne aşteptăm în curând şi la căderea acestei cetăţi; pe tot restul frontului răsăritean numai lăudăric. Cine sunt într-adevăr admirabili sunt chinezţi. cari. cu mijloace reduse, reuşesc a opune o splendidă rezistenţă japoneziilor. Aceştia din urmă se obrăznicesc, au atacai ieri cu focuri de pe un submarin staţiunea Eslavon de pe coasta

Canadei. v şi \ rerhea a fost tristă şi posomorâtă astăzi şi cu ploaie toată ziua.

Luni, 22 iunie

Ca toate zilele acestea din sezonul ploilor, cerul acoperit şi ploaie. Am stat după-amiaza acasă, aşteptând o audienţă care n-a venit şi lucrând în grădină la curăţitul florilor.

Au sosit scrisori de la Bloomficid, cari unele sunt încurajatoare, este datoria lui. altele pesimiste asupra mersului în USA, respectiv în

Canada. După câte spune el. a doua depinde de prima ce.468, p.161> şi cea dintâi se arată sub un aspect nefavorabil, intervenţia Episcopiei fiind respinsă de către autorităţi, ziccl el că din nou unele notiţe din ziare au lacul rău. Mai spune că ar fi intervenţia facţiunilor româneşti duşmănoase cari ar sta la bază. Pe urmă mai face co> observaţie cu care nu sunt de acord, că ar fi mai bine ca elementele bisericeşti să se abţie de da> orice manifeslaţiune de acest gen. Se vede că nu cunoaşte trecutul nostru, căci totdeauna biserica şi preoţii au fost în fruntea tuturor mişcărilor naţionale. Pentru mine aceste ştiri n-au fost deloc o surpriză, căci. după cum ştiu. mai trebuie să treacă multă apă sub punţi până ce cei din USA şi Anglia să priceapă care este realitatea.

Duduia a fost. ca de obiectu lunca, la Club. de astă dată la Ruth

Donnan. Pe la 6V2, m-am dus şi cu Casa frumoasă şi gazda cât se poate de primitoare şi de drăguţă. E o americancă complet anglicanizată. Bun joc. am avut o carte fantastică.

ce.469, p.162> Marţi, 23 iunie

A venit răspunsul de la Washington; după cum m-aşteptam este 358

Carul al II-lea. Înseninări zilnice negativ. Messersmith mi l-a comunicat în scris adăugând că în curând să-mi arate „The background” al chestiunei.

Duduia nu prea s-a simţit bine. aşa încât am rămas în casă.

afară de o ieşire ce am făcut-o cu Urdăreanu în oraş pentru unele cumpărături. Biata Pussv. nici că nu e bine. are din nou o cri/ă de inimă.

Suferă mult. biata mititică, arc greutate de a respira şi nu-şi găseşte locul.

Din lume ştirile sunt cam tot aceleaşi: în Libia britanicii se retrag în interiorul Egiptului aşteptând lovitura care o va da Român&. iar sovieticii rezistă încă la Sevastopol şi sunt viu atacaţi la Harkov. La

Washington continuă discuţiunile între Rooscvcit şi Churchi11291. iar în

Camera Comunelor s-au ridicat voci puternice criticând aspru cele petrecute în Africa şi trăgând la răspundere politică conducerea războiului dusă de Winston Churchill

Noapte grea. căci starea lui Pussy s-a înrăutăţit. ce.469, p.163>

A apucat-o un neastâmpăr teribil şi acea respiraţie grea este chinuitoare.

Miercuri, 24 iunie

Suntem toţi zdrobiţi de durere, nu ce> o frază convenţională, dar un fapt adevărat. La 2. noaptea de 24 – 25 iunie, adorata noastră

Pussy s-a stins. Pentru noi. mai ales pentru Duduia şi mine. nu era o căţea, era copilul nostru: în ea pusesem toată dragostea şi toată duioşia noastră, era bucuria casei, era lumina vieţii. De opt ani tovarăşă nedespărţită a mea. tovarăşă credincioasă şi iubitoare în decursul acestor ani. Cum făcusem reflexia, era mai mult decât un copil. Mititica lua atât de puţin spaţiu, dar prin \a>oiciunea ei. prin dragostea ci era veşnic prezentă şi umplea toată casa.

Toată ziua a fost pentru ca un chin. După o noapte atât de grea.

totuşK după obiceiul ei. dimineaţa m-a deşteptat pupându-mă.

ce.470, p.164> cerând astfel să iasă. A stat cât mai puţin afară, parcă nu voia să piardă nicio clipă din orele ce-i erau sortite de a mai fi cu noi.

La 11 a venit veterinarul s-o vază. s-a speriat de starea

inimioarei ei.

fondul, condiţiile, temeiul; în text: *hackgrownd*.

1942

359

pulsaţi<i>le au crescut în mod îngrijorător, ajungând la 210, deci peste dublu; mi-a mărturisit că în orice clipă poate să se prăpădească şi i-a

făcut o injecţie ca **s**-o întărească. De aluneca a început, de fapt. agonia acestei prietene atât de scumpe, toată ziua n-a fost decât un chin conţinu<u>. De mâncat, abia a voii ceva zahăr şi lapte, care i le-am dat în palmă. atâtea tot. Tot mai grea şi mai zgomotoasă se (acea respiraţia ei. nu mai poate sta decât aşezată, culcată, se vede că inima e presată şi aceasta o oboseşte mult. Din nou. după-masă. doctorul îi face o a doua injecţie, care de astă dată parc a o uşura, a stat. pe urmă. spre scară cât mine pe terasă şi părea mai bine. mai vioaie. A stat. după obiceiul ei. pe canapea lipită de mine şi adesea mă privea cu ochii ci mari. Îndrăgostiţi şi aşa de ce.470, p.165> deştepţi Speranţe zadarnice, dar în aceste clipe de aşa mare îngrijorare te agăţi de orice fir de pai, Pe la 6. ani dus-o sus la Ernest. ca Duduia să se poată odihni niţel; în drum **s**-a întâlnit cu ceilalţi tovarăşi ai ei. **s**-a bucurat, dând din codiţă, parcă lua rămas bun de la prieteni. Odată acolo sus. din ce în ce mai rău îi mergea, nici apă n-a voii să bec.

Poftiserăm pe Bergceri>i. Pussy avea o afecţiune deosebită pentru el şi el avuse bucuria de a o mai vedea* cât timp mai era energic în acest mic şi biet trupuleţ. Când stăteai lângă ea cât îi permitea respiraţia, se lipea de line şi neîncetat le privea cu ochii ei mari şi dulci.

O. pupam cât mai des şi parcă era recunoscătoare de a simţi aceste semne de dragoste.

Pulsaţii Ic. noaptea, au scăzut la 145, ceea ce pentru noi toţi.

părea a fi un semn bun. nu ne dădeam însă seama că era inimioara ci iubită caic începea şa slăbească. După cină. Ernest a insistat, şi îi voi fi veşnic recunoscător pentru aceasta, **s**-o aducem în salon, să stec cu noi.

căci totdeauna i-a plăcut societatea Am ce.471, p.166> pus-o pe fotoliu, unde câteva minute a stat culcată, pe urmă **s**-a ridicat respirând greu. nici apă. nici zahăr **–** zahăr, pasiunea ci **–** n-a voit să iee. **S**-a dat jos şi **s**-a aşezat sub masă. la picio<a rele mele. Pe măsură ce treceau orele, respiraţia ei devenea mai chinuitoare, cu o tuse

caracteristică, cardiacă.

Iniţial scrisese: *cunoaşte*, tăiat apoi.

36 (0

Carol al 1I-lea. Înseninări zilnice

Capul ridicat, dar cu o privire atât de dureroasă, că-ţi frângea inima.

Inn ainic de a pleca la culcare, am mai luat-o în braţe, am îndrăgostit-o. ca totdeauna, ca un copil, şi am pupat-o cu atâta drag. Pe urmă am remis-o lui Ernest ca **s**-o culce la el. căci şi el avea o dragoste deosebită pentru acest îngeraş. La 2 dimineaţa, m-a chemat Ernest: de îndată am priceput că era momentul fatal, şi acolo am găsit-o pe mititica, atât de iubită, pe palul lui. Iară viaţă. Încerca să-i facă respiraţie artificială; am încercat şi eu. am ascultat-o la inimă, mi s-a părut că mai zvâcneşte, tot acea desperată agăţare de iluzie, totul era în zadar; am trebuit să pricep oribila realitate. Omuleţul. ce.471, p.167>

cum îi zicea Duduia, se dusese de printre noi.

Parcă **s**-a rupt ceva în sufletul meu. parcă nimica nu mai avea rost. acolo am stat două ore. Ţi**nând**-o în braţe, pupâ**nd**-o şi mângâi**nd**-o;

nu puteam să mă despart de acest tovarăş atât de drag. ca unui om arii încercai să-i închid pleoapele, dar nu voia: parcă de dincolo de această lume de răutăţi lot mai voia să mă privească şi să-mi spuic un ultim adio. Omuleţul nostru, căci bine i se potrivea acest nume. desigur că acolo. În Orientul ei îndepărtai, fusese odată o principesă din poveşti, adulată. Nu mai era câne. era o fiinţă umană, puteai să vorbeşti cu dânsa, te înţelegea şi îţi răspundea. În felul ci se făcea înţeleasă.

În aceste vremuri de atâtea dureri se vede că cerul a mai cerut o jertfă grea şi că a fost aleasa. Dar la ce bun aceste gânduri, durerea noastră, a acelora cari au rămas, este sfâşietoare. Pussylică. Fanfuluţă.

Omuleţulc. **ne**-ai părăsit, cine arc să ne mai aştepte ce.472, p.168> la poartă, scara, când ne vom întoarce, cine se va mai urca pe masă când **s**-a servit cafeaua şi cu atâta nerăbdare şi drăgălăşenie va cere zahăr?!!

Cine îşi va mai ciuli urechile la auzul acelui cuvânt magic; „zahăr”?

Totul **s**-a dus. cine va mai impune. În felul ei atât de insinuant, voinţa la care nimeni nu se putea împotrivi?

Au fost puţini oameni atât de adoraţi cum a fost căţeaua aceasta, şi pot zice. cu toată conştiinţa, că puţini au meritat-o atât de mult. Dragostea ci era desăvârşită, dezinteresată, a fost nu numai un tovarăş, dar o adevărată prietenă. A fost şi o eroină, prin gestul ci de la

Timişoara, când în momentul atacului legionailor. În loc să se ascunză ca ceilalţi câni. **s**-a aruncat peste mine şi m-a acoperit cu trupuşorul ei.

Ernest, după cum am spus. şi el o adora, i-a făcut toaleta. Eu nu

1942

mi-am putut să m-opresc de a o pupa şi a o mângâia, ca pe un copil scump şi adorat cum era ea.

În toate aceste vicisitudini ale vieţii, în ce.472, p.169> 3 fiinţe mi-am închis toată dragostea, aşa tăcută şi adesea neexprimală cum este ca: Duduia. Mihăiţă şi această Pussy. atât de adorată, şi iată că acuma cerul îmi răpeşte această ea> treia parte a dragostei melc. mă simt aşa de dezechilibrat, aşa de stingher.

Joi, 25 iunie

Toată noaptea. Ernest a vegheat-o pe mititica noastră. Adevărat i se zicea Omuleţ, ca pe un om a îngrijit-o. i-a făcut toaleta. Fusese ca atât de cochetă în viaţă, îi plăcea să fie pieptănată, aşa şi după moarte a fost. De dimineaţă, cum m-am sculat, am găsil-o întinsă acolo, pe masă. atât de frumoasă şi de îngrijită, parcă dormea liniştită. Berger, de îndată ce a auzit vestea, a venit şi adânc m-a mişcai acest gest. plin de inimă. a<l> lui. N-o mai putem ţine. trebuie să ne despărţim de ca Parcă nu-mi venea a crede, azi de dimineaţă, când am atins-o, că era rece şi

ce.473, p, 170> şi rigidă, mi **s**-a părut un lucru aşa de neînchipuit, acolo întinsă parcă doarme şi că dacă aş fi] chema-o, ar întoarce capul şi m-ar privi cu felul ci de ea> zice: „**Lasă**-mă în pace. vreau să dorm!”

Da, Fanfuluţă. dormi şi ai să dormi acuma liniştită, netulburată de toate urâţeni<i>le şi răutăţile acestei lumi de mizerii, dar vie totuşi ai să fii veşnică **într**-un colţ al inimii mele. Omuleţ ţi **s**-a zis, ca un Omuleţ ai trăit între noi. tot ca un Omuleţ **te**-am dus noi, cari le-am iubit atât de mult. la locul tău de odihnă. Acolo. În fundul grădinii. Înconjurată de fiori, unde privirile noastre te pot vedea întotdeauna, ţi **s**-a săpat groapa.

Pe urmă, tot ca un Omuleţ, **te**-am aşezat **într**-un coşciug de

copil.

Învelitu-te-am în borangic de la noi din 1 ară, de unde ai plecat şi tu să le mântui pe pământ străin, gonită şi tu de cei **ce**-ţi erau dragi. Am dus-o. Hu. Ernest şi Berger. Anghel purtând coşciugul, acolo unde acuma doarme, ca o parte din mine. aci. ce.473, p. 1 71 în acest pământ care. astfel, parcă şi-a făcut legătura fizică cu mine. Au coborât-o agenţii, cari şi că o iubeau. În groapă, ţărână străină am aruncat peste ea, ca un semn. că oricât pământ **te**-ar acoperi, tot între noi rămâi. Am pus o piatră peste locul somnului ei de veci.

362 Cărol al II-lea, însemnări zilnice

Sunt complet frânt, plâng fără încetare şi nu mă pot despărţi de acel petec de pământ care adăposteşte acuma unul din lucrurile cele mai scumpe aduse din Ţara mea.

Toţi am rămas aşa toată ziua, nu puteam să ne secăm lacrimile.

Pussylică, dormi în pace. Omuleţulc. ascultă: „Niciodată nu le vom uita!”

Vineri, 26 iunie

Casa parc goală. Nu mă pot despărţi de acel colţişor acoperit de o piatră mare. O parte din sufletul meu /ace acolo. În adâncul ţăranci.

Toată ziua mi-am găsit de lucru ce.474, p.172> pe acolo. Am pus flori de jur-împrejur. Şi cânii ceilalţi sunt şi ei fără astâmpăr, nu-şi găsesc locul. Plâng şi cu, plânge şi Duduia, aşa ne lipseşle; este îngrozitor:

Omuleţulc! Omuleţulc!

Sâmbătă, 27 iunie

Azi-scară am citit Dudui<e>i şi lui Ernest acele câteva pagini ce le-am scris aci asupra prea iubitei noastre Pussy. A fost oribil, am plâns cu toţii ca nişte disperaţi. Duduia a stat toată ziua în pat. iar cu.

lucru ce nu mi **s**-a mai întâmplat, m-am îmbătat. Această pierdere a devenit o obsesiune. este o durere constantă şi vie, care la orice clipă ne străpunge inima.

De cum mă scol dimineaţa, primul drum e acolo la mormântul

Omuleţului nostru, privesc cu jale acel petec de pământ ce a înghiţit ce ne era aşa de scump. Nu mi se pare cu putinţă că **s**-a dus aşa dintre noi.

bucuria ce.474, p.173>. noastră, lumina casei. Şi parcă <şi cânii ceilalţi sunt şi ei îngrijoraţi, parcă le lipseşte ceva, mai ales Assu, care se apropie şi mai mult de noi. Am aşezat asupra pietr<e>i o lumină

care sarale toată noaptea locul ci de odihnă, o lumină albastră, de culoarea credinţei; tovarăşă credincioasă mi-a fost timp de 8 ani, credincioşi vom fi şi noi amintirii tale, Fanfuluţă dragă.

Am fost poftiţi la Berger, am trebuit să mă duc; s-a jucat bridge, am încercat să joc şi eu, dar la un moment dat n-am mai putut, mă sufoca gândul lui Pussy. S-a organizat o masă de poker, s-a jucat până dimineaţa. Ernest, ca de obicei, a pierdut gros. Mi-era aşa somn, dar voiam să-i dau posibilitatea să se recupereze, dar în zadar.

1942

36.3

Aşti fi dorit să m-întorc devreme, să fiu lot aproape de locul unde odihneşte mititica noastră: atât Dudui<e>i. cât şi mic mi se pare.

În zilele aceste, un lucru aşa de oribil să plecăm şi s-o lăsăm aşa singură.

ce.475, p.174> Duminică, 28 iunie

Ne-au poftii Schmidţii. a/j după-amia/ă. să tragem cu pistolul;

am fost. fiecare a putut să tragă un rând de cartuşe, iar pe urmă a început să ploaie (*sifi* suntem în plină epocă ea> ploilor şi ce apă cade pe capul nostru, dar nu numai aceasta, dar s-a făcut şi frig. mai ales noaptea.

După tir am fost să facem o vi/. ilă lui Ethel Miller. să am şi cu prilejul să văd fetiţa care s-a născut la 8 iunie. Într-adevăr, este o păpuşică foarte frumoasă. Am stat la cină şi. ca de obiectu. s-a jucat bridge. Dar gândul chinuitor al Oniulclului nostru mă urmăreşte peste tot. Duduia plânge că draga de ca stă afară în ploaie şi frig. Oribilă este mai ales întoarcerea acasă, scara, nu se mai aude glăsciorul ci drag.

manifestaţiunile ei de bucurie şi acel fel deosebit de a se trânti pe spate, dând din labe să roage să lic dus<a> la culcare. Într-adevăr, ca un copil, n-a fost noapte să nu se petreacă scena ce.475, p. 1 75> şi în care. ca un rit. să facă acest gest. ca un copil trebuia în fiecare scară dusă pe braţe pe pat. Dornica de obiectu lângă mine şi avea un fel deosebit, insinuant, de a se lipi de trupul meu.

Oh. Doamne! Aşa de mult îmi lipseşte!

Luni, 29 iunie

Ştirile de pe frontul de luptă al Libiei, acuma din păcate al

Egyptului. sunt din ce în ce mai proaste. Britanicii se retrag spre Ni12<*n*.

sub presiunea continuă a lui Romând, **care-**i sileşte* să abandoneze poziţie după poziţie. Dacă continuă aşa. şi mi-o teamă de aceasta, va fi un adevărat dezastru. Churchill **s-**a întors în Anglia şi zilele acestea va trebui să înfrunte un violent atac în Camera Comunelor, parc, însă că intensitatea urci **s-**a mai potolit. Vorbărie, tot vorbărie multă. Se

În text este: *silesc*.

%4; Carul al Il-leu, însemnări /Unice vorbeşte despre eventualitatea deschiderei unui nou front, cum poate să-l facă dacă acela aşa de vital al Africii nu) pot ţine. Optimism da.

suni şi cu un optimist convins, dar nu optimist ce.476, p.176> până la absurd.

Astă/.i. „Clubul” se întruneşte la Ambasada USA. am fost şi eu.

Cu toate că este foarte obosii şi scârbit, am putut schimba câteva cuvinte cu Messersmith. A început spre a-mi spune câteva vorbe pentru scumpa noastră Pussy. aceasta m-a mişcai foarte mult. Pe urmă mi-a spus că în chestiunea mea a vorbrt cu Washingtoneul> şi că a fost cu

State Departament mai violent ca oricând. Este absolut scârbit şi obosit de stupiditatea şi lipsa de pricepere de acolo. I-am dat o, copie după scrisoarea ce am primit-o astăzi de la părintele Morarii. În care aduce acuzaţii grave împotriva lui Città Davila. 11 acuză de a se aranja cu

Lilvinov ca să i (se elibereze banii româneşti îngheţaţi în USA. în schimbul Bucovinei. Basarabiei şi chiar a<l> Moldovei. Pune Ţara la mezat în plin. e trădător. Se vede în aceasta spiritul lui Maniu. pe care nu-l interesează decât Ardealul.

Foarte frumos ştie Mrs. Messersmith să primească, totul e perfect şi masa excelentă. Am jucat şi cu bridge şi am pierdut, sunt **într-**o<e.476, p.177> pasă oribilă.

Ca un ritual sfânt, primul lucru, dimineaţa, şi ultimul. Înainte de culcare, e vizita de reculegere la Omuleţul nostru. Dimineaţa depui pe piatră două sau trei muşcate roşii, flori care în cochetăria ci îi plăceai u să i se puie la ureche. Scara, aşa frumos luminează lampa de la capătul ei. Sunt urmărit de vedenia cum aşa de frumos” dormea somnul ci de veci; îmi lipseşte căţeluşa asta. mai mult decât pot spune.

Am comandat o placă de bronz cu numele ci şi un grilaj ca mormântul ci să fie ferit şi să <se> poată odihni netulburată.

Marţi, 30 iunie

Scara, masă şi bridge la Nan Convvay. dacă n-ar fi gândul chinuitor al lui Pussy, serată doar. e plăcută. După-amiază am fost la

În text. *frumoasă*.

1942

0<O

dentist.

Ştirile din Africa sunt proaste. Iară rezistenţă se părăsesc poziţii le>.

ce.477, p.178> Miercuri, 1 iulie

A trecut, astă-noapte. O săptămână de când s-a prăpădit

Omuleţul nostru Durerea tuturor este aşa de vie şi lipsa ci din casă este îngrozite ar e Acolo. În acest pământ străin, zace ca mititica, dar fiind aproape de căldura dragostei noastre, aceasta o mai poate încălzi în glia cea rece. Piatra este veşnic împodobită de Hon şi ploaia mănoasă le ţine proaspete multă vreme1. Azi îndeosebi. Duduia şi cu mine am îngrijit mormântul ei.

Am fost silit să ies. În astă-seară. la Burcii; lume plăcută, dar sufletul meu era departe. Cu unii am putut vorbi de mititica noastră şi.

deşi mi se umpleau ochii de lacrimi, mi-a încălzit inima. Gazdele erau criţă chiar la sosirea noastră. Deşi s-a mâncat târziu, m-am silit să fiu întors pentru ora fatală. Toţi trei. Duduia. Ernest şi cu mine. la ora 2

ne-am dus şi **ne-**am recules la mormântul lui Pussy. Vai ce ne lipseşte, este ceva îngrozitor. Aşa un gol a lăsat ca, orice oră a zilei aminteşte

ce.477, p.179> un gest. O manie a ei. Cuţitul se întoarce în rană şi durerea e groaznică.

Ştiri de pe fronturi: britanicii au fost din nou respinşi şi acuma se apără pe ultima poziţie puternică la 75 de klm de Alexandria2, J. în

URSS, nemţii declară că au cucerit Sevastopol şi în mai multe părţi ale frontului au atacat.

Scumpetea noastră, de ce **ne-**ai părăsit, de ce tocmai Iu. Omuleţ aşa de drag şi de deştept ai trebuit să te duci…

ce.478, p.180> băcănia americană (American groecry). Tocmai îmi făcuse plăcere, căci mai ales o băcănie curată şi bine aprovizionată cu lucruri bune îmi place întotdeauna. În loc de a ne întoarce acasă, unde acuma totul ni se pare aşa de gol. după propunerea lui Ernest, am cinat la restaurantul „Chatam”. Ţinut de o franţuzoaică plină de haz şi

de spirit. Mâncarea a fost excelenta, iar la sfârşit, după cum este obiceiul

Jumătate de pagină este decupată.

366 Carol al II-lea. Însemnări zilnice în unele bistrouri din Franţa, ga/da s-a aşezat la masa noastră şi într-un limbaj foarte colorat a povestit din trecutul ci destul de agitai…

<Sâmbătă, 4 iulie>

ce.478, p.183>a avea unele mici succese. Aviaţia USA a intrat cu reuşită în luptă alături de RAF.

În afară de aceste ştiri, e o zi oribilă pentru mine. m-am simţit extrem de abătut, chiar aproape de neurastenic. Am plâns toată ziua. În conţinu<u> m-am dus la mormântul lui Pussy. E îngrozitor cât de goală parc casa fără Omuleţul nostru.

Duminică, 5 iulie

A fost o zi relativ frumoasă, n-a plouat decât puţin. Urdărcanu tot în pat a rămas, bolnav, căci după penibila scenă a luat 6 veronaluri ca să poată dormi. Rezultatul a fost că a dormit 36 de ore, bine că după această nebunie n-a păţit mai rău. Se înţelege că azi arc dureri la rinichi.

Am primit un telefon din Washington, de la Rambo, care spune că totul e pregătit şi propune să viu la Monterey, ca să m-întâlnesc cu el, Austeen şi Luker şi să văd programul pregătit. La răspunsul meu că nici eu nici Urdărcanu nu ne putem duce acolo, a propus să le înmel bani ca să ce.479, p.184> vie ci în México; şi aceasta am refuzat, cerând ca ei să irimcală prin poştă acel faimos program care conţine, zic ci, 20

de pagini; după multe discuţii, au primit. Mi se pare ceva neclar în toată această afacere, am impresia că este o escrocherie dedesubt.

La '5/2, la Randsom, casa foarte nostimă şi petrecere foarte agreabilă. Lume multă, bridge ca de obiectu; să bat în lemn. am câştigat.

Reîntorşi acasă, la mormântul Omuleţului m-au podidit lacrimile, este îngrozitor cât îmi lipseşte.

Luni, 6 iulie

După-amiază am avut o sperietoare, lui Assu i s-a Iacul rău.

Am chemat de îndată veterinarul, care a constatat că nu e nimica grav.

Jumătate de pagină este decupată şi lila conţinând pag. 181 – 182 este ruptă din caiet.

1, 942 367

numai o intoxicaţie datorită unor viermi roşii din iarbă. Pare-se că această intoxicaţie intestinală se produce repede. În cel mult 5 minute.

Acest incident **ne-**a ţinut acasă. Se înţelege că am vorbit cu el de Pussy şi a plâns aducâ**ndu-**şi aminte de ce.479, p.15> biata mititică. A povestit un lucru interesant asupra pechinezilor: fund câni imperiali, pare-se că împăraţii chinc/i îi purtau iarna în mânecile lor lungi ca să slujească ca manşon. O fi adevărat, o fi ştiind ce zice. căci veterinarul Osawa e japonez.

Seara, am fost cu Bergceri>i la cinema şi am văzut un film nostim cu Creta Garbo *vu* şi Mcivin Douglas. Pe urmă. cina la

„Manolo”.

În Egypt. lucrurile par a merge bine. forţele britanice rezistă şi chiar au respins pe nemţi; în URSS însă mai prost, germanii au avut suc<e>esc la Kursk şi înaintează spre Don.

Marţi, 7 iulie

Azi de dimineaţă, Duduia a început cursul de prim ajutor la

Crucea Roşie Americană. E un lucru foarte bun şi care va avea o bună repercusiune.

După-masă am co discuţie> cu Urdărcanu despre viitorul statut al Germaniei şi împărţirea ei teritorială. ce.480, p.186> Chestiune extrem de importantă pentru viitorul lumci şi asupra căruia vreau să fac un memoriu. Îmi trebuie însă hărţi bune şi cu detalii pe care nu le am.

Scara. Întâiu lui cocktail la Gus Ray de la ambasada USA. Aci l-am cunoscut pe D-l Wickard. Secretarul de Stat al Agriculturel din

Washington, venit pentiii Congresul Pan American de agricultură ce **s-**a deschis astăzi aci. Ani stat ceva de vorbă cu el, dar n-am putut avea o conversaţie serioasă. Pe urmă, la „Palio”. unde are loc o serbare în folosu<l> Crucci Roşii Chineze. A fost cea mai strălucită reuniune ce am văz**ut-**o în México. Eram la masa principală, la care mai erau

Messersmith-ii. Wickard şi alţi ambasadori. În sală, mai toată lumea cunoscută. Foarte frumos a vorbit Ching, ministrul Chinei, mulţumind lumci pentru participare şi afirmând hotărârea Chinei de a continua lupta după 5 ani de rezistenţă, azi nu numai în folosul ei, dar şi pentru un ideal comun al tuturor Naţiunilor Unite. Spre sfârşitul

seratei, a venit

KV8

Curul al 1 l-leaj însemnări zilnice să se aşeze la masa noastră şi astfel am avut ce.480, p.187> prilejul de a vorbi cu ei. Am vorbit despre încercările Sovietelor de a comuni/a

China; mi-a spus că a fost cea mai mare înfrângere a URSS. căci la ei comunismul nu poate prinde, este potrivnic caracterului şi tendinţelor chinezeşti. Parc îngrijorat de viilor în această privinţă; spunând că după război u se va pune în mod serios problema sovietică.

Ştirile de a/. i sunt serioase, se pare că Voronej2<, s-a că/ut. că la

Starîi" Oskol nemţii au reuşit să treacă Donul, ceea ce din ce în ce.

deschide mai mult drumul spre Cauca/ şi a tăiat complet legătura de cale ferată cu Nordul ţării. Din fericire, ştirile din Egypl sunt bune.

Romând a fost oprit şi iniţiativa a trecut de partea britanicilor. **S-**au distins îndeosebi unităţi Maori, din Noua Zeelandă.

Miercuri, 8 iulie

O zi frumoasă, puţin de însemnat. Am stat acasă şi donil după

Pussylica **ne-**a urmărit ce.481, p.188> toată ziua. Nu ne putem închipui că nu mai este între noi. că nu se mai urcă pe masă, că nu cerc zahăr, iar scara „bit**te**bitic" al ei. ca să fie dusă la culcare, ne lipseşte îngrozitor.

Ştirile proaste din URSS. staţionare<a> din Africa. Se zvoneşte că o patrulă de avioane mexicane ar fi scufundat un submarin german în Golf. ar fi bine: este primul aci de ostilitate săvârşit şi <4 e> această ţară.

Am revăzut. împreună cu Duduia, cursul ci de „first aici. F.

remarcabil de bine alcătuit, cu indicaţiuni cât se poate de bune şi de practice.

Joi, 9 iulie

Duduia a fost la curs, aceasta a provocat scularea devreme, atât mai bine. Toţi avem aci această tendinţă de a ne scula târziu. Duduia şi

Ernest. din lipsă de somn în timpul nopţii, cu din somnolenţă din cauza înălţimci. De când cu moartea lui Pussy, azi sunt două săptămâni de in text: *Staroy*.

„Prim ajutor".

când am pus-o în groapă, suntem toţi fără căpătâiu şi plângem, tot plângem. E teribil cum îmi lipseşte. Când stau singur, şi stau mult singur, această nedespărţită tovarăşă neffând lângă mine. nevenind să-mi

/: cară o atenţie ori cine ştie ce. mi se pare totul atât de gol. atât de indiferent. Singurul omagiu, când mă scol îi pun muşcatele. Înainte de a ne culca îi spunem noapte bună, mi se pare aşa de puţin faţă de cât ne umplea ea viaţa în orice clipă. Am aşezat a/. i grilajul împrejurul ei.

ca florile şi iarba să fie păzite de nebunia celorlalţi câni.

De dimineaţă, o foarte drăguţă scrisoare de la Messersmith.

mulţumind pentru cmintele ce i le-am trimis de 4 iulie. În care pune vorbe de laudă care ar II bune să vie din partea şefilor săi. Tot aşa şi

Dudur ei i-a scris şi a asigurat-o că nădăjduieşte <ca> în curând să aibă un răspuns favorabil pentru venirea Voronoffilor. Foarte amabil.

Padilla a cerut ambasadorului să trimită la State Deparlement căci i-a invitat să vie aci.

ce.482, p.190> Spre scară, la dentist, pe urmă am cumpărat câteva cărţi şi. la cinematograf, unde am văzut un foarte frumos film

They Jicd MV//? *incir booison*. cu Errol Flynen> M6 şi Olivia de

Ha\il1 – and. După film. poftiţi de Bergceri>i s-a cinăm la „Manolo Ycu

Nan Conway şi Maudie Flynn.

Între ştirile de astă-seară este una interesantă, că trupele lui

Draja Miharlovic *vr* s-ar bate la T ricst. În URSS nu prea merge bine.

Iar în Egypl este o acalmie care nu-mi place. După oprirea lui Romând.

ar fi trebuit imediat să fie atacat, văd că chiar a<e>tivitatea aeriană a slăbit.

Sunt chinuit în sufletul meu. inactivitatea aceasta mă omoară, viaţa e goală şi fără Omuleţ şi mai <şi. Pentru moment, gânduri, tot gânduri chinuitoare pentru viitor. Mai mult ca oricând aşti] fi dorit să am tot aurul acela de care afli fost acu/at că l-am luat cu mine. cu bani mulţi ce n-aş fi fi putulface. Simt că totuşi trebuie mişcat şi caut. tot caut unde şi cum Faptul că Duduia urmează acel curs la Crucea Roşie

Americană face mult ce.482, p.191> bine cauzei.

Vineri, 10 iulie în timpul zilei, nimica deosebit. Am stat acasă tot cu gândurile

370 Carol al 1I-lea. Însemnări zilnice melc şi cu dorul nebun după Pussy. Scara, am fost poftiţi la Li/

Borroughs. Serata ar fi fost plăcută, dacă Ernest n-ar fi pierdut mult la poker.

Ştirile de pe frontul sovietic continuă a fi proaste. Înnainlarca nemţilor este puternică şi adâncă, dacă în scurt timp nu reuşesc a o slav iii. Caucazul este primejduit. Când oare aceste iubite Naţiuni Unite vor dobândi ele oare o mentalitate militară? Sunt aşa de nehotărâte, vorbesc prea mult şi le e teamă de sacrificii spre a dobândi vreun suc<e>ce. În Egypt. britanicii îşi menţin poziţiile.

ce.483, p.192> Sâmbătă, 11 – duminică, 12 iulie

Sunt răcit, chiar cu ceva febră, am stat aceste două zile în pat.

Lipsa lui Pussy a lbs<o chinuitoare. Când stăteam aşa întins, totdeauna venea şi se aşeza lipită de mine. puteam să stau de vorbă cu că simţeam ceva viu şi iubitor lângă mine. Îmi lipseşte aşa de mult Omuleţul nostru drag. Incontestabil că mi-a<u> făcut mult bine aceste două zile de odihnă, căci oricât m-aş fi lăuda, altitudinea tot mă oboseşte mult.

Sâmbătă mai mult am dormit, dar luni am avut un „caffard" oribil.

De pe frontul sovietic ştirile continuă a fi din ce în ce mai proaste şi chiar ei recunosc că ar fi gravă (sic). În Egypt. operaţiuni locale de rectificări de poziţii şi de respingere a atacurilor, destul de slabe, ale lui Romând. Ambii adversari îşi dau un respiro. Ceea ce nu-mi place e că britanicii au reînceput cu oareşicare lăudăric. Cu toată activitatea destul de mare a aviaţiei, am impresia că reputaţia de pasivitate a lui Auchinleck 298 ce.483, p.193> începe din nou a se adeveri. Se face un scandal public asupra celui de al doilea i front european, aci dedesubt sunt mai ales urletele lui Stalin. Din punctul de vedere general, această respingere a Sovietelor complică şi prelungeşte războiul. Din punctul de vedere românesc, pentru prezent întăreşte poziţia lui Antonescu, dar pentru mai târziu va putea uşura situaţia, căci va putea va putea ajuta la scăderea pretenţi<i>lor sovietice. Tot răul

* în text: *îl*, depresiune profundă, melancolie

1942

371

spre bine

Luni, 13 iulie

N-am mai putut suporta patul şi m-am sculat astăzi. Am venit întrajutorai Dudui<e>i. traducând şi scriind la maşină cursul ei de prim ajutor. Manualul într-adevăr este remarcabil de bine făcut, şi trebuie să

J.ic că şi pe mine mă interesează foarte mult. După amiază, a venit C.

Cesermann să caute drapelul: mâne fiind 14 iulie are loc o serbare a

Franţei Libere, ori. cum îi zice azi. „Franţa Combatantă”. Ia care organizaţia „României Libere” de ce.484, p! 94> aci ţine să participe.

Această schimbare de denumire **s-**a făcut zilele acestea prin**tr-**o înţelegere între de Gaulle şi USA. Conform cu politica lor, ei nu vor să recunoască anticipat guvernele viitoare ale ţărilor ocupate, deci nici/pe de Gaulle, dar azi l-au recunoscut ca o forţă luptătoare alături de

Naţiunile Unite şi au admis legături politice cu el în teritoriile cari sunt

„Efectiv sub stăpânirea lui”. Însă ca o forţă armată a fost pe deplin recunoscut cu egalitate în drepturi cu ceilalţi şi chiar au numit doi delegaţi militari pe lângă ei.

Ca să trec pe alt teren, acel al gospodăriei, de câteva zile ne-a plecat bucătăreasa şi după recomandarea lui Clauzei, însărcinatul de

Afaceri al Franţei, am angajat un bucătar a [l cărui specialitate este de a pregăti în scris un menu, iar a doua zi la bucătărie să pregătească cu totul altceva. Spre scară, Berger, am jucat pichet cu el.

În URSS, tot Inn] aintează nemţii şi situaţia devine tot mai gravă.

ce.484, p.195> Marţi, 14 iulie

Presa face mare tămbălău pentru serbarea naţională franceză.

Aşa-numitele democraţii o iau ca un fel de serbare a lor. Luarea Bastiliei a marcat într-adevăr, în istoria omenirii, începutul unei ere noi. Dar nu atât acea democraţie, care atât de des a fost pervertită în decursul acelor

153 de ani, contează, cât idealismul de omenie în guvernare care a decurs de la acea vreme încoace. Azi, când două lumi se găsesc faţă în faţă, Libertatea în faţa Nazismului, simbolul omenirii se ridică şi

mai puternic împotriva tiraniei.

Am putut, în sfârşit, ieşi niţel azi de dimineaţă şi primul drum

372 Ciprul al ll-leai. Însemnau Zilnice a fost să a se/. /. Unicele muşcate pe mormântul Omuleţului nostru Au trecut aproape 3 săptămâni şi parcă nu-mi vine a crede crunta realitate

Lui Urdârcanu îi e rău. nişte dureri groaznice la rinichi: a fost azi de dimineaţă la doctor, care aşteaptă rezultatul analizelor ca să se pronunţe. Seara, masa la Ellis; au fost şi ce.485, p. l%> Messersimth-ii.

el pare obosit şi fără niciun chef de vorba.

Miercuri. 15 iulie

Am stat acasă toată /mă. nicio ocupaţie cu bucătarul s-au stricat lucrurile de-a binelea astăzi. Încât i s-a arătat uşa. Mama schimbării meniurilor a depăşit limita, a cumpărat toate cele ce trebuiau pentru ce se comandase, iar când s-a sen it masa a dat numai nişte pârjoale şi atâta lot. Fiind întrebat că de ce n-a pregătit ce i se spusese, a răspuns că a uitat lista acasă, mai mult încă. era beat turlă. Pe unruw am râs cu toţii, dar chiar în acel moment, mai ales Duduia, am forţare supăraţi.

(Joi, 16 iulie

Am mâncat singur. Duduia fiind reţinută la prânz de cucoanele cari îşi au azi întrunirea ce.485, p.197> lor săptămânală Masa s-au

terminal printr-o – beţie şi o ceartă fără pereche între Nastia şi Ale\.

Singură Duduia a rămas Irează. căci ea nu bea.

După-masă; bridge la noi. Berger. Maudic Fhnn şi Grace

Erskirte; ea de obicei. ani pierdut Vremea s-a încălzit şi nu mai plouă decât seara şi noaptea

Iii URSS. nemţii continuă cu ofensiva, iar în Egypt britanicii rezista Acest războiţi continuă în mod desesperant să se prelungească ca o zeamă lungă, fără nicio coordonare din partea Naţiunilor Unite.

Vineri, 17 – sâmbătă, 18 iulie

Dudui-o>i îi este din nou rău. Vineri am fost la dentist şi pe urmă. împreună, să vedem un film delicios al lui Walt Disney 29<J:

Cuvânt şters în text.

1942

1 O

Inimho. Duduia a început să lucreze şi la propaganda britanică.

Sâmbătă, nimica. Ernest s-a hotărât. În sfârşit, să se ducă la doctor şi rezultatul a fost mai bun decât se aştepta.

Un /iar local a început o porcărie împotriva ce.486, p.198>

mea pe chestiunea înregistrării ca străin. Eu şi cei ce sunt cu mine. fiind veniţi sub paşaport diplomatic, suntem supuşi unui regim aparte, deci toată chestiunea n-avea niciun rost. Secretaria de Gubernación s-a angajat să dec un comunicat explicativ, dar n-a făcut nimica.

Din lume, tot aceleaşi ştiri. Toată această situaţie mă îngrijoreşte. la ea se adaugă o infinită vorbărie şi chiar a început o polemică în ce priveşte un al doilea front.

Duminică, 19 iulie

Alex şi Nastia. la dejun. Pe urmă. cu toţii la Amy Schmidl. unde s-a jucat bridge. Tot ace<e>aşi lume drăguţă, scară foarte plăcută.

Luni, 20 iulie

La prânz. Ha/el şi Fred Beckman şi Bergceri>i la masă. Am vorbit despre Dorothy Frasso. care este ce.486, p.199> o nenorocită: cu gura ci spurcată a reuşit să-şi facă numai duşmani. Acele faimoase articole din presa americană, cari povesteau tot felul de inepţii asupra unor dispute ce le-am fi avut noi cu Moolsina şi cu Dorothy. spun<e>

Ha/el Beckman că ar fi fost dale de Mrs. Moots. care. prin orice mijloace, doreşte să se \orbeasca de ea.

Scara, Clubul la Clara Numin/en. am jucat câteva roberc cu

Carl Schmidl. Elizabeth Borroughs şi Tommy Miller. Erau toţi beţi turtă şi s-a râs mult

E teribil cât ne lipseşte Pusfy: Omuleţul umplea casa şi acum se simte aşa un gol. e ceva oribil.

Marţi, 21 iulie

Lucrez pe capete la traducerea manualului de prim ajutor pentru

Duduia. La ceaiu. soţii Signorct. El s-a întors acuma din Londra, nu pare prea optimist asupra situaţiunci în general, e cam montat împotriva englejilor. crede că în USA e ce.487, p.200> mai mult cap. Ne-a dat

TŢ4 Carol al II-lea. Însemnări zilnice

Câteva detalii interesante asupra \ ieţei din Anglia: E destul de mare lipsa de hrană, carne puţină, grăsime şi mai <puţină>. ouă aproape deloc, cartofi şi <var/, a> Bruxelles însă berechet. Toată lumea lucrează şi femeile sunt de un devotament admirabil, mai toate uniformizate, muncesc fără preget şi fără odihnă. Vorbind despre

eforturile ce le fac anglo-saxonii de a-şi forma armata, spunea că în Anglia e mai uşor decât în USA. deoarece e mai mult spirit şi respect de ierarhic, deci o mai mare uşurinţă de a, forma ofiţeri. El s-a dus şi s-a întors cu convoiurile. drumul lung şi întortocheat, la dus 22 de zile. trecând pe la

Islanda; la întoarcere. 17 </. de>. Pierderile sunt relativ mici. cam 5%şi mai ales în apropierea coastelor, unde submarinele au mai multă uşurinţă de a se adăposti pe fund. Despre transportarea avioanelor în

bor din USA zice că pierderile au fost destul de mari, ajungând până la 17%. dar acuma s-au redus la 7%.

Spiritul în Franţa: dar că chiar din partea lui de Gaullc s-au dat sfaturi de linişte, căci ce.487, p.201> nu este nevoie de victime inutile şi energia trebuie păstrată pentru mai târziu, când va fi mai multă nevoie de ca Gaulliştii sunt nemulţumiţi de atitudinea politică a USA şi al

Marii Britanii faţă de ei, deşi ultimul aranjament este un progres.

Spiritul este francamente antisovietic, toţi consideră că va fi una din grelele probleme de după război.

Sovieticii continuă a fi respinşi. Rostovul a căzut şi se desenează mişcarea de rabatare a nemţilor către Sud.

Miercuri, 22 iulie

Duduia a fost. de dimineaţă, la curs; marţea viitoare are primul examen, aceasta cerc şi din partea mea un mai mare efort pentru traducere., <$

După-amiaza am fost la dentist. Am terminat cu el, nu-mi place cum lucrează. După chinul dinţilor, cu Duduia şi Nastia la cinema. Am văzut un film foarte nostim, cu Katherine He [al pburn Jf10 şi Spencer

Tracy M1, *The Woman of the Year*. Seara, am lucrat la traducere.

ce.488, p.202> Joi, 23 iulie

Dimineaţa, tot lucrul cu zor la traducerelaj. La 7, cocktail dat

1942 375

la ministrul Panam<a>-ci. Jorje Boyd. Multă lume necunoscută. Am stat de vorbă cu Jones de la FBI. care-mi spune că a reuşit să stăpânească foarte bine spionajul Axei. Ce<e>a ce a mai rămas însă sunt clemente secundare fără prea multă importanţă. Lucra uimitor, că saboteurii care au fost prinşi în USA au mărturisit totul şi au dat detalii

neaşteptate asupra organizaţiilor. Captura însă cea mai importantă a fost al

sistemului de transmisiune, printr-un post de transmisiune de aci către unul din Long Island. Acesta a reuşit să ca/ă pe mâna celor de la FBI şi astfel s-au> putut prinde codul şi toate mesajile cari erau transmise de o bandă de germani de aci. Mai plictisito<a>r<e> este atitudinea ataşatului militar argentinian de aci. care lucrează din răsputeri pentru nemţi, şi al însărcinatului de afaceri al Suediei, care falsifică paşapoarte engleze. Am vorbit niţel şi cu Messersmith, care a fost foarte gentil. Destul ce.488, p.203> de critic asupra lucrurilor din ţara lui, arc mult de luptat cu unii gangsteri industriali care voiesc să facă intrigi ca să-l scoată de aci. Mi-a vorbit şi de reprezentantul „Franţei

Combatante” de aci, care lasă de dorit şi deci frânează o recunoaştere din partea mexicanilor, care ar fi destul de dispuşi s-o dee. După cocktail, am fost cu Heicn şi Nino Nasselli să mâncăm la „Manolo”.

Vineri, 24 iulie

Cât am putut, am lucrat dimineaţă la traducere; la prânz am fost la Bergeeri>i la masă şi pe urmă la cinematograf, unde am văzut o bună revistă muzicală *Babes ou Broadway*, cu Judy Garland şi Mickey

Roon<e>yi02.

Astă-noapte se împlineşte o lună de când biata Pussy s-a prăpădit. Primul lucru dimineaţa mă duc să-i pun flori şi ultimul lucru în [nainte de culcare merg cu Duduia să-i spunem noapte bună. Tot nu pot realiza că s-a dus dintre noi, mi se pare că trebuie ce.489, p.204> să apară dintr-o clipă într-alta. Ne lipseşte îngrozitor, mie mai ales; acuma, când am de lucru, îmi lipseşte bucuria de a o avea lângă mine în fotoliu când scriu.

Omuleţ, Omuleţ, de ce te-o fi luat Dumnezeu? Tu erai aşa de bună şi nedespărţită tovarăşă.

3.76

Carol al II-lea. Însemnări zilnice

Sâmbătă, 25 iulie

A venit să mă va/ă Ilie Câtărău. Amestec curios, *un* monarhist convins şi. În acelaşi timp. comunist. E foarte critic despre toate.

Admiră Anglia şi nu-i place USA Critică şi mişcarea României Libere şi pe popi. Singurul lucru constructiv este că are un plan de a

organi/a o forţă de români care să lupte alăturea de Draja Milur i iovic în gucrilebele iugoslave îmi va face un memoriu asupra acestui lucru

Toată ziua am lucrat la traducere, până scara destul de târziu

ce.489, p.205> Duminică, 26 iulie

Mai mult /. i de odihnă. Am luat prânzul la Berger. pe urmă bridge la Maudic Flvnn. Sâni Katz şi Grace Krskine. Scara, cina la

„1.2.3”.

Luni, 27 iulie

Continue în fără încetare, lucrul la traducere, mai ales că mâne

Duduia arc primul examen, pe care sunt sigur că-l va trece foarte bine.

căci de cunoscut cunoaşte materia şi dacă n-ar II la mijloc limba, n-ar fi nicio greutate.

După-amia/ă. a fost la Club. iar scara **s**-a pus pe muncă şi a lucrat serios.

Singurele ştiri importante sunt de pe frontul sovietic, unde merge din ce în ce mai rău.

Marţi, 28 – joi, 30 iulie

S-a împlinit anul de când suntem în México. ce.490, p.206>

Parcă a fost ieri şi. dacă această altitudine a dracului n-ar afecta aşa de mult pe Duduia, ar fi idealul. Clima foarte bună „casă destul de plăcută şi lumea nu se poate mai gentilă. Cu toate acele câteva de/agremente şi acea luptă continuă pentru „Reomânia> Leiberă>”. situaţia noastră **s**-a îmbunătăţit considerabil. Lumea. Îndeosebi cea neoficială, ne privesc

(sic) cu ochi simpatici. Duduia a câştigat dragostea tuturor a, aceasta mă face foarte fericit.

Proba examenului Duduia a trecul-o foarte bine. clasâ**ndu**-se.

la această primă probă, a 2-a. Aceasta îmi umple sufletul de bucurie şi

1942 377

ajută mult la urcarea prestigiului şi a consideraţieci faţă de ca Numai faptul că **s**-a înscris ia aceste cursuri a făcut o foarte mare impresie asupra coloniei americane.

Marţi la prânz, am fost să luăm masa la Sophy Hogarth. În cinstea uneia dintre gâştele ci pe care a tăiat-o. Această simpatică bătrână, de aproape 70 de afli. Îşi dă tot surplusul pentru Crucea Roşie

Britanică şi-creştea câteva gâşte pe care le vindea> în acest

scop:

ce.490, p.207>una din cic a hotărât **s**-o taie pentru prieteni şi e ace<e>a pe care o consumăm azi. Pe urmă. **s**-a făcut bridge Mai erau poftiţi Nan

Conway şi Angela Drew.

Miercuri şi joi. nimica prea interesant, afară de faptul că am fost la cinema şi am văzut un foarte bun film de propagandă USA: *To the shores of Tripoli*. Joi scara am mâncat în oraş.

Vineri, 31 iulie

Ernest a plecat la San José de Perua. ca să încerce să facă cura recomandată de doctor. Duduia şi cu mine. poftiţi de Stuart/. i-i să petrecem week-**cnd**-ul la ei. împreună cu Messersmith-ii. la Cucrnavaca.

Înainte de a pleca întru-acolo. pelerinaj la mormântul lui

Pussy. Ne năpădesc lacrămile. amintindu-ne bucuria ce o arăta când pleca la drum cu noi. La cuvintele „Pussy plecăm la Cucrnavaca" nu mai avea astâmpăr până ce nu era instalată în maşină. ce.491, p.208> şi la drum. În fiece clipă dorul Omuleţului ne copleşeşte, vai ce gol a lăsat printre noi!

La Cucrnavaca, o surpriză foarte plăcută. Colonelul Harry

Stuart locuieşte în casa fostului preşedinte Cal*les în*: după Ambasada

USA. este cea mai frumoasă şi cea mai civilizată locuinţă ce am văzul-o aci. Stăpânii, cât se poate de amabili şi ştiind să primească bine.

Suni tipul americanilor foarte bogaţi, dar binecrescuţi, mai ales ei. Nu fac paradă de bogăţie, chiar sunt foarte simpli. Lui îi plac lucrurile faimoase şi a strâns multe, pe care vrea să le puie **într**-o casă pe> care şi-o va clădi aci.

Messersmith e răcit în pat, aşa încât n-a apărut Seara, am jucat, ca de obiectu. bridge, n-am avut noroc. În sfârşit, am dormit **într**-o lenjerie civilizată şi **într**-un pat bun.

IX Curul al II-lea. Însemnări zilnice

ce.4*) 1, p.209> Sâmbătă, 1 – duminică, 2 august

Sâmbătă **ne**-am sculat destul de târziu. după ce dormisem destul de prost din cauza călduţei şi a nitului din dormitor. E o /i destul de caldă şi. În acelaşi timp. plăcută. După-masă. foarte amabil, colonelul

Sluard **s-**a dus cu mine la golf. am făcut turul terenului. Începând foarte prost şi terminând binişor întors acasă, am jucat, după obiceiul locului, bridge. **S-**a dat jos din pat şi Messersmith. care arată bine, această odihnă i-a fost prielnică Ştirile din URSS continuă a fi proaste.

Duminică e o zi frumoasă şi caldă. Astă-noaple am dormit bine.

nici mult n-am putut citi. Cum mă dau jos. văd cu plăcere cu<m>

Messersmith e şi că arată mult mai bine. La 12. mergem cu toţii la

Randsom pentru cocktail. După-prân/. **s-**a stat pe terasă, am jucat la început gin-rummv cu Mrs. Messersmith. pe urmă bridge.

Seara, după cină. Messersmith a avut chef de vorbă şi am stat împreună vreun ceas. Conversaţia a început vorbind despre Germania şi. Îndeosebi, despre Göring. asupra căruia, ca şi ce.492, p.210> mine.

arc o părere ceva mai puţin proastă: zice că este singurul conducător na/r pe cuvântul căruia puteai să contezi. De aci **s-**a antrenai asupra situaţiei actuale şi asupra viitorului. Din ce în ce găsesc pe interlocutorul meu mai nemulţumit de cum merg lucrurile în ţara lui. A vorbit cu multă stimă de şeful său. Cordell Hull. şi cu apreciere de Sumner Well<e>s.

dar adaugă că acesta nu cunoaşte chestiunile europene suficient de bine şi că de altfel la State Departament nu e nimeni cu autoritate care să

Ic cunoască. De aci. prostiile ce se fac şi altele cari se adaugă la ele şi cari îl exasperează. A vorbit din nou de „Franţa Liberă” şi hotărât mi-a spus că nu este deloc de acord cu felul de a proceda faţă de ca Zice că în lot noianul de ştiri proaste, singurul lucru bun este că e pozitiv informai că forţa ofensivă a marinei japoneze a fost frântă în bătălia de la Midwax. care. cu cât trec zilele, pare a fi fost o mare victorie.

A devenit şi personal, povesti**ndu-**mi cum mulţi doresc ca el să se întoarcă la Washington ce.492, p.211> şi să reintre activ la

Departamentul de Stat. Mărturiseşte că ar fi util şi că ar putea să curețe

Uneori. C'arbl serie frirrna englezească a lui *nazist*: *Sazi* (dar cu //

mie).

19 – 12

M (>

mult. dar că în acelaşe în ti, m^2. această muncă l-ar da gata. El

are ambiţia de a se păstra pentru momentul discuţi-Nor de pace. când este hotărât a juca un rol precumpănitor. Crede că prin septembrie, va trebui să meargă la Washington.

Noaptea, **ne-**am întors la México. după un foarte plăcut weekend; am luat cu noi pe Maria Luisa Figuctoa. O bătrână plină de viaţă şi căreia nu i-a făcut gura până acasă. Drumul şi schimbarea de atitudine au obosit-o mult pe Duduia.

Luni, 3 august

S-a întors şi Ernest de la San José de Perua. Zice că e ceva îngrozitor, de o murdărie dizguslătoare. **S-**a întors şi restul bandei cu care a fost. pare-se că cucoanele sunt încântate. În cap cu Naslia.

ce.493, p.212> Altfel, toată ziua lucru la first-aid. cu cu traducerea, care înnamtează. iar Duduia cu învăţătura. Eveniment important în casă: în sfârşit am găsit o bucătăreasă ca lumea, ştie să gătească. Iară ca Duduia să trebuiască să se ţie de curul ei şi. mai mult.

are şi ceva imaginaţie.

Marţi, 4 – vineri, 7 august

Tot mult lucru la first-aid. săptămâna viitoare este examenul final şi mai am atâta de tradus Lucie/., lucrc/ din răsputeri şi parcă lot nu înnamtează. mai ales unele capitole. Între astea, pe ici pe colo câte o im itaţie. cum a fost aceea la cina dată de Ruth Donnan. foarte bine şi foarte plăcută.

Duduia lucrează din răsputeri să înduplece – pe cei din grupul

Convoacan să meargă, lunea viitoare. la brţdg<e>-ul clubului, aranjat de

Mrs. Sluoard. Suni multe rezistenţe, dar a fost rugată de Mrs.

Messersmith **s-**o ajute în ce.493, p.213> această direcţie şi cred că reuşeşte destul de bine. Ernest a plecat de astă-dală la Tehuacan. ca să vază cum este acolo: singura critică <pe> care am auzit-o e de la Nastia.

care a declarat că este oribil căci în odăi sunt covoare.

primul ajutor

Me ()

Carol ni II-lea. Însemnări zilnice

Aceleaşi ştiri proaste, tot mai proaste de pe frontul sovietic; pe restul fronturilor apatic, afară de foarte seriosul bombardament din zilele trecute asupra Diisscidorf-ului.

Sâmbătă, 8 august

Seara, dineu la Ambasada USA. foarte bine. Tot grupul Coyoacan la care se adaugă un senatoi al Statelor Unite din New México. Chavez. tip de mexican, cu toate că afirmă că e spaniol. Îmi explică de unde vine acest nume: de la *llave*. cheie: era dat de regii Spaniei acelora cari prezentau cheile cetăţilor după recucerirea lor de la mauri. Obişnuitul bridge. Messersmith arată bine şi zice că şi-a revenit cu totul.

ce.494, p.212> Nemţii continuă a înainta ca în unt în direcţia Caucazului. Primele zăcăminte petrolifere sunt serios ameninţate.

Duminică, 9 august

Spre a putea curma orice scuză pentru neparticiparca. mâne. la bridge>-ul lui Mrs. Stuart, s-a hotărât ca ziua lui Amy Schmidt să fie sărbătorită azi printr-un parly la Millerii. Ca întotdeauna, atmosferă plăcută şi vioaie. Am jucat un bridge interesant. În care am lacul câteva lovituri frumoase. i

Fetiţa lui Ethel. Filena, este din ce în ce mai drăguţă şi ia parte activă la viaţa socială. Bufet excelent cu mâncări mexicane

Luni, 10 august

Cu chiul cu \ aiul s-a reuşit a se aduce ceva lume la ziua de Club organizată de Mrs. Sluard. care ce.494, p.215> de fapt nici nu face parte din acest grup. Toată chestiunea a fost ca să se facă plăcere Messersmith-ilor. Cucoanele au mai venit, între domni: în afară de mine.

Hughes, de la Ambasadă. Tommy Miller şi Ellis. Bine că au mai fost şi ăştia, au venit că Duduia şi cu mine i-am rugat în genunchi s-o facă.

Păcat de Mrs. Stuart, că s-a încăpăţânai să organizeze întrunirea Clubului când n-avea nicio cădere s-o facă. Sunt oameni simpatici când îi cunoşti, dar că are păcatul că vrea să se impuie cu tot dinadinsul şi astfel, în mod inutil. Îşi pun<e> lumea în cap. Trebuie să

1942 381

mărturisesc că dacă n-ar fi fost de dragul lui Mrs. Messersmith. nici nu m-aş fi 11 dus şi n-aş fi îl lăsat pe Duduia să se amestece, căci aceste procedee nu-mi plac.

De dimineaţă a fost vreme frumoasă, dar după-amia/că> a început o ploaie torenţială, în drumul meu până în centru şi de acolo la hotelul „Reforma” m-a plouai de 4 ori. dintre care de două ori torenţial

Bridg<c-ul făcut la hotel, n-a fost nici animal, nici plăcut, ca de obicei. fie că atmosfera era încărcată. De că mie lui nu-a fost deloc bine, De altfel, de îndată ce.495, p.216> ce m-am întors, am terminat traducerea paginci la care lucrasem după-amiaza şi m-am culcat de îndată.

Din lume. ştiri cam tot aceleaşi: germanii continuă a înainta în mod îngrijorător înspre Cauca/. pare-se că au atins câmpurile petrolifere de la Maikop 304. chiar dacă n-au fost luate încă. sunt azi inutili/tfbile. fie prin distrugerile ce trebuie să se iI făcut. Ile prin apropierea inamicului Singura ştire mai interesantă, de sursă japoneză, că americanii ar fi avut mari pierderi **într-**o luptă navală din vecinătatea insulelor Solomone *M*. ceea ce este un semn că mişcă ceva pe acolo

Până azi de dimineaţă comunicatele USA erau complet mute asupra acestor operaţiuni.

Marţi, 11 – Joi, 13 august

M-am culcat, **simţindu-**mă rău. luni seara. Ce a fost noaptea şi îndeosebi ziua de marţi, numai Dumnezeu ştie şi Duduia, care cu

ce.495, p.217> devotamentul ei obişnuit. m-a îngrijit. Foarte de mult nu, m-am simţit atât de rău. de o slăbiciune şi de o somnolenţă nemaipomenite, împreună cu un sentiment de greaţă, care m-a făcut să vărs de două ori Am avut febră destul de mare. 38.7. De astă dată am chemat doctorul. Sollinger. fiind bolnav, a trimis pe colegul său. tot elveţian, dr. Fritz von Mohr. originar din Engadinc îţi a doua / «i. deşi a scăzut febra, m-am simţit tot atât de prost, probă că în aceste două /de n-am putut pune mâna pe o carte, cât de mâncat să n-aud de aşa ceva.

În sfârşit, a treia zi lucrurile **s-**au îndreptat ca prin minune, sfâşietoarea durere de cap care m-a ţinut trei zile a dispărut graţie unei injecţii de ergolină. Joi. În sfârşit, am redevenit om şi de îndată statul în pat mă

„ÎS2

Carul al 1I-lea. Însemnări zilnice apasă, deşi mă simt aşa de slab ca şi cum aşti fi zăcut timp îndelungat.

Mi-a revenit pofta de mâncare şi am citit toată ziua.

Prost, prost de tot merge în Caucaz. chiar cu pierderile de cari vorbesc sovieticii. Înnjaihlarca nemţilor, de la luarea Roşiorului, a

ce.496, p.218> fost fără încetare. Mă aşteptam la mai multă rezistenţă a Armatei Roşii, pe această direcţie vitală; şi văd cu groază

hoardele naziste, apropiindu-se de Caucaz. ul adevărat, adică de munţi, cari nu sunt bariera pe care contam.

Un început de activitate sunt operaţi<i>le în Solomone. dar americanii vor trebui. Întâi, să puie piciorul solid acolo. Înnlainic de a le putea întrebuinţa ca o trambulină pentru operaţiuni ulterioare Din

Solomone. pe continentul Asiei este o calc lungă în toată această mizerie, ce este mai îngrozitor e drama populaţi<i>lor în ţările ocupate de Axă. Niciodată brutalitatea teutonică nu **s**-a dezlănţuit cu atâta furie neînfrântă şi cu aşa mare număr de victime inutile şi inocente.

În Ţară. văd că Antonescu ar fi dat mâna cu Maniu pe chestiunea transilvăneană, ori cine dă mâna cu acest trădător vândut nemţilor este el însuşi însemnat pe viaţă

ce.496, p.219> Vineri, 14 – luni, 17 august

Am putut. În sfârşit, să mă scol; mă simt tare slăbit, dar totuşi este o bucurie să ieşi după atâtea zile de pal. De îndată m-am pus pe lucru şi ani reuşit, până la amiază, luni. să traduc şi restul capitolelor de first-aid. decari avea nevoie Duduia pentru examenul final de marţi. *En* este destul de nervoasă, căci arc greutăţi cu limba şi la majoritatea chestiundor. după câte ştiu, trebuie răspuns în scris. Din fericire pentru **ca s**-a admis să le scrie în franţuzeşte. Pentru Crucea Roşie Americană este este mai important să ştii. decât în ce limbă ştii Eu sunt foarte încrezător şi sunt sigur că se va întoarce acasă cu diploma în buzunar.

Zilele acestea am primit de la revista „Life” propunerea să scriu un articol asupra lui Hitler şi altele. În principiu am primit.

Ştirile din lume sunt chinuitoare şi gândul meu nu **s**-a oprit o clipă a le măcina. Se vorbeşte aşa de mult de libertate, dar în acelaşe în

timp nouă românilor, cari voim să luptăm ce.497, p, 220> alăturea de

Naţiunile Unite, ni se pun. Iară încetare, beţele în roate, nici măcar

1942

383

posibilitatea de a face un efort nu mi se mijloceşte. Adevărat, spune

Messersmith. proşti şi orbi sunt acei de la State Departament. În acelaşe i – timp. Marea Britanie, cu ochii la obiective prezente, vorbeşte numai desaharca sovieticilor şi crede că a făcut mult. Se

repetă veşnic ace<e>aşi greşeală de care Hitler a profitat atât de mult. de a lăsa pe toţi să fie bătuţi pe rând. Se vorbeşte de un al doilea front, dar nu se ajută măcar la formarea unuia ascuns, care ar putea ajuta aşa de mult.

Suce csul lui MacArthur în Solomone se consolidează. În

Mediterana a avut loc o luptă de convoaie zilele acestea, în care.

Incontestabil, englejii au avut pierderi, dar nu aşa de serioase cum pretinde Axa.

Marii, 18 august

E ziua de naştere a lui Nicolae, aceasta mă face să mă gândesc ce prost **s**-au purtat membrii ce.497” p.221> familiei mele cu mine. nu numai că n-au făcut niciun efort să se apropie de mine, dar nici măcar n-au crezut de cuviinţă să răspun/ă când am făcut cu încercări. În cap cu Disabetam şi Nicolae *M*) *y*. Adesea, între altele, şi aceste gânduri vin să mă mai amărască Singurii Ileana a făcut, pe când eram la Sevilla.

un gest.

Duduia şi-a trecut, azi de dimineaţă, examenul. După câte mi-a povestit, n-a fost peste măsură de greu şi am putut deduce că a răspuns cum nu se poate mai bine la întrebările puse Deci eu am u\ ut dreptate, n-avea nicio cauză să-i lic teamă. Reuşita aceasta mă bucură nespus de mult. Şi cu azi după-amiază. am terminat deiânâtiv traducerea manualului la catolici e azi Sf. Elena, aşa încât, din multe părţi. Duduia a fost sărbătorită cu flori şi mici amintiri Aceste manifestaţiuni spontane mi-au făcut mare plăcere

După-masă. a venit. (*neirunui*). pentru obişnuila partidă de pichet. Bafta lui este ceva neii Kiipomenită.

De la părintele Moraru. O telegramă, zicând că soseşte mâne după-masă. aceasta. În sfârşit, este ce.498, p.222> o ştire. Nimica <nu>

e mai oribil decât, când ai fost obişnuit să fii în curent cu toate.<să nu poţi să ştii ce se petrece Ştirile din ziare au devenit aşa o hrană pentru proşti. Încât nu mai poţi măcar să deduci ceva. Formule goale şi

3 X4 Carul al II-lea. Însemnări zilnice lăudăric. iată tot. Cât de jos a ajuns această lume politică, este de disperat. Se anunţă că a avut loc o întâlnire Churchill – Stalin. Se înţelege, multă vorbărie despre cel de al doilea front ţi despre lupta împotriva hitlensmului şi al acoliţilor săi. Altfel, nimica important de însemnat.

Miercuri, 19 august

De dimineaţă, după efortul Duduieci >la examenul de ieri şi după ce **ne-**am culcat târziu a/. i-noapte. **ne-**am şi sculat târziu. Suntem în plin **într-**o epocă de ploi. a fost şi astăzi o furtună. Spre scară, un telefon de la părintele Morarii că a sosit cu mai mulţi. Bloomfield.

Austecn. Powcrs şi alţii doi. Cum au făcut drumul ce.498, p.223> cu automobilul şi cum eu vreau întâiu să m-informez. I-am poftii numai pe popa la cină.

Îl văd plin de entu/iasm. foarte sigur că, cu toate greutăţile prin care a trecut, şi mari au fost. de acuma, graţie influenţei pe care zice că o are Aeu >siccn la State Deparlament. totul se va îndrepta. El pune totul în spinarea comuniştilor, care mână în mână cu Davila şi Litvinov, ar fi împiedicat venirea mea în USA. Au mers până la arestarea părintelui Opreanu. dar a putut fi scăpat. El mai mult necazurile prin care a trecut ni **le-**a povestit în astă-seară. rămânând ca mâne. când vor veni ceilalţi. să mi se expuie planul şi programul.

Înainte de culcare, deşi e vreme urâtă, m-am dus să spun noapte bună Omuleţului. Aşa ne apasă pe amândoi lipsa ei. e îngrozitor.

Joi, 20 – luni, 24 august

N-am putut scrie atâtea-zile. căci. din nou, m-a<e.499, p.224>

pocnit boala, de astă-dală rău de tot. O îngrozitoare intoxicaţie care m-a apucat în decursul nopţii de miercuri spre joi. Până dimineaţa am tăcut şi chiar m-am sculat, căci Duduia **s-**a dus la Crucea Roşie ca să-şi culeagă rezultatul şi aveam atâţia invitaţi la masă. Am încercat marca cu degetul, dar n-a mers şi când Duduia **s-**a întors cu splendidul rezultat de 99 de puncte, în loc să ne putem bucura, m-a găsit întins pe canapeaua din salon rău de tot. Repede la pat şi ea> chemat doctorul von Mohr. 4 zile de pal şi de luptă cu această foarte puternică

Io42.15

Intoxicaţie.

În acest răstimp. Ernest. cu ajutorul lui Bloomficid. a cules tot materialul de la Austeen. Dacă lucrurile ar fi aşa cum /.ice el. prea din calc ar fi frumoase, mic tot mi se par cam îndoielnice. El spune că trebuie să numesc doi delegaţi, unul de 3 generaţii american, iar celălalt român (se recomandă Urdărcanu). care să discute cu State

Departament reorganizarea mişcării „României Libero”, Va trebui făcut din nou un apel la fracţiunile româneşti. În afară de Davila. care

ce.499, p.225> este francez., şi acei cari vor refuza să se ralic/e vor fi puşi la o parte Comitetul mişcării se va reorganiza, de fapt sub conducerea mea şi cu oblăduirea Departamentului de Stat. Eu voi fi chemat acolo în urma cererilor” tuturor cercurilor catolice, evreieşti, protestante şi American Legion. Cine împinge în special sunt”, se pare.

clementele militare, care mă consideră absolut necesar cauzei. Ea această părere **s-**a raliat şi Cordell Hull, cu toată opoziţia lui Sumner

Well<e>s. care cântă în strune lui Eden. Ei vor ajuta şi băneşte pentru propaganda şi presa mişcării. După cum spuneam, mi se pare din cale afară de frumos, dar m-îngrijoreşte obstinaţia de a elimina ambasada locală, cu toate că rapoartele lui Messersmith sunt cât se poate de calde

Cu toată boala mea, am fost silit duminică să-l văd pe Morarii, căci trebuia niţel remontat, căci atacurile cele mai violente au fost date împotriva participării bisericii; aceştia de aci nu pricep care a fost în decursul istoriei noastre rolul covârşitor, naţional şi politic, pe care l-au

ce.500, p.226> jucat preoţii şi bisericile româneşti în toate mişcările patriotice. Luni, când l-am văzut pe Austeen. i-am explicat aceasta…

Cam o jumătate de ceas i-am văzut pe fiecare şi am fost frânt de oboseală.

În tot decursul acestor zile. situaţia internaţională a rămas în linii generale ace<e>aşi. afară de faptul important că luni scara, **s-**a anunţat că prima din republicile Americci de Sud. Brazilia, a declarat războiu’ Axei. adică mai precis, în urma scufundărilor conţinu<e de

În text: *cerurilor*

În text: *este*.

Carol în II-lea; Înseninări zilnice

a se. se consideră în stare de războiţi cu Germania şi Italia, Se crede că exemplul va fi urmată şi de altele, este numai un început

Marţi, 25 august

Am mişcat astăzi din dormitor. îmbrăcâ**ndu-**mă m-am dus.

după-amia/ă. să lucrez în birou. Duduia, din nou. nu se simte bine şa este foarte enervată, căci. din toate conversaţi i – le din zilele din urmă.

n-am putut scăpa fără să ce.500, p.227> dau lui Austeen o scrisoare, destul de anodină de altfel Ea **s-**a opus la aceasta şi. ca

rezultat, cel mai mic lucru o face să sară în sus A fost. totuşi o zi ceva mai frumoasă decât cele trecute, a plouat mai puţin.

Suni îngrijorat de situaţia mondială **Azi-**seară erau temeri ca declaraţia de războiţi a Braziliei să n**-**aibe repercusiuni asupra

Portugaliei şi aceasta, adăugată la declaratium foarte belicoase ale lui

Franco, să nu provoace un nou focar de lupta în Peninsula Iberică Dacă este o umbră de adevăr în această ştire, din nou anglo**-**savoiui pierd o ocazie, de astă dată cea mai avantajoasă bază pentru deschiderea unui nou front ofensiv asupra căruia atât de mult se pălăv răgeşte. Dar nu se va face nimica. Portugalia e prea abilă, fiind afară de conflict „este singura fereastră a Furopei rămasă deschisă. Seara, trista veste că

Georgie Kent *im* ar *l*". fost omorât astăzi **într-**un ace idem de au ion

ce.501, p.228> Miercuri, 26 august

Se confirmă ştirea morţii lui Georgie kent. Pleca în misiune spre Islanda şi marele hidroavion cu care zbura **s-**a lovit de pământ undeva în Scolia C.). Durerea lui Aunt Ma> „" trebuie să fie enormă, căci el era preferatul ei. Din toată această nenorocire poate să iasă şi ceva bun. O mai strânsă legătură între familia regală şi popor, sacrificii de sânge simt adesea cheaguri foarte puternice A/. i**-**seară Duduia a fost la Ambasada braziliană, toată lumea foarte gentilă şi prevenitoare.

De peste tot primesc semne de interes pentru boala mea. Mi **s-**au pus la dispoziţie 3 casc în Cucrnavaca. Într-adevăr mă mişcă aceste probe de simpatic, toţi se sforţează să se arate cât mai gentili posibil

1942

387

Sunt însă nervos şi j „ai le caffard". O fi aşteptarea unor răspunsuri în care n**-**am prea mare încredere. o<r> ÎI ştirile din lumea întreagă, cari prin continuitatea lor încep a II îngrijorătoare. În URSS. nemţii pătrund şi mai adânc Jn Cauca/ ce.501, p.229> şi abia se constat<a> unele reacţiuni locale; cum vor oare Naţiunile Unite să se întâmple vreo reacţiune dacă nu sunt capabile să arate mai multă putere şi activitate?

Raidul „comando"**-**urilor de săptămâna trecută la Dicppe rămâne pentru mine un mister.ee a voit să însemneze. Pentru prostime

se găsesc destule explicaţii, dar pentru cine poate să vază nu prea e ceva precis.

Cu aceasta. mi/cri<i>le ce le au de îndurat popoarele supuse jugului nazist cresc pe zi ce trece. Se spune, cu destulă insistenţă şi în cercuri destul de serioase, că în Franţa nemţii sterilizează pe noie în

născuţi. Toate aceste rafincrii de extirpare puse la îndemână de posibilităţile moderne ale ştiinţei vor trebui şi ele crunt răzbunate.

Problema că ce se va face cu acest popor german devine, pe zi ce trece, mai acută. Iar la aceasta se adaugă pentru mine că Ţara mea şi poporul meu luptă cot la cot şi în folosul acestor hiene, e îngrozitor.

ce.502, p.230> Joi, 27** august

Cu toate că reiau ceva viaţa, am ieşit niţel la soare, m-am dus să pun flori la Omuleţ şi m-am aşezat ca oamenii la masă. totuşi am avut un cafjfard îngrozitor.

De dimineaţă, a venit Powcrs. acela recomandat de părintele

Moraru pentru a se ocupa de chestiunea presei. Am vorbit cu el şi l-am strunit întrucâtva ca să aibă un mai bun background” * pe care să-şi brodeze faptele pentru articolele <pe> care vrea să le scrie. I-am explicat că credinţa mea în progres a fost în special bazat<a> pe cultură şi am făcut legătura între aceasta şi democraţie.

Ca ştiri, pare-se că începe a mişca ceva în Africa. Britanicii anunţă că se aşteaptă la un puternic atac din partea lui. Romând. Aceasta sunt prost dispus; clin în *avoii*; *le ca/ard*, a fi prost dispus.

În text: *29*”.

teniei, fundal, fundament; în text: *hackgrownd*.

3 XX

Carolui Ll-lo. ti... Înseninări zilnice este aşa de caracteristic<a> pentru pasivitatea Naţiunilor Unite, veşnic aşteaptă să primească palme.

ce.502, p.231> Vineri, 28 august

Cum a deschis ziarul. Duduia a găsit o informaţie care pare a fi senzaţională: se vorbeşte de Antonescu ca muribund şi de o ceartă între Mihai Antonescu şi generalul Coriieliu Dragalina asupra unei eventuale moşteniri. Aceasta poate să aducă o situaţiune internă foarte gravă. Dintre cei doi oponenţi, unul e prost şi altul peste măsură de ambiţios, în tot cazul, orice ar fi este un semn de slăbire al regimului actual. O dispariţie a lui Antonescu este şi dispariţia unei legende, numai să nu aducă prea multă apă la moara lui Maniu.

A fost, azi. O zi frumoasă, caldă şi fără ploaie. Am putut sta ceva afară, ceea ce mi-a iacul mult bine. Spre scară, a venit Tommy

Miller să mă vază.

Sâmbătă, 29 august

O zi frumoasă, fără evenimente importante. Am lucrat niţel la fiori în grădină şi simt că călce.503, p.232> căldura soarelui mi-a lacul bine. Duduia a fost în oraş. Ernest. Întorcându-se de la Berger, a avut, un accident: un tip cu o scândură l-a lovit în parc-brisc. din fericire n-a fost grav, deşi ar fi putut fi destul de rău.

Duminică, 30 august

De dimineaţă am fost la un concurs hipic al „Club Hippism

Français". Pe lângă filmare, a fost şi o filmare a vestitei femei toreador.

Concila Citron. Din această cauză, dezordinea, destul de obişnuită de aci. a fost şi mai sporită, şi concursul, care trebuia să înceapă la 10, abia la 1VA a avut loc. Duduia, care a venit şi că a fost exasperată. Cai frumoşi şi unii călăreţi buni. Între care un băieţaş de 13 ani, fiul Domnului

Fronc, preşedintele Clubului, care a Iacul un parcurs de toată frumuseţea. Urdărcanu a concurat şi ei, deşi este un meşter, fără succes.

Spre scară, la MIH – crii sindrofie mare, ca de obicei s-a jucat

Hi parbriz; în text este: *parrhrise*

1942

3.89

bridge. Am fost primit ce.503, p.233> de toţi cu mare dragoste şi cu semne de bucurie pentru prima ieşire după boală. M-a mişcat foarte mult;

Luni, 31 august

Din nou. Dudui: e>i nu-i e bine. a stat în pat toată ziua. Am*

(„ost. dimineaţa, cu Miller să văd un stalion-wagon pe care aşti fi dorit să-l cumpăr şi pe urmă am vizitat; din nou. grădina lui. care este. În momentul de faţă. foarte frumoasă M-am ocupat de a şi găsi ceva frumos, drept dar. pentru scumpa mea Duduie, de /lua ei. E aşa de greu de a găsi ceva. frumos, din fericire Tommy îmi dă o mână de ajutor.

Ştirile par a fi ceva mai bune. rezistenta sovietică se întăreşte, chiar. În unele sectoare, au contraatacal cu succes.

Marţi, 1 septembrie

Se împlinesc 3 ani de la începutul acestui <c. S04, p.234>

groaznic ră/. boiu. Pentru mine. trei ani de durere, de luptă şi de nelinişte.

Din prima zi. am fost pentru acţiune alăturea de Aliaţi, am dorit-o şi am crezul că pentru Ţara mea era cea mai bună soluţie de viitor. Un singur om m-a priceput şi a fost alături de mine. Armand Călinescu. şi. dacă n-ar fi fost presiunile atât de puternice ale multora, azi eram în luptă unde trebuia. Probabil nici Călinescu nu era mort şi eu nu eram aci pe plaiurile surghiunului. Câtă absolută dreptate am avut eu şi sărmanul

Călinescu. Cred că în Ţara mea am fost singurul care am prevăzut şi am avut convingerea că Statele Unite vor intra în luptă Dacă câţiva alţii >

ar fi putut împărtăşi această convingere, le-ar II fost mai puţin teamă şi ar fi fost mai puţin impresionaţi de fulgerătoarele suc<e>cse ale germanilor Dar şi Franţa şi Anglia au marca lor parte de vină;

pasivitatea lor exasperantă, felul cum au lăsat Polonia să fie zdrobită fără nicio reacţiune. a adus apă la moara izolaţioniştilor noştriţi. a făcut să nu pot fi susţinut de un ce.504, p.235> puternic impuls de opinie publică. E cam târziu, dar totuşi îmi fac reproşuri că n-am fost destul de energic ca să impun părerea mea. Multe n-ar fi fost şi de ce fricoşilor le era teamă, tot n-au scăpat, războiul va fi totuşi dus şi pe în text: *fin*.

v) 0

c'urol; îl II-lea. Însemnări zilnice teritoriul nostru şi va fi dus de sovieticii i. ceea ce va fi o nenorocire cu atât mai mult astăzi este ne\oic de a duce această luptă pentru „România

Liberă", singurul sori, de scăpare pentru Ţara mea. Organizarea ci trebuie făcută cu orice preţ. trebuie ca România ade\arată să fie în această parte a baricadei, trebuie ca o unitale românească să lupte alaiuri de Naţiunile Unite, trebuie! Trebuie, cu orice preţ!

l) e dimineaţă, a venit l'owers cu fotograful Bucovici şi l-a pus să facă unele poze de care are nevoie în vederea articolelor ce vrea să le scrie. Pe urmă. am stat din nou de vorbă cu ei şi i-am dat toate detalii>le de care are ne\ oie După câte pol vedea, pricepe multe şi în spiritul cel just Mi-a spus că dorinţa lui este de a scrie o carte asupra

Dudui e i. căci consideră că este persoana cea mai nedreptăţită

ce.505, p.236> din lume

Duduia s-a dus la un prânz de cucoane la Ambasada USA. aşa încât am rămas acasă să-mi văd de lucrurile mele Am lucrat serios în grădină la curăţatul florilor.

Scara, la Baletul rus. disidenţa aceluia original al colonelului

Basil. Protagoniştii sunt lima Baranova. Doline şi Ana Markova.

singura adevărat bună. Au dat *Carnaval*. *Coppelia* şi o parte din *la hel/e au bois e/ormam*. de Ceaikovski Jl”. singura bine dată. Teatrul, ultraplin. dar foarte puţină lume cunoscută.

Ştiri din lume că Rommel a început aşteptatul său atac”. În

URSS. cu toată activitatea Sovieticilor, germanii tot înaintează.

Miercuri, 2 septembrie

E ziua Dudui<e>i. În sufletul meu am făcut atâtea urări iubitei să-i dec Dumnezeu mai ales sănătate, să-i dea puterea de rezistenţă şi cât mai multă fericire şi ce.505, p.237> mulţumire sufletească

Toţi prietenii de aci au voii s-o sărbătorească în felul lor.

printr-un „suqirisc party”. Chestiunea iniţială de Millerii a fost pregătită cu mult mister, căci Duduia nu trebuia să ştie nimica, de fapt îi spusesem. Ca efectul surprisc să aibă loc. după-masă am fost la cinematograf şi am văzut două filme bune. Prunul *Cavalerii aerului*, de propagandă, despre şcolile de pregătire a piloţilor de bombardament, al

1942

391

doilea”, o foarte nostimă comedie *Skul my hig mouih*. cu Joc E. Brown.

am râs de ne-am prăpădit.

Întorşi acasă, am găsit toţi prietenii adunau în salon, au primit pe Duduia cu tradiţionalul lor „Happy birthday toyou”. Erau de faţă.

În afară de Milleri. Mrs Messersmith. Mic Ylurbi. Heicn Knudsen.

Dorolhy Ellis. Maudie Flynn. Sophy Hogarth. cuplurile Nasolii.

Borroughs. Randsom. Boyriton şi Bei ger Duduia a fost foarte mişcată, mai ales când i-au dat darul lor. un platou de argint cu iscălitura tuturor

Pentru unii poate să pară niţel copilăros acest fel de a sărbători pe cineva, dar este mişcător şi atât de ce.506, p.238> curat sufleteşte. Nu numai că vin cu darul la tine \ dar în grija lor cade şi pregătirea cinei, care a fost excelentă, şampania dală de noi a fost foarte apreciată.

Petrecerea a fost plină de viaţă şi toţi au avut acrul de a petrece

foarte bine. După obiectu. s-a terminat prin bridge.

Ştiri din lume cam sumbre. Stalingradeul> este în mare primejdie şi atacul lui Românicl a pătruns adânc flancul britanic. A fost.

din nou. astă/. i ca să ne amintească că suntem în se/unul ploilor, o formidabilă rupere de nori asupra Coyoacanului.

Joi, 3 septembrie – A plouat mai toată ziua torenţial. Seara am fost din nou la balet, au dat trei *Slavonica* pe muzica lui Dvořák, destul de bun *Rill the Kicl* o elucubraţiune*” * modernă cu cowboys şi bandiţi, o idee care ar fi putut fi frumoasă, dar. aşa cum a fost interpretată, friza ridicolul Ultimul

ce.5 () 6, p.239> număr a fost „*La bien aimée*” pe muzica lui Schubert şi

Lis/t „\ cu Markova, incontestabil cea mai bună balerină din toate câte au fost aci. ansamblul însă, este mult mai slab decât acela al lui Basil şi dă o impresie sărăcăcioasă.

Duduia mi-a făcut o mare bucurie, aducându-mi un foarte nostim portţigarct.

— a»:

În lexl *a doua*.

„La nmiţi ulii!”

În text: *chicnihaţiune*.

3 l) 2 Care) al II-lea. Înseninări zilnice

Din lume: în Africa, linia aliată rezistă, în URSS merge prost, iar în China, japonezii sunt împinşi de eroicele trupe ale lui Cian-kai-şi.

Vineri, 4 septembrie

De dimineaţă. În ziare o ştire de cea mai mare importanţă.

Franco l-a îndepărtat pe cumnatul său. Serrano-Suiier. de la Afacerile

Străine, din Guvern şi de la Secretariatul f a>langei. Înlocuindu-l cu generalul <Gomez> Jordana *i ţi* la minister Aceasta înseamnă un reviriment foarte important şi un semn că Spania începe a întrevede victoria Naţiunilor Unite. Eu sunt răzbunai, mi-a lacul o plăcere nespusă aceasta ştire, că ce.508*, p.240>indi\ idul acela care ne-a lacul atâta rău şi care este autorul bolii Duduiei. a fost în sfârşit pus la o parte. Mulţi trebuie să fi respirai şi foarte mulţi în Spania trebuie să se fic

bucurat de această schimbare.

După-amiaza. a plouat din nou torenţial. Spre scară, un telefon

cu lotul neaşteptat de la Jurawski. care a sosit de la Buenos Aires. În drum spre Washington. După multe peripeţii, a reuşit să scape din

Spania. Ne-a făcut o foarte mare plăcere această ştire şi o mai mare să-l putem vedea mâne la prânz. Scara. Ernest a ieşit şi am rămas singur cu

Duduia. Ca în zilele bune. am stat şi am ascultai la Radio muzică şi ştirile. Mi-a făcut o nespusă bucurie.

Ştirile, din fericire, sunt mult mai bune", mai ales din Egypt.

unde trupele USA au intrat îl] joc. nu numai în aer. dar şi pe uscat.

Atacul lui Rommel a fost oprit şi arc acrul că la Sud. tocmai în sectorul primejduit, sunt anglo-americanii. cari au luat iniţiativa la sovietici se dau lupte grele la StalingradiU şi. pe de altă parte, pentru prima dată.

Budapesta a fost bombardat a>.

ce.508, p.241> Sâmbătă, 5 septembrie

Ziarele sunt pline de schimbarea din Spania, majoritatea se bucură, arătând mult optimism, cu toate că alţii zic că el le o chestiune

Cadrul 507 reproduce defectuos pag. 23K-239.

Iniţial scrisese: *din nefericire, suni mult mai puţin hune*, tăiat apoi.

1942 393

de curăţa re> politică internă.

La p râhx: Jurawski. Ne-a povestit o parte din întâmplările lui.

Fusese arestat şi dat în judecata instanţelor militare sub pretext de spionaj. După o deţinere de 6 luni. În care timp zice că a fost bine tratat, i **s**-a dat drumul. Închizâ**ndu**-se dosarul cu rezoluţia că eram liber să părăsesc Spania, oricând voiam. Această hotărâre este extrem de importantă şi poate să vie **într**-ajutor pentru chestiunea bagajelor. Ştirea fugei noastre a fost răspândită în Spania abia da> 5 zile după plecarea noastră şi. până astă/.i. cu toată vorbăria lui Joly.nu se ştie încă exact cum **s**-au petrecut lucrurile. Pare-se că posturile de graniţă n-au fost am/. ale să ne împiedice. Acestea sunt mai toate ştirile ce mi **le**-a dat. Din

Spania a fost expulzat şi a trecut în Portugalia, unde /. ice că n-ar fi fost bine tratat. ce.509, p.241> de acolo l-au scos engle/. Îi. L-a văzut pe

Pangal. căruia i-a dat un raport care n-a sosit niciodată, de altfel

I-a găsit nu prea bine dispus.

Din Portugalia a trecut în Bra/. ilia şi în alte state ale Americii de Sud. Azi este în drum spre Washington, unde doreşte să se întâlnească cu generalul Sikorski ca să organi/ele o legiune polonă în

Brazilia.

Scara. Berger. am jucat până dimineaţă pichet, el cu obişnuita lui baftă.

Ştiri destul de bune. mai ales din Egypt. unde forţele aeriene dobândesc mari suc<e>esc asupra” lini<i>lor de aprovizionare ale lui

Romind. În URSS. germanii înaintează foarte încet şi pu mari pierderi la Stalingrad; din nenorocire sunt acolo şi trupe româneşti. **S**-au efectuat şi o scrie de bombardamente, între altele asupra Budapestei şi

Vienei.

Duminică, 6 septembrie

Se împlinesc doi ani de la acele zile nenorocite. ce.509, p.243>

când. odată cu plecarea mea, **s**-au abătui atâtea nenorociri asupra Ţării.

Ca orbie m şi, mai ales. ca fricoşie m şi laşie în **s**-au purtat oamenii noştriţi. Păcal de Ţara cea frumoasă şi mănoasă care era în plin avânt.

Dar la ce te ajută să plângi astă/.i. trebuie să nădăjduieşti şi să te pregăteşti ca să fii în stare să ajuţi ca să îndrepte/. i tot acel rău.

Fiind duminică, nimica important. Ernest **s**-a dus la Cuernavaca

HHAHI

v) – 4 Cnrol ăl II-lea. Iiişciiinări zilnice cu Jurawski. iar noi. seara, am poftit pe Tomm y şi Ethei la un bridge în 4. Seară plăcută şi liniştită

Luni, 7 septembrie

Se Împlinesc 2-ani de pribegie şi 2 ani de la oribilul atentai de la Timişoara. Nu plâng, ci mă gândesc. mă gândesc la multe, şi venirea lui Jurawski a răscolit şi reîmprospătat multe reflexii. Am trecut prin multe în aceşti doi ani şi mai ales aceleşase luni\de quasi prizonierat în

Spania au fost îngrozitoare şi au costat mult difţ punctul de vedere al

ce.510, p.244> prestigiului meu. De aci se trag multe şi nepriceperea anglo-saxonă este nu se poate mâi de neînţeles, Văd că mesagiul ce trebuia să vie de la Washington. În urma celor spuse de

Ausicen.

Întârzie, n-o fi după cum crede Duduia, un escroc. Num – i vine a crede Ce<e>a ce mă şifonează în această afacere este insistenţa de a a

elimina din chestiune Ambasada de aci. Cu niţel sprijin, din partea lui

State Departament, ce n-aş i putea face Mă simt încă atât de capabil de a fi util Ţării mele.

Cel puţin. În mijlocul tuturor acestor nenorociri, am avut norocul de a ajunge pe acest pămâiU primitor al Mexicului, climă bună.

Dacă n-ar fi înălţimca. care mie nu-mi face nimica, dar Duduieci>

nu-i favorabilă deloc, **ne-**am simţi, pe cât e posibil, fericiţi.

Ah1 de aş putea aduna împrejurul meu un stat major cu care să pot lucra, să mă pot informa, să pot intra în legătură cu Istanbiilul şi de acolo cu cei de la noi. Va verii momentul în care răzvrătirea se va produce. Toate ţările ocupate se pregătesc, singur bietei României nu i se dă posibilitatea de a face ceva. ce.510, p.24S> Pe urmă. estcacca chestiune care m-îngrijoreşte oribil, a prizonierilor din L'RSS. mi-o teamă să nu lie supuşi unei bolcevizări şi ca odată acest măcel terminat, ei să nu devie elemente de nelinişte în Ţară: Atâtea şi atâtea gânduri şi planuri! nii trec prin minte şi n-am posibilitatea de a le pune în practică.

Ştirile sunt cam tot aceleaşi: rezistenţa sovietică la Stalingrad.

unde germanii atacă în mare forţa, dar progresează foarte încet. Dincolo de Kerci. cu ajutorul unităţilor româneşti. suc<e>csc locale. În Egypt.

Rommel a fost complet respins până la baza de plecare. Chinezii, care

1942

3.95

suni marca surpriză, se apropie de Canton. Forţele aeriene anglo-americane continuă devastatoare bombardamente asupra

Germaniei şi Fpnţei ocupate. În Franţa, ridicole şi brutale măsuri împotriva evreilor.

Ernest **s-**a întors abia azi dup**ă-**amiază>. singurele lucruri interesante ce **Le-**a mai putut culge de la Jurawski suni" că englezii au împiedicat pe polonezi de a mobiliza la timp şi căci a venit cu ideea de a forma o armată internaţională. ce.5 i1 l, p.246> lăsând să se înţeleagă

că eventual aşti putea lua eu comanda ei.

După-masă. am slal acasă. Seara, am fost la un cockiail ia

Bilrell. pentru un prieten al lui major Biolalzki. care pentru noi reprezintă un interes deosebit, prin aceea că sora sa este şefa Sen iciului de Paşapoarte la State Departament. Am stat ceva de vorbă cu el.

singurul lucru interesant ce l-am putut culege e că în pregătirea militară ce o face trebuie să înveţe să sară cu paraşuta şi că se pregătesc echipe lingvisticede paraşutişti cari vor avea misiunea de a fi lăsaţi să cază în ţările ocupate Pe când eram acolo, a avut loc un exerciţiu de „black oul”. După câte s-a putut afla. a reuşit foarte bine şi a fost multă disciplină Pe urmă am fost la Dprothy Ellis pentru continuarea clubului

Am jucat bridge şi. lucru amuzant, că atât Duduia, cât şi mine am câştigat ace* e aşi sumă. 19.50 %.

Aşa umblând cu gândul, m-a apucat un dor nebun după Pussy

Aşa un gol a lăsat Omuleţul între noi. Şi ceilalţi căţei ne

ce.511, p.247> sunt dragi, dar niciunul n-o poate înlocui pe ea.

Marţi, 8 septembrie

De la prânz până pe scara am pus Radio, a fost muzică frumoasă, discuri: întâiu <*Şi/nfonia a 9*-a dirijată de Stokowski „5.

pe urmă *Conwrlo*-ul pentru vioară. a<l> lui <Jacob Eudwig Felix>

Mendelssohn” ebartholdy >. cântat de Mcnuhin şi dirijat de Enescu. O

În lest: *e*.

camuflaj; alarmă

În text: *Me ude hon*.

3%

Carol al II-len: Însemnări zilnice după-amiază plăcută şi liniştită petrecută cu Duduia

Scara, am fost la Balet, sau cum s-au intitulat „Balet Theatre”;

am luat cu noi pe Millerii. De astă dată a fost cu mult mai bine. mai mult ansamblu, a fost o reprezentaţie reuşită. Întâi *Le Lac des slinos*.

urmat de un balet luat din Puşkin *” din viaţa ţiganilor. *Alcko*. şi. la sfârşit. *Vânt de primăvară*. pe motivele lui Strauss în Ca de obiectu.

teatrul plin şi mai ales al doilea număr. al cărui protagonistă era

Markova. a fost primit cu ropote de aplauze.

Ştiri din lume. tot aceleaşi.

ce.512, p.248> Miercuri, 9 septembrie

Urdărcanu a fost chemat de Armendariz del (astillo pentru chestiunea sărbătorilor naţionale. Anul acesta se dă o deosebită amploare şi. eveniment cu totul excepţional pentru México. 5 foşti preşedinţi vor asista. Înconjurând pe Camacho. Aceasta însă produce pentru mine câteva complicaţii protocolare, nevoind să se recunoască aci rangul Principilor de sânge, La parada din 16 nu voi asista oficial, ci mi se rezervă un loc pe un balcon al Secretariatului Finanţelor iar pentru scara de 15, lucrurile se pot aranja cu ceva bunăvoinţă. Sunt suciţi oamenii aceştia care vor să păzească demnitatea democraţiei şi bietului şef al ceremonialului i se scot peri albi.

Ştirile din lume sunt dominate de discursurile lui Roosev cât şi al lui Churchill. Rooscvcit face eforturi pentru stăpânirea preţurilor şi al inflaţiei, cere limitarea preţurilor agricole şi al salar-Kilor.

Churchill vorbeşte cu încredere de v iilor, laudă pe sovietici şi aduce mulţumiri ce.512, p.249> armatelor din Egypt; mai lasă să <se>

Întrevază că ajutorul adus Armatei Roşii va \\ mai substanţial Totuşi sunt lucruri cari nu mi se par aşa de favorabile în toate acestea: întâiu că între U. RSS şi Japonia atmosfera începe a se întuneca, persistă zvonul că Japonia ar fi făcut Sovietelor unele sugestii în care era vorba de chestiuni teritoriale. Pe de altă parte, ar avea loc concentrări lângă frontiera siberiana, ceea ce explică întrucâtva suc<e>cseele> chineze.

Al doilea, chiar din declaraţiunea lui Churchill reiese că nu prea sunt multe forţe în Egypt. care. pentru mine. rămâne toi punctul nevralgic al situaţiei.

Epoca ploilor bate în plin, aproape în fiecare zi avem ruperi de

1942

W

nori cari produc adevărate inundaţii, mai ales aci. În sectoarele

Convoacanşi San Angliei. După-masă am fost la un cocktail la Nasscli.

ca plecând mâne în USA.

Joi, 10 septembrie

Duduia e bolnava şi rămâne toată /lua în ce.513, p.250> pat.

Cu toate acestea, eu sunt silit să ies la prin/ul dat de Nan

Conway pentru Angela Drew. care pleacă Mai erau de faţă: Mic şi Pipo Yturbi şi Bob Grif<f>iths. Sindrofie plăcută şi conversaţie deşteaptă. Plouă, plouă în conţinu* u> şi în mod deprimant. După-amia/.a. am stat cu

Duduia, care suferă mult. sunt efectele altitudinci.

Scara. În urma insistenţelor ci – nu-mi place a merge fără

Duduia mea – am fost la Balet. Ca de obicei. trei bucăţi, primul (sic).

O parodic foarte nostimă, (*lala* /V/-/oraw7 ţ t\ parodiind viaţa de balet şi pretenţi<i>le stelelor, pe mu/. ca lui <Serghei Serghecv ici> Prokofiev.

A doua. *Helen o/ Troy*. frumoasa Elena a lui <Jacques> OffenbachilH.

transformată în balet, şi mai parodie decât originalul. Al treilea, fără cap şi coadă, pe mu/. ca *Poemei* lui <Ernest> Chausson. care nu se potriveşte deloc la un balet, chiar sentimental.

Vineri, 11 septembrie

Duduia şi azi a stat în pat. am stat cu ea. ce.513, p.251>

După-masă, a venit Berger şi, ca de obicei. **s**-a jucat pichet, pentru mine cu oareşicare suc<e>ce. Duduia **s**-a sculat pentru cină, a venit şi

Nastia. ceea ce a făcut că după ace<e>a am jucat cu ea gin rummy, cu bun re/. uitat. Ernest a avut inspiraţia de a aduce un chitarist care ne-a cântat în timpul mesei. Chiar dacă nu era prea extraordinar, repertoriul său era cât se poate de frumos.

Sâmbătă, 12 septembrie

S-au împlinit doi ani de când a<u> început mizeri<i>le din

Spania. Întunecoasă amintire, pe care o vor plăti scump după victorie.

Duduia, tot în pat, am stat toată /lua cu ea, afară de două ore în care am

VJX

c'unil; îl ll-len. Însemnări zilnice lucrat cu grădinarul pă reaşez Ciorile" Cu toate că Duduia e bolnavă, a

fost o zi plăcută, să stau astfel liniştii numai cu ea. Scara, am şi cântat din (sic) Radio

Ştiri din lume destul de înlersante: la Stalingrad sovieticii rezistă în mod uimitor, dar. pe de altă parte, mărturisesc că au pierdut

Novorossi i sk-ul „” ce.514, p.252> Pare-se că pierderile naziste ar fi serioase şi, ceea ce pe mine mă mâhneşte, este că acolo sunt şi contingente româneşti şi trebuie să fie destul de serioase. Stalingradul, din toate punctele de vedere, este un punct foarte important. A doua veste de scamă este că britanicii, cu binecuvântarea USA. procedează

la completa ocuparea a Madagascarului, lucru care ar fi trebuiisă-l *

facă demult. În Oceania, luptele ce se dau pentru deminarea

Solomonelor şi a Noie în Guinca se desfăşoară în mod normal şi au pricinuit mareeabătălie aeriană în care Aviaţia USA a dobândit o strălucită victorie", doborând 96 de avioane japoneze. Vichv-ul, din ce în ce. se închină mai mult Germanici, a trimis violente protestări împotriva ocupării Madagascarului, cari au şi fost puse la coş.

Aci. În politica internă, un fapt interesant este intrarea lui

Cardenas în Guvern, ca secretar al Apărării Naţionale. Se răspândeşte zvonul că aceasta se face din îndemnul USA. În tot cazul, aceasta va avea repercusiuni în ce priveşte politica socială, căci el este un extremist.

ce.514, p.253> Duminică, 13 septembrie

Ca şi ieri. Duduia a stat toată ziua în pal şi am stat cu ea, lucrând şi citind. Zi liniştită, am vorbit despre amintirile noastre din celălalt război. Era mizerie la Iaşi. dar, cu toate ce se îndurau, lumea era nu prea nemulţumită, luptam pentru un ideal, nu ca acuma.

Scara, a venit şi Ernest. care a dormit toată ziua. am jucat cu el un pichet. Duduia, care a stat mai mult de vorbă cu el, zice că evoluează spre bine, vrea să muncească şi să se angaje/e în lucruri politice. Despre

În texi: *flortiv* – În text **s-***o*

1942

399

Pangal a aliat, de la Jurawski. că în toamna trecută, a avut un moment de scădere, jucând pe trei tablouri, felul lui de a fi. pe urmă a revenit.

Slin din lume. În Franţa **s-**a introdus, după calapodul na/i.

munca obligatorie pentru bărbaţi de la 18 – 50 de ani şi pentru femei până la 3 I se zice că **s-**ar fi luat această măsură din cauza nereuşitei recrutării lucrătorilor voluntari pentru Cicrmania. În tot ca/ul. lucrurile nu sunt liniştite acolo, este începutul unei revolte surde

şi

ce.515, p.254> desăvârşirea organizării clementelor de luptă interne ale

„Franţei Combatante”. Şi în alte părţi cei oprimaţi încep a se mişca: în

Macedonia, ocupată de bulgari, se zvoneşte că ar II o răzvrătire, ajutată de munţi şi de arme trimise, cu avioane, de Soviete. Astă-seară s-a dat ştirea că posturile de radio Bralista\ a. Budapesta şi Bucureşti au încetat emisiunile, ceea ce însemnează teama de atac aerian. La Stalingrad.

nemţii au reuşit să înainte/. e niţel.

Luni, 14 septembrie

Duduieci> i-a fost. hai să zicem, ceva mai bine astăzi. Încât a putut merge la Club. Numai astăzi, căci deşi casa D-nei Yturbi de este.

pare-se. cea mai mare (sic).

Ca fapte ale” zilei, a fost vizita lui Zicgier la Ernest. Acesta s-a întâlnit cu Cătărău. care face pe Sherlock Holmes. A putut deduce de la el că este împotriva „României Libere”. mai ales împotriva popilor, cari.

zice el. Ţin departe de ce.515, p.255> mişcare pe evrei; aceasta nu prea este aşa. Adevărul este că Cătărău este comunist şi că este supărat de atacurile cari s-au dus semenilor săi prin publicaţi<i>le mişcării El este un gen nou de comunist-monarhist. De altfel, el ar dori ca mişcarea de eliberare să aibă ca factori principali fostele societăţi studenţeşti pe care

Le-a condus în tinereţe N-au decât să lucreze şi ele. dar „România

Liberă”, aşa cum am conceput-o eu. trebuie să trăiască şi să învingă O

altă ştire este că mişcările de gucrrilla” şi de sabotaj conduse de acel misterios Ion Minulescu continuă. Ei au atacat, pare-se cu suc<e >ce. un în text: /*aptele*.

În text *guerila*.

llH)

Carol al Il-Ioa. Însemnări zâlni

post german.

Alte ştiri importante sunt: lupta unui convoi li. care a fost destul de serioasă, nemţii declară 19 vase scufundate, iar engle/îi

mărturisesc

4 şi o corvetă: La Stalingrad. trupele Axei îiinaintea/. a încet, iar în

Madagascar, forţele imperiale britanice se apropie de Tananarive”; în

Oceania sunt lupte nehotărâte.

MII

ce.516, p.256> Marţi, 15 septembrie

Azi dimineaţă am avut explicaţia încetărilor cmisiundor

Radio<u – lui Bucureşti. Biata noastră Capitală a fost bombardată, ştirile

Ic că au fost lovite” oca/armă. un arsenal şi Ministerul de Războiu’

P10 teşlie în ar fi în flăcări. E trist pentru noi. dar cred că va au ea un efect bun. cei dinapoi vor simţi şi ei efectele directe ale războiului.

Scara. În mare ţinută, frac cu decoraţii, am fost cu Duduia la recepţia oficială de la Palatul Naţional. E marele tămbălău oficial anual pentru sărbătoarea naţională comemorativă al Independenţei, aşa-numitul „Grito” (strigăt) de independenţă al lui Hidalgo, 1” bis.

acuma 132 <de> ani. Ca toate aceste ceremonii din aceste „democraţii”.

multă dezordine şi prea multă lume, cu toate eforturile supraomeneşti ale bietului Armendariz del Castillo. Serbarea **s-**a compus din trei părţi:

Întâiu sosirea Preşedintelui Camacho, care trecând prin salonul în care aşteptam, **ne-**a salutat, şi urările corpului diplomatic, la care n-am asistat. Pe urmă. „Grito” propriul ce.516, p.257> propriu-zis. care consistă în arătarea drapelului de pe balconul Palatului Naţional şi tragerea clopotului – reeditarea gestului lui Hidalgo din IX10. Piaţa

Constituţiei era ticsită de lume. am socotit vreo 200.000 de oameni. În mod demn de însemnat, cu multă ordine, dar relativ puţin entuziasm.

lotuşi mult respect, n-am văzut cap acoperit pe când se cânta imnul naţional. A treia parte a fost recepţia propriu-zisă. urmată de bufet.

Întâiu. am prezentat lui Camacho urările rituale, el. la rândul lui „mi-a prezentat <pe> singurul fost Preşedinte prezent, generalul

Abélardo

În toxt: *Tânăravie*. Tananarive este capitala Madagascarului.

În text: *loviţi*.

1942

40!

R.odrigucz”. iniţiatorul mişcării de împăcare între foştii şefi de stat cari se mâncau ca cânii. Chiar şi La/are Cardenas. care a fost recent numit secretar al Apărării, a strălucit prin absenţa sa. Am fost poftiţi.

Duduia şi cu mine. să luăm loc în linia de fotolii cu preşedinţile. Eu am stat lângă Padilla, cu care am vorbit niţel. L-am găsit cu un spirit mai bun şi mai încrezător, singurul lucru interesant ce mi i-a spus este că lucrurile merg destul de rău între USA şi Franţa.

Lir mea ce.517, p.258> trecea să prezinte felicitări lui

Camacho şi mulţi se opreau şi dădeau mâna cu noi. Îndeosebi diplomaţii au fost foarte amabili. Cu Duduia râdeam de capul ce l-ar face Maniu dacă ar vedea ce se petrece aci. Bufetul a fost în picioare, mâncarea a fost comestibilă, dar în loc de şampanie, cidru. Am putut vorbi ceva cu

Messersmith. care. deşi se simte mult mai bine. era foarte obosit. Totuşi, mi-a dat o informaţiune interesantă, că ambasadorul Argentiner din

Madrid a fost la Roma să-l vază pe Papa Pius XII>, cu propunerea ca toţi neutrii să se unească pentru a face Naţumelor Unite oferte de a fi intermediari pentru pace. O nouă manevră nazistă. Papa i-a răspuns că ar face mai bine să-şi vază de treburile lui şi că mizează pe tabloul falş.

Această informaţie este extrem de importantă, căci denotă că şi Sfântul

Părinte începe a trece de partea noastră De altfel, atitudinea

Episcopatului Francez.cu privinţă la persccuţi<i>le evreilor din Franţa ocupată. cra<u> un semn premergător acestei atitudini.

Această ceremonie al „Grito-ului” este în (cresant<a> de văzut o dală. dar nu pot zice că această învălmăşeală este o plăcere.

ce.517, p.259> Miercuri, 16 septembrie

Azi este într-adevăr aniversarea Independenţei, şi manifestaţiunea principală este parada militară din faţa Palatului

Naţional. La 9}/-*i*. adjutantul lui Camacho ea venit> să mă caute.

Ajuns la Palat, am aşteptat în salonul unde erau diplomaţii, căci abia la 12 fără un sfert a început parada. Acest răstimp l-am întrebuinţat stând de vorbă cu cei dimprejur. Îndeosebi am vorbit cu Amiralul american

Iniţial scrisese: *Spaniei*, tăiat

402 Cai ol în ll-leii. Înseninări zilnice

Johnson, care face parte din Junta militară Pan Americană şi din

Comisiunea Mixtă Americano-Mcxicană. un om foarte plăcut şi cu adevărată mentalitate de ostaş. Messersmith mi-a mai prezinlat pe

Saladrigas. fostul Preşedinte al Consiliului Cuban. Mi-a spus că în ţara lui serviciul militar obligatoriu aruncţionat foarte bine şi că au recrutat 200.000 de oameni.

Am trimis complimente Preşedintelui, acuma general Batista.

Parada a fost după calapodul aceleia" din anul trecut, a fost comandată de fostul Preşedinte Abélardo Rodrigucz. Se vede un progres de punct de \cdere al armamentului. lrupele<e.518, p.260> motori/ale sunt un embfyoH de unităţi de care de luptă, mai multe şcoli militarizate, unele licee în plus. În general, trupa se prezintă ceva mai puţin bine decât anul trecut. Din fericire, pe balconul pe care mă găseam a fost şi generalul Thomas Sánchez, Hernandez. cel mai de seamă dintre militarii mexicani: el mi-a dat multe lămuriri asupra armatei sale şi a organizării ei. Totul este în cmbfyon, abia acuma se deşteaptă la realitate.

Terminându-se parada, am fost să-l salut pe Preşedintele Camacho şi pe urmă am plecat.

Până pe seară am dormit, fiind obosit, după 4 ore de stat în picioare.

Joi, 17 – vineri, 18 septembrie

Duduia s-a simţit rău şi a stat cât mai mult. În pal. totuşi a trebuit să meargă la un bridge de cucoane. Vremea a fost mai mult frumoasă şi aceasta mi-a permis să lucrez. În grădină, nu numai dirijând ceiccc le (acea. nu prea deştept. ce.518, p.261> Jerónimo. dar şi lucrând cu mâna mea. Aspectul începe a fi mai bun şi planul de culori să se deseneze mai bine. Dar petrecerea cea mare a fost Lorito. papagalul nostru, care încântat de a mă vedea lucrând la îndeletniciri horticole, tot timpul a vorbit şi a cântat.

Duduia s-a hotărât să-l vază pe Dr. Mohr. care a cam sper ial-o spunându-i că probabil va trebui să fie operată. Cu drept Cuvânt nu

vrea în text: *aceluia*.

1*>42

403

să auză de asta aci şi ne-am hotărât să încercăm, din nou. să obţinerii, mergerea în USA pentru acest scop.

Sâmbătă, 19 septembrie!

Duduia, nervoasă şi foarte abătută, din afli în ce mai hotărâtă asupra idee în să încerce USA Am lucrat, din nou. după-amia/ă în grădină.

Scara, la Gus Ray. care. împreună cu alţii de la Ambasada

USA. dau un party. Serată plăcută, am lacul cunoştiţinţa marelui caricaturist mexican Cabral. Mai era şi o bătrână ce.519, p.262>

englezoaică, prietenă cu Ducesa de Windsor, 21. l.ad\ Oaks. ca toate anglo-saxoneic de acest gen. plină de viaţă Am mai vorbit cu grupul de ziarişti americani de aci şi cu consilierul ambasadei. McGurk.

Ştiri puţine, luptele crâncene continuă la Stalingrad. unde nemţii au pătruns în oraş. Au mai avut loc bombardamente asupra Germaniei şi se urmează cu execuţi<i>le în ţările ocupate de nazişti.

Duminică, 20 septembrie

Duduia, simţindu-se obosită după serata de ieri. a stat toată ziua în pat. Am stat cu ea: Ernest a dormit toată ziua.

Luni, 21 septembrie

De dimineaţa a\ei fi ştiri Finlanda începe să-şi pregătească terenul ca să se retragă din ce.519, p.263> război. ministrul la

Washington. Procopic. a declarat că ar înceta lupta de îndată ce integritatea şi siguranţa ţării ar fi asigurate. De punct de vedere militar nu înseamnă mult. dar moralmente este enorm, ar II prima lovitură serioasă dată Axei A doua ştire este din scrisorile lui Ribeiro. că

Antonescu ar fi suferit un atac şi că este bolnav de hemoficgic. e începutul pedepsei şi explicaţia ştirilor de acuma câtva timp despre rivalitatea între Ică Antonescu şi generalul Corneliu Dragalina.

Cu toate că a plouat, spre scară a fost o zi frumoasă şi grădina

În text: *angu. şi*

’404 care J al 1I-lea. Însemnări zilnice face progrese (bubul la Hthel Miller. am fost şi eu. bridge bun şi destul de multă lume Messersmith-ii ne-au poftit pentru sâmbătă seara la cină. cu delegaţia cubană

Marţi, 22 septembrie

Ştirile ziarelor arată că luptele intense de la Stalingrad continuă 122 şi că cu toate efortunic. ce.520, p.264> nemţii n-au putut ajunge mai departe, decât – prin lupte de stradă 0 alta importantă e că au apărut pe cerul luptei noi avioane de bombardament greu germane, este un semn că forţa lor de producţie nu este distrusă, cum unu doreau s-o crează. şi că cuirasatul „Tirpiz”. care a fost atât de des bombardat în fiordurile Norvegiei, şi-a reluat activitatea în Atlantic flota britanică a trimis împotm a lui noile sale unităţi Finlanda vorbeşte, din nou. de a se retrage din conflict.

Ernest a primit, prin Berger. O publicaţie a e\reilor români din

USA. din care reiese că Maniu ar fi fost în spatele lui Antonescu pentru injoncţiunea lui ca să renunţ la Tron Publicaţia. În tonul lin ila şi plină de inexactităţi la adresa mea. cum. de pildă, o aşa-zisă declaraţie a lui Tălârescu. că în 1939 m-aş fi fi angajat faţă de (Germania să rămâiu neutru într-un eventual conflict între ea şi Polonia, este o sfruntată minciună

Duduia a fost poftită la prânz de Lorna Hearst

ce.520, p.265> Miercuri, 23 – joi, 24 septembrie

Viaţa a fost liniştită aceste zile. vremea frumoasă dimineaţa, cu ploaie spre scară şi noaptea”. Miercuri dimineaţa a venit fotograful

Buccnic ca să compleeleze lologia fnic pentru Powcrs.

Joi. mare e\eniment în casă: Duduia a cumpărat. <cu – Sophy

Hogarth. O nouă căţeluşă de rasă thibelană. Mult am-ezitat, după prăpădirca bielei Pussy. să mai aduc un nou căţeluş, dar aceasta e aşa de drăguţă şi de vioaie încât am cedat. N-are decât două luni şi am numit-o Fluffy, din prima clipă s-a legal de mine şi noaptea a plâns să doarmă lângă mine în pat. Dar. oricât de drăguţă ar fi mititica, tot nu poate înlocui <pe> scumpa noastră Omuleţ. Mâne se împlinesc 3 luni de când nu mai e şi golul ce l-a lăsat în casă nu dispare. Parcă totul e

1942 405

schimbat şi noi suntem schimbaţi. Ily a quclquc chosc de mame qui plane*, nu ne mai putem simţi fericiţi N-o mai II o durere acută ca în prima lună, dar e una infinită. În fiecare dimineaţă îi aşc/ cele trei muşcate roşu pe mormânt, gest care a devenit ritual.

ce.52 l, p.266>. Ştiri de pe fronturi, destul de interesante, mai ales din Libia, unde s-au organi/at coloane volantecari fac raiduri lungi de 500 klm prin deşert şi atacă spatele inamicului, acestea, combinate cu anumite operaţiuni de comando pe coastă şi plecarea lui Rommel.

dau speranţe pentru viilor. Trupele britanice au ocupat Tananarive. **le-**a trebuit mult timp pentru asta şi încă ocuparea întregului Madagascar nu este lucru împlinit. Când te gândeşti că germanii **într-**un timp egal au ocupat Polonia şi Franţa. Îţi dă de gândit, vai de aceste naţiuni fără concepţie militară. La Stalingrad. sovieticii au avut unele suc<e>esc locale, respingând pe nemţi din po/. Îţi<i>le ce le cuceriseră. La Radio am auzit o ştire din România, care ar putea să fie interesantă: Casaţia a declarat ceva neconstituţional. din păcate n-am putut prinde decât sfârşitul comunicaţiei.

Vineri, 25 septembrie în mare parte, /. lua a fost ocupată de personalitatea

ce.521, p.267> lui Fluffy. care e tare jucăuşă. La prin/... Armandări/. Îi del Castillo la masă. Scara, la un foarte frumos concert al vestitului pianist chilian Claudio, Arrau *S2 i*. În special variaţiunile lui Brahms pe o temă de Haendel *iU* şi *bantezia* în do major a lui

<Robert>Schumanen>*SK* **le-**a cântat în mod extraordinar. Este un artist de un brio extraordinar, n-are însă sentiment şi tot prefer pe

<Alexander> Brailowsky şi <Wilheim> Backhaus J2<.

Sâmbătă, 26 septembrie

Nimica deosebit în timpul zilei. Scara, recepţie la Ambasada

USA. pentru fostul Preşedinte al Consiliului. Saladrigas. Unii zic că el este viitorul Preşedinte al Cubei. În tot ca/.ul este un om foarte bine.

*

O tristeţe pluteşte în aer.

406 Care) al Il-loa. Însemnări zilnice poate cel mai civilizat dintre toţi americanii latini pecari i-am întâlnit aci. Multă lume şi destul de amestecată. Am stat destul de târziii şi ca de obiectu. masa foarte bună

ce.522, p.268> Duminică, 27 septembrie

Lume la masă şi pentru bridge: Hank Burcii. Ale\ şi Nastia

Bergerşi Sanielevicii. Mai spre scară. Elhel şi Tommy Miller. Am jucat toată ziua şi scara cu rezultat slab pontai mine.

Burcii mi-a dat o ştire caic ar putea fi interesantă, adică arc impresia că l JSA pregăteşte ceva la Dakar, căci **s-**a cerul de urgentă de la ITT cineva care să vorbească franţuzeşte şi care de îndată ales să fie şi expediat în Europa, Alte ştiri de seamă nu sunt.

Luni, 28 septembrie

Azi Clubul la noi. deci până la 3 *Vi*. când vin cucoanele, pregătiri infinite. Eu am fost în oraş. aşteptând astfel ora pentru domni.

Bucuria tuturor a fost Fluffy. care şi-a făcut debutul în societate. Lume destul de multă şi joc animat.

ce.522, p.269> Marţi, 29 septembrie

Ziarele aduc ştirea că în România ar fi mari nemulţumiri şi că **s**-ar fi lipii pe ziduri afişe cerând pacea. Pe de altă parte, sovieticii la

Stahngrad nu numai că rezistă, dar au şi axul suc<e>csc ofensive.

Altfel, mai mult activitate aeriană pe toate fronturile.

Cu toată bucuria de a co> avea pe Fluffy. **care-**i o nebună, m-a apucat un dor de Pussylică ea> mea scumpă, e îngrozitor cât îmi lipseşte. Restul zilei, nimic deosebit de însemnat Duduia a fost la un bridge de cucoane, eu am slal acasă revăzând traducerea manualului de first-aid. Scara, făcând pasienţe cu Duduia, ascultăm la Radio muzică frumoasă.

Miercuri, 30 septembrie

Zi frumoasă şi caldă. Luptele de ia Stalingrad continuă în acelaşi fel. sovieticii rezistând la violentele atacuri ale nemţilor, într-adevăr în mod ce.523, p.270> extraordinar. După telegramele de

— 1942 *t* 4IT7

presă. Batalionul 12 de Munte ar fi suferit mari pierderi în Caucaz.

Seara, din nou. un concert al lui Arrati. am putut încă o dală constata nemaipomenita lui măiestrie.

Joi, 1 octombrie

A fost o zi foarte faimoasă, abia către seară a stropit miel. Am avut oareşicare emoţii, căci Fluffy mititica a fost bolnavă, a trebuit să chemăm pe veterinarul Osawa. care i-a dat un viermi fug. A trebuit să-şi petreacă ziua în baie. <fapt> ce a supăral-o mult. Duduia şi-a început azi noul curs de prim ajutor şi a fost primită cu alai şi fotografi.

Scara, un cocktail la Dan Finley. nu prea multă lume: Am avut una din rarele conversaţii interesante cu un american pe care l-am întâlnit pentru prima dată. Am început de a vorbi despre limbi şi de aci.

am trecut la filosofia istorici şi a culturii, **s**-a vorbit şi de trecutul istoric mexican ce.523, p.271> şi de nedreptatea ce se face de către cei de azi memoriei lui Cortez. Mi-a cerut părerea asupra teoriei <pe> care

o au mexicanii moderni, mulţi fiind de origine indiană, că cultura indiană a dominat <pe> cea spaniolă aci. Răspunsul meu a fost negativ, căci, dacă ar fi fost aşa, limba ar fi dominată de cuvinte indiene, pe când. de fapt suni foarte puţine cari **s-**au introdus în limba de aci. ca a rămas dominantă spaniolă. Pe urmă. am fost la „Palio” cu Mrs. Messersmith.

care a dansat ca o tinerică, soţii Finley şi Sid şi Kilty O’Donoghuc.

Ca eveniment mai important, astăzi, este cuvântarea lui Hitler.

care previne că lupta va fi grea. declară că este gata pentru orice eventualitate, că nu va capitula niciodată şi. naturalmente, că va câştiga războiul. Pe de altă parte. În USA se fac eforturi pentru a ajunge la un comandament unic. condiţie indispensabilă pentru victorie.

Vineri, 2 octombrie

Dimineaţa. În ziare, o ştire care. dacă este urmată

ce.524, p.272> de altele similare, poate fi de o mare însemnătate.

Britanicii au atacai în Egypt şi pare-se că au avut suc<e>este.

Seara, am fost la ultimul concert al lui Arrau. Programul, ca de obiectu. briliant şi execuţia tot aşa. Impresi<i>le melc din prima zi **s-**au adeverit: este un artist care te uimeşte, dar nu le mişcă.

408 Carol al II-lea, însenināri zilnice

Sâmbătă, 3 octombrie

Duduia **s-**a odihnit astăzi în pat: a fost o zi splendidă de primăvară, cu soare şi caldă. Eu am fost în oraş să fac mai multe cumpărături, între care şi seminţe pentru grădină. Am această ambiţie să fac o grădină frumoasă şi să fiu la înalţinica reputaţiei ce mi **s-**a lacul. Acuma este momentul de a face pregătirile, ca începând din februarie să fie în starea ce o doresc.

În ziare am văzut o ştire despre Ţară. care arată că se mişcă ceva. A avut loc un atentat împotriva lui Ică Antonescui17. pe când se întorcea de la cartierul lui Hiller. *ar fi* fost rănit, cel puţin aşa

ce.524, p.273>afirmă „Tass”; e al doilea Antonescu pedepsit de

Dumnezeu. Ofensiva britanică în Egypt a fost una locală, o îmbunătăţire a unor poziţii, milităreşte este un semn bun. căci ar putea însemna pregătiri pentru operaţiuni ulterioare, în Aleutine şi în Noua Guinea.

suc<e>csc americane. La Stalingrad. lot ace<e>aşi situaţie

înverşunată:

spre Caucaz o uşoară înaintarea germană.

Duminică, 4 octombrie

Duduia tot nu e bine. a stat până scara în pat. Eu am stat cu ea.

ocupâ**ndu-**mă cu mărunţişuri fără importanţă şi fără utilitate.

Moralmente, o zi proastă. Mă simt descurajat şi **m-**a apucat, din nou. O apatic care mă mâhneşte. Totul concurează să**-**mi facă rău. Starea

Duduieci>. care continuă a nu se simţi bine. dacă **într-**o zi este un progres, a doua zi este din nou în pat.

Pe urmă, lipsa de informaţiuni din Ţară, lipsa absolută de legături, atitudinea englejilor, care este neexplicabilă. Întârzierea mai mult decât suspectă a lui Austecn. totul ajută la acest sentiment de

ce.525, p.274> noulilitate. care este lucrul cel mai chinuitor în lume. Îmi vine să plâng toată ziua. Peste toate acestea a venit şi moartea lui Pussy.

care a fost o lovitură care am simţit**-**o mai mult decât puteam crccic. este un chin de fiecare clipă. Căţeluşa cea nouă este o distracţie şi văd cu groază că în multe seamănă cu Omuleţul nostru şi se ataşează mult de tot de mine. numai la picioarele mele doarme.

Din fericire, scara, Tommy Miller mi**-**a telefonat să viu la ei.

Am putut **s-**o înduplec şi pe Duduia să vie. A mai schimbat atmosfera.

1942

4 () 9

dar, din păcate, Carl Schmidl bând prea mult. i **s-**a făcut destul de serios rău. Am jucat, ca de obiectu. bridge.

Luni, 5 **–** sâmbătă, 10 octombrie

Ceva mai socială această săptămână, cu ţoale că între timp

Duduia a rămas mult în pal. Sunt din ce în ce mai îngrijorat de starea ei.

Toate încercările doctorilor par a nu prea fi avut un efect destul de pozitiv. Se îndoapă cu vitamine, ficat ctc, dar anemia din Spania pare a reveni, efectul acestei nenorocite ce.525, p.275> altitudini, care strică admirabila climă a Mexicului.

Luni. Clubul la Helen Knudsen. În casa mamei ei. Mrs. Eva

Frazer, cea mai frumoasă <pe> care am văz**ut-**o aci. E una vechie, refăcută cu un gust perfect şi aranjată nu se poate mai bine. cu

mobile engleze şi spaniole vechi, odăile spaţioase, lucru rar pe aci. Nu prea am avut prilejul de a juca, toate mesele fiind ocupate când am sosit.

Marţi scara, pentru cină, la Bill Finicy, vreo 20 de persoane, între care Messersmith-ii şi acel escroc de ruso-giorgian. Gogii, care face, în momentul de faţă, pe peştele gazdei şi încearcă, prin toate mijloacele, să atragă lumea, financiarmente, pentru localul de noapte ce vrea să-l deschiză cu Blumy la „Hotel Reforma”.

Joi, mare recepţie dat<a> de Carbonell pentru remiterea marelui

Cordon al Ordinului de Merit „Carlos Manuel Cespedes” lui Padilla. O

lume nebună şi. la începuU, foarte frig. Am stat de vorbă cudl. Pedroso.

fostul ambasador republican spaniol la Moscova. Este un anticomunist şi arc o părere destul de proastă despre Stalin, pe care-l consideră ca un vanitos; mai adaugă că ajutorul dat de Soviete Spaniei republicane

ce.526, p.276> n-a fost sincer. Cu acest prilej al remiterei decoraţiei, s-au pronunţat discursuri, dintre care acel al lui Carbonell a fost foarte frumos. Carbonell, înainte de a fi diplomat, a fost unul din bunii poeţi ai Cubei, deci stilul lui limpede ca cristalul este foarte frumos. Dar, ca în toate recepţi<i>le de aci, sunt prea puţine scaune, încât ceasuri

<întregi> trebuie să stai în picioare.

Sâmbătă, prânz la Armendariz del Castillo. numai noi.

Messersmith-ii şi Ernest. Casa nu e simpatică, dar masa a fost foarte bună. Atât Ernest cât şi mine am avut prilejul de a sta niţel de vorbă cu

410

Carol al 1I-lea. Însemnări zilnice ambasadorul şi. ca urmare la acele câteva fraze schimbate cu el la Bill

Finicy. am putut deduce că este foarte supărat de cele ce se fac, că consideră că în multe lucruri cei de la centru şi-au pierdut capul. Că declaraţi i>le lui Wilkic sunt o prostie, dar admiră felul cum s-a reuşit a se înăbuşi efectele cari ar fi putut fi dezastruoase, mai ales după acelea ale lui Stalin. Este agasai că tot britanicii, cu patenta lor incapacitate, conduc lucrurile şi mărturiseşte că atitudinea lui State Departament.

faţă de mine. se datorează, în cea mai mare parte, lui Eden şi lui

Città.

cari ce.526, p.277> nu încerca/ă să lucreze din răsputeri pentru a împiedica venirea mea în USA. Tot aceleaşi cauze sunt, consideră el, pentru a obţine autorizaţia pentru Duduia. Crede că pe la sfârşitul lunci va putea merge la Washington şi vorbind cu cei de acolo să puie multe lucruri la punct.

De punct de vedere al evenimentelor, săptămâna a fost dominată de discursurile lui Stalin şi al lui Wilkic. Stalin**. Într-**un interviu dat lui „Aessociated> Peress>”, a cerut, din nou. cu insistenţă, deschiderea celui de al doilea front şi făcând aluzii acuzatoare că

Sovietele n-au fost destul de ajutate şi că nu s-au> ţinut la timp angajamentele luate. Părerea mea. coroborată <cu a lui>* Pedroso, este că a încercat de a obţine acest al doilea front prin ajutorul unor mişcări de stradă provocate de partidele comuniste din diferitele ţări. Din fericire, totul n-a fost decât un foc de paie repede dominat, cu toate că

Wilkic a crezut de cuviinţă să toarne gaz peste foc. spunând că singurul ajutor efectiv ce se poate da URSS este deschiderea lui. Şi în China l – a apucat vorbăraia, cerând ca, în viitor, toate teritorii<i>le locuite de chinezi, cari sunt astăzi ce.527, p.278> colonii, să fie abandonate. Se înţelege că acolo a produs entuziasm, dar nu ştiu ce efect poate avea la l-ondra. În tot cazul. USA a renunţat, cu prilejul aniversării de 31 de ani a<în Republicci Chinezeşti, la regimul capitulaţiunilor; acest lucru este drept.

De pe frontul de luptă: cam tot ace<e>aşi situaţie în ce priveşte

Stalingradul, cu adăugirea că nemţii încep a împinge către Astrahan.

În text: *de*.

V

1942 411

astăzi Kalmuk. prin deşertul Kalmuk. În Egypl. după pârţul tras săptămâna trecută, acţiunea se reduce la o activitate aeriană asupra lini<i>lor de comunicaţii germane şi bombardărie în asupra Cretei. Ceva mai multă mişcare se vede în Pacific, unde trupele generalului Mac

Arthur au avut frumoase suc**e**c>cse. cucerind munţii Stanley Owen3M.

În Aleutine. americanii par a fi hotărâţi să cureţe cuiburile japoneze, dar pentru clipa de faţă numai prin bombardamente aeriene,

Pe frontul de

Vest continuă bombardamentele, atât în Germania cât şi în Franţa ocupată.

Din România, prin executarea a doi gardişti, se confirmă atentatul împotriva lui le-a Antonescu. ce.527, p.279> Se poate deduce din aceste ştiri că şi acolo este o foarte mare nemulţumire.

Acuma, pentru activitatea mea personală acasă, m-am ocupat mult de grădină. Încerc să fac unele încercări cu pastile de vitamine să văd ce dă. Petrecerea însă e Fluffy. care se face tot mai drăguţă, jucăuşă nu mai este vorbă, a găsit şi Magali o bună tovarăşă de joc. cu toate că.

după moartea lui Pussy. nu prea a căutat joaca. Dar atracţia cea mare este tot pentru Boris. care nu vrea să ştie nimica de ea, este un tablou să vezi cum puricile acesta mic încearcă să atragă atenţia uriaşului. Ceea ce mă uimeşte în că este sentimentul de stăpân, se joacă şi ceţe drăguţă cu toată lumea, dar dacă plec din odaie, încearcă să vie după mine şi.

dacă nu. plânge la uşă până ce revin şi aluneca mă latră parcă să mă certe c-am lăsat-o. Pe urmă. când s-a obosit de joacă, tot la picioarele mele se culcă, parcă zice: este al meu şi eu sunt al lui. Dar totuşi ca

Pussy nu e, şi dorul după ca nu încerca/ă o clipă.

ce.528, p.280> Duminică, 11 octombrie

Duduia a stat în pat. Ernest s-a dus la Cuemavaca. aşa încât toată ziua am stat cu ea în odaie şi am pus la punct aceste notiţe. Am avut şi o sperietoare cu Fluffy, care a fost bolnavă, din fericire nimica grav. Din cauza joacci cu Magali, a mâncat păr. care i-a dat o teribilă indigestie; din cauza medicamentului ce i s-a dat. a trebuit să rămâie noaptea în baic. ceea ce nu i-a plăcut domnişoarei, care a plâns până la

5 dimineaţa, împiedicându-mă astfel să dorm.

Ştiri importante, afară de rezistenţa de la Stalingrad şi

412 Carul al ll-le-a însemnări zilnice bombardamentele asupra Germaniei, nu prea sunt: S-a iscat o polemică între englezi şi germani asupra tratamentuhui> prizonierilor, rezultatul este că toţi prizonierii vor suferi.

Luni, 12 octombrie

Aci este zi de sărbătoare. cec, a ce o numesc *Di* ac/e *la Raz/z/a*.

adică Sărbătorirea Rasei şi. În acelaşi timp. comemorarea descoperirci

Americci. Se sărbătoreşte în ce.528, p.281> moduri felurile pe întregul continent americani în USA se numeşte *Cohimhus Ikiy*. În México.

unde de la Revoluţie încoace se încearcă a da o deosebită importanţă rasei autohtonc şi nefericitului amestec de indian şi spaniol, **s**-ar fi dorit ca această sărbătoare să comemoreze acest amestec. De fapt. marca masă nu-i dă prea multă importanţă, e fericit<a> să mai aibe un prilej să nu lucreze.

La prânz, au fost poftiţi: D-na Vásquez. nevasta fostului însărcinat de afaceri mexican la Bucureşti, şi Manuel Pedroso. Graţie acestui om distins”, deşi republican spaniol, care recunoaşte meritele celorlalteor> regimuri, prânzul a fost foarte plăcut. **S**-a vorbit literatură şi istoric. Fiind tocmai sărbătoarea citată, discuţia a alunecat asupra conquistei. **S**-a constatat ce om mare şi de valoare a fost Cortez şi ce infinită prostie fac mexicanii de azi de a-l nega şi de a face din el un ţap ispăşitor al păcatelor altora. Tot ce arc Mexico-ul se datorează bazei puse de el. De când sunt republică şi au trecut prin acea revoluţie exagerată de 10 ani. progresele au fost minime, abia acum sub energica şi deşteaptă ocârmliirc a lui Manuel Ávila Camacho. această minunată ţară începe, cu paşi repezi, să se îndrepte către ce.529, p.282; un progres real şi spre încetarea luptelor sociale. De un an de zile. de când sunt aci. se văd cu ochii progresurile ce se fac.

Mai pe scară l-am primit pe John Lloyd de la „Aessociated>

Peress> „îmi scrisese despre stupidele ştiri de presă, că aş fi părtaş la cabaretul „Ciros”, ce Blumy îl va deschide la „Reforma”. O dezminţire pur şi simplă n-ar avea rost, deci vrea să combine un „story”, profitând de prilejul zilei melc de naştere. Seara, poftiţi la bridge de Sophy

Hb

1942 413

Hogaruy, la club nefiind poftiţi domnii. Seară foarte plăcută şi plină de haz. pentru mine noroco<a>scă>.

Ştiri din lume. mai tot aceleaşi, americanii mărturisesc că cu prilejul bătăliilor din Solomone au pierdut 3 crucişătoare de 9.000

tone” 329?

Marţi, 13 octombrie

Singurul lucru ce merită să fie însemnat e că după cererea sa.

I-am primit pe Ilic Cătărău. Mi-a propus ca pentru 10.000 $. să-l

compromită definitiv, moralmente, pe Città Davila. **Într-**o afacere de femei. Pe urmă ce.529, p.283> m-a întrebat dacă cred că ar fi bine ca

Mihăiţă să fie scos din Ţară. Iram răspuns că da şi el crede că nu e cu neputinţă. Înjură cât poate „România Liberă” şi ar fi foarte fericit să-i dau cu piciorul. Este complet de partea englezilor şi consideră Franţa ca pierdută, zice că ar fi o înţelegere între tacită între Londra şi Tokio”.

ca Indo-China să rămâie japonezilor, nu-mi vine a crede.

Ştirile din lume. cam tot aceleaşi, afară de serioase suc<e>cse americane în Pacific şi scufundarea, din nou, all unui număr de vase de război japoneze.

Miercuri, 14 octombrie

Zi liniştită, am stat acasă văzâ**ndu-**mi de ale mele. Duduia şi cu

Ernest au fost în oraş. Bucuria mea este mititica Fluffy, care <în

fiecare zi devine mai iubitoare şi jucăuşă. Întorcându-se Duduia din oraş. a mai adus un nou membru pentru familia canină, un fel de caricatură de pechinez, care a şi fost numită Dudu. O fi ea o corcitură, dar e foarte dulce şi cu un caracter delicios, Cum a sosit, a şi fost luată în prietenie de Fluffy şi a început o joacă nebună, ce.530, p.284>

Încântată fiind de a găsi o tovarăşă de mărimea şi vârsta ei Din nenorocire, noua venită ca şi D-ra Fluffy au vizitatori intestinali cari vor trebui să fie eliminaţi de către veterinar.

În text: *Horgath*

Joi, 15 octombrie

De dimineaţă, în oraş cu Ernest, să facem cumpărături pentru mâne. E o zi foarte caldă. Fetiţele sunt închise, aşteptând efectul vermifugului, au fost puse împreună în baie şi devin prietene indispensabile, i-am scos împreună pe peluză şi a fost un joc nebun, rareori am văzut doi căţei atât de fericiţi împreună.

La 7, la Ambasada USA, unde are loc o recepţie pentru colonia americană. Deşi nu suntem americani, am fost poftiţi, căci suntem prieteni cu toţi. O lume nebună, cu acest prilej am putut constata câtă lume cunosc, deşi nu pot aşeza nume pe toate feţele. Messersmith este foarte obosii de atât [ea muncă, încât de două ori i **s-**a făcut rău. Cu mare plăcere am putut constata cu câtă dragoste mulţi de aci ne primesc, pe Duduia şi cu mine, şi cum se manifestă cu căldură. Din

păcate.
ce.530, p.285> unul dintre ei ne părăseşte, consilierul ambasadei, Mc
Gurk, mi-a prezentat pe urmaşul său, Barsley, pe care-l recomandă călduros.
Tommy Miller a avut ide<e>a ca, după recepţie, să ne poftească, cu unii din Grupul Coyocan, să cinăm la „Manolo”, de fapt un fel de sărbătorire anticipată a mea. În afară de noi şi de Millerii, au mai fost Allen şi Doc Ellis, Floyd şi Ann Randsom, Mary Dillon, Cari
Schmidt, Helen Knudsen şi sora ei, Marjory Lewis. Masa excelentă şi plină de viaţă. Trecut miezul nopţii, a apărut, cu care ceremonial, urmată de muzică, torta purtată de maître d'hôtelul, Julio; toţi au intonat tradiţionalul „Happy birthday to you”. În simplicitatea, curăţenia sufletească şi dragostea ei, această mică sărbătorire m-a mişcat până la lacrămi, Sunt poate copii mari, nu le plac lucruri prea complicate, dar au imbolduri sufleteşti cari sunt adânc mişcătoare.
Întorşi acasă, draga mea Duduia mi-a dat darul ei pentru mâne, două jaduri prea frumoase, cari vin să completeze colecţia lăsată acasă.
Căţelele le-am găsit culcate împreună pe ace<e>aşi pernă, este un tablou să le vezi aşa lipite una de alta şi iubindu-se ca nişte surori nedespărţite.
ce.531, p.286> Aceste manifestări cari m-ajută să uit niţel
La mulţi ani!
— 1942 415
supărările zilnice m-au emoţional foarte mult.
Vineri, 16 octombrie
Ziua mea. împlinesc 49 de ani, aproape jumătate de veac. E
mult de purtat în spinare, mai ales după câte am trecut. Mă simt însă tânăr, de treizeci de ani. şi. dacă n-ar fi această îngrozitoare inacţiune şi sănătatea Duduieci>. care m-apasă aşa de mult. m-aş putea simţi destul de mulţumii şi aş putea pune în acţiune toată energia de care mă simt capabil. Dacă numai proştii aceştia de anglo-saxoni, mai ales englezii, ar pricepe valoarea unei mişcări de emancipare a României, venind din afară, s-ar putea face minuni, căci. după câte sunt informat, spiritfele sunt pregătite pentru revoltă şi nu aşteaptă” decât scânteia care să aprinză pulberea. Simt că eu sunt acela chemat spre a provoca acea scânteie.
Să las la o parte aceste văicăreli, cari nu ajută pe nimeni, şi să

constat cu mare mulţumire că anul acesta a marcat un adevărat progres asupra celor... *

ce.531, p.289> Marion Messersmith, Charles şi Opal Bay, Dan şi

Virginia Finicy, Tom şi Ethel Miller, Sid şi Kitty O'Donoghue, Lady

Oaks, Dorothy şi Allen Ellis, Carl Schmidt, Alex şi Nastia Berger, Anita şi Ionel Sanicievici, Helen Knudsen. Ma<r>jory Lewis. Helen şi Kencih

Boynton, Joc şi Sophy Hogafth, cei trei Armendariz del Castillo, Hank

Burell, John Lloyd de la „A. P". cu nevastă-sa, Maudic Flynn, Nan

Conway, Bill Finley, Ruth Donnan, Liz şi Al. Boroughs şi Rafael

Fernandez del Castillo zis Bubu. După obiceiu<l> local, cina a fost un bufet, însă cu amendamentul nostru că, în loc de a mânca în picioare, ne aşezăm la măsuţe mici. La şampanie, în mod spontan şi mişcător, au cântat tradiţionalul „Happy birthday" ** şi, ceea ce <ei şi mai drăguţ, au adăugat „for he is a joly good fellovv" **, deci numai semne de simpatie şi de dragoste! Eforturile Duduieei>, cu toată starea ei de sănătate, au

Lipseşte lila care conţinea pag. 287 – 288.

La mulţi ani!

pentru că este un om minunat.

416... Carul al 1I-lea, însemnări zilnice reuşit pe deplin, şi sărbătorirea pentru care şi-a dat atâta silinţa a fost nu se poate mai reuşită. După masă, **s**-a jucat bridge – sunt foarte mulţumit de ziua mea şi, dacă n-ar fi dorul după Mihăiţă, totul ar fi perfect.

ce.532, p.290> O altă durere a mai fost că biata Pussy mi-a lipsit îngrozitor de mult azi. Vremea a fost frumoasă şi caldă, semn bun

Sâmbătă, 17 – duminică, 18 octombrie

Am stat acasă şi. cum grija noastră principală sunt* cânii, cu ei am avut a face. Cele două mici nebune **ne**-au dat mai ales de furcă.

Fluffy. jucându-se pe terasă, a găsit de cum<i>nţă să cază în bazin, după

— Experienţa avută cu Pussy. fatalmente, am tras o spaimă, din fericire am scos-o imediat şi n-a fost nicio urmare. Grija principalăest c.de a pune în ordine stomacul şi intestinele acestor copii neastâmpăraţi.

Ca ştiri din lume: situaţia este dominată de două fapte

importante. Prunul este în Franţa, unde. cu toate eforturile făcute, Laval nu reuşeşte să strângă cei 150.000 de lucrători ceruţi de Germania. Cu toate legile lui draconice, cu toate ameninţările de represalii ale naziştilor, lucrătorul francez refuză să plece la această nouă

ce.532, p.291> sclavie. Cu cât este de admirat această rezistenţă a muncitorilor, cu atât de dezgustătoare este lipsa de demnitate naţională şi omenească a lui Laval. Fiind dominat de germani. În poziţia în care a aşezat Franţa, este silit a le face pe plac. dar în loc **s-**o facă ca un patriot francez, adică ca fiind ameninţat de ocupant, o face ducând cea mai dizgustătoare campanie pentru ajutarea asupritorului ţării sale şi clamează urbi et orbi" că crede şi doreşte victoria tocmai al acestui brutal asupritor şi duşman. Al doilea fapt important sunt efectele pentru Chile al<c-i discursului lui Sumner Well<e>s: a produs mare nelinişte şi probabil va pricinui unele schimbări în guvern.

P" e fronturi, tot aceleaşi veşti, mare activitate aeriană; rezistenţa sovietică la Stalingrad şi Caucaz. cu unele mici avantaje locale pentru nemţi; bombardamentele continuă în Franţa ocupată şi Germania.

În text: *este*.

**

„În oraş şi. În lume", cu sensul de: „peste tot; pretutindeni".

1942 417

ce.533, p.292>Luni, 19 octombrie

Seara am fost la un splendid concert al vestitului tenor Lauritz

Mcichior. care. deşi trebuie să fic împlinit 60 de ani. mai are o voce de o putere şi dulceaţă nemaiauzite. Este. În primul rând. un cântăreţ wagnerian, toată emisiunea vocii lui o arată, dar şi în celelalte cântece mi-a plăcui foarte mult. De remarcat a fost *Ich liche dich*, de <Edvard>

Gricg *iM*). ari<i>le din *Olhelo* şi vestitul *Wintersliisme cler Walkuric*.

Urdărcanu a primit azi o lungă scrisoare de la G. Backer. care

(rimele ştiri din Ţară. Se confirmă hemoficgia lui Antonescu şi certurile ce **s-**au dat împrejurul suc<e>csiunci, el ar dori pe Tătărescu.

armata germană pe Dragalina. iar Partidul Nazist, al cărui exponent pare a fi ministrul Germaniei. Killinger. Garda de Fier. Viaţa se scumpeşte pe zi ce trece şi. În acelaşi timp. creşte neliniştea;

corespondentul adaugă că nu se aşteaptă decât o scânteie care să dec foc pulberii.

tocmai ce scriam zilele trecute. Ea acestea am de adăugat şi ştirea despre atitudinea lui Mihăiţă dată de ce.533, p.293> Doamnele Lempart.

Pare-se că porcul acela de Stelian Popescu a continuat a scrie articole insultătoare la adresa mea. aşa încât Mihăiţă, indignat. l-a chemat pe

Antonescu şi i-a spus că dacă acest lucru nu încetează, cu sau fără voia lui. va părăsi Ţara. Iată un destul de bun tablou de atmosfera de acolo.

Nădejdea mea este de a putea stabili cumva o legătură cu Mihăiţă şi, mână în mână cu el. să pol să-mi îndeplinesc misiunea către Patrie.

Marţi, 20 octombrie

Până scara nimic important de însemnai, sunt tot ocupat cu căţelele, cari tot bolnave sunt. Seara, un cocktail la Mary Dillon pentru ministrul Poloniei. Ma...”. care părăseşte México. Vreo 20 de persoane **într-**un apartament minuscul, dar destul de drăguţ. Ne-a reţinut şi la supeu. care. după obiceiul de aci. se dă sub forma de bufei, fiecare mâncând unde poate, căci în sufrageriile de aci”, clădite pentru maximum 6 – 8 persoane, ce.534, p.294> n-ar fi cu putinţă de a întreţine

Loc alb în textul original.

*...

Iniţial scrisese: *sunt*, a tăiat apoi.

41S

Carai al II-lea. Înseninări zilnice atâta lume dacă toţi. **s-**ar a. se/. à la masă. Singurul şi marele defect este că au mania de a-ţi îngrămădi farfuria cu tot felul de mâncări, atât sărate cât şi dulci. Am stat de vorbă despre grădini şi artă culinară cu D-na

Virginia Finicy: după aşa de frumoasele fe/tiltate ale mă/arichei din anul trecut şi prin transformarea lanului de porumb al lui Branson **într-**o grădină de flori, mi **s-**a făcut o reputaţie de expert, ceea ce lâia măguleşte foarte mult. Aşti fi foarte fericit de a 11 un expert, din nefericire nu sunt.

deşi în grădina noastră am reuşit destul de bine. Am avut şi o scurtă conversaţie cu Mar...” asupra Mexicului, critică şi el această

manie ce o au acei de azi de a renega pe Corle/, care a fost. Iară discuţie, un foarte mare colonizator.

În Chile s-au> produs evenimentele aşteptate Guvernul a fost dimisionat şi preşedintele încearcă să-l reconstituie prin eliminarea clementelor axofile. Este un pas înainte spre unificarea Americilor şi poate că va influenţa şi Argentina. În restul lumci. nimica prea important, tot acelaşi lucru.

ce.534, p.295> Miercuri, 21 – joi, 22 octombrie

Am stat acasă aceste zile. Iară activitate notabilă. Tot căţeluşele au umplut mai mult ziua. Fluffy s-a pus din nou pe picioare şi este o nebună când se joacă prin grădină. Epoca ploilor este. În sfârşit, hotărât, trecută, fără prelungire ca anul trecut. Zilele sunt calde, dar nopţile răcoroase.

Evenimentele cele mai importante ale acestor zile sunt cele ce se petrec în Franţa. Cu toată amânarea privitoare la livrarea lucrătorilor, pe care Laval a obţinut-o de la nazişti, neliniştea creşte, arc aspectul prezilelor revoluţionare. Germanii ameninţă cu ocuparea întregci Franţe şi se zvoneşte că s-ar pregăti o evacuare a 11 Gin cinului în Africa. În lot cazul. Darlan a sosit la Dakar, care devine, pe zi ce trece, un punct mai nevralgic, spre a pregăti cine ştie ce.

Vineri, 23 octombrie

Scara, la 7, un cocktail dat de McGurk cu prilejul

Loc alb în textul original.

1942

419

ce.535, p.296> plecării lui. Multă lume. dar localul fiind mare. n-a fost obişnuila cutie de sardele Am putut sta de vorbă cu unii. ca de pildă, cu

Gus Jones de la FBI; Acesta mi-a spus că circulă zvbnul că guvernul francez ar părăsi Europa şi că s-ar stabili undeva în Africa şi că este hotărât că se pregăteşte ceva în regiunea Dakar. Câteva cuvinte, cu

Messersmith. de la care am putut culege că discursul lui Sumner

Well-o>s-a fost lucru pregătit şi autorizat, azi se văd efectele fericite ale acestor ieşiri intempestive Din Franţa n-are ştiri, dar se confirmă vestea că jumătate din forţa ofensivă a Marinei Japoneze a fost distrusă. Se arată destul de îngrijorat de rezultatele luptelor din

Solomone. unde japonezii au adus noi forţe

Din lume. tot aceleaşi cântec<e>. afară de situaţia din Franţa.

care este gravă, şi în Danemarca, unde Regele Christian331. căzând de pe cal. **s-**a rănit la cap şi ar fi **într-**o stare îngrijorătoare. Scara, Radio dă ştirea că sovieticii ar mai fi scufundat un contratorpilor de al nostru.

este. pare-mi-se. al treilea pe **care-**l pierdem. Biata noastră Marină!

ce.535, p.297> Sâmbătă, 24 octombrie

Dejun la Legaţia de Panamá. Foarte multă lume*, dar şi atmosferă foarte plăcută, mai ales în timpul mesei care am luat-o pe terasă. Armendanz del Castillo a fost plin de haz. Am avut prilejul de a sta de vorbă cu McGurk. Întâiu despre situaţia generală şi despre atitudinea anglo-americană faţă de de Gaullc. De aci **s-**a trecut asupra chestiunilor româneşti şi situaţiunii din Ţară. Arătam cum, prin boala.

lui Antonescu. situaţiunea este tulbure şi că Ţara este pregătită moralmente pentru o lovitură, se înţelege că am adăugat că pentru mine este de nepriceput orbirea faţă de această stare de fapt; drept răspuns mi-a pus întrebarea că ce au englezii cu mine şi mi-a cerut detalii despre

Cilta Davila. Aceste două întrebări în sine au fost un răspuns, de aci v inc toată buba. prostia lui Eden şi infama şi insinuanta propagandă a lui Città.

Scara, o ştire extrem de importantă: englezii au atacat pe frontul african şi par a fi avut suc<e>este.

În text: *vreme*.

ce.536, p.298> Duminică, 25 octombrie

E ziua lui Mihăiţă şi gândul meu este la scumpul meu Băiat. Ce o fi făcând azi acolo pierdut şi înconjurat numai de duşmanii lui şi a<în

Ţării. E neputincios, nu poate nimica, alţii sunt stăpâni. Mulţi zic că el este un drapel, dar cât mai mândru ar fâlfâi, dacă ar fi **într-**o Românie liberă şi în partea cea bună a baricadei; acolo nu este decât unul înfăşurat, trebuie desfăşurat şi atunci va însemna într-adevăr stindardul

Patriei. Mă tot roade gândul să-l scot din ţară şi aşa la luptă lângă mine pentru victoria dreptăţii şi pentru viitorul falnic al

României.

Spre scară, sindrofie la Elliss-ii. lume destul de multă, ca de obiectu. bridge.

Luni, 26 octombrie

Ofensiva luată de a 8-a Armată britanică de sub comanda generalului Montgomery 332, în Africa” 3. pare a 11 avut oareşicare suc<e>csc. pătrunzând lini<i>le lui Rommel. La Guadaebcanal 33!

luptele sunt ce.536, p.299> înverşunate, mai spre avantajul americanilor, iar la Stalingrad spre avantajul germanilor. Făceam reflexia că este prima mare bătălie mondială în care ia parte şi Armata

Română. Păcat că este pentru o cauză aşa de păcătoasă şi pierdută de înainte. Totuşi va rămâne în analele istoriei militare.

Clubul a fost la Nan Convvay, au fost poftiţi şi bărbaţii, deci m-ahi dus şi eu. Joc bun. frumos şi mănos pentru mine, am câştigat

Ticcarc rober. afară de unul. În timpul serii, s-au> ascultat la Radio declaraţi<i>le lui Wilkic. O fi plăcând mulţimci, dar, în afară de unele puncte, a fost absolut apolitic şi destul de îngrijorător pentru acei cari au răspunderea. Pricep foarte bine dreptul de critică şi de exprimare liberă a părerilor, dar totuşi, când ai pretenţiunea de a fi un om politic de viilor, trebuie să ştii să-ţi frânezi niţel gura şi să nu spui lucruri cari, în aceste momente atât de tulbure, să excite inutil masele. Vorbind de efortul **ce-**l face USA. a zis că nu este suficient şi că, pe când Sovietele şi China au pierdut în acest războiu’ 5.000.000 oameni fiecare, USA

n-au fost capabile de a forma o armată care să întreacă acest număr.

Până aci a spus adevăruri, dar unde ce.537, p.300>. Începe a greşi este când începe a vorbi de insuficienţa ajutoarelor trimise, căci nu ia în

*

1942 421

consideraţie greutăţile transporturilor şi nevoile interne. Sovietele se plâng şi vor continua a se plânge fără încetare. China se plânge şi ca şi este singura care are, până la un punct, dreptate. Pe urmă. vorbind de rezervorul de bunăvoinţă ce-l are USA în lume. greşeşte când atacă problema coloniilor, credeel că locuitorii din Fidji. Ceylon.

Basoutoland* sau Tuaregii din Saharā sunt capabili de a se

organiza **într-**un stat de sine stătător; vor fi numai vidimile Germaniei de mâne şi vor pregăti, prin slăbiciunea lor. O nouă dominaţiune pangermană

Uite unde lipsa de judecată, principii de democraţie goală şi a ambiguităţii ci pot duce <pe un> om care. nefiind lipsit de inteligenţă, este complet lipsit de ori/ont şi de adâncime.

Marţi, 27 octombrie

Până scara, nimica demn de însemnat. Ştirile arată, pe de o parte, că atacul Armatei a 8-a britanice a reuşit să străpungă destul de serios lini<i>le Corpului African al lui Romând. Pe de altă parte. În

Guadalcanal unităţile lui MacArihur se găsesc în faţa unui foarte serios atac japonez, acest atac a dobândit oareşicare succese, oari au fost însă recâştigate de americani. În faţa acestor ştiri, pricep îngrijorarea lui

Messersmith. Pe frontul sovietic, puţină schimbare. Ziarele redau

<declaraţia la> Radioedi>fuziune, de azi-scară a<l> lui Wilkic. mult pieptănată.

Cina la Sanielevici, casa e drăguţă, deşi mobilierul nu este pe gustul meu. Se vede că ea este gospodină, mâncare bună. Naslia **s-**a îmbătat ca o scroafă, aşa încât Alex a trebuit **s-**o ducă acasă. La început

(oală lumea o suporta, ca fiind o femeie frumoasă, dar. pe zi ce trece, pierde din şi<m>patii din cauza acestor maniere de curvă. a nemaipomenitei ei prostii şi totalei" ei lipsă de tact în vorbă. Pentru că îmi este absolut egal, dar pentru el, care este un concetăţean şi este versat în afaceri, îmi pare rău. Cu toată frumuseţea ei, este cea mai insipidă şi stupidă femeie ce am întâlnit-o vreodată, însă nu e rea.

Sau: *Ba. sutoland*, vechi protectorat britanic în Africa de Sud.

În text: *totalului*.

422

Care!; il 1I-lea, însemnări zilnice

ce.538, p.302> Miercuri, 28 octombrie

Ocupaţia primordială au fost pregătirile pentru masa de astă-seară. Toată casaeste în învălmăşeală, ceea ce servitorii n-au crezut de cuviinţă să curele cu zilele, trebuie făcut astă/.i. Cum servitorii noştri j}!; Angliei şi Eva. vin din Hhvoila şi majoritatea invitaţilor sunt cubaiii. pun mai mult suflet în lucru.

Invitaţii sunt: Mrs. Messersmith. fostul Preşedinte al

Consiliului Cuban. Saladngas cu D-na ambasadorul Carboncil cu D-na şi D-ra şi Nicio Nasscli. Masă foarte bună. pe care toţi au gustat-o. În această direcţie putem fi liniştiţi, baba noastră ştie să pregătească. După cină. unii au jucat bridge, iar cu aiii stal de vorbă cu Saladrigas şi

Carboncil. Am vorbit mult despre problemele economice ale viitorului, despre care **le-**am mai însemnat în aceste file. Din fericire, l-am găsit în cea mai mare parte de acord cu mine. Saladrigas este un om cult şi care. deşi n-a călătorii decât în Statele Unite, are un ori/ont destul de larg. se vede mai ales ce.538, p.303> prin politica largă ce a dus-o faţă de Biserica Catolică, care în Cuba se bucură de toate drepturile. O altă revelaţiune este Carboncil. care. cu lot acrul lui de hahaleră, este un om deştept şi extrem de cult.

Joi, 29 octombrie

M-am dus. Inn) ainte de brânz. poftii de Allen Ellis. să vizitez atelierele lui „General Motors” de aci Aşezate la marginea oraşului, sunt o adevărată uzină în care în vremurile bune se montau vreo 100 de automobile pe zi. Astăzi, cu reducerea la extrem a fabricaţiunci civile în

USA. **s-**a redus la 6 pe zi, totuşi instalaţiunile şi metoda de lucru au rămas aceleaşi şi se lucrează după cele mai moderne metode. Nu este vorbă de construcţia propriu-zisă. ci de montare, mai toată făcută pe lanţ. Am văzul câteva maşini extrem de interesante, ca, de pildă, una electrică pentru sudarea plăcilor de metal, chemată să înlocuiască nituirea. Prin ajutorul celor doi poli ar instrumentului ce.539, p.304>

se lrec<e> prin plăci un curent electric, care provocând o topire locală.

În text: *ale*.

1942

423

le leagă împreună în felul unui nit. Pare-se că e mai solid decât niluirea.

În lot ca/ul e mai simplu şi face o mare economie de material, de timp şi de greutate. Un altul arc nituirea prin aspiraţie, ce permite aşezarea cu cea mai mare uşurinţă, a niturilor în locurile cele mai inac<e>csibile.

Toate, perfecţiuni care ajută la câştigare de timp şi de material, deci o mare economic şi o ieftinire a produselor. Din cauza mărci greutăţi de a obţine material din USA. „Gecncral> Motors Mexican”,

spre a se putea menţine, e silit să întrebuinţeze produse locale şi se gândeşte să treacă la lucrări pentru Apărarea Naţională. Mai are aci şi depozitul general al pieselor de schimb, aceasta este o formidabilă contabilitate, extrem de migăloasă. După vizită, am mâncat foarte bine la restaurantul funcţionarilor. În sufrageria directorilor. M-a interesat foarte mult de a vedea această aşa de frumoasă organizare, şi îţi face o adevărată plăcere.

Mai puţină plăcere am av**ut**-o la întoarcerea ce.539, p.305>

acasă, găsind un cuvânt de la Duduia, zicând că se simte foarte rău. că n-a putut merge la curs. dar că se trenează la bridg<e>-ul D-nci Lloyd.

nevasta celui de la „Aessociated> Peress> \ crezând că e bine să nu lipsească de acolo, ca să fie bine cu presa.

Vineri, 30 octombrie – sâmbătă, 1 noiembrie

Duduia, tot bolnavă, a stat aceste zile în pal. De aci. bineînţeles, activitatea noastră a fost cât se poate de redusă. Singurul lucru mai important e că vineri am fost să văd fabrica de fir de mătase artificială a lui Nasscli. E prima oară când am văzut această fabricaţie şi m-a interesat foarte mult. Celuloza, care e la baza fabricaţiei, trece prin atâtea operaţii chirilice şi se întrebuinţează aşa de multe ingrediente, că te miri cum produsul acesta poate fi mai ieftin decât mătas<e>a naturală, şi lotuşi aşa e. Pare o adevărată vrăjitorie transformarea lichidului vâscos în fir. **S**-a ajuns la aşa o perfecţie, încât în Anglia

ce.540, p.306> se întrebuinţează acest material acuma pentru paraşute.

Zilele acestea au fost splendide, până la apusul soarelui foarte cald, pe urma temperatura scade destul de brusc. Această stare continuă de proastă sănătate a Duduieei> este chinuitoare. Peste toate celelalte dureri ce le am, vine aceasta, care e cea mai chinuitoare şi cea mai paralizantă.

424 Cât ol al liricii, însemnări zilnice

Ştirile par a fi mult mai bune. În Egypt, ofensiva britanică pare a fi lui adevărat succesJ35. La Stalingrad ace<e>aşi rezistenţă eroică şi lupte de stradă crâncene; spre Cauca/, însă Axa înaintează încet şi cu destul de mari pierderi. După toate informaţiunile ce le-am putut culege, acolo se găsesc şi bielele mele Trupe de Munte. La Guadaebcanal, luptele sunt vii şi japonezii nu pot redobândi poziţia<i>le pierdute, pe când flota lor continuă a suferi pierderi.

Luni, 2 noiembrie

Cu toate că la Club. cari azi este la Amy Schmidt.

ce.540, p.307> s-a petrecut într-un mod foarte plăcut, a fost o zi neagră pentru ininc. Duduia ceruse să se ducă să se îngrijească în USA, azi

Ernest a fost chemat la Ambasadă şi i s-a comunicat răspunsul, care este negativ. Cauza, după câte s-a putut pricepe, este. O linie generală politică. O nespusă prostie şi. În acest caz, o flagrantă noumanitate.

Situaţia aceasta devine pentru mine din ce în ce mai dureroasă, mă găsesc din toate părţile cu aripile ciuntite. Parcă, pentru unii, sunt mânat de o ambiţie fără margini şi nu mă gândesc decât de a mă pune înainte. când. de fapt. nu este decât năzuinţa unei lupte continue spre a scăpa viitorul iubitei mele Ţări. În toată aceasta avem o mare mângâiere, este prietenia şi drăgălăşenia tuturor americanilor de aci.

Mrs. Messersmith a fost nu se poate mai gentilă cu Duduia şi i-a spus că îi e ruşine de cum se poartă State Depart [ement cu noi. Dacă bărbatul ci ar putea să se ducă la Washington, multe s-ar schimba.

ce.541, p J08> Marţi, 3 – vineri, 6 noiembrie

Dudui-ei> nu-i. bine. dar totuşi s-a sculat. Am dus o viaţă liniştită în casă. cu căţeii, cari ne fac bucuria. Dar şi cu dorul după

Omuleţ care ne lipseşte, ne lipseşte îngrozitor. Se înţelege că moralul meu n-a fost tocmai bun după cele întâmplate. Lupta e grea şi am momente de descurajare, teribile. Biata Duduia cranează* şi mă încurajează, dar simt că şi ea este abătută, viaţa nu-i totdeauna plăcută.

Joi am fost să fac nişte cumpărături în oraş, deşi a fost foarte bravează. din fr. *crăner*, a se lăuda, a brava.

1942 425

calede. Tot joi, nişte pescuitori în ape tulbure (sic) au găsit de cum<i>nţă să dec la Radio o ştire inventată pe deplin, că aşti fi scris o scrisoare lui Ávila Camachţio, în care îi mulţumesc pentru ospitalitatea dată şi că părăsesc Mexicul spre a mă pune în capul unui contingent românesc care se va bate pe frontul european. Ştirea, din nenorocire, nu e adevărată şi în sine nu e rea, dar, azi, cu<m> stau lucrurile, nu poate decât să facă rău. Din fericire, graţie lui Ed. Morgan de la „Uenited>

Peress>”. am aflat-o din vreme şi am putut lua toate măsurile necesare pentru a o de/minţi. ce.541, p.309>Şlirile din Egypt. din ce în

ce mai bune, victoria Armatei a 8-a Britanice pare a fi însemnată, s-a distrus foarte mult material şi s-au făcut un număr însemnat de prizonieri ai

Axei. Bine că s-a făcut, în sfârşit, singura mişcare care era logică, începând cucerirea Africii de Nord. Să ne ajute Dumnezeu să se complete/e cât mai curând. Atuncea, Domnule Hitler, vom putea sta de vorbă şi poate Stalin va mai tăcea.

Sâmbătă, 7 noiembrie

O zi frumoasă, în care am ieşit şi noi din casă. La 4, am fost poftiţi de cuplul Nasseli să mergem la cinematograf. Am văzut două filme stupide şi, pe urmă, am fost la ei acasă să luăm un cocktail.

Contesa Nasseli s-a întors din USA, povesteşte despre atmosfera şi de opresiune şi de restricţiuni de acolo. Pentru prima dată realizează şi ei că sunt în războiu' şi că războiul nu este o joacă, ci un sacrificiu. Atât de departe sunt de mentalitatea noastră, că au făcut următoarea observaţie, care mă izbeşte îndeosebi, ce.542, p.310> că ce trist este de a vedea pe toţi tinerii în uniformă. Va putea oare vreodată să scape acest popor de stupida lui mentalitate de pacifism, va deveni el mai bărbătesc şi mai puţin materialist? Ştirile din Africa continuă a fi bune, numărul prizonierilor creşte şi, în Inn] ainterea lor, britanicii au ajuns la Matruch.

O altă ştire, de sursă duşmană, e că pe la Gibraltar ar fi o mare concentrare de vase de războiu' şi de comerţ. Se dă o importanţă deosebită acestei ştiri şi comentări<i>le sunt infinite.

Duminică, 8 noiembrie

Sfinţii Mihail şi Gabriel

E ziua lui Mihăiţă şi cu toate evenimentele uimitoare de azi şi

426

Carol al II-lea. Însemnări zilnice mai mult gândul meu s-a dus acolo, departe, lângă el. Ce deosebil<e>

ar fi toate, dacă azi ar fi el alăturea de mine. cum am putea noi lucra împreună pentru eliberarea Ţării! Dacă numai aşţi putea avea o legătură, atuncea aşţi putea combina un plan de luptă şi cu puterile noastre ce.542, p.311> conjugale, el din în [n] auntru. cu din afară, s-ar putea face o operă pozitivă şi constructivă. Dar aşa ce se poate face? Şi cu reaua-voinţă anglo-saxonă ce se poate face?

De cum m-am sculat azi. şi parcă ceva m-împingea să mă dau jos din pat mai devreme, văd în ziare ştirea cea mai uimitoare şi cea mai

îmbucurătoare ce poate fi pentru toţi: trupele americane au debarcat, azi-scară, acolo dimineaţă, în Africa de Nord Franceză, în Maroc.

Algeria şi Tunisia. Puţin după aceasta. Tommy Millerâmi telefonează dacă am ascultat la Radio ştirile, vine să le căutăm împreună. Sunt

laconice, dar sunt precumpănitoare pentru rezolvarea marilor probleme ce însângerează lumea. Forţe importante ale Statelor Unite au debarcat la Oran şi Alger3J6 şi se lasă să se înţeleagă că şi la Casablaiica **s**-a întâmplat ceva. Rezistenţa a fost slabă, afară de Oran. unde se găseşte concentrată o parte din din Flota Franceză. Acesta este înţelesul ştirilor* ce circulaseră zilele acestea, este primul act de curaj politico-strategic pe care-l face conducerea Naţiunilor Unite, este începutul înţelepciunei, ce.543, p.312> care sper că va fi urmat de altele. Ca toate ce le fac democraţiile, actele lor sunt înconjurate de un noian de declaraţii şi proclamaţii. Au începiit cu o scrisoare a lui

Rooscvelt către Pétain şi o proclamaţie către poporul francez, rostit<a>

de acelaşi în limba franceză. Fără încetare, posturile de Radio ale USA

au dat ştirile acestea în limba franceză, întrerupte, din 20 în 20 minute, de Marscilleza” – a fost un conţinu<u> masaj mental aplicat francezilor în lot **de**-a lungul zilei.

Odată cu debarcară, a fost ralierea generalului Giraud, care a făcut un cald apel către armata franceză africană să treacă de partea

Naţiunilor Unite spre a contribui la eliberarea Franţei de jugul nazi. Se

În text: *ştire*.

În text: *Marselieza*.

1942 427

zice că din primele momente, au fost foarte multe ralieri, cu toate eforturile generalului <Alphonse> Juini37. care face figură de rezistenţă.

Între alţii, pare-se că Amiralul <Jean Louis Xa\ ier François> Darlan se găseşte şi el la faţa locului, la Oran ori la Alger. Scara însă rezistenţa a încetat şi se încheie un armistiţiu. În virtutea căruia Alger şi toate piuictele din împrejurimi au fost predate forţelor americane. Din Maroc singura ştire este că ce.543, p.313> aerodromul de la Rabat a fost evacuat.

Operaţiunea s-a făcut chiar după comunicatul oficial, cu o uşurinţă uimitoare. Un singur vas de transport, din cele 800 cari formau

Armada, a fost pierdut, dar <militarii> de pe el au ajuns la destinaţie în bărci. Operaţia a fost combinată cu una de comando. „Rangers” li se

Ice în armata USA. cu o importantă protecţie aeriană cu ajutorul liotei britanice şi al RAF. Se mai vorbeşte de o luptă navală ce ar avea loc între forţe franceze şi cele aliate pe coasta Marocului, dar nu este niciun detaliu asupra ei.

Cu toată bucuria ce această ştire mi-a procurat, mai ales că corespunde în toate cu cele preconizate de mine de mai bine de un an şi consider această operaţiune ca o bază indispensabilă pentru cele viitoare, m-a apucat o jale şi o furie că trebuie să rămân aşa veşnic neocupat.

Scara, sindrofie la vecina noastră, Helen Boynton. toată lumea era parcă transfigurată de ştirile de azi. mulţi văd. parcă mâne. sfârşitul războiului.

Până noaptea, nicio ştire nouă.

ce.544, p.314> Luni, 9 noiembrie

Se înţelege că gândul tuturor nu este decât la evenimentele atât de importante ce se desfăşoară în Africa de Nord Franceză. Ştirile sunt foarte puţin diferite de cele de ieri. Pare-se că rezistenţa cea mai puternică este în Maroc şi pe coasta Atlanticului. Sunt oameni cari pe mine mă uimesc, cum călc acel general <Charles Auguste Paul>

NoguèsiiH. rezidentul francez. În Maroc; era mai mult un general politic, foarte prieten cu elementele de stânga, cum se face ca tocmai el să fie acela care să reziste cu mai multă înverşunare armatelor democraţiilor!

428

Carol al II-lea, însemnări zilnice

Rezistenţa mai e şi la Oran. mai ales din partea Marinei. Marina franceză. În cap cu Darlan. are sentimente destul de anti-engleze. mai ales după incidentul de la Mers-el-Kébir <în Algeria>. În tot cazul, rezistenţa nu poate fi de prea lungă durată. Vichy este supărat şi a rupt relaţi<i>le diplomatice cu USA, ceea ce a produs o destul de violentă ripostă din partea lui Cordell Hull.

Clubul a fost, azi, la Ambasadă. Am putut ce.544, p.315> să stau

de vorbă cu Messersmith. mai întâi ca să-l (sic) mulţumesc pentru lot interesul ce i l-a depus pentru Duduia şi mine în legătură cu chestiunea Statelor Unite; mi-a răspuns că este adânc mâhnii de toate cele făcute nouă. Pe urmă. vorbind de evenimente, spune că este trist că flotele celor trei ţări prietene să fie puse în poziţia de a se bate între dânsele. Mai era acolo un Captain Peabody. cu care am vorbit despre viitorul lumci; am dezvoltat teoria la care ţin, că aranjamentele viitoare trebuie să fie în primul rând economice, căci fără o bună înţelegere de acest fel între popoare nu poate fi pace.

Întorşi acasă cu Duduia, am ascultat la Radio ultimele informaţiuni. Roosevcit a trimis Beyului Tunisieiiy) o scrisoare cerând libera trecere a trupelor către graniţa Libiei. Pe restul fronturilor merge bine, mai ales în Oceania, unde japonezii sunt în conţinu<u> respinşi.

ce.455, p.316> Marţi, 10 noiembrie

Ştirile continuă a fi nu se poate mai bune, în afară de acele câteva lupte locale, cari sunt triste; mai ales din punct de vedere moral, totul merge după planul stabilit, chiar şi în Maroc. Lucrul important astăzi este sosirea trupelor americane cât mai repede la graniţa libiana, ca Rommel să poată fi luat efectiv între două focuri. Toate celelalte ştiri simt secundare, cu toate că sunt foarte bune. bune, pe lângă acestea, care înseamnă o ameninţare directă pentru forţele hitleriene din Europa.

Tot biata noastră bătrânioară Europa joacă rolul de căpetenie, orice **s**-ar zice.

După-amiază, John Lloyd *oi* la „A<: ssociated> Peress>", care vrea să facă un articol asupra mea. Vorbim de situaţie şi face observaţia că necunoscutul este ce va face Hitler. părerea mea este că va fi ocupată restul Franţei şi va simplifica mult situaţia politică.

1942

42 l)

Seara, recepţie la lt. colonel Piper, cu prilejul zilei armei sale

„Marines". cea mai bună trupă ce.545, p.317> a USA. Lume multă a avut şi muzica Marinei, care, între altele, a cântat marşul Marines-ilor

Offthe shores of Tripoli. Coincidenţă, tocmai acuma noile pagini ale istorici militare ale USA se scriu tocmai în acele regiuni. Seara am terminat-o la Millerii, unde **s**-a jucat bridge şi am pierdut. Ca supliment

de ştiri. Vichy a rupt relaţiunile cu Mexicul, ieri, şi azi cu Cuba şi Haiti.

Miercuri, 11 noiembrie

Azi sunt 24 <de> ani de când s-a iscălit Armistiţiul cafe, punând capăt războiului trecut, a şi pus bazele celui de astăzi. Cu toate greşelile lui. În această zi cele mai multe popoare comemorau <pe> cei ce s-au jertfit pentru ide<e>a de libertate. Câteodată mi se pare destul de ironic aceasta. Pentru cauze pe care nu le ştiu, cred că din opunerea lui Ionel Brătianu, la noi această zi nu se sărbătorea, şi rău se făcea, căci era un fel de comemorare internaţională a scopurilor comune de luptă.

Tocmai această zi a ales-o Hitler ca să calce în ce.546, p.318>

picioare Armistiţiul ce” l-a impus bietei Franţe şi să păşească peste linia de demarcaţie înaintând către coasta Mediterană. Iată reacţiunea germană, iată tocmai ace<e>a pe care o aşteptam. *Le VA*, Berger telefonează că a auzit la Radio că Franţa ar fi reintrat în ră/. boiu. Am ascultat şi eu, arc o interpretare cam prea binevoitoare a vorbelor lui

Pétain. care zice că prin violarea Armistiţiului toţi francezii se găsesc din nou întruniţi pentru o cauză comună şi dă libertatea Flotei Franceze şi Marinei Comerciale să se ralieze <cu> porturile Aliate. În acest timp, Laval se găseşte în discuţii cu Hitler şi cu Mussolini.

În Africa de Nord Franceză, din ordinul lui Darlan, ostilităţile au încetat, lăsând astfel mâinile libere trupelor americane care şi în [naintează. Ştirea că ar fi ajunşi la graniţa Libiei nu se confirmă, dar.

pe de altă parte, se zice că trupele germane transportate cu avioanele ar fi sosit în Tunisia. Generalul Giraud a fost numit comandantul trupelor franceze din Africa de Nord cari s-au raliat la acţiunea Naţiunilor Unite şi guvernele englez şi USA au făcut un apel către Marina de

ce.546, p.319>Comerţ franceză să ralieze porturile ocupate de Aliaţi. Şi

Roosevelt a făcut apel către poporul francez să se ralieze. Acestea sunt

430

Care] al 1I-lea. Însemnări zilnice importantele ştiri de dimineaţă >.

Duduia a fost la un dejun de cucoane dai de Opal Bav. Scara, cina la Lorna Hearst (Sniith). Mâncare foarte bună. pe urmă un surprisc

partv pentru aniversarea lui John Lloyd. Lume puţină. În afară de Alex şi Nastia Berger. Între alţii. Charles şi Opal Bay şi Eduardo (irenias. pe care nu l-am văz. ul de mai bine de un an.

Din păcate, ştirile din Franţa nu se confirmă: după primul gest de supărare a lui Pétain. odată cu întoarcerea lui Laval de la München.

unde a avut o conferinţă cu Hiller. lucrurile s-au schimbat. Bătrânul.

care la început a avut un moment de revoltă patriotică, şi într-adevăr a pronunţat frazele raportate prin Radio, odaia cu reîntoarcerea arhicolaboraţionistului. a dat înapoi şi a făcut un apel ca francezii să reziste Aliaţilor. Tris Kă>. foarte tristă> este această slăbiciune a bătrânului Mareşal, care azi avea prilejul să se reabiliteze în ochii

Franţei şi a<în lumii întregi. Consecinţele pentru România sunt neplăcute, căci o ridicare ce.547, p.320> a Franţei ar fi ajutat mult la betonarea spiritului de rezistenţă de la noi. căci. oricum. Franţa arc o mare pondere la noi.

Darlan, care pare a fi făcut o completă schimbare la faţă. a făcut un apel la Flota Franceză să vie în porturile algeriene! Axa a trimis, cu avioanele, trupe în Tunisia şi au început ocuparea Corsicei.

Abia acuma adevăratul război începe Trupele generalului-Dwighl

Da\id> ITsenhowcr-uo. comandantul forţelor Aliate din Africa de Nord.

au pătruns în Tunisia şi toată Algeria şi Marocul au capitulat – în faţa americanilor. Lovitura, cu toată concentrarea vaselor la Gibrallar. a reuşit de minune şi s-a putut îndeplini în aşa de bune condiţiuni din cauza absenţei totale de forţe aeriene ale Axei. În Libia, căci nu mai poate fi v, orba de Egypt. Armata a K-a a lui Montgomery a ajuns la Sidi

Bararii J_4V În URSS. tot aceleaşi lupte cu aceleaşi avantaje pentru sovieticiţi, iar în Oceania suce>ce complet al forţelor Naţiunilor

Unite, cari resping în continuaupe japonezi din Guadalcanal şi Noua

Guinea. Sunt suc<e'esc pe toată linia, dar sunt sunt şi noi

ce.547, p.321> greutăţi cari se ridică în calea Naţiunilor Unite.

Germania totuşi trebuie să-şi dilueze forţele, dar. ca întotdeauna, loveşte unde trebuie.

Joi, 12 noiembrie

A/. i de dimineaţă, graţie bundvoinţe a lui Messersmith. am avut o audienţă foarte interesantă şi. cred. extrem de importantă pentru viitor Fiind pentru câteva zile aci. au venit să mă va/ă. rabinul Ştefan

Wisc şi Nahum Goldman, conducători de vaza a<în evreilor din USA.

fusesem informat că erau între acei cari se opuneau la verjirea mea acolo. Bătrânul rabin este un tip de evreu foarte bine. un frumos amestec de fineţă evreiască şi maghiară. Întrevederea a fost extrem de caldă şi explicaţia foarte francă învinuirea principală ce mi-au adus-o a fost aducerea la putere a lui Goga, până atunci am fost considerat mai mult ca un prieten al evreilor, dar acest fapt a întors de la mine toate simpatiile lor. Am explicat cum am ajuns la Goga. prin mecanismul constituţional ce.548, p.322> şi prin refuzul lui Mihalache. Mai bine era

Goga decât Garda db Fier. am preferit să ard o odaie decât casa întreagă. Mai învinuiau pe patriarhul Miron 342, şi acest punct l-am explicat. **S**-au declarat complet mulţumiţi şi luminaţi prin lămuririle melc. mai ales arătându-le că tot scopul meu era să scap de mai rău. Pe urmă, am vorbit de Sionism şi am constatat că ştiau că eram mare partizan al acestei mişcări şi al Statului Naţional Evreiesc. Concluzia a fost că-mi vor scri<e> o scrisoare la care să răspund arătând că sforţările melc au fost să împiedic mai răul. Cum le-am spus. am luptat cât am putut, dar influenţa lui Hiller a crescut atât de mult. Încât nici englezii nici francezii n-au putul-o frâna, cum putea atunci România să reziste? Mi-a<u> mai spus că sunt învinuit de a fi fugit din Ţară, lăsâ**nd**-o pradă hitlerismului. am arătat că tocmai pentru a împiedica această invaziune am plecat cu Vorbind de România, m-au întrebat dacă îmi dau scama de ce oribilă situaţie va avea la încheierea păcii.

Am răspuns că tocmai pentru aceasta am iniţiat mişcarea „României

Libere" şi am cerut ajutorul ce.548, p.323>lor. Răspunsul a jfost schimbul de scrisori propus, deci mi se pare încurajator.

Restul zilei am dormit, fiind foarte obosit din cauza lipsei de somn din zilele trecute. Am avut ştiri indirecte de la Mihăiţă. că ar fi făcut un turneu în vederea unei eventuale căsătorii, la întoarcere a declarat că e încă prea tânăr ca să se gândească la aşa ceva. Bravo lui!

Germanii au ocupat toată Franţa şi Corsica. afară de Toulon.

432 Carol al 1I-lea, însemnări zilnice unde se găseşte Flota

France/ă. Pe restul fronturilor, veşti bune.

Vineri, 13 noiembrie

Zi relativ liniştită. După-masă am ieşit să fac câteva cumpărături. Între care şi seminţe pentru grădină. În momentul de faţă n-are un aspect prea frumos, căci este în epoca de pregătire, se scot uncie flori şi se pun altele, iar seminţele puse n-au răsărit îndestul spre a putea fi transplantate.

Ştirile sunt bune. dar sunt puncte ce rămân lotuşi misterioase, mai ales acceba despre o bătălie ce.549, p.324> navală de pe coasta

Algeriei.

Sâmbătă, 14 noiembrie

Până seara, nimica, afară de un telefon de la Legaţia

Ecuadorului, care previne că sâmbăta viitoare va fi o recepţie cu prilejul trecrei Preşedintelui <Carlos Alberto Arroyo del Rio>342 his pe aci şi că vrea să ne poftească. Pe urmă. cina şi bridge la Millerii. joc frumos, masă foarte bună; scara s-a terminat cu un poker show dovvn* la care am câştigat.

Dintre ştirile bune, cea mai îmbucurătoare este nerc/islenţa trupelor franceze la Tunis. Vichy face eforturi ca să se reziste, dar nu prea este urmai. S-a formal în Africa de Nord Franceză un triumvirat:

Darlan. Giraud, Noguès, care nu urmează ordinele Vichy-ului, cu toate acestea singurul adevărat interesant este de Gaulle. şi el lipseşte. Dintre cei trei. singuail nepătat este Giraud. Am impresia că s-au> format trei

Franţe: cea ex-liberă a lui de Gaulle, cea oficială de la Vichy şi cea nouă

ce.549, p.325> Nord-Africană. Se dă o relaţiune destul de noslimă despre felul cum Giraud ar fi scăpat din Franţa, pare-se că se pregătise un avion care să-l ducă la destinaţie <pe> noul guvernator al Algeriei;

cu câteva minute înainte de plecare se telefonează la aerodrom că în locul Guvernatorului va pleca o importantă misiune militară, şi iată că astfel Giraud, cu câţiva ofiţeri, iau loc în avion şi astfel sqsesc cu bine cu cărţile pe faţă.

1942

433

la destinaţie. Aceasta s-ar fi petrecut cu câteva zile înnainic de debarcare.

Cu toate ştirile că Germania şi-a retras trupede> şi mai ales forţele aeriene din URSS. reacţiunea sovietică mi se pare destul de slabă pentru moment. Armata a 8-a britanică. În urmărirea lui Rommel. a depăşii Tobruk *i4 i* în Oceania, luptele se dezvoltă favorabil pentru

Naţiunile Unite.

Duminică, 15 noiembrie

Nicio ştire importantă dimineaţa. Vremea ce.550, p.326> s-a mai încălzit niţel după 3 zile destul de reci.

Seara, sindrofie la Heicn Knudsen în aşa de delicioasa casă în care locuieşte. Ca de obiectu. bridge.

Ştirea cea mai importantă este că în regiunea Solomonelor are loc o mare luptă navală 344.

Luni, 16 noiembrie

Până scara, nimica demn de însemnat. M-am ocupat niţel de grădină şi am citit.

Duduia a fost la Club la D-na Figaras. m-am dus şi eu; destul de multă lume şi o căldură teribilă, am jucat până târziu. Lt. colonel

Piper aduce ştirea că bătălia navală din Solomone a fost o mare victorie, japonezii pierzând 1 cuirasat, 2 crucişătoare grele, 3 uşoare şi 6

distrugătoare. Americanii au pierdut 2 crucişătoare şi 5 distrugătoare.

Această ştire a înveselit toată lumea.

Lucru curios, USA a recunoscut un ce.550, p.327> Guvern al

Africii de Nord Francez format de către Darlan, Giraud şi Noguès, gest de mirare, după ce au refuzat de a-l recunoaşte pe de Gaujle.

Marţi, 17 noiembrie

Din nou o zi grea, care înseamnă pentru mine şi pentru nădejdile de a face ceva o lovitură zdruncinătoare. De dimineaţa, au telefonat agenţiile de presă americane, mai întâi Lloyd şi pe urmă

Morgan, care m-au înştiinţat că s-a primit următoarea telegramă:

434 Care] al II-lea, însemnări zilnice

„The Federal Grand Jury has indicted two priesis of the

Roman ian Orthodox Church and an editor on charge ofespionage.

They are l'alber (llicherie Morarii, lather Şlephan Opreanu and

(ieorge Zamfir editor.

Assislant destrict Aliorney. Louis Hopping. said that l'alber Morarii had iwice visited ex Kinglarol în México and had received 13.000 dollars from him Io întrhes the movement.

The de/endants are accused of violat ion of the espionage act. acting as agents for an enemy power<e.551, p.328> and failling io regisler as enemy agents".

Aceasta este o lovitură care. după multe altele, vine tot din nefasta influenţă de la Washington a lui Citla Davila. Această canalie patentă nu zăboveşte niciun prilej ca să lovească în mine şi în mişcarea de eliberare a Ţării. Acuma, mai mult decât oricând, încearcă de a forma o atmosferă neplăcută împrejurul meu. făcându-mă să trec ca duşman al cauzei pentru care doresc să lupt şi pe conducătorii mişcării ca spioni.

Este o infamie, căci la bază nu poate fi nimica serios decât, cel mult.

neglijenţa de a-i înregistra conform cu legile. Aci stă vina, şi l-am prevenit pe Moraru s-o facă între primele acic ale activităţii. Se înţelege că pe mine aceste fapte m-amărăsc adânc, cu toate că urmări serioase nu pot avea decât acele inerente cari rămân totdeauna, după orice calomnie, şi Dumnezeu ştie câte calomnii s-au deversat asupra mea.

La prânz. Maudic Flynn. După-masă. la 4, m-am dus să

*

„A tarele Juriu Federal a chemat în instanţă doi preoţi ai Bisericii Ortodoxe Române şi un editor (redactor de ziar), acuzaţi de spionaj.

Fii sunt părintele (llicherie Moroni, părintele Ştefan Opreanu şi editorul (redactând de ziar) (Ieorge Zamfir.

Adjunctul procurorului districtual, Louis Hopping, a spus că părintele A loraru l-a vizitat de două ori pe ex regele care/ în Mexic şi a primit 13.000 dolari de la el pentru a contribui la succesul mişcării.

Inculpaţii sunt acuzaţi de violarea actului de spionaj, acţionând ca agenţi ai unei puteri străine nereuşind să se infiltreze ca agenţi ai inamicului".

1942

435

vorbesc cu Messersmith şi să fac un protest formal împotriva

acestei noi acţiuni şi tentativei să m-impliccân direcţia duşmănoasă ce.551, p.329>

cauzei Naţiundor Unite. Messersmith a fost foarte cald şi a minimalizat chestiunea, zicând că nu poate fi decât o acţiune locală, căci. dacă ar fi plecat de la centru, nu s-ar II Iacut cu atâta lipsă de tact. Nu mi se poate face nici un cap de acuzaţie că am dat bani. aceasta este complet legal, însă mi-a atras atenţia că părintele Morarii arc o reputaţie destul de dubioasă, dar aceasta n-are nimic a face cu chestiuni politice. Când i-am atras atenţia că aceasta face parte dintr-un întreg sistem de persecuţie, bazată pe influenţa lui Davila. a răspuns că el a ajuns să-şi creeze destule animozităţi la State Depart] ament prin felul cum mi-a luat apărarea şi în urma rapoartelor ce le-a lacul în favoarea mea. El a adăugat că aci el este un funcţionar al Guvernului său. deci nu poate vorbi prea multe, dar toată această afacere nu e departe a deveni un adevărat scandal. Revenind asupra moralităţii lui Moraru. i-am spus că dacă aş i fi putut merge în USA desigur că aş fi putut organiza lucrurile complet altfel şi aşti fi putut să m-informez mai bine asupra multor lucruri; mi-a dat absolută dreptate.

ce.552, p.330> Am mai vorbit de audienţa rabinului W [el i se;

mi-a spus că a avut o bună impresie de întrevedere şi că, desigur, că va şti să puie o vorbă acolo unde trebuie. N-am decât vorbe de laudă pentru atitudinea atât de prietenoasă şi de pricepătoare a lui Messersmith. L-am prevenit că voi fi silit de a vedea pe ziarişti; mai întâi, ca ambasador, mi-a răspuns că nu vede la ce mă poate ajuta, dar că rău nu poate face, pe urmă, vorbind ca prieten, a adăugat că cel mai bun şi singurul lucru ce-l pot face este de a da o declaraţie clară şi explicită.

La 5. au venit ziariştii obişnuiţi: Lloyd. Morgan şi unul de la presa lui Hearst. Le-am dat următoarea declaraţie. <pe> care au considerat-o bună:

„Acţiunea luată de autorităţile din Detroit de a acuza pe… *
de spionaj depăşeşte înţelegerea mea.

*

Puncte de suspensie în textul original.

Mişcarea „României Libere], *există de aproape 2 ani şi în acust*

timp n-a încetat de q face cele mai mari eforturi de a susţine cavza Naţiunilor Unite. Prin grija dirigenţilor, cari ce.552, p „l: il>

astăzi se găsesc sub acuzaţiune. **s-**au cumpărat două ambulanţe, una dăruită de „România Liberă” Crucei Roşii Americane şi una cele i

Canadiene.

Mirarea mea este cu atât mai mare, cu cât autorităţile USA

erau cu totul în curent cu activitatea şi scopurile mişcării.

Într-o ţară în care libertatea părerilor este o dogmă şi în care orice opinie este considerată. ca cel mai sfânt drept omenesc, sunt uimit ca intrigile unui Domn X. care, pentru nenorocirea ţării sale. a avut cinstea de a fi cetăţean român şi care astăzi nu urmăreşte decât scopuri de interes personal, au a\mt atâtea trecere pe lângă autorităţi, mai ales fiind cunoscut dubiosul său trecut moral.

Trebuie să protestez cu toată energia împotriva acestor acuza fiuni, cari n-au la bază decât cea mai josnică intrigă, ale căror interese sunt cu totul altele decât acelea ale Naţiunilor Unite.

Dea putea acuza o mişcare ca acea a „României Libere „de a fi agentul unui guvern duşman nu numai că, este cea mai sfruntată minciună, ci este cu totul ridicol.

Toate eforturile mele şi ale mişcării „României

Libere „ce.553, p.332> au J’ost îndreptate înspre susţinerea şi ajutorarea scopurilor Naţiunilor Unite, spre afirmarea adevărului că

România adevărată este trup şi suflet alături de ele şi ca această nenorocită naţiune trebuie eliberată de sclavia în care se găseşte astăzi.

Am venit în această parte a lumii cu convingerea că marii conducători ai naţiunii americane vor pricepe că, pe bazele principi i lor nemuritoare cari conduc poporul Statelor Unite, vor ajuta lupta pentru fppentru eliberarea unui popor cu un trecut atât de glorios şi care astăzi este atât de nenorocit.

Încrederea mea, după atâtea lovituri, nu va pieri şi sunt convins căscntimentile bine cunoscute de [de dreptate ale Statelor

Unite vor ieşi la iveală.

Îyupăcâte am trecut, fiind urmărit peste tot de urgia nazistă.

1942

437

Începând cu atentatul de la Timişoara şi continuând prin deţinerea de şase luni în Spania, am nădăjduit că voi fi considerai ceea ce suni.

unul dintre duşmanii cei mari ai nazismului şi deci că serviciu i le ce le-am oferit pentru a duce lupta împotriva acestei tiranii vor fi bine primite, atât de autorităţi, cât şi de opinia publică.

ce.553, *p*.333> *Scopurile mele sunt. după cum am declarat atât de des. cu desăvârşire dezinteresate, că vreau ca dreptatea şase facă şi nenorocitul meu popor să fie pus în posibilitcuea de a reatjiona aşa cum sufletul lui îl îndeamnă, alăturea de acei cari luptă pentru dreptate, libertate şi democraţie*".

După această întrevedere. am trebuit să mă grăbesc la Legaţia de Panamá, unde se remite Preşedintelui Camacho o decoraţie. Mai puţină cutie de sardele decât de obiectu. Ani vorbit niţel, **într**-o spaniolă

„Petit negre" * cu Preşedintele despre situaţiunea militară. O frază amabilă a lui, care oglindeşte destul de bine sentimentele lui şi ale melc:

„Sunt convins, zice el. că Dumneavoastră. ca şi cu aţi prefera. În momentul de faţă, să fiţi în capul unui batalion în Algeria, decât aici". Duduia, ca întotdeauna, foarte mult înconjurată.

Scara, m-am simţit destul de amărât.

Miercuri, 18 – duminică, 22 noiembrie în tot acest timp. gândul meu, al Duduieci> şi a<l>

ce.554, p.334> lui Urdărcanu este preocupat mai ales de evenimentele din Detroit. Sunt şi rămân indignat de această procedură atât de stupidă şi lipsită de eleganţă a unor autorităţi locale din USA. Că un organ al unui stat să se preteze la o josnică măsură ca să mă compromită în ochii opiniei publice este un lucru care depăşeşte priceperea mea. Poate că acele trei persoane să nu fie prea interesante şi nici presus de critică în viaţa lor particulară, aceasta nu înseamnă că acţiunea lor politică, uneori destul de lipsită de tact, să poată fi atacată **într**-un fel atât de mişelesc şi, prin ei. atacul mă vizează pe mine şi eforturile mele de a-mi

*

vorbită stâlcit nx Carul al II-lea. Înseninări zilnice salva Patria.

Presa de azi a fost convenabilă, afară de un /. iar. care. publicând ad-litleram telegramele, a crezut să publice cu litere mari antetul „Carol dă bani unor spioni".

Am început a primi S.O. **S**-uri din partea acuzaţilor, mai întâi ca să fac declaraţii la State Deparlement căci nu sunt agenţii unui stat

duşman, ceea ce de fapt am făcut prin protestul meu de marţi, pe urmă. să le trimit ce.554, p.335> bani pentru plata cauţiundor.

Pentru această a doua chestiune. Urdărcanu a fost la Messersmith şi a avut o lungă conversaţie cu ei. Acesta, foarte hotărât, sfătuicşic să rămân cât mai. departe de proces, chiar în interesul acuzaţilor; zice că chestiunea se găseşte în faza de instrucţiune şi că după toate aparenţele, nu va putea trece în ace<e>a a judecăţii fondului, căci. după câte se poate vedea, totul se reduce de fapt la o contravenţie pur teehnică.

Repetă ceea ce mi-a spus şi mie că aceste persoane au o reputaţie puţin recomandabilă şi deci n-au prea multă trecere şi că toate acestea pot avea o urmare fericită prin schimbarea lor. Vede toată greutatea morală pentru mine de a sta la o parte, dar crede că atât pentru mine cât şi pentru viitorul cauzei este atitudinea cea mai folositoare, că în politică sunt momente când trebuie să ştii să faci şi sacrificii morale, şi acesta este tocmai unul. Pe urmă, povesteşte eforturile ce **le-**a făcut ca să deschiză ochii celor de la centrală asupra chestiundor mele, că a profitat şi de acest nou incident spre a scrie din nou. energic. A epuizat toate eforturile epistolare, a arătat cum am văzut just în toate ce.555, p.336>

Împrejurările. În sfârşit de acuma înainte numai prin mergerea lui la

Washington şi prin argumentarea orală cu Rooscvelt se poate face ceva.

A lăsat să înţeleagă că prin <acest> mijloc este sigur că se pot aranja multe. Ceea ce mă măguleşte este declaraţia lui că pentru mine arc respect şi considerare.

Alte eforturi **le-**a făcut şi acel pe/cvenghiu de Austecn, care a scris cerând bani spre a puica ajuta, i le-am refuzat din cauze „tehnice”.

Reflectând asupra întregii afaceri, am ajuns la concluzia că această vâlvă este destul de bună şi că Davila va atinge tocmai contrariul efectului scontat. Mulţi în USA nu cunoşteau existenţa mişcării şi astfel o vor afla. Pe de altă parte, făcând din oameni martiri, cauza va primi o

1942

439

bază morală mai solidă.

Am stat toate aceste /. de. afară de duminică scara, acasă. Am

pulul să reînen>oiesc. după luni de /de una din marile melc bucurii, de a asculta, la gramofon, muzică faimoasă. Radioul nostru s-a stricat, deci am fost pus în poziţia să-mi procurunţul gramofon şi de astă-dală

ce.555, p.337> fără economic, am luat toi ce este mai bun. În această cri/ă morală prin care trec. aceasta a fost o mare şi desăvârşită mulţumire sufletească.

Ştirile din lumea cea mare continuă a fi excelente, chiar şi

Sovietele, lăsând la o parte lăudăria lor. au trecut serios la ofensivă, dobândind suc<e>csc reale în regiunea Stalingradului. unde au reuşit să înnainleze mai multe zeci de klm; şi în Caucaz par a 11 oprit orice înaintare, dar aci este biata mea Brigadă ea> 2-a de Munte care a păţit-o. În Libia, toată Cyrenaica a fost cucerită. Armata a 8-a a lui

Monigomery 34S, depăşind Bardia şi Benghazi. În Tunisia, lucrurile încep a merge mai încet, se înnainlează cu multă grijă. ceea ce permite

Axei să aducă la Bizerta şi Tunis reîntăriri. Americanii îşi fac primii paşi şi după felul cum îngrijesc de soldaţii lor, trenurile lor trebuie să fie foarte grele şi deci o piedică pentru o înaintare rapidă, ceea ce ar ajuta mult la desfăşurarea favorabilă a operaţiunilor. În Solomone şi

Noua Guinca, cu toată îndârjita re/. istenţă a. japonezi lor. Aliaţii fac progrese simţitoare. Piedica este tot chestiunea dominaţiei acrului, în acea parte Axa e mai ce.556, p.38> tare. <Alexander Procoficff>

Severski are dreptate.

Duminică, party la care Schmidt, ca de obicei, bridge. Au fost, din nou, zile răcoroase.

Luni, 23 noiembrie

O zi frumoasă, am făcut muzică după-amiază, şi seara am făcut, din nou, tot muzică. Înainte de cină am fost la cinema să văd un splendid film de războiu' asupra luptelor de la Wake Island, făcut cu ajutorul Corpului de Marines.

Masa, seara, la Milleri.

O ştire importantă este că Dakar a trecut, din ordinul lui Darlan, de partea Naţiunilor Unite; aceasta liberează tot Atlanticul de Sud şi

440

Carol al II-lea, însemnări zilnice pune în siguranţă America de Sud.

Marţi, 24 noiembrie

La prânz am fost la Mic Yturbi. Dejun foarte bun. complet în stil european. Lume plăcută, între care ce.556, p.339> o bătrână D-nă

Bernal. cu care am avut o conversaţie asupra posibilităţilor agricole, care m-a lămurit în multe direcţii. Întâiu. mirarea m^{3}ea> că din aceste enorme întinderi de agave nu se poate produce altceva decât acel nenorocit de pulquc. care este un dezastru pentru populaţie. Mă gândisem totdeauna că din această băutură s-ar putea produce o mare cantitate de alcohol pur; pare-se că nu s-a reuşit să-l rafineze destul ca să se scape de mirosul său specific. A doua chestiune interesantă e că înlocuirea agavelor cu măsline n-a reuşit, deoarece, probabil, măslinul din Spania nu se adaptează condiţiunilor de aci. Era indignată din cauza unei declaraţiuni ce o făcuse fratele ei, Pipo, cerând să se revic la condiţiunile de înainte de exprop<r>iere, prin această vorbărie inutilă i se curmează toate <căile> cinstite de a putea recupera ceva. În general, văd că toţi laudă felul cum s-au făcut exproprierile în România.

După-masă, Duduia a fost la un ladies-party de la ambasada USA.

Seara, din nou o splendidă mulţumire ce.557, p.340>

sufletească şi artistică, concertul lui Kleiber. Mai bun încă decât rândul trecut, orchestra a făcut din nou progrese sub bagheta lui magică, îndeosebi *Simfonia în Si Bemol*, *Kă* lui Mo/. art, şi poema *Prin pădurile şi poienile Boemiei*, de Smetana; perfect<a> a fost şi finala suitei

Păsărei de foc, a lui Stravinski346. Obosiţi, ne-am culcat de îndată după concert.

Ca ştiri: sovieticii urmează cu înaintarea lor. Interesant este ce se petrece în Spania, unde Franco, după cum am spus-o de mult, devine complet neutru, mai ales prin declaraţia lui, că în cazul când va fi atacat, se va apăra şi va trece în tabără contrarie. Această atitudine de neparticipare la luptă, care a avut-o întotdeauna, se afirmă din ce în ce mai mult după eliminarea acelei canalii de Scrrano-Suner.

I

Miercuri, 25 noiembrie

Cinci luni au trecut de când s-a prăpădit biata noastră Pussy, 5

luni de când totul **s-**a schimbat ce.557, p.341> în casă. Este de neînchipuit ce influenţă a avut această moarte asupra mea şi a tuturora.

Starea mea nervoasa a sporit enorm, am ajuns în aşa un hal. Încât adesea îmi vine greu să mă stăpânesc. Cu toate că mi-o foarte dragă Fluffy.

totuşi nimica, nimica nu va putea înlocui acea căţea incomparabilă.

Astă-noapte, pe lună. am fost acolo la locul ei de odihnă din fundul grădinii, ochii mi **s-**au umplut de lacrimi la gândul că Omuleţul nostru, care umplea casa cu vioiciunea, deşteptăciunea şi drăgălășenia ei. a/. i se găseşte hotărnicit de acei câţiva metriţi pătraţi în care /. ace fără viaţă.

Nici n-am putut avea alinarea de a duce o viaţă activă, să pot face ceva pentru a-i mei. la aceasta se adaugă lipsa de legătură şi de ştiri, care devine mai apăsătoare în fiecare zi.

Ultimele ştiri ce le-am primit despre Mihăiţă. pe de o parte mă bucură, iar pe de alta m-îngrijoresc pentru viitor. Antonescu. fiind bolnav, a trebuit să fie înlocuit, şi Băiatul a refuzat să dec nouă plinăputere, admiţâ**ndu-**l *pe* Ică Antonescu numai ce.558, p.342> ca

Prim-ministru. Este o reluare a autorităţii, dar şi o participare efectivă la responsabilitate, care are şi partea ei de primejdie – dacă nu pricinuieşte o radicală schimbare în politica care duce Ţara la ruină, Iată încă o cauză hotărâtă pentru care aş ţi trebui să stabilesc o legătură cu

El şi să coordonez eforturile noastre, el dinăuntru, eu din afară, ca să putem scăpa România de dezastru.

Ziua am petrec**ut-**o liniştit că] acasă, scriind şi ocupâ**ndu-**mă de grădină. Ca ştiri, scara, la Radio se dă că Armata Roşie progresează, pe de o parte mişcarea învăluitoare de la Stalingrad se desfăşoară favorabil, iar pe de alta. la Nord de Moscova pare-se că **s-**a străpuns frontul german. Mai greu merge în Tunisia, unde Axa a putut concentra oareşicari forţe şi se pregăteşte o bătălie importantă. Lucrurile nu par a merge tocmai aşa de uşor. Încât Eden, în Camera Comunelor, a declarat că va fi o luptă lungă şi grea.

ce.558, p.343> Joi, 26 noiembrie

Duduieei> nefiind<a-i> bine, a stat toată ziua în pal. Şi eu m-am simţit obosit, nu ştiu de ce, probabil din cauza excesului de

I

I

442 Carul al II-lea, însemnări zilnice activitate (sic)*, şi m-am sculat târziu. Activitate complet redusă. M-am ocupat niţel de grădină, iată tot. Sunt foarte îngrijorat de această lipsă de energie care m-apucă din ce în ce mai mult. Principala cauză este completa lipsă a unei ocupaţii permanente şi acest sculat târziu, care dezorganizează toată ziua.

Singurele ştiri importante sunt acelea venind din URSS, cari indică <faptul> că mişcarea de învăluire de la Stalingrad progresează bine. Cifrele date de comunicatele Moscovei, ca de obiectu, mi se par fantastice şi mult prea precise; chiar reducân**du**-le, suc<e>eseic Armatei

Roşii sunt importante, căci pun de fapt capăt asediului Stalingradului.

Vineri, 27 noiembrie

Duduia, tot în pat. După-masă a venit ştirea ce.559, p.344> că nemţii au ocupat Toulon. ultimul vestigiu de independenţă a Franţei, iar că Flota Franceză de sub comanda Amiralului Laborde **s**-a sabordat.

Acest gest face complet inutil <pe> acel al naziştilor şi este o frumoasă probă de patriotism, vasele neavând combustibil ca să se refugieze în altă parte.

În acelaşi timp, Hitler a hotărât şi dizolvarea ultimei rămăşiţe al armatei franceze, pretextând că trebuie să puie capăt acestui focar de rezistenţă; aceasta face cinste ofiţerilor şi trupei Franţei. Situaţiune imposibilă o are Pétain, ca şef al unei naţiuni ce nu mai are suveranitate naţională. Nu pricep de ce acest bătrân, care pare din ce în ce mai atins de senilitate, menţine această parodie şi nu demisionează. Laval nu este decât un gaulciter" al germanilor, din nenorocire, de naştere şi naţionalitate, francez. O altă infamie germană este arestarea, zilele trecute, a lui Weygand. sub cuvântul că, după fuga lui Giraud, ei nu mai pot avea încredere în cuvântul niciunui ofiţer francez. Această scuză este absolut absurdă, căci Giraud a fost prizonier în Germania şi a fugit, el n-a fost eliberat, deci n-a ce.559, p.345> putut fi vreodată vorba ca să-şi dec cuvântul. O altă personalitate franceză, care, în momentul de

Aşa în text.

** Şeful oficial al unui district poliţie controlat de nazişti.

faţă. este focarul multor discuţii, este Darlan. fost sclav al germanilor, azi parc a se fi pus complet la dispoziţia Naţiunilor Unite. Acest fapt a provocat indignarea „Franţei Combatante”, căci cu drept cuvânt protestează. Pare a fi un individ cu o ambiţie nemărginită.

Tot după-masă, sosit din Canada, vine să mă vază avocatul

Bloomficid. De ce de fapt a venit, n-am putut desluşi, el pretextează că este pentru a raporta asupra stadiului chestiunei venirci noastre în

Canada. După câte spune el. Canada este foarte favorabilă mic şi m-ar primi cu braţele deschise (sic), numai opoziţiunea vine lot de la Londra, care, la întrebarea pusă de Ottawa, a răspuns *nu* pentru moment. Se înţelege că evenimentele din Detroit au făcut să se amâne totul.

Conversaţia principală, după acest suc<e>int raport, a fost mai ales privitoare la procesul părinţilor. După câte a putut culege, sunt daţi în judecată pentru activitate ilegală pe următoarele 5 puncte:

1) Neînregistrarea, conform legii, ca agenţi străini.

ce.560, p.346>2) Complot pentru a m-aduce, cu consimţământul

State Departamentului. În USA.

3) Complot pentru a face ca un Guvern român în exil să fie recunoscut.

4) Complot pentru ca o dată acest guvern constituit să se deblocheze fondurile de 80 milioane $ ale Statului Român.

5) de a fi provocat, contrar legilor americane, disidenţă între minorităţile româneşti din USA.

Din toate aceste acuzaţiuni, singura care poate fi reţinută este prima, şi aceasta nu este o crimă, ci un delict de contravenţie, destul de grav în sine. Toate celelalte sunt. pur şi simple, ridicole. Părintele

Moraru a făcut o mare greşeală în ce priveşte înregistrarea şi a contravenât tuturor instrucţiunilor ce i le-am dat. După părerea lui

Bloomficid, toată chestiunea este una locală, montată de Davila cu ajutorul comuniştilor din regiune. Lucrul cel mai important este ca ei să aibă o bună apărare. După ultimele informaţii din presă, avocaţii apărării, împreună cu principalul judecător, ar fi cerut State

Departelmentului citarea mea ca martor. Bloomficid consideră că este”.

un lucru admirabil dacă voi putea veni şi că ar ce.560, p.347> fi înfundarea definitivă a lui Città. Dacă sunt chemat, incontestabil că nu

444

Carol al II-lea. Însemnări zilnice pot refuza a răspunde la citaţiune. dar cred că venirea mea acolo este prematură, căci ultima mea şansă este mergerea lui Messersmith la

Washington şi putinţa lui de a vorbi cu toţi acei în poziţia de a puica da o întorsătură favorabilă întregii chestiuni în ansamblul ci politic. Un lucru bun ce l-a adăugat e că declaraţiunile mele către presă au lacul o foarte bună impresie, fiind considerate demne şi foarte abile; această impresie a fost mai ales bună în Canada. Mi-a mai atras atenţia asupra unui fapt care poate avea o mare importanţă: sunt modificările ce **le-**a cerut Rooscvcit la legea imigraţiunci. pentru că în decursul acestui conflict să poată introduce în USA persoane cari să he utile cauzei

Naţiundor Unite.

Scara, deşi Duduia n-a putut veni. am fost la un concert în folosul Crucei Roşii Internaţionale, dat la „Beilas Artes”. Mu/. că frumoasă. Orchestra şi dirijorul E. Hernande/ Moncada. slabi: solista, o bătrână civeţiancă. ce.561, p.348> Margucrilte Herzig-Lxir. bună.

Sâmbătă, 28 noiembrie

Deoarece m-am culcat mai devreme **azi-**scară. nu mi-a fost prea greu să mă şi scol mai devreme. M-am simţit complet un alt om şi am putut chiar lucra niţel. O mare petrecere azi a fost noul papagal ce l-a cumpărat Ernost pentru Duduia Loro. cel vechi, a înen>cbunit complet de a avea un tovarăş ori o tovarăşă. **S-**a purtat ca un adevărat amorc/... făcând tot felul de giumbuşlucuri în faţa noului venit, înşirând toată gama cunoştiţi]nţelor sale, pe urmă. când li **s-**au dat drumul la amândoi din colivie, **s-**au purtat ca nişte pereche (sic), destul de zgomotoşi, de altfel. Aceste manevre ale lui Loro ne fac să credem că noul venit este o cucoană.

Ştirile sunt dominate de evenimentele de la Toulon. unde lucrurile nu **s-**au petrecut aşa de simplu cum **s-**a părut ieri. Au avut loc lupte, căci trupele germane au încercat să împiedice ce.561, p.349>

scufundarea vaselor. Se vorbeşte de vreo 40 de ofiţeri şi vreo 400 de marinari morţi cu acest prilej. Se mai zice că 2 submarine au reuşit să scape cu tot barajul de mine aruncate de avioanele germane. Pe frontul sovietic suc<e>eseic continuă, la Stalingrad **s-**a reocupat

unul dintre

1942 445

uirticrilede fabrică, şi la Rzhev. Velikiyc-Luki”. O ofensiva a pătruns în liniile germane.

După-amiază. am fost după cumpărături, în oraş. Scara, la cină.

Kleiber cu D-na noul consilier al Ambasadei USA şi D-na Bursicy.

Millerii şi Ruth Donen-an. Kleiber **s-**a plâns de mi/ieri<i>le cei **le-**a făcut, din gelozie. Chave/.347. dar rămâne aci pentru a pune la punct opera şi a dirija primele reprezentaţii. Rămânând, pe urmă. numai

Millerii şi Ruth Donnan. **s-**a jucat bridge, iar gramofonul a cântat discuri frumoase.

Duminică, 29 noiembrie

Ne-a venit rândul nostru de a da un party. după obiceiul de aci.

Vreo 25 de persoane tot ce.562, p.350> „Grupul Coyoacan”. Ca întotdeauna, voie bună şi bridge. împreună cu pokerul jucat mai mult de

Duduia, am ieşit bine.

Ştirile din lume lot împrejurul afacerci din Toulon radiază, au venit noi detalii. **S-**a iscat o polemică de presă asupra autorilor o<r>clinului. Unii zic că ar fi numai din iniţiativa amiralului Laborde.

alţii că ar fi lucrai în urma unui vechi plan alcătuit de Vichy. Ştirea a mai venit că majoritatea comandanţilor de vase **s-**ar fi dus la fund cu navele lor; chiar dacă aceastea> n-ar corespunde adevărului, este o frumoasă pagină de legendă eroică şi morală care trebuie să fie lăsată moştenire generaţi<i>lor viitoare de marinari ai Franţei. Ceea ce e însă cert e că germanii sunt furioşi de ceea ce **s-**a întâmplat, de a fi pierdut această frumoasă pradă şi se răzbună pe bieţii ofiţeri francezi cari au fost tot timpul elementul de opoziţie tacită împotriva cotropitorului.

Sovieticii continuă cu reuşitele lor tactice, cari până acuma nu par a fi avut vreo importantă urmare strategică.

ce.562, p.351> Luni, 30 noiembrie

După-masă am făcut muzică, mai ales m-am încântat cu etern în text: *liizeh*.

În text: *Velichi-Luki*.

446

Carol al 1I-lea, însemnări zilnice splendida *Sonată Kreuzer*, a lui

Beethoven.

Pe urmă, prelungirea Clubului la Liz Borroughs. A fost lată.

Domnii s-au> întins la un poker şi fiindcă Ernest, mai ales, pierdea gros, s-a continuat jocul până la 8 dimineaţa.

Marţi, 1 decembrie

A mai trecut o lună, începând ultima din acest an. Timpul zboară îngrozitor de repede. Dacă n-ar fi toate evenimentele din lume.

cari cer să fac ceva la timp. puţin mi-ar păsa, zilele adesea sunt lungi, dar lunile trec vertiginos.

Pentru prima dată a fost absolut justificat să ne sculăm târziu.

Duduia a fost. deşi tare obosită, la un dejun de cucoane la Ambasada

USA. După-masă l-am văzut ce.563, p.352> pe Moris, din grupul ce venize cu Austeen; sosind din Detroit, aduce ultimele ştiri de acolo. Fără nicio şovăire declară că tot acest proces este o înscenare a comuniştilor, că în afară de greşeala tehnică, a neînregistrării, nu se poate reţine nicio vină. dar chiar aceasta a fost scăzută prin înregistrarea ulterioară, cam tardivă e adevărat. Opinia chiar al] procurorului, care la început era cam pornit, este că cazul este destul de şubred. Ceea ce însă este necesar e un avocat cu oareşicare trecere, care, nu numai să apere pe învinuiţi, dar să şi înfunde pe duşmani. Moris declară că spiritul general din USA

este destul de pornit împotriva comuniştilor şi, dacă se poate proba mâna lor diabolică în toată această afacere, totul se poate întoarce spre totala înfrângere a duşmanilor. Ca concluzie a fost că trebuie angajat un avocat cu greutate şi el se va ocupa de aceasta.*

Alt lucru interesant pe care mi i-a spus e că crede că Austeen nu poate mare lucru, că nu şi-a dat multă silinţă şi că a apucat-o prost. O

chestiune ca a mea nu se rezolvă prin birouri, ci direct sus, hotărârea este în mâna lui Hull şi a lui Roosevelt.

ce.563, p.353> Un lucru care mi-a făcut mare plăcere este că cercurile militare sunt foarte recunoscătoare impulsului indirect ce l-am

Această propoziţie este scrisă pe pag. 353 a caietului, dar Carol, prin semnul e, a indicat aducerea ei în acest loc.

dat cu privire la atacul în Africa, pare-se că sfaturile mele au

avut mare pondere.

Scara, al doilea concert Kleiber, din păcate Duduia nu s-a putut duce. fiind prea obosită. A fost splendid, mai ales *Simfonia din lumea nouă a* lui Dvořák, care a și de/lănțuit o furtună de entuziasm: aplauzele și strigătele de bravo n-au contenit vreo 10 minute interesant<a> a fost suita simfonică *Rêves* a lui Revucitas J47 bis, un tânăr compozitor mexican; a murit, din păcate, prea devreme. Arc foarte multă mișcare, deși mie nu-mi prea place această formă de muzică modernă.

Miercuri, 2 – joi, 3 decembrie

Zilele acestea temperatura scăzuse în mod ce.564, p.354>

simțitor, mai ales scara, ieri însă crescuse în mod plăcut, ca să se răcorească din nou miercuri scara. În timpul zilei, puțină ocupație, ceva muzică, grație gramofonului. O bună dușcă de plâns, datorită nostalgice în provocate de cele două rapsodii ale lui Enescu. Am împins, pe urmă. mult pe grădinar să-mi termine câmpul de crăițe Am fost, după-masă, pe timpul când Duduia era la Crucea Roșie, să cumpăr restul de semințe ca să se împlinească acel proiect ce-l am de mult. Dacă haita de câni nu vor strica totul, combinația proiectată de crăițe portocalii cu dungile de secărică albastre va fi foarte frumoasă.

Am avut, zilele acestea, și îndeletniciri sociale. Miercuri, cină la O'Donoghue, la care a fost și Messersmith. Câteva vorbe cu el, în care mi-am exprimat dorința de a avea o lungă conversație cu el Inn] ainte de plecarea sa în USA, care va avea loc în ianuarie. Pe urmă, ca de obicei, bridge.

Joi, Elisii ne-au poftit întâiu la masă și pe urmă la „Patio", party dat pentru ce.564, p.355> Mrs. Kindelberger, nevasta unui mare fabricant de avioane din California. Cu acest prilej am avut, pentru prima dată, o conversație politică cu Tommy Miller. priqnuită de evenimentele recente; el a exprimat convingerea că numai eu voi fi acela care în viitor va conduce România. Pe urmă, a spus că primul pas este de a distruge moralmente pe Davila și că acest lucru ar fi ușor de făcut.

448 Carol al ll-loa. Însemnări zilnice dând..." lui Wintehel. un destul de lipsii de scrupule comentator de radio. Mai caracterislic<a> pentru mentalitatea acestor oameni este declarația ce mi-a făcut-o că-și permite a vorbi de acestea, căci. atât el cât și restul „Grupului", n-au altceva să-mi ceară decât prietenia.

Din lume. singurul lucru interesant sunt declaraţi i>le lui Eden asupra aranjamentelor Eisenhowcr-Darlan. A spus că Guvernul britanic n-a avut nimica de (acut cu ele şi că îşi re/ervă hotărârea. De punct de vedere moral, găsesc aceasta cârdăşie „şi înlăturarea sistematică a lui de

Gaulle destul de scabroasă.

ce.565, p.356> Vineri, 4 decembrie

La prânz. Mons. care pleacă la Detroit ca să aranjeze chestiunea avocatului pentru popiţi

A fost cu nevastă-sa. amândoi oameni bine. În mod discret, din nou. a făcut o aluzie la lipsa lui de încredere în Austecn.

Scara, am fost cu Bergceri>i s-a vedem unul din cele mai emoţionante filme ce s-au făcut vreodată: *Mrs. Minevvr*. Am amuţit de emoţie şi ani plâns tot timpul. Obscre\ că graţie nostalgici care mă roade şi a atâtor evenimente, nervii mei s-au tocit şi lăcrimez, foarte uşor.

Sâmbătă, 5 decembrie

Am stat acasă. Îndeletnicindu-mă cu grădina şi încercând discuri noi. Între care *Sonata a 3*-a de Chopin ux. cântată de

Brailowski.

Ştirile din lume nu prea îmi fac plăcere. În Africa, teatrul de operaţii cel mai important. operaţi<i>le au ajuns la o stagnare îngrijorătoare, iar Axa. câştigând ce.565, p.357> timp, aduce întăriri şi îşi sporeşte rezistenţa. A fost aci o pierdere de vreme ce n-o înţeleg, care va costa mult Naţiimelor Unite. i atât de punctul de vedere militar, cât şi politic. Singura explicaţie ce mi-o pot închipui este că din cauza cunci>

exagerate de mari îngrijiri ce se dă soldatului american, trenurile au devenit aşa de mari şi de grele. Încât o înaintare rapidă este aproape

*

Cuvânt şters, este, probabil: *hani*.

1942 449

Imposibilă. Pe frontul sovietic, multă vorbărie şi rezultate palpabile foarte reduse. Nu s-a reuşit să degajeze Stalingradul cu toată mişcarea învăluitoare începută.

Duminică, 6 decembrie

Sfântul Nicolae. la noi probabil este zăpadă, aci e cald şi soare.

După-amiază. ocupaţie muzicală. Spre scară, vestea cu lotul neaşteptată, că şoferul nostru a murit. De trei zile a fost bolnav, **azi**-scară a trimis".

vorbă că se simte mai bine şi că mâne îşi reia serviciul. Se v e de că a avut o embolie care l-a trăsnit.

Scara, serată la Milleni. cari pleacă pentru ce.566, p.358>

pentru vreo două săptămâni. Lume multă, ca de obicei. bridge. Pentru mine nu numai joc interesant, dar şi cu bun câştig.

Luni, 7 decembrie

Din nou o zi frumoasă suntem încă sub impresia şoferului

Juan. Omul acesta părea a fi un taur. lotuşi iată că **s**-a prăpădit aşa pe neaşteptate. M-am ocupat de grădină, care face progrese, pe urmă am lucrat la unele notiţe politice ce le pregătesc să le dau lui Messersmith înnainic de plecare, ca să le ice cu el la Washington. M-am întins astăzi, mai ales. asupra unor consideraţi uni economice, pe care le consider de cea mai mare importanţă pentru progresul şi pacea lumci.

Ştirile, mai ales de pe frontul african. le consider proaste.

Luptele încep a fi grele. Aliaţii au pierdut unele poziţiuni şi declară că forţele lor aeriene sunt insuficiente. Germanii au reuşit să treacă forţe destul de importante în Tunisia, fapt care nu e spre lauda Marinei

Britanice, ce.566, p.359> iar Monigomery şi el **s**-a oprit, dând un important respira Axei ca să-şi pregătească apărarea. Impresia mea. din depărtare şi cu clementele ce le am, este că **s**-a pierdut un timp infinit care a permis toate aceste reacţiuni ale Axei.

Pentru interesele mele. ale unei „României Libere", orice trăgănare este prielnică, căci îmi dă mai mult timp de pregătire.

Am primit un ziarist. Jack Starr-Hunter, care din partea ziarului „The St. Louis Dispatch", îmi cere o dezminţire că aş fi

450

Carol al II-lea, însemnări zilnice proprietarul noului cabaret „Gros" deschis de Bloomy" în Hotelul

„Reforma". Aceste zvonuri pornite din partea acelora cari deschid cabaretul, ca să-şi facă o nepermisă reclamă, au fost exploatate de

Davila & Co spre a-mi face o atmosferă neprielnică în USA.

Mar-i, 8 decembrie

După-masă. am fost la Milleri: fetiţa lor. Elena, împlineşte 6

luni şi cu această oca/. ic au ce.567, p.360> dorit să facă câteva fotografii cu Duduia şi cu mine. Într-adevăr, acest copil s-a dezvoltat extraordinar, este o bomboană.

Scara, tot cu Millerii. la concertul Kleiber. S-a cântat *Uvertura*

Egmoni, de Becihoven, pe urmă lui foarte bun bariton polone/., Dunaro.

a cântat *Oh du holder Abendstern*. din *Tannhäuser*". Şi *Kri tu*... din

Ballo în Masckero, de Verdi 34 o. Concertul s-a sfârşit printr-o extraordinară execuţie a foarte grelei *Simfonie Fantastică*, a lui

Berliozi50. Din fericire, de astă dată. Duduia a putut veni.

În drum spre casă ne-am oprit să bem un coca-cola într-un nou local ce s-a deschis aproape de noi, pe insurgentes, „Rancho Vargas".

Miercuri, 9 decembrie

La deşteptare, o scrisoare de la Ribeiro. care aduce ştiri extrem de interesante despre Mihăiţă. Printr-un mijloc oareşicare a reuşit să trimeaţă vorbă lui Pangal că este bine, că sentimentele lui sunt aceleaşi ca în momentul despărţirci <c. S67, p.361> şi că atât el cât şi Sitta sunt de acord cu lini<i>le generale ale acţiunii mele. Aceasta este cea mai bună ştire ce am primit-o de la plecare, deschide multe orizonturi şi permite întrevederea dorinţelor mele de colaborare. Pe urmă, aduce vestea eternelor protestări ale lui Maniu împotriva trimiterei de noi trupe pe frontul sovietic şi recomandă să iau legături cu URSS, căci ei, pare-se, pun beţele în roată la Londra. Ştirea am considerat-o toţi aşa de importantă, încât am hotărât ca Duduia să se ducă s-o citească lui în text: *Blumy*.

Opera lui Richard Wagner.

1942

451

Messersmith. Sunt nu se poate mai mulţumit şi parcă am reluat o doză de curaj.

Joi, 10 decembrie

Până scara, nimica deosebit. Duduia a fost să lucreze la Crucea

Roşie, eu am rămas acasă lucrând la ale mele şi făcând muzică.

Scara, cină la Randsom. Lume multă, între care Cabott. de la

State Departament. Însurat cu sora lui Helen Knudsen. După obiceiul

Cayoacanului, ce.568, p.362> s-a jucat bridge.

Ştirile din Africa nu-mi plac şi în legătură cu ele pun şi discursul lui Franco, care declară că se pune de partea fa<s>ciştilor, că lasă poarta deschisă monarhici, dar că trebuie să accepte revoluţia naţională. Toate acestea sunt semne premergătoare ale altor tulburări.

Învălmăşeala aceasta va mai ţine mult, mi-o teamă, şi comunismul dă semne de a progresa.

Vineri, 11 decembrie

Duduieei>, din nou, nu-i e bine; am stat toată ziua în casă, afară de după-masa, când am ieşit în oraş să fac câteva cumpărături.

Niciodată lumea n-a fost mai amabilă cu mine, atât vânzătorii, cât şi ceilalţi.

Mâne plecând Millerii, am fost să iau rămas bun şi să le dau câteva comisiuni (sic) pentru noi toţi.

Altfel nimic de însemnat…

<Luni, 14 decembrie>

ce.568, p.365> care m-a plictisit mult este neacth ilatca lui Austeen, dacă n-ar fi fost acest proces aş fi retras scrisoarea, mai ales că se apropie epoca plecării lui Messersmith la Washington, şi atunci nu mai doresc ca misiunea lui să fie în curs. După cum m-aşteptam, acest individ n-a făcut nimica, ceva mai mult, printr-o scrisoare primită zilele acestea, reiese că e un escroc care a întrebuinţat acea scrisoare pentru

Fila conţinând pag. 363 – 364 a fost ruptă din caiet.

452

Care} al 1I-lea, însemnări zilnice afacerile sale personale.

Sunt din ce în ce mai hotărât să retrag scrisoarea, dar am obiecţiuni din partea lui Urdărcanu, care pentru nu pot pricepe ce cauză.

se lasă foarte greu în această chestiune. Am făcut o mare greşeală de a nu fi ascultat sfatul Duduieei>. de a nu pune în curent pe Messersmith şi de a mă” fi încrezut în acest individ lipsit de seriozitate. Chestiunea

Detroit a avut însă şi un efect plăcut; o sporire de gentileţă foarte marcată la toţi acei de aci.

Ca ocupaţie, mai mult muzică, discuri foarte frumoase, pentru mine o nouă revelaţie muzicală este Mozart.

Din lume. nu s-au schimbat multe, cam tot ce.569, p.366>

ace<e>aşi situaţie. „Armata Roşie, zic comunicatele sovietice, continuă a înnainla şi a face un mare număr de prizonieri, dar pe hartă nu prea se vede ceva pozitiv şi faimoasele încercuiri anunţate nu par a se înfăptui. În Africa, tot grea este situaţia, căci Axa a reuşit să concentreze forţe în regiunea Tunis-Bi/crta. cari rezistă cu suc<e>ce.

Tot bune sunt ştirile din Oceania, unde MacArthur, în mod sistematic, câştigă teren asupra japonezilor.

Marţi, 15 decembrie

O zi foarte ocupată. La prânz, un party cu dejun la

Armendarizii del Caslillo, care îşi serbează 25 de ani de căsătorie. Lume multă, mai ales diplomaţi. Messersmith a lipsit, având multiple treburi.

S-a luat prânzul în curte<a>-grădină. casa fiind prea mică pentru atâtea lume. Atmosferă bună, toată lumea sărbătorind cu drag gazdele, cari sunt extrem de simpatice tuturora.

După-amiază. am fost la bazarul pentru En…

ce.569, p.369> bărbaţi prea puţine lucruri se pot găsi.

Din lume ştiri importante. Anuala a 8-a a luat. fără prea multă rezistenţă, poziţia ocupată de Români la El Aghicla iS1. aceasta înseamnă cel puţin un câştig de teren, dar nu e victorie, căci armatele

Axei din Libia cedşază teren cu intenţia de a se retrage cât mai repede

*

Fila conţinând pag. 367 – 368 a fost ruptă din caiet.

1942 453

spre Tripoli şi de aci să încerce joncţiunea cu trupele ce se bat la Tunis-Bi/crta. Sovieticii continuă a se lăuda cu înaintări colosale şi de astă dată cu un număr fantastic, nu de morţi, ci de prizonieri. Unde lucrurile par a merge bine este la Grupul de Armate ale lui MacArthur.

Mai am de însemnat ultimul concert Kleiber de marţi. Din păcate. Duduia n-a putut merge. Îndeosebi mi-au plăcut patru dansuri de Mo/art şi *hi Amor Brujo*. <al> lui <Manuel> de Falia J52. Luni au fost la masă ministrul de Panamá. Bovd. cu familia.

Joi, 24 decembrie

Ajunul Crăciunului, marca serbare a căminului. Bradul a fost împodobit şi aşezat de către Angliei. ce.570, p.370> care. cu toate defectele lui. În aceste zile de sărbătoare îşi dă toată silinţa să ajute şi să facă lucrurile bine.

Duduia, până pe scara a stat în pat, încât eu am alergat şi am aşezat toate. Pe urmă. am terminat cu trimiterea cărţilor de Anul Nou şi cu distribuirea darurilor pentru personal, cari par foarte mulţumiţi.

Seara, la 9. **ne-**au sosit musafirii: Messersmithii. Bergeeri>i.

Saniclevicii (aci se zic Saniei). Armendariz-ii. Mic şi Pipo.

O'Donoghuc-ii, doi prieteni ai lui Messersmith, Heddy Linthicum şi bancherul Avenoz şi Erich Kleiber. Prin venirea ambasadorului şi prin atitudinea lui, deşi nu se simţea bine, mi **s-**a ridicat piatra de pe suflet.

Voie bună. **s-**a jucat, ca de obicei, bridge, pe când unii au dansat. Toată lumea, foarte caldă şi am primit. Duduia şi cu mine, daruri de la mulţi.

Între cele ce le-am cumpărat eu a fost şi unul pentru Mihăiţă.

care-l voi păstra până la revedere.

A venit, astă-seară, ştirea senzaţională că Darlan a fost asasinat azi la Alger3RJ. Messersmith mi-a spus, fără a arăta prea mult regret, că va simplifica mult lucrurile. Ernest. care era destul de ciupii, căci se servise şampanie, a declarat<e.570, p.371> „o grands cris” * că este

*

În gura mare

454 Carol al II-lea. Însemnări zilnice opera lui…”

Vineri, 25 decembrie

Crăciun, Zi de sărbătoare creştinească din lumea întreagă, zi făgăduitoare de vremuri mai bune. chiar acei care nu sunt credincioşi îl serbează ca un simbol de bucurii şi de nădejdi.

Aci. În México, e cald şi fără zăpadă, de n-ar fi în casă bradul simbolic şi masa cu daruri, lipsa covorului alb. Întins peste natură, nu ai putea crede că este Crăciun.

M-am sculat destul de târziu. Duduia a stat mai mult în pat, odihnindu-se ca să poată merge scara la Ambasadă. Am primit destul de multe urări de peste tot. unele chiar foarte calde. Însă. comparativ cu cele trimise, puţine.

Scara, cina la Ambasadă. Deosebit de noi, americanii serbează ziua de Crăciun, nu Ajunul. Lume destul de multă, mai toţi cei cunoscuţi. Ca persoane mai răsărite: Kleiber şi o pereche Philipps, vecini la Hyde Park ai lui Rooscvelt.

<c. S71, p.372> El este un imbecil, căruia i **s-**a dat o sinecură de îndeplinit aci în México şi despre care Messersmith mi-a spus că arc

toate greutăţile de a-l împiedica a face gafe. Ea, mai deşteaptă şi având mai multe interese, vorbeşte fără încetare. Mai era şi bărbatul lui Mary

Dillon, Cap. Dillon. venit în concediu pentru câteva zile. A fost comandantul port-avionului „Lexington”, azi comandă o bază aeriană terestră a Marinei în Pacific. E un aviator de valoare, care s-a distins în timpul acestui război. După-masă, cum este obişnuit, s-a jucat bridge, am avut un joc cât se poate de interesant.

Ceea ce e de însemnat. În mod deosebit, e gentileţea excepţională a lui Messersmith. După-masă. m-a luat la o parte şi am stat mult de vorbă. Despre politica internă a USA şi despre comunism.

Democraţia USA, ca formă de guvernământ, este sui-generis, miniştrii, sau mai bine zis secretarii de stat, sunt responsabili numai faţă de Preşedinte, nicidecum faţă de Parlament. Acest lucru este democratic aci, dar când am făcut-o la noi, am fost considerat tiran. El este un

Trei cuvinte şterse.

1942

455

violent anti-comunist. şi-mi spune că în ţara ce.571, p.373> lui nu este primejdie de aşa ceva; proba ce> cum în alegerile preşedinţiale din ultimele vremuri maximul de voturi ce le-a putut obţine candidatul comunist a fost 20 (). () () (). Cu toate că este mare prieten al lui Rooscvcit.

totuşi mi-a spus că a făcut două mari greşeli, declarând că niciodată nu va îndepărta unul dintre Secretarii numiţi de el şi că nu va scoate niciodată Armata americană împotriva cetăţenilor americani. În privinţa neîndepărtării miniştrilor, povesteşte anecdote, cum el şi alţii erau puşi să-şi să-şi dee demisia. Am fost fericit de această conversaţie care a şters ultima umbră de îndoială după incidentul Ausiccn.

Sâmbătă, 26 – duminică, 27 decembrie

Din cauza sănătăţii Duduieei>, a<u> fost două zile de linişte în casă. Ceva muzică, ceva pichet, iată tot.

Vremea vrea, astăzi, să ne amintească că e Crăciun, e extrem de frig, mai ales noaptea, când ce.572, p.374> a scăzut sub zero. Grădina a suferit destul de mult din această cauză, bananierul şi alţi pomi, ca şi viţa de pe zidul din fund, au fost atinşi de ger, am impresia că şi iarba a suferit. Din cauza frigului, focul ardea în cămin. La lumina flăcării, gândurile noastre se îndreptau către Ţară, unde acuma e frig şi

câmpiile ar trebui să fie acoperite cu zăpadă. Stau de vorbă cu Duduia mai ales despre Mihăiţă, care trebuie să fie la Sinaia. Ni-e un dor nespus de el şi adesea ne spunem cât de mult s-ar bucura de a fi aci cu noi. Această ţară i-ar place şi, incontestabil, ar fi mai fericit aci decât între javrele din

Ţară.

Ştirile de pe fronturile de luptă sunt dominate de cele sovietice, cari anunţă victorii nesfârşite şi încercuiri după încercuiri cari nu par a da vreun rezultat definitiv. Nici ştirile relative la neînţelegerea între francezi nu-mi plac. împăcarea nu se arată la orizont, de Gaulle nu cedează, iar americanii susţin organizarea lor din Africa de Nord. O

soluţionare ar fi, dacă Lebrun354 ar putea să fie scos şi repus în vechea lui poziţie, deşi este un om slab.

<c. S72, p.375> Luni, 28 decembrie

La prânz, ambasadorul Argentinei, Candioti şi nevasta. Sunt

456

Care] al II-lea. Însemnări zilnice agreabili şi se poate vorbi cu dânşii, dar nu sunt simpatici. Ea este croată, dar o înfocată patrio<a>la iugoslavă.

Pe la 6V2. la Club. azi la vecina noastră Helen Boynton. pe urmă. cina la Dorolhy Ellis. ca de obicei. urmat<a> de bridge.

Marţi, 29 decembrie

Seara, cum plecam la cinematograf, un telefon din oraş. din partea unui domn englez care cerc să mă vază. Spre marca mea mirare este colonelul Bailcy. care fusese ataşat pe lângă mine în timpul călătoriei melc în India; i-am dat întâlnire pentru ora 9 la „Manolo”. A

fost o cină foarte plăcută şi mi-a făcut o nespusă plăcere de a-l revedea după atâţia ani. Am vorbit de vremurile de atunci şi de acelea de azi.

Povesteşte despre viaţa din Anglia şi. hotărât, avem impresia că a

ce.573, p.376> fost rugat de autorităţile engleze să treacă pe la mine.

Este astăzi curier şi nu se poate ca călătoria lui să nu fi fost pregătită, căci avea asupra sa testele* din călătoria mea în India. De când nu l-am văzut, a fost din nou rezident în Thibel şi ministru în Nepal. A părut foarte impresionat de Duduia.

Miercuri, 30 decembrie

Stat toată ziua acasă, am terminat de a-mi alege discurile, şi am lichidat şi socoteala, destul de mare de altfel.

Dimineaţa, un cuvânt de la Nan Conway că Victor Caseict. care este ofiţerul de legătura englez pe lângă generalul Sikorski, cere să fie primit. Cu mare plăcre îl văd. Familia lui, mare prietenă cu cea Regală engleză şi cu Mama. Ea şi cu Tata au stat la ei în timpul încoronării

Regelui George V. Este lipul englezului de sământă bună, niţel lăbărţat, dar foarte prietenos. Deputat conservator, a devenit ofiţer pe timpul războiului.

ce.573, p.377> Fiind ocupat toată ziua. n-a putut veni decât seara, după cină. Am stat mai bine de o oră de vorbă despre familie şi mai multe subiecte politice. E prieten cu Mignon, pe care o vede destul

— Aşa este în textul original, dar este vorba, probabil, despre însemnările tăcute de Bailey în timpul călătoriei, deci de: *texte*.

1942 457

de des, spune că e bine şi cât se poate de fericită de a avea copile în cu dânsa. Nu este prea mulţumit de anturajul lui Peter Kins, care de altfel se dezvoltă foarte bine. M-am plâns că nu **mi-**a scris, cu un surâs mi-a răspuns dacă nu-i cunosc oare?

Pe urmă, l-am întrebat despre Sikorski, pe **care-**l consideră ca cel mai bine dintre conducătorii Aliaţi şi pare-se cel mai apropiat de

Churchill. L-a însoţit în URSS. de unde **s-**a întors cu impresii detestabile. Jumătate anecdotic, jumătate serios, povesteşte lucruri foarte interesante. Pare-se că au fost mari greutăţi de a obţine prizonierii polonezi, căci Stalin este foarte suspicios faţă de americani şi britanici.

Când i **s-**au cerul, a răspuns, mai întâi. că dacă i-ar da. **s-**ar face de râsul lumci, după im răstimp însă **s-**a mai î<n>muiat şi a răspuns că **s-**ar putea ajunge la o înţelegere, dacă de acum se aranjează chestiunea graniţilor occidentale; cu un ce.574, p.378> calm extrem, Sikorski a replicat că, în acest caz, el va fi de râsul lumii şi astfel lucrurile **s-**au aranjat întrucâtva. Tratamentul polonezilor de către Soviete a fost ceva oribil, peste 1.500.000 au fost puşi în lagăre de concentrare, până acuma nu **s-**au putut elibera decât 50.000 de civili şi ceva peste 100.000

de soldaţi. Aceşti<a> pare-se că sunt clemente admirabile, în RAF sunt vreo 12.000 de polonezi şi în marele atac asupra Colonier au participat vreo 100 de echipaje poloneze.

Pare-se că, azi, în URSS se trece de la un banchet la altul: cu ocazia vizitei lui Eden. s-a dat unul maro la Kremlin, la care au luat parte şi mareşalii Timoşenko” şi Voroşilov. Primul a venit beat turtă de la început şi pe la 5 dimineaţa a fost treaz, al doilea s-a îmbătat în aşa un hal. Încât insista mereu să se aşeze în scaunul rezervat lui Stalin, aşa încât a trebuit să fie scos pe braţe. Cu acest prilej. Dictatorul roşu a întrebat pe Eden dacă şi generalii englezi se îmbată şi ei; foarte jenat acesta a răspuns că pl nu sunt victorioşi ca cei sovietici.

ce.374, p.379> Ca un detaliu al stărilor de acolo, mi-a spus că se mai găsesc vreo 10.000.000 de prizonieri politici în diferite lagăre de liste: *C ologne*; germanul: *Köln*.

În text: *Timocenco*.

458 Carol al II-lea, însemnări zilnice concentrare. Mi-a pus întrebarea dacă cred că Stalin este imperialist şi dacă urmăreşte faimosul „plan” al lui Petru cel Mare; fără şovăire am răspuns că da.

Pe urmă. conversaţia a decurs asupra lui de Gaulle, pe care-l cunoaşte foarte bine; zice că fără îndoială, este un general dintre cei mai capabili, dar este lin caracter foarte greu şi lipsit de orice înlăduire politică. Este foarte susţinut de Churchill, care i-a dat un rol politic, ceea ce unii consideră că ar fi o greşeală, şi a dus la ciorovăieli cu USA. cari nu vor să-l primească în acest rol. Când îl auzi vorbind de chestiuni militare, eşti cuprins de o nesfârşită admiraţie pentru ei.

De aci conversaţia a luat o cale mai personală; am fost întrebat dacă nu regret că nu m-am luptat cu URSS pentru Basarabia, am spus că n-am putut s-o fac atuncea, fiind susţinut de o minoritate infimă, probabil dacă aş fi fi avut una mai substanţială aş fi rezistat.

ce.575, p.380> Azi, după cum s-au dezvoltat lucrurile, parcă atitudinea luată a fost cea mai bună, căci România s-ar fi găsit de atuncea în partea baricadei potrivnică democraţiilor, lucru ce l-am voit împiedica cu orice preţ.

Se vede că este foarte bine informat de cele de la noi, căci vorbind de Mama, a făcut reflexia că n-a trebuit să fie totdeauna comodă pentru mine ca Rege şi că are o mare admiraţie pentru mine de felul cum am putut jongla şi să mă menţin în mijlocul noianului de intrigi de la noi. Marea lui dorinţă era s-o cunoască pe Duduia, nu numai, cum zicea el, fiind o figură istorică, dar mai ales din cauza admiraţiei ce o are pentru ea citind cartea „Carol, Hitler and Lupescu”.

Din păcate, era bolnavă şi n-a putut-o vedea, nesimţindu-se

bine. I-am dat şi două scrisori, una pentru Bertie şi alta pentru Georgie al Greciei.

Această vizită, după aceea a lui Bailey, mi se pare foarte semnificativă, parcă ceva **s-**a schimbat în Anglia şi se produce un reviriment faţă de mine.

Arhivele Naţionale Istorice Centrale, *Colecţia microfilme*

Portugalia, *rola 23*, *cadrele 77 – 575*. Microfilm de pe caietele cu însemnări voi. 11 B, pag. 148 – 398; 11 C, pag, 1 – 398; 11 D, pag. 1379. Pe acelaşi cadru

575 al rolei 23 încep însemnările regelui de pe anul 1943.

NOTE

1 Atacul australienilor în zona Bardi a a început pe 3 ian. 1941, când au capturat 8.000 de prizonieri, (i-ralul Wavell a ezitat să exploateze imediat succesul. A doua zi, trupele italiene ale generalului Annibale Bergonzoli au fost înfrânte de acelea ale generalului Archibald Wavell. fiind luaţi peste 40.000 de prizonieri italieni (Loghin,.1/ *doilea război*, p, 170).

2 Au fost luaţi peste 40.000 de prizonieri şi au fost capturate 462

tunuri, 129 tancuri uşoare şi 700 autovehicule. Australienii au avut 456 morţi şi răniţi (Loghin, op. cit., p, 170).

3 Carol se referă la atacurile aviaţiei germane asupra Londrei, din 24

aug. 1940, când au fost grav lovite cartierele Totlenham, Islington, Şlepney".

London Wall, Bethual Green, şi din 7 sept. 1940, când 300 de avioane de bombardament şi 600 de vânătoare au aruncat asupra capitalei britanice 337

de tone de bombe (Loghin, op. cit., p. 54, 56).

4 în Mesajul adresai Congresului, la 6 ian. 1941, L.D. Roosevelt a propus urgentarea adoptării 1, egii de împrumut şi închiriere (1, end and 1, case

Act), care îl împuternicea pe Preşedinte să vândă, să predea, să schimbe, să împrumute şi să arendeze armament, muniţie, produse, mărfuri şi materiale oricărui stat a cărui apărare el o consideră vitală pentru securitatea SUA. Legea a fost adoptată de Congres pe 16 sept 1940 şi sancţionată de Rooscvelt pe 11

mart. 1941. (C. Mureşan, Al. Vianu, *Preşedinte la Casa Albă*,

Bucureşti, I id.

Politică, 1974, p. 515).

5 Serghei (Serge) Yoronoff (1866 – 1951), medic fiziolog francez de origine însă, naturalizat în Franţa în 1897; chirurg-şef al unui spital rusesc din Franţa în timpul primului război mondial; şeful Laboratorului de Chirurgie experimentală de la Collège de France (1921); remarcat pe plan mondial graţie experienţelor de întinerirea oamenilor prin grefe de organe animale. Soţia sa.

Gerty, era verişoară cu Elena Lupescu.

6 Iuliu Maniu a trimis generalului Ion Antonescu o scrisoare, pe 4 dec.

1940, referitoare la atmosfera de teroare a regimului legionar (asasinatele din nov.) şi alta pe 13 dec., prin care aduce la cunoştinţă ameninţările legionarilor la adresa lui Ion Mihalache (vezi textul celor două scrisori în: *Mareşal Ion*

Antonescu, *Epistolarul Infernului*, ed. de Mihai Pelin, Hditura Viitorul

Românesc, <Bucureşti, 1993>, p.39 – 44, 51 – 58; *Iuliu Maniu – Ion Antonescu*.

Opinii şi confruntări politice, 1940 – 1944, ed. de Ion Calafeteanu, Cluj-Napoea, 1994, p. 26 – 36)

7 Comandant al forţelor italiene din Albania era generalul Ubaldo

Soddu, care a fost destituit de Mussolini la 13 ian. şi înlocuit cugeneralul Ugo

Cavallero, şeful Marelui Stat Major italian.

8 Se referă la bătălia ce a avut loc la 10 ian., când un convoi britanic.

460

Carol al II-lea. Însemnări zilnice transportând provizii în Malta, a fost atacat de peste 40 de avioane „Junkers”.

aparţinând Corpului 10 aerian german-dislocat în Sicilia din Norvegia.

Portavionul englez „lllustrious” a fost lovii şi incendiat.

9 De fapt, 1 loria Sima nu a făcut nicio vizită la Berlin. Cel care a vizitat Germania a fost Ion Antonescu, care la 14 ian., a avut a doua întrevedere cu 1 liller, la Berghof. Întrevederea a tranşat definitiv. În favoarea generalului, disputa sa cu 1 loria Sima şi legionarii.

10 F.D. Roose velt a fost ales preşedinte al ŞI IA. pentru a treia oară consecutiv, la 4 nov. 1940. câştigând cu o majoritate de peste 4.5 milioane de voturi faţă de republicanul Wendell Wilkie. Inaugurarea noului mandat s-a tăcut, ca de obicei, pe 20 ianuarie.

11 Joseph Kennedy, descendent al unei familii de emigranţi irlandezi, stabilită la Boston în 1850, a studiat la 1 larvard, obţinând licenţa în 1912. s-a lansat în afaceri în industria filmului, a construcţiilor ele, ajungând la o avere de 400.000.000 $. În 1914 s-a căsătorit cu Rose l – itzgerald. cu care a avut nouă copii – 4 băieţi (Joseph junior –, John, Robert şi Lduard) şi 5 fete. În 1932 a sprijinit candidatura lui F.D. Roosevelt, obţinând drept recompensă posturi înalte în cadrul sistemului politic al „New Deal" al lui Roosevelt. Între 1937

1940 a fost ambasador al SUA în Marea Britanie. A avut neşansa să-şi vadă fiul. John. ajuns preşedinte al SUA, asasinat la Dallas, la 22 nov. 1963.

12 Ioan Moesony-Stârcea (.16 mai 1909, Cernăuţi – 1992), fiul lui Ioan Stârcea şi al 1 terţei, fiu adoptiv al lui Anton Mocsony de Foehn; licenţiat în limbi moderne al Univ. Cambridge; diplomat, secretar al Secţiunii din Geneva a Secretariatului permanent al Micii înţelegeri (1934); ataşai de legaţie la

Secretariatul General al Ligii Naţiunilor din Geneva (1937.); secretar de legaţie

111 în MĂ (1941) – mareşal al Curţii Regale. În 1947 a fost judecat, în procesul

Maniu, şi condamnat la închisoare; eliberat în 1963, a emigrat din ţară.

13 Carol scrie; *Cas. sala*, *Kassala*. De fapt, englezii au cucerii, pe 21

Ian., localitatea Kassal din Africa Orientală, situată la frontiera dintre Sudan şi

Lrilrcea. Trupele ducelui Amedeo d'Aosta s-au retras pe platoul Keren. În

Africa de Nord, în aceeaşi zi, Divizia 6 australiană a atacat Tobrukul, care fusese izolat de englezi. Ofensivă engleză pentru cucerirea Tohrukului se va declanşa pe 22 – 23 ianuarie.

14 De fapt – aşa cum scrie şi Carol mai jos – nu este vorba de un general Dietnch. ci de maiorul Doring, i are a fost împuşcat, pe 20

ianuarie, în mijlocul unui grup de ofiţeri germani în timp ce se deplasa de la cafeneaua

„Bucureşti” spre hotelul „Ambasador”. Asasinul său sosise în România în iulie

1940, eu un paşaport turcesc pe numele Dimissorialelri Sarandos. La cercetări, asupra lui **s**-a mai găsit un paşaport pe numele Demetrios Saranlopoulos. emâs de consulul general grec din San Francisco (A. Simion. *Regimuly*).*241*).

15 în realitate, generalul C. Petrovieescu. ministrul de Interne, *o fost*, *demis* de către Ion Antonescir pe 20 ian., şi înlocuit cu generalul Dumitru

Popescu. Comunicatul publicat la 22 ian. arăta motivele demiterii: „1. Pentru a întări ordinea internă (...) spre a curma actele de-anarhie. Însuşirile de avere în scopuri personale (...) 2. Pentru că ministrul de Interne. 9 ore după comiterea unui asasinat împotriva unui brav ofiţer german. În plin centrul Capitalei, nu luase măsurile impuse de împrejurările crimei. 3. Pentru că nu ordonase încă o pa/à la sediul Misiunii Militare Germane” (*Ibidem*, p. 247).

16 Constantin Petrovicescu (1X82 – 1949), general. ministru de Interne

(14 sept. 1940 – 20 ian. 1941). În iunie 1941 a fost condamnat la 7 ani de temniţă grea. iar în mai 1946. În procesul guvernării Antonescu. a fost condamnai la detenţie grea pe viaţă; a murit la Aiud.

17 Dumitru Popescu, general; comandant militar al Capitalei (6 sept.

1940 – 20 ian. 1941); ministru de Interne (21-27 ian, 1941; 27 ian. 1941-23

aug. 1944).

18 Alexandru Rioşianu (1892 – 1941), colonel; a fost subsecretar de

Stal la Ministerul de Interne, pentru Poliţie şi Siguranţă (10 sept. 1940 – 27 ian.

1941). I

19 liste vorba de Manifestul redactat de Viorel Trifa, în care se specifica

*H'în maior german a fost ucis mişeleşte din ordinul Angliei, prin***tr**-*un agent al Intelligence Seivice*-*ului, pe străzile Capitalei*.

Protectorii şi apărătorii acestui asasin, un grec de origine, sunt:

Eugen Cristescu, şeful Serviciului Secret, fostul om de încredere al lui

Armand Călinescu, şi Alex. Rioşianu, omul jidanilor şi grecilor.

În loc să fie îndepărtate aceste elemente satanice, a fost silit să plece din guvern viteazul general şi om de caracter, generalul Petrovicescu, fiindcă aşa a ordonat Legaţia engleză şi Masoneria. (...)

Cerem înlocuirea tuturor persoanelor masonice iudizate din

Guvern.

Cerem guvern legionar (...)". (Textul integral în: *Pe marginea prăpastie*! vol. 2, p. 198, anexa 2).

20 Pe 21 ian., ora 16, 30, o echipă de 50 de legionari, sub conducerea lui Uie Niculescu, comandantul Corpului „Răzleţi", l-a atacat pe colonelul

Orezeanu, directorul general al CFR, în momentul când la acesta acasă venise doctorul Anghel Popescu pentru a-l îngriji. S-a încins o luptă armată între

legionari şi cei din casă (col; Orezeanu şi familia sa), cărora le-a venit în ajutor un grup de soldaţi. Legionarii au forţat intrarea în casă, dar au fost întâmpinaţi cu focuri de armă. După un timp a sosit o companie din Regimentul 4

Dorobanţi şi lupta a continuat. Totul s-a încheiat eu arestarea a 13 legionari.

(Vezi pe larg: *Pe marginea prăpastiei*, vol. 2, p. 199 – 200, anexa 3).

21 Despre Corneliu Dragalina vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p.514, nota 500.

22 Zvonul că generalul Dragalina, în fruntea trupelor sale, ar fi pornit asupra Capitalei, a fost lansat de ziarul legionar „Biruitorii", din 23 ian. 1941.

Generalul a infirmat ştirea printr-un comunicat publicat în ziarele „Timpul" şi

„Universul" din 26 ian. „Nu cred că în această ţară s-ar alia un om de bună credinţă, cu respect pentru numele meu, care să fi putut da crezare unei atari afirmaţiuni. Tocmai atunci când se difuza ştirea aceasta, deşi comandant de

Corp de Armată, eram în fruntea trupelor care înaintau spre a restabili ordinea în municipiul Braşov", menţiona generalul şi încheia astfel: „activitatea şi devotamentul meu şi al Corpului de Armată pe care-l comand a fost şi este în întregime pentru rege, ţară şi conducătorul statului, generalul Antonescu". Este vorba de Corpul 6 Armată. (A. Simion, *Armata română contra Gărzii de Fier*, în „Magazin Istoric", an XXV, nr. 1 (286), ian. 1991" p, 31)

23 Despre negusul Haile Selassie vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p. 491, nota 342.

24 Don Juan de Bourbon a fost fiul lui Alfonso al XIII-lea şi tatăl lui

Juan Carlos de Bourbon, actualul rege al Spaniei. Din 1.948 a purtat discuţii cu

Franco pentru reglementarea succesiunii la Tronul Spaniei, discuţii ce s-au materializat în acordul din 1954 dintre cei doi, prin care s-a convenit ea, după moartea lui Franco, Tronul Spaniei să-i revină lui Don Juan Carlos. Prin „legea de succesiune" din 22 iul. 1969, Don Juan Carlos a fost desemnat succesor.

Legea a intrat în vigoare la 20 nov. 1975, când a murit Franco.

25 Despre Csaky vezi lucrarea de faţă, vol. 2, p.362, nota 90 bis.

26 La 27 ian. 1941, în I întreca, Divizia 4 indiană a ocupat localitatea

Agordat. Forţele Diviziei 7 blindate engleze şi ale Diviziei 6 australiene au fost angajate spre Derna şi Ll-Mehkili.

27 Iosif Iacobici (8 dec. 1884 – 11 mart. 1952, în închisoare), general, provenit din armata austro-ungară şi format la şcoala militară germană; în

Armata Română a intrat în 1918; colonel (1 apr. 1920), general de brigadă

(1931), general de divizie (24 dec. 1937); a participat – ca şef de Stat Major al

Diviziei 18 – la campania de pe Tisa, din 1919; şef de Stat Major al

Inspectoratului Armatei de Uscat; comandant al Diviziei 2 Vânători de Munte.

al Şcolii de înalt Comandament: subşef al Marelui Stat Major:

comandant al
Corpului 2 Armată; comandant al Armatei a 11 l-a (cu grad de general de Corp de
Armată): inspector general al Infanteriei (de la 1 lebr. 1939): ministru al înzestrării Armatei (15 t>el. 1938-l lebr. 1939); ministru al Apărării Naţionale
(27 ian. – 22 sept. 1941); comandant al Armatei a IV-a (9 sept. – 8 nov. 1941);
şef al Marelui Stat Major şi al Marelui Cartier General al trupelor de operaţiuni
(22 sept. 1941-20 ian. 1942), a solicitat să fie eliberat din funcţia de şef al
M.St.M. pe 16 ian. 1942, în locul lui, la 20 ian., fiind numit generalul Ilie Ştellea.
În 1949 a fost condamnat la 8 ani temniţă grea şi la 10 ani degradare civică.
28 Despre C. Pantazi vezi lucrarea de faţă, vol. 2, p. 362, nota 87.
29 Gheorghe Dobre, general; subsecretar de Stat la Min. Apărării
Naţionale, pentru înzestrarea şi Administraţia Armatei (4 sept. 1940 – 17 sept.
1942); ministru'al înzestrării Armatei şi al Producţiei de Război (17 sept.
1942 – 23 aug. 1944); ministru ad-interim al Keonomiei Naţionale (20 lebr.
1943 – 23 aug. 1944).
30 Despre Oh. jignescu vezi lucrarea de faţă, vol.2, p. 351, nota 14.
31 Gheorghe Potopeanu, general; ministru al Economiei Naţionale (27
Ian. – 27 mai 1941); ministru al Economiei Naţionale şi al finanţelor (23 aug
13 oct. 1944); condamnat, în ian. 1949, la 5 ani închisoare.
32 Nicolae Stoenescu (23 febr. 1890, Craiova?), general; absolvent al Şcolii militare de Artilerie, Geniu şi Marină din Bucureşti (1910), fiind înaintat sublocotenent; absolvent al cursurilor Şcolii de Aplicaţie (1914); a luat parte la primul război mondial; a obţinut brevetul de stat-majorist la Şcoala
Superioară de Război din Paris (1922); prof. de lactică generală

şi Tactică a

Artileriei la Şcoala Superioară de Război din Bucureşti (1930 – 1932: 1935

1938); a comandat: Reg. 2 Artilerie grea (1933 – 1935), Brigada 4 Artilerie

(1938 – 1939), Brigada 1 Fortificaţii (1939 – 1940), Divizia 1 Blindată (1941.

1943 – 1944); a condus Direcţia Superioară a învăţământului Militar (1942

1943); secretar al Min. Apărării Naţionale (1940 – 1941); ministru de finanţe

(27 ian. 1941-26 sept, 1942); în 1942 a devenit general de Divizie; după 23

august 1944 a comandat Diviziile 2 şi 4 Infanterie, a participat la eliberarea

Ungariei, remarcând➊ndu-se în „operaţia Debreţin"; a scris lucrări de teorie militară: „Bătălia de la Mărăşeşti" (19.30); „Acoperirea 1 (1935) etc.

33 Grigore Geor-esou, ministru al Lucrărilor Publice şi

Comunicaţiilor (27 ian. – 10 iul. 1941); în febr. 1948 a fost condamnai la 3 ani de temniţă grea.

34 Radu R. Rosetti (1 apr. 1877, Căiuţi, Bacău – 2 iun. 1949.

Bucureşti), general; fiul scriitorului Radu Rosetti (1853 – 1926); absolvent al

Liceului Naţional din laşi, al Şcolii de Poduri şi Şosele (18954897); al Şcolii

Militare de Artilerie şi Cieniu (18.99). al Şcolii Superioare de Război (1906).

şei al Biroului de () pereţii din cadrul Marelui Cartier Cieneral (15 aug.

— K dec.

191 (I); comandant al regimentelor 5/67 Infanterie şi 6 „Mihai Viteazul". În război, à l'ost decorai cu „Legiunea de Onoare" şi „Crucea de Război"; ataşat militar la Londra (aug. 1919-nov. 1920); general (I ian. 1924). demisionează din armată; preşedinte al Consiliului de conducere al Muzeului Militar Naţional

(1924 – 1931); membru al Academiei Române (1935); conservator al Bibliotecii

Academiei Române (1931 – 1940); ministru al I educaţiei Naţionale. Cultelor şi

Artelor (27 ian. – 12 nov. 1941); arestat în mai 1946. à l'ost eliberat în august acelaşi an; în 1948 a fost exclus din rândurile membrilor Academiei Române;

arestat din nou, la 15 aug. 1948. Şi ţinut în regim de izolare, a fost judecat în ian.

1949. fiind condamnat la 2 ani de închisoare.

35 Despre colonelul Nicolae Dragomir vezi lucrarea de faţă.

vol.2, p.393, p.284.

36 Gheorghe P. Doean a fost ministru al Justiţiei (27 ian-15 febr.

1941); în ian. 1949 a fost condamnat la 5 ani de temniţă grea.

37 Kugen /. wiedeneck, general; între 27 ian. – 3 mai 1941 a fost subsecretar de Stat la Min. Heonomiei Naţionale pentru Colonizarea populaţiei evacuate (din 29 apr. 1941, numit Ministerul Economiei Naţionale pentru

Românizare. Colonizare şi Inventar); subsecretar de Stat la Preşedinţia

Consiliului de Miniştri pentru Românizare, Colonizare şi Inventar (3 niai-5

dec. 1941).

38 Cât timp au fost la putere, legionarii au fost finanţaţi de Malaxa, care i-a oferit lui I (oria Sima toate acţiunile la Tipografia din str. Sărindar, şi aşa a putut apărea ziarul „Cuvântul". La Uzinele „Malaxa" se constituise un consiliu de administraţie compus în majoritate din legionari (Pentru aceasta, vezi pe larg la I lori a Sima, *lira Libertăţii*, p. 103 – 104). Despre rolul lui

Malaxa, Wilhelm Fabricius. ministrul Germaniei la Bucureşti, scria:

„Legionarii au permis acestui mare industriaş dibaci să-i finanţeze. La uzinele sale (...) flutură pretutindeni steagurile verzi ale lui Sima (...) Malaxa îl consideră pe general <Antonescu> drept inamicul său tic moarte şi tace cauză comună eu legionarii împotriva lui. Malaxa a furnizat din nou amic poliţiei".

legionare (A. Snnion, *Regimul politic*, p. 234 – 235).

39 Carol serie: *lacimki* Vasile laşinschi (17 dec. 1892 – 3 nov.

1978), farmacist din Rădăuţi; a condus societatea studenţească „Avram Iancu” din
Cernăuţi, ministru al Muncii. Sănătăţii şi Ocrotirilor Sociale (14 se pr 1940 – 24
Ian. 1941); în iunie 1941 a fost condamnat la muncă silnică pe viaţă, pentru
Note
465
participare, la rebeliunea legionară. A fugit în (iemiania după rebeliune La 10
dec. 1944. împreună eu I loria Sima a format „Guvernul român în e\il” de la
Viena. În 1954 s-a despărţit de I loria Sima şi a trecut în disidenţa lui 11 io
(iâmeaţă şi C. Papanace.
40 Victor Binş (1909 – 1964), doctor în Drept: procuror; a făcut parte din Comandamentul Mişcării Legionare în (iemiania (1939 – 1940): secretar general al Min. de Interne (sept. 1940-ian. 1941): ulterior a fost închis la Piteşti:
s-a sinucis imediat după eliberare.
41 Ci-ralul de brigadă Gheorghe Radu l-a înlocuit la Prefectura
Piiliţiei Capitalei – pe 25 ian. 194 lpe general Vasile Mitrea şi a rămas în această funcţie până la 23 ian. 1942. când a fost trimis pe front, în locul lui venind generalul Nicolae Pâlăngeanu.
42 liugen Cristescu (3 apr. 1895. Grozeşti. Bacău12 iun. 1950, în închisoarea Văcăreşti), râul lui Ioan şi al Cleopatrei (născută Bote/); absolvent al Şcolii Primare din Târgu () cna. a urmul Seminarul Teologic „Veniamin” din laşi. pe care l-a absolvit în 1916; apoi urmează Facultatea de Drept din laşi.
unde îşi ia şi doctoratul; participă la război (1916 – 191X); a lucrat 14 am în
Siguranţa Generală şi 6 ani în funcţii de conducere la Min. de Interne; şef al
Serviciului Special de Informaţii 112 nov. 1940 – 23 aug. 1944); a fost arestai la
24 sept. 1944. anchetat de români, apoi dus la Moscova, unde a, rămas până în aprilie 1946; a fost judecai în procesul guvernării Antonescu şi condamnat la moarte, pedeapsa tiiidu-i comutată în

închisoare pe viaţă, (Despre acesta vezi:

C. Troncotă, *liugen*. *Cristescu*. *Asul serviciilor secrete româneşti*. *Memorii*, *mărturii*, *documente*... Bucureşti, Bdilurile RAI şi Roza Vânturilor, < 1995>.)

43 Legionarul Constantin Paul (frecianu, fost. ministru al României la BeHin, a fost destituit pe 31 ian. 1941. prin decret semnat de generalul 1.

Antonescu.

44 Ameninţată cu încercuirea, garnizoana italiană din Dema **s-**a repliat – pe 29 ian. – spre localitatea Agheila, la frontiera cu Tripolitania Gralul Graziani a ordonat Alinatei 10 să se retragă spre Benghazi.

45 Metaxus a murit subit de cancer şi a fost înlocuit în fruntea

Guvernului cu Alexandros Kondzis. preşedintele Băncii Naţionale. Despre el vezi lucrarea de faţă. vol. 1, p. *49*% nota 400.

46 Hitler a rostit discursul său în Palatul Sporturilor, pe 30 ian. 1941.

„Sunt convins că 1941 va constitui începutul măreţei noi ordini în Europa” a spus el. Ca inamic el a numit numai Anglia, lidera „plutodemocraţiilor” aliate sub controlul clicii internaţionale evrecşti. (John Toland, *Viaţa lui Adolf l/itlerşol*. II, Lditura Moldova, <laşi, 1995>, p. 107).

466 Carol al 1I-lea, însemnări zilnice

47 Carol scrie: [f/7 Î/t. Wendell l. ewis Willkie 08 lebr. 1X92.

Hlwood, Indiana – 8 oct. 1944, New York), om de afaceri, om politic american:

preşedinte al Commonwealth and Southern Corporation (1933 – 1940). A fost mai întâi democrat, apoi a fost candidatul republicanilor împotriva lui

Roosevelt în alegerile prezidenţiale din 1940 şi a obţinut doar 22.327.226

voturi, faţă de 27.241.939 ale adversarului său: a luptat contra izolaţionismului şi a contribuit la intrarea în război a SUA alături de Mărea Britanic.

48 Generalul Rodrig Modreanu a fost primar al Bucureştilor de la 3.

lebr. 1941 până la 29 nov, acelaşi an, când a fost înlocuit cugeneralul Constantin

Florescu.

49 Frăncois Darlan (7 aug. 1881, Nerae. I, ol-et (iaronne – 24 dec.

1942, Alger), amiral şi om politic francez: absolvent al Şcolii Navale (1901);

şef al Cabinetului Militar al ministrului Marinei (1926 – 1934): amiral al flotei

(1939): ministru al Marinei (1940), **s**-a raliat mareşalului Pétain. Numit, în

1941, vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, ministru de lixterne şi de

Interne, a trebuit să se angajeze în politica de colaborare: a discutat cu 1 litler la Berchlesgaden (mai 1941), a cedat anumite avantaje germanilor în Siria şi în Africa, dar **s**-a lovit de rezistenţa lui Weygand, care a determinat respingerea acestor acorduri de către Guvern, Din acel moment, Darlan **s**-a alăturat politicii de rezistenţă faţă de germani, ceea ce a provocat întoarcerea lui I.aval la putere (18 apr. 1942). Dezavuat oficial de Pétain, dar în secret încurajat, a preluat conducerea (iuvemului cu acordul americanilor, dar a fost asasinat în urma unui complot, de către studentul regalist Bonnier de la

Chapelle, executat apoi şi el.

50 Oţto Abetz (26 mart. 1903, Sehwetzingen, Baden – 5 mai 1958.

1, angenfcid), diplomat german: a organizai, înainte de 1933, cu Jean 1. uchaire, congrese ale tinerimii franco-germane, îndepărtat la început de Hitler, ca om de stânga, **s**-a raliat apoi regimului nazist: expulzat din Franţa* unde stabilise contacte cu mediile intelectuale franceze, în iulie 1939, a revenit la Paris, ca ambasador, după armistiţiul din iunie 1940, unde, împreună cu Laval, a pregătit întrevederea de la Montoire (oct. 1940), apoi l-a atras în favoarea colaborării şi pe Darlan, de la care a obţinut punerea la dispoziţia Axei a aerodromurilor siriene. În 1945 a fost arestat de Aliaţi şi condamnat, în 1949, la 20 de ani de muncă silnică de către un tribunal militar francez. Kliberat în 1954, **s**-a întors în Germania; a murit **într**-un accident de automobil A publicat lucrarea: *Istoria unei politici franco-germane*.

51 Pe 3 febr. Trupele engleze au început, în Hritreea, ofensiva pentru cucerirea zonei Keren, iar pe 4 febr., generalul Wavele,

comandând Divizia 7

Note

467

blindate, a cucerit localitatea M'sus din Tripolitania.

52 liste vorba de Comitetul Naţional Român, constituit la Londra, la

29 nov. 1940, format din: V.V. Tilea – preşedinte; George Dumitrescu – secretar general şi vicepreşedinte; Matyla Costiescu Ghyka şi C. Laptew – vicepreşedinţi; iar ca membri erau; Traian Belitoreanu, Maiou Beza.

Annemarie Calimachi, 1). Diniăncescu, Barbu Niculescu, km Raţiu, Otto

Şmilovici, C. Vârgolici, Sanda Stătescu. Mişcarea condusă de Tilea se numea

„Free România". Despre toată activitatea lui Tile, a şi a Comitetului Naţional

Român, vezi pe larg la: V.F1. Dobrinescu, *Emigraţia română*, p: 95 – 117.

53 George Ambrose 1, lloyd (1879 – 1941), baron, industriaş, diplomat şi om politic englez; la început a activat în Orientul Apropiat şi Mijlociu; din

1910 a fost deputat în Camera Comunelor şi ocupând funcţii superioare guvernamentale; din 1937 a condus Consiliul Britanic (British Council); în mai

1940 a devenit secretar de Stat al Coloniilor, iar în 1941, cu puţin timp înainte de a muri, speaker (preşedinte) al Camerei Lorzilor.

54 Christopher Birdwood Thompson of Cardington (1875 – oct.

1930), lord; general englez, ataşat militai la Bucureşti până în aug. 1917; după primul război mondial a devenit foarte apropiat de familia G.V. Bibescu.

Martha Bibescu a scris o carte despre el: *Destinul lordului Thompson*. A fost membru al Partidului Laburist; prieten cu J.R. MacDonald; secretar de Stat al

Aviaţiei (22 ian. – 4 nov. 1924 şi de la 5 iun. 1929 până în oct. 1930, la moartea lui, survenită **într-**un accident de avion). În 1924 a devenit „lord

Thompson of Cardington".

55 Despre Bardossy Laszlo vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p.501,

nota

412.

56 Oraşul Benghazi din Cirenaica a fost ocupat de trupele engleze pe

6 febr., iar pe 7 febr. toată Cirenaica era în mâna englezilor.

57 Carol scrie; *Grazziani*. Despre Rodolfo Graziani, vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p. 529, nota 600.

58 Archibald Percival Wavell (5 mai 1883, Colchester – 24 mai 1950.

Londra), conte, mareşal britanic; comandant şef în Orientul Mijlociu în 1939, a lansat contra italienilor, în Libia, ofensiva din iarna 1940/1941, a cucerit

Tobruk, Benghazi şi a atins (9 febr. 1941) El-Agheila, la frontiera Tripolitaniei, după ce a luat 120.000 de prizonieri. A lichidat apoi imperiul italian din Africa

Orientală (primăvara anului 1941). După agresiunea japoneză a fost numit comandant interaliat în Pacificul de Sud-Vest şi a trebuit să abandoneze

Malaezia şi Birmania. Promovat mareşal, a fost numit vice-rege al Indiei

(1943 – 1947).

4 g

Carol al 1I-lea. Înseninări zilnice

59 Despre M. Wevgand. vezi lucrarea de faţă. vol. 1. p. 51.9. nota 524

60 Despre M Cămăra. şescu. vezi luci arca de faţă, voi 2. p! 3.96, nota

309 bis.

61 La 9 febr. 1941. Între oicic 8.15. – 8.45, avioane engle/e de pe portavionul? Ark Roval" au bombardai Pisa şi l. ivorno c'uitasatele engleze

„Renown" şi „Malava' şi erueişalorul „Sheffield" au bombardai Genova, i

62 Carol scrie: „SVcvcYAvt/. Dragisa Tvelkovic (Cvetooyje). prinimmistrual. Iugoslavei (.6 fel)]. 1939 – 27 mari 19 – 11). a fost primii de Hitler la

— Berchtesgaden. pe 14 febr. 1911. führerul cerâi Kki-i să adere la Pactul Tripartit.

63 Despre c'mkar Markovic. vezi lucrarea de faţă, voi, 1. p; 522, nota

543.

64 Radu Llorescu a fost însărcinai cu afaceri la Legaţia României din

Londra, după rechemarea lui V V Tilea în Centrala Ministerului de lixteruc

(aug. 19.39). anterior fusese consilier la aceeaşi legaţie La 9 sept, 1940. la

1, egaţia din I.ondra a ţinut o cuvântare, considerând o „aventură" cei 10 ani de domnie ai regelui Carol al 1I-lea.

65 1. Murgu, funcţionar al Legaţiei României la Londra.

66 Decretul a fost emis la 14 febr. şi prin el se abroga Statul Naţional

Legionar şi orice activitate politică era interzisă.

67 Keren a fost recucerit de trupele alpine italiene pe 12 febr, 1941.

englezii regrupându-se spre bst. Luptele au continuat şi, abia la 17 mart., trupele generalului Platt au înfrânt rezistenţa italiană în sectorul Keren. caplurând

15.000 de prizonieri iar generalul italian Lorenz. mi a căzut în luptă.

68 În declaraţia de neagresiune semnată la 17 febr. 1941, Turcişi se angaja să nu facă „casus belli" din trecerea germanilor prin teritoriul bulgar.

69 Antonio Oscar de Lragoso Carmona (24 nov, 1869, 1. isabona – 18

apr. 1951, l. umiar), general şi om politic portughez: guvernator de Kvora, a participat, în mai 1926, la puciul militar condus de generalul Come/ de Costa, şi-a asigurat puterea după plecarea Tui Costa şi a fost confirmat în funcţia de preşedinte al Portugaliei ocupând această funcţie între 25 mart. 192H – 18

aprilie 1951. În aprilie 1928 la chemat la guvernare pe Oliveiro Sala/ar, ea ministru de finanţe, apoi ea prim-ministru.

70 Despre Sala/ar vezi lucrarea de faţă, vol. 2. p.396, nota 310.

71 De fapt, pe 17 febr. Diviziile 11, 12 Africane şi 1 Sud-africană, comandate de generalul Alan Cunninghani. au ocupat ba/a de la Chismaio, din

Somalia italiană, tăcând.20.000 de prizonieri.
72 liste vorba de trupele generalului Ervin Rommel, trimise în ajutorul
Note
469
Italienilor şi constituite în „Deutsche Afrikakorps” (D.A.K). Avangarda lui
„Afrikakorps” a debarcat la Tripoli în ziua de 14 febr. (mult mai înainte decât a aliat Carol).
73 Despre Iovan Ducic. vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p.516, nota 508.
74 Pentru Samv I loare. vezi lucrarea de faţă, vol.2. p, 39, 6, nota 313
bis.
75 Premierul bulgar Bogdan [—ijov fusese primit de 1 litler la
O bersal/berg pe 4 ian., cu care prilej declarase: „Bulgaria va adera la Pactul
Tripartitei va fi mult mai logică în poziţia sa decât alte ţări”. Aderarea la Pact a fost semnată la I mart. la Palatul „Belvedere” din Viena. În prezenţa lui
Ribbentrop. a lui Ciano şi a generalului japonez. Ōshima. ambasadorul nipoirla
Berlin.
76 Arthur Wellesicy duce de Wellington (1 mai 1769 – 14 sept.
1852). mareşal britanic, comandant şef al Armatei britanice (1827.1842
1846) – prim-ministru al Angliei (22 ian.1828 – Io nov. 1830): ministru de
Iixteme (1843); l-a înfrânt pe Napoleon 1 în bătălia finală de la Waterloo (18
Iun. 1815).
77 Napoleon 1 (15 aug. 1769 – 5 mai 1821), împărat al Franţei (18
mai 1804 – 6 apr. 1814 şi 20 mart. – 22 iun. 1815).
78 Despre Ballif, vezi lucrarea de faţă, vol. I, p.440. nota 34.
79 Nicolae Titulescu a murit în ziua de 17 mart., la Cannes, şi a fost.
Înhumat în cimitirul Bisericii ruse „Sf. Mihail” din aceeaşi

localitate, în ziua de

24 mart. l, a 14 mart. 1992. osemintele lui Titulescu au fost aduse în ţară şi înhumate în grădina Bisericii Şi”. Nicolae din îjeheii Braşovului.

80 Aderarea Iugoslaviei la Pactul Tripartit a fost mai dificilă şi. În linal, a eşuat. La 4 mart., prinţul Paul a fost primit de 1 litler, care i-a propus să adere la Pact şi să permită trecerea trupelor germane prin Iugoslavia spre

Grecia, promiţându-i, în compensaţie. Salonicul şi o parte din Macedonia

Greacă. La 20 mart... Consiliul de Coroană a hotărât aderarea la Pact. La 25

mart., la Palatul „Belvedere” din Viena, prinţul Paul. premierul Dragisa

Tvetkovic şi ministrul de Hxtenie, Cinkar Markovic, au semnat aderarea la

Pact.

81 De fapt. lovitura de stat – în fruntea căreia s-a aliat generalul Dusan

Simovic, nu Simici, cum scrie Carol – s-a declanşat la 27 mart., când au fost arestaţi membrii delegaţiei care semnase aderarea la Pact, chiar când au coborât în gara Belgrad. Prinţului Paul i s-a impus domiciliu forţat. Prinţul

Petru Karagheorghevic, de 17 ani, a fost proclamat major, devenind rege sub numele de Petru II. în fruntea noului guvern – care a anulat aderarea la Pactul

Tripartit – a fost generalul Simovic. Prinţul Paul va părăsi apoi ţara, cu toată familia.

82 Carlos 1 (1863, Lisabona – 1908, asasinat), fiul regelui Luis 1

(1861-1889); rege al Portugaliei (1889 – 1908); s-a căsătorit în 1886 cu Maria-Amelia, fiica contelui de Paris; a fost asasinat pentru că luase măsuri represive împotriva partidelor democratice.

83 Despre Bertie, vezi lucrarea de faţă, viii, 1, p.479, nota 269.

84 Informaţia este greşită, căci G.V. Bibescu a murit la 2 iulie 1941, la Mogoşoaia. Iată ce nota Martha Bibescu în *Jurnalul* ei, în chiar ziua de 2

aprilie; „<George Valentin> are cu 300.000 de globule mai puţin. Vestea mă copleşeşte. Mi nu va şti nimic, nu trebuie să ştie. Ce tristă este o minciună necesară, ce trist e să ajungi să te întrebi dacă până şi tăcerga e destul de mută”.

Iar la 2 iulie 1941 – ziua în care G.V. Bibescu a murit – prinţesa nota; „George

— Astăzi. La ora 10 şi 20 agonia. Apoi moartea... Tot ce am scris despre tine în această zi, în care viaţa mea se sfârşeşte, împreună cu a ta, George”. (Martha

Bibescu, *Jurnal politic, ianuarie 1939 – ianuarie 1941*, ediţie de C.

Popişteanu, N. Minei, Bucureşti, Hd. Politică, 1979, p. 238).

85 Carol scrie: *Paul Teleki*. Pál Teleki (1 nov: 1879, Budapesta – 3

apr, 1941), om politic ungur, dintr-o veche familie din Transilvania; a intrat în viaţa politică în 1920 şi a fost ministru al Afacerilor Străine în Guvernul format la Szeged împotriva lui Béla Kun. A fost prim-ministru al Ungariei (19 iul.

1920 – 14 apr. 1921; 16 febr. 1939 – 2 apr. 1941), ministru al Instrucţiunii

Publice (1938). Partizan al revizuirii Tratatului de la Versailles, dar adversar al Germaniei, a profitat de dezmembrarea Cehoslovaciei pentru a anexa

Ruthenia, dar s-a străduit să-şi ţină ţara în afara războiului, negociind cu puterile Axei, care i-au acordat, în august 1940, o parte a Transilvaniei. În compensaţie, a trebuit să adere la Pactul Tripartit (nov. 1940). În primăvara anului 1941 a refuzat, în ciuda presiunilor Reichului, să intre în război împotriva Iugoslaviei şi, văzând că politica sa de neutralitate era condamnată, a preferat să se sinucidă.

86 La 2 aprilie, Teleki primise un mesaj din partea lui Hden, în care se menţiona că Anglia va declara război Ungariei în cazul în care aceasta va participa în vreun fel la acţiunea Germaniei împotriva Iugoslaviei. În scrisoarea pe care i-a adresat-o regentului llorthy, Teleki scria: „Ne pierdem onoarea!

(...) Ne-am aliat cu bandiţi (...) Nu am reuşit să vă determin să n-o faceţi (...)

Eu sunt vinovat (...)” (J. de Launay, *Mari decizii*, vol. 1, p.214 – 215).

87 încă de la 1 apr. Rommel a declanşat ofensiva pentru

cucerirea zonei Benghazi, apărată de generalul O'Connor. Benghazi a fost ocupat în ziua

Note

471

de 4 apr. de către un detaşament blindat condus de col. Wechmar, din Div. 5

Infanterie germană.

88 Carol scrie *Machek*. Vlatko Macek, lider al Partidului Ţărănesc din Croaţia; la 10 apr. 1941, germanii i-au propus să fie şeful noului stal croat, dar el a refuzat.

89 Germania a atacat cele două ţări, având alături şi trupe italiene, ungare şi bulgare. Germanii au atacat din mai multe direcţii: din Austria şi

Ungaria a atacat Armata 2-a (general von Weichs) spre Belgrad; din Bulgaria a acţionat Grupul 1 blindat (general von Kleist) spre Nis; lot dinspre Bulgaria a intervenit şi Armata 12 (general von 1. ist) spre Belgrad, pentru a face joncţiunea cu Armata 2. Dinspre Italia a acţionat Armata 2 italiană, spre Ljubljana. În

Grecia a acţionat Armata 12 (general von List), spre Alexandropulos, Kamotini şi Xanini.

90 Belgradul a fost bombardat de flirta IV Aeriană, condusă degeneral colonel Alexander L6 hr. Au mai fost bombardate: Skopje, Kumanovo, Nis.

Zagreb, Ljubljana. În Belgrad au fost 17.000 de victime, majoritatea civili.

91 în zona Valea Strumica a pătruns Divizia 2 tancuri germană, comandată de generalul Veier.

92 Addis-Abeba a fost ocupată de Divizia 12 Colonială (general

Wetherall), în ziua de 4 apr. 1941. Ducele Amedeo d'Aosta s-a retras pe platoul Amba-Aladji.

93 Bremen a mai fost bombardat, timp de două zile, de aviaţia engleză, pe 25 – 26 iunie 1942.

94 La 8 apr. 1941, Divizia 2 tancuri (general Veier) a pătruns pe Valea

Strumicei şi în Valea Vardarului, cucerind oraşul Salonic. Trupele Corpului expediţionar britanic (condus de generalul H.M. Wilson) s-au retras precipitat spre mare.

95 Pe 13 apr., Hitler a difuzat directiva operativă nr. 27, prin

care dispunea continuarea ofensivei din zonele Florina şi Salonic spre 1. arissa, pentru a încercui forţele eleno-britanice. La 18 apr., Corpul 40 blindat a încercuit forţele clerio-britanice la Florina şi Trikkala.

96 Rommel a ajuns la frontiera Egiptului pe 6 aprilie. La 10 aprilie

Tobruk a fost asediat fără succes de către germani; pe 11 aprilie, germanii au ocupat Bardia şi s-au îndreptat spre Sollum.

97 Este vorba de „Pactul de prietenie şi de... neutralitate" semnat, la

5/6 apr. 1941, de ambasadorul iugoslav la Moscova, Gavrilović şi de Molotov.

Pactul a fost pregătit de discuţiile lui Simovic cu ambasadorul rus la Belgrad.

Lebedev. Pe 6 aprilie germanii au atacat Iugoslavia.

98 Carol scrie: *Matzuoka*. Yosuke Matsuoka (mart. 18X0, Yamaguchi

— 29 iun. 1946. Tokio), om politic japonez; intrat în diplomaţie în 1902, a participat la Conferinţa de l'ace din 1919. apoi à l'ost numit administrator al căilor ferate din Sudul Manciuriei (1921). În 1932 a reprezentat Japonia la

Societatea Naţiunilor, unde a apărat agresiunea japoneză în Manciuria şi a anunţat, în primăvara anului 1933, retragerea ţării sale din organizaţia internaţională. Ministru al Afacerilor Străine în Guvernul prinţului Konoye

(1940 – 1941), a contribuit la crearea Pactului Tripartit, cu Germania şi Italia

(27 sept. 1940): în primăvara anului 1941 a făcut o importantă călătorie în

Europa, vizitând Berlinul. Roma. Moscova, şi se asigură de neutralitatea

U.R.S.S.-ului, semnând un pact eu Molotov (13 apr. 1941). După încheierea războiului a fost arestat de americani, dar a murit înainte de a fi judecat.

99 Ministrul de l'Alerne japonez. Yosuke Matsuoka. a sosit la

Moscova la 7 apr. şi a avut discuţii oii Molotov. Sovieticii doreau să evite riscul unui război pe două fronturi; eu Germania în Europa, cu

Japonia în Asia.

Stalin s-a declarat gata să semneze un pact de neagresiune în cazul în care

Japonia reglementa contenciosul japono-sovietic în legătură cu minele concesionate în insulele Sahalin. Pactul a fost semnat la 13 apr. 1941, de

Matsuoka şi Molotov.

KM) Anthony Hden, secretar de Stat la Hxieme, şi Sir John Dill, şeful de Stat Major, au fost trimişi de Churehill – în ziua de 12 febr. 1941 – la postul de comandă al generalului Wavell pentru perfectarea ajutorului militar ce urina

să lâedat Crreeiei. S-a dispus constituirea unui Corp expediţionar comandat de generalul II. M. Wilson. l, a 22 – 23 febr., la Atena, s-au purtat discuţii între delegaţia engleză (formată din Hden, Dill şi Wavell) şi cea elenă, condusă de premierul Koridzis. S-a convenit să se trimită în Grecia un corp expediţionar format din 100.000 de militari. l, a 31 mari „la Belgrad, delegaţia britanică, condusă de Dill, a avut discuţii cu reprezentanţii iugoslavi, conduşi de premierul Simovic, în legătură eu ajutorul militar ce urma a fi dai de englezi în cazul unui atac german, dar nu s-a ajuns la niciun rezultat.

101 Sir John Greer Dill (1SXI-1944). feldmareşal britanic, a comandat Corpul 1 în Franţa, în 1939. a fost vece-şef al Statului Major General

Imperial timperial General Staff) din apr. 1940; mai târziu/şef al Stalului

Major General Imperial. Churehill l-a înlocuit cu Alan Brooke (1941-1946).

Dill a fost trimis la Wasington, ca şef al Statului Major Unit al Misiunii

Britanice.

102 La 14 apr., Tobruk a fost atacat de Divizia „Aride” (general

Baldassarre) şi de Divizia 5 Infanterie uşoară germană, dar fără succes.

Note

473

103 *Şic* – ui. aparţine lui Carol. liste vorba despre proclamarea

Croaţiei ca stat independent, de către colonelul Kvaternik, reprezentant al lui

Ante Pavelić. Pe 13 apr., Ante Pavelić este numit şef (poglavnik) al noului stat croat. Germanii ar fi vrut ca în fruntea noului stat să fie liderul croat din partea

Partidului Ţărănesc, Vlatko Malek, dar acesta a refuzat. La 15 apr., Germania şi Italia au recunoscut Guvernul lui Ante Pavelić.

104 Carol scrie fie *Pavelich*, fie *Pavelitch*. Ante Pavelić (14 iul. 1889.

Bradina, Herţegovina – 28 dec. 1959, Madrid), om politic croat; deputat de

Zagreb în 1925, a preluat conducerea mişcării naţionaliste croate împotriva politicii pansârbe duse de Guvernul iugoslav; a întemeiat mişcarea ustaşilor şi a trebuit să se refugieze, în 1929, în străinătate, de unde a organizat acţiuni teroriste, dintre care celebră a fost asasinarea regelui Alexandru 1 fa Marsilia

(oct. 1934). A fost condamnat la moarte, în contumacie, de un tribunal din Aixen-Provence. După cucerirea. Iugoslaviei de către Wehrmacht şi proclamarea

Croaţiei independente, el a fost investit şef al noului stat, sau poglavnik (apr.

1941); s-a aliat cu Germania şi Italia. În 1945 a reuşit să fugă în Argentina, iar în 1957 s-a stabilit în Spania, fără ca R.S.F.S... Iugoslavă să fi putut obţine extrudarea sa.

105 Despre Sandro, vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p.482, nota 294.

106 Luis Vaz de Camões (Campens), poet portughez (c. 1524 – 1580), capodopera sa, epopeea naţională „Lusiadele”, evocă expediţia lui Vasco da

Gama spre India şi, totodată, istoria Portugaliei, utilizând elemente diverse

(mitologice, cosmografice, epice şi descriptive); a creat sonete, canţonete, anunţând romantismul; a scris teatru.

107 Vasco da Gama (c. 1469 – 1524), navigator şi explorator portughez; a descoperit (1497 – 1498), cu ajutorul lui Ahmed Ibn-Madjid, calea maritimă spre India; în a doua călătorie (1502 – 1503) a fundat factoriile comerciale portugheze de la Mozambic şi Sofala; vece-rege al Indiilor portugheze (1524).

108 Don Louis Philippe, prinţ portughez din dinastia Braganca, fiul regelui Carlos I al Portugaliei (1889 – 1908) şi al prinţesei Măria-Amelia, fiica contelui de Paris; a fost asasinat împreună cu tatăl

său în 1908.

109 Manuel II (15 dec. 1889, Belem2 iul. 1932, Twickenham, lângă

Londra), rege al Portugaliei (1908 – 1910), urmaş la Tron al tatălui său, Carol

I; a fost răsturnat de la putere de revoluţia republicană, după care a trăit în exil în Anglia.

110 Horia Sima i-a scris lui I. Antonescu pe 22 mart. 1941, cerându-i să „găsească mijloacele şi toată înţelegerea pentru a se aduce pacea în mijlocul

474

Carul al II-lea. Însemnări zilnice poporului nostru atât de greu încercai". Generalul a răspuns în termeni duri, calificând pe legionari ca „duşmani ai neamului". „Pace – scria el – am adus prin izgonirea tâlharilor de la conducerea şi administraţia ţării. Pacea între fraţi ar fi din nou grav compromisă dacă aş aduce din nou în fruntea treburilor pa vinovaţi (...) Ar însemna deci să nemulţumesc adânc şi masele poporului şi armata dacă aş mai aduce din nou la conducere un guvern compus din legionari". (A. Simion. *Pivliminarii*, p.28)

111 l, a 17 apr., la Belgrad, Aloxânder Cinkar-Markovic şi generalul

RJankovic au semnat, în faţa generalului Maximilian van Weiehs şi a colonelului italian Bonlăti, actul de capitulare... Iugoslavia a fost împărţită între Italia (care anexă Muntenegru. insulele din Marea Adriatică. Dalmaţia, o parte din Croaţia, jumătate din Slovenia şi Vestul Macedoniei), Ungaria (care lua Bacica.

Haranja, Megdumurja şi Prokomurjie) şi Bulgaria (care primea cea mai mare parte din Macedonia sârbească şi unele raioane din tistul Kossovei): restul teritoriului intra sub ocupaţia germană, inclusiv Serbia, condusă de generalul

Medic. Regele Petru II şi generalul Simovie au plecat în Egipt, cu avionul, în aceeaşi zi.

112 Carol Città Davila (1886 –.), a studiat Dreptul; ministru plenipotenţiar al României în Polonia (1927 – 1929). apoi la Washington (15 iul.

1929 – 21 apr. 1938). Din iniţiativa lui s-a înfiinţat, la 26 oct. 1941, la

Cleveland. *Romanica} National Commiiiec* (RNC). care a editai şi

săptămânalul „Românul american” Davila a reuşit să obţină sprijinul
Departamentului de Stat american, care vedea în el un eventual instrument împotriva lui Carul şi a susţinătorilor acestuia. Daxila avea şi unele legături cu ambasada sovietică de la Washington, lot la conferinţa de la Cleveland (Ohio)
s-a convenit crearea „Alianţei Românilor Americani pentru Democraţie”, al cărei preşedinte a fost ales Davila. Aceasta a organizat, în 1941-1944, numeroase acţiuni pentru sprijinirea efortului de război al St) A. Despre activitatea Comitetului Naţional Român vezi: V.I'l. Dobrinescu, /*imigraţia romănt* 139 – 147.
113 De fapt, foarte puternic a fost bombardată Londra în ziua de 19
apr. (nu pe 16, cum scrie Carol), când au murit 2.300 de oameni.
114 Carol serie: *Corilzis*. Alexandros Koridzis (Koryzis), fost prim-ministru al Greciei între 29 ian. – 18 apr. 1941, nu a murit subit, ci s-a sinucis în
Palatul Tanui, în urma înfrângerii armatei elene de către germani.
1151 – anssa şi Muntele Olimp au fost cucerite de Corpul 18 Munte în ziua de 18 apr. Pe 19 apr., regele George 11 a prezidat un consiliu care a hotărât capitularea armatei elene şi retragerea Corpului britanic. Regele s-a refugiat în
Note
475
Creta şi apoi la Londra.
116I) e fapt regele a ajuns în Kgipt, nu la Ierusalim (Vezi *Supra*. nota
111).
117 Matyla Costiescu-Ghiea (1X85 – 1961), diplomat român. În timpul celui de al doilea război mondial a stat la Londra; a fost vice-proşedinle al
Comitetului Naţional Român (Vreo Romanian Commilloe). formal la 29 nov.
1940. al cărui preşedinte era V.V. Tilea: – a scris două volume de memorii;
Couleurdu Monde, Paris, Ld. La Colomber, 1955, vol. 1 – 2.
118 Trupele engleze ale generalului Alan Cunmngham au ajuns la margiâiea oraşului Dessie, la nord de Addis-Abeba, pe 17 apr.

Italienii ducelui d'Aosta s-au apărat pe platoul Amba-Aladji şi Fiind înfrânţi s-au predat englezilor pe 17 mai (7.000 prizonieri).

119 Amedeo (Bubi) de Savoia, duce d'Aosta (21 oct. 1X9X, Torino – 3 mart. 1942, Nairobi, Kenya), general italian; nepot al lui Amedeo ferdinand.

rege al Spaniei (1X70-lX73); s-a căsătorit cu o fiică a ducelui de Guise; în

1937 a fost numii viec-rege al Kihiopioi. Învins la Addis-Abeba de generalul Alan

Cunningham, a capitulai la 17 mai şi a fost luat prizonier de război, după care a fost dus în Kenya, la Nairobi; a refuzat repatrierea.

120 Pe 19 apr., un detaşament al Corpului explodiţionar englez a ocupat poziţii defensive la Termopile, pentru a proteja retragerea trupelor britanice din Grecia. Luptele au început pe 24 apr. şi au ţinut 5 zile. Corpul britanic a reuşit să părăsească Grecia (Operaţia „Demon").

121 Atena a fost ocupată pe 27 apr., odată cu întregul Peloponez:

armata greacă a capitulat la 23 apr., în urma semnării la Salonic a actului de capitulare.

122 Charles André Joseph Marie de Gaulle (22 nov. 1890 – 9 nov:

1970), general francez; a urmat Şcoala Militară Saint Cyr (1912) şi Şcoala

Superioară de Război din Paris (1924); Şef al forţelor anuale ale „Franţei

1 ibere" (din 1940); preşedinte al Comitetului francez de 1 (liberare Naţională

(din 1 oct. 1943), devenit Guvern Provizoriu: prim-ministru (25 aug. 1944 – 20

Ian. 1946): preşedinte al Franţei (8 ian. 1959 – 28 apr 1969). A fost şi un teoretician militar şi un memorialist de mare talent, publicând, printre altele:

Le Fii de i epee (1932); *Vers l'armée de ineiier* (1934); A *lemoires de gnem*!

(1954 – 1959); *hlemoires d'espoir* (1970).

123 Regele Mihai fusese înălţat la gradul de general de divizie la 14

sept. 1940, iar la 10 mai 1941, de ziua naţională, a fost înălţat la

gradul de mareşal, bastonul de mareşal fiindu-i înmânat de generalul 1. Antonescu.

124 Fulgeneio E. Batista y Zaldivâr (16 ian. 1901, Banes, Cuba 6

476 Carol al II-lea, însemnări zilnice aug. 1973, (luadalmina, Spania), om politic cubanez; sergent în armată, a jucat un rol politic decisiv în lovitura de stat militară din 1933; a fost numit şef al

Statului Major şi., din acel moment, a devenit de fapt stăpânul puterii sub preşedinţii colonel Carlos Mendieta Montefur (18 ian. 1934 – 12 dec. 1935) şi

Miguel Mariano Gomez y Arias (20 mai – 23 dec. 1936), a căror alegere a asigurat-o. Ales preşedinte al Cubei, în 10 oct. 1940. a introdus o Constituţie modelată după cea americană, dar, acceptând alegeri libere, la 10 oct. 1944 a fost înlăturat de la putere, în favoarea vechiului său adversar, I) r. Ramoii (îrau

San Martin. Refugiat în SUA între 1945 – 1949, a revenit la putere în urma loviturii de stat din martie 1952, fiind preşedinte până în iulie 1954, când a fost înlocuit de Andrés Domingo Morales del Caslillo; în 2 nov. 1954 a fost reales preşedinte şi a instaurat dictatura. Din 1956 trebuie să facă faţă tulburărilor şi luptei revoluţionarilor lui Fidel Castro Ruz în provincia Oriente şi grevei generale din aprilie 1958; în noiembrie 1959 a determinat alegerea ca preşedinte a candidatului său, Andrés Rivero Agriero, dar, la 1 ianuarie

1959, a trebuit să părăsească Havana, ca urmare a victoriei revoluţionarilor castrişti.

125 Ostilităţile dintre trupele anglo-franee/e şi cele ale generalului

II. F. Dentz, rezidentul general al Levantului (Siriei), pus de Guvernul de la

Vichy, s-au declanşat pe 8 iun., pentru că Dentz furnizase arme răsculaţilor irakieni şi a permis avioanelor germane să folosească aerodromul din Damasc.

Forţele aliate au acţionat din Palestina şi Transiordania spre Beirut şi Damasc, din Vestul Irakului spre oraşul lloms (în Nordul Irakului) şi în lungul

Eufratului. La 21 iun., trupele frâneo-engleze au răsturnat administraţia vichyistă din Siria şi au ocupat Damascul după lupta de la Kiswa. Dentz a fost înfrânt la 24 iul., când a semnat convenţia de la Saint Jean d'Arc, iar trupele lui s-au predat.

126 Grigoraş I. Dinicu (3 apr. 1889, Bucureşti – 28 mart. 1948), violonist şi compozitor; nepotul lui Angheluş Dinicu; a urmat Conservatorul

(1902 – 1906), la absolvirea căruia a cântai, ea examen, unul din concertele lui

Paganini; interpret virtuoz al muzicii populare (*Ciocârlia*) şi culte; a compus

Hora Staccato (orchestrată de P. Vladigherov), *Hora mărpşorului*; a susţinut numeroase concerte în străinătate.

127 George Lnescu (19 aug. 1881, Liveni, Dorohoi-3/4 mai 1955.

Paris), violonist, dirijor, pianist şi compozitor cu o bogată creaţie, din care amintim: *Poema română* (1897); *Sonata a II-a pentru vioară şi pian în fa minor, op*. 6 (1899); *Rapsodia l-a* şi *a II-a* (1901 – 1902); *Simfonia l-a în mi bemol major, op. 13* (1905); *Sonata a* III-a *pentru pian şi vioară în caracter*

Note 477

popular românesc, op. 25 (1926); *Oedip* (tragedie lirică. 1931) şi alte sonate, suite, cvartete, uverturi etc.

127 bis Guillaumel, cheu (20 ian. 1870, Nensy. Belgia – 21 ian. 1X94.

Angers). compozitor belgian; a compus un *Adagio pentru orchestră de coarde. Poemul liric „Andromeda" şi o Sonată pentru vioară şi pian* (cea mai cântată dintre lucrările sale): a murit la 24 de ani. lăsând neterminate alte lucrări.

128 Max Bruch (6 ian. 1838 – 20 oct. 1920), compozitor şi dirijor german, creaţia sa este formată din oratorii, piese instrumentale. *Concertul pentru vioară şi orchestră în sol minor op 26* etc

129 Yehudi Menuhin (născut în 22 apr. 1916, la New York), violonist, proeminent interpret al zilelor noastre: a primit primele cunoştinţe de vioară la vârsta de 4 ani, a studiat apoi cu Louis Persinger; elev al lui A. Busch şi Câeorge linescu, debutând în 1924, la New York, la primul festival internaţional „George linescu" – ca un omagiu adus lui Hnescu, cu care interpretase, adesea „Dublul concert" de Bacii – a cântai împreună cu David

Oistrah această lucrare, la pupitru fiind dirijorul George Georgescu.

130 liste vorba de celebrul ordin de zi către armată al lui 1. Antonescu

— *Ostaşi, vă ordon*: *Treceţi Pruixd*! şi de *Proclamaţia către Ţară*, dată în aceeaşi zi, în care, printre altele, se spunea:

„Români, Văchem la luptă. La luptă sfântă în contra prăvălitorilor civilizaţiei şi bisericii, dreptăţii şi propriilor noastre drepturi (...)

În acest ceas de încercare, jur să vă duc la biruinţa sfinţirii drepturilor noastre asupra bătrânei Moldove, să fac din nou din pământul

Basarabilor vatra morţilor şi leagănul copiilor noştri şi din codrii Bucovinei straja nepieritoare a gliei româneşti".

(Textul complet al celor două documente, în: MAgapie, Jipa Rotam.

Ion Antonescu. *Cariera militară*. *Scrisori inedite*, Bucureşti, Editura

Academiei de înalte Studii Militare, 1993, p.167 – 170.)

131 Bombardamentul german a început la ora 3, 15 şi a atins şi alte localităţi: Murmansk, Kaunas, Minsk, Odessa; au fost distruse peste 60

aerodromuri şi 1200 avioane.

132 în prima zi de război, românii au luptat la: Podul Oancea (pe

Prut), Mitoc-Viişoara, Ştefăneşti, Fălciu-Bogdăneşti, Boranca-Fundul 1 lerţei

(Nordul Bucovinei), iar pe 23 iunie la: Bădărăi, Bogdăneşti, Rânzeşti. (Vezi pe larg, în: Al. Duţu, M. Retegan, *România în război*, p.27 – 47).

133 Hduard VIII (23 iun. 1894, Londra – 28 mai 1972, Neuilly sur

Seine), în ianuarie 1936 a urmat la Tron tatălui său, George V, devenind rege

478 Carol al II-lea. Însemnări zilnice al Mani Britanii şi Irlandei, dar anunţarea căsătoriei sale eu americanca, diy Orţală, Wallis Wartield Simpson, de care se îndrăgostise în 1934, a provocat criza între suveran şi Guvernul conservator Baldwin. Constrâns să abdice în favoarea fratelui său, George VI (11 dec. 1936), şi-a luat titlul de duce de

Wmdsor şi s-a căsătorit cu D-na Simpson în 1937. La puţin timp după căsătorie a făcut o călătorie în Germania; unde a fost primit

călduros de către demnitarii hitlerişti: în 1940 aceştia au preconizat ca, în cazul ocupării Angliei de Wehrmacht. să-l înlocuiască pe George VI cu ducele de Windsor. Îndepărtat din Anglia de către Churchill. prin numirea lui ca guvernator în Bahamas

(1940 – 1945). ducele s-a stabilit apoi în Franţa, unde şi-a publicat *Memoriile*, în 1951 Memoriile ducesei de Windsor (I) – na Simpson) au apărut în 1956.

134 Primele bombardamente sovietice asupra asupra României au fost făcute pe 23 iunie, când au fost lovite localităţile: Galaţi (ora 5, 15).

Constanţa (orele 6 – 7), T ulcea (ora 11), Iaşi, Rădăuţi, Dorohoi, Bucureşti, fără mari pagube. Pe 25 iunie, Bucureştiul şi Constanţa au fost din nou bombardate, acestora li s-a adăugat Sulina (Al. Duţu, M. Retegan, *România în război*, p.43.

58).

135 La 26 iunie sovieticii au executat un puternic atac la Sculeni, sprijinit de aviaţie şi tancuri; armata română a avut 49 morţi, 6 dispăruţi, 77

răniţi (*Ibidem*, p.63).

136 Luptele din zona Minsk – între Armata 13 sovietică şi grupările

2 şi 3 blindate ale g-ralilor I leinz Guderian şi I Ierman 1 loth – au început pe 26

Iunie, oraşul fiind ocupat de germani în seara zilei de 28 iunie.

137 Bucureştiul a fost bombardat din nou pe 26 iunie (9 imobile distruse sau avariate, 4 morţi, 12 răniţi). laşul a fost bombardat, în aceeaşi zi, de 32 de bombardiere ce zburau la 1.000 m. Înălţime şi care au lansat 120 de bombe, liind 111 morţi şi câteva sule de răniţi (Al. l) uţu, M. Retegan, *România în război*, p. 66). Pe 28 iunie, Sulina a fost bombardată de cinci ori (*Jbidem*, p.75).

138 Smolensk a fost încercuit de trupele mareşalului f edor von Boek la 20 iulie şi a fost cucerit la 5 august.

139 Pentru evenimentele de la Iaşi vezi: Al. l) uţu, M. Retegan.

România în război, p.90 – 91.

140 Riga a fost cucerită pe 1 – iulie de către forţele blindate ale

Cirupului de Armate „Nord”; Lvov a fost cucerit pe 30 iunie, iar în regiunea

I.utk s-au dus lupte grele de tancuri încă din 23 iunie;

comandant liind mareşalul Wilhelm von Leeb.
141 Este vorba de bombardamentul sovietic din 1 iulie, obiectivul
85
Note 479
vizat fund aeroportul Pipera: au fost 2 morţi civili (Duţu. Relegan, *România în război*, p.97).
142 La 4 iulie **s-**au dus lupte pe râul Bere/ina. Între Bealilâţile
Borisov şi Bobruisk. În sectorul central al frontului.
143 l, a 4 iulie, grupul colonelului Ludwig. din Brigada I mixtă, a ajuns în faţa oraşului Cernăuţi şi a început luptele cu sovieticii. Trupele române
(Batalioanele 3 şi 23 Vânători de Munte) au intrat în oraş pe 5 iulie, la ora 17
(Duţu. Relegan. *România în războiri*. 111, 117).
144 Johannes Blaskouitz. general, a comandat Armata X Germană în
Polonia: a semnal actul de capitulare a armatei poloneze, la U/inele „Škoda".
] le 28 sept. 1939. În vara anului 1944 a comandat Grupul de Anuale „G. care în cursul anilor 1944 şi 1945 a acţionat în Franţa; din martie 1945 a comandat
Grupul de Armate!". În lupta pentru apărarea teritoriului Germaniei.
145 De fapt, în Islanda, pe 7 iulie, SUA au debarcat Brigada 1
Infanterie Marină, comandată de generalul John Marston.
146 Luptele în zona Bălţi au început pe 7 iulie, purtate de Divizia 13
Infanterie, a generalului Gheorghe Rozin (Duţu, Retegan, *România în război*:
p 129.139).
147 Despre generalul Mihail, vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p.509, nota
467.
148 Kliment Hfremoviei Voroşilov (23 ian. 1881, Verkhui, Ucraina
3 dec. 1969. Moscova), mareşal sovietic; a luat parte activă la revoluţia din

1917. a prezidat Comitetul de apărare din Petrograd, apoi, în 1918, a organizat

Armata V-a Roşie din Ucraina Prieten al lui Stalin. a fost membru al

Comitetului Central, din 1921. comandant militar al regiunii Moscova (1924);

comisar al poporului pentru Apărare (1925 – 1940), a fost un fidel executor al epurărilor staliniste din Armată. În august 1939 a prezidai delegaţia sovietică însărcinată să discute cu misiunile militare franco-bnlanice şi a trenat discuţiile, în timp ce Stalin trata cu Hitler. A luat parte la războiul contra Finlandei, dar a dovedit incapacitate militară în faţa Wehrmachtului, în iunie-septembrie

1941, în calitate de comandant al Frontului de Nord. În timpul războiului n-a mai avut vreo comandă, dar Stalin l-a însărcinat cu organizarea şi instrucţia trupelor de rezervă. semnat armistiţiul cu Ungaria (1945), fiind apoi preşedinte al Comisiei de Control de la Budapesta (1946) După moartea lui

Stalin a devenit preşedinte al Prezidiului Sovietului Suprem (15 mart. 1953 – 7

mai 1960), fiind, de fapt. şeful statului; j

149 Carol scrie: *Timochenko*. Semion Konstantinovici Timoşenko (6

febr. 1895 – 31 mart. 1970). mareşal sovietic; comisar al poporului pentru

Apărare (1940 – 1941), comandant al Fronturilor de „Vest” (1941), de „Sud-Vost” (sept. 194 l-iul. 1942), „Staliţigrad” (lui. 1942) şi – Nord-Vest” (1942

1943), al Fronturilor 2 şi 3 „Baltice (1944), 2, 3 şi 4 HJcrainiene” (1944

1945); a comandat forţele ce au operat în direcţia Nmolensk-Moscova (iunie

1941) şi în Ucraina de la Ust de Nipru (dinsept. 1941): din sept. 1943 a executat ofensiva din Canea/.

150 Carol serie; *ihidk nu*. Semion Mihailoviei Budionnîi (25 apr.

18, 83 – 17 oct. 1973), mareşal sovietic: a participat la războiul ruso-japonez

(1904 – 1905), la primul război mondial, la războiul civil (191X-1920), şi la al doilea război mondial; s-a remarcat în războiul sovielo-polonez (1919 – 1920);

Inspector general al Cavaleriei (1924 – 1937); comandant al Fronturilor de

„Sud-Vest” (1941) şi al „Caucazului de Nord” (1942); comandant al

Cavaleriei Armatei Roşii (1943 – 1947): din nou, inspector al Cavaleriei (1952

1953).

151 Trupele române au eliberat Chişinăul pe 16 iulie şi au ajuns pe

Nistru în ziua de 17 iulie (vezi: Duţu, Retegan, *România în războit*. 190 – 191.

195 – 206).

152 Henry Maitland Wilson (5 sept.1881, Londra-31 dec. 1964.

Aylesbury, Buckmghamshire), baron, mareşal; comandant al Armatei de pe Nil

(1939), a fost – împreună cu Wavell – principalul artizan al înfrângerii trupelor italiene în 1, ibia, în iarna 1940 – 1941. Îndepărtat din Grecia de către germani, în primăvara anului 1941, a comandat apoi foitele britanice care au invadat

Siria franceză. În 1944 a devenit comandant suprem aliat în Mediterana. Şi-a consemnat amintirile: *ţlight Years Qyerseaş 1939 – 1947* (1950).

153 (ieorges Catroux (29 ian. 1X77, Limoges – 21 dec. 1969, Paris), general francez: guvernator al Indochinei (1940), s-a alăturat lui de Ciuulle; înalt comisar al Levantului (1941); guvernator general al Algeriei (1943 – 1944);

ambasador la Moscova (1945 – 1948). După ce a negociat întoarcerea la Rabat a sultanuui Mohammed al V-lea, a fost numit ministru al Algeriei de către Guy

Moliei (febr. 1956), dar această numire a fost primită la Alger print-o răscoală a populaţiei europene, care îl refuza pentru rolul său în criza marocană. În

1961 a fost numit membru al înaltului Tribunal Militar, care i-a judecat pe generalii autori ai puciului din Alger.

154 Henri-Fernand Dentz (16 dec. 18X1, Roanne – 13 dec. 1945,

închisoarea Fresnes), general; comandant militar al regiunii Paris în 1940, a trebuit să predea capitala germanilor, înalt comisar şi comandant superior al trupelor din Levant (dec. 1940), s-a opus cu armele intrării trupelor britanice şi franceze libere în Siria şi în 1. iban şi s-a întors în Franţa în iulie 1941; a fost

H

judecat de înalta Curte şi condamnat la moarte, dar pedeapsa i-a fost comutată în închisoare.

155 Informaţie greşită, deoarece nu a mai avt.it loc niciun bombardament de la 11 iulie şi până la eliberarea Basarabiei (27 iulie).

156 De fapt, guvernul japonez al prinţului Fumimaro Konoe – în funcţie de la 22 iul. 1940 – a demisionat la 16 oct. 1941 (nu la 16 iulie, cum serie Carol), fiind înlocuit, la IX oct., cu acela condus de generalul 1 lideki Tojo, rămas în activitate până la 18 iulie.

157 Tulcea a fost bombardată prima dală pe 2 iulie 1941, fără pagube; Constanţa a fost bombardată pe 11 iulie, de 5 bombardiere (l) uţu.

Relegau. *România în război*, p. 105, 165).

158 Napoleon 111 (Charles l. ouis Napoleon Bonaparte; 1808 – 1873), li ui lui l. ouis Bonaparte. rege al Olandei, şi al Hortensiei de Beauharnais:

preşedinte al Franţei (20 dec. 1848 – 2 dec. 1X52) şi împăiat (2 dec. 1X52 – 2

sept. 1870) al celui de al doilea Imperiu francez.

159 (ieorge Bibescu. (18.14 – 1902), prinţ, al treilea lâu al domnitorului

Gheorghe Bibescu şi al primei sciţii a acestuia, Zoe Mavrocordat, adoptată

Brâncoveaiui (1805 – 1892); s-a căsătorii cu Maria llenrielta Valentina de

Riquel. contesă de Caraman-Chimav (1839 – 1914); este tatăl lui George

Valentin Bibescu.

160 l, a/are Cârdenas (21 mai 1895. Michoane în – 19 oct. 1970.

Mcxieo). general, orii poliţie mexican; guvernator al provinciei Michoacán

(192X-1932). a ameliorat soarta claselor muncitoare, devenind

preşedinte al

Comitetului Hxeculival Partidului Naţional Revoluţionai (1930); ministru de

Interne (1931), de Război şi de Marină (1933) şi preşedinte al Republicii

(19.34-l ’940). A dat pământ ţăranilor şi a naţionalizat întreprinderile străine, în special industria petrolieră (1938), Cârdenas a fost apoi ministru al Apărării

Naţionale (1942 – 1945); comandant şef al Armatei. A primit premiul „Stalin”.

pentru pace (1955). deşi îl primise pe Troţki în 1937.

161 lleniând-o Pizarro y Altamirano Cortés (1485 – 2 dec. 1547).

conchistador spaniol; a debarcat în Cuba (151 1 – 1515) şi a cucerit-o; în 1519

a cucerit Imperiul aztec, condus de Montezuma II (1 5< 12 – 1520)

162 Diego Rivera (1886 – 1957). picior naturalist mexican; în compoziţiile sale îmbină tradiţiile artei vechi mexicane cu tendinţele artei plastice moderne (ciclul „Balada revoluţiei mondiale”).

163 Maunce Ravel (7 mart. 1875. Cibour – 28 dec. 1937. Paris), compozitor francez; a urmat Conservatorul din Paris, din 1897 a urmat compozita la clasa lui Cr. faure, cel care l-a îndrumat şi pe Rnesou; din creaţia

4 X2

Carpi al 1I-lea. Însemnări zilnice să amintim; *Holero*. I *als*. *Ilahanem*: I *Misiiri nohik şi sentimentale*; a compus peste 40 de lieduri ele.

164 Manuel Ávila Camacho (1897 – 1955), general; preşedinte al

Mexicului între 1 dec. 1940 – 30 nov. 1946

165 José de la Cru/ Porfirio Díaz (15 sept. 1830, Oaxaca – 2 iul.

1915. Paris), general, om politic riiexicair.il fost unul din principalii generali ai lui

luare/. În lupta împotriva împăratului Maximiluin şi a francezilor: a cucerit

Puebla. devenind celebru. Apoi s-a răsculat contra lui. luare/. (1871) şi contra lui l. erdo de Tejada (1876). fiind învins, a fugii în ŞI

IA. a ridicat noi forţe şi a înfrânt trupele guvernamentale la Tecoaie (16 nov. 1876), cucerind puterea în Mexic. A fost preşedinte al Mexicului (1.876 – 1880; 1884 – 1911). Tind răsturnat de la putere, în 1911, de calic francisco Madero. ultimii ani ai vieţii i-U trăit în exil. Díaz poate îi considerai ca fondatorul Mexicului modern.

166 W. Churehill şi 11). Roosevelt s-au întâlnit la baza militară

„Argontia” din Insulele Newlbundiand (Oceanul Atlantic), între 9 – 11 aug.

Primul a fost însoţii de: amiralul Doudley Pound, generalul John Dill. mareşalul

W.l; reeman, Alexander Cadogan şi alţii, iar cel de al doilea, de; generalii (ieorge

Marshall şi James Arnold, amiralul EdWard King, Sumner Welles şi Harry

Hopkins. Întrevederile au avut loc pe cuirasatele „Prinee of Wales” (englez) şi

„Angusta” (american), ambele ancorate în golful l'Iacentia din Tona Nova

(Newfoundland). S-au pus bazele alianţei anglo-americane şi a fost semnată

Charta Atlanticului (în 8 puncte), dată publicităţii pe 14 aug. Despre desfăşurarea discuţiilor şi Charta Atlanticului, vezi pe larg: Constantin 1 hişe.

N. Dascălu, *Diplomaţie în vreme de război*. *De la Charta Atlanticului la*

(arta ONU, Bucureşti, 1995, p. 14 – 24.

167 Uedrieh Smetana (2 mart. 1824, 1 itomyst – 12 mai 1884, Praga), compozitor ceh, alături de Dvořák, a fost creatorul şcolii muzicale naţionale cehe; a creat opere; *Mireasa vândută*, *Sănitul*, *Dalihor*; poeme simfonice

(ciclul *Patria mea*), lucrări pentru formaţii de cameră, piese pentru pian, piese corale şi vocale.

168 Despre Cary Grant, vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p.455 – 456, nota

132

169 Josephus Daniels (1862 – 1948), editor şi om politic american;

tatăl ziaristului, scriitorului şi editorului Jonathan Worth D

(născut în 1902).

170 Thomas Woodrow-Wilson (28 dec. 1856, Staunton, Virginia – 3 febr. 1924, Washington), om politic american; a urmat cursurile Univ. din

Princcton şi Virginia; avocat în Atlanta în 1882, a intrat apoi în învăţământ ca prof. de 1 xonomie Politică, mai întâi la Univ. din Connecticut (1888 – 1890) şi

Note

483

apoi la Prineeton (1890 – 1902), a fost preşedinte al celei din urmă (1902 – 1910).

A fost guvernator democrat de New Jersey (1911-1913), ajungând o figură politică naţională datorită reformelor progresiste ce le-a înfăptuil. Candidai al

Partidului Democrat în alegerile prezidenţiale din nov. 1912, a câştigat în faţă.

concurentului republican Theodore Roosevelt, cu peste 2 milioane de voturi:

a fost reales în 1916, astfel încât a rămas preşedinte al SUA între 4 mart. 1913

3 mart. 1921: a semnat Tratatul de la Versailles (28 iun. 1919) şi a obţinut instituirea Societăţii Naţiunilor: premiul Nobel pentru pace (dec. 1920).

171 Carol scrie: *IVeles* Sumner Welles (1892 – 1961). diplomat american: subsecretar de Stat în timpul celui de al doilea război mondial

172 francisco, zis Pancho Villa. pe numele real Doroteo Arango (5

Iun. 1878 – 20 iul. 1923), general mexican: în 1910, când a început revoluţia, el s-a alăturat lui Madero contra lui Portirio Díaz. Insubordonarea lui a dus la condamnarea la moarte de către 1 lucrta (1912), dar a reuşit să fugă în ŞI IA: a revenit în Mexic după moartea lui Madero (1913) şi l-a susţinui pe Carranza împotriva lui 1 lucrta, dar s-a certat şi cu Cairanza. retrăgându-se în provincia

Chihuahua, unde a înfruntat, eu complicitatea populaţiei, o expediţie americană aimandată de generalul Pershing (1916). După moartea lui Cairanza, s-a supus guvernului legal, care i-a acordat o mare formă în Durango; aici va fi asasinat

3 ani mai târziu.

173 Ofensiva s-a declanşat concomitent pe cele trei fronturi – Central, de Vest şi de Rezervă –, dar fără prea mari rezultate, germanii continuându-şi cuceririle (pe 15 sept. Câuderian a capturat 150.000 de prizonieri în zona Uman

Kiev, iar pe 19 sept. Kievul a fost cucerii).

174 Leningradul a fost obiectivul prioritar al lui 1 litler pentru vara anului 1941; el voia să ajungă aici pe 23 iulie şi apoi să atace Moscova. Pentru încercuire au acţionat armatele conduse de mareşalul Wilhelm von Leeb, împreună eu diviziile filandeze ale mareşalului Mannerheim. Pe 22 iulie germanii au ajuns la 200 km Sud de Leningrad; pe 29 aug. Mannerheim u recucerit Vîborgul, la 200 km. Nord-Lst de Leningrad, încercuirea oraşului, fiind încheiată pe 9 sept. Blocada Leningradului va dura până în ianuarie 1944.

175 De fapt, pe 7 sept., două avioane germane au scufundai, în Golful

Suez, cargoul american „Steel Seafarer” (nu distrugător).

176 Mohammad Reza Khan Pahlavi (16 mart. 1878 – 26 iul. 1944), şah al Iranului (1925 – 1941); fiu de ofiţer, după primul război mondial s-a aliat cu tânărul politician reformist Ziauddin Tabatabai, hotărând să ia cu asalt

Teheranul; cu brigada de cazaci, Reza a intrat în capitală pe 21 febr. 1921; s-a format un nou guvern, în care Reza era ministru de Război şi comandant şef al

Armatei; Xiauddin retrăgându-se. Pahlavi a rămas stăpân unic. Iniţial a dorit să instaureze republica, dar. În urma opoziţiei cleiului şiit, l-a detronat pe ultimul şah din dinastia Kajarilor şi a urcat pe tron în locul acestuia (12 dec.

1925); a adoptat numele dinastic de Pahlavi (de la părţi). În iunie 1941, Anglia şi U.R.S.S. au pretins să traverseze prin Iran convoaiele cu materiale de război; şahul respingând cerertia (deoarece Iranul îşi declarase neutralitatea).

U.R.S.S. şi Anglia invadează ţara şi îl detronează pe şah (25 aug.1941).

Constrâns să abdice în favoarea fiului său (16 sept. 1941), Pahlavi este deportat de englezi mai întâi în Insulele Mauriţiu şi apoi în

Africa de Sud, unde a şi murit, la Johannesburg.

177 l-iul şahului abdicat, Reza Khan Pahlavi, a fost Mohammad

Reza Pahlavi-An amehr (26 oct, 1919, Teheran – 27 iul. 1980, Cairo), şahinşah al Iranului între 16 sept. 1941 – 16 ian. 1979” **unându-**i la Tron tatălui său. A

tăcut studii în Elveţia: ca suveran a făcut tranziţia între regimul dictatorial al tatălui său şi monarhia constituţională. Şahul, opus evoluţiei instituţiilor politice, a provocat o dublă opoziţie: cea a mediilor religioase tradiţionaliste şi cea a progresiştilor; a ripostat manifestaţiilor prin represiune (1978); ayatolahul

Komeyni a întreţinut opoziţia după exilul său din Irak. Negăsind o formulă de guvernare, şahul a părăsit ţara (pe 16 ian. 1979), cu familia sa.

178 Aga Khan (Sultan Mohamed – şah; 1877 – 1957), om politic pakistanez; şeful sectei ismailiţilor; preşedinte al Ligii Musulmane (1906

1913) şi al Ligii Naţiunilor (1937).

19 Jean. kilius Christian Sibelius (8 dec. 1865, Tawastehus – 20 sept.

1957, lângă 1 lelsinki), compozitor finlandez, şeful Şcolii muzicale naţionale;

a compus 7 simfonii, poeme simfonice (*h inlamtia*, *Tiianda*). un concert pentru vioară şi orchestră, numeroase piese instrumentale şi vocale.

180 Odessa a fost cucerită pe 16 oct. 1941 de Armata a 4-a română.

Despre luptele duse pentru cucerirea Odessei, vezi pe larg A. Pandea, H.

Ardeleanu, *Românii în Crimeea*, p. 121-137.

1811) despre 1 ilena Văcărescu vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p.478 – 479, nota 266 i

182 William Frank (lin) Knox (1874 – 1944), publicist, ministru şi demnitar american.

183 William Maxwell Aitken Beaverbrook (25 mai 1879, Maple.

Ontario – 9 iun. 1964, Surrey), baron (Lord): director de ziar şi om politic britanic, de origine canadiană; deputat conservator în 1910 şi ministru al

Informaţiei (1918); unul din oamenii cei mai puternici ai presei

britanice, a cumpărat; „Daily 1 îxpress” (1916) şi „1 ivening Standard” (1923) şi a întemeiat

Note

485

„Sunday Express” (1918); prieten al lui Churehill, a ocupat diferite posturi în timpul guvernării de coaliţie (1940 – 1945).

184 Pe 2 oct., feldmareşalul Fedor von Bock a declanşat ofensiva;

trupele lui Guderian au încercuit, în zona Briansk – Viazma, pe ruşi şi au luat, pe 25 oct., 650.000 de prizonieri. Pe 20 oct., Armata 11 germană a cucerit oraşul Taganrog, iar pe 25 oct. Armata 6 a cucerit Harkov-ul (nu Rostov, cum scrie Carol). Oraşul Rostovde pe Don va II cucerit de Armata 1 tancuri gemi ană pe 21 nov. 1941.

185 Abbas 11 llilmi (14 iul. 1874, Alexandria – 21 dec. 1944.

Geneva), rege al Egiptului (1892 – 1914). Tentativele sale de a sustrage Egiptul de sub dominaţia engleză (1893) fiind sortite eşecului, el a sfârşit prin a deveni vasal al Imperiului Britanic, care i-a impus miniştri după bunul plac; **s**-a apropiat de Turcia şi de Germania; în 1914, surprins de începutul războiului la Constantinopol, englezii i-au interzis să se întoarcă la Cairo, în locul său fiind proclamat sultan al Egiptului unchiul lui, Hussein Kemal, instaurând protectoratul englez asupra Egiptului.

186 Despre Ciano, vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p. 461, nota 171.

187 Atacul în Crimeea a început pe 18 oct., când Armata 11 germană a cucerit Imunsk şi apoi Taganrog (pe 20 oct.); până pe 27 oct. a pătruns adânc în Crimeea; pe 28 oct. rezistenţa sovietică în zona Işun a fost înfrântă; pe 1 nov.

a fost Ocupat Simferopolul.

188 liste vorba de Comitetul Naţional Român (Romanian National

Committee), înfiinţat la 26 oct. la Cleveland din iniţiativa lui C. Davila (vezi

Supra, p.474, iurta 112).

189 Despre Goebbels vezi lucrarea de faţă, vol. I, p.523 – 524, nota

555.

190 Mihail Ivanoyici Kalinin (2 dec. 1875, Verhovnaia Troiza – 3 iun.

1946, Moscova), om politic sovietic. A participat la revoluţiile din 1905 şi

1917, devenind preşedinte al Comitetului Central Executiv al Sovietelor (1919

1938); preşedinte al Prezidiului Sovietului Suprem (1938 – 19 mart. 1946);

puţin înainte de moarte a demisionat, din motive de sănătate, şi a fost înlocuit cu Nicolai Mihailovici Şvemik (18 mart. 1946); numele său a fost dat oraşului

Tver şi, în 1945, oraşului german Königsberg (azi Kaliningrad).

191 Cordell Hull (2 oct. 1871, Overton, Tennessee – 23 aug. 1955.

Bethesda, Maryland), om politic american; reprezentant şi senator al Partidului

Democrat, a fost numit de către Roosevelt secretar de Stat (1933 – 1944); a menţinut SUA **într-**o atitudine pasivă faţă de ameninţările de război ce veneau din Asia sau Europa; începând din 1940 **s-**a angajat, ca şi F.D. Roosevelt, să

486 Carol al 1I-lea, însemnări zilnice ajute activ Marea Britanie, apoi a condus negocierile Aliaţilor occidentali cu

U.R.S.S... Bolnav, a demisionat în nov. 1944: în 1945 a primit premiul Nobel pentru pace.

192 Henry Lewis Slimson (1867 – 1950). om politic american;

ministru de Război (1911-1913, 1940 – 1945): secretar de Stat (1929 – 1933).

193 I.itvinov l-a înlocuit în această funcţie pe K.constantin A. Umcuiski şi a rămas ambasador la Washington până în 1943, când a fost înlocuit cu

Andrei (îromâko.

194 Despre mitropolitul Pimon vezi lucrarea de faţă, vbl., 1, p.450, tuna 99.

195 Carol scrie: *Ifunzinger*. Oralul Charles 1 luntziger (născut la 25

Iuţi. 1880) a murit în accident de avion, aproape de Vigan, la 12 nov. 1941.

Despre el vezi lucrarea de faţă, vol.2, p.379, nota 194.

196 Carol scrie: *Ihijoi*. Ion Bujoiu (3 sept. 1894, Bucureşti – 1956.

Închisoarea Văcăreşti); a urmat cursurile Şcolii Naţionale de Mine din Paris;

director general al societăţilor „Lupeni” şi „Petroşani”: vicepreşedinte al UGIR

şi al Asociaţiei industriilor metalurgice şi miniere, prof. la Şcoala Politehnică din Bucureşti; membru în Consiliul Superior de Mine (9 apr. 1937) şi în

Consiliul Superior Keonomic (6 iul. 1937); ministrul Industriei şi Comerţului

(17 nov. – 28 doc. 1937); membru în Cons. de Administraţie al IAR (1 iun.

1938); ministrul fxonomiei Naţionale (1 febr. – 23 nov. 1939): membru în

Directoratul Frontului Renaşterii Naţionale (20 ian. 1939) şi prim-sceretar pentru Industrie şi Comerţ al F.R.N. (23 ian. 1940). După război a intrat în

Mişcarea Naţională de Rezistenţă anticomunistă (dec. 1945): implicat în procesul „Sumanelor Negre” din 1946. a stat ascuns un timp, dar în mart. 1948

a fest arestat, judecat şi condamnat (2 nov) de Tribunalul Municipiului

Bucureşti la muncă silnică pe viaţă; la 11 iul. 1949 a mai primit 25 de ani de închisoare, Despre el vezi şi lucrarea de faţă, vpl. l, p.510, nota 469.

197 Petre N. Bej an (1896, Ploieşti?), a urmat cursurile Şcolii

Naţionale de Pexiuri şi Şosele (1920): a fost preşedinte al Consiliului de Adm.

al Creditului Carbonifer (din 1930): membru al PNL deputat (din 1933):

subsecretar de Stat la Min. Apărării Naţionale pentru Armament (9 mai 1935 – 29 aug. 1936, 29, aug. 1936 – 23 febr. 1937): subsecretar de Siat la Preşedinţia

Cons. de Miniştri (23 febr. – 14 nov. 1937). După război. îl urmează pe Cili.

Tătârescii în formarea unui PN1. disident (dec. 1944); a fost ministru al

Industriei şi Comerţului (6 iriarţ. 1945 – 29 nov. 1946), în guvernul Petru Ciroza;

În nov. 1946 a fost ales deputat; preşedinte al Comitetului de Conducere a PNI.

disident (nov. 1947-mai 1948); deputat în Marea Ad. Naţională (mart. 194.8).

Note

4 X7

Arestat în 5/6 mai 195 o. Întemniţat la Sighet până în lui. 1955, când i s-a impus domiciliu obligatoriu la Mă/arem. În Bărăgan.

198 Despre „Legea de împrumut şi închiriere" vezi *Supra*, p.459.

nota 4.

199 Pe 14 nov., (trupul de Armate „Centru", comandat de fedor von

Bock, s-a reorganizai în vederea reluăni ofensivei spre Moscova eu trei urmate, misiune codificată „Canalul Volga": pe 15 nov. s-a declanşat a doua operaţie ofensivă asupra Moscovei. Până la sfârşitul lunii noiembrie germanii au cucerit:

Tuia (18 nov.), Stalinogorsk (22 iun.). Klim şi Solnecinogorsk (23 nov:).

Mihailov şi Serehreannâie Prudi (25 nov.), lsira (27 nov.). Klm (30 nov.), ajungând pe canalul Moseova-Volga (30 nov.).

200 Rostovul – cucerii de germani pe 21 nov. – a fost eliberat de

Anuala 37 sovietică pe 29 nov., după lupte începute pe 27 nov; Armata I

Tancuri germană a fost obligată să se replieze pe râul Mius.

201 Radu înmescu (9 dec. 1890, Galaţi?, în USA); a urmat cursurile I, iccului Militar din laşi, Şcoala de Artilerie şi Geniu (1907 – 1908).

Academia navală din Kiel, tâcându-şi stagiul în Marina germană. Apoi urmează

„Technische 1 loehsehule" din Charloltenburg (Berlin), Şcoala de pilotaj de la

Băneasa (oct. 1915-aug. 1916), Şcoala de Mine de la Univ. din Columbia

(SUA; 1919 – 1920) şi obţine diploma de inginer; a fost director al Băncii

Chrissoveloni, sucursala din New York; director comercial al Soc. Generale de Ga/, şi 1 Electricitate din Bucureşti (din 1932); senator; subsecretar de Stat la

Min. Apărării Naţionale pentru Aer (19 iul. 1932 – 27 apr. 1935): ministru al

Acrului şi Marinei (7 ian. 1937 – 10 febr. 1938); ministru ad-interim la Apărarea

Naţională (28 aug. – 4 sept. 1937): ministru plenipotenţiar la Washington (1 apr.

1938 – 15 oct. 1940). A rămas în SUA. Despre el vezi şi lucrarea de faţă, vol. I, p. 461, nota 165.

202 Alexandru loamţiu (2 febr. 1890, Botoşani – 17 sept. 1941.

Baden, Odessa), general: pornind de la gradul.de sublocotenent în 1910, a ajuns la acela de general de brigadă (27 febr. 1939). general de divizie „postmortem” (17

sept. 1941): a urmat cursurile Şcolii militare de Artilerie şi Geniu (1908 – 1910)

şi ale Şcolii Superioare de Război (1918 – 1921); a luptat în primul război mondial, distingându-se la Mărăşeşti (1917); istoric militar în cadrul

Serviciului istoric al Marelui Stat Major (1921 – 1927, 1929 – 1932); comandant al Reg. 1 Artilerie grea (1936), şef al Secţiei Operaţii din M. St. M (1937

1938): şef al M.St.M. (sept. 1940 – 17 sept. 1941); şef al Marelui Cartier

General (22 iun. – 17 sept. 1941). A murit pe aeroportul din Baden din

Transnisma, fiind lovit de elicea avionului de care se apropiase prea mult.

m

488 Carol al II-lea, însemnări zilnice

203 Despre P. Teodorescu, vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p.466, nota

198.

204 Despre M. Ghelmegeanu vezi *Ibidem*, p. 465, nota 191.

205 Despre M. Ralea vezi *Ibidem*, p. 493, nota 353.

206 Despre Gr. Gafencu vezi *Ibidem*, p. 508, nota 460.

207 Despre Beneş vezi *Ibidem*, p. 463, nota 180.

2081 liro I lito (Hirohito; 29 apr. 1901, Tokyo – 6 ian. 1989, Tokyo), împărat al Japoniei (de la 25 dec. 1926); fiul şi succesorul lui Yoshi Hito; a călătorit în tinereţe prin Asia şi Europa. Deşi a acoperit cu

prestigiul său conducerea partidului militar care a antrenat Japonia în războiul împotriva

Chinei şi, apoi, a SUA, americanii nu l-au răsturnat în 1945, dar i-au cerut să

renunţe la cultul imperial şi să adere la sistemul parlamentar.

209 Atacul a fost declanşat la ora 7, 55 de către Flota de război a amiralului Chuichi Nagumo, fiind sprijinit şi de o puternică flotă aeriană. Flota americană era condusă de amiralul Husband B. Kimmel. Atacul japonez a durat până la ora 9, 45. Din bogata bibliografie a problemei, vezi lucrările tipărite la noi: Walter Lord, *Pearl Harbor*, Bucureşti, Ed. Politică, 1970;

Florin Vasiliu, *De la Pearl Harbor la Hiroshima*, Cluj Napoca, Ed. Dacia.

1986, p. 103 – 140.

210 Americanii au pierdut la Pearl Harbor 8 cuirasate (din care 5

scufundate), 3 crucişătoare, 3 distrugătoare, alte 86 nave de diferite tipuri, 188

avioane distruse şi 159 avariate; pierderile umane au fost mari: 2403 morţi şi

1178 de răniţi (după *Kncyclopedia of Word Warll*, vol. 8, p, 653; alte lucrări dau alte cifre). Pierderile japonezilor au fost aproape insignifiante: 29 avioane.

55 piloţi şi 5 submarine.

211 Ewald von KJeist (8 aug. 1881, Braunfels – 1954, în U.R.S.S.), leldmareşal german; general din 1931, a fost unul din creatorii armatei blindate germane, dar ostilitatea lui faţă de naţional-socialism l-a obligat să părăsească armata în 1938; datorită competenţei sale, a fost reintegrat, la începutul războiului în iun. 1941 a exploatat străpungerea Sedanului şi «a atins Manche;

a cucerit Belgradul, în apr. 1941; a participat la ofensivele din Ucraina, din

1941 şi 1942, şi, după Stalingrad, a reuşit să-şi salveze armata, ceea ce i-a adus bastonul de mareşal (febr. 1943). La starşitul războiului a fost capturat de englezi, care l-au predat iugoslavilor, iar aceştia l-au trimis sovieticilor; a murit

Într-un lagăr din U.R.S.S…

212 Cuirasatul englez „Prince of Wales” şi crucişătorul

„Repulse” din

Flota „Z”, conduse de viceamiralul Tom Phillips, au fost scufundate de o escadră de avioane torpiloare japoneze, condusă de căpitanul Hariki Iki. Cele

două vase engleze încercau să se refugieze din Strâmtoarea Johore spre golful

Kuantan. Amiralul Tom Phillips a murit în luptă (vezi: J. de Launay, *Mari decizii, i* p.386 – 387; El. Vasiliu, *De la Pearl Harbor*, p. 144 – 153).

213 Debarcarea japonezilor în Filipine a început la 8 dec. 19 – 41, când generalul Nasaharu 1 lomma a bombardat violent insula Luzon şi portul Davao.

Trupele americane din Filipine au fost comandate de generalul Douglas Mae

Arthur. Manila, capitala Filipinelor, a fost declarată oraş deschis, la 26 dec.

(vezi: FI. Vasiliu, *De la Pearl Harbor*, p.153 – 166).

2141 long Kong-ul a fost bombardat încă de la 7 dec, dar debarcarea în Hang Kong a început la 12 dec., după un puternic bombardament de aviaţie.

Oraşul era apărat de un corp de 11.300 de militari, sub comanda generalului CM.

Maltby, care au fost înfrânţi de japonezi, garnizoana capitulând la 24 dec.

(//>/w, p.173 – 178).

215 Niecold Paganini (27 oct. 1782, Genova – 27 mai 1840, Nisa), violonist şi compozitor italian de faimă aproape legendară; a compus capricii pentru vioară solo, concerte, variaţiuni, sonate, cvartete.

216 Pablo de Sarasate (10 mârt.1844 – 20 sept. 1908), violonist şi compozitor spaniol; a compus „Melodii lăutăreşti”, aranjamente pentru vioară;

Bruch, Saint-Saensşilalo – *Simfoniaspaniolă*i-audedicat lucrări.

217 Este vorba de bătălia Moscovei, începută la 6 dec. 1941 prin contraofensiva sovietică. Până la 12 dec, sovieticii au eliberat localităţile:

Mihailov (7 dec), Venev şi Eleţ (9 dec), Stalinogorsk (12 dec), toate pe

Frontul de „Vest”. Ofensiva sovietică a continuat până în ian. 1942. Ca urmare a acestor insuccese, Hitler a făcut numeroase schimbări în comandamentul armatei (Bock, Hiippner, Guderian şi Leeb au fost înlocuiţi).

218 Despre von Bock, vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p. 529, nota 607.

219 Wilhelm von List, feldmareşal german; a comandat Armata 14

În Polonia; a fost în fruntea forţelor care au atacat Iugoslavia (6 apr. 1941), apoi a condus Armata 12 în Iugoslavia. La 23 apr. 1941 a semnat capitularea armatei greceşti. La 9 iun. a preluat comanda tuturor forţelor germane din

Balcani. În războiul contra U.R.S.S. a comandat – din 22 iun.

— Grupul de

Armate „A”, totalizând 41 de divizii, care a acţionat în Caucaz, până la 9 sept.

1942, când a fost înlocuit personal de Hitler, acesta preluând comanda directă a Grupului „A”.

220 Antonin Dvořák (8 sept. 184 1-1 mai 1904), compozitor ceh; a compus simfonii, concerte pentru pian, vioară şi violoncel, muzică de cameră, opere (*fiusetlka*; *Regele şi cărbunarul*) etc; fondator, împreună cu Smetana, al şcolii muzicale naţionale cehe.

490 Carol al 1I-lea, însemnări zilnice

221 Unest Chausson (21 ian.1855, Paris-H) iun. 1899, l. imay), compozitor; a compus lucrările: *Regele Artintr*: *Concertul pentru pian, vioară şi cvartet de coarde*; *Poemul pentru vioara şi orchestră*.

222 Klin a fost eliberat la 15 dec. de către Anuala 20 sovietică (în sectorul Central), iar Kalinin, pe 16 dec, de către Armatele 29 şi 31 sovietice

(pe Frontul de Vest).

223 Primele forţe japoneze au debarcat în Thailanda pe X dec., la 9

dec. Ţara fiind ocupată şi japonezii au intrat în Bangkok: la 14 dec. Japonia a încheiat un tratat de alianţă eu Thailanda.

224 Despre Beelhoven, vezi lucrarea de faţă. vol. 1. p. 497. nota 379.

225. Johannesbrahms (7 mai 1X33.1 Iamburg –.3 apr. 1X97. Viena)!

compozitor, pianist şi dnilor german; a trăit la Viena; unul dintre cei mai de scana simibnişti de după Beethoven; a compus: 4 simfonii, 4 concerte pentru solişti şi orehestră. uverturi. *Rapsodia pentru alto, cor hărhăiesc şi orchestră*.

Recviemul german, sonate, balade, valsuri pentru pian, muzică de cameră, lieduri etc

226 Claude Aehille Debussy (22 aug. 1X62 – 25 mart. 1918), compozitor, pianist şi critic muzical francez; inovator în domeniul formei, ritmicii, a imprimat creaţiei sale trăsături impresioniste, a creat cicluri de preludii pentru pian, suita *Imagini*, lucrări simfonice (*Soctume*; *Marea*), balete, opere (*Pelléas şi Melisande*), muzică de cameră ere.

227 l – elix Mendelssohn – Bartholdy (3*febr. 1X09.1 lamburg – 4 nov.

1 X47. l. ei pzig). compozitor, pianist, organist şi din joi german; fondator şi profesor al Conservatorului (1X43), şef al orchestrei" (îewandhaus" din l. ei pzig; acreai opere, oratorii (*Paulus*; *lilias*), simfonii (*Italiana*, *Scojiana*), uverturi (I *„isitl unei nopţi de vară*), concerte etc.

228 1 lenrv Morgenthau (11 mai 1X91, New York – 6 l'ebr. 1967, New

York), om politic american: Morgenthau devine unul din principalii artizani ai

New Deal-ului, mai întâi ca preşedinte al Camerei federale pentru agricultură

(1932 – 1933). Apoi ca secretar de stat la finanţe (1934 – 1945): a fost unul din autorii bondului Monetar Internaţional şi ai Băncii Mondiale. La sfârşitul războiului a propus „Planul M". care cerea distrugerea completă a industriei germane şi transformarea Germaniei **într**-l) ţară pur agricolă; planul a fost refuzat de preşedintele american Truman şi autorul lui a demisionat imediat

(lui. 1945).

229 William Lyon Mackenzie Kmg (17 dec 1874 – 22 ml. 1950), om politic canadian; ministru al Muncii (1909 – 1911); şef al Partidului Liberal

(1919); prim-mimsti-u (29 dec 1921-28 iun. 1926; 25 sept.

1926 – 6 aug. 1930;

Note

491

23 oct. 1935 – 15 nov. 1948), după Criza din 1930, a semnat cu SUA un important tratat de comerţ (1935); a practicat izolaţionismul faţă de Ruropa, pentru a nu angaja ţara sa **într-**un eventual război; totuşi a cerut Parlamentului său să declare război Germaniei (10 sept. 1939): după ce a reprezentat Canada la marile conferinţe internaţionale de după război, şi-a dat demisia din funcţia de prim-ministru (1948), din motive de sănătate.

230 Armii James Ballbur (25 iul. 1848 – 19 mari. 1930). om politic britanic, secretar de Stat pentru Irlanda (1886 – 1892): prim-ministru (12 iul.

1902 – 4 dec. 1905): a realizat reforma învăţământului şi. În exterior. Antanta

Cordială, eu Franţa., lider conservator până în 1911. când a fost înlocuit de

Bonar l.au. În timpul primului război mondial a făcut parte din Guvernul

Asquith. ca prim lord al Amiralităţii (1915). apoi ca ministru al Afacerilor

Kxterne (19.16 – 1919). Ca ministru de l: \teme a publicat celebra *Declarafie*

Hal faur (2 nov. 1917), în care era favorabil realizării unui stat al evreilor în

Palestina: a obţinut intrarea în război a ŞI) A: a participat, cu Lloyd George, la

Conferinţa de Pace de la Paris (1919) şi a fost unul din semnatarii Tratatului de la Versailles: a fost şeful delegaţiei britanice la Conferinţa de la Washington

(1921), după aceea ucând un rol politic şters.

231 Vladimir Iabotmsky (1880 – 1940). fondator al Mişcării

Revizioniste Sioniste, pe a cărei ideologie **s-**a bazat organizaţia „Irgun /vai l. cumi”.

232 Care! scrie: *Brauchtisch*. lleinrich Alfred Walther von

1 kauchilsch (4 oct. 1881, 1 ierlin-18 oct. 1948. Mi mister), feldmareşal: a urmat cursurile Academiei Militare din Berlin (1900): în 1931 ajunsese general, iar în

1940 feldmareşal: a activat la Min. de Război (1919 – 1928): fiind apoi şef al

Statului Major al Corpului 6 Armată (1929 – 1931): inspector al Artileriei

(1932): comandant al Corpului 1 Armată (1935): comandant şef al trupelor terestre (1938 – 1941). În timpul celui de al doilea război mondial a elaborai – împreună cu Franz 1 lalder – „Planul Galben" (de atacare a Franţei), dar s-a împotrivit traducerii lui în fapt, acceptând, în cele din urmă, planul lui

Manstein. A elaborai şi planul de atac al Angliei şi planul „Barbarossa!" (atac cu trei grupun în U.R.S.S.). Nu a fost de acord cu 1 litler în privinţa planului de cucerire a Moscovei şi a fost demis de acesta.

232 bis Carpi scrie: *ligkon*. 1 laakon al VII-lea (3 mart. 1872 – 21 sept.

1957). rege al Norvegiei (1905 – 1957): al doilea tiu al lui Frederic VIII al

Danemarcei, a fost ales rege când aceasta s-a separat de Suedia (1905): în

1940 s-a opus invaziei germane şi s-a refugiat la Londra, unde a trăit până la sfârşitul războiului: i-a urmat la Tron Olav al V-lea.

233 Discursul a fost pronunţai în cadrul Conferinţei pe care W.

Churchill a avul-o cu KD. Roosevelt la Washington (Conferinţa „Areadia") în perioada 22 dec. 1941-14 ian. 1942. Conferinţa a pregătit şi elaborat

„Declaraţia Naţiunilor Unite", semnată, la 1 ian. 1942, de Churchill, Roosevelt şi ambasadorii U.R.S.S. (M. l. itvinov) şi Chinei (Soong) la Washington. Tot în cadrul acelei Conferinţe s-a mai creat, la 29 dec, şi „Comandamentul Unic al Pacificului de Sud-Vest" (ABDA). Despre acestea, pe larg în: L, Loghin.

Mari conferinţe, p.231-238: C. Buşe, N. Dascâlu. *Diplomaţie*, p.25 – 28.

234 Eddy Boxhall, coldnel englez, directorul unei societăţi petroliere din România înainte de al doilea război mondial; ginere al prinţului Barbu

Ştirbei, fiind căsătorit cu fiica acestuia, Lina.

235 Conferinţa de la Rio de Janeiro a avut loc între 15 – 28 ian. 1942

şi în cadrul ci, SUA au sugerat adoptarea unei declaraţii comune de rupere a relaţiilor diplomatice cu statele Axei. Opoziţia Argentinei şi a Chile-ului a dus la un compromis: s-au adoptat două rezoluţii; prin prima se afirma deplina solidaritate a statelor participante, iar prin a doua se afirma sprijinul şi adeziunea la Declaraţia Naţiunilor Unite a statelor latino-americane care au rupt relaţiile diplomatice cu Axa (C. Buşc, N. Dascălii, *Diplomaţie*, p. 26 – 27).

236 Douglas Mac Arfhur (26 ian. 1880, l. ittle Rock – 5 apr. 1964.

Washington), general; a urmat cursurile Academiei Militare din West Point

(1904) şi a urcat gradele militare de la acela de locotenent (1903) la cel de general cu 5 stele (1944); a fost şef de Stat Major al Div.42 din Garda Naţională

(1917 – 1918); comandant al Districtului Manila (1922 – 1925), al

Departamentului Filipinelor (1928 – 1930, 1935 – 1937). şef al Statului Major al trupelor terestre (1930 – 1935); comandant al forţelor terestre americane din

Orientul îndepărtat (1941). comandant şef al trupelor aliate din Pacificul de

Sud-Vest (1942 – 1945) şi al tuturor forţelor terestre SUA şi Aliate din Pacific

(apr. 1945); comandantul trupelor Aliate din Japonia (din 1945).

237 în zona Mojaisk a acţionat Armata 16. introdusă în luptă pe 13

Ian. 1942; ea a eliberat oraşul Kirov. Pe 20 ian., Anuala 5 a pătruns în oraşul

Mojaisk.

238 Alexis Bmmanuel Chabrier (18 ian. 1841 – 13 sept. 1894), pianist şi compozitor francez; a compus; opere (*Steaua*), rapsodii (*Spania*) etc.

239 Carol scrie: *l rocopiev*. Serghei Sergheevici Procofiev (23

apr. 1891, Sonţovka4 mart. 1953, Mosc: <va), compozitor,

pianist şi dirijor rus;

elev al lui A. Leadov şi N. Rimski-Korsakov; a creat opere (*Dragostea celor trei portocale*: *Povestea unui om adevărat*; *Război şi pace* etc), balete

(*Romeo şi Julieta*; *Cenuşăreasa*; *Floarea de piatră* etc), 7 simfonii, suite

Note 493

orchestrale, muzică de film, concerte instrumentale etc.

240 Carol serie: *Romei*. 1 irwin Rommel (15 nov. 1891, 1 leindenheim

— 14 oct. 1944, I lerrlingen), feldmareşal german; a urmat cursurile Şcolii

Militare de ofiţeri din Danzig (1912) şi a urcat gradele militare de la cadet

(.1910) la feldmareşal (iun. 1942); a ocupat diverse funcţii: instructor la Şcoala de Infanterie din Dresda (1929 – 1933), la Academia Militară din Berlin; a fost comandant al Academiei Militare din Wiener Neustadl (1938), comandant al

Batalionului de Gardă al lui Hitler (1939), al Diviziei 7 tancuri (febr. 1940), al Corpului expediţionar „Afrika Koips" (ian. 1941), al Armatei de tancuri

(febr. 1942), al „Grupului de armate Afrika" (ian. -mart. 1943) şi al „Grupului de Armate B" (din lui. 1944); a scris lucrări de teorie militară.

241 Contraofensiva trupelor Axei a început pe 21 ian. 1942, eu sprijinul Aviaţiei, şi pe 23 acestea au cucerit localităţile Antelat, Sau nu *şi*

Agedabia, Rommel fiind avansat general colonel; pe 25 ian. au cucerit localitatea

M'sus *şi* s-au îndreptat sprolir-Regima. la Est de Benghazi.

242 Rommel a declanşat ofensiva spre Benghazi pe 27 ian., pe 28 a ocupat aeroportul Benghazi *şi* localitatea Kr-Regima, iar pe 29 ian., ora 16, oraşul Benghazi, englezii retrăgându-se spre Denia:

243 Despre împăratul Maximilian, vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p.

483, p. 299.

244 Carol scrie: *Vetusliano Caranza*. Venustiano Cananza (29 dec.

1859 – 20/21 mai 1920), general; adversar al lui Porfirio Díaz,

s-a alăturat revoluţiei conduse de Madero (1901-1911) şi a devenit guvernator al provinciei (Statului) Coahuila. După asasinarea lui Madero, s-a declarat contra lui 1 Iuerta, a întemeiat armata „constituţionalistă”, a fost înconjurat şi sprijinit de oameni ea Obregan, Calles, Pabcho Villa, şi l-a determinat pe 1 Iuerta să fugă (lui. 1914). În ciuda opoziţiei lui Pancho Villa şi Xapata, a fost acceptai ca preşedinte provizoriu al Mexicului (1915). Ales preşedinte constituţional al

Republici i (1 mai 1917), s-a lovit din nou de progresişti şi a fost răsturnat şi asasinai de mercenarii lui 1 lerrera.

245 Atacul asupra Singaporelui a început la 1 ian. 1942, când a fost bombardat crâncen aerodromul Tengah; pe 31 ian. din Singapore s-au retras ultimele trupe britanice din Malayesia. La 1 febr., generalul Yamashita a încheiat încercuirea oraşului, declanşând un puternic bombardament din aer şi de pe mare; pe 12 febr., vasele japoneze au pătruns în golful Singapore (FI. Vasiliu.

De la Pearl Harkor, p. 183 – 188).

246 Sir Charles Sperieer Chaplin (1889 – 1977), actor, regizor şi producător de film englez; a debutat în cinematografie în 1914; creator al

494

Carpi al II-lea. Însemnări zilnice celebrului Charlot, personaj comic şi, în acelaşi timp. tragic: a jucat în comedii, ca: *Piciul*; (*Ioana după aur*; *Dictatorul*; *Luminile rampei*. *Un rege la New*

York etc.

247 Despre Masaryk vezi lucrarea de faţă; vol. 1, p, 486, p.318.

2481 Jronisław I lubennan (19 dec. 1882. Czenxtochowa, Polonia – 15

Iun. 1947, Vevey, Elveţia), violonist polonez, a studiat la Varşovia şi Paris cu

J. Joachim; a debutat la 7 ani; în 1985 a cântat în concertul de adio al cântăreţei Adelina Palii; a tăcut turnee în lumea întreagă; este autorul lucrării

Din laboratorul unui violonist.

249 Vivien Leigh (5 nov. 1913. Darjeeling, India – X lui.1967.

Londra), actriţă engleză, a debutat în teatru. În 1934, şi, în 1936. În film; a turnat în Anglia până în 1938; la Hollywood. În *Pe aripile vântului*, a înregistrat cel mai răsunător succes al carierei sale; revenind în Anglia a reprezentat personaje ca: Lady 1 lamillon,

Cleopatra, Anna Karenina; a obţinut două premii „Oscar” (cu *Pe aripile vântului* şi *Un tramvai numii dorinţă*) şi

Copa-Volpi”, 1951.

250 Despre Olivia de Havilland, vezi lucrarea de faţă. voi, 2, p. 353, nota 34.

251 Despre Leslie 1 lovvard, vezi *Ibidem*, vol. 1. p. 526 – 527, nota 582.

252 Melvin Douglas, actor american; a jucat alături de Cireta Garbo în filmul *Pemeia cu două feţe* (1941), film după care Greta Garbo s-a retras din activitatea cinematografică.

253 Despre Barbara Stanwyek, vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p, 493, nota 356.

254 Despre Fr. Schuberl, vezi *Ibidem*, vol. 1, p. 488, nota 333.

255 Carol scrie: *Strqfordirips*. Sir Stafibrd Cripps (24 apr. 1889.

Londra21 apr. 1952, Zürich), om politic englez; avocat, membru în Guvernul laburist Ramsay MacDonald (1930 – 1931); exclus din Partidul Laburist în

1939 (reintegrat în 1945), pentru că încercase să formeze un fel de Front

Popular cu comuniştii. În timpul războiului, Churchill la folosit pentru a-şi îmbunătăţi relaţiile cu stânga britanică şi cu U.R.S.S.; după ce la trimis ca ambasador la Moscova (1940 – 1942). La numit Lord al Sigiliului Privat şi leader (purtător de cuvânt al guvernului) în Camera Comunelor (1942); a fost însărcinat cu o misiune de cercetare în India, dar nu s-a înţeles cu conducătorii naţionalişti indieni. După 1945 a fost ministru al Economiei şi cancelar al

„Eşichierului” (1947 – 1950), exercitând o adevărată dictatură economică, fiind campionul unei politici de austeritate.

256 Joseph Haydn (31 mart. 1732, Rohrau-31 mai 1809, Viena).

compozitor austriac, întemeietorul stilului clasic al muzicii instrumentale;

pânnlele simfonici, al sonatei, al cvartetului de coarde; a compus 104 simfonii

(I *vânătoarea*: *l’rsul* ele), opere, muzică de cameră, concerte instrumentate ele.

257 Carol serie: *Chiang-kai-sec*. Jiang Jieshi (Cian Kai – şi;

Tehang

Kii-i – chek: 31 oct. 1887, Feng – un – 5 apr. 1975, Taipei, Taiwan), general şi om politic chinez, a făcut studii militare în Japonia (1907 – 1911); a luat parte la revoluţia din 1911. Obligat să se refugieze în Japonia (1913 – 1915), a revenit la Shanghai în 1918. alături de Sun Yat-sen. care stăpânea Sudul Chinei. După moartea lui Sun Yat-sen (mart. 1925). el joacă primul rol în (iuominlang. În sept. 1926 a cucerii o scrie de localităţi; apoi şi Nankinul (22 mart. 1927). unde a stabilit capitala (iuomintang-ului. intră în Beijing, evacuai de nordişti fără luptă (2 iun. 1928). În 3 ani. el a unificat China, după 18 ani de războaie civile.

A fost ales preşedinte al Republicii (10 oct. 1928 – 15 dec. 1931: 30 mai 1943

21 ian. 1949); luptă eu japonezii, pe care îi înfrânge (19.32 – 1945). Din 1944.

Mao a reluat atacurile împotriva naţionaliştilor, din 1947 a reînceput războiul civil, comuniştii cucerind Manciuria. China de Nord şi Centrală, Nankin

(1949). În 1949, Jiang Jieshi. cu 2. ooo. ooo de chinezi **s**-a retras în insula

Taiwan (Formosa), unde a stabilit o guvernare naţionalistă. Timp de peste 20

de ani guvernul său a fost recunoscui de majoritatea ţărilor lumii drept guvernul legitim al întregii Chine, dar în 1971 R.P. Chineză a fost admisă la ONU şi în

Consiliul de Securitate şi, începând cu această dată, guvernul său este din ce în ce mai izolat. Până la moartea sa, el trebuia să fie reales preşedinte al Chinei naţionaliste, dar din 1970 a trecut puterea fiului său; Jiang Shing-kuo.

258 Carol scrie: *Bâtlan*. Sectorul Bată – an din Filipine, apărat de trupele generalului Hdvvard King, a fost atacat de japonezi pe 3 apr. Reg. 31

american, trimis să spargă încercuirea japoneză, a fost înfrânt şi el. Pe 9 apr., ora 12, 30, generalul 1: d\\ ard King a ordonat încetarea luptelor în zona din centrul

Filipinelor; au căzut prizonieri 12.000 de americani şi 60.000 de filipinezi (FI.

Vasiliu, *De la Pearl Uarhor*, p. 199 – 219).

259 Despre Garry Cex>per vezi lucrarea de faţă. Voi. 2. p. 368, p. 126.

260 Generalul Iosif Iacobici a demisionat pe 20 ian. 1942, în locul lui fiind numit generalul Ilic Şlellea, ca şef al Marelui Stat Major şi al Marelui Cartier

Generalul, funcţie încarc a rămas până la 2.3 aug., 1944. Generalul Iacobici şi-a prezentat motivele demisiei într-un memoriu pe care l-a înaintat lui I.

Antonescupe 16 ian. 1942 (Adrian Pândea, Ion Pavelescu, Hftimie Ardeleanu.

Românii la Stalingrad. i „iziunea românească asupra tragediei din (\>lui

Donului şi Stepa Calmucă, p. 27 – 29; A. Simion, *Preliminarii*, p. 164 – 166).

*j*3 tgrî. „/J i l „%*, «; */ „**, *;

496 Carol al 1I-lea. Însenināri zilnice

26» Wladvsław Sikorski (21 mai 1XX1 – 4 iul. 1943). general şi om politic1 polone/ –, în 1920 s-a distins în lupta împotriva bolşevicilor în faţa

Varşoviei, ceea ce i-a adus un mare prestigiu şi, din 1922. a fost numit şef al

Statului Major Generalul.: preşedinte al Consiliului de Miniştri (.16 dec. 1922 – 26

mai 1923X ministru de Război (1924 – 1925). după lovitura de stat a lui

Piłsudski a părăsit armata şi politica şi s-a consacrat lucrărilor de istorie militară. Adversar al politicii germanofile a lui Beck a devenit, la 30 sept.

1939, şef al Guvernului polone/ în exil. În Franţa şi apoi la Londra. până la 4

lui 1943. când a murit. Descoperirea masacrului de la Kat\n în 1943. I-a opus

Guvernului de la Moscova. Câteva luni mai târziu. În timp ce venea dintr-o inspecţie din Orientul Apropiat, avionul lui s-a prăbuşit la plecarea din

Gibraltar. s-a vorbit de sabotaj, şi Churehill a fost acuzat de a fi ordonat acest atentat pentru a-şi regla relaţiile cu ruşii, ceea ce nu s-a putut proba

262 Carol serie: „*ihrens* Wladvsław Anders (11 aug. 1X92. Hlonia.

lângă Varşovia-12 mai 1970. Londra), general polonez: general din 1936., luat prizonier de sovietici în 1939, a fost eliberat în vara anului 1941. după ce a format unităţi ce trebuiau să ia parte la lupta contra Germaniei. A trecut în

1: gipt cu 60.000 de oameni, a luptat în Africa de Nord. apoi în Italia (în special la Cassino şi în Bologna): în ian. 1945 a fost numit de englezi comandant şef al forţelor poloneze din Vest. care au ajuns la 200.0 (10 de oameni. Trupele sale, refuzând în proporţie de 80% să fie repatriate în Polonia comunistă, au rămas în Anglia şi au fost dizolvate în iun. 1946.

263. Ian Masaryk (14 sept. 1 – 886, Praga-10 mart. 194X. l raga). om politic celr, liul lui Tomas (iamgue Masaryk: ambasador la Londia (192!

1926): ministru ai Afacerilor Străine în guvernul ceh în exil la Londra, în timpul celui de al doilea război mondial: şi-a păstrat postul, după eliberarea

Cehoslovaciei, în Guvernul prezidat de comunistul Goltuald şi a aliniat politica Cehoslovaciei alături de aceea a U.R.S.S. Puţin timp după lovitura de stat din 1948, **s-**a sinucis aruncâ**ndu-**se de la o fereastră a Min. de I Alenie. Se pare că a fost o primă politică.

264 Despre V. Cădere, vezi lucrarea de faţă. vol. I.p. 50 o. nota 443.

265 liste vorba de celebrul raid condus de lt – col. (mai târziu general)

James 11 Doolittle, care a avut loc pe IX apr., ora 15.16 (nu 17 apr. cum serie

Carol). Au fost 4 bombardiere de tip „Mitchel B-25” (încărcate licoare cu câte

4 bombe), cart au decolat de pe portavionul „1 lomef şi au bombardat 5 oraşe japoneze: Tokyo, Kobe, Ōsaka, Yokohama şi Nagoya (nu Nagasaki, cum scrie

Carol). Trei aviatori au murit în timpul aterizării forţate, X au fost prinşi de japonezi (din care 3 executaţi), dar 64 de aviatori au ajuns la Chongqing. (vezi:

Note 4 l) 7

Launay, *Mari decizii*, 11, p.5; FI: Vasiliu, *De la l'earl Harbor*.

p.225 – 228; şi chiar relatarea generalului.1.11. Doolittle, sub *iMul. Penhii a răzbuna l'earl*

Ifarhor. 6 minute deasupra oraşului Tokyo, în „Paris-Malch", nr. 853. din 14

aug. 1965, şi tradusă la noi în *Memorial de râzhoi*. Bucureşti, Bd. Politică.

1976, p. 214 – 220).

266 în sectorul Smolensk au acţionat, începând cu 21 apr, 1942.

trupele Fronturilor „Kalinin" şi „de Vest", după ce au înfrânt pe germani în zona Rjev-Viazma.

267. Despre Clark Gable; vezi lucrarea de faţă, voi 2, p. 361, nota 85.

268 Despre I xivvard Robinson. vezi *Ibidem*, vol. I, p. 531, nota 61.3.

269 Pielro Badoglio (28 sept. 1871-31 oct. 1956), mareşal şi om politic italian; adjunct al generalisimului. Díaz (1917 – 1918); şef al Statului

Major (iral (1919 – 1921); 1925 – 1928; 19.33); guvernator al Libiei (.1928

1933); fiind comandantul torţelor italiene în războiul din Kihiopia (1935

1936). a cucerii Addis-Abeba (5 mai 1936) şi a fost făcut duce de Addis-Abeba; viec-rege al Kihiopiei (mai-un 1936); din 1936 a fost din nou şef al

Statului Major (iral până la demisia sa, din nov. 1940; prim-ministru al Italiei, după răsturnarea lui Mussolini (25 iul. 1943-un 1944); a angajat tratative eu

Aliaţii, care au dus la armistiţiul din 8 sept. 1943; retras la Brindisi cu

Guvernul, a declarat război Germaniei; în 1946 i **s-**a retras demnitatea de senator, dar a fost reabilitat în 1948.

270 Umberto II (15 sept. 1904 – 1983), nepot al lui Umberto 1 şi fiu lui Victor Hmanuel 111; căsătorit, în 1930, cu **Marie**-José, prinţesă de Belgia;

a manifestat permanent o atitudine de ostilitate faţă de Mussolini; general locotenent al Regatului (iun. 1944), regent (5 iun. 1944 – 9 mai 1946) şi devine rege al Italiei (9 mai-13 iun. 1946) prin abdicarea tatălui său, dar se retrage în

Portugalia după referendumul din 2 iun. 1946, care a dat câştig de cauză republicii, cu o slabă majoritate.

271 *Maudie*, nume care provine de la *Maud*, iar acesta, la rându-i, vine de la *Matilda*; se mai scrie şi *Maudy*, *Mautive*. Carol îl scrie în toate felurile.

272 Henri Giraud (18 ian. 1879, Paris11 mart. 1949, Drjon), general francez; absolvent al Şcolii Militare Saint Cyr, în 190*0; a devenit prof. la

Şcoala de Război (1927 – 1929); general în 1930, s-a întors în Maroc; guvernator de Metz (1936), comandant al Armatei a VII-a, în 1939, a fost chemat să conducă Armata a IX-a; făcut prizonier, pe 18 mai 1940, a evadat în apr, 1942

din închisoarea Königstein, a trecut în Alger, unde a preluat comanda în Africa

49X

Carol al 1I-lea. Însemnări zilnice de Nord, după asasinarea amiralului Frâneois Darlan (24 dec. 1942). A. jucat rol decisiv în reconstituirea i forţelor franceze din Africa, dar s-a lovit de opoziţia mediilor gaulliste. care a persistat şi după întrevederea cu de Gaulle la Casablanca (24 ian. 1943). împărţind eu acesta preşedinţia Comitetului de eliberare naţională (iun. -oct. 1943). 1 liminal din acest post de către de Gaulle, el s-a dedicat problemelor militare, a condus eliberarea Corsicii (sept. 1943)

şi a rămas comandant şef până la X sept. 1944, după care a refuzat orice funcţie, datorită disensiunilor cu de Gaulle. A publicat amintiri: *Mcs Kvasions*

(1946), şi *I n scul hui, la victorie. Uger, 1942 – 194 I <* 1949)...

273 Ofensiva sovietică, a frontului de Sud-Vest. pe direcţia I larkov-Dnepropelrovsk a fost oprită în ziua de 9 mai 1942. de Corpul 17 german tgeneral Ruoff): ofensiva a fost reluată pe 12 mai. dar a eşuat din nou în faţa germanilor.

274 (ieorges Robert (31 ian. 1X75 – 2 mart 1, 963), amiral francez:

comandant şef al trupelor din Atlantic 11939). apoi înalt comisar în Antile

(1940). a colaborat cu americanii: fidel mareşalului Pétain. a refuzat să recunoască autoritatea lui de Gaulle şi şi-a încetat activitatea în 1943. Tradus în faţa înaltei Curţii a fost condamnat la muncă silnică,

pedeapsă care. la cererea propriilor judecători, a fost comutată.

275 La X mai 1942. Armata 11 germană (condusă de feldmareşal

Erich von Manstein) a declanşat ofensiva pentru recucerirea peninsulei Korei

(operaţia „Ttapperijagd”), la care au participat şi Corpul 7 Anuală român şi

Detaşamentul Radu Korne. L'e 10 mai, după o înaintare extrem de rapidă.

Oelasament,.il Rome a ajuns în zona Saraimin, aproape de extremitatea estică a peninsulei, l'e 12 mai Corpul 7 Anuală român a ocupat localităţile 1) janlara şi Ak Monai, iar pe 14 mai Detaşamentul Rome a ocupat alte localităţi pe coasta de I ist a peninsulei. În aceeaşi zi, trupele sovietice au evacuat peninsula

Rerci (vezi pe larg: A. Pândea. Li. Ardoleanu, *Românii în Crimeea*. p. 222

242).

276 William. Joseph Donovan (1X83 – 1959), ofiţer de Informaţii american, care în timpul celui de al doilea război mondial, a organizai şi condus Biroul de Informaţii Strategice (OSS), predecesor al Agenţiei Centrale de Informaţii (CIA), a fost supranumit „Wild Bill („Bill sălbaticul”). Despre el vezi biogralia scrisă de Anthony Cave Brown, *The Last llero*. *Wild Bill*

Donovan... New York, Times Books, 19X2.

277 în numai X zile, X divizii germane şi române au reuşit să distrugă

3 armate sovietice. Trupele germano-române (comandant von Manstein) au capturat 170.000 de prizonieri, 113.3 tunuri şi 258 tancuri (A. Pândea, *L*

Ardeleanu, *Românii în Crimeea*, p.46). L. Loghin arată că s-au capturat:

30.000 de prizonieri. 3.400 de tunuri, 350 tancuri şi 400 avioane (L. Loghin.

Al doilea război mondial, p. 138).

278 Despre Claudette Colbert, vezi lucrarea de lată, Voi. 1, p. 457, nota 143.

279 Ofensiva sovietică spre Harkov a fost reluată, pe 15 mai,

împotriva Armatei 9 germane.

280 Pe 17 mai. gruparea condusă de mareşalul I; wald von Kleist (11

divizii) a executat o puternica contră-lovitură împotriva Armatelor 9 şi 57

sovietice. Pe 23 mai. von Kleist a înfrânt trupele sovietice la Bala – Kleja, făcând joncţiunea cu Armata 6 germană. Pe 25 mai, germanii au distrus Armata

38 sovietică şi au capturat 214. ooo de prizonieri, 1246 tancuri şi 2026

mitraliere (după *Encyclopedia of World Warll*, vol. 7, p. 912); sovieticii au pierdut în luptă 6 generali.

281. Armata 11 germană a ocupat oraşul Kerci pe 15 mai, forjele sovietice retrăgându-se în peninsula Taman. Bătălia pentru peninsula Kerci s-a încheiat pe 18 mai în favoarea trupelor germano-române.

282 Ofensiva germano-italiană. Întreruptă la 7 febr. 1942, a fost reluată la 26 mai, când Corpurile 10 şi 21 Armată italiene au atacat spre Alem-I Iamza; pe 27 mai, germanii au acţionat la Bir-l lakeim şi spre Tobruk.

283 Bătălia de la Midway s-a desfăşurat între 4 – 6 iunie 1942 şi s-a încheiat cu victoria completă a americanilor. Japonezii au pierdui în luptă cele

4 portavioane („Akagi", „Sōryū", „Kaga"; „lliryu"), 322 avioane, 10

hidroavioane şi 3500 piloţi. Americanii au pierdut: 1 portavion, 1 distrugător.

147 avioane şi 307 aviatori (după *Encyclopedia of Word Warii*, vol. 8, p.

1064). Despre această bătălie vezi lucrarea lui Walter Lord, *Victoria de la*

Midway, Bucureşti,} id. Politică, 1972, care a analizat-o şi pe baza mărturiilor a peste 350 de participanţi din ambele tabere; vezi şi; 1-1. Vasiliu, *De la Pean*

Ilarhor, p, 228 – 246.

284 Atacul japonez – înfăptuit de 4 submarine – asupra oraşului

Sidney a avut loc în noaptea de 30 mai; s-au folosit „submarine de buzunar".

285 Reinhard I leydrich (1904, 1 lalle-4 iun. 1942, Praga),

funcţionar de poliţie german; în 1932 a aderat la partidul nazist şi a devenit adjutantul lui

Himmler; şef al Poliţiei politice din München (1933), şef al întregii poliţii germane (1934), a ajuns, în 1940, comisar general al Gestapoului pentru teritoriile ocupate. În 1941 i-a urmat lui von Neurath, ca „protector al Reichului” în Boeima şi Moravia, unde a devenit odios prin brutalitatea acţiunii sale poliţieneşti şi a fost asasinat de patrioţi cehi. Iii a fost victima unui atentat cu

285 bis Represaliile au fost sălbatice. Pe o suprafaţă de 15.000 km^2.

5.000 de comune au Ibst percheziţionate şi 657 de persoane împuşcate pe loc.

În ziua de 9 iun., în satul 1. idice au fost împuşcaţi toţi bărbaţii (1721 a număr), copiii sugrumaţi, iar femeile deportate în Germania, şi apoi satul a fost ras de pe suprafaţa pământului. În închisoarea din Praga, 1700 de cehi au fost împuşcaţi, iar la Bino, 1300. În loial au fost internaţi în lagăre 305.000 de cehi, din care numai 75.000 au scăpat eu viaţă. (J. Delame. *Istoria Gestapoului*.

Bucureşti, Kd. Politică, 1965, p.374 – 380; V.P. Borovicka „t, /<. H/ «fe *care urmau să schimbe lumea*, Bucureşti, Ud. Politică. 1978, p.286 – 310).

286 Molotov a vizitat 1, ondra pe 26 mai, când a semnal eu A. 1 iden, în prezenţa lui Churchill, Alllee, Sinclair ele, Tratatul de alianţă cu U.R.S.S.

(tratat de colaborare şi ajutor reciproc), ratificat de cele două guverne pe 18 şi

24 iun. şi care a intrat în vigoare la 4 iul. 1942. De la Londra, Molotov a plecat la Washington, unde a ajuns pe 29 mai şi a purtat tratative cu Roosevelt.

Cordell 1 lull, Harry Hopkins. Tratativele s-au concretizat în Acordul de ajutor reciproc, semnat pe 11 iun. 1942 (L, Loghin, *Mari conferinţe*, p. 248 – 256).

287 Asediul Sevastopolului – operaţia „Strofând” – a început pe 7

Iun., după ce, timp de 5 zile, trupele germano-române au executat un bombardament terestru şi aerian. I, a operaţie au luat parte şi Corpul de Munte român şi Reg. 7 Artilerie grea. Oraşul a fost cucerii pe 1 iul. Sovieticii au pierdut 50 – 60.000 de morţi şi răniţi şi

95.000 de prizonieri; trupele germanoromâne (care ţiu pierdut în total 35.000 oameni – morţi, răniţi, dispăruţi) au capturat: 467 tunuri, 36 tancuri, 824 mitraliere şi au ocupat 4.000 de cazemate

(vezi pe larg: A. Pândea, 11. Ardeleartu, *Românii în Crimeea*, p. 53, 242 – 282).

288 Pe 13 lebr., de fapt, Sumner Welles, subsecretar de stat, a

declarat că „ŞI IA nu doresc a vedea în graniţele lor pe fostul rege Carol şi nicio mişcare de tip de Câaulle (...) SUA nu agreează ideea ca el să conducă organizaţia românilor liberi, după cum nu agreează nici ideea organizaţiei ca atare” (V.h-l. Dobrinescu, *Emigraţia română*, p. 108, 144).

289 Primul bombardament al aviaţiei americane asupra României s-a produs la 12 iun. 1942, la scurt timp după ce SUA a declarat război ţării noastre (6 iun. 1942). Obiectivul bombardamentului a fost oraşul Ploieşti. A

fost un raid de tatonare, cunoscut sub numele de cod ca „MAI PRO”. Misiunea a fost condusă de colonelul aviator I lary A. 1 lalverson (Şerban Constantinescu.

Note 501

Bombardamentele anglo-americane efectuate asupra României în al doilea nahoi mondial. Bucureşti, Muzeul Naţional de Istorie, 1995, p.3 – 5).

290 Hnglezii s-au retras din Bardia pe 19 iun., trecând frontiera egipteano-libiană. Tobruk-ul – puternic bombardat pe 20 iun. de flota aeriană a feldmareşalului Kesselring, aliată în Creta – a capitulat la 21 iun/. 6 generali şi peste 30.000 de oameni au că/. ut prizonieri; Rommel a mai capturat 20001.

de benzină, 5.000 l. de alimente şi 2000 de autovehicule.

291 W. Churchill a sosit la Washington pe 17 iun., însoţii de generalii

Alan Brooke, John Dille 11. Ismay. A purtat discuţii cu f D. Roosevelt privind planurile strategice pe anii 1942 – 1943, premierul britanic cerând urgentarea

Operaţiunii „Torch” (numită iniţial” (îymnast”) ce viza debarcarea în Africa de Nord. Vizita a ţinut până pe 26 iun. Preşedintele american a continuat să susţină că e mai importantă operţiunea „Bolero-Round-up”. respectiv debarcarea în Vestul Buropei. După mari presiuni, F; D. Roosleye.lt a ibst de acord cu

operaţiunea „Torch”, propusă de Churchill, care a fost executată la X nov. 1942, în Africa de Nord (1, Loghin, *Mari etmferinţe*, p.255 – 262).

292 I, a 21 iun., generalul Ritchie şi-a repliat forţele pe poziţiile de la Marsa-Matruch (Bgipt), continuând retragerea şi pe 23 iun.; la 27 iun.

Corpurile 10 şi 13 din Armata X britanică s-au retras spre 1 il-Alamoin, iar pe 29 iun. trupele germane au ocupa} Marsa-Matruch şi localitatea Sidi-Abd-el-Rahman.

293 De la 30 iun., britanicii au întărit defensiva în zona Hl-Alamein.

unde au staţionat după retragerea de la sfârşitul lunii iunie. De aici au executat unele atacuri asupra forţelor germane, tară prea mari rezultate.

294 Greta Carbo (1905 – 1990), pe numele adevărat Greta Lovise Gustafsson; actriţă suedeză; la început turnează filme în Suedia şi Germania şi apoi se stabileşte în ŞI J A; în 1941 se retrage de pe platourile de filmare; a făcut una din cele mai remarcabile cariere cinematografice; din creaţiile ei amintim:

Anna Karenina (1935). *Dama cu camelii* (1937). pentru ambele primind premiul criticilor din New York; *l’Iifa durerii*; *Regina Christina* şi multe altele.

295 Carol scrie; *Voronech*. Voronej a fost cucerit de forţele Grupării Operative „Weichs” pe 6 iul., care apoi au lacul capete de pod peste Don.

296 l) despre Brrol Flynn, vezi lucrarea de faţă, vol. 2, p.353, nota 33.

297 Draja (Dragoliub) Mihailović (27 apr. 1X93. Ivamtza, lângă Belgrad-17 iul. 1943, Belgrad), ofiţer iugoslav; a fost ataşat militar la Solia (1934) şi la Praga (1936). Colonel în 1941, după înfrângerea Iugoslaviei s-a retras în Munţii I lei vegovinei, unde a creat o armată de partizani, sub numele

502 Carol al 1I-lea. Însemnări zilnice de cetnici. Acţiuntea sa

împotriva forţelor Axei a făcut să fie numit ministru de

Război în guvernul emigrat la Londra. Anticomunist, a intrat totuşi în contact cu partizanii lui Tilo, dar a rupt colaborarea cu acesta în toamna lui 1941 şi uneori a colaborat chiar cu germano-italienii. În 1944 a pierdut sprijinul

Aliaţilor şi regele Petru II a ordonat cetnicilor să se alăture partizanilor lui Tilo.

Arestat de guvernul titoist după eliberarea Iugoslaviei; Mihailović a fost condamnat la moarte şi executat.

298 Sir Claude John 1 i-yre Auchinleck (22 iun. 1884 – 1981), mareşal:

a urmat cursurile Colegiului Wellington şi Academiei Militare Regale-Sandhurst (1903), apoi Colegiul Imperial de Război (1927): de la locotenent în 1904. a ajuns g-ral-lt (1939), mareşal (1946): în primul război mondial a luptat în Mesopotamia şi Kurdistan: a ocupat funcţii de la comandant de batalion la aceea de şef adjunct al Statului Major al Armatei Indiei (1936):

comandantul Corpului 4 Armată (1940) şi al celei de a doua forţe expediţionare aliate debarcată în Norvegia (1940): al „Comandamentului de

Sud” din Anglia (1940): comandant şef al Armatei Indiei (1940 – 1946), al

Teatrului de Operaţii din Orientul Apropiat şi Mijlociu (1941 – 1942).

299 Walt Disney (1901 – 1966), producător de filme de desen animat, desenator şi regizor american: creator al personajelor Mickey Mouse, Donald

Răţoiul, Pluto: a realizat filme de scurt şi lung metraj; *Albă ca zăpada şi cei 7*

pitici: *Pinochio*\ *Alice în ţara minunilor*.

300 Katharine 1 lepbum (8 nov. 1906, Hartford-Conneeticut), actriţă americană, interpretă de teatru, a debutat în lilm în 1932, a obţinut trei premii

„() scaf, cu: *Foattsacm* (1933): *Ghici cine vine la cină*? (*\961*) \ *Leul iarna*

(1968): premiu la Cannes, eu *Lungă călătorie în noapte* (1962): premiul criticilor din New York, cu *Poveste din Philadelphia* (1940) etc.

301 Despre Spencer Tracy, vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p.520,

nota

529:

302 Despre Mickey Rooney, vezi *Ibidem*, p. 526, nota 575.

303 Carol scrie: *Cailles*. Plutarco 1 îl ias Calles (25 sept. 1877 – 19 oct.

1945), general şi om politic mexican: preşedinte al Mexicului (1 dec. 1924 – 30

nov. 1928): s-a străduit să consolideze rezultatele revoluţiei din 1910: a înfăptuit o reformă agrară, a reorganizat armata şi instrucţia publică şi – din

1925 – 1926, 1932 – a dus o luptă violentă împotriva Bisericii. Influenţa lui politică a rămas predominantă până în 1934. Devenit conservator, s-a opus reformelor lui I, azaro C ardenas şi s-a exilat în California până în 1941.

304 Maikop a fost cucerit pe 9 aug., de către Armata 1 tancuri germană, după lupte duse pe râurile Kuban şi Laba şi în localitatea Belaia.

Note

503

305 liste vorba de bătălia navala din largul insulei Savo, pe 9 aug.

forţele aliate, conduse de amiralul Crutehley, au suferit o grea înfrângere din partea liotei amiralului Tanaka, pierzând 4 erueişătoare, 1023 marinari morţi şi 709 răniţi. Japonezii au avut 3 erueişătoare avariate, 58 morţi şi 53 răniţi în rândul marinarilor (T'l. Vasiliu, *Di la Pearl Ifarbor*. p.251-253).

306 Despre Hlisabeta, sora lui Carol. vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p.47 (), nota 22.3.

307 Despre Nicolae, fratele lui Carol, vezi *Ibidem*. vol. 1. p. 452. liota

111.

308 (ieorge. duce de Kent (1902, 1, ondra-aug. 1942), fiul lui (icorge

V şi al reginei Mary, a primit titlul de duce de Kent în 1934; frate ei f (ieorge

VI şi Lduard VIII; a murit în accident de axion; a fost căsătorit cu Marina, prinţesa Greciei; titlul lui îl poartă azi fiul său, Bduard (născut în 1935).

309 Mary of Teek (26 mai 1X67, Londra – 24 mart. 1953, Londra), regină a Angliei; descendentă, prin tatăl său, din Casa regală de Württemberg şi, prin mama sa, al lui (ieorge III al Angliei; s-a căsătorit în 1893 cu viitorul rege (ieorge V, căruia i-a dăruit 5 copii, dintre care, regii Hduard VIII şi

George VI şi ducele George de Kent; s-a bucurat de o mare popularitate în

Anglia.

310 Carol serie: *Teha ikowshy*. Piotr Ilici Ceaikovski (7 mai 1840.

Votcmsk6 nov. 1893, Petersburg), compozitor rus; prof. la Conservatorul din

Moscova; a creat 6 simfonii, uverturi, concerte instrumentale, opere (*Kvgheni*

Oneghin; *Mazepa*: *Dama de pică*), balele (*Lacul lebedelor*: *Frumoasa din pădurea adormită*. *Spărgătorul de nuci*), muzică de cameră, piese pentru pian

(*Anotimpurile*) etc.

311 De fapt, Rommela declanşat ofensiva împotriva Armatei 8

britanice (condusă de mareşalul B. Montgomery) pe 31 aug. În zona El-Alamein, pentru a ajunge în Egipt şi a cuceri Suezul.

312 Franz (Lerenc) Liszt (22 oct. 181 l31 iul. 1886), pianist, compozitor şi pedagog ungur; elev al lui Czerny şi Salieri; unul din cei mai însemnaţi inovatori pe tărâmul armoniei; a creat poeme simfonice (*Mazepa*;

Hamlet; *Preludii*), simfonii programatice (*Faust*, *Dante*); lucrări pentru pian

(2 concerte, 19 rapsodii, sonate) etc.

313 Carol scrie; *Jordano*. Gomez Jordana, general, l-a înlocuit, în sept.

1942, pe Serrano-Suner în funcţia de ministru al Afacerilor Străine al Spaniei.

314 încă de pe 15 aug., Armata 6 germană (comandată de Fr. Paulus)

a lansat, dinspre Nord-Vest, o ofensivă spre Stalingrad; pe 17 aug., dinspre

Sud, Armata 4 tancuri a reluat şi ea atacul asupra oraşului, trupele germane

504 Carol al II-lea, însemnări zilnice ajungând, în Vest, la 60 – 70 km, iar în Sud la 20 – 30 km de oraş. Luptele au continuat pe 22 aug., pe 23 aug. a fost ruptă apărarea Armatei 62 sovietice, izolând-o de restul torţelor Frontului Stalingrad. Pe 2 sept., în urma joncţiunii

Armatelor 6 şi 4 tancuri germane, a început asediul Stalingradului.

315 Leopold Stokowski (18 apr. 1882 – 1977), dirijor american; şeiul orchestrei simfonice din Philadelphia, remarcabil interpret al muzicii romantice.

316 Carol scrie: *Pushkin*. Aleksandr Sergheevici Puşkin (1799 – 1837), poet rus; a creat elegii, ode, poeme epice, romanţe, în care elementele fantastice se întrepătrund cu cele realiste (*Ruslan şi Ludmila*; *Fântâna din*

Baccisarai; *Rusalka*), poeme istorico-eroice (*Călăreţul de aramă*), un roman în versuri (*Evgheni Oneghin*), nuvele (*Dama de pică*), romane (*Fala căpitanului*), drame (*Boris Godunov*) ete.

317 Johann Strauss (25 oct. 1825 – 3 iun. 1899), compozitor austriac, supranumit „regele valsului", a compus valsuri care au devenit celebre

(*Dunărea albastră*, *Povestiri din pădurea vieineză* etc.), operete (*Liliacul*;

Voievodul ţiganilor) etc.

318 Jacques Offenbach (20 iifn.1819 – 5 oct. 1880), compozitor francez, de origine germană; întemeietor al operetei clasice franceze (*Orfeu în*

Infern; *Frumoasa Elena* etc), operă. comică (*Povestirile lui Hoffmann*) etc.

319 De fapt, este vorba de Novorossiisk (nu de Novosibirsk), care, după lupte purtate între 1 – 10 sept. a fost cucerit de trupele germano-române din Kuban (A. Pândea, E. Ardeleanu, *Românii în Crimeea*, p. 1 17).

319 bis Miguel Hidalgo (1753 – 1811), preot mexican, conducător al primei mişcări de Independenţă a Mexicului; a fost împuşcat de spanioli.

320 Abélardo L. Rodrigue/., general, preşedinte al Mexicului (4 sept.1932 – 30 nov. 1934).

321 Wallis Wariâeld Simpson, ducesă de Windsor (1896 – 1986); de origine americană, s-a căsătorit cu regele Eduard VIII al

Angliei, în 1937, care a luat titlul de duce de Windsor, după ce a fost silit să abdice în favoarea lui

George VI (11 dec. 1936). Ducesa de Windsor (Wallis) şi-a publicat memoriile în 1956.

322 Este vorba de luptele din interiorul Stalingradului, care au început pe 13 sept. şi au durat până pe 18 nov. 1942, când s-a declanşat contraofensiva sovietică.

323 Claudio Arrau (6 febr. 1903 – 1991), pianist chilian, stabilit în

SUA; a avut o carieră internaţională.

324 Carol scrie; *Haendel*. Georg Friedrich Handel (23 febr. 1685.

Note 505

1 lalle-14 apr. 1759, londra), compozitor, organist şi violonist german, creatorul stilului muzical al barocului târziu; a compus opere (*Xerxes*), oratorii

(*Me*. *ssia*), concerte pentru orgă, suite instrumentale, sonate, cantate, lieduri.

325 Robert Schumann (8 iun. 1810 – 29 iul. 1856), compozitor german, reprezentant al romantismului; a compus 4 simlonii, 2 uverturi, un concert pentru pian, lucrări pentru cor şi orchestră, operă ((*Jenoveva*), muzică de cameră, excelând în domeniul liedurilor.

326 Wilhelm Backhaus (26 mart. 1884 – 1969), pianist german, stabilit în Filveţia; interpret remarcabil al muzicii lui Beethoven şi a lui Brahms.

327 Informaţia este falsă, nu a avut loc niciun atentai asupra lui Minai

(Ică) Antonescu.

328 în Munţii Owen Stanley se aflau, de la 31 aug. 1942, trupele generalului japonez Horu, forţate, de către Divizia 7 australiană, să abandoneze golful Milne, din Noua Guinee. Luptele au continuat în această zonă până la 30

sept. 1942.

329 Este vorba de bătălia aeronavală din zona Capului Esperanto, de lângă Guadalcanal, din 11-12 oct. 1942. Au participat escadra „Task Force

64”, a amiralului Norman Scott, şi cea japoneză, a amiralului Aritomo Goto, care moare în luptă. Lupta s-a dat în largul insulei Savo, americanii au avut 2

crucişătoare avariate, iar japonezii 1 crucişător scufundai (FI. Vasiliu, *De la*

Pearl Harbor, p. 261-263).

330 Edvard Grieg (15 iun.1843 – 4 sept, 1907), compozitor, pianist şi dirijor norvegian, întemeietorul şcolii naţionale muzicale norvegiene; a compus muzică de scenă pentru *Peer Gynt*, un concert pentru pian şi orchestră, lucrări de cameră, vocale şi instrumentale; totul inspirat din cântecul popular.

331 ChristianX (1870 – 1947), rege al Danemarcei (1912 – 1947), fiul lui Frederik VIII (1843 – 1912), rege al Danemarcei (1906 – 1912).

332 Bernard Law, viconte Montgomery de Alamein (17 nov. 1887.

Londra-27 mart. 1976, Alton), mareşal britanic; a urmat cursurile Şcolii St

Paul din Londra, ale Academiei Militare Regale-Sandhurst (1908); a urcat gradele militare de la locotenent (1908) la general maior (1939), apoi mareşal

(1945); a fost comandant al Batalionului 1 (1931-1934), al Diviziilor 8 (1938

1939) şi 3 Infanterie (1939 – 1940), al Corpurilor 5 şi 12 Armată (1940 – 1941), al Armatelor de „Sud-Est (1941-1942) şi 8 (aug. 1942 – 1943), al forţelor aliate de pe Frontul de Vest (dec. 1943-aug. 1944, trupe de uscat), al „Grupului

21 Armate" (1944 – 1945), al trupelor britanice din Germania (1945 – 1946); şef al Statului Major General Imperial (1946 – 1948); a scris lucrări de istorie militară; *Foreward to Victorv* (1946); *EI Alamein io the River Sangro*.

Normandy to the Bahic (1973).

333 Este vorba de ofensiva britanică de la Bl-Alamein, declanşată la

23 oct. 1942, ora 21, 40, pe un front de 38 de mile.

334 Pe 24 oct., gruparea armată japoneză din Câuadalcanal a reluat atacul împotriva americanilor, care au rezistat cu succes; pe 26 – 27 oct. a avut loc o puternică bătălie aeronavală în apele insulei Santa Cruz, pentru supremaţia în Guadalcanal. Rezultatul luptei a fost

nedecis, cele două tabere pierzând, fiecare, câte 2 portavioane; japonezii au pierdut şi 100 de avioane şi

80 de piloţi, iar americanii, 75 de avioane (FI. Vasiliu, *De la Pearl Harbor*, p.267 – 270).

335 La 2 nov. 1942, Montgomery a ordonat trecerea la lupta decisivă, dezlănţuind ofensiva codificată „Supercharge"; are loc o luptă de tancuri la

Sidi-Abd-el-Rahman, câştigată de germani.

336 Este vorba de celebra Operaţiune „Torch", care a constat în debarcarea a 3 grupuri militare aliate în Alger, Oran şi Casablanca. La

Casablanca a debarcat gruparea Western Task Force, sub comanda generalului

George S. Patton, formată din 35.000 de soldaţi; la Oran, gruparea Center Task

Force, condusă de generalul Lloyd R. Fredendall, cu un efectiv de 39.000 de soldaţi; la Alger, gruparea Eastern Task Force, în frunte cu generalul Charles

W. Ryder, cu 33.000 de soldaţi. Corpul lui Patton venea direct din SUA, iar celelalte două veneau din Anglia (J. Launay, *Mari decizii*, 1, p. 408 – 411).

337 Alphonse Juin (16 dec. 1888, Bone27 ian. 1967, Paris), mareşal francez; a urmat cursurile Şcolii Militare Saint Cyr (1912) şi ale Şcolii

Superioare de Război din Paris (1914); a urcat în ierarhia militară de la locotenent (1914) la general de brigadă (1938); mareşal (1952); a fost şef de Stat

Major al trupelor franceze din Maroc (1924 – 1926); comandant al Diviziei 15

motorizate (1939 – 1940), al trupelor franceze din Algeria (1941-1942), din

Maroc şi Tunisia (1942 – 1943), al Corpului Expediţionar Francez din Italia

(1943 – 1944); şef al Statului Major al Comitetului Apărării Naţionale (1944

1947); inspector general al Armatei (1951-1953). Şi-a publicat memoriile:

Mémoires (1.95.9).

338 Despre Ch. Noguès, vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p. 478, nota

264 bis.

339 Muhammad Vil ibn Muhammad V al – Munsif, bey al Tunisiei

(1942 – 1943); a fost detronat în nov. 1943 de către Comitetul din Alger, fiind acuzat de colaborare cu Axa.

340 Dwight David Eisenhower (14 oct. 1890, Denişon – 28 mart.

1969, Washington), general şi om politic american; a urmat Academia Militară

Note

507

„West Point” (1915); a urcat gradele militare începând cu cel de locotenent

(1915) şi până la cel de general cu 4 stele (1944); a fost: consilier special al generalului MacArthur, în ţară (1933 – 1935) şi în Filipine (1935 – 1939); şef de Stat

Major al Armatei 3 (1941); şef al Secţiei Proiectelor de Război (1941), al

Secţiei Operaţii (1942); comandant şef al trupelor SUA din Europa (iun. 1942

1943), al trupelor aliate din Africa de Nord (1943); comandant suprem al forţelor aliate din 1 înrrjpa de Vest j-ian. 1944-mai 1945); şef al Statului Major al trupelor de uscat ale SUA (nov. 1944 – 1947); preşedinte al Comitetului

Internaţional al şefilor de Stat Major (1949); comandant şef al trupelor NATO

(1951 – 1952); preşedinte al Universităţii Columbia (1948 – 1950); preşedinte al

SUA (20 ian. 1953 – 20 ian. 1961). Şi-a publicat memoriile. *Civsade în liurope*

(1948); *Was Eisenhower denk* (1952).

341 Sidi-Barani a fost cucerit de Divizia 2 neozeelandeză din Armata

8, pe 9 nov. 1942; a doua zi, Armata 8 a ocupat Haliaya, iar pe 11 nov.

Sollum, Cappuzo şi Bardia.

342 Despre patriarhul Miron Cristea, vezi lucrarea de faţă, vol. 1, p.

446, nota 61.

342 bis A fost prim-ministru (16 nov. – H) dec. 1939) şi apoi preşedinte (1 sept. 1940 – 28 mai 1944).

343 Tobruk a fost ocupat pe 13 nov. de către Brigada 132 blindată, din cadrul Corpului 10 britanic al Armatei 8.

344 Este vorba de bătălia aeronavală din 13 – 15 nov. din Strâmtoarea

Font de Ferraille (Iron Botton Sound), dintre insulele Savo şi Guadaleanal, în care s-au confruntat flota aeronavală a „Pacificului de Sud" (condusă de amiral

William Hasley) şi forţa navală combinată niponă (amiral Isoroku Y amamoto).

Bilanţul a fost tragic pentru ambele tabere. Americanii au pierdut: 2

crucişătoare grele, 4 distrugătoare, scufundate, şi 1 crucişător şi 3 distrugătoare avariate; peste 2000 de marinari au căzut în luptă, între ei, amiralii Daniel

Callaghan şi Norman Scott. Japonezii au pierdut: 1 cuirasat şi 5 distrugătoare, scufundate (FI. Vasiliu, *De la Pearl Harbor*, p. 270 – 272).

345 Benghazi a fost ocupat de Armata a 8-a britanică pe 20 nov.

346 Igor Fiodorovici Straviński (17 iun. 1882 – 1971), compozitor, dirijor şi pianist rus, elev al lui Rimski-Korsakov; în prima perioadă (1910

1922), inspirându-se din folclorul rus, acordă un rol precumpănitor ritmului (ca în baletele: *Petruşca*; *Sărbătoarea primăverii*, în operele *Privighetoarea* şi

Mavra); apoi adoptă formele polifonice ale barocului sau dodecafonia serială.

347 Carlos Chavez (13 iun. 1899 – 1978), dirijor, compozitor şi muzicolog mexican; crează muzică simfonică, de cameră şi corală, concerte

SOS Carol al II-lea, însemnări zilnice instrumentale, balete, în care prelucrează elemente din folclorul mexican; a fost întemeietorul orchestrei simfonice naţionale.

347 bis Papasquiaro Silvestre Revucitas (31 dec. 1898 – 5 oct. 1940), compozitor, pianist şi dirijor mexican; a compus poemul simfonic *Homanaje a Garda Lorca* şi muzica la filmul f *aiul*.

348 Fryderyk (Frederie) Chopin (22 febr. 1X10 – 17 oct. 1849), pianist şi compozitor polonez, întemeietorul şcolii muzicale naţionale

polone; a creat:

sonete, mazurci, valsuri, preludii, balade, scherzouri pentru pian etc.

349 Ciiuseppe Verdi (10 oct. 1813, Roncolc – 27 ian. 1901, Milano), compozitor italian, unul din cei mai proeminenţi reprezentanţi ai teatrului liric

(*Nahuco*; *Umani*, *Rigoletto*; *Tmhadurul*; *Traviata*; *Bal mascat;* *Aida*; *Othello* şi altele); a compus şi muzică vocal simfonică (*Requiem*), de cameră.

3501 lector BerlioZ (11 dec. 1803 – 8 mart. 1869), compozitor şi critic muzical francez; a compus 7 uverturi, *Simfonia fantastică*; *Romeo şi Julieta*, opere (*Jienvemuo Ce Iii ni*; *Beatrice şi Benedict*) etc; este autorul unui vestit tratat de orchestraţie.

351 Carol scrie; Al *Agheria*. Hl-Agheila, din Libia, a fost ocupată de britanici pe 17 dec. 1942, care apoi s-au îndreptat spre Sirta.

352 Manuel de Falia (23 nov. 1876 – 14 nov. 1946), compozitor spaniol; a creat balete (*Amorul vrăjitor*. *Tricornul*), opere (*Viaţă scurta*.

Păpuşile meşterului Pedro), simfonii, „Omagii" închinate unor personalităţi muzicale.

353 Amiralul Darlan a fost asasinat pe 24 dec. de către Fernand

Bonnier de La Chapelle, fiul unui ziarist de la „Depeehe algerienne". Din ordinul generalului Gira ud; asasinul a fost judecat de un Consiliu de război, condamnat la moarte şi executat, pe 26 dec. Asasinatul a fost pus la cale de monarhişti. În dec. 1945, Curtea de Apel din Alger l-a reabilitat pe Bonnier.

354 Despre A. l-brunvezi lucrarea de faţă, vol. 1, p. 477, nota 260.

INDICE

NUME DE PERSOANE

A

CUPRINS

Ion.

București, Editura Silex, 1995, XI + 532 p.; vol. II (1939 – 1940).

Editura „Șansa” SRL., 1996, VI + 534 p.

În curs de apariție:

— Însemnările zilnice ale regelui Carol al II-lea până la moartea sa, în

1953.

— *Procesul Mareșalului Antonescu*. *Documente*, vol. III.

— Zilot Românul, *Opere complete*, București, Editura Minerva.

— Conține identificarea cronicarului care a semnat cu pseudonimul Zilot Românul și ediția critică a scrierilor sale.

Tiparul a fost executat la tipografia editurii

! tfțitr & jwial jjțțuA» fiul-Mint

Într-o discuție a lui Carol al II-lea cu fostul ministru al Poloniei în România, acesta a făcut câteva:

„*Considerațiuni asupra viitorului*:

În general, este destul de pesimist.

Vede totul dominat de bolșevici. Lumea este împărțită între trei ideologii: cea hitleristă, care are defectul moral de a fi rasistă și de a nu fi aplicabilă decât națiunilor germane; cea comunistă; și adevăratul spirit de libertate și de demnitate umană reprezentat prin USA și pentru care, cel puțin teoretic, se luptă Națiunile Unite.

Fatal, se ajunge la o ciocnire între aceste trei lumi. Cele două dintaiu sunt egal de primejdioase și una din ele ajută azi la distrugerea celeilalte”.